

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ЕЗИКЪТ НА ЛЮБОВТА

Съборно слово

1939 – 1940

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ЕЗИКЪТ НА ЛЮБОВТА

СЪБОРНО СЛОВО

1939 – 1940

Издателство •Бяло Братство•

София, 2010

Настоящото издание включва беседи, публикувани в сборниците:

ЕЗИКЪТ НА ЛЮБОВТА,

Беседи от Учителя,

държани при Седемте рилски езера

през лятото на 1939 г.

София, 1939

БОЖЕСТВЕНИЯТ И ЧОВЕШКИЯТ СВЯТ

Рилски беседи от Учителя,

държани на Мусала, Седемте езера и София

София, 1940

Съдържание

Съборно слово 1939 г.

Езикът на Любовта	9
Отличителни качества на мисълта.....	21
Реалността на живота	32
Основни правила на хигиената.....	41
И в Мене	58
Вратата на Любовта.....	68
Любов и почитание	80
Път към живота	90
Божествена светлина.....	98
Ценни придобивки	112
Умен, добър и силен	127
Търпение.....	139
Светлина, топлина и сила.....	149
Постоянното в живота	157
Плодът на Духа	173
Служене	178
Опознаване.....	186
Вечният живот	194
Гласът на Любовта.....	197
Разнообразието в живота	207
На своето място.....	212
Възможности на Любовта	215
Не дири своето си	220
Новият закон.....	221
Новораждане.....	224
Относителни и абсолютни разбирания	226
Малката молитва	230
Цар и служител.....	231
Три ценни неща	234
Запалката на Свещения огън	240
Еднообразие и разнообразие	247
Близо и далеч.....	260

Съборно слово 1940 г.

Божественият и човешкият свят	272
Правила на Любовта	278
Закон за частите и за Цялото	282
Вечно обновяване	289
На сватба.....	298
Реалност на живота	313
Стотникът	323
Вяра и вярване	341
Да имате Любов	354
Божествена радост.....	364
Магическата сила на Любовта	367
Господаруване и слугуване.....	380
Сянка и реалност	384
Изучаване и приемане	392
Проветряване	404
Единство в Любовта	412
Неоцененото богатство	415
Двете царства	427
Учене и служене.....	445
Вслушване	461
Прилежание	469
Десетте девици.....	483
Добрата покана	495
Закони на дишането.....	516
Функции на вярата	527
Израил и българин.....	539
Любов в трите свята	552
Разбрани и неразбрани езици.....	562
Връзка между Бога и човека	571
В Божественото училище	584

Приложения

Речник на остарели и чужди думи	532
Обяснителни бележки	534

РИЛСКИ БЕСЕДИ

1939

12 юли – 22 август
Рила, Седемте езера

Езикът на Любовта

Ако говоря с човечески и ангелски езици.

Първо послание към коринтяните 13:1

Ако говоря.

Външната страна на човека представлява човешкия говор. Външната страна на ангелите представлява ангелския говор. Ако човек говори, без да влага смисъл в думите си, това е равносилно да има стомах и дробове, а да е лишен от глава. Да няма човек глава, това значи да няма посока в живота си.

*Ако говоря с човечески и ангелски езици,
а любов нямам, ще съм мед, що звънти,
или кимвал, що дрънка. (1. ст.)*

Дрънкането подразбира отсъствие на разумност. Който върши неразумни неща, той всякога дрънка. Обикновено празните неща дрънкат, а пълните са тихи и спокойни, никакъв шум не дигат. Всяко нещо, лишено от смисъл, дига шум. Следователно който дрънка, той говори на човечески и ангелски езици, но Любов няма.

*И ако имам пророчество,
и зная всичките тайни и всяко знание,
и ако имам всичката вяра,
щото и гори да премествам, нищо не съм. (2. ст.)*

Вярата е за хората, а знанието – за ангелите. Значи ако притежавате вярата на човеците и знанието на ангелите, а Любов нямате, нищо не сте. Човек може да бъде голям и силен като предпотопния мамонт или като някой съвременен параход, който цепи водите, плаши рибите, но ако няма Любов, нищо не представлява. Колкото голям и да е параходът, щом влезе в пристанището, той нищо не е. Не се ли използва, той ще стои известно време в пристанището, докато един ден го бракуват. И човек е подобен на параход. Докато има големи идеи, той цепи водите, плаши малките

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

същества, но спре ли на едно място, всичко се свършва с него – бракуват го.

*И ако раздам всичкия си имот
за прехрана на сиромасите,
и ако предам тялото си на изгаряне,
а любов нямам, нищо не се ползвам. (3. ст.).*

Какво се ползва човек, ако раздаде всичкото си богатство или всичкото си знание на хората без Любов? – Нито той печели, нито ония, на които е дал нещо. Какво се ползва сиромасът, който е получил старата дреха на богатия? Дали ще получи стара, или нова дреха от богатия, в края на краищата той ще умре. Докато умира, т.е. докато не е влязъл в областта на безсмъртието, човек всякога дрънка, всякога живее в преходните неща. Ако един ден е щастлив, на другия ден ще бъде нещастен; ако един ден е здрав, на другия ден ще бъде болен; ако един ден е учен, на другия ден ще бъде невежа; ако един ден се чувства млад, на другия ден ще бъде стар. Страшно е положението на стария човек или на онзи, който преждевременно е остарял. Като остарее, човек не вижда и не чува добре и се занимава с минали работи. Той разправя за своето детинство, за своите родители и роднини, за своите другари. За него няма нищо ново. При това положение той очаква да се подмлади по някакъв начин.

Човек не може да се подмлади, ако Любовта не го посети. Любовта подмладява човека. Тя го прави безсмъртен. Тя внася в него всички възможности за постижения. Няма ли Любов в себе си, човек нищо не може да направи. Без Любов той само премества нещата. Ако е художник, той цапа върху платното, но не рисува. Истински художник е този, който има Любов в себе си. Истински скулптор е този, който има Любов в себе си. Няма ли Любов, той само мачка калта, без да я вае. Като не разбират закона на Любовта, хората се разочароват едни от други, казват, че светът е лош, че хората са лоши. Лошавината на хората е външната им страна. Лошавината е калта на живота, но тя още не представлява истинския живот. И водата, колкото и да е ценна, каля улиците, къщите, хората, но това не е единственото ѝ свойство.

Без да искат, хората се калят едни други, но това не е единственото им качество. Има думи, които калят, но има думи, които чистят. Ако човек говори с Любов, думите му всякога чистят.

Любовта дълготърпи. (4. ст.)

Търпението е основа на живота. Няма ли търпение, човек не може да свърши никаква работа. Да бъде човек търпелив, това значи да понася всичко спокойно. Дъжд ли вали, вятър ли вее, прах ли се дига, той гледа на всичко тихо и спокойно. Засяга ли се от външните условия на живота и на Природата, той е вътре в тях. Засяга ли се от страданията, от смъртта, човек е вътре в тях. За да не го засягат, той трябва да излезе вън от тях. Бог е поставил човека в живота, а не в смъртта. Той е поставил човека в радостите, а не в страданията. Смъртта е външно нещо, а не вътрешно. Който не може да търпи, той е в нетърпението. За да търпи, той трябва да излезе от нетърпението и да влезе в търпението – едно от великите качества на Бога.

Любовта е благосклонна. (4. ст.)

За да бъде благосклонен, човек не трябва да прави разлика между богат и сиромаш, между учен и невежа. И богатият, и сиромашът са излезли от Бога. И ученият, и невежият са излезли от Бога. Разликата между тия хора се заключава в това, че богатият и ученият са влезли в търпението, а сиромашът и невежият – в нетърпението. Ако влязат в търпението, и невежият, и сиромашът ще придобият качествата на първите двама. И те ще станат благосклонни. За да бъде благосклонен, човек не трябва да се поставя при условия, които да го лишават от съществения му нужди. Трябва ли той сам да се лиши от въздух, от вода, от светлина и от храна? Като не лишава себе си, той не трябва да лишава и ближните си. Щом задоволи себе си, щом задоволи ближните си, той непременно ще бъде благосклонен.

Любовта не завижда. (4. ст.)

Само онзи човек завижда, който е лишен от музикално чувство. Той може да влезе между двама души, които се обичат, и да развали отношенията им. Да завижда човек,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

това значи да живее в сиромашия. Само сиромашът завижда. За да не завижда, човек трябва да работи върху себе си, да забогатее, да облагороди сърцето си. Трябва ли майката, на която децата не са богато облечени, да завижда на богатите деца, които са облечени в скъпи дрехи? Коя е причината, че децата на сиромасите са облечени бедно, а тия на богатите хора са облечени в скъпи, в разкошни дрехи? Коя е причината, че едни дървета се развиват буйно, всякога са зелени, а други не виреят добре? – Дървета, които са изложени на слънце, на добри условия, всякога са зелени и се развиват добре. Тия, които не са изложени на слънце, всякога са осъдени на смърт. Те едва креят. Следователно всеки човек, който не е добре облечен, той не е изложен на лъчите на Божественото слънце. Между Бога и неговата душа е застанал някой, който го засенчва. Аз вземам думата *обличане* в широк смисъл – физически и духовно облечен.

И тъй, когато мъчнотиите и страданията идат в живота ви, това показва, че между вас и Бога е влязъл друг човек. Щом този човек ви засенчва, т.е. щом препятства на Божествените лъчи да ви огряват, качете се веднага на едно стъпало по-горе. Опитайте ли се и тук да ви препятства, качете се на още по-горно стъпало. Който ви обича, той никога няма да ви препятства да се грееете на лъчите на Божественото слънце. Той ще застане настрана, а не точно на пътя на тия лъчи. Като се страхуват от лошите хора, да не им отнемат лъчите на Божественото слънце, мнозина, особено религиозните, се стремят да работят, с цел да заемат място отдясно или отляво на Бога. Те не знаят, че тия места са точно определени. Хората могат да седят само от лявата страна на Господа. Дясната страна е определена за ангелите. Да седи човек от лявата страна на Господа, това значи да бъде поставен на изпитания и страдания. Тъй щото, бори ли се за лявата страна на Господа, човек трябва да е готов за страдания и изпитания.

Като не може да понася страданията, човек иска да замине за другия свят. Другият свят е свят на страдания. Като страда, човек не подозира, че е влязъл вече в другия свят. Ето защо, като страда, човек не трябва да желае да замине

за другия свят, но да желае да влезе в света на радостите, дето ангелите живеят. Скърбите и страданията са човешкия свят, а радостите – ангелския. Когато страда, човек е в ада, в човешкия свят. Когато се радва, той е в рая, между ангелите. Небето е място, дето ангелите живеят; адът е място, дето хората живеят. Какво представлява адът за човека? Лошите и престъпни работи, които човек върши и на които иска да предаде красив изглед, не са нищо друго, освен състояния на ада. Често срещате млади моми, добре облечени, но достатъчно е да се приближите към тях, за да опитате лошия им характер. Отвън те са приятни, красиви, но вътре са грозни. Няма нищо скрито-покрито в живота. Вътрешното лесно излиза навън. Достатъчно е човек да проговори, да даде израз на своите мисли и чувства, за да видите какво представлява той.

Знание ли е, ще изчезне.

Значи всяко знание, придобито и приложено без Любов, ще изчезне, не може да устои. Такова знание е временно, а всичко временно, преходно е осъдено на смърт. Истинското знание обаче ще отиде заедно с човека. То е безсмъртно, както е безсмъртна човешката душа.

*Откак станах мъж, напуснах,
което е младенческо.*

С други думи казано: откак започнах да мисля, напуснах временното.

*Когато бях младенец,
като младенец говорех,
като младенец мъдрувах,
като младенец размишлявах. (11. ст.)*

Това не значи, че детинското, или младенческото състояние, е лошо нещо. Младенчество и възмъжалост са възрасти, през които човек неизбежно трябва да мине. Лошото е пълнеж, от който човек трябва да се освободи. Не прави ли усилия да се освободи от злото в себе си, той ще се задуши. Злото е отрова, която човек сам ще опита. Отровата, която е налял в чашата си, той пръв ще я изпие. Колкото повече се занимавате със злото в себе си или в ближните си, тол-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

кова повече го привличате и му давате първо място. Минавайте и заминавайте край злото, без да го виждате, без да се разправяте с него. Спирайте вниманието си върху доброто в човека.

Във всеки човек живеят едновременно две същества: едното е добро, другото е лошо. Каквото и да правите, никога няма да се освободите от лошото. Тази е причината, поради която човек понякога е недоволен от живота, от условията, в които се намира. Лошото същество в човека го прави недоволен. Доброто същество го прави доволен и щастлив. Обаче колкото доволството е притежание на човека, толкова – и недоволството; колкото радостта е негова собственост, толкова – и скръбта. Човек стои вън от доволството и недоволството, вън от радостта и скръбта. Той само наблюдава, опитва нещата и се учи от тях. Предназначението на човека е да работи, да учи, да приготвя място в себе си за Любовта. Всичко друго, през което минава – знание и невежество, скръб и радост, доволство и недоволство, са стадии, през които той трябва да мине, за да се приготви за великия момент в живота си – придобиване на Любовта.

Казано е, че Любовта не завижда, не ревнува. Ако ревнува, човек не е дал място на Любовта в себе си. Ревността пречатства на човека да върви напред, да се развива правилно. Каквото добро и красиво да види, ревнивият го пожелава за себе си. Ако срещне някой силен, здрав кон, той пожелава да има същите качества. Той не знае, че ако бъде здрав, силен като кон, ще го товарят много. Какво ще придобие от големия товар, който му дават да носи? Как се отнася господарят със своя кон? Като натовари добре коня си, господарят го шиба с камшика си и му казва: „Хайде, върви напред, без да се обръщаш. Защо си останал толкова назад в развитието си? За да излезеш от сегашното си положение, ти трябва да носиш голям товар, да служиш на по-големите си братя.“ Който не разбира този език, той казва: „Горкият кон, господарят му го преби.“ Какво ще кажете тогава за скулптора, който удря камъните със своя чук? На място ли са тези удари? Той избира един камък и започва да го удря, да кърти

от него ония парчета, които не са нужни. Той има предвид да извае от него нещо, да му даде красива форма.

Каквото представляват ударите на скулптора върху камъка, такова нещо са страданията за човека. Когато човек страда, Провидението удря с чука си върху него, за да се откъртят всички непотребни неща. При всяко страдание човек се освобождава от нещо, което го мъчи. Кога се мъчи човек? – Когато се раздвои в себе си. Ако братът и сестрата в един дом не се разбират, те се мъчат. При неразбирането си те търсят участието на баща си и на майка си, за да им помогнат. Какво ще придобият, ако бащата например отиде на страната на сина, а майката – на страната на дъщерята? Може да стане и обратното: бащата да отиде на страната на дъщерята, а майката – на страната на сина. И при това положение те няма да придобият нещо особено. Защо? – Защото причината за неразбирането на брата и сестрата е в самите тях. Те са раздвоени в себе си. Казано е в Писанието: „Всеки дом, разделен против себе си, не може да устои.“ Като знаете това, пазете се да не се раздвоявате. Натъкнете ли се на някаква погрешка, не се раздвоявайте, не мислете защо сте сгрешили, но изправете погрешката си. Има погрешки, които трябва да се изправят още в момента. Изправянето на тия погрешки не търпи никакво отлагане.

Но най-голяма от тях е любовта. (13. ст.)

Който има Любов, той е в сила да премахне всички мъчности и страдания. Ако и вие имате Любов в себе си, лесно щяхте да се справите с дъжда, с гръмотевиците. Не можете ли да се справите, нямате Любов в сърцето си. Любовта подразбира светли мисли и благородни чувства. Ако имате такива мисли и чувства в себе си, вие ще бъдете доволни от всичко, което ви се дава. Ядете ли, ще бъдете доволни от яденето. Спите ли, ще бъдете доволни от съня си. Правите ли добро, пак ще бъдете доволни. С други думи казано, когато човек мисли, чувства или предприема нещо добро, слънцето на неговата душа трябва да грее така топло и светло, както грее физическото Слънце през ясен майски ден. В това слънце човек трябва да вижда Божествената светлина, която носи

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

условия за растене и развиване на човешката душа. Светлите мисли са лъчи от светлината на Божественото слънце, а добрите чувства – лъчи от топлината на Божественото слънце. Без лъчите на това слънце човек не може нито да мисли, нито да чувства, нито да действа.

Като наблюдавате небето, вие виждате малки облачета по него. Те показват, че има нещо в човека, което трябва да се изчисти. Кой ще му помогне? – Вятърът. Той духа днес зад гърба ви, с което ви подканва да вървите напред, без да мислите за Земята. Изобщо небето е чисто, с приятен син цвят. Погледнете ли към него, вие изпитвате радост. Такова трябва да бъде небето на вашата душа. То трябва да бъде ограно от Любовта. За да постигнете това, стремете се да обичате хората, без да очаквате да ви обичат. Търсите ли човек да ви обича, в края на краищата ще се разочаровате и ще видите, че този, който ви е обичал, не е онзи, когото душата ви е очаквала. Той може да е пред вас, но не е същият, когото сте очаквали.

В миналото един от руските императори дал на един от министрите си следната задача: „Искам да ми отговориш на три въпроса, които ме интересуват. От известно време мисля върху три неща. Искам да отговориш на моите мисли.“ Министърът се видял в чудо, не знаел какво да отговори на царя. Той срещнал един калугер, който се наел да реши задачата на министъра. За тази цел калугерът се облякъл в дрехите на министъра и в този вид се явил пред царя. На първите две мисли на царя той могъл да отговори, но като дошъл до третата мисъл, съвсем се объркал. Най-после той отговорил и на третата му мисъл: „Ти мислиш сега, че пред тебе седи твоят министър, но се лъжеш. Пред тебе седи един калугер, а не твоят министър.“ Следователно за всеки даден случай човек трябва да знае кой седи пред него: министърът на неговата държава или някой калугер. Тогава човек ще знае определено, че ако един от министрите на дадена държава не може да разреши един от трите царски въпроса, толкова по-малко калугерът ще ги разреши.

*Любовта не дири своето си,
не се раздражава, не мисли зло. (5. ст.)*

Любовта разрешава всички мъчнотии и противоречия. Любовта осмисля знанието. Любовта дава цена на всичко. Казано е в Писанието: „Бог е Любов.“ Дето Той присъства, всичко се осмисля, всичко се обича. Влезе ли в областта на Любовта, човек влиза в Божествения свят. Влезе ли в областта на знанието, той е между ангелите. Влезе ли в областта на вярата, той е между хората.

Като се говори за Любовта, мнозина се страхуват от нея. Защо? – Защото те познават онази любов, която умъртвява човека. Те не знаят, че съществува Любов, която оживява хората. Тази Любов изключва всички противоречия и съмнения. Истинската любов подразбира ядене. Да обичаш човека, значи да го изядеш. Не можеш ли да го изядеш, ти не го обичаш. Яденето е вътрешен процес. Следователно да обичаш някого, това значи да го приемеш в себе си такъв, какъвто е. Като влезе в тебе, ти ще му дадеш специално място и ще започнеш да го изучаваш. Същевременно ти ще се молиш. Ядене без молитва не е на място. Когато яде, човек трябва да се моли. Тури ли круша в устата си, той трябва да се моли. Като се моли, яденето ще окаже своето благотворно действие върху организма на човека.

В прочетената глава от Посланието към коринтяните се говори за качества на Любовта. Като четете тази глава, вие трябва да мислите само за Любовта. По този начин вие ще дойдете до положение да не се смущавате от нищо. Кой какво прави, кой какво преживява, не се смущавайте: болният ще носи болестта си, сиромашът – сиромашията, страдащият – страданията, и т.н. Каквото става във вашия живот или в живота на ближните ви, всичко е за добро. Знайте, че Бог присъства навсякъде и във всичко: и в страданията, и в радостите. Няма страдание, в което Бог да не присъства. Няма радост, в която Бог да не присъства. За да види Бога и да Го познае, човек трябва да бъде доволен от всички условия в живота си, да не роптае. Недоволен ли е, той няма да се ползва от различните условия, в които се намира, и ще търси

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

само радости. Обаче радостите са едната страна на живота, в която човек расте и се развива едностранно. За да се развива правилно, човек трябва да се движи между полюсите на живота: радости и скърби, светлина и тъмнина, добро и зло.

Съвременните хора говорят за Любовта, живеят в нея, без да я разбират. За да я разберат, те трябва да проникнат в любовта на човешкия, на ангелския и на Божествения свят. Като влязат в трите свята на Любовта, те ще познаят всички ония, които ги обичат. Засега хората познават само тия, които те обичат, но не и онези, които ги обичат. За да разберат Любовта, те трябва да познаят и едните, и другите, и да мислят за тях. Например човек познава майка си, баща си, братята и сестрите си, приятелите си, но не познава ангелите, които го обичат, и не мисли за тях. Той не подозира, че всяка негова радост се дължи на присъствието на някой ангел в самия него. Замина ли ангелът, с него заедно и радостта си отива. Изгуби ли радостта си, човек започва да тъжи. И като скърби, и като се радва човек, Бог е в него: в скръбта Той е скрит дълбоко в душата му, в радостта пък Той се изявява навън. Значи като Любов Бог се проявява навсякъде, но никога не говори за Себе Си. Това показва, че за Божията Любов не може да се говори. Тя трябва само да се проявява. Да проявиш любовта си, това значи да отправиш своите мисли и чувства към великия Божествен свят.

И тъй, стреми ли се към нов живот, човек трябва да мисли, да чувства и да диша правилно. Като се моли, човек диша. Дишането пък подразбира прави мисли и прави чувства. Когато диша и издиша, човек трябва да поема и изпуска по малко въздух, но дълбоко. А като се моли, човек трябва да застане пред Бога с радост и доволство за всичко, което му се дава. Той трябва да благодари за светлите и чисти мисли, за красивите и възвишени чувства, които му се изпращат. Той трябва да благодари, че е дошъл на Земята, заобиколен с добри родители и приятели; да благодари за Слънцето, което грее, за водата и въздуха, които го обливат, за вятъра, дъжда и облаците, които го заобикалят. Облаците, които и вас заобикалят, не са нищо друго освен филтри, които пречистват

човешките мисли и чувства. Като пречиствате мислите и чувствата си, вие ще се научите да живеете правилно. Като живеете правилно, вие няма да смущавате Божественото в себе си, т.е. Божия Дух, за Когото е казано в Писанието: „Не огорчавайте Духа в себе си!“ Дойде ли някаква лоша мисъл в главата ви, помолете я да си отиде, докато свършите работата си. Щом свършите работата си, нека пак дойде. През това време вие ще се справите с всичките си задължения и ще бъдете свободни да се разговаряте с нея. Постъпите ли по този начин, тя ще ви освободи. Ако ви нападат лоши мисли, това показва, че те се страхуват да не ги разлюбите. Те са ваши приятели от миналото, които имат да взимат нещо от вас. Дайте им дължимото и ги отпратете да си отидат. Те живеят от вашата любов. Не ги ли обичате, те не биха могли да съществуват. Докато се справите с тях, вие трябва да им давате по нещо, без да се свързвате взаимно.

Следователно, за да се освободи от противоречията в живота, човек трябва да внесе Любовта в главата си, вярата в сърцето си, а надеждата в своето тяло. При това положение човек може да се домогне до новата наука, която обяснява вътрешния смисъл на явленията. Например според новата наука кислородът и водородът се съединяват и образуват вода, която считат за тяхно дете. Кислородът има свойството да дава, а водородът – да взема. Като пият вода, хората се домогват до познаване свойствата на кислорода, който дава, и на водорода, който взема. Когато някой казва, че иска да бъде жена, това подразбира готовност за вземане, за събиране на нещата. Каже ли някой, че иска да бъде мъж, това подразбира готовност за даване. Мъжкият принцип, т.е. умът в човека, дава, а женският принцип, т.е. сърцето, събира. От двата процеса – даване и събиране, се е създало човешкото тяло. Човешкият ум пък се е създал от работата на човешкия дух и на човешката душа.

Казано е в Писанието: „Давайте, за да ви се даде.“ Онзи, на когото се дава, всякога събира. Обаче той събира, за да дава. Ето защо всички хора трябва да станат проводници на Божественото, да дават от това, което са получили. Даването

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

е творческо начало. Човек проявява Любовта чрез даване. Чрез Любовта човек познава Бога и Природата. Щом познае Природата и се свърже с нея, за него всичко оживява: и камъните, и водите, и ветровете. Тогава човек разбира, че Бог присъства навсякъде: Бог присъства в добрите мисли, чувства и постъпки на хората. Следователно дойде ли в ума ви някаква лоша мисъл, веднага я заместете с добра. Така ще отворите пътя на Божественото в себе си.

Искате ли Бог да присъства във вас, мислете, чувствайте и постъпвайте добре. Щом Бог присъства в човека, всичко е възможно за него. Казано е в Писанието: „Потърсете Ме в ден скърбен и Аз ще ви се изявя.“ Това значи: когато дойде скръбта, потърсете радостта; когато дойде болестта, потърсете здравето; когато дойде безсилието, потърсете силата; когато дойде невежеството, потърсете знанието. При каквито условия и да се намирате, всякога търсете положителното, защото в него Бог присъства. Дето е Бог, там цари пълен ред и порядък. Дето е Духът, там е новото творчество. Дето Любовта присъства, там всички неща се осмислят и човек става силен, придобива истинско знание, истинска светлина.

Като ученици, съветвам ви да започнете с надеждата, от надеждата да минете към вярата и да свършите с Любовта. Дойдете ли до Любовта, направете връзка с нея и вървете напред. Първата стъпка трябва да бъде Любов към Бога, втората стъпка – любов към ближния, а третата – любов към себе си.

Сега желая на всички да придобиете веселието на Любовта. Желая ви да придобиете светлите мисли, чувства и постъпки на Любовта.

12 юли, 5 ч.

Отличителни качества на мисълта

Съвременните хора се стремят към щастие, към придобиване на знание и сила. Те не знаят, че всичко това се придобива чрез правата мисъл. Коя мисъл е права? – Права мисъл е онази, която може да предаде на човека всичко онова, което е взела от Бога. Не може ли да предаде това, тя не е права мисъл. Коя мисъл е добра? – Добра мисъл е онази, която приема само Доброто. Дето срещне доброто, тя го събира, нищо не остава да падне на земята. Тя приема доброто, обработва го в себе си и го изпраща навън. И правата, и добрата мисъл дават нещо на човека, но ако той работи. Ако не работи, а иска само да придобива, човек мяза на аристократ, който очаква на слугите си. Слугите му работят за него, а той казва, че всичкото богатство е негово. Това богатство представлява фиктивен капитал. Ако имате двама ученици, от които единият учи, а другият очаква наготово да му разправят уроците, единият от тях ще спечели повече. Който учи, той ще придобие повече от онзи, който не учи.

Като ученици на окултна школа, вие трябва да изучавате нещата в техния дълбок смисъл, да прониквате в същината им. Например съвременните химици казват, че водата се състои от два елемента – водород и кислород. Те не знаят, че водата съдържа още един елемент. Досега учените не са могли да открият третия елемент на водата, защото той е от материя, която не се поддава на материално изследване. Колкото и да е необходима за човека, водата причинява големи пакости. Тя може да удави човека, и в този случай разумният свят държи отговорни водорода и кислорода. От материална гледна точка кислородът и водородът са несъзнателни, неразумни същества, но зад тях стоят разумни същества, които ги управляват. Тия разумни същества именно са отговорни за всички пакости, които водата причинява на човека. Както художникът, разумното същество, си служи с четка и бои като пособия, с които изразява своите идеи, така и кисло-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

родът и водородът в ръцете на разумните същества са пособия, с които те изразяват великите идеи на Битието. Водата е проводник на великото Божествено начало. Чрез кислорода и водорода човек изучава характера на ония разумни същества, които ги направляват. Кислородът прави водата динамична, а водородът – мека. Оттук казваме: всяка вода, която не предава на човека динамичност и мекота, не е чиста. Щом не е чиста, тя не е здравословна.

Съвременните хора се интересуват за доброкачествеността на водата дотолкова, доколкото се интересуват и за постъпките си. Коя постъпка е добра? Представете си, че някой ваш приятел ви носи кошница, пълна с грозде, ябълки или круши. Какво трябва да направите с тия плодове? Можете ли да ги изядете наведнъж? – Не можете. Щом не можете да ги изядете наведнъж, трябва ли да ги хвърлите? Ако ги хвърлите, вие не сте ги оценили, а това ще огорчи приятеля ви. Вие трябва всеки ден да ядете по един два-плода, докато се свършат. Като ядете, трябва да събирате семките и да ги посадите. Това е добра постъпка. Защо? – Защото и външните, и вътрешните линии на поведение си отговарят. Добри обуца са ония, външните линии на които отговарят на линиите на крака.

Значи всяка мисъл, на която линиите съвпадат с линиите на човешкия ум, на човешкото сърце, на човешката воля, на човешката душа и на човешкия дух, има красива форма. Приемете ли такава мисъл, задръжте я в себе си, обработете я добре и отплатете ѝ се, както трябва. Всяка мисъл, линиите на която не отговарят на линиите на човека, предизвиква стягане, както стягат тесните, несполучливо направени обуца. Мисли, които правят човека инвалид, не са прави. И в религиозно отношение има мисли, чиито линии не съвпадат с линиите на ума, на сърцето, на волята, на душата и на духа в човека. Човек не може да се ползва от тези мисли. Те могат да го направят инвалид. За да не стане инвалид, той трябва да ги избягва.

Често на съвременните хора се казва, че при всяко ядене трябва да благодарят. Това не значи, че те никога не са бла-

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА МИСЪЛТА

годалири, но трябва да бъдат будни, да съзнават, че животът им се поддържа изключително от благата, които Бог им дава. В съзнанието им всеки момент трябва да се влага нещо ново, за да има растене. Към понятията им за Бога всеки ден трябва да се прибавя нещо ново, за да могат да се разширяват. Ако тези процеси не стават в съзнанието, човек е осъден на застой. Застой съществува само в механическия живот, а човек е поставен в органическия живот, дето нещата растат, цъфтят, връзват плод и зреят.

Какво ще кажете на приятеля си, ако ви донесе една красива круша, направена от глина или нарисувана на хартия? Вие ще благодарите на приятеля си, ще се радвате на крушата, но не можете да я опитате. Тази круша може да се запази за дълго време. Вие можете да я дадете в някой музей като модел, който ще характеризира изкуството през дадена епоха, но в нея няма растене. Тази круша никога няма да изгние, защото не е истинска – в нея няма живот. Истинска круша е онази, която, като стои на дървото, расте и се развива, всеки ден придобива нещо ново. А от това, че изгнива, тя не се лишава от бъдещ живот. Тя носи в себе си семка, начало на нов живот. При това всеки плод трябва да има някакъв аромат, да отделя от себе си някакво ухание. Докато зрее, крушата не позволява да я буташ. Приблужиш ли се при нея, тя казва: „Не ме бутай!“ Щом узрее, тя сама се предлага и казва: „Сега можеш да ме ядеш.“ Ако в първия случай не я буташ, ти вършиш Волята Божия. Ако във втория случай, когато крушата казва да я изядеш, изпълниш желанието ѝ, ти пак вършиш Волята Божия. Следователно докато плодът зрее, не го пипай. Узрее ли, можеш да го откъснеш и изядеш.

Мнозина искат да обичат и да бъдат обичани. Какво означава обичта? – Да обичаш някого, това значи да го изядеш. Този човек е дошъл при тебе, ти го приемаш като цар: сваляш горната му дреха и го въвеждаш в гостната си стая, дето го чакат големи почести и уважения. Ако гостът ви е близък, вие ще го целунете и след това ще пристъпите към опитването, ще видите сладък ли е, или не. В обикновения живот този процес наричаме ядене, но за високо издигна-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

тите хора той се нарича още обич. Кажете ли това на обикновения човек, вие ще го смутите. Той не разбира дълбокия смисъл на обичта. Колкото и да му говорите за обичта, той не може да я разбере. Ако му кажете, че човек не може да обича всички хора, той мисли, че това е ограничение. Питам: как ще обичате пчелата? За да я обичате, трябва да я поканите в дома си, на гости. Да я поканите, това значи да ѝ дадете мед да си хапне. Само при това положение тя може да ви посети. Щом се свърши медът, тя веднага ще ви напусне. Вие обаче не можете да я изядете, т.е. не можете да ѝ дадете съответно място в сърцето си.

Като е дошъл на Земята, човек се нуждае от общение с хората. Обаче за да влиза в общение с хората, за да се свързва с тях, човек трябва да спазва две условия: да цени човека и да го обича. Такива са отношенията между душите в невидимия свят. Ето защо, ако някой от вас влезе в общество на разумни същества от невидимия свят, той ще се върне с големи подаръци. От тия подаръци той може да се ползва цял живот. Това показва, че те са го оценили и обикнали, и той ги е оценил и обикнал. Ако слезе на Земята без подаръци, както е отишъл, това показва, че нито те са го оценили, нито той ги е оценил, вследствие на което помежду им не се е създала никаква връзка.

Следователно, когато човек се оплаква от сиромашията си, това показва, че той не е обикнал и оценил Бога, както трябва. Ако обичате Бога, невъзможно е Той да се откаже от вас, да ви остави в лишения. Невъзможно е да обичате някого, а той да не ви отговори, да не е готов да ви направи някакво добро. Щом не е готов да направи нещо за вас, вашата любов към него е била користна. Вие не сте направили за него никаква услуга, не сте се пожертвали. Когато обича някого, и пчелата се жертва. Тя дава живота си за него. Някой човек страда от ревматизъм в краката, но не може да се излекува. Защо? – Някой не го обича. Той търси помощта на лекарите, но и те не могат да му помогнат. Най-после на помощ му иде пчелата. Като го ужили няколко пъти по краката, ревматизмът му изчезва. Пчелата забива жилото си в

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА МИСЪЛТА

крака му, а заедно с това жертва и живота си. Като знаете свойствата на киселината, която пчелата отделя, вие можете съзнателно да се лекувате.

Съвременните учени изучават водата, нейните свойства, и я използват за лекуване, но не по един и същ начин. Някои препоръчват студени компреси, а други – топли. Когато на болното място поставят студени компреси, става свиване на капилярните съдове, вследствие на което се предизвикват особени реакции в организма. Турят ли на болното място топли компреси, реакциите са благотворни. Топлата вода предизвиква разширяване на кръвоносните съдове, вследствие на което и кръвообращението се подобрява. Като знае свойствата на топлата и на студената вода, човек може да се лекува и по духовен начин. Например вместо с топла вода човек може да се лекува с мисълта си, която внася също такава разширяване на капилярните съдове, каквото и топлата вода.

И тъй, както в организма на човека има две течения – артериално и венозно, така и в мисълта му съществуват тия две течения. Артериалното течение внася в човека радост и веселие, прави го бодър и разположен; венозното течение го прави скръбен, песимист, неразположен. Чрез скръбта се пречиства кръвта на човека, но докато се пречисти, той е недоволен, гневен, иска да се кара с хората. Не е лошо понякога човек да се кара, но трябва да знае как да се кара, какво да каже. Като срещне някой лош човек, той трябва да му каже: „Ти си много добър – повече, отколкото трябва.“ На богатия трябва да каже: „Ти си богат човек, но много си се натоварил, има опасност гръбнакът ти да се счупи. Внимавай, да не се намериш под тежестта на богатството, което си спечелил.“ На силния да каже: „Ти си много силен човек. Дето минеш, каквото хванеш, става на прах.“ Богатият ще пита какво да прави, за да излезе от тежкото положение. Човекът ще му каже, че трябва да стане щедър, да дава. На силния ще каже да работи, да помага на слабите, за да изразходва излишната си енергия. На добрия ще каже да прояви добротата си освен към себе си, още и към своите близни.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Ще приведа един пример за изяснение на идеята си. Някога живял един голям скъперник, който мислел само за богатства. По това време се явил един млад момък, придружен от няколко слуги, които носели голям вагон, пълен с различни сребърни и златни скъпоценности. Когато срещали на пътя си, те раздавали от скъпоценностите. Като се научили за това, хората започнали да се стичат към младия момък. Всеки носел някакъв съд, голям или малък, за да му сипят нещо от тия блага. Скъперникът се научил за това и веднага тръгнал към мястото, дето се раздавали благата. Той видял, че хората носят малки и големи чинии, но те му се видели недостатъчни, затова взел със себе си един голям сандък, с който се явил пред младия момък. Като го видял, момъкът му казал: „Легни на земята!“ Скъперникът легнал на земята и чакал. Момъкът заповядал на слугите си да турят сандъка върху гърдите на скъперника и да сипват в него една след друга лопати, пълни със скъпоценности. Силно обременен от тежестта на сандъка, скъперникът започнал да вика: „Достатъчно е вече. Престанете да ме товарите, не мога да дишам вече, задушavam се!“ Момъкът погледнал към него и казал на слугите си: „Не сваляйте още сандъка от гърдите му, нека си научи урока.“ По този начин разумният свят искал да му даде добър урок, за да разбере, че той е живял изключително за себе си и всякога е вземал повече, отколкото трябва.

И тъй, страданията, които съвременните хора преживяват, не са нищо друго, освен последствия от тяхната лакомия. Страданията показват, че всеки човек е взел от благата повече, отколкото трябва. Човек не трябва да се лакоми. Достатъчно е да му сипят от тия блага в една малка чинийка. Колко струва днес един грам диамант? Ако един грам диамант струва много, колко повече ще струват благата, които невидимият свят е дал на всеки човек. Лакоми ли се да вземе повече от това, което му е дадено, човек ще се намери в положението на рибата, т.е. в живота на многото желаниа и на големите страдания. Водата не може да даде на рибите това, което им е необходимо: храна, въздух, светлина. Тя ги прави подвижни, но ги лишава от ония условия, които човек има.

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА МИСЪЛТА

Те нямат говор, нямат никаква култура. Техният живот е живот на самоизстребване. По тази причина някои риби са успели да излязат от условията на водата и са се превърнали на птици. И като птици те не са доволни от живота си, вследствие на което се стремят да влязат в по-висока област на живот.

Що се отнася до елементите: въглерод, водород, кислород и азот, трябва да се знае, че те не са предали никакви особени свойства на съществата, които живеят във водата и във въздуха, вследствие на което те се стремят да излязат от тези среди и да влязат в областта, дето човек живее. Големи аристократи са елементите, с които съвременната химия си служи. Ако не знаете как да постъпвате с тях, вие ще пострадате. Знаете ли колко учени хора, колко химици са пострадали от радия, докато научат свойствата му? Например хората често си играят с динамичната любов, без да подозират каква вреда може да им причини тази любов. Динамичната любов може да пресуши сърцето на човека, да го превърне в пастьрма.

Съвременните хора, млади и стари, искат да обичат, без да подозират, че обичта е сложна наука, за изучаването на която са нужни хиляди години. Да обичаш човека, това значи да го изучаваш. Човек не може да обича себе си, но въпреки това не може да се освободи от егоистичната любов. Най-големите нещастия се дължат именно на тази любов. Тя предава на човешкото сърце повече топлина, вследствие на което след известно време то се овъглява. От тази любов умът пък почервява и човек става неврастеник. Най-после и волята на човека става черна. Почернее ли волята му, той минава за лош човек. Това е фигуративно изобразяване на промените, които човек претърпява. За да се избави от изсушаване на сърцето, от почервяване на ума и от почерняване на волята си, човек трябва да се стреми към разумната любов. Той трябва да стане господар на своя ум, на своето сърце и на своята воля.

Като ученици вие трябва да се стремите към превръщане на червения и черния цвят в бял. Ако учените хора са дошли

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

до положението да превръщат варовитите камъни във вар, с която да белосват къщите си, не трябва ли също така те да придобият изкуството да превръщат черния и червения цвят в бял? При това те трябва да получават такъв бял цвят, който да не се изменя никога. Получат ли веднъж този цвят, той трябва да се запази за вечни времена.

И тъй, като стане от сън, човек трябва да се спре върху някоя съществена мисъл в ума си, която да му покаже какво да прави, как да дава от това, което е придобил. После той трябва да се спре върху едно съществено чувство в сърцето си, което да му покаже как да приема благата и как да ги обработва. Най-после той трябва да се спре върху една съществена постъпка, която да послужи като модел за по-нататъшните му действия. Човек трябва да знае, че всяка негова постъпка, към когото и да е, е постъпка към Бога. Човек трябва да бъде внимателен главно към ония хора, които са родени от Бога. Онзи човек е роден от Бога, който има светъл ум, благородно сърце, силна воля, възвишена душа и крепък дух. Всеки човек, който не притежава тия качества, е роден от подобния си. Срещнете ли човек, роден от Бога, отправете всичката си любов към него. Да срещнете такъв човек, това значи да сте придобили нещо ценно в живота си. Стремете се всеки ден да срещате по един такъв човек.

В сегашния си живот обаче човек едва ли има възможност да срещне поне един човек, роден от Бога. Всички хора, които днес срещате, това са слуги на родения от Бога. Когато се казва, че човек трябва да има будно съзнание, това подразбира да пази момента, когато трябва да срещне истински родения човек. Не спазва ли този момент, той изгубва добрите условия на своя живот. Да се влюби човек, това не значи да търси някого, за когото да се жени, но да намери онзи, който истински е роден. Срещне ли такъв човек, той е приел великото благословение на живота. Не го ли срещне никога, той е изложен на големи страдания. Всеки търси този човек, но той не се намира лесно. Кога можете да видите Слънцето? – Когато изгрее. Никой не може да види Слънцето, преди да е изгряло и след като е залязло.

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА МИСЪЛТА

Следователно искате ли да видите най-отдалечените звезди на небето, вие трябва да си послужите с телескоп, който силно увеличава и приближава предметите до човешкото око. Каквото представлява телескопът за физическото зрение на човека, такова нещо е умът за духовното му зрение. Ако умът на човека не е буден, той не би могъл да увеличи всички форми, които Бог е създал, и не би могъл да ги изучи. Нямате ли светъл и буден ум, вие ще минавате край тия форми, без да ги познавате. Вие ще минете и край родения от Бога, без да го познаете. Имате ли светъл ум, имате вече една възможност да срещнете този човек. Ако имате и добро сърце, възможностите ви се увеличават – два пъти ще го срещнете. Ако имате възвишена душа, три пъти ще го срещнете. Ако духът ви е крепък, четири пъти ще го срещнете. И най-последно, ако обичате Бога, всеки ден ще го срещате.

Това е една от великите истини на живота. Не мислете, че е лесно да срещнете човек, роден от Бога. Това е Божествено благо, а Божествените блага се дават само на онзи, който може да ги оцени. От момента, в който срещнете този човек, положението ви се изменя коренно – с вас става голям преврат. И Адам, преди да влезе в райската градина, беше едно обикновено животно, но Бог го срещна, извади го от лошите условия, постави го в рая, за да управлява животните, да им бъде господар. Едно се искаше от Адам – послушание и разумност. За да запази новите условия, Адам трябваше да изпълни това, което се искаше от него. Всеки човек, който иска да се върне в рая, трябва да изпълни условието, което се искаше и от Адам: да не яде от плодовете на Дървото за познаване на доброто и злото. Не издържи ли на това условие, не само че няма да се върне в рая, но той ще изгуби и сегашните условия, ще се намери в положението на животно, което маха опашката си и се състезава с другите животни.

И тъй, дръжте в ума си прави и добри мисли, за да придобиете онова, към което душата ви се стреми. Нашата цел е да дойдете в съгласие с великия Божествен закон, който работи в света. Предавайте мислите си добре, без да се ограничавате. Стремете се към всичко онова, което Бог е създал.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Не можете ли да постигнете желанията си, не се обезсърчавайте, нито се сърдете. Не е лошо човек да се сърди и гневи, но трябва да е готов за това. Гневът е енергия, която се стреми да излезе навън. За да излезе тази енергия навън, човек трябва да е готов, да знае как и накъде да я отправя. Не е ли готов, той трябва да отложи войната, докато се въоръжи добре. Има смисъл човек да воюва, но когато е готов, когато е сигурен, че ще победи. Докато се приготви, той трябва да се учи. Какво печели човек, ако каже на някого, че е лош и невъзпитан?

Сега, като сте дошли на Земята, вие трябва да учите. През много училища и учители ще минете, докато завършите науките си. Като ученици в отделенията ще минете през едни учители, като ученици в прогимназията ще минете през други учители, в гимназията – през трети, в университета – през четвърти. Най-после ще влезете в училището на невидимия свят, дето трябва да имате отлични бележки. По всички предмети трябва да имате 12 – най-високата бележка. Първо ще ви запитат обичате ли майка си и баща си. Кажеш ли, че ги обичаш, веднага ще ти дадат една свещ и ще те накарат да я запалиш. Тази свещ може да се запали само при мисълта за майка ти и баща ти. Ако свещта не се запали, ти не обичаш майка си и баща си. Тогава пак ще се върнеш на Земята, за да работиш отново. След време пак ще те поставят на същия изпит. Докато свещта ти не се запали при мисълта за майка ти и баща ти, ти не можеш да бъдеш ученик в училището на невидимия свят.

Мнозина казват, че човек може да живее и без запалена свещ. Те се заблуждават. Човек не може да живее без запалена свещ. Запалената свещ представлява човешкия ум, който свети в тъмнината и води човека в правия път. Ако дадат на човека една задача, той ще я разреши само ако мисли. Ако не мисли, той не може да реши задачата си. Човек трябва да мисли непрестанно. Ако някой се разгневи, накарайте го да донесе две-три кофи вода, за да измие дъските. Като започне да работи, той ще изразходва събралата се в него енергия и гневът му ще изчезне. Гневът не е нищо друго, освен разтър-

ОТЛИЧИТЕЛНИ КАЧЕСТВА НА МИСЪЛТА

сване на плодните дървета в човека, за да падне от тях онова, което е непотребно.

Основната мисъл, която трябва да носите в ума си, е че Бог се изявява на човека чрез всички правилни прояви. Като яде човек с благодарност, като диша правилно, Бог му се изявява. Във всяка права мисъл, във всяко благородно чувство и във всяка добра постъпка, Бог пак се изявява на човека. Натъкнете ли се на някакво благородно чувство, радвайте се, защото Бог се изявява чрез него. Вие можете да не виждате това, но някога ще Го видите и разберете. Вие не знаете какво е приготвил Бог за вас. Вие бързате, искате да постигнете всичко изведнъж. Това е невъзможно. Колкото и да се мъчи детето, което е влязло в първо отделение, по никой начин не може да следва науката на университета. За университета се изисква повече наука и знания, но това не трябва да обезсърчава детето. Като учи редовно и с любов, детето ще дойде до положение да се изявява като Любов.

Значи младият трябва да изучава Любовта, възрастният – Мъдростта, а старият – Истината, т.е. приложение на нещата. Любовта, Мъдростта и Истината – това са три хапки в Божествения свят. Всеки човек трябва да опита тези три хапки, за да задоволи своя духовен глад. Като млад човекът трябва да изучава живота, като възрастен човекът трябва да изучава Знанието и Светлината, а като стар той трябва да изучава методите за прилагане на нещата в живота.

Сега ви пожелавам да приемете Любовта, Мъдростта и Истината в себе си като насъщен хляб, който ще ви даде сила да нареждате работите си добре.

12 юли, 14 ч.

Реалността на живота

Размишление

*Бог е Дух, и които Му се кланят,
с дух и истина трябва да се кланят.*

Йоан 4:24

Бог е Дух. Думата *Бог* на всички езици е неразбрана. Тя не е просто понятие. Човек трябва много време да я изучава, докато я разбере. Като неразбрана дума тя не допринася никаква полза. Само разбраните неща могат да принесат полза на човека. Бог е Дух, или Духът е Бог – това е едно и също. Не е важно как ще го изговори човек – важно е да го разбере. Думите *Бог е Дух* съдържат реалността на живота. Дали човек отрича или признава тази реалност, не е важно. Колкото и да я отрича, колкото и да се съмнява в нея, колкото и да философства върху съществуването ѝ, в края на краищата човек усеща, че нещо го ограничава и не може без нея. Без нея той не може да живее. Както човек не може да живее без въздух, така не може да живее и без тази реалност. Колкото и да отрича човек въздуха, колкото и да казва, че може да живее без него, достатъчно е няколко минути само да престане да го възприема, за да разбере, че не може да живее без въздух. Физическият живот на човека се обуславя от дишането. Престане ли да диша, животът му се прекратява.

На същото основание казвам: престане ли да мисли за Бога, човек умира. Понякога животът на човека се обезсмисля, понеже той търси реалността в сенките. Той мисли, че това, което го заобикаля, е реално. Това, което заобикаля човека, е относителна реалност, т.е. сенки на реалността. Докато вярва в сенките на реалността, човек става суверен, постоянно губи нещо от себе си. Вярва ли в Абсолютната реалност, той расте и се увеличава, придобива знание, сила и богатства. Който живее в сенките на реалността, той гладува,

изпада в сиромашия. Влезе ли в истинската реалност, той започва да се храни добре, влиза в изобилието на живота.

Бог е Дух. За да разбере дълбокия смисъл на тия думи, човек се нуждае от светлина на ума. Той трябва да влезе в светлината на живота, която разкрива присъствието на Бога. Който е влязъл в тази Светлина, само той може да види широкия свят около себе си. Чрез тази светлина човек вижда живота вътрешно. Без нея той вижда света по отражение, а не направо. Обширен е реалният свят, вследствие на което човек не може да го схване. Например какво нещо е Слънцето, човек схваща по светлината, която иде от него, но какво всъщност представлява, той не знае. Учените казват, че Слънцето е горящо тяло, с висока температура, която според различните учени е различна: от 5000° – $45\,000\,000^{\circ}$. Обаче никой учен не е ходил на Слънцето, за да има абсолютни знания за него.

Щом се говори за Слънцето, това показва, че прости и учени знаят нещо положително за него. Всички знаят, че Слънцето е носител на светлина и на топлина. Според това, как падат слънчевите лъчи на Земята, какъв е ъгълът на падането им, топлината бива по-силна и по-слаба. Забелязано е, че различните температури действат различно върху телата. Например при слабата топлина телата замръзват, при умерената растат, а при силната се топят. Слабата топлина е за слабите същества, умерената – за обикновените, а силната – за силните, разумни същества. Че наистина при умерената топлина живеят обикновените същества и по-голямата част от човечеството, виждаме по това, че температурата на човешкото тяло е едва 37 градуса. Увеличи ли се с три-четири градуса, човек заминава за другия свят. Обаче има микроби, които живеят и над 120 градуса, а някои издържат и до 500 градуса.

Това са научни твърдения, които се нуждаят от доказване. Според сегашните учени Слънцето е горящо тяло, а Земята е твърда, тъмна маса, която се осветява от Слънцето. Вътрешността на Земята е огнена, разтопена маса, а повърхността ѝ е твърда поради налягането, под което се намира. Значи твър-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

достта на някои хора се дължи на същата причина. И те като Земята се намират под голямо налягане. Често в Природата стават големи депресии, големи налягания. Тогава хората се чувстват крайно неразположени. Щом мине депресията, и неразположението им изчезва. Депресия съществува и в психическия живот на човека. Например всяко неразбрано чувство произвежда депресия в сърцето, а всяка неразбрана мисъл – депресия в ума. Разбере ли ги, човек изпитва голяма радост. В него настава вътрешен мир и спокойствие.

В Божествения свят разбраните мисли и чувства представляват плодове, с които човешкият дух се храни. Не се ли храни с такива мисли и чувства, духът постепенно отслабва и става немоощен, както тялото на човек, който не се храни добре. Слабият, мършавият човек не може да бъде красив. Красотата не е само външно качество, но и вътрешно. Иска ли да бъде красив, с приятно лице, с ясен поглед, човек трябва да знае каква храна да дава на духа си. Храни ли го със съответна за него храна, човек придобива духовна и физическа красота. Не е ли едновременно и духовно, и физически красив, той не може да се нарече красив човек.

Христос казва:

*Аз имам ястие да ям,
което вие не знаете. (32. ст.)*

Какво е това ястие? Христос отговаря:

Моето ястие е да струвам волята на Оногова,

Който Ме е пратил да извърша Неговата работа.
(34. ст.)

Христос дойде на Земята да извърши Волята Божия, да предаде на хората разбрани мисли, които да им покажат правия път и да ги обърнат към Бога. Които не са приели Христовите мисли, те живеят вън от Бога, вследствие на което умират. Иска ли да стане безсмъртен, човек трябва да познае Бога. Безсмъртието седи в познаването на Бога. Затова е казано: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога.“ Защо трябва да вярва човек? – За да живее. Ако не вярва, ще умре. Следователно, ако искаш да умреш, не вярвай; ако искаш да живееш, вярвай. Ако искаш

да страдаш, не вярвай; ако искаш да не страдаш, вярвай. Странанията са резултат на неразбрани мисли, чувства и постъпки. Каквато е разликата между изкуствения плод, направен от човека, и естествения, създаден от Природата, такава е разликата между разбраните и неразбраните мисли. Щом има разлика между разбраните и неразбраните мисли, и резултатите, които те произвеждат, ще бъдат различни.

Неразбраните мисли, чувства и постъпки в човешкия живот произвеждат скръб, мъчнотии и най-после смърт; разбраните пък произвеждат радост, веселие и живот.

Като говорим за разбрани мисли, ние имаме предвид тия мисли, които са произлезли от Божествената светлина. Духът се храни само с Божествени мисли. Казано е същевременно, че Бог е Любов. Значи като се храни с Божествени мисли, Духът ражда Любовта. Плодът на Духа е Любовта. Любовта пък ражда Живота. Ето защо, за да влезе в реалността на Духа, човек трябва да мине през Любовта. За да разбере Любовта, той трябва да мине през живота.

Бог е Дух. Вярващите четат този стих, но въпреки това търсят начин как да повярват в Бога, в Неговия Дух. Питам: може ли човек да повярва в Слънцето, докато слънчевата светлина не го озари? Може ли да повярва в огъня, докато не възприеме неговата топлина? Може ли да повярва в хляба, докато не опита живота, който се съдържа в него? Може ли да повярва в словото на когото и да е, докато не го опита? Много от това, което говоря, може да ви се вижда неразбрано или можете да мислите, че го знаете. Както и да мислите, вие трябва да изпитвате нещата. Понеже хората не изпитват нещата, много от тях те ги приемат наготово: може да се каже, че те знаят малко неща. Те имат много синтетически и аналитически знания, но нямат психически знания. Малко от знанията им са станали тяхна плът и кръв. Когато анализира веществото на тялото, химикът го разлага на съставните му части. Като синтезира веществата, химикът образува все по-сложни съединения. Като разлага сложните тела и синтезира отделните елементи в сложни съединения, химикът извършва ред процеси, които заслужават изучаване. Ако

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

при съединяване на два елемента получите някакъв газ, той може да се запали и да свети, но може и да избухне. При разумното използване на газа вие можете да получите светлина, а при неразумното му използване, смесен с въздуха или кислорода, той може да се запали и да избухне. Много химици са пострадали при такива експлозии.

Един виден американски професор получавал пред студентите си едно взривно вещество, чиято експлозивна сила била десет пъти по-голяма от тази на динамита. За тази цел той взел една малка част от него и я запалил. Като знаел експлозивната сила на това вещество, щом го запалил, професорът казал на студентите си: „Бягайте въл!“ Моментално аудиторията се изпразнила – професорът със студентите се намерил въл. Опасно нещо са взривните вещества. И най-малката частица от тия вещества съдържа толкова експлозивна сила, че може да произведе големи нещастия. Като работи с такива вещества, човек трябва да знае как да ги употребява.

Има думи в човешката реч, които съдържат голяма експлозивна сила в себе си, вследствие на което произвеждат взрив в човека. Достатъчно е възлюбеният на момата да ѝ каже, че не я обича, за да се върне тя у дома си смазана и убита: погледът ѝ става мътен, лицето ѝ почернява. Животът изгубва смисъл за нея, не ѝ се живее. Защо? – Възлюбеният ѝ е казал, че не я обича. Той е произнесъл една дума, с която е раздвижил малко въздуха, и тя не иска вече да живее. Какво трябва да направи момата? Тя трябва да научи закона за превръщане на нещата. Вместо да повтаря думите „не ме обича“, тя трябва да ги превърне, да каже „мене обича“. Или каже ли ѝ възлюбеният, че не я обича, след отрицателната частица *не* тя трябва да постави запетая. Тогава смисълът на думите ще стане положителен: „Не, мене обича.“

Следователно, за да не страда излишно, човек трябва да се научи да поставя запетая след всички отрицателни мисли. Каже ли някой, че Бог не го обича, след частицата *не* веднага трябва да тури запетая: „Не, Бог ме обича.“ Единственият, който обича, това е Бог. Ако някой мисли, че Бог не го обича,

причината за това е той сам. Като не разбира законите, той отправя лоши мисли към Бога. Тия мисли, като негово дело, се връщат обратно при своя създател. И човек, като не знае, че лошите мисли, които идат към него, са собствено негово произведение, счита, че те идат от Бога. Не, Бог не се занимава с отрицателни мисли.

Сега, като знаете този закон, никога не казвайте, че този или онзи не го обичате. Кажете ли, че не обичате някого, вие вършите престъпление по отношение на Бога. Във всеки човек е вложено нещо красиво и велико, заради което трябва да го обичате. Казано е в Писанието: „Възлюбил е истината в човека.“ Значи във всеки човек е вложена частица от Бога. Всеки човек се нуждае от любов, затова трябва да се обичате. Да обичаш някого, това значи да го храниш. Да те обичат, това значи да те хранят. Човешкият дух се храни с разбрани мисли. Изпратете на човека една светла, разбрана мисъл, и го оставете свободен. Той ще приеме мисълта ви, ще я обработи, т.е. ще се нахрани с нея, и след време ще ви изпрати друга някаква мисъл, от която вие ще се нахраните.

Едва се домогнат до Любовта, хората започват да я губят. Те искат да я задържат само за себе си. Забелязано е, че когато двама души се обичат, те затварят всички кранове в себе си, за да не излезе любовта навън. Те искат сами да я използват. Не, щом се нахрани, човек трябва да даде останалото ядене на други хора – и те да се ползват от Любовта. Два вида любов има в света: любов на сенките и Любов на реалността. Любовта на сенките е любов на ограничения и страдания. Ние не говорим за тази любов. Ние говорим за реалната Любов, която нито ограничава, нито се ограничава. Любовта, която се описва в романите, е любов на сенките. Тази любов бива три вида: драматична, комична и трагична. В драматичната любов и героят, и героинята страдат. Те страдат един за друг, припаднат, докато се оженят. Щом се оженят, никой вече не припада. В трагичната любов героите умират. В комичната любов героите остават живи и всичко превръщат на смях. Те не гледат сериозно на живота. Трагедията има отношение към ума, а драмата – към сърцето.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

В реалната любов няма страдания, няма смърт. Там връзката между душите се усилва и никога не се къса. В реалната любов има растене и постижение.

И тъй, знайте, че човешката любов е любов на сенки. Тя представлява външна, красива дреха, с която сърцето се облича. Щом се облече в тази дреха, вместо да се радва, сърцето започва да страда. Защо? – Дрехата не му е удобна. Тази любов постоянно взема. Тя нищо не дава на човека, вследствие на което той се намира в голямо противоречие. Какво виждаме в живота? – Двама души се обикват, но по неразбиране на законите и двамата се натъкват на любовта на сенките, която само взема. Единият иска да вземе, и другият иска да вземе, докато един ден се намразят. За да запазят любовта си, те трябва да минат в реалната Любов, която се отличава с даване. Ако не дава и не взема, човек не може да бъде обичан. Човек трябва да знае кога да приеме Божиата Любов и кога да я даде. В любовта нещата трябва да стават на точно определено време.

Като говорим за любовта на сенките, човек не трябва да се самоосъжда: той не трябва нито да се подценява, нито да се надценява. Човек трябва да има правилна мярка, с която да мери нещата, да знае, че има две ценни неща в себе си: дух и душа. Като знае това, той не трябва нито да подценява духа и душата си, нито да ги надценява. Духът и душата представляват майката и бащата в човека. Следователно обичайте баща си – своя дух, и майка си – своята душа. Работете в единство и съгласие с тях, за да развivate ума и сърцето си, които ви са дадени като пособия за физическия свят.

Бог е Дух. Къде се проявява Бог? – Бог се проявява в ума чрез светлината, в сърцето – чрез топлината, във волята – чрез силата. Бог се проявява още в душата и в духа на човека. Ако в тия пет места не можем да намерим Бога, никъде няма да Го намерим. В душата на човека зреят всички благородни и възвишени чувства. Те зреят благодарение на Божествената топлина и светлина. Не само душата на човека трябва да ражда, но умът и сърцето също трябва да раждат. Какъв ум е този, който не ражда мисли? Какво сърце е това, което

не ражда чувства? Каква воля е тази, която не ражда сила? Следователно умът трябва да ражда светли мисли и да ги отхранва. Сърцето трябва да ражда топли чувства и да ги отхранва. Волята трябва да ражда сила, която постоянно да се увеличава. Ако не може да отхранва своите мисли, чувства и постъпки, човек ще ги осакати, а същевременно ще осакати и себе си. Мислите, чувствата и постъпките на човека трябва да бъдат здрави, разбрани, защото влизат в строежа на неговото тяло. Същевременно те влизат и в строежа на бъдещия свят.

Сега се твори нов свят. Този свят е проектиран в пространството като върху платно. За да го разбере, човек трябва да се вгълби в себе си. За тази цел той трябва да започне да изучава малките величини. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка представляват малки величини, които човек съзнателно трябва да изучава. Дойде ли една светла мисъл в ума ви, вижте как се е родила, какъв е произходът ѝ, и т.н. Дойде ли едно благородно чувство в сърцето ви, намерете неговия произход. Изучавайте произхода на своите мисли, чувства и постъпки, като отбелязвате минутата, часа, деня и времето, когато те са се родили. Мисъл, родена през пролетта, има едни свойства, през лятото – други, през есента и зимата – различни свойства от тия на първите два сезона.

Когато спря при кладенеца да си почине, Христос се разговаряше със самарянката. Той ѝ говореше за живата вода, а тя разбираше обикновената вода и се чудеше как може да ѝ даде вода, когато няма почерпало. Сега и вие мъчно разбирате въпроса за мисълта и в края на краищата ще кажете като самарянката: „Дай ни от тази вода, да не ожадняваме.“ Най-после Христос каза на самарянката: „Иди и повикай мъжа си!“ – „Нямам мъж.“ Мъжът представлява човешкия ум. Значи самарянката нямаше ум, т.е. в нея не беше събуден висшият ум, който възприема правилно нещата. Като живее, човек трябва да работи върху себе си, да развива своя възвишен ум. Да прояви човек своя възвишен ум, това значи да прояви мъжа в себе си.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Днес всеки човек иска да бъде мъжествен, да прояви характер и сила. Човек не може да бъде мъжествен, ако няма ум. Човек не може да бъде устойчив, ако няма сърце. Умът развива мъжественост, а сърцето – устойчивост. Затова именно мъжът се отличава със сила, а жената – с устойчивост. Пуснете жената в празна къща и вижте какво ще стане. След няколко години къщата ще бъде пълна. Това, което човек върши отвън, същевременно става и вътре в него. Понеже едно от качествата на сърцето е да събира, затова и жената събира, пълни къщата. Човек не се нуждае от много неща. Малко неща са нужни на човека, но съществени.

Като ученици вие трябва да се стремите към придобиване на светли мисли, които струват скъпо. Тия мисли идат от далечни пространства. Те са донесени на Земята от разумни същества, които имат специална мисия. Тези същества обичат хората и затова специално слизат на Земята, за да им донасят светли Божествени мисли и възвишени Божествени чувства. Тези мисли и чувства са подаръци за хората. Приемат ли ги навреме, те трябва да ги обработят в себе си. Така обработени, те произвеждат коренна промяна в живота им. Всяка разбрана мисъл, всяко разбрано чувство и всяка разбрана постъпка са велико благословение за човека. Който ги оценява, той става велик човек.

Христос казва: „Аз имам ястие да ям, което вие не знаете.“ Това значи: „Аз имам задача да изпълня волята на Отца Си, а не Моята воля.“ Всеки човек е изпратен на Земята да изпълни Волята Божия. За тази цел на всеки човек е дадена специална мисия. Тази мисия се заключава във възприемане и прилагане на светли мисли и възвишени чувства. Изпълнили мисията си, както трябва, човек е придобил нещо ценно, което може да занесе на другия свят със себе си.

16 юли, 5 ч.

Основни правила на хигиената

Ще прочета 5. глава от Посланието към галатяните. От тази глава се вижда какви са били идеите и разбиранията на първите Христови последователи. Обрязването, за което се говори в тази глава, е стар закон (1-3. ст.). Днес и лозата се обрязва, за да даде повече плод. Лозарите са правили ред опити: едни пръчки са обрязвали, а други – не са обрязвали. По този начин те са наблюдавали кои пръчки ще дадат повече плод, и са дошли до заключение, че обрязаните се развиват по-добре и дават повече плод.

*Вие, които се оправдавате чрез закона,
отстранихте се от Христа.*

*Защото ние чрез Духа очакваме
надеждата на оправдание от вяра. (4-5. ст.)*

В тези стихове се говори за оправдаване и освобождаване от наказание. Човек може да се освободи от известно наказание не чрез закон, но чрез вяра.

*А който ви смущава, той ще попадне
под наказание, кой бил да бил. (10. ст.)*

Във всяко общество има хора, които и себе си смущават, и другите смущават. Това са ония, които се занимават с личния живот, т.е. със себе си. Такива хора съществуват навсякъде: и в светския, и в религиозния живот. За да излезе от личния си живот, човек трябва да осъзнае, че е дошъл на Земята да служи на Бога, а не на себе си. Съзнае ли това, той трябва да даде път на Божественото в себе си, то да оправя работите му. Следователно човек не трябва да се меси в Божиите работи.

*Само не употребявайте свободата
за причина на плътта, но с любов
един друг си служувайте. (13. ст.)*

Служенето без любов няма никакъв смисъл.

*И делата на плътта са явни:
те са прелюбодеяние, блуд,
нечистота, похотливост, (19. ст.)*

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Думата *прелюбодеяние* може да се вземе в тесен и в широк смисъл. В широк смисъл прелюбодеянието подразбира даване предимство на човешкото пред Божественото, на плътта пред духа. Ако обичаш хората повече от Бога, ти прелюбодействаш. Ако обичаш храната и облеклото повече от Бога, ти прелюбодействаш.

идолослужение. (20. ст.)

Идолослужението подразбира служене на това, което не е реално.

А които са Христови, разпели са плътта наедно със страстите и похотите ѝ. (24. ст.)

Едно време разпъваха плътта, а сега я възпитават. В миналото учителите възпитаваша учениците си чрез фаланга. После ги поставяха на колене. След това ги биеха по лицето, удряха от едната и от другата им страна по една плесница. Днес ги възпитават чрез забележки, мъмрене, намаляване на поведението и т.н.

Ако духом живеем, духом и да ходим. (25. ст.)

За да живее по дух, човек трябва да се освободи от личния елемент в себе си. Какво представлява личният живот на човека? – Личният живот може да се уподоби на официалните дрехи на човека, с които се облича в специални случаи. С тия дрехи той не може да работи. Иска ли да свърши някаква работа, да послужи на някого, човек трябва да облече работните си дрехи. Може ли младата булка да отиде с булчинската си рокля в кухнята да готви? Добре е понякога да готви и с булчинската си рокля, но тогава тя трябва да влезе в кухнята на Природата и оттам да си вземе ядене. Тя ще вземе чиста чиния и ще я напълни със зрели сладки плодове от дърветата. Или ще вземе от хамбара прясно, току-що овършано жито, ще го свари и ще го предложи на своя възлюбен. Иска ли да готви в обикновената кухня, тя трябва да съблече булчинската си рокля и да облаче всекидневната. Ако всеки ден облича булчинската си рокля, тя ще влезе в стълкновение с всички хора. Ако с бялата си рокля се яви между работни хора, те ще започнат да я пипат, от всички страни да я разглеждат, докато я оцапат. След това тя ще се

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

кара с тях, защо са изцапали роклята ѝ. Разумна ли е постъпката на тази булка? – Ако беше разумна, тя не трябваше да се явява с бяла рокля между работници. Друг е въпросът, ако трябваше да се яви между булки, които са облечени с булчинските си рокли.

Отгук можем да извадим правилото: когато отиваш между работници, облечи своята работна, нечиста дреха. Когато отиваш между хора, които се разговарят само и които са облечени в своите чисти, нови дрехи, облечи и ти своята бяла, чиста дреха. Така постъпват всички работници и занаятчийци. Влезете ли между бояджии, ще видите, че те са облечени със своите бояджийски дрехи. Щом свършат работата си, те обличат чистите си дрехи.

Следователно с какви дрехи е облечен човек, не е важно. Облеклото има отношение към външната обстановка на нещата. Важно е вътрешното облекло на човека. Това облекло определя неговия характер, както и неговите добродетели. Докато изработи своята вътрешна дреха, човек прави много погрешки. Докато се научи да пише правилно и красиво, детето също прави много погрешки. Колкото и да го изправя учителят, то ще прави погрешки. Обаче колкото повече расте, детето започва да съзнава погрешките си и само ги изправя.

Съвременните хора се занимават едни с други, критикуват се, без да знаят, че погрешките, които даден човек прави, нямат нищо общо с неговата душа. Преди всичко те нямат ясна представа за човека. Те не знаят кой е добър и кой – лош човек. За мнозина силният човек е лош, а мекият – добър. Калта е мека. Добра ли е калта? Прахът добър ли е? Понеже калта цапа дрехите и обувката, вие я считате за лошо нещо. Прахът не цапа като калта, но пак го считате за лош. Лош човек е онзи, който не може да използва правилно Божията любов и светлина. Добър човек е онзи, който прилага Божията любов и светлина на място. Който не може да използва светлината правилно, той започва да боледува и търси лекари да му помогнат. Като го видят, лекарите ще му кажат, че е малокръвен. Според съвременните учени малокръ-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

ръвието се дължи на намаляване на червените кръвни телца в кръвта. За да се справи с малокръвието, човек трябва да употребява такива храни, които да увеличават числото на червените кръвни телца. Това е повърхностно обяснение. Здравето не зависи от броя на червените кръвни телца. Другаде се крие причината за здравето.

Сега ние се намираме при една благоприятна обстановка, при чист въздух, на голяма височина, отдето слизат идеи, които само тук можем да възприемем. Влезе ли ученикът в клас, там ще възприеме нови мисли, чувства и постъпки. Извън класа ученикът възприема особен род материя, различна от тази, която той възприема в клас. Защо? – Защото материята има различни свойства, различни вибрации – по-груби и по-фини. Колкото по-високо е издигнат човек, толкова по-фина материя може да възприема. От материята, която човек възприема, зависи неговото състояние и разположение. Ако това може да се каже за физическата материя, колко повече може да се каже за духовната. Например когато се облече с дреха от фина материя, човек е добре разположен. Облече ли се с дреха от груба материя, състоянието му се понижава. Някои светии са се обличали с дрехи от груба материя, за да бодат кожата им. По този начин съзнанието им е било всякога будно, а мисълта – отправена към Бога.

Често слушате хората да казват, че трябва да се обичат, че трябва да възлюбят Бога. Това са въпроси, върху които не трябва да се говори. Да се повтарят тия думи, това е все едно светията да носи дрехи от груба материя, за да го бодат, и по този начин да му напомнят, че трябва да мисли за Бога. Ако влезете в един дом, дето няма печка, не говорете, че е студено, но носете своята електрическа печка със себе си, и както говорите, внесете от своята топлина в къщата. Нека домакините сами забележат, че вие носите нещо особено в себе си. Нека те сами забележат разликата в температурата на стаята преди вашето дохождане и след дохождането ви.

Който наблюдава и разбира нещата, той може да вади заключения за разумните същества в света, за Бога. Който не разбира нещата, той ще търси Бога външно, ще пита къде

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

е Бог, какво представлява Той и т.н. Бог е слязъл в ума на човека като светлина, в сърцето като топлина, във волята му като сила – да може да мисли, да чувства и да постъпва. След всичко това човекът търси Бога там, дето не съществува. Най-красивото, най-великото, най-разумното същество в света е Бог. Красотата е свързана с Истината. И човекът може да бъде красив, но ако обича Любовта, Мъдростта и Истината. Да види човек Любовта в някакъв красив и достъпен образ – това значи да осмисли живота си. Любовта представлява идеал, цел в живота на човека. Всичко, каквото хората вършат, все е за Любовта. Без Любов те не могат да постигнат нито Мъдростта, нито Истината. Придобият ли тези три добродетели, тия велики сили, те стават мощни и красиви.

Като говорим за красотата, ние имаме предвид главно вътрешната красота – красотата на душата. Който е вътрешно красив, той е и външно красив. Красивият човек се радва на всички и на всички изпраща своята светлина. Не прави ли това и Слънцето? Красиво е Слънцето. За да го виждаме, то изпраща светлината си. Красотата на Любовта седи в топлината. Наистина, ако човек не крие в себе си част от топлината на живота, той не може да бъде красив. Топлината дава добро разположение на човешкия дух. Топлината отваря пътя на човека. Без топлина, т.е. без добри чувства, пътят на човека е затворен. Човек може да бъде обичан само когато носи Божествените блага в себе си и щедро ги раздава. Не е ли готов да дава от Божествените блага, той не се ползва нито от любовта на хората, нито от любовта на възвишените същества. Който не раздава Божиите блага на ближните си, той се е отклонил от правия път. Същото се отнася и до ангелите. Светъл ангел е този, който раздава от Божиите блага на всички нуждаещи се. Паднал ангел е този, който задържа всичко за себе си.

Мнозина се страхуват да дават, за да не осиромашеят. Който раздава Божиите блага с любов, той никога не осиромашава. Може ли да осиромашее чешмата, която изобилно дава? – Ако е свързана с голям, неизчерпаем извор, тя никога няма да осиромашее. Ако не дава, тя има възможност да оси-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

ромашее. Всички хора ще я изоставят. Те ще потърсят друга чешма, която е готова да дава без страх. Следователно който дава, и на него се дава. Който спира Божиите блага, и на него не се дава. Забележи ли това, човек изпада в противоречие. Щом иска да се освободи от това противоречие, той трябва да дава. Не спирайте Божиите блага! Нарушите ли това правило, ще ви държат отговорни.

Ще кажете, че някога сте били скъперници. а сега сте готови да давате. Каквито сте били в миналото, такива сте и сега. От миналото носите много възгледи за живота, от които и досега не можете да се освободите. Вие сте били в положението на господари, на слуги, на майки, на бащи, на братя и на сестри, но не сте изпълнявали предназначението си, както трябва, вследствие на което и до днес носите последствията на неизпълнени задължения. Каква е службата на бащата? – Бащата дава. А на майката? – Майката обработва. Майката приема нещата от бащата и ги обработва. Децата получават от майката и бащата обработени материали и ги прилагат в живота си. Причината за противоречията, на които хората днес се натъкват, е тази, че като бащи не са давали свободно, като майки не са обработвали свободно и като деца не са приемали и прилагали свободно. Ето защо, когато Бог даде едно благо на човека, той трябва да го приеме, обработи и приложи свободно.

Вие искате Бог да ви обича, без да учите. Това е невъзможно. Когато учителят обича ученика си, последният трябва да учи, да бъде един от първите ученици. Някои искат учителят им да ги обича, да бъдат първи ученици, без да учат. Това е невъзможно. За ученика е важно да учи. Той може да бъде много добър по сърце, но мързелив. В случая доброто сърце не може да го спаси. Като влезе в училището, ученикът трябва да учи. Какво се ползва ученикът, ако поведението му е отлично, ако с никого не се е карал, лоша дума на никого не е казал, а успехът му от горе до долу е слаб? Той не е казал на никого лоша дума, но със слабия си успех е станал причина учителят му да говори лоши думи и да се сърди. Ученик, който предизвиква учителя си да се сърди, не

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

е добър ученик. Мислите ли, че този учител е лош? – Той се сърди, защото желае доброто на своя ученик. Лош ли е лекарят, когато забранява на болния да яде? Здравият трябва да яде, но да не преяжда; болният малко ще яде, а понякога ще гладува – това изисква болестта му. На болния се препоръчва да диша много въздух, а да яде малко. Искан ли да се развива правилно, човек първо ще приема светлина, после – топлина, след това – въздух, и най-после – твърда храна за тялото.

И тъй, като живее на Земята, човек се нуждае от въздуха като храна за своя етерен двойник, за астралното си тяло. Да се храни човек със светлина, това значи да възприема светли мисли за ума си. Да се храни с топлина, това значи да възприема добри, възвишени чувства за сърцето си. Когато човек възприема правилно светлината като храна, умът му е светъл; когато възприема правилно топлината, сърцето му е добро и благородно; когато възприема правилно въздуха, силата му е голяма; когато възприема правилно твърдата храна и добре я асимилира, тялото му е здраво. Ако тялото на човека е здраво и всеки ден се подобрява, той се храни физически добре; ако силата му се увеличава, той се храни правилно с въздух. Въздухът съдържа особена енергия, наречена от индусите прана. Други учени я наричат животворно електричество, или животворен магнетизъм. Вие сте дошли на планината не само за чист въздух, както мнозина мислят, но сте дошли още и за прана, т.е. за животворните сили на електричеството и на магнетизма. Вие излизате рано сутрин, за да възприемете особените светлинни лъчи на Слънцето за храна на ума и топлинните му лъчи за храна на сърцето. Дробовите приемат праната от въздуха най-добре сутрин. Когато умът, сърцето и дробовите приемат своята храна, и гърлото става по-възприемчиво да приема съответната за него храна. Тогава казваме, че човек се е нахранил правилно. Без да знае, той е изпълнил всички правила на хигиената за добро хранене.

Основните правила на хигиената за добро хранене са следните: правилно възприемане на светлината, на топли-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

ната, на въздуха и на твърдата храна. Изпълни ли човек тия правила, след тях ще дойдат други правила – за отношенията на хората към Бога, към ближния си и към себе си. „Как трябва да се обичаме?“ – Това е един от трудните въпроси. Да обичате един човек, това значи да му помогнете. Вие можете да му помогнете по следния начин: да му дадете възможност правилно да възприема светлината, топлината, въздуха и твърдата храна. Ако той има нужда от умствена помощ, ще му покажете как да възприема светлината; ако има нужда от сърдечна помощ, ще му покажете как да възприема топлината; ако има нужда от правилно дишане, ще му покажете как да диша правилно; ако има нужда от здраве, ще му кажете как да се храни. Някои хора са нервни, сприхави. Защо? – Не дишат правилно. Има случаи, когато човек се дразни от присъствието на някого и е готов да се сърди, да се кара с окръжаващите. В присъствието на други някои той се успокоява. Коя е причината, че един човек ви дразни, а друг – успокоява?

Един виден лекар забелязал, че клиентите му обичали да седят дълго време при него на разговор. Той бил добър, внимателен човек, и не искал да им казва, че е време да си отиват, да го оставят свободен, за да работи, затова измислил особено средство, с което ги заставлял да напушат кабинета му. На столовете, на които клиентите му седели, той поставял по едно шило, свързано с конец. Когато клиентът оставал на разговор повече, отколкото трябвало, лекарят дръпвал конеца. Шилото бодвало клиента и той веднага ставал от стола.

Тъй щото скарването между двама души не е нищо друго, освен бодване с шило. Всички хора имат такива шила в себе си, с които едни други се бодат. „Силно ме бодна този човек.“ – Седял си при него много време. Колко време трябва да седите при човек, когото обичате? – Определено е колко време трябва да седите при човек, когото обичате. Който много обича, той трябва да седи една минута; който по-малко обича – две минути; който най-малко обича – три минути. Който седи повече от три минути, той ще опита

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

шилото. Приложете това правило и по отношение на своите мисли и чувства. Дойде ли в ума ви една лоша мисъл или в сърцето ви едно лошо чувство, не ги дръжте повече от една минута. Стремете се бързо да се освобождавате от лошите мисли и чувства, за да не ставате тягостни нито на себе си, нито на своите близки.

Днес всички хора говорят за любовта, но всеки я разбира различно. Някои мислят, че колкото са по-близо един до друг, толкова повече се обичат. Обаче като се оженят, те виждат, че не излиза така. Това е неразбиране на Любовта. Да се ожени човек, това още не значи, че Любовта го е посетила. Любовта е свойство на душата. Душата люби. В този смисъл никой не е женен. Душата не се жени, не се свързва. Личният човек се свързва с цел да извърши някаква работа. И духът също не се жени. Затова Христос казва: „Които се сподобят с този век, нито се женят, нито за мъж отиват.“ Това, което хората наричат женитба, е акт само за Земята. Каква любов е тази, която се мени? Докато не се е оженил, момъкът казва на момата: „Умирам за тебе.“ Като се ожени за нея, той ѝ казва: „Умирам от тебе.“ Коя любов е по-силна: да умираш за човека или да умираш от него?

Едно трябва да знаете: не вярвайте в любов, която се мени. Истинската Любов е вечна. Истинската Мъдрост и Истина също са вечни. В тях човек трябва да вярва. Ако вашата вяра се подтиква от Любовта, Мъдростта и Истината, вие сте на прав път. Човек познава силата на своята вяра по това, че обикновено не боледува. Заболее ли, той лесно се справя с болестта си. Болестта е благо за него. Той я отстранява от себе си толкова лесно, колкото големият юнак – своя противник. Чрез болестите се изпитва силата на човека. Ако е силен, той ще събори болестта. Ако е слаб, болестта ще го събори. И вие ще знаете, че болестите не са нищо друго, освен големи юнаци, пехливани, които ви нападат, за да изпитат колко сте силни. Вие ще се борите с тях, ще се огъвате, ще превивате ръцете и краката си, докато един от двамата победи: или вие, или болестта. Има хора, които действат върху човека не само физически, но и умствено. С мисълта си те могат да ви подеят

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

стват така, че да изкривят някоя част на тялото ви: лицето, ръката, крака и т.н. Обаче има хора, които със своята светла и добра мисъл помагат на човека, освобождават го от всички мъчнотии и болезнени състояния – със своята мисъл те са по-големи борци от най-големите пехливани.

И тъй, когато говорим за злото, ние си го представяме като пехливанин, който връзва ръцете и краката на човека с цел да го ограничи. Колкото и да е силно злото, два пъти по-силно е доброто. То иде в помощ на човека, развързва ръцете и краката му и го освобождава. Човек е дошъл на Земята не за да се бори със злото, но да развива самообладание и търпение, да работи с положителните сили на Природата. Защо трябва да бъде човек търпелив? – За да не се поддава на отрицателните сили. Търпението е броня, която предпазва човека от злото. Вярата, надеждата, Любовта, Истината, знанието също така са броня. Ако не се бронира с тях, човек се поддава на силните същества, на пехливаните, и става играчка в ръцете им. За да не бъде играчка в ръцете на тия същества, човек трябва да има вяра, надежда, Любов. За да не бъде играчка в ръцете им, той трябва да има знание, светлина, свобода.

Съвременните хора живеят в свят на ограничения. От една страна ги ограничават, а от друга ги освобождават. Причината за това се крие в съществата, които живеят във Вселената. Едни същества изпълняват Волята Божия, а други – своята воля. Последните същества имат желание да спъват хората, да им препятстват. Те влизат в тях, изучават слабостите им и започват да им внушават различни мисли с цел да ги спънат. Ако влязат в някоя мома, те започват да ѝ внушават мисълта да се влюби в някой момък. Ако влязат в момъка, те насочват вниманието му към момата. Не се минава много време, момъкът и момата се срещат, влюбват се един в друг. Ако не могат да се оженят, те започват да се измъчват. Ако се оженят, в скоро време любовта им изчезва и те се чувстват чужди помежду си, искат да се разделят.

Тази любов е създадена изкуствено и затова изчезва. Тази любов е толкова трайна, колкото любовта между сви-

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

нята и нейния господар. Господарят обича свинята си, храни я, грижи се за нея, за да затлъстее. Щом види, че е достатъчно угоена, той я изважда от кочината и я изпраща на онзи свят. Любовта на господаря към свинята продължава най-много до Коледа. Приблужи ли Коледа, чува се квичене, вик, плач. Господарят туря ножа на врата ѝ и говори: „Не се страхувай, законът е такъв. За да промениш условията на живота си, за да напуснеш кочината и да влезеш в рая, аз трябва да те пробода с нож в сърцето или да отрежа главата ти.“ Това е фигуративен израз, но така именно лошите същества увличат и хората. Като иска да се осигури по някакъв начин, човек е готов да вярва на всеки, който му обещава щастие. Срещнете ли човек, който обещава много, знайте, че той не говори истината.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да знае, че единственият, който може да го осигури, да го отхрани и отгледа, това е Бог. Всички хора, които му услужват, са слуги Божии. Щом знае службата си на Земята, човек трябва да дава свободно, щедро, и да благодари свободно за всичко, което получава. Давайте свободно и вземайте свободно. С други думи казано: давайте с любов и вземайте с любов.

Като проповядвам Учението на Любовта, на Мъдростта и на Истината, мнозина искат да знаят вярно ли е това, което проповядвам. Те искат доказателства. Истината не се доказва, но се проверява. Като я приложат и опитат, те ще разберат истинни ли са думите ми, или не. Когато много бърза, човек не говори истината. Истината не бърза, тя чака времето си. Как можете да докажете, че въздухът е чист? – Достатъчно е да го поемете в дробовите си, за да кажете чист ли е, или не. За Истината човек сам е авторитет. Щом поеме в дробовите си планинския въздух, той сам ще се произнесе за неговата чистота. Щом запали свещта си, човек сам ще се произнесе за силата на нейната светлина. Бог е вложил в човека мерки, с които сам да определя силата на светлината и на топлината, чистотата на въздуха и на водата и т.н.

Как се изразява силата на музиканта? Силата на музиканта се изразява в това, че той предава част от своята

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

музикална енергия на слушателите си и помага за развиване на техния музикален център. Ако не може да направи това, или той не е голям музикант, или слушателите му не са музикални. Слънчевата светлина и топлина са силни, понеже помагат за растенето на всичко живо – растения, животни и хора, а същевременно помагат за развиване на човешките дарби. Искате ли да направите някого добър, от вас трябва да изтича енергията на Доброто, която даденият човек да възприеме. Не стане ли тази обмяна на енергия, вие не можете да го направите добър. Искате ли да направите човека вярващ, част от енергията на вярата трябва да излезе от вас и да влезе в неговия съответен център. Всички хора не са еднакво развити: в някои хора центърът на вярата е силно развит, в други – музикалният център, в трети – философският център, в четвърти – центърът на наблюдателността и т.н. Всеки човек трябва да работи усилено, за да развие онези центрове в себе си, които са слабо проявени.

Като ученик на окултна школа всеки трябва да се познава, да знае кои центрове в него са слабо развити и кои са добре развити. Хора, които са големи индивидуалисти, имат легнало назад чело. Горната част на челото им е легнала, а долната е силно развита. Те са много наблюдателни. Хора, на които челото е право: горната му част е силно развита, а долната – слабо, са добри философи. Те обичат да философстват върху отвлечени въпроси. Ще ги чуете да разсъждават върху въпросите защо Бог е създал света, как го е създал? Кой човек може да отговори на въпроса защо Бог е създал света? Когато светът се е създавал, хората не са съществували. Значи светът не е създаден за хората. За кого е създал Бог света? – За Себе Си. Какво означават думите „за Себе Си“? – „За Себе Си“ подразбира за всички. Значи Бог създаде света за Себе Си, за ангелите, за възвишените и разумни същества, за хората, за растенията, за животните. С една дума, Бог създаде света за всички същества над човека и под човека. Понеже включва в Себе Си всички същества, Бог създаде света за Себе Си, а Той мисли, че е създал света за нас. Понеже се проявява чрез всички живи същества, Бог

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

се радва, когато живеем добре помежду си. Той се радва, че разбираме и прилагаме Неговите закони.

Като не спазват Божиите закони, хората се критикуват, вследствие на което едни други се спъват. Какво означава думата *критика*? – Критиката подразбира естествена Божествена мярка, с която се мерят нещата. Ако прилагате тази мярка правилно, критиката е на място. Не я ли прилагате правилно, критиката не е на място. Казвате, че някой човек не е добър. Как определите, че този човек не е добър? Каква мярка приложихте по отношение на него? Когато музикантът се произнася за даден човек, че не е музикален, той го е подложил на проверка. Той си е послужил с камертона – мярка за определяне на основния тон в музиката. Той казва на дадения човек: „Изпей тона *la*.“ – Той взема тона *la*, но музикантът го проверява с камертона и вижда, че не е правилен. „Изпей сега тона *do*. Изпей тона *fa*.“ Като проверява с камертона, вижда, че всички тонове не са правилни. След всичко това музикантът се произнася, че този човек не е музикален. Неговата критика е на място, защото той е приложил онази мярка, с която се определя музикалността на човека.

Каква мярка ще приложите за добрия човек? – Добър човек е онзи, който никога не се каля и размътва. Добър човек е онзи, който никога не губи своята чистота. Можете ли да размътите водата на някое дълбоко планинско езеро? Добър човек е онзи, който никога не се обижда. Той има температура десет хиляди градуса. Какво представлява обидата? – Обидата не е нищо друго, освен една желязна топка. Какво ще стане с тази топка, ако я хвърлите срещу човек, който има десет хиляди градуса топлина? Преди да стигне до него, желязната топка ще се стопи. Значи никаква обида не може да стигне до добрия човек. Обижда ли се, той не е добър. Днес почти всички хора се обиждат, понеже топлината им е малка.

Съвременните хора се стремят към нов ред и порядък, какъвто съществува в невидимия и разумен свят. Съзнателно или несъзнателно те се стремят към този свят, но трябва да

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

знаят, че разумният свят не обича болни хора, нито хора със слабости. Попадне ли такъв човек между тях, те веднага го изпращат на Земята. В това отношение те мязат на пчелите. Когато в някой кошер попадне болна, нечиста пчела, те веднага я изхвърлят навън. Така постъпват и разумните същества. Те не търпят нечисто същество помежду си. Човек е дошъл на Земята именно затова – да се научи да живее чист и свят живот, да се приготви за разумния свят. С невежеството си човек може да повреди своите органи и по този начин да не може да изпълни това, за което е дошъл на Земята. Ето защо той се нуждае от истинско знание.

Когато влезе в някое религиозно общество, човек трябва да бъде разумен, да има знания, за да не пакости нито на себе си, нито на своите близки. Религиозният живот подразбира връзка между души. В тази връзка хората се поставят близо едни до други, и ако не са достатъчно разумни, те могат да си причинят ред пакости и нещастия. Когато се качват на Алпите, за да минат лесно опасните места, туристите се връзват с въже, за да могат да си помагат. При това положение те трябва да бъдат внимателни, защото ако един от тях падне в пропастта, може да завлече всички. Но същевременно всички заедно могат да спасят единия, който се е подхлъзнал и е паднал в пропастта. Такава верига от хора представлява духовният живот на обществата. Там всички хора са свързани помежду си като скачени съдове: пострада ли един, всички могат да пострадат. Спаси ли се един, всички могат да се спасят.

Следователно всички духовни хора трябва да се пазят едни други. Не мислете, че теренът, върху който стоите, е равен. По него има високи върхове, големи скали, дълбоки пропасти, дето всеки може да плати с живота си. Човек среща на пътя си големи съблазни и изкушения, които всеки момент могат да го спънат. Представете си, че срещате млад момък, който носи на ръце млада красива мома. Какво ще кажете за този момък? – Ще кажете, че е лош, нечист човек. Какво ще кажете за него, като разберете, че кракът на младата мома е счупен? Тя не може да ходи със счупен крак.

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

Момъкът е видял, че момата е счупила крака си, и ѝ се е при-текъл на помощ. Лош ли е този момък? Когато се произнася за нещо, човек трябва да знае условията, при които нещата стават. Когато хората се сближават, вие не знаете каква цел се крие в тяхното сближение. Вие не знаете каква е целта на Бога, за да сближава добри и лоши хора. Какво цели човек, когато поставя леда на огъня? – Той иска да го стопи, да го превърне на вода. Ледът не е полезен за човека. Обаче когато го превърне на вода, той го използва разумно.

Казано е в Писанието: „Не огорчавайте Духа, Който ви води в Божия път.“ За да не огорчавате Духа, научете се да разсъждавате дълбоко. Не разглеждайте нещата едностранчиво. Докато не знаете дълбокия смисъл на нещата, не се произнасяйте върху тях и не питайте защо Бог е допуснал това или онова. Колкото и каквито изпитания да имате, не правете прибързани и неправилни заключения. Какво трябва да мисли ралото за себе си? Трябва ли да мисли, че съдбата е несправедлива към него? Ралото е направено, за да свърши известна работа. И човек е изпратен на Земята да върши Волята Божия – нищо повече. Занимава ли се с други въпроси, въвн от изпълнение на Волята Божия, той ще остане на почивка, както ралото, което е свършило работата си. И ако още продължава да философства, Бог ще го остави за повече време в почвата. Почива ли повече, отколкото трябва, той ще ръждяса. Рало, което не работи, ръждясва. Рало, което работи, излъсква се. Недоволството е ръжда. Доволният и работлив човек сам по себе си се излъсква и започва да свети.

Следователно дръжте в ума си мисълта: каквото и да се случва в живота ви, всичко е за добро. Ако човек не разбира защо стават нещата, това е друг въпрос. Важно е, че всичко, каквото става в света, е все за добро. Който изпълнява Божия закон, той ще получи Неговото благословение. Който не го изпълнява, той ще бъде изложен на големи страдания. Закон е това. Ако пък се занимавате с погрешките на хората, вие ще понесете част от тях. Като знаете това, не се занимавайте с лошите хора. Не мислете, че можете да ги изпра-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

вите. Лошият човек е развалена машина, която само майстор може да изправи. Защо мислите, че някой човек е лош? Защото не ви е дал пари назаем? Добре е направил, че не ви е дал пари. Ако беше ви услужил, вие щяхте да ги използвате за непотребни работи. Някой взема пари назаем, за да се жени. Каква женитба е тази? Той е завършил само първоначално училище и мисли да се жени. Според Божественото учение човек може да се жени, след като завърши отделения, прогимназия, гимназия, университет, а след това и специализация. А тъй, с няколко отделения или с няколко класа само – това не е човек за женене, за създаване на поколение. Женитбата е само за високо напреднали хора – умствено и духовно.

Какво разбираме под женитба? – В широк смисъл на думата женитбата подразбира свързване на човека с нещо. Да станеш министър на една държава, това подразбира, че ти си се оженил за тази държава. Да станеш цар, това пак подразбира женитба. Какво ще създадеш като министър или като цар? Ако искаш да станеш баща или майка, това са пак високи служби. Не е достатъчно само да станеш баща или майка, но трябва да създадеш нещо. Ако искаш да станеш учител, ти пак се жениш. Какво ще създадеш като учител? И слуга да станеш, пак трябва да създадеш нещо. За да станеш слуга, в невидимия свят изискват непременно висше образование и десетгодишна специализация. Ангелът е слуга на Небето, но той има много знания и опитности. Ангелът има повече знания и опитности, отколкото тия на цялото човечество.

Като слушате това, вие не трябва да се обезсърчавате, но знайте, че сте заобиколени от същества, които ви желаят доброто. За да постигнете това, което желаете, вие трябва да ги слушате. Неуспехите ви често се дължат на непослушание. От непослушанието се ражда недоволството. Щом е недоволен, човек започва да търси причината за неуспехите си в окръжаващите и казва, че хората са лоши, че светът не е добре създаден, и т.н. Той мисли, че е единственият добър човек. И пророк Илия мислеше, че злото трябва да се уни-

ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ХИГИЕНАТА

щожи, заради което изби четиристотин лъжливи пророци. След това се уплаши и избяга в пустинята. Той каза: „Сам останах, и моят живот искат да вземат.“ Бог му отговори: „Не си сам. В Израил има още седем хиляди пророци като тебе.“ След избиването на пророците пророк Илия изгуби силата си. Той трябваше да дойде отново на Земята, за да изправи грешката си. Той съзна, че светът не може да се изправи с насилие, но с Любов, с Истина и със Светлина.

Сега и на вас, като на ученици, казвам: приложете Любо-
вта, Мъдростта и Истината като основа на своя живот и оттам започнете да градите.

*Плодовете на Духа са: любов, радост, мир,
дълготърпение, кротост, въздържание.*

*Живот, пълен със светлина, живот, пълен с топлина,
живот, пълен с чист въздух и храна, е истинският
живот.*

19 юли, 5 ч.

И в Мене

*Да се не смущава сърцето ви:
вярвайте в Бога, и в Мене вярвайте.*

Йоан 14:1

Единственото нещо, с което всички хора са запознати, това е смущението. Всички познават смущението, но малцина знаят неговия произход. Гладният се смущава за хляба, жадният – за водата, майката – за здравето на детето си, приятелят – за състоянието на своя приятел, ученият – за своите научни трудове, влюбеният – за любовта си. Който има очи, той се смущава да не изгуби зрението си; който има уши – за слуха, си който има език – за говора си, който има крака – за краката си. На място ли са всички тия смущения? Ако не са на място, трябва ли да ги поддържате? Съзнателно никой човек не поддържа смущението в себе си, но въпреки това то съществува. Причината за това са слабата вяра и невежеството на човека. Който се смущава, той трябва да усилва вярата си. Който се смущава, той трябва да учи, да придобива знания.

Днес всички хора говорят за любов, за знание, за приятелство, но като придобият тия неща, започват да съжбяляват. Защо съжбяляват? Защото не са знаели отде да започнат. Коя е първата стъпка, с която човек трябва да започне да работи, без да съжбялява? Майката ражда, а после съжбялява, че е родила. Ученикът придобива знания, а после съжбялява, че ги е придобил. Някой човек завързва приятелство с някого, а после съжбялява за това приятелство. Коя е причината, задето човек съжбялява за постигнатото си желание? – Причината за недоволството му седи в това, че не може да знае всичко. Като знае всичко, той ще разбере, че онзи, когото обича, е обикнал друг някой повече от него, и ще започне да се безпокои. Като знае всичко, ще разбере, че друг някой е по-силен, по-богат, по-учен от него, и ще започне да се безпокои. За да

не се безпокои, човек трябва да види какво правят децата от първо отделение. Децата започват от една буква и продължават по-нататък да учат.

Коя е първата буква, с която човек трябва да започне? Някои ще кажат, че човек трябва да започне с буквата *а* – като начало на всички азбуки. Зависи какво начало ще се туря. Според един еврейски мит, когато създавал света, Бог извикал всички букви, за да види с коя да започне. Първа се явила буквата *алеф*, но Бог ѝ казал, че не може да започне с нея, защото тя е начало на една лоша дума. След буквата *а* се изредили всички останали, но и те не били приети от Господа по същата причина. Най-после се явила буквата *б*. Понеже в еврейския език тази буква не била начало на лоша дума, Бог започнал с нея създаването на света. В българския език обаче думата *бой* започва с буквата *б*, което показва, че създаването на света не е станало мирно. Голям бой е станал при създаването на света. Какво означава думата *бой*? Кога и как се бият хората. Братски ли се бият, или като неприятел? – Боят се прилага навсякъде: между братя и сестри, между приятели, между родители и деца, между мъже и жени, между два народа. Коя е причината за боя между хората? Защо майката бие детето? Задавала ли си е въпрос защо бие детето си?

Един познат наблюдавал как една мечка се разправяла със своите пет мечета. Това се случило в едно село край Черно море. Мечката отивала с мечетата около реката, за да им търси храна. От време на време тя дигала по един камък, хвърляла го в реката и удряла с него. Щом хвърлела камъка, тя веднага пъхала лапата си във водата и изваждала по един рак. Едно от мечетата се хвърляло върху рака и го изяждало. Мечката вадела един след друг раците, но все същото мече ги изяждало. Другите мечета не могли да хапнат нищо. Мечката излязла от търпение и ударила лакомото мече с лапата си. То се търколило на земята и повече не станало. Като видяла това, мечката се приближила към него, започнала да го бута, да го мирише, но то не мръднало. Щом разбрала какво е направила, мечката започнала силно да реве и про-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

дължила пътя си с останалите мечета. Защо ревала мечката? – Защото не знаела как да бие.

И съвременните хора често плачат. Защо? – Защото не знаят как да постъпват. Всеки човек, който не знае как да постъпва, осакатява нещо в себе си и в ближните си, а след това плаче и реве като мечката, която е умъртвила своето мече. Мечката можеше да удари мечето си така, че да не го умъртви. Като изгубила търпението си, тя го ударила жестоко, с което искала да му даде урок да не бъде користолюбиво и лакомо. Тя искала да го научи да постъпва правилно: като вземе едно раче, да се отстрани, докато останалите мечета се изредят.

Днес всички хора се стремят към придобиване на много знания. Защо им са много знания и наука? Защо им е много ядене? Колко хапки са нужни на човека? Вие минавате за учени, а не знаете колко хапки ви са нужни, за да се наядете, без да преяждате, и след това да имате естествено разположение да ядете отново. Здравето на човека се обуславя от броя на хапките. Ако изяде 20 хапки, човек изпитва желание да се кара с хората. Ако изяде 13 хапки, той става подозрителен, на никого не вярва. Ако изяде 14 хапки, каквато работа предприеме, ще се развали. Ако изяде 15 хапки, той лесно изменя убежденията си. Ако изяде 16 хапки, ще влезе в съдружие с дявола. Да се сдружи човек с дявола, това значи да прилага неговите методи.

Един студен зимен ден един господин отишъл на гости у едни свои познати. Като влязъл вътре, те го запитали как е, не му ли е студено. „Не ми е студено“ – отговорил той. Те го поканили да седне далече от огъня. Той седнал на мястото, което му посочили, но скоро след това започнал да трепери от студ и помолил да му разрешат да седне близо до огъня. В първо време той искал да прикрие истината, да се покаже силен, но като не могъл да издържи, принудил се да изнесе истинското си положение. Може ли да се нарече истинолюбив човек този, който, когато е зле, казва, че е добре, и когато е добре, казва, че е зле. Този начин на постъпване не е правилен.

Какво значи да говори човек истината? – Да говориш истината, това значи да градиш нещо в себе си. Да говориш истината, това значи да даваш на нещата такова съдържание и смисъл, каквито първоначално е вложен в тях. Например какво съдържание и какъв смисъл можете да дадете на буквата *a*? – Да употребите буквата *a* в нейното динамично състояние, това значи да натоварите един свой познат с нещо. Ако той е ваш приятел и го обичате, ще го натоварите с любов; ако не е ваш приятел, ще го натоварите с омраза. В първия случай товарът има съдържание – приятелят ви е натоварен със злато. Във втория случай товарът няма съдържание – вие сте натоварили своя познат с пясък.

Кажете ли, че не обичате никого, вие трябва да очаквате и вас да не обичат. Въпреки това вие искате всички хора да ви обичат. Докато не се научиш да обичаш, и тебе няма да обичат. Обичат ли те хората, и ти ще ги обичаш. Следователно, докато не обичаш, и другите няма да се научат да обичат. И докато хората не те обичат, и ти няма да се научиш да обичаш. Хората се учат да обичат във взаимната любов едни към други. Първо Бог ни обича, за да ни научи как да обичаме. Едновременно с това и ние трябва да обичаме Бога, за да се научим как да обичаме. Следователно да обича човек някого, това значи да обича себе си. Може ли човек да не обича себе си? – Понякога човек дохожда до положение да не се обича, но тогава той свършва със самоубийство. Всички самоубийства се дължат на факта, че човек е престанал да обича себе си.

Сега се явява въпросът: пределна ли е любовта, или безпределна, т.е. гранична ли е, или неограничена? – Във всички свои прояви любовта е гранична. Колко вода можете да налеете в шише с вместимост пет литра? – Най-много пет литра. Напълни ли се шишето, колкото и вода да сипвате, тя ще се излива навън. Следователно, ако обичате един човек повече, отколкото той може да приеме, една част от любовта ви ще бъде излишна – тя ще се излива навън и около вас ще се образува кал. Тази кал се пръска наоколо, вследствие на което се създават неприятности между вас. Коя е причината

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

да обичате един човек повече, отколкото трябва? – Кориснолюбieto. Коя е причината, че обичате банкера повече от онзи, който няма пари? – Вие обичате банкера и го хвалите, защото искате да отворите сърцето му, та да ви даде повече пари. И каменарят хвали камъните, когато иска да отчупи от тях няколко парчета. Той не ги хвали с езика си, но със своя чук: оттук чукне, оттам чукне, докато откърти нещо. Щом го заболи ръката, каменарят прибира начупените парчета и се връща у дома си. Той е доволен, че за обичта си към камъка е получил нещо ценно.

Като се карат, хората изразяват своята обич по отрицателен път. Те си говорят лоши думи, които, превърнати по някакъв начин, добиват положителен смисъл. Например казват на някого, че е неразумен, нечист човек. Какво трябва да направи този човек? – След частицата *не* да тури запетая. Тогава ще стане: „Не, разумен човек си, не, чист човек си.“ Думите *неразумен, нечист, невежа* са относителни понятия. Това, което за българина е нечисто, за швейцареца е чисто. Има особен вид кашкавал, който швейцарците ядат, само след като се развият в него червеи. Българинът счита този кашкавал за развален и не го яде. Какво представлява червеят? – Според българина червеят символизира погрешка. Като види, че някой е сгрешил, той казва: „Лош човек е този.“ Българинът изхвърля червея навън, а швейцарецът го приема в стомаха си. Къде трябва да държите хората: вън от себе си или вътре в себе си? Вие сами ще разрешите този въпрос. Ако някой е сиромаш, вие го оставяте вън от себе си; ако е богат, приемате го вътре. Вие обичате някого, защото е учен, богат, силен. Каква трябва да бъде мярката на Любо-вта?

Представете си, че червеят се превърне на житно зърно. Какво отношение ще имате към него? Ще оставите ли житното зърно в хамбара, или ще го посееете на нивата? Българинът обича да сее. Като види жито в хамбара си, той го изважда оттам и го хвърля на нивата. Швейцарецът обича да събира. Българинът разчита на онова, което е хвърлил на нивата. След няколко месеца той отива да види какво е

станало с хвърленото жито и намира стръкове с 60-70 житни зрънца. Швейцарецът мисли, че от хвърленото нищо не остава. Понякога хората имат неправилни отношения към ближните си. Като видят някой беден, изоставен човек, те го отхвърлят от себе си като нещо, от което не очакват добро, и го забравят. Не се минава много време, и от този човек излиза нещо добро. Той започва да се проявява в известна област на науката или на изкуството. Те не са подозирали, че този човек, от когото нищо не са очаквали, е криел в себе си голямо съдържание.

Съвременните хора не разбират законите на живота, вследствие на което нямат правилни отношения помежду си. Те нямат правилни отношения и към себе си, към своите състояния. Например дойде ли им някаква скръб, те искат да я отхвърлят от себе си, както отхвърлят бедния човек. Дойде ли им някаква радост, те широко я приемат. Когато човек е недоволен от скръбта, а е доволен от радостта, това показва, че в него има нещо неуравновесено. Когато ученикът получи по някой предмет шесторка, той се радва. Защо се радва? – Защото семето е хвърлено вече в земята и в скоро време ще израсте, ще цъфне, ще върже и плод ще даде. Ако учителят му тури двойка или единица, той страда и плаче. Двойката показва, че ще го впрегнат като вол да оре. Цял ден ще оре на нивата и в края на краищата няма да получи нещо особено. Господарят му ще прибере житото в хамбара, а той ще яде сухото сено или ще отиде в гората да пасе. Като живее на Земята, човек минава през различни положения, от които се учи. Ако е войник, той цял ден ще дига и ще слага пушката и ще каже, че нищо не е научил от нея. Пушката представлява единицата. Ако войникът е философ, ако обича да разсъждава, от тази единица той ще изкара нещо хубаво. Следователно на обикновения човек турете шесторка, за да има какво да сее на нивата. На философа или на мъдреца турете единица. В ръката на мъдреца единицата ще се превърне на перо, от което ще излезе нещо хубаво.

Сегашните хора се натъкват на големи противоречия, понеже са объркали нещата. Те са турили единицата в ръката

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

на обикновения човек, а шесторката – в ръката на мъдреца. Обикновеният човек, земеделецът, цял ден дига и слага единицата и най-после казва: „Нищо не излезе от моята работа.“ Дайте шесторката, т.е. нивата, в ръката на земеделеца, и го оставете да оре и сее, а златното перо – в ръката на мъдреца. От нивата на земеделеца ще излезе храна за целия свят, а от перото на мъдреца – велики слова за цялото човечество. Всеки човек има по една единица в устата си – неговият език. С тази единица той може да обиколи света и да го просвети.

Всички хора искат да бъдат щастливи. Те не знаят, че щастието им седи в умението да управляват единицата в устата си. Някои хора минават за търпеливи. Те седят и мълчат. Устата им е затворена, но езикът вътре мърда. Изкуство е да знае човек кога и как да мърда езика си. От неразумното мърдане на езика човек може да си създаде най-голямото нещастие. Дали устата на човека е отворена, или затворена, не е важно. Важно е дали езикът се мърда. Някой седи със затворена уста, никакъв глас не се чува, но езикът вътре мърда. Това е равносилно на говорене. Друг пък отваря устата си, говори, а езикът се движи напред и назад. Важно е какво пише перото – езикът на човека. Ако пише думите *любов, мир и радост*, резултатът е един; ако пише думите *омраза, завист, отмъщение*, резултатът е друг.

Когато се говори за съдба на света, това подразбира преглед на книгата, която човек е написал. Когато човек замине за другия свят, Господ няма да го съди, но ще заповяда на някой ангел да отвори книгата на неговия живот и да започне пред него да чете всичко, което е писал с езика си. Ангелът ще чете книгата на вашия живот, а вие ще се измъчвате от това, което слушате. Като чувствителни хора вие не можете да издържите този изпит: ще пожелаете по-скоро да слезете на Земята, да изправите погрешките си. Само така ще разберете, че такова съчинение не може да се пише. Не се влиза лесно в невидимия свят. Като гост за три дена всеки може да отиде, но на четвъртия ден той сам ще пожелее да слезе на Земята, да изправи погрешките си, да напише ново съчинение, с нова тема.

Мнозина искат да отидат на онзи свят, да видят Христа, и пак да се върнат на Земята. Те не знаят, че много пъти са срещали Христа на Земята и са се отнасяли с Него зле. Какво ще бъде положението им, когато срещнат Христа и Той им покаже всичко онова, добро и лошо, което те са писали за Него? Колко пъти сте се съмнявали в Бога и в Христа! Колко пъти сте говорили лошо за тях! Колко пъти сте ги обвинявали в несправедливост! Някой се оплаква, че откак започнал да чете Библията и Евангелието, работите му не отивали добре. Защо не му е провървяло? – Защото не разбира Любовта. Казано е в Писанието: „Любовта не се обижда.“ Като го обидят, той не слуша думите на Христа, но започва да се сърди, иска обяснение, недоволен е от хората. За да се справи с обидните думи, нека си представи, че този, който го обижда, говори на чужд, непознат за него език. Ако някой ви говори обидни думи на английски или на френски език, от които нищо не разбирате, ще се обидите ли? – Вие ще слушате с разположение и ще казвате: „Колко хубаво говори този човек!“ Следователно прилагайте следното правило в живота си: никога не допускайте в ума, в сърцето, в душата и в духа си нищо отрицателно. Кажете си: „Заради Бога не допускам нищо отрицателно в себе си.“ Каквото и отрицателно да чуете, да видите или да ви се случи, кажете си: „Не разбирам това нещо.“ За предпочитане е човек да бъде невежа за лошите работи, а учен за добрите, отколкото учен за лошите работи, а невежа – за добрите.

Христос казва: „Да се не смуцава сърцето ви: вярвайте в Бога, и в Мене вярвайте.“ Вярвайте, че всичко, което Бог е създал, е за ваше добро. Вярвайте в мене, че аз съм дошъл да ви покажа истинския път, който води към вечния живот. Истинска вяра е онази, която издържа на всички мъчности. Не издържа ли на всички мъчности, тя е слаба вяра. Здрав човек е онзи, който издържа на големи тежести. Вярващият трябва да даде пример на всички същества, които живеят в него. Милиарди същества живеят в човека и на него очакват. Те искат да видят добър пример от своя господар. Ако не знае как да яде, господарят им създава мъчности на стомаха;

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

ако не знае как да диша, той създава болезнени състояния на дробовете; ако не знае как да мисли, той създава разстройство на мозъка.

Значи здравословното състояние на човека се определя от правилното хранене, дишане и мислене. Като яде, човек трябва да изпитва приятност. Той трябва да знае колко хапки да изяде. Децата трябва да изяждат по 21 хапки на едно ядене, а възрастните – по 12 хапки. Да се храни човек правилно, това значи да възприема жизнената енергия от храната. Не спазва ли този процес, човек е изложен на много неестествени състояния, които причиняват болести. Някои питат колко трябва да яде човек. Ако яде малко и не мисли, човек не се ползва от яденето; ако яде много и не мисли, той пак не се ползва. Изобщо ядене без мисъл не допринася никаква полза. За да яде правилно, човек трябва да бъде разумен. Щом е разумен, като се храни, той възприема правилно благата, които му се дават; и после той трябва да изпраща част от излишното благо навън. Той преработва това благо като мисъл, която изпраща навън, в пространството. Ако близо до него има същества, той направо ще им дава от благата, които е получил. Ако е далече, той ще изпраща тия блага във вид на мисъл. На съвременния свят постоянно трябва да се дава. Хората се страхуват да дават, за да не останат в лишения. Като раздадат всичко, каквото имат, те ще останат със своя собствен живот и ще създадат правилна връзка с Бога. Който не дава, той прекъсва връзката между Бога и своята душа.

Да се не смуцава сърцето ви:

вярвайте в Бога, и в Мене вярвайте.

Като цар против смущението Христос препоръчва вярата и затова казва: „Вярвайте в Бога, и в Мене вярвайте.“ С други думи казано: „Вярвайте, че Бог е създал всичко за ваше добро. Вярвайте и в Мене, че Аз ви показвам истинския път, който води към Този, Когото търсите.“ Христос казва:

Никой не може да дойде при Мене,

ако Отец Ми не го е привлякъл.

И никой не може да отиде при Отца,

ако Аз не му покажа пътя.

„Да се не смущава сърцето ви.“ Защо се смущава човек? – Човек се смущава, защото вярата му в Бога и в Христа е слаба. Щом вярата му се усили, и смущението ще се махне. Смущението не е нищо друго, освен облаци, които препятстват на човека да вижда Слънцето.

Днес небето е чисто, няма облаци. Следователно днес нищо не ви препятства да виждате Слънцето, нищо не ви пречи да вярвате. „Утре какво ще бъде?“ – Утрешният ден не трябва да ви занимава. Той не влиза в програмата на днешния ден. Целта на живота ви е днешният ден. Ако се явят облаци над вас, това показва, че сте слезли надолу. Имате ли вяра, вие ще се качите над облаците, дето Слънцето грее ясно. Мъчнотиите, на които се натъквате, това са облаците във вашия живот. Приложете вярата си, за да се издигнете над облаците. Както съвременните авиатори се издигат с аероплани на няколко километра над облаците, дето Слънцето грее, така и вие можете с вярата си да се изкачите над мъчнотиите в живота си.

Желая ви с вашия ум и с вашето сърце да се качите над облаците, които ви препятстват да виждате Слънцето, и да възприемете светлите мисли и благородните чувства.

Вяра в живота, вяра в светлината, вяра в свободата.

21 юли, 5 ч.

Вратата на Любовта

Размишление

Животът на съвременните хора се намира в застой. В това отношение той мяза на човек, който е дошъл до едно статическо състояние: дето и да ходи, каквото и да прави, все за миналото мисли, за своите младини. Той повтаря едно и също нещо, но ново не придобива. Казват, че повторението е майка на знанието. Старият човек казва, че се утешава, като повтаря. Някои вярващи също говорят за своето минало, как са били въодушевявани, какви идеали са ги вълнували, как са се обичали помежду си, и т.н. Да повтаряш нещата, това значи да декламираш, без да влагаш нещо ново от себе си. Това обаче представлява застой в живота.

Христос казва в Йоана, 3. глава:

*Ако се не роди някой изново,
не може да види Царството Божие. (2. ст.)*

Царството Божие е свят, към който душите се стремят. Значи роденият минава в друго състояние. Той не се намира в застой, в статическо състояние, както старият, но влиза в нова област, дето нещата се подмладяват. Смислът на живота седи във вечната младост на душата.

Мнозина се оплакват, че не успяват в живота си. Причината за неуспеха им се крие в ония неща, които отвлечат тяхното внимание. Например яденето отвлеча вниманието на човека. Човек, който мисли само за ядене, казва, че живот без ядене не съществува. Прав е той, човек трябва да яде, но да мисли изключително за ядене, това не е в реда на Божествения живот. Яденето е условие, средство, но не е цел. Рибата мисли, че ако не гълта по-малките риби, не може да живее. Тя проповядва учението, че ако не живее във водата, с нея всичко е свършено. Защо? – Защото всяка риба, която се е опитала да излезе от водата, е умирала. В заключение рибата казва: „Извън водата никакъв живот не съществува.“

Какво казва човек по този въпрос? – Като изучава развитието на живота, човек казва: „Благодарение на големите страдания рибите започнаха да правят опити да излязат от водата.“ Хиляди години наред те правеха усилия да излязат от водата, да се приспособят към условията на въздуха, докато се превърнаха в птици. Във водата рибите нямат условия за развитие, понеже едни други се ядат. Мислите ли, че и хората, които ядат месо, имат условия за развитие? Какво може да предаде свинското месо на човека? – Като яде свинско месо, човек придобива някои от качества на свинята. Като яде кокоше месо, също така той приема някои качества на кокошката. Следователно, каквато храна и да употребява, човек приема нейните качества.

И тъй, иска ли да се запази от лошите качества на храната, която употребява, преди всичко човек трябва да я пречисти. За тази цел трябва да се изучават законите за пречистването. Вегетарианците казват, че тяхната храна е по-чиста от тази на месоядците. Те са вегетарианци, но ядат кравешко и овче масло, пият мляко, ядат яйца, а обичат и риба. За свое оправдание те казват, че и е Христос е ял риба с учениците Си. Учениците на Христа сами ловяха риба, а Христос я печеше на Своя огън. Всеки би желал да яде от рибата, която Христос печеше на Своя огън. Огънят, на който Христос е пекъл риба, има вътрешен смисъл. Човек трябва да разбере този смисъл и тогава да говори.

Ние разглеждаме яденето като вътрешен, а не като външен процес. Вътрешната страна на яденето представлява метод за познаване на великия живот. Затова Христос казва: „Ако ядете плътта Ми и пиете кръвта Ми, имате живот в себе си.“ Значи ако ядете плътта Христова и пиете кръвта Му, имате живот в себе си. Ако ядете плътта на животните или на хората и пиете кръвта им, нямате живот. Не е безразлично чия плът ядете и чия кръв пиете. Също така от значение е и начинът, по който ядете плътта и пиете кръвта. Ако отидете между канибалите, които ядат човешко месо, ще се натъкнете на страшни картини. Канибалът е по-страшен от звяр. Той е по-страшен и от дявола. Какво може да се придобие от човешкото месо?

Днес и светските, и религиозните хора се стремят към бързо придобиване на знания, на богатства, на сила. В това отношение те са нетърпеливи, искат да знаят всичко. Те приличат на деца, които, като знаят, че им шият нови дрехи, постоянно питат майка си кога ще бъдат готови новите дрехи. Те искат за предстоящия празник да се облекат с новите си дрехи, да се покажат пред другарчетата, че са добре облекчени. Те не знаят, че и с новите, и със старите дрехи да са, пак са същите. Дрехата не изменя характера на човека. Тъй щото, при сегашните условия невъзможно е човек да знае всичко. Ако знае всичко, той щеше да бъде много нещастен. Многого знания няма да му предадат нещо особено. Колкото и учен да е, човек не изменя характера си.

Когато станат много учени, хората започват да се делят на групи – не могат да се разбират. Това виждаме и в християнството. Когато се увеличи броят на християните, когато се явиха коментари и тълкувания върху известни религиозни въпроси, християните се разделиха на източни и западни християни и на реформатори¹ и евангелисти². Източните и западните християни обърнаха внимание повече на външната страна на християнството: на външните обреди, на дрехите на свещеника. Според тълкуванията им, че свещеникът е заместник на Бога, те казват, че той трябва да бъде облекчен със скъпи дрехи, с царска мантия, с корона на глава, със скипър в ръка. С това те искат да подчертаят светостта на Божия служител. Това са човешки наредби. Те не са дадени от Бога.

Когато Мойсей изведе евреите от Египет, имаше ли корона на главата си и скипър в ръката си? Той носеше в ръката си проста овчарска тояга, с която правеше големи чудеса. Достатъчно беше да удари веднъж с тази тояга, за да получи това, което желаше. Какъв смисъл има да държи човек в ръката си някакъв златен жезъл или скипър и да удря с него, без да стане това, което иска? Жезълът представлява знанието. Какъв смисъл има това знание, с което нищо не можеш да постигнеш? Колкото и да удряш с това знание, нищо не става. Знанието има смисъл само тогава,

когато, след като удариш с него, можеш да направиш това, което желаеш. Жезълът, който носи знанието, трябва да се използва. Той може да се използва само ако се пречупи. Ако прекарате електрически ток през един кръг, ток ще имате, но не и светлина. За да получите светлина, кръгът трябва да се пречупи някъде, да се образуват два полюса, по които да текат две течения.

Едно младо момче получило наследство от дядо си една тояга. Дядото му казал: „Тази тояга е останала от прадядо ти още. Голяма сила се крие в нея.“ Момчето разбрало думите на дядо си в буквален смисъл. Дето отивало, все тоягата носело със себе си. Така се минали десетина години. То пораснало, станал голям момък, но вместо да му донесе щастие, тоягата го направила нещастен. Каквато работа започвал, все не успявал. Като гледал тоягата в ръката си, идело му да я хвърли някъде, да се освободи от нея, но нещо вътре в него не му позволявало. Един ден той отишъл в гората да сече дърва. В този момент срещу него се задал един бик с разперени рога, готов да го убоде. Момъкът дигнал тоягата срещу бика и започнал да го удря по главата. Като го ударил няколко пъти, бикът се отстранил, но и тоягата се счупила. Какво да види? – От вътрешната страна на тоягата се пръснали няколко златни монети. Момъкът едва сега разбрал защо дядо му казвал, че силата е в тоягата. Той съжалявал, че по-рано не е се явил бикът, за да счупи тоягата в главата му.

Следователно, помогне ли се до някакво знание, човек трябва да има усет, досещане – да знае как да го приложи в живота си. За да може разумно да прилага знанието си, човек трябва да има още и обхода. Да имаш усет, това значи да възприемаш нещата вътрешно. Досещането подразбира извод въз основа на това, което се възприема чрез вътрешен усет. Обхода пък има само онзи, който може да приложи знанието си. Човек прилага обходата първо към себе си: към своето сърце, към своя ум, към своята душа и към своя дух.

Често хората говорят за сърце, за ум, за душа, за дух, без да разбират тяхната същина. Те говорят за душата и мислят, че тя е подчинена на тялото. Те говорят за ума и мислят, че

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

той е само едно средство. Те говорят за сърцето и го разглеждат само като важен орган при кръвообращението. То разрешава икономическия въпрос на човешкия организъм. Те казват, че сърцето пулсира, т.е. бие 72 пъти в минута. Всяко биене на сърцето е космическо. Това показва, че сърцето е свързано с космическата енергия. При всяко биене на сърцето иде нова енергия, вследствие на което целият организъм се обновява.

Числото 72 играе важна роля в живота и в Природата. Например 72 души преведоха свещените книги. Седемте е положително число, което означава творчески сили в Природата. Двойката е отрицателно число, което нарежда нещата. Значи седемте е творческо число на ангелите, а двойката – творческо число на Божествения свят. Двете числа – положителното число на ангелите и отрицателното число на Божествения свят, се съединяват в общото число 72. Когато човек живее нормално, според закона на Любовта, пулсът му е нормален. Наруши ли този закон, пулсът му се изменя. Всички отрицателни състояния, през които човек минава – съмнение, подозрение, обезсърчение, обезверяване, безлюбие, се отразяват на пулса. Като не знае това, човек сам си създава нещастия. Със своите отрицателни мисли и чувства човек изменя хода на космическия пулс – носител на Божието благословение. От човека зависи да се отворят или затворят пътищата за това благословение. Той сам го запуща и отпушва. В това отношение човек прилича на онзи английски милионер, който влязъл един ден в подземията да брой златото си, и там останал. Той забравил да вземе ключа със себе си и по невнимание вратата се затворила след него. Ключът останал вън, а той намерил смъртта си пред любимото си богатство. Преди смъртта си той написал следните думи: „Ако някой би ми донесъл парченце хляб, щях да му дам половината от богатството си.“

В заключение на това казвам: никога не оставяйте ключа на вътрешното си богатство отвън. Щом отключвате богатството си, носете ключа със себе си. Човек има на разположение три ключа: ключ на вратата, ключ на надеждата и ключ на Любовта. Като се обнадеждава, човек прилага първия ключ.

Като придобива вяра, той прилага втория ключ. Като придобива Любов, той прилага третия ключ. Вярата, надеждата и Любовта представляват три ключа за разкриване тайните на Природата, за разкриване на Божествените съкровища, определени от незапомнени времена за онези души, които са дошли и идат на Земята да вършат Волята Божия.

Желанието на всички ви трябва да се свежда към това – да чувствате доколко изпълнявате Волята Божия според законите на надеждата, на вярата и на Любовта. Ако изпълнявате Волята Божия по закона на надеждата, вие трябва да бъдете облечени с Божествена дреха. Ако изпълнявате Волята Божия по закона на вярата, от вас трябва да извира Божествена вода. Ако изпълнявате Волята Божия по закона на Любовта, вие трябва да бъдете озарени с Божествена светлина. Любовта осветява човека. Озари ли го, в него се събуждат светли мисли и възвишени чувства. Христос казва: „Ако се не родите изново от вода и Дух, няма да влезете в Царството Божие”, т.е. няма да се родите от водата, която иде по закона на вярата, и от Духа, който иде по закона на Любовта. Любовта е хлябът, който слиза от Небето. Ако не се храни с Любовта, човек не може да се новороди. Само роденият добива граждански права, с които може да се ползва.

Ако се не родите изново. Раждането, за което се говори в стиха, не е еднократен процес. То не е статически, но динамически процес. Това раждане включва условията за растене. Наистина, като се роди, детето започва да расте физически, сърдечно и умствено. То трябва да расте непрекъснато в придобиване на Божествено знание. Като израсте по съзнание, човек дохожда до новораждането от вода и Дух, отдето започва съграждането на новия човек. И сега хората строят, но те си служат с органи, създадени от миналите поколения, поради което носят същите навици и слабости. Те лесно се обнадеждават и обезнадеждават. Забелязано е, че когато няма пари, човек става неразположен, ходи с увиснала глава, обезсърчен. Получи ли отнякъде пари, духът му се повдига, той става доволен, насърчава се и е готов за работа.

Същото се отнася и до духовното състояние на човека. Срещне ли някой добър човек, той се насърчава. Срещне ли

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

лош човек, той се обезсърчава и мисли, че всички хора са лоши. Защо при срещата си с добрия човек вие се насърчавате? – Добрият човек представлява статуя, добре изработена от някой виден скулптор. Тази статуя може да се продаде и да осигури целия ви живот. Лошият човек е прост, груб камък, върху който не е работил още чукът на великия скулптор. Ще дойде ден, когато този камък ще попадне в ръцете на скулптора, който ще извае от него отлична статуя. За онзи, който не разбира Божиите закони, този камък нищо не струва. Обаче онзи, който разбира Божиите закони, той знае, че простият, необработен камък е условие за скулптора да приложи знанието и изкуството си. Лошият човек е почва, върху която можете да придобивате знания. Какво по-добро условие за работа от това, да обърнете лошия човек към Бога?

Някои религиозни искат да обръщат богати хора към Бога, защото имат пари и могат да дават на бедни. Ако обърнат сиромаша към Бога, не само че нищо не може да даде, но той ще почне да иска от другите. Това е криво разбиране. Не гледайте на човека като на беден или богат външно, но като на душа, която носи своето богатство със себе си. Често сиромашът е готов да дава повече, отколкото богатият. Той е готов да работи за другите, да им помага. Има бедни хора, които, като се обърнат към Бога, започват да работят за близките си с любов и самоотверженост.

В едно предание на миналото се разправя следния случай из живота на Буда³. Един ден, като брамин⁴, Буда се молел на Бога. Молитвата му била много дълга, но понеже бил изтощен, той не могъл да я довърши. В това време един заек минал край него и се хвърлил в огъня да се опече. Възползван от жертвата му, Буда го извадил от огъня, отрязал част от него и задоволил глада си. С нови сили той завършил молитвата си и благодарил на Бога, че му изпратил заека да се подкрепи. В последния си живот, като Учител, Буда помагал на хората, давал им съвети как да живеят. Един ден той решил да си почине, да се предаде на дълбоко размишление. Той казал на учениците си, че този ден не приема гости. Каквито хора дохождали – брамини, високопоставени лич-

ности, той всички връщал. В това време дошъл един беден, прост човек. Отдалече още Буда станал на крака, приел го любезно и дълго време се разговарял с него. Силно учудени, учениците му го запитали: „Учителю, днес ти отказа да приемеш толкова високопоставени хора, а на този прост и беден човек оказа такова внимание. Коя е причината за това?“ Буда отговорил: „В далечното минало този човек беше заек. Един ден, когато се молах на Бога и бях много изтощен, той се пожертва за мене, хвърли се в огъня, за да се опече. Аз ядох от него, подкрепих силите си и можах да довърша молитвата си. Днес аз се отплащам за жертвата, която той направи за мене.“

Съвременните хора искат от Бога или от някой човек особено внимание. За да се ползват от особеното внимание на когото и да е, те трябва да са направили някаква жертва за него. Направили ли са такава жертва, каквато заекът е направила за Буда? Кой е дал живота си в жертва на Бога? И вие искате да ви обичат, без да сте дали някаква жертва за хората. Как познавате кой ви обича? Ако някой ви говори сладки думи, това любов ли е? – Сладките думи още не определят Любовта. Те могат само да насърчат човека, да внесат някакво опресняване в него, но това не е Любов.

Какво нещо е Любовта? Когато двама млади се влюбят един в друг, те ослепяват, нищо не виждат пред себе си. Те забравят целия свят: ядат ли, пият ли, никой не съществува за тях. Те живеят един за друг, гаят се, милват се и казват: „Животът ни се осмисли вече.“ Това е криво разбиране на Любовта. Тъкмо сега животът им се обезсмисля. Тяхната любов е само опресняване, но не е онази вечна, безгранична Любов. Когато човек възприеме Любовта, която излиза от светлината на Бога, тогава всички хора му стават обични. Той всички обича, на всички се радва, за всички е готов да се жертва. Той не живее вече в единичната, но в общата Любов. Тази Любов свързва човека с душите на хората. Той влиза във връзка с живия човек, с неговата душа, а не с неговата личност. Велико нещо е да обича човек. Само онзи може да изпита величието на Любовта, който е свързан с Бога – Един-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

ственият, Който отговаря на желанието на човека да бъде обичан. При всички случаи на живота, при всички страдания, Бог му помага. При радостите му Той се радва заедно с него. Не е било случай да се е обърнал човек към Бога и да не е получил отговор на молитвата си. Бог помага на човека чрез хората, чрез животните, чрез растенията – цялата Природа е в Негова услуга.

Натъкне ли се на някое голямо страдание, човек се отчайва, изгубва смисъла на живота и започва да мисли, че е голям грешник, че всички са го изоставили. Тъкмо в това време Бог ще изпрати някой човек при него, който ще му окаже голямо внимание и любов. Чрез този човек Бог се проявява и помага. Ако разбере, че това е Божият Промисъл, той ще придобие нещо ценно. Не го ли разбере и прецени, той ще го изгуби и ще се натъкне на големи изпитания. За да може лесно да се справя с мъчнотиите на своя живот, човек трябва да бъде всякога млад, да не се обезсърчава. Съвременните хора остаряват преждевременно, защото мислят, че всичко знаят. Те се намират в положението на жабата в своя жабуняк. През пролетта, докато е млада, жабата кряка. Крякането ѝ продължава три-четири месеца и след това престава. През зимата и младите, и старите жаби млъкват. Човек не трябва да бъде в положението нито на младата, нито на старата жаба. Като млад той трябва да е готов да учи и да възприема. Като стар той трябва да съзнава, че има още много да учи. Колкото и да е учен човек, все има неща, които не знае.

Един учен влязъл в лодката на един прост моряк да се разходи по морето. Той запитал моряка: „Ти знаеш ли нещо по математика?“ – „Нищо не зная.“ – „Много си изгубил. Ами по астрономия знаеш ли нещо?“ – „Нищо не зная.“ – „Много си изгубил. Ами по естествените науки?“ – „Нищо не зная.“ – „Много си изгубил.“ В това време се явила голяма буря в морето. Тогава лодкарят се обърнал към учения с думите: „Ти знаеш ли да плуваш?“ – „Не зная.“ – „Всичко си изгубил. Със своето невежество аз ще запазя живота си – най-ценното за човека, а ти със своето знание всичко ще изгубиш.“

Много от сегашните хора знаят всичко като този учен, но едно само не знаят – да плуват. Какво представлява плува-

нето в живота? – Плуването може да се уподоби на Любовта. Който не познава Любовта, той е изгубил всичко. Апостол Павел казва: „И ако имам пророчеството и зная всичките тайни и всяко знание, и ако имам всичката вяра, щото и гори да премествам, а любов нямам, нищо не съм.“ За да влезе в Царството Божие, да освободи душата си от всички мъчности и страдания, човек трябва да придобие Любовта. Само с Любовта човек може да се освободи от миналото, от настоящето и от бъдещето. Той ще излезе от страданията – от живота на миналото, и няма да очаква щастието си от настоящето и от бъдещето.

Мнозина очакват на бъдещето – да дойде Христос на Земята, за да ги спаси. Христос живее в настоящето, в онова, което е родено от Любовта. Майката обича своето дете, защото го е родила. Към другите деца тя има особено отношение, защото не ги е родила. Значи човек има любов само към ония мисли и чувства, които е приел от Любовта. Към всички останали мисли и чувства той има друго отношение. Следователно да познаваш човека, това значи да минеш през неговата любов. За да те познава, и той трябва да мине през твоята любов. С други думи казано: за да познаеш онзи, който те обича, ти трябва да минеш през вратата на неговата любов. И той може да те познае, само ако мине през вратата на твоята любов. И Христос мина през вратата на човешката любов – през страданията. От Любов към човечеството Той пожертва всичко. Христос казва: „Аз съм вратата. Който не мине през Мене, не може да влезе в Царството Божие.“ Христос мина през вратата на човешката любов. Сега е ред на хората да минат през вратата на Неговата Любов. Който мине през тази врата, той ще бъде спасен, ще влезе в Царството Божие. Христос изразява тази мисъл с думите: „Ако думите Ми пребъдват във вас, и вие пребъдвате в Мене, Аз и Отец Ми ще дойдем и жилище ще направим във вас.“

И тъй, всеки човек трябва да мине през вратата на Любовта. На едно място ли е тази врата? – На много места. Колко пъти човек трябва да минава през вратата на Любовта? – Много пъти трябва да минава. Представете си, че трябва да извървите един път от няколко хиляди километра. За да

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

извървите този път, вие трябва да минете през много места: през долини и полета, през планини и гори. Всяко място има своя врата, през която трябва да минете. Ако за пътищата на Земята трябва да минете през много врати, през много повече врати трябва да минете, за да влезете в Царството Божие. На всяка стъпка ще минавате през същества, които ще опитват любовта ви. Когато видят, че имате Любов, с която можете да влезете в Царството Божие, те ще ви пуснат, ще ви дадат свободен билет. Голямо е тържеството на човешката душа, когато отдалече само зърне Божието лице! След възкресението Христос се яви на учениците Си, но им каза: „Не се докосвайте до Мене, докле не съм възлязъл при Отца Си.“

Какво значи да отиде човек при Бога? – За да отиде при Бога, човек трябва да е минал през най-големите страдания, да е изпил горчивата чаша до дъно. Само този човек е готов да се яви пред Божието лице. Нищо в света не е в състояние да го върне от пътя му. Нищо не може да го съблазни. Защо Бог дава на човека да пие горчива чаша, а не сладка? – Ако му даде сладка чаша, всеки ще му я изпие. Когато срещне на пътя, ще го спират, ще пият от чашата му и ще си заминат. Обаче от горчивата чаша никой не иска да пие. Следователно никой не може да отнеме на човека богатството, което е придобил чрез страдания. Който е минал през страданията, казва: „Добре ми стана, че пострадах.“

Защо идат страданията в живота на хората? – За да придобият богатата, които Бог им е определил. Тази мисъл трябва да залегне дълбоко в ума на човека, че като се намери пред известно страдание, да не се оплаква, но да види какво се крие в него. Страданията са параван, зад който се крие някакво благо.

Трима младежи се влюбили в една красива и умна мома и всеки искал да се ожени за нея. За да провери любовта им, тя ги поставила на следния изпит: направила една преграда от картон, която изглеждала стоманена, и на нея забила три остри ножа. Кандидатът трябвало да дойде с велосипед до стената и да я премине. Който от тях се реши да направи това, той ще притежава красивата мома. Първият кандидат

се засилил, но като дошъл до стената и видял трите остри ножа, веднага отстъпил назад: „Не искам да умра!“ Вторият кандидат се засилил, дошъл до известно място, и като видял острите ножове, помислил си: „Какво ще получа от момата, ако направя тази жертва за нея?“ При тази мисъл той се разколебал и се върнал назад. Третият кандидат се засилил, без да мисли за последствията. Той имал само едно желание – да се ожени за красивата мома. Какво се оказало? – Преградата и ножовете били от картон. Той дошъл до стената, пробил я и излязъл на отвъдната ѝ страна. Той спечелил любовта на красивата мома. Като видели това, двамата кандидати казали: „И ние можехме да направим същото.“

Днес всички хора са подложени на същия изпит. Като дойдат до книжната стена, всички отстъпват. Ще се намери някой беден, прост човек, който не мисли много за последствията, и ще мине преградата. След това ще дойде вторият изпит – минаване през огън. Преградата, през която трябва да мине човек, ще бъде желязна. За да я пробие, човек трябва да има голяма топлина, та да я стопи. Не се ли реши да мине през нея, той не може да издържи изпита си. Мъчнотиите в живота не са нищо друго, освен желязна преграда. Те могат да се стопят само чрез огън. Мъчнотиите се явяват като резултат на борбата между външния и вътрешния живот в човека. Който издържи тази борба, той ще бъде спасен. Спасеният ще живее в Божествената свобода, в служене на Бога. Казано е в Писанието: „Само чистите по сърце ще видят Бога.“

Заслужава човек да мине през всички страдания, да пречисти сърцето си, за да види Лицето на Бога, да види Лицето на Христа. Да види Лицето на Бога, да познае Любовта – това значи да е постигнал желанията на своята душа. Стремете се към тази Любов, която ще ви даде полета на ангелите, за да пътувате по цялата Вселена и да я изучавате.

Желая ви да се храните с Любовта, за да се родите от вода и Дух, да станете граждани на Царството Божие.

Христос казва: „Който Ме люби, той възлюбен ще бъде.“

Любов и почитание

След един добър обяд втори обяд не се дава. Малка закуска може да се даде, но не и цял обяд. Защо? – Защото стомахът е пълен, не може повече да приема. Когато отива на някой извор, човек трябва да носи здрава стомна. Пукнатата ли е стомната му, водата ще се излее навън. Понякога и човек може да бъде пукната стомна. Каквото сипете в този човек, всичко изтича навън. Той не може да разсъждава правилно, нищо не може да задържа в себе си.

Като изучавате живота и проявите на човека, виждате, че съществуват две възрасти, през които той минава: възраст на младите и зелени, които са в зората на живота; възраст на старите, които са в залеза на своя живот. Първите се считат за щастливи, а вторите – за нещастни. Това се дължи на неразбиране на живота. Защо? – Защото Слънцето нито изгрява, нито залязва. Това са привидни състояния. Когато остарява, човек дава възможност на младия да се подмладява; когато се подмладява, човек дава възможност на стария да остарява и да поумнява. Обаче като живее, човек трябва да се подмладява и да остарява. Ако старият не се подмладява и ако младият не остарява, те никога не могат да се разберат. Днес под стар човек разбират онзи, който е живял повече с отрицателни мисли и чувства, отколкото с положителни. Отрицателните мисли и чувства след време изгарят, без да оставят нещо дълбоко в човека. Те са динамични. В тях липсва онази потенциална енергия, която гради.

Хората се страхуват от болести, за да не остареят преждевременно. Те мислят, че като отслабват и пожълтяват, ще остареят. Отслабването не е остаряване. Два-три месеца след боледуването си човек отново се поправя и подмладява. Силата на човека седи в неговия ум и в неговото съзнание. Щом умът му е светъл и съзнанието е будно, той постоянно се подмладява. За да се подмладява, човек трябва да дружи с млади хора. Две възрасти съществуват в света: вечна младост

и вечна старост. Вечно младите наричаме хора на Любовта, а вечно старите – хора на знанието, на Мъдростта. В човешкия живот тия възрасти постоянно се менят. Човек се ражда като дете, расте, минава през юношество, младост, възмъжалост, докато най-после остарява. На каквато възраст и да е, човек постоянно трябва да се подмладява. За да се подмлади, две неща се искат от него: ако е млад, той трябва да почита стария; ако е стар, той трябва да обича младия. Следователно ако иска да придобие знание, да поумнее, младият трябва да почита стария. Ако иска да се подмлади, старият трябва да обича младия. Животът дава подтик на човека към постижения, а знанието определя възможностите, чрез които желанията стават постижими.

Съвременните хора имат възможности за големи постижения, но не успяват, защото разбиранията им са ограничени. Те казват: „Каквито усилия и да правим, не можем да имаме големи постижения, защото със смъртта всичко свършва, няма друг живот.“ Отде знаете, че друг живот не съществува? Залязването на Слънцето показва ли, че то изчезва? Така може да се мисли само за един ден, но на другия ден човек разбира, че не е мислил право. Обърне ли се на изток, той вижда, че Слънцето отново изгрява. Следователно, когато кажете, че човек умира, това подразбира временно залязване на неговия земен живот. Няма да се мине много време, и ще видите, че същият човек е изгрял някъде на изток. Като дойде отново на Земята, човек мълчи, не казва името си, не иска да го познаят хората. Че е дохождал много пъти, това виждаме от факта, че при всяко ново слизване на Земята той иде с нови знания и опитности, които е придобил в миналия си живот.

Как и отде е могъл човек да се научи да яде по човешки, ако никога не е дохождал на Земята? Ако никога не е дохождал на Земята, отде знае кое е добро и кое – зло? Значи човек е слизал много пъти на Земята. Още като дете, когато никой не го е учил, той може да плаче и да се радва, което показва, че носи в себе си разбиране за приятно и неприятно, за добро и за зло. Плачът на детето е протест, неодобряване

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

на постъпките на майката. Като го тури в корито да го къпе, детето изведнъж заплаква. То си спомня времето, когато е било във водата като риба, и не иска да се връща при същите условия. Дълго време трябва майка му да го увещава, докато то разбере, че тази вода ще го освободи от мъчнотиите на живота. Тя не е водата в реките и моретата, в които някога се е намирало. Много от страданията на хората се дължат на същата причина. Като се намерят пред известна опитност, която някога са минали, те плачат, страдат, не искат да я минават втори път. Те не знаят, че нещата в Природата не се повтарят. Те мислят, че минават през същата опитност. Всяко нещо, което човек преживява, носи нови знания, нови условия за него. Пътя, по който човек веднъж е минал, той втори път не го минава.

И тъй, искате ли да бъдете вечно млади, дръжте в ума си идеята за вечната младост. Ако не е млад, човек никога не може да дружи с млади; и ако не е стар, той никога не може да дружи със стари. Който иска да дружи с младите, той трябва да бъде млад; който иска да дружи със старите, той трябва да бъде стар. Вижте как постъпва малкото дете с дядо си. Когато отива при дядо си, то взема сериозен вид и му казва: „Дядо, разкажи ми една приказка.“ Дядото започва да му разправя и то слуша внимателно, като че всичко разбира. Дядото е доволен от внучето си и му казва: „Синко, утре пак ела, ще ти разкажа още една приказка, по-хубава от днешната.“ Не е ли добре човек да има един дядо, който да му разказва приказки? Не е ли добре дядото да има внуче, на което да разказва приказки? – Дядото е необходим за детето, но и детето е необходимо за дядото. Знанието на дядото е необходимо за младите.

Ще каже някой, че старите са отживели времето си, че не са нужни вече за новите времена. Това е криво разбиране. Можете ли да кажете, че като остарее, Слънцето не е нужно на Земята? И Слънцето остарява и се подмладява, но и като остарее, то пак е нужно на Земята. Кога остарява Слънцето? – Когато слиза към Земята. Колкото повече слиза към Земята, Слънцето постепенно остарява. Дойде ли месец декември,

то дохожда до най-голяма старост: дните стават най-къси, а нощите – най-дълги. От деня на най-голямата си старост Слънцето започва отново да се повдига, минава в нова фаза – във фазата на подмладяване: дните постепенно се увеличават, а нощите намаляват. Когато дните станат най-големи, ние казваме, че Слънцето е стигнало най-високата точка на своето подмладяване.

Каквото става със Слънцето, същото става и с човека: и той често изменя орбитата на своя живот. И той като Слънцето изменя своето направление, движи се ту в една, ту в друга посока, вследствие на което дните на неговия живот ту се увеличават, ту се намаляват. Това ни най-малко не трябва да го плаши и безпокои. Срещате някой съботянин⁵, който иска да ви убеди да вярвате в съботата като в ден седми, в който Бог си е починал. Какво ще каже този съботянин, ако отиде на Северния полюс, дето има само един ден и една нощ? Ако живее там, в кой ден ще вярва? Тук имате 365 дена, от които 52 дена са съботи, а на Северния полюс – само един ден – само една събота. Там всичко е покрито със сняг, нищо не се ражда. Как ще вярвате тогава в един ден, в една събота, която нищо не ражда? – Да се вярва в съботата, това е буквално разбиране на нещата. То е все едно да мисли човек, че е дошъл на Земята, само за да яде и да пие и да върши, каквото иска. Така мислят днес млади и стари. Те не знаят своето предназначение. Младият е изпратен на Земята, за да придобива знания, да стане силен, да бъде полезен на човечеството. Старият пък трябва да остави богатството си в наследство на младия. Докато е бил млад, той е събирал богатства, трупал ги е като банкер в касата си, но като остарее, трябва да раздава. Като остарее, човек трябва да се учи на щедрост и самоотричане. Той трябва да се отрече от богатството си, от своята младост, за да придобие истинското знание и мъдрост.

Велико нещо е самоотричането! Ако се отрече от виното, пияницата печели; ако се отрече от несправедливото си богатство, човек печели; ако се отрече от насилието, човек печели; ако се отрече от болестите, човек печели; ако се

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

отрече от безверието, от съмнението, от подозрението, от всички отрицателни мисли и чувства, човек пак печели. Значи има неща, от които човек непременно трябва да се отрече. За да се откаже от едно нещо, човек трябва да е намерил друго, с което да запълни празнотата. Например заради любовта много момци са готови да се откажат от пиянството, от пушенето на тютюн и от много още слабости. Някой момък се влюбва в една мома и заради любовта си към нея той престава да пиянства, да пуши. Той става работлив, внимателен към всички. Следователно, докато Любовта занимава човешките умове и сърца, хората могат да постигнат всичко, каквото желаят. Изгубят ли любовта си, животът им се обезсмисля.

Сега вие сте дошли на планината да научите нейната история. Всички планински върхове, всички скали са свидетели на епохи, когато Слънцето е изгрявало не само от изток, както днес, но и от запад, и от север, и от юг. Те са свидетели на епохи, когато оста на Земята е била перпендикулярна. Било е време, когато оста на Земята е била хоризонтална. Можете ли да си представите какъв климат, каква флора и фауна е съществувала тогава? Това са далечни геологически епохи, за които науката и историята днес мълчат. Било е време, когато и вие сте имали свършено друга форма от сегашната. Каква е била тогавашната ви форма, вие мълчите. За миналото човек не трябва да говори.

В една от миналите войни един барабанчик минавал през едно богато руско село. Той видял в един двор много кокошки. Като ги гледал, пожелал да заколи няколко, да ги сготви. Той извадил ножа си, заклал две-три кокошки, изчистил ги, приготвил ги за готвене, но в това време командирът му го извикал. В бързината си той турил изчистените кокошки в барабана си и се явил пред командира. Командирът му казал: „Войник, бий барабана!“ – „Не може, господин командир.“ – „Защо?“ – „Не бие, развалил се е нещо.“ Защо се е развалил? – Защото има кокошки вътре. Сега и на вас казвам: не туряйте кокошки в барабана си, т.е. в ума си. Туряте ли кокошки в ума си, той не може вече да мисли.

Кокошките, това са празни мисли, които човек не трябва да туря в ума си. Турите ли една празна мисъл в мозъка си, той млъква, т.е. престава да мисли. Мозъкът е място, дето трябва да влизат само светли и възвишени мисли.

Епохата, през която сегашните хора минават, се отличава с големи блага. Едно от тия блага е вярата на човека. Някой казва, че вярва в приятеля си. Защо вярва в приятеля си? – Защото му е дал хиляда лева. Това не е вяра, това е знание. Защо не е вяра? – Защото вярва във възможни работи. Ако приятел ти даде хиляда, две или три хиляди лева, това е възможно нещо. Щом е възможно, то е знание, а не вяра. Истинската вяра подразбира да вярваш в неща, които днес са невъзможни. Това, което днес е невъзможно да стане, в бъдеще ще стане. Тези неща са сто и едно на сто верни. Например вярваш, че Земята ще се видоизмени, ще се превърне на райска градина. Като дойдете пак на Земята, ще видите, че думите ми са истинни. Тогава няма да има болни и страдащи, няма да има пожари, земетресения, наводнения, каквито днес стават. Днес стават големи катастрофи на Земята. Тогава няма да стават никакви катастрофи. Годишно днес умират около 35 милиона хора, а се раждат около 40 милиона. Някои държави искат населението им да се увеличи. Увеличаването на населението е естествен процес, но трябва да става разумно. Ако не става разумно, страданията се увеличават.

Същото забелязваме и при увеличаване желанията на човека. Колкото повече се увеличават желанията на човека, толкова повече се увеличават и страданията му. Намаляват ли се желанията, и страданията се намаляват. Човек трябва да реализира в годината поне едно желание, една мисъл и едно действие. Значи ако живее 50 години, той трябва да реализира 50 мисли, 50 чувства и 50 постъпки – всичко 150. Представете си, че всяко едно от тия желания струва по десет милиона лева. Както виждате, голямо богатство ще има човек. Днес всички хора искат да бъдат богати, но богатството се обуславя на нещо. За да бъде човек богат с ниви, с къщи, с книги, с пари, това се определя от известни мозъчни

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

центрове. Ако тия центрове са добре развити, съответно на тяхното развитие отговаря и благосъстоянието на човека. Не са ли развити тия центрове, човек остава беден.

Обаче всички мозъчни центрове не са определени само за придобиване на богатства. Френолозите са забелязали, че хора, които обичат да философстват, имат отпред на челото си два силно развити центъра. Тия, които не обичат да философстват, не са развили своите философски центрове. Който обича да се облича добре, той е развил ония центрове, които се намират на долната част на челото. Ако религиозното чувство в човека е силно развито, горната част на главата му, темето, е високо издигната. Ако това чувство не е развито, тази част на главата е ниска. Там има празно място, като долина. Ония центрове, които са силно развити, пращат част от енергията си към тия, които са слабо развити. Това става и в Природата. Енергията от планинските места слиза в долините, за да стане правилна обмяна и уравновесяване на силите ѝ. Бедният човек е долина, в която расте жито. Богатият е висок връх, отдето енергиите се стичат към долините. След време долините ще се подигнат, ще станат планини, а планините ще се снишат, ще станат долини.

Мнозина не разбират Божиите закони и казват, че даден човек е безверник. В какво се заключава неговото безверие? Той живее добре, с никого не се кара, никого не обира. Друг някой минава за вярващ, а не живее добре, обира хората, прави им пакости. В какво се заключава неговата вяра? Вярата е нещо реално. Който има вяра, не лъже, не краде, не обира никого. Реално е това, което човек в даден момент може да направи. Сиромасът обещава, че ще направи нещо, но не може да го направи. Защо сиромасът не прави това, което обещава, а богатият го прави? – Богатият има сила да го направи, а сиромасът няма сила. Следователно реално е това, което човек в даден момент може да направи. Не може ли да го направи в даден момент, то не е реално. Силен човек е онзи, който в даден момент може да реализира своите мисли и чувства. За да бъде силен, човек никога не трябва да отлага момента за реализиране на своите добри мисли и

чувства. Всяка добра мисъл, която човек може да реализира навреме, усилва неговия ум. Всяко добро чувство, реализирано навреме, подобрява състоянието на човешкото сърце. Значи добрите мисли поддържат здравословното състояние на мозъка, добрите чувства – правилното кръвообращение и дишане, а добрите постъпки – здравословното състояние на стомашната система, вследствие на което човек яде и спи добре. Мислете добре, за да бъде мозъкът ви в нормално състояние. Дишайте дълбоко, за да бъдат дробовете ви в изправност. Постъпвайте право, за да бъде стомахът ви редовен.

Двама милионери се разговарят помежду си. Единият се оплаква, че не може да яде. „Яж, не бой се, имаш средства да удовлетвориш всичките си желания.“ – „Не мога, стомахът ми е разстроен.“ – Това е друг въпрос. Наистина, страшно нещо е разстройството на стомаха. Човек гледа, пожелава да си хапне това-онова, но каквото тури в стомаха си, отново го връща назад. Тук стомахът се налага. Най-после човек се принуждава да употребява овесена чорбица, по няколко лъжици на ден. На този човек аз бих препоръчал следния режим: да държи в ума си светли мисли, в сърцето си – възвишени чувства, и всякога да постъпва право. Прилага ли този режим редовно, стомахът му ще се поправи. Ако не може да яде, нека извика един беден човек в дома си, да му сложи ядене и да каже в себе тъй: „Господи, помогни ми да се храня като този човек. Благослови го, но благослови и мене.“ Ако направи така поне десет дена наред, той ще усети подобрение на стомаха си.

Ние сме дошли на Земята да вършим Волята Божия, да живеем добре. Това е общ закон за всички: за държавите, за народите, за обществата, за семействата, за отделните личности. Поради неразбиране и разногласие помежду си хората не живеят добре. Едни вярват в един Бог, други – в друг Бог. Едни вярват в една държава, други – в друга някоя. Единство няма между хората. Те не знаят, че са излезли от един Източник, от един Баща, от един Бог, Който е създал цялата Вселена. Под Вселена разбираме всички блага, които изтичат от Бога. Тия блага се разпределят правилно, в зависимост

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

от разумни, велики закони. Подчинява ли се на тия закони, човек е радостен и щастлив. Не се ли подчинява, той е изложен на болести, страдания и смърт. Като люби Бога, човек има всичко на разположение, всякога е здрав и весел, готов за работа. Любовта към Бога не подразбира човешките чувства, нито вярата, която човек изповядва. Само силният може да люби Бога. Като Го люби, той всякога ще остава назад, а слабите ще пуца напред. Той ще пази слабите, ще им бъде задна стража. Бог остава всякога назад, за да пази слабите и да им помага. Затова е казано в Писанието: „Бог ще ви бъде задна стража.“ Със Своите светли мисли, чувства и постъпки Бог помага на слабите и страдащите. Така трябва да постъпва всеки човек. Ако е силен, ще остане на тила да помага на слабите. Ако е слаб, ще излезе напред, други да му помагат.

Сегашните хора се страхуват от смъртта, затова се крият, остават назад, в тила. Какво страшно има в смъртта? – Да умре човек, това значи да отиде в света – умира, т.е. човек отива в друг свят, по-красив от земния. Ако можете за малко време да влезете в този свят, вие не бихте желали да се върнете. Този свят е скрит съзнателно от погледа ви, за да останете още на Земята, да се учите. Мъчно се живее на Земята, но същевременно земният живот дава големи опитности на човека. Земният живот крие в себе си условия за големи придобивки. Земята дава на човека онази рохка материя, която той трябва да обработи. Така обработена, човек я занася в другия свят, там да работи с нея. Тази материя не съществува в онзи свят. Като се върне отново на Земята, човек продава обработената вече материя, за да купи друга, която пак да обработва. Ще кажете, че човек слиза на Земята да върши търговия. Има ли нещо лошо в търговията? – Търговията е необходима като средство за опознаване на хората. Те се нуждаят от стоката на търговеца. Ако фурнаджията не прави хляб, отде ще го доставите? Ако млекарят не продава мляко, ако земеделецът не продава жито, ако градинарят не продава плодове, вие не можете да живеете. В каквата форма и да вземете търговията, с пари или без пари, като обмяна на продукти, тя е необходима.

Всички хора са дошли на Земята с единствената цел да се учат и да се опознават. Ако учителят не учи учениците си, те няма да го познават, но и той няма да ги познава. И децата, като играят заедно, като учат в едно и също училище, и те се запознават. И вие сте се събрали тук да се опознаете. Мъчно е хората да се познават и да живеят помежду си като братя. Всички говорят за братство, за сестринство, но парите са на първо място. Хляб ли купуват, сирене ли купуват, или друго нещо, навсякъде пари се разменят. Докато парите играят важна роля в отношенията на хората, никакво братство и сестринство не може да съществува. Братството изключва всякаква продажба. При братството всички дават, без да очакват нещо. Който иска да осъществи братски отношения между близките си, той трябва да се откаже от продажбата. Казано е в Писанието: „Давайте, за да ви се даде.“ Брат, който дава щедро на сестра си, никога не осиромашава. Там, дето братя и сестри се обичат в името на Божията Любов, злото е изключено.

Новото учение иде в света, за да внесе идеята за братство и сестринство между хората, да ги застави да работят един за друг. Дето съществува братство и сестринство, там Любовта царува. Ще дойде ден, когато тази идея ще се реализира. Всички, които сте тук, както и ония, които са пръснати по целия свят, ще бъдат свидетели на този ден, както днес сте свидетели на изгряващото Слънце. Ще дойде денят на новата епоха – епохата на изгряващото Слънце. Светът е създаден за добрите хора, които са дошли на Земята да проявят любовта си към Бога и да станат Чада Божии.

23 юли, 10 ч.

ПЪТ КЪМ ЖИВОТА

Пребъдете в Мене, и Аз във вас.

Йоан 15:4

Пребъдете в Мене, и Аз във вас. Когато живее във въздушно пространство, човек трябва да знае как да се справя с въздуха. За да се ползва от условията на въздуха, той трябва да има отношение към него. Само при това положение човек може да приема от въздуха ония елементи, които са необходими за неговия живот. За да се ползва от уроците и лекциите на своя учител, ученикът трябва да бъде съсредоточен, да разбира какво му се преподава. Отвлечен ли е умът му, занимава ли се със странични мисли, ученикът не може да се ползва от знанието, което му се предава. Той напразно посещава училището. Какво ще се ползва глухият, ако е отишъл да слуша някоя певица или някой музикант? – Певицата пее, музикантът свири, но до слуха му нищо не достига.

Сега и аз говоря, но малцина слушат и възприемат. Защо? – Защото много от вас са заети с различни въпроси: имате да изплащате апартамент или някаква полица или не сте доволни от условията, при които се намирате тук. Щом мисълта на човека е отвлечена, нищо не може да стигне до неговия ум. Той мисли за всичко, но не и за онова, което му се говори. Следователно само онзи може да пребъдва в Христа, който е отворил ума и сърцето си за Него. Затова Христос казва на учениците Си: „Пребъдете в Мене, за да пребъда и Аз във вас.“

Пребъдете в Мене, и Аз във вас. Да пребъдва човек в Бога, това е великото в света. Казано е в Писанието: „Бог е Дух, и които Му се кланят, в Дух и Истина да Му се кланят.“ Да Му се кланят *в Дух*, това значи по любов. *В Истина* – това значи в сила. Който не обича Истината, той не може да бъде силен. Който се кланя на Бога в Дух и Истина, той е силен. Любовта е плод на Духа, а силата – плод на Истината.

Сега, като наблюдавате изгрева на Слънцето, вие започвате да мислите за присъствието на Божията сила в света. Отдалече Слънцето изглежда малко, но всъщност е много голямо. Пространството пък, в което Слънцето се движи, е толкова голямо, че в него се вместили милиони слънца и милиарди звезди като нашите. При това в пространството има място още за много вселени, които в бъдеще ще се създадат. Процесът на създаването е безграничен – няма начало, няма и край. Материята, от която се създават слънца и планети, също е безгранична. Мнозина искат да знаят къде е краят на света. Краят и началото на нещата са относителни понятия. Когато започне да мисли, човек е в началото на нещата; престане ли да мисли, той е в края. Докато обича Бога, докато Му служи, докато пребъдва в Него в Дух и Истина, човек е в началото на нещата. Престане ли да Го обича и да Му служи, той е в края на нещата, дето всичко изчезва.

Някой иска да знае какво представлява светът, как е създаден и т.н. Това желание е преждевременно. Той не е готов още за него. Готов ли е ученикът да бъде като учителя си? – Ако иска да бъде учен като учителя си, и това може да постигне, но заедно с добрите страни на учителя си той ще възприеме и неговите слабости. Готов ли е да се справя със слабостите, които е възприел от учителя си? – Не е лесно да се справя човек с чуждите слабости и недостатъци.

Един благочестив, набожен човек решил да оправи света с кадене, както свещениците кадят тамян в черквите. Той намислил да вземе една кадилница и да тръгне с нея от единия край на града до другия, за да види какво ще постигне. Посъветвах го да не прави този опит, защото ако светът може да се оправи с кадене, досега щеше да бъде оправен. Милиони свещеници кадят днес, но светът не се оправя. Има смисъл да кади човек, но с мисълта си. Неговата мисъл трябва да благоухае, да пръска светлина. Ако човек с такава мисъл тръгне от един град в друг, от едно село в друго, в скоро време той би могъл да оправи света. Ето, милиони години вече как Слънцето свети, кади, но светът още не се е оправил. Милиони години вече как вятърът вее, говори на хората, но и от неговите думи светът още не се е оправил.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Светът е оправен, няма какво да се оправя, но човешкият свят не е оправен. И той постепенно се оправя. Светът, в който живеят напредналите същества, които са завършили своята еволюция, които служат на Бога в Дух и Истина, е оправен. На тези същества е дадена задача да управляват физическия свят. Земята, на която хората живеят, представлява голям параход, с който те правят екскурзиите си, без да знаят къде отиват. Кога са се качили на този параход, не знаят. Къде отиват, също не знаят. Хората говорят за създаването на света, за създаването на човека в рая, но къде беше това място, не знаят. Бог създаде човека, но човек нищо не помни, защото съзнанието му не е било будно. Дълго време трябваше Бог да събужда човека, докато го събуди. Щом се пробуди от дълбокия сън, той заплака и поиска храна. И до днес още човек продължава да плаче и да иска храна. И до днес още Бог като нежна майка се грижи за него и му доставя необходимата храна. Няма нещо, което човек да е пожелал и да не го е получил. Всичко е дадено на човека, както родителите дават на децата, докато са в училище. Щом свършат училището, те се явяват като кандидати за учители в първоначални училища или в гимназии – според образованието, което са получили.

Сегашните хора мислят, че са силни, учени, добри. За да разберат какви са, те трябва да правят опити, за да се познаят. Ако е въпрос за сила, нека силният по мисъл се опита чрез мисълта си да спре духането на вятъра или вале-нето на дъжда, да разпръсне облаците. Че може да се говори на вятъра, ние имаме пример за това. Когато беше с учениците Си в ладията, Христос заспа, но в това време буря се яви на морето. Учениците се уплашиха и събудиха Христа. „Не се плашете“, каза Христос. Той съсредоточи мисълта Си и вятърът престана. Христос разбираше езика на вятъра и се разговаряше с него. Вятърът слуша само онзи, който го обича, който служи на Бога в Дух и Истина, който е силен и любящ. Когато човек говори на Природата в името на Истината, тя го слуша. Казано е в Писанието: „Възлюбил си истината в човека.“ Който живее в Истината, само той може да постигне своите желания. Извън Истината нещата са непостижими.

Пребъдете в Мене, и Аз във вас. Велико и красиво е да пребъдва човек в Бога. Постигне ли това, той не се нуждае от похвалите на хората. Какъв смисъл имат похвалите? Каквото мнение и да имате за човека, дръжте го в себе си, няма защо да го казвате. Дали добре постъпва, или не, и за това не говорете. Той е още в началото на Доброто. Доброто в него още не е завършено. Той е художник, който едва сега е започнал да рисува. Той сега се учи да туря боите, а вие го хвалите. Като го хвалите, наместо да му помогнете, вие отвличате вниманието му от работата. Докато не завърши картината си, нищо не говорете. Когато картината оживее и проговори, вие можете да си кажете мнението.

Една от говорещите картини е човекът. Всичко, което Бог е направил, живее. Всичко, което е излязло от ръката на Бога, е безсмъртно. Всичко, което е излязло от човешка ръка, е смъртно. И когато казваме, че човек умира, ние разбираме, че в него умира само онова, което не е Божествено. Когато умре някой, хората казват, че с него всичко е свършено. Защо? – Защото не го виждат. Наистина, когато не вижда нещата, човек се спъва. Щом ги вижда, той не се спъва. Какво ще кажете тогава за обичта? – И обичта е невидима, но казвате, че този или онзи човек ви обича. Значи по някакъв начин вие познавате, че някой ви обича. За да познаете, че някой ви обича, първо трябва да видите неговата обич; после трябва да чуete, че ви обича; най-после трябва да възприемете благоуханието, което излиза от него. Виждането, чуването и възприемането са вътрешни, а не външни процеси. От онзи, който обича, излиза особено благоухание, каквото от ароматните цветя и плодове. Следователно, след като помиришеш плода, ти го вкусваш. Така постъпвате и с онзи, когото обичате – чрез сетивата си вие познавате неговите качества.

На какво се дължи ароматът на плодовете? – На красивите мисли, които работят в самите плодове. Красивите мисли пък са резултат на разумни същества, които имат предвид развитието на плодовете. Като ядете плодове, разумните същества ви изучават доколко сте познали Божиите пътища. Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос. Без да

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

вярвате, вие се ползвате от плодовете като лечебни средства. Например черешата, прасковата, кривят в себе си лечебни свойства. Черешата се препоръчва против малокръвие и неврастения. Пролет, когато има череши, можете да ядете, колкото искате, но с любов. При това черешите трябва да бъдат от дърво, садено и поливано с любов. За да се ползвате от плодовете на черешата, тя трябва да е отгледана от добър човек. Ядете ли от плодовете на тази череша, положението на нервната ви система ще се подобри.

Пребъдете в Мене, и Аз във вас. Защо трябва човек да пребъдва в Бога? – За да се изпълнят желанията му. Ако не пребъдва в Бога, желанията му не се изпълняват. Когато царят заповядва да се направи някакво добро, заповедта му веднага се прилага. Ако бедният човек издаде същата заповед, гласът му не се чува. Тъй щото, искате ли да се чува и вашата дума, пребъдвайте в Господа. Не пребъдвате ли, никога вашата дума няма да се приеме. Христос казва: „Ако пребъдете в Мене, каквото попросите от Отца Ми, ще ви бъде.“

Сега аз желая на всички, които сте тук, да пребъдете в Бога. Пребъдвате ли в Бога, и на камъните да кажете да тръгнат, ще ви послушат. Възможно ли е това? – За Бога всичко е възможно. Вие сте готови да вярвате, но само след като видите, че нещо е станало. Докато не е станало, не вярвате. Когато параходът тръгне, вие вярвате вече. Обаче тръгне ли веднъж, и да вярвате, и да не вярвате, той върви по своя път. Ще кажете, че камъните на планината с разхвърляни. Тази разхвърляност е привидна. Всъщност всички неща в Природата с наредени по особени закони, които придават външна красота. Малцина виждат и разбират тази красота. Например казвате за някой човек, че е красив, добър, умен. Вие виждате това, но не виждате недостатъците му. Той е красив, но не е разумен, не е търпелив. Той е наблюдателен, добре облечен, но не оценява дрехите си, не им се радва. Той се облича за хората, а не за себе си. Още по-добре е човек да се облича за Господа, всякога да е готов да се яви пред Лицето Му, да покаже сърцето и ума си, за да види Той как е живял.

Каквито погрешки и слабости и да види в човека, Бог мълчи, никого не съди. Бог е дълготърпелив и благоскло-

нен. И при това положение човек се осмелява да се оплаква от хората, че са лоши, несправедливи. Като човек не е ли и той същият? – Лош е човек, но когато не пребъдва в Бога, когато не Му служи в Дух и Истина. Тогава той не използва Божиите блага разумно. Човек е лош още и затова, че не употребява ума, сърцето, волята, душата и духа си, както трябва. Мислите ли, че при това положение може да стане всичко, каквото желаете? Лошавината, която имате, не е сегашна. Вие я носите от миналото си, когато сте имали много учители. Всичко, каквото сте минали, е написано на лицата ви. Достатъчно е да ви погледне някой, за да разбере, че в миналото сте били непослушни, вследствие на което и до днес носите белези на главата, на краката и на ръцете си. Дойдете ли до настоящето, вие се отличавате с будно съзнание и казвате: „Днес ще живеем, както Бог иска.“

Пребъдете в Бога, и Аз във вас. Защо трябва да пребъдвате в Бога? – За да изправите миналото си. Решите ли да изправите миналото си, да живеете добре, с вас ще се кооперират разумни същества и ще ви помагат. Яви ли се най-малкото колебание във вас, те веднага се оттеглят настрана. Решите ли да живеете добре, те пак ви помагат. Като знаете това, не се колебайте в доброто решение. Ще кажете, че не сте готови за чист и свят живот. За да се приготвите, вие трябва да работите. Малкото дете, което постъпва в първо отделение, не може да бъде ученик в гимназията. Това не значи, че не трябва да учи. Щом е влязло в първо отделение и се учи добре, то ще порасне и след няколко години ще бъде ученик в гимназията. След седемгодишно учене в първоначалното училище и в прогимназията то ще бъде готово за гимназията, дето се иска повече работа. След това ще влезе в университет. Като работи и учи прилежно, той ще бъде готов за по-висок живот, ще може да служи на Бога. Каквото положение и да заемате, вие постоянно трябва да учите, да прилагате един, втори, трети метод, докато дойдете до известно постижение.

Пребъдвайте в Бога. Защо трябва да пребъдвате в Бога? – За да имате ясна представа за Него. Той не живее в противоречията. Като не знаят това, щом се натъкнат на известно

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

противоречие, което не могат да разрешат, хората се сърдят на Бога и казват: „Няма да учим!“ Като се разсърди на учителя си, ученикът казва: „Няма да уча!“ Като се разсърди на майка си, дъщерята казва: „Няма да работя!“ След един-два дена тя напуска дома на родителите си, бяга от майка си. Дето и да отиде, все ще я карат да работи нещо.

Един ден един бивол решил да избяга от господаря си и отишъл в една гора, за да поживее по-свободно, независимо. Господарят му не го търсил, оставил го да бъде свободен, както пожелал. Две години се минали, но биволът все не се връщал. Настъпила тежка, студена зима. Биволът още скитал из гората, но един ден бил нападен от глутница вълци. Той се облегнал с гърба на едно дърво и отчаяно се бранил от вълците. По едно време той успял да се освободи от тях и ударил на бяг, докато стигнал къщата на господаря си и незабелязано от него се скрил в дама. Едва на сутринта господарят му го видял. Биволът си мислел: „При тебе е лошо, но вън е още по-лошо.“ С Бога е лошо, но без Бога – още по-лошо.

Няма по-велико нещо за човека от това, да служи на Бога! Причината за нашата вътрешна радост и веселие се дължи на това, че сме направили нещо, което Бог иска от нас. Не изпълним ли законите Му, ние изпитваме скръб и страдание. Като ни види в това състояние, Той казва: „Не прави това. Пази се да не грешиш, не е за твое добро.“ Какво прави учителят по рисуване с учениците си? – Като види, че картината на някой ученик не е добра, той взема молив и я зачерква. Като мине втори път край него и намери, че картината пак не е добре нарисувана, пак я зачерква. Със зачеркването той обръща внимание на ученика да изправи погрешките си. Не може ли той сам да ги изправи, учителят взема четката и боите и показва на ученика как трябва да рисува. Когато обръща внимание върху очите на портрета, учителят иска да каже на ученика да обича Истината. Когато обръща внимание върху ушите на картината, той иска да му каже да обича и цени Словото. Обърне ли внимание на носа, това значи, че ученикът трябва да развива обонянието си, да възприема правилно миризмите, за да познава хората. Обърне

ли внимание на устата, това значи ученикът да се научи правилно да се храни.

Пребъдвайте в Бога, за да се опознаете в името на великата Любов. Пребъдвайте в Бога, за да Му служите в Дух и Истина, да бъдете смели и решителни, да бъдете силни и любящи, да бъдете готови на велики жертви.

И тъй, срещнете ли човек, който ви обича, кажете: „Той е!“ Срещнете ли човек, готов на всички жертви за вас, кажете: „Той е!“ Един религиозен човек изпаднал в големи противоречия и се обезверил. Един ден той излязъл от дома си и тръгнал край града да се разходи, да се предаде свободно на мисълта си. Унесен в своите мисли и в скръбта си, той не забелязал как се минали три-четири часа. По едно време усетил силен глад. На десетина метра от себе си видял една круша. Приближил се до крушата и започнал да я оглежда от всички страни, но не видял нито един плод. „И тук не успях! Никъде не ми върви“ – казал скръбно младият човек. Едва направил две-три стъпки, задухал малък ветреца. Вятърът разлюлял клоните на крушата и той чул, че на земята паднало нещо. Бързо се навел и видял, че от крушата паднали пет хубави плода. С благодарност изял първата круша и си казал: „Той е!“ Така изял петте круши и след изяждането на всяка круша благодарил на Бога с думите: „Той е!“ След това той казал: „Никога в живота си не съм ял тъй сладко и с благодарност, както днес.“

Той е, Който кара хората да ни обичат.

Той е, Който кара вятърът да вее.

Той е, Който ни дава великите блага в живота.

Той е, Който внася в умовете ни светли мисли, в сърцата ни – благородни чувства, и ни кара да постъпваме смело и решително.

Той е, Който ни дава храна за поддържане на нашия организъм.

Пребъдете в Бога по Дух и Истина!

26 юли, 5 ч.

Божествена светлина

Йоан, 13. глава

Размишление

Сега ще говоря върху разумността, която хората разбират отчасти. Въпреки това те си служат с нея. Разумността е качество на Божествения свят. Под *разумност* разбираме Божествената светлина, която носи всички условия за повдигане на човека. Колкото по-разумен е човек, т.е. колкото повече Божествена светлина има, толкова по-високо е издигнат; колкото по-малко Божествена светлина има, толкова е на по-ниска степен на развитие. За разумния човек противоречия не съществуват. Изобщо противоречията се дължат на отсъствие на Божествена светлина в човека. Като няма светлина, човек сам си създава противоречия. Срещате една млада красива мома, обичана от майка си и баща си. Те се грижат за нея, радват ѝ се, но един ден тя става недоволна от тях и започва откън да търси човек, който да я направи щастлива. Това желание е неразумно.

Съвременните хора искат да бъдат щастливи. Това е невъзможно. На Земята щастие не съществува. Да търси човек щастие на Земята, това е все едно да седне на леда и да очаква от него храна. Ледът нищо не дава. На него нито се оре, нито се сее. Ледът може да даде нещо само когато мине през известен процес. Той символизира човешкия егоизъм. Разгледан от духовния свят, човешкият егоизъм е подобен на Северния полюс – навсякъде виждате само лед и сняг. Главата и сърцето на егоиста са покрити със сняг и лед. Защо? – Защото той живее повече на своя северен полюс. Тук-таме на неговите тропически места ще видите някаква растителност. Лоши са условията на Северния полюс. И до днес още хората носят последствията на ледената епоха и в материално, и в морално отношение.

Ледената епоха се създаде след излизането на Адам от рая. Тогава именно Каин уби Авел. Тогава се яви убийството в света. Защо хората се убиват? – За да вземат нещо. Разбойникът убива някого, за да вземе парите му. Без да мисли много, разбойникът убива човек, за създаването на когото Природата е работила хиляди и милиони години. За няколко хиляди лева убиват човека. Някой дължи две-три хиляди лева на някого и той го убива. Защо? – Не могъл да върне парите навреме. Това е неразбиране на Божиите закони. Когато изворът дава вода на хората, иска ли да я върнат назад? Когато облаците пращат дъжд на земята, вземат ли водата си назад? Когато Слънцето праща светлина и топлина на Земята и на всички живи същества, иска ли някакво възмездие за това? Бог е дал разум на човека, за да разбира и цени нещата, сам да изказва благодарността си и всекиму да отдава нужното. Когато живите същества приемат водата на извора и на облаците, топлината и светлината на Слънцето, те ще благодарят и ще отдадат хвала на Онзи, Който им е дал тия блага. Щом могат да благодарят на Бога, те ще благодарят и на всеки човек, който им е направил някаква услуга. Не може ли човек да благодари на Бога, на никого не може да благодари. Бог е дал хиляди блага на човека, но отнемат ли му едно малко благо, той е готов да се сърди, да развали всичко, което е съградил. Човек се познава при малките изпитания. Ако не може да понася малките изпитания, големите още по-мъчно ще понася.

Защо се сърди човек? – Човек се сърди, че работите му не са наредени, както е очаквал. Защо работите му не са наредени? Не е лошо да се сърди човек, но той трябва да знае как да се справя със срѣдната. Веднѣж като го е посетила, той трябва да знае как да я посрещне, как да я нагости и изпрати. Не знае ли как да постѣпи с нея, тя ще му причини големи пакости. Какво означава думата *срѣдня*? – Средина, сред ден. Като средина тя носи добри условия в себе си, но само за онзи, който я разбира. Щом я разбира, той върви със светлина, посред ден, без да се спѣва. Който не я разбира, и посред ден се спѣва. След това започва да се оправдава, че

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

пътят не бил равен, че хората го направили лош, и т.н. Не, вината е в самия човек – че като го е посетила сръдната, той не ѝ е оказал нужното внимание, не се е заинтересувал да я познае и проучи.

Христос казва: „По това ще познаете, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си.“ Ученикът трябва да приема всяко нещо с любов. Любовта трябва да бъде негова храна. Не се ли храни с любов, той ще прави много погрешки. Любовта е най-здравословната храна за човека. Какво става с ония, които не се хранят със здрава храна? – Те отслабват и започват да боледуват. Какво трябва да прави човек, за да не боледува? – Той трябва да се храни с плодовете на Духа. Не се ли храни с тия плодове, той се натъква на отрицателните сили в Природата, вследствие на което преживява съмнение, подозрение, омраза, ревност.

Кога ревнува човек? – Когато иска да задържи нещо за себе си. Момата ревнува някой момък, защото се страхува да не го вземе друга мома. Какво представляват момата и момъкът? – Момата представлява сърцето в човека, а момъкът – ума. Ако няколко моми обичат един момък, коя има най-голямо право на него? Представете си, че десет души са наредени на известно разстояние от едно плодно дърво. Кой от тях има право пръв да откъсне плод от дървото? – Ако тези хора са на Земята, те ще се сбият кой от тях пръв да си откъсне един плод. Ако последният е най-силен, той ще избута всички и ще заеме първо място. В Божествения свят обаче това не става. Там всеки стои на мястото си и няма право да направи крачка напред или настрана. При това положение кой от десетте има право да откъсне един плод от дървото? В Божествения свят никакво изпреварване и изместване не става, защото там всички са разумни и се обичат. Когато първият, който стои до дървото, откъсне плода, той ще го предаде на останалите девет.

На физическия свят този ред не се спазва, защото той още не е организиран. Ако турите десет пясъчни зрънца в едно шише и го обърнете с дъното нагоре, те ще заемат различни положения, ще сменят местата си. Пясъчните зрънца

не са господари на положението. Ако въртите шишето на различни страни, зрънцата съвсем ще объркат местата си и в края на краищата ще кажат: „Светът се е объркал, обърнал се е с главата надолу.“ Не е объркан светът, но мисълта на хората е объркана. Следователно, когато престане да мисли или когато криво мисли, човек е затворен в шише, което е в ръцете на някаква външна сила, която го движи в различни посоки. Както и накъдето се движи шишето, така се изменя и мисълта на човека.

Днес Слънцето свети, огрява нещата, затова и ние виждаме ясно. Ако Слънцето престане да грее, ние изгубваме възможността да виждаме ясно. Обаче ако човек сам е слънце, ще се измени ли положението? – Няма да се измени. Това показва, че причината да виждаме нещата ясно е вън от нас. Следователно, докато причината на явленията е външна, човек живее на физическия свят. Щом причината на явленията е вътрешна, човек живее в Божествения свят. Докато човек приема светлината само отвън, има опасност да обърка мислите си, да изопачи своите разбирания. Приема ли светлина едновременно отвън и отвътре, човек никога не може да се обърка: мисълта му всякога ще бъде светла, чиста, а разбиранията му – прави и положителни.

В пътя на изправяне на своята мисъл хората се натъкват на различни теории. За един и същи въпрос те изнасят няколко теории. Например често се повдига въпросът защо Юда предаде Христа и трябваше ли да Го предаде. Някои казват, че ако Юда не беше предал Христа, светът нямаше да се спаси. Други поддържат обратното: ако Юда не беше предал Христа, светът щеше да бъде спасен. Трябва ли да се вършат престъпления, за да се спаси светът?

Ако евреите бяха приели Христовото учение, те щяха да го разпространят по целия свят и светът днес щеше да бъде оправен. Мнозина мислят, че като се учат, непременно трябва да грешат. За обикновения човек е така, но не и за мъдреца. Мъдрецът придобива знания и опитности, без да греши. Той се учи от чуждите опитности. Трябва ли човек да изяде всичката горчива храна, за да разбере, че е горчива?

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Когато яденето е сладко, добре приготвено, човек яде много. Често за такъв човек казват, че е лаком. Значи лакомията се дължи на хубавите работи, а скъперничеството – на лошите. Когато яденето е горчиво, лошо приготвено, човек се въздържа, не яде много. За този човек казват, че е затворен, че е скъперник. Който мисли и чувства добре, той възприема добре. Възприемането е процес, подобен на яденето. Затова можем да кажем, че който мисли и чувства добре, той яде добре. И обратно: който яде добре, той има права мисъл, защото и постиженията му са добри. Ако не мисли правилно и ако не оценява нещата, които Бог му е дал, човек изгубва условията за добър живот.

Кога можем да кажем, че човек мисли право? – Човек мисли право само тогава, когато се вглежда във вътрешния смисъл на нещата. Ако види на пътя си червено, синьо, жълто или каквото и да е друго цвете, той не казва, че това са произволни неща, но ги разглежда като особени явления, чрез които разумният свят му говори. Краските на цветята са език на разумните същества. Червената краска казва на човека: „Аз съм носителка на живота. Ако живееш разумно и не грешиш, ти ще запазиш червения си цвят, ще запазиш свободата си. Грешиш ли, ти губиш червения си цвят, губиш свободата си и потъмняваш.“ Щом изгуби свободата си, човек се лишава от условията за работа. Той се усеща затворен, ограничен като в черупка. Така затворен и ограничен, той е лишен от Божествената светлина, от разумността. Всеки цвят, като лъч на Божествената светлина, носи живот в себе си. Всеки цвят има активни и пасивни тонове. Попадне ли в активните тонове на известен цвят, човек става активен, свободен, и започва да работи, да говори, да пее и да свири. Всяко действие започва със специфичен основен тон.

Мнозина искат да знаят кой е основният тон на човешкия живот. Основният тон на човешкия живот е тонът, с който съзнанието се пробужда. От този момент човек започва да мисли, да чувства, да говори правилно. Често се говори за основна мисъл на известна лекция или сказка. Както има основна мисъл, също така има основно чувство или жела-

ние, основна постъпка, основно добро и т.н. Всяко нещо се нуждае от основа, върху която да се гради. Основният тон на живота е Любовта – плод на Духа. Когато Любовта влезе в човека, той започва да живее и се облича в червена дреха – символ на воюването. Да воюва човек, това значи да търси Истината, знанието, светлината, свободата, които осмислят живота. Щом влезе в живота, човек започва да учи. Някои мислят, че като завършат гимназия и университет, придобиват големи знания и могат да учат хората. Какво представляват 20-30 години учение в сравнение с великата наука, която предстои на човека? Ако човек иска да придобие обикновено знание, това е лесно постижимо. Обаче ако иска висока наука, нужни са хиляди години.

Един американски младеж отишъл в Германия да следва философия. Той се срещнал с един знаменит професор по философия и го запитал: „Господин професоре, имате ли някакъв кратък курс по философия? Аз искам да завърша курса на философията за шест месеца.“ Професорът се замислил и му отговорил: „Имаме кратък курс по философия, но ще знаеш, че когато Бог иска да създаде тиква, употребява шест месеца. Когато иска да създаде дъб, Той употребява сто години.“ Човек посажда няколко динени семки и след няколко месеца от тях излизат дини. За колко време могат да се задържат дините? – Ако се запазят една година, след това ще видите, че те са изветрели, нищо не остава от съдържанието им. Същото става и с всички хора, които бързат, които искат в малко време големи придобивки. Те бързат да настигнат ония, които са пред тях, мислят, че са изгубили нещо, че са останали назад. От много бързане те се изхабяват. Дето и да погледнете, повечето хора са изхабени. Младата мома, младият момък, ученият са изхабени. Че са изхабени, познават по отслабването на паметта им и по това, че не одобряват своя минал живот. Като стане на 100-120 години, ученият казва: „Какво придобих от моята наука?“ Старата баба казва: „Какво научих, като тичах подир момците?“

Всички хора съжеляват, че не са използвали младините си, както трябва. Грешката на момата не седи в това, че е

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

тичала подир момците, но трябвало е да работи, да развие своя ум. Тя е мислела само за обличане, да се хареса на момците, но обличането не придава нищо на човека. Грешката на момъка не е в това, че е тичал подир момите, но трябвало е да работи, да развие своето сърце. Всички моми и момци, които са тичали подир сянката на Любовта, съжаляват, че напразно са губили времето си. Ония пък, които са тичали подир Любовта като към същина на живота, радват се, че са придобили нещо, и умират с усмивка и благодарност, че са познали Любовта. Голяма е разликата между сянката и реалността на нещата. Има смисъл човек да започне от първоначалното училище и да дойде до университета, но ако учителите и професорите му са го учили на различни книги. Ако през шестнадесетте години на своето учение ученикът е изучил поне шестнадесет книги, той може да каже, че отчасти се е домогнал до реалността на живота. Обаче ако през тия шестнадесет години той е изучавал един и същи буквар, смело може да каже, че е тичал подир сянката на знанието и съжалява за изгубеното време.

Букварът, през който всеки ученик минава, представлява първата добродетел. Тя е свързана с познаване на доброто и на злото. Първите хора започнаха с изучаването на тази добродетел. Понеже не послушаха Бога и ядоха от забранения плод, Бог заповяда да ги изпъдят от рая, за да не би да ядат от плода на Дървото на живота и да станат безсмъртни. Те не бяха готови още за безсмъртието, затова трябваше да отидат в света – там, в контрастите на живота, да изучават доброто и злото. И досега още хората на Земята чрез контрастите в живота изучават закона за познаване на доброто и на злото.

Като минават през контрастите, хората виждат, че след скръбта иде радост, след злото иде добро, след неприятността – приятност, и обратно. Например млад, добре облечен господин влиза в един богат ресторант, за да се нахрани. Като видят, че е добре облечен, келнерите веднага му услужват: събличат палтото му, закачат го на специално място. После закачат шапката и вежливо му се кланят. След това

го поканват да седне пред някоя маса и му услужват, донасят му, каквото пожелае. Щом се нахрани, веднага се изправят пред него, чакат да плати. Не може ли да плати, те го питат защо е влязъл в тяхната гостилница, като не е разполагал със средства. Тогава те учтиво му казват, че задържат горната му дреха, докато плати това, което е ял. Ако младият човек си позволи по същия начин да отиде в друга гостилница, там ще му задържат долната дреха. И в края на краищата, като види, че е останал и без долно палто, приятността му се обръща в неприятност.

И тъй, като живее, човек постоянно се натъква на състояния, подобни на тия, на които се е натъкнал младият човек в ресторанта. Какво ще кажете за удоволствията в живота? – Удоволствията не са нищо друго, освен учреждения, в които събличат човека. Влезе ли човек в някое учреждение на удоволствието с горно палто, непременно ще излезе без него. Щом излезе навън, той веднага ще усети, че температурата се е понижила, и ще каже, че дрехите му са тънки, не държат топло.

Това, което става с човека отвън, същевременно става и вътре в него. Щом оголее и осиромашее външно, човек оголява и осиромашава и вътрешно. Щом се намери в това положение, той е недоволен от себе си. Той вижда, че му липсва разумност, липсва му Божествена светлина. Думата *разумност* е съставена главно от сричките *ра*, която на египетски означава светлина, и *ом* – Божествени качества. Значи *раз-ом* означава светлина, която съдържа Божествени качества в себе си.

Съвременните християни четат Евангелието и се възмушават от Юда като предател на Христа. Те се възмушават от Юда, а вършат същото. По няколко пъти на ден човек предава Божественото в себе си, по няколко пъти на ден той петни душата си, по няколко пъти на ден той върши престъпления по отношение на своя ум, на своето сърце и на своята воля. Какво по-страшно предателство може да съществува от това? Ако младата мома напуска баща си и майка си за един момък, когото не познава, който след една година е готов

да я напусне, не върши ли престъпление? Ако ученикът напуска училището за едно малко удоволствие, не върши ли престъпление? Ако религиозният напуска убежденията си за някаква завидна служба, не върши ли престъпление? Животът се изявява от вътре на вън, а не от вън на вътре. Следователно вътрешна чистота се иска от ученика, а не външна. Щом вътрешно е чист, той и външно ще бъде чист.

Когато Слънцето свети вътре в човека, и отвън ще свети. За нас Слънцето е предметно учение, израз на колективната дейност на разумни същества. Като работят и мислят, те произвеждат светлина, която изпращат на целия свят. Ние наричаме тази светлина слънчева. Чрез червения цвят те изпращат живот на Земята, чрез портокаления внасят индивидуализъм в съществата, чрез жълтия пращат интелигентност, чрез зеления – подтик за растене, чрез синия – вяра и надежда, чрез виолетовия те внасят във всички живи същества сила, за да се борят с мъчнотиите и да ги преодоляват. Слънцето изпраща още много цветове на Земята, които не са проучени добре. Благодарение на разумните същества хората се ползват от Божествената светлина. Казвате: „Наистина ли съществуват хора на Слънцето?“ На този въпрос може да се отговори толкова, колкото и на въпроса каква ще бъде формата на човека, като напусне тялото си, и къде ще живее?

Какво пространство ще заемате, като заминете за другия свят? – Докато сте живели на Земята, вие сте имали голямо богатство, но щом заминете за другия свят, никаква собственост няма да имате. Там няма да заемате почти никакво пространство. За да се ползвате от условията на другия свят, вие трябва да се откажете от сегашните си възгледи. Не можете ли да се откажете от вашите повърхностни разбирания, ще се намерите в голяма тъмнина и ще кажете, че животът няма смисъл. Сам по себе си животът не губи своя смисъл, но разбиранията на хората са в състояние да го замъглят. Те го обвиват като в мъгла и човек се движи натук-натам, без да вижда нещата около себе си. Често мъгли и облаци закриват Слънцето, но зад тях то пак свети. Причината за мъглата на планината е срещата на две еднородни електричества.

Когато електричеството в пространството е положително и земното е също положително, те се взаимно отблъскват, вследствие на което мъглата остава на мястото си. Ако земното електричество стане отрицателно, те се привличат. При това горното електричество привлича мъглата към себе си и пространството се очиства.

И тъй, докато хората са недоволни от света, който Бог е създал, и се стремят да създадат нов свят, според техните разбирания, те всякога ще образуват мъгла в съзнанието си. Има ли мъгла в съзнанието им, и пътят, по който се движат, ще бъде кален. Знайте, че по-добър свят от този, който Бог е създал, не може да съществува. Приемете го такъв, какъвто е създаден, и бъдете доволни от него. Хората са майстори на спорове, на скандали, на разрушения, но те не могат да създадат нещо велико. Друг е въпросът, когато Божественото в тях вземе надмощие. Когато се проявява Божественото в човека, той може да създаде нещо велико, може да реализира желанията на своята душа. В душата се крият велики и благородни желания.

Какво означава думата *скандал*? Сричката *ска* означава оскъдно, сричката *дал* – давам. Скандал се произвежда всякога, когато човек дава оскъдно. Изобщо всяка отрицателна проява създава скандал. Лесно се проявява отрицателното, но мъчно се изправят резултатите му. Да счупиш една стомна е лесно, да направиш стомната е мъчно. Да развалиш дреха е лесно, да направиш дреха е мъчно. Да кажеш лоша дума е лесно, да я изтриеш е мъчно. Ще каже някой, че можете да я зачеркнете? – Зачеркването не е изправяне. Лесно е да кажете, че не сте добър човек, но как ще се изправите? Сам по себе си човек е добър. Значи добрият не може да стане лош, но може да се окаля. Като се окаля, той се затваря в себе си и минава за лош, за студен човек. Като живее на Земята, човек трябва да дава от добротата, от светлината и от топлината си на своите близки толкова, колкото задържа за себе си. Да обичаш някого, това значи да му дадеш по един лъч от Божествената светлина, топлина и сила, които Бог ти е дал. Не си ли готов да дадеш тези три лъча от себе си, ти не можеш да обичаш.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Казано е в Писанието: „Любовта никога не отпада.“ Тя е неизменна. Рече ли човек, че някога е обичал, а сега не обича, той се намира в човешката любов, в любовта на вечните промени. Когато любовта на човека се мени, това показва, че той не оценява благата, които Бог му дава. За да запази любовта си, човек трябва да гледа на всичко, което става около него, като на предметно учение. Ако срещне човек, който не го обича, нека си даде отчет обича ли той Бога. Ако срещне някой лош човек, нека се вгледа в себе си, дали и той няма същите качества. Като се поучава от другите, без да съди, човек запазва любовта си. Той е издържал изпита си и може да върви напред. Не съдете лошия човек, но търсете причината за неговата лошавина. Ако някоя мома е лоша, причината за лошавината ѝ се дължи на това, че е изгубила любовта си. Когато изгуби капитала си, и търговецът може да стане лош. Когато изгуби детето си, и майката може да стане лоша.

Изобщо когато изгуби нещо ценно, всеки човек може да стане лош. Трябва ли да скърби човек, когато изгуби нещо ценно? Преди всичко може ли той да изгуби онова благо, което Бог му е дал? – Бог е създал Слънцето като велико благо на живота. Може ли някой да ви отнеме Слънцето? Кой може да ви попречи да се ползвате от слънчевата топлина и светлина? – Никой не е в състояние да отнеме на човека правото да се ползва от Божествената светлина, освен той самият. Когато пътници минават през някоя пустиня, те дигат голям прах около себе си и мислят, че целият свят е покрит с прах. Не, прахът е само около тях. Излязат ли от пустинята, пред тях се разкрива широк хоризонт.

Страданията и радостите зависят от самия човек. Ако живее правилно и разумно, той ще се освободи от мъчнотите и страданията. Следователно, искате ли да се освободите от противоречията в живота, дайте място на Бога във вас – Той да работи, Той да се проявява. Каквото Бог ви казва, слушайте Го и изпълнявайте думите Му. Ако някой ви обиди, не бързайте да отговаряте, докато не сте чули думите на Бога. Попитайте Го как да постъпите. Не слушате ли съвета на

Господа, вие ще сгрешите. Вие ще мязате на бръснар, който бръсне без сапун. Скрийте бръсначите си и престанете да бръснете. Брадите на сегашните мъже са пораснали от много бръснене. Колкото повече се бръснат, толкова по-остри и дебели стават брадите им. На физическия свят има стригане и бръснене, но в духовния свят не се позволява никакво стригане и бръснене.

Следователно, искате ли да се освободите от нещо лошо в себе си, не режете, но го изтръгнете с корен. Какво правите, когато искате да извадите чесън и лук от градината си? – Хващате го за перата и го изтръгвате с корен. Това е правилният начин. Искате ли да се освободите от някое лошо желание в себе си, приложете същия метод. Като го изтръгнете с корен, то не може да израсте отново. Отрежете ли само листата му, коренът ще остане в земята и на следната година пак ще поникне. На мястото на изтръгнатото растение посадете едно добро желание. Природата не търпи празни пространства. Доброто расте само при Божествената светлина. Казваме, че злото е сянка на Доброто. Значи злото се ражда при отсъствие на Божествената светлина. Злото представлява корен на дървото, доброто – неговите клонища, а Любовта – плодовете му. Христос казва: „По това ще познаете, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си.“ С други думи казано: „По това ще познаете, че сте Мои ученици, ако имате Любов, родена от Духа, светлина, произлязла от Бога, и сила и свобода, чийто източник е Истината.“ Казва му Исус на Юда:

Коего правиш, прави го по-скоро. (27. ст.)

Това значи: което правиш, направи го разумно, защото ще носиш последствията на своята постъпка. Когато излезе Юда, Исус каза:

*Сега се прослави Син Человечески,
и Бог се прослави в Него. (31. ст.).*

Христос каза на Юда да отиде в света, за да носи любовта и светлината на Бога, но той не послуша, а отиде и Го предаде. Сега и на вас казвам да не ходите по пътя на Юда, но да отидете в света да проповядвате Божията Любов и светлина.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Не изпълните ли Неговите думи, Христос сам ще направи това. Тогава върху вас ще дойдат страдания, както дойдоха върху Юда. Като не можа да издържи на големите страдания, Юда сам тури край на живота си.

Като ученици, стремете се към красиви и хубави неща, без да се опивате, без да губите съзнанието си. Някоя здравомислеща мома може да изгуби съзнанието си. Кога? – Когато види някои хубави неща. Ако срещне някой красив момък, тя може да изгуби съзнанието си. Тя се опива от красотата, както пианицата – от виното, по единствената причина, че не може да преценява нещата. Външната красота не е още Божествената красота, която повдига човека. Радвайте се на красивите неща, без да ги пожелавате за себе си. Срещнете някой човек с отличен ум. Радвайте се на ума му, без да му завиждате, без да го пожелавате. И вие имате ум, но трябва да работите, за да го развиете. Радвайте се на красивите моми и момци, без да се стремите те да станат ваша собственост. Момата носи красивия момък в себе си, но трябва да го изяви навън. И момъкът носи красивата мома в себе си, но трябва да я изяви навън. Всичко, което търси отвън, човек го има в себе си, но трябва да работи, за да го развие, да го изяви пред ближните си.

Всичко красиво, възвишено и велико в света трябва да служи за поощрение, за подтик на човека, за да му покаже, че и той може да постигне същото. Като го постигне и приложи, Бог ще го благослови. Докато дойде това време, човек не трябва да се обезсърчава, да се отчайва, но да върви напред. „Ама изгубих добрите условия.“ – Добрите условия постоянно се дават, но човек трябва да ги използва. „Не ме оценяват.“ – Когато заминете за другия свят, тогава ще ви оценят. Изпитната комисия е в другия свят, а не на Земята. Земята е място за преподаване на уроци и за учене, а невидимият свят – място за изпитване. Там дават преценка за всеки човек – дали е трудолюбив, или не. Който не е готов за този изпит, той получава свободен билет да се върне на Земята, за да почне отново да се учи. На свидетелството на този ученик

БОЖЕСТВЕНА СВЕТЛИНА

пише: „Ето един от учениците, които обичат да се разхождат и да не учат.“

Желая на всички, които сте тук, да бъдете от ония ученици, които обичат да учат. И като се явите пред изпитната комисия, да издържите изпита си добре, та да пишат за вас: „Ето ученици, които всякога са учили уроците си добре и са завършили училището с успех.“

*По това ще познае светът, че сте Мои ученици,
ако имате любов помежду си.*

Ако учите и се поощрявате в Божественото добро и ако развивате правилно своя ум, своето сърце и своята сила, Бог ще ви благослови. Светът се нуждае от добри, умни и силни работници, които са готови да кажат: „Отсега нататък искаме да работим за Бога. Готови сме да работим за Божията Любов, Мъдрост и Истина, за цялото човечество, за всичко велико и добро в света.“

*Да дойде Царството Ти,
както на небето, така и на земята.*

Всеки да каже в себе си: „Господи, както работят разумните същества на Небето, така искам и аз да работя на Земята.“ Кажете в себе си: „Господи, благодарим Ти, че си ни подмладил, за да работим за Твоето име и за Твоята слава.“

30 юли, 5 ч.

Ценни придобивки

В живота на човека има две съществени неща, които никога не трябва да забравя. Те са следните: да запази това, което има, и да спечели това, което няма. Сегашният порядък се гради върху първото положение – да запазим това, което имаме. Бъдещият порядък се гради върху второто положение: да придобиваме, т.е. да печелим това, което нямаме. За да разберете тия положения, вие трябва да имате широки разбирания за живота. Например това, което ангелите имат, човек го няма. Следователно човек трябва да придобие това, което ангелите имат. Докато дойде в положението на ангел, той трябва да запази това, което има като човек.

Всичко, което виждаме около себе си и в Природата, не е нищо друго, освен свят на предметно учение. Вие сте били деца, порасли сте, завършили сте някакво училище, придобили сте знание, и най-после сте остарели. Едно е важно за вас – да запазите знанието, което сте придобили. Загубите ли знанието си, вие ще бъдете нещастни. Страшно нещо е да загуби човек онова, което е придобил с усилия и труд. Знаете ли какво е положението на рибаря, който по цели часове хвърля мрежата във водата – и тъкмо улови няколко риби, те излизат през дупките и се връщат във водата. Какво му е допринесла тази мрежа? Печалбата седи в това, да задържи поне две-три риби в мрежата си. Човешкият ум може да се уподоби на мрежа, с която рибарят лови риба. И ако умът като мрежата на рибаря постоянно се хвърля в света, вади риби, но не ги задържа в себе си, той нищо не се ползва. Ум, който не може да задържи поне една риба, т.е. поне една съществена мисъл в себе си, не е на мястото си.

Съвременните хора са дошли до положение да търсят същественото в живота. Кое е същественото? Те казват: „В света няма нищо трайно. Днес се родиш, живееш и умираш. Щом умреш, всичко се свършва.“ Да мисли човек, че със смъртта всичко изчезва, това значи съзнателно да се само-

залъгва. Наистина, със смъртта умира нещо, но това, което умира, не е съществено. Същественото никога не умира. То живее вечно.

Двама приятели, студенти в Кеймбриджкия университет, си дали обещание: който от двамата пръв умре, да съобщи по някакъв начин на другия има ли задгробен живот, или няма. За тази цел те написали едно мото на лист, запечатали го в плик и го оставили някъде, та и двамата да го намерят, когато им потрябва. Случило се, че след няколко години единият от приятелите заминал за другия свят. Онзи, който останал на Земята, започнал да търси начин да влезе в съобщение с приятеля си, за да разбере от него това, което го интересувало. Той тръгнал по сеанси, по врачки, но нищо не могло да го убеди в съществуването на задгробен живот. После започнал да се среща с адепти, с ясновидци, но и те не могли да го убедят. Най-после той взел една плоча, увил я в платно, върху нея поставил един молив и я скрил на такова място, че никой да не я намери. След това той се обърнал мислено към приятеля си с думите: „Моля ти се, ако си жив, напиши нещо на плочата, от което да се уверя в съществуването на онзи свят.“ Един ден той отишъл да види дали приятелят му не се е обадил. Като открил плочата, той останал учуден от това, което видял. На плочата с познатия на него почерк било написано мотото, което само той и приятелят му знаели. След мотото се виждали още няколко реда със следното съдържание: „Две години вече, откак съм тук. Едва сега започва зазоряването на моя живот. Досега нямах никаква работа.“ Като прочел написаното от приятеля си, той се уверил вече в съществуването на задгробен живот.

Много философи и учени са говорили и говорят за другия свят, за Бога, но това са все отвлечени работи. Човек чете, слуша и в края на краищата казва: „И това не е съществено.“ Човек знае много работи, изучава Природата, но това е преходно знание. За това знание именно апостол Павел е казал: „Отчасти знаем, отчасти пророкуваме.“ Това знание е толкова преходно, както сцените в театъра. Вие виждате на сцената актьори, които играят ролите на цар, царица, съдия,

учител, но това не е нещо реално. Следователно животът на хората представлява театър, дето всеки играе някаква роля. Каквато и да е ролята на хората, тя не е реална. Реалният живот е вътрешен, а нереалният – външен. Онзи, който представя на сцената цар, всъщност цар ли е? На сцената виждате царе, съдии, учители, учени, но всъщност такива ли са? – Щом слязат от сцената, те събличат костюмите, с които са били облечени, и вие ги виждате като обикновени хора, каквито са в действителния живот. Актьорът играе чужда роля, каквато някой автор е писал в своята драма. Например някой актьор трябва да изиграе ролята на виден учен астроном. За да изиграе добре ролята си, той се е упражнявал три-четири седмици да насочва телескопа към небето. В деня на представлението той излиза на сцената сериозен, с поглед, отправен към небето, и започва да насочва телескопа към една или друга звезда. Като го гледате, представяте си, че пред вас стои същински астроном, но като слезе от сцената и заговорите с него, виждате, че няма понятие от астрономия. Друг актьор играе роля на съдия: съди хората, раздава правосъдие по известни закони. В действителния живот той не е никакъв съдия. Докато е бил на сцената, осъдил е няколко души, но като слезе оттам, никой не зачита присъдата му, никой не я прилага.

Един прост човек, по народност французин, отишъл един ден в Париж да разгледа забележителностите. Като ходел натук-натам, видял, че много хора влизат в едно красиво здание. Той си помислил, че това здание е черква, и решил да влезе вътре. Там видял, че всички хора се спират и купуват билети. Купил си и той билет и тръгнал след хората. Като влязъл вътре, той се спрял да види какво ще става. Посочили му място да седне. Седнал той и чакал момента да започне черковната служба. Оказало се после, че не бил в черква, но в театър. Той видял, че на сцената се разигравало някакво действие, в което съдели един престъпник за убийство. Престъплението било извършено на сцената. След това започнало разглеждане на делото против престъпника. Няколко адвокати защитавали престъпника, искали да го

изкарат невинен. Човекът слушал дългите оправдания на престъпника и се възмутил, че при всичката му виновност искат да го изкарат невинен, и извикал: „Защо мълчите всички? Не видяхте ли, че той извърши престъплението? аз видях всичко. Този е убиецът!“ Като чула това справедливо възмущение, публиката започнала да ръкопляска. Той се обърнал към публиката с голямо учудване, че всички били свидетели на престъплението, а въпреки това мълчат.

Следователно, докато човек обръща повече внимание на външния живот, той се намира в нереалността на нещата. Той е на сцената. Сценичният живот е живот на забавления. Авторът на някоя пиеса, за да въздейства върху чувствата на хората, е написал някаква драма, от която публиката се трогва, възхищава се, плаче. Публиката плаче за недействителните страдания на актьорите, а не плаче и не страда за истинските актьори в живота, които минават през големи изпитания и мъчнотии. Един свещеник казал на един актьор: „Вие проповядвате на хората лъжата и те вярват в нея. Като ви слушат, те плачат, страдат. Ние им проповядваме истината, а те не вярват в нея. Каквото и да им говорим, не можем да ги разчувстваме, за да заплачат. Коя е причината за това?“ Актьорът отговорил: „Причината седи в това, че ние представяме лъжата като истина, а вие проповядвате истината като лъжа.“

Какво печели човек, ако по цели дни работи нещо, а не вярва в това, което е изработил? – Като работи нещо, човек трябва да вярва в това, което е изработил. Закон е: човек се ползва само от това, което е могъл да приложи. Каквото човек сам приложи, това остава за вечни времена. Следователно той не може да разчита на това, което хората прилагат. Кой каквото приложи, остава за него. В бъдеще кой каквото е приложил, то остава като капитал на Целокупния Живот. Дръжте в ума си мисълта: всички блага, които хората са придобили в миналото и които днес придобиват, ще бъдат общо достояние на цялото човечество. Днес всяко благо се отнася повече за онзи, който го е придобил. Например който се учи, той става учен; който живее добре, той става чист и

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

свят; който прилага законите на хигиената, той става здрав; който изучава законите на забогатяването, той става богат. Забогатяването не е произволен процес. Да бъде човек богат, това значи, че е работил в миналото, изучавал е законите, чрез които може да стане богат. Ред поколения преди него са работили в същото направление, в което днес и той работи. Сам човек не може да стане богат, ако зад себе си няма тил, който да го подкрепя.

Християнството днес брои около 500 милиона последователи. Това не се дължи на един човек, но на колективния труд на милиони хора, които от две хиляди години насам са работили неуморно за разпространяването на Словото Божие. И досега още християнството не е дошло до това развитие, което се очаква. Още много трябва да се работи, за да се дойде до онова, което Христос е проповядвал. В бъдеще се очакват работници, които да изнесат Словото Божие безкористно, с любов. За това, за което човек днес работи, ще види резултатите му в бъдеще. И тогава всеки ще вземе участие в плодовете на своята работа. Кой каквото е работил, това ще получи. Който е работил, той ще получи дял от плодовете си; който не е работил, той нищо няма да получи.

Много от стремежите на хората са останали безрезултатни, защото умовете и сърцата им са били натоварени. Какво ще разбере човек от научната лекция на някой виден професор, ако мисълта му е заета с предстоящото изплащане на полица от 20-30 хиляда лева? Ако не може да ги плати, ще го дадат под съд. После той започва да мисли ще спечели ли делото, или не. Като наблюдавам как се мъчи, казвам му, че ще спечели делото, да не се безпокои. „Право ли говориш? Откъде знаеш това?“ – „Откъде зная, не е важно. Като спечелиш делото, ще провериш истинността на думите ми.“ На друг някой казвам, че ще изгуби делото. Ако не вярва, като изгуби делото, ще види, че вярно съм предсказал. Приятно е, когато човек знае, че ще спечели делото си; неприятно му е, когато чуе, че ще изгуби делото. Обаче не всякога загубата на нещо причинява неприятност на човека и не всякога печалбата е приятна. Да загубиш болестта си, това е приятно

нещо; да загубиш здравето си, това е неприятно. Да спечелиш болест е неприятно, да спечелиш здраве е приятно. Дойде ли някаква болест при човека, той трябва да знае как да я посрещне, какво да ѝ говори и как да я изпрати.

Един млад овчар, който се занимавал с окултни науки, една лятна вечер минавал по един мост и чул, че някои се разговарят под моста. Той се вслушал в разговора и разбрал, че две сестри трески се запитват една друга какво мислят да правят. Едната запитала другата: „Къде отиваш сега?“ – „Отивам на планината при един овчар, голям здравеняк, да си взема малко енергия от него, за да прекарам спокойно зимата.“ – „Как ще направиш това?“ – „Ще се навъртам около него, когато дои овцете. Щом сръбне първата лъжица мляко, аз ще вляза в нея и ще започна да го разтърсвам.“ – „Ами ти къде отиваш?“ – „Аз отивам при един кадия, богат и тлъст човек – от него ще си взема малко енергия за зимата.“ След това двете сестри се разделили, всяка отишла по работата си. Като чул този разговор, овчарят решил да вземе някакви предохранителни мерки, за да се запази от треската. Случило се, че по това време една от овците му умряла. Той одрал кожата ѝ, изсушил я и я използвал като мех за изливане на мляко. Като започнал да дои овцете, първата лъжица мляко сипал в меха и го завързал добре. В тази лъжица мляко влязла треската и останала цялото лято в меха. Всеки ден тулумът се тресал от треската.

Есента, когато свършил работата си на планината, овчарят слязъл с овцете си в селото. Понеже тулумът му трябвал вече, той го развързал, изхвърлил треската навън, измил го добре и го напълнил със сирене. След това той пак отишъл на моста, за да чуе какво ще говорят треските. Едната треска била вече там, чакала сестра си. По едно време сестрата се задала отдалече, но слаба, едва вървяла. Като я видяла, първата треска я прегърнала, зарадвала се, че я вижда, и я запитала: „Сестро, какво ти се е случило? Защо си толкова мършава?“ – „Остави се, цяло лято не съм яла. Овчарят, в когото се канех да вляза, беше приготвил един тулум и сипа в него първата лъжица мляко, заедно с която и аз влязох. Цяло лято

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

тресох този тулум, но какво можеш да вземеш от него? Той няма нищо.“ – „Успокой се, сестро, аз ще те взема със себе си. И двете ще отидем при стария кадия, ще се поправим.“ Като отишли при кадията, едната започнала да го тресе сутрин, другата – вечер: стопили го, превърнали го в кожа и кости. Като се поправили и нямало вече какво да вземат от него, те си заминали и го оставили свободен.

Каква поука може да извлечете от този пример? – Дойде ли някаква неприятност в живота ви, турете я в тулума. Имате ли някакъв дълг, с който не можете да се справите, турете го в тулума; имате ли някаква несполука, турете я в тулума. Каквато и мъчнотия да срещнете на пътя си, турете я в тулума, той да се разправя. Щом е здрав, колкото и да се тресе от мъчнотиите и неприятностите в живота, той ще издържи. Тулумът представлява човешкия ум. За да издържа умът на мъчнотиите, човек трябва да бъде здрав, да не се поддава на никакви внушения. Щом всички органи в тялото му са здрави, той не трябва да мисли, че е болен. За да не си създава болести, човек трябва да бъде внимателен. Като върви по планините, той трябва да гледа пред себе си, да не се захласва. Захласне ли се някъде, той може да навехне крака си или да го счупи. Теренът, по който се движите, не е навсякъде еднакъв, не е навсякъде равен, вследствие на което не можете да се движите с еднаква бързина. Има места, по които човек трябва да върви бавно. Ако мислите, че всичко знаете, че не трябва да се вслушвате в съветите на хората, вие ще се натъквате на големи мъчнотии.

Съвременните хора се заблуждават от две неща: понякога те мислят, че знаят много, а понякога, че нищо не знаят. Това са две крайности. Вярно е, че има неща, които знаят; вярно е, че има неща, които не знаят. Знанията и незнанията на човека са относителни. Например по отношение на животните човек има повече знания, отколкото всички животни заедно. По отношение на човека пък ангелът има повече знания, отколкото знанията на цялото човечество. В такъв случай целта на човешкия живот е да достигне положението на ангела, да придобие неговото знание и неговите

възможности. Как ще постигне това, той не знае, но бъдещето на всеки човек е предначертано. По главата, по лицето, по ръката и по тялото на човека можете да познаете неговото бъдеще. Има учени хора, които по височината и широчината на челото могат да определят силата на човешкия ум. По широчината и по височината на черепа те могат да определят човешкия характер. Същевременно те могат да познаят дали даден човек ще има успех в живота си, или няма да има. Някои учени са намерили, че хора, на които главата отзад е широка, са много страхливи. Достатъчно е да чуят някакъв малък шум около себе си, за да хукнат да бягат. Те са страхливи като заек. Удари ли го такъв някое клонче по корема, той удря на бяг, мисли, че мечки го гонят. Мечката не се занимава със заека. Колко кръв ще изсмуче от него? – Малко кръв има заекът.

Като се натъкват на малки страдания, някои хора се стряскат като заека и мислят, че са ги сполетели големи нещастия. Хората не подозират, че са изпратени на Земята като на курорт, в празното си време да се учат. За да учат, дадени им са благоприятни условия: изобилно светлина, въздух, вода и храна. Какво повече им е нужно? В какво седят техните страдания? Някой се оплаква, че нямал по две-три яденета на обед, а само по едно. Друг пък се оплаква, че къщата му била малка, че не била добре мебелирана, и т.н. Това не са страдания, нито мъчнотии. Някой сиромаш се оплаква, че не могъл да яде печена пуйка или кокошка като богатия. Наистина, за богатия е добре, че може да яде печена пуйка, но за пуйката не е добре. Не сте ли се запитвали защо носят на пуйката е толкова проточен надолу. Като проточва носа си надолу, пуйката иска да обърне внимание на човека, че ако все тъй продължава да я коли без причина, и неговият нос може да се проточи напред.

Сега, като обяснявам причината за проточването на носа на пуйката, някой ще се обиди, ще помисли, че това се отнася за него. Мъчно е днес да се говори на хората. Каквото и да им се говори, все ще се намери някой да мисли, че казаното се отнася до него. Един американски проповедник за

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

усилване на своята проповед си послужил с много примери от отношенията между мъжете и жените. На проповедта му присъствали много мъже и жени. Един мъж, като се върнал от събранието, обърнал се строго към жена си: „Не те ли е срам да ходиш да разправяш на проповедника как живеем помежду си? Разправят ли се интимни случки из живота на семейството? Ще станем за смях на хората!“ – „Нищо не съм разказвала на проповедника“ – добавила за свое оправдание жената. – „Не вярвам, ти непременно си му разказвала. Иначе той не би могъл да изнесе такива случки, каквито стават и в нашия живот. Откъде би могъл той да знае това, ако не му е разказвано?“

Следователно думите и примерите, с които ораторът или проповедникът си служи, трябва да бъдат подбрани, да не засягат никого. Аз съм за онзи език, думите и примерите на който да бъдат отбрани, меки, да не заставят хората да си правят криви заключения. Примерите трябва да служат като поощрение за доброто, а не да обиждат. Примерите, добри или лоши, имат влияние върху хората. Някои лоши примери могат да послужат като подтик за чистене.

Едно се иска от сегашните хора: да имат поне една основна мисъл, на която всякога да разчитат. При каквито условия на живота си и да се намират, те трябва да разчитат на своята основна мисъл. Не разчита ли на същото и банкерът? – Неговата основна мисъл е капиталът, който е вложил в банката. Неговият стабилитет се определя от златния еталон, който е вложен в капитала му. В Америка има милиарди злато, заровено в земята. Толкова злато трябва да има всеки човек в своите идеи. Само на тия идеи той може да разчита. Те представляват телефонни жици, чрез които той може да се съобщава с разумния свят. Колко хора днес могат да се съобщават направо със съществата от разумния свят, да получат някакъв съвет от тях? Съвременните хора лесно уреждат работите си на физическия свят, но не могат още да уреждат работите си в духовния свят. Например чрез телефонните съобщения на физическия свят може да се узнае, че отнякъде, на разстояние четири-пет хиляди километра,

с еди-каква си бързина и на еди-кое си място, иде голяма буря. По този начин хората могат да се предупреждават, за да избягват известни катастрофи. Чрез телефонните съобщения се определя и времето – дали ще се подобри, или развали. Ние живеем в свят, дето телефонните съобщения са необходими. Както са необходими физическите телефони, така са необходими и духовните. Ние наричаме духовните телефони интуиция.

Един български офицер разправяше една своя опитност от миналата война за силата на интуицията. Той бил началник на гарнизон и като такъв получил заповед да вземе два взвода от своите войници и да излезе с тях срещу неприятеля. Той избрал едно място за позиция, което се оказало много благоприятно. Колкото и да ги обстрелвал неприятелят, нито един от войниците не пострадал. Целият ден минал леко. На другия ден престрелката продължила. Когато търсил място къде да спре с войниците си, отвътре нещо му нашепвало: „Не спирай на старото място. Намери сега ново място, по-далече от вчерашното.“ Той казал на войниците си да се отдалечат от това място, но те отговорили: „Господин началник, добро е това място, не мърдаме оттук.“ Обаче офицерът направил няколко крачки назад. В това време една неприятелска бомба паднала на мястото, дето били войниците, и една част от тях убила, а друга – ранила. Единствен офицерът останал абсолютно незасегнат.

Значи има нещо в човека, което постоянно му нашепва какво трябва да прави. Това е неговата интуиция. Докато се вслушва в своето вътрешно чувство, в своята интуиция, човек всякога ще бъде добре. Същевременно в човека има едно лъжливо чувство, което може да го заблуди. Войниците се подчинили на лъжливото чувство в себе си и помислили, че както вчера били добре, и днес ще бъдат добре, но не излязло така. Офицерът послушал своето вярно чувство, своята интуиция. Следователно знайте, че безопасното място не е само едно. Безопасно място е мястото на Бога, а Той е навсякъде. Много са безопасните места. Искате ли всякога да ви бъде добре, вслушвайте се в своя вътрешен глас. Не го ли

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

слушате, всякога ще бъдете изложени на страдания. Слушали интуицията си, всеки човек, бил той мъж или жена, може да запази равновесието в дома си. Ако мъжът иде от работа нервен, възбуден, жената трябва да се вслуша в своя вътрешен глас как да постъпи с него. Кажете ли ѝ нещо отвътре да не го безпокои, тя не трябва да го пита нищо, за да се предотврати всякаква буря. Щом разположението му се върне, тя може да го пита, каквото иска. Това трябва да спазват и децата към родителите си, и родителите към децата си. За да има вътрешна хармония в семействата, никой никого не трябва да предизвиква.

Как се изявява сегашният човек? Понеже е изложен на различни влияния, добри и лоши, често човек се изявява така, както сам не желае, благодарение на което нарушава своя вътрешен мир, както и мира на своите близки. Например ако дойде някой нервен човек при него, и той става нервен; ако дойде някой добър, и той става добър. Ако времето е топло, той става разположен; ако времето е студено, той започва да се свива. Който разбира Божиите закони, той лесно се справя с външните условия на живота и на Природата. Когато е крайно нервен, възбуден, човек може да си помогне, като направи един студен душ. Студената вода предизвиква такава реакция в организма, че всякакво неразположение изчезва. Водата е проводник на добри сили. Тя освобождава човека от излишните енергии в организма му. Ако мъжът или жената се готви да се кара с домашните си, преди да се изяви, нека направи един студен душ. Като говоря за студени душеве, аз имам предвид такава вода, температурата на която да бъде винаги над нула градуса, но по никой начин под нулата. За гневния човек температурата на водата трябва да бъде над 10 градуса. За да се справи с гнева си, човек трябва да направи поне шест студени душа през годината. Така той ще уравни силите на своя организъм, ще дойде до онова естествено състояние, при което става господар на себе си.

Не е лошо да се гневи човек, но чрез гнева той губи част от енергията си, която мъчно се доставя. Разумният човек

пази енергията си, не я изразходва безразборно. Човек трябва грижливо да пази в себе си онзи апарат, чрез който придобива енергия от Природата. Развали ли се този апарат, мъчно се поправя. Тази е причината, поради която някои хора остаряват преждевременно. Докато е млад, докато апаратът му е здрав, човек трябва да придобива изобилно енергия, да я пази, че като дойде до дълбока възраст, пак да се чувства млад и силен. Да остарява човек, това не значи да губи своята енергия. Има смисъл да остарее човек, но ако запази своята енергия и знание, за да може да се ползва от тях. Не е стар слабият, немощният, оглупелият човек – стар е мъдрият човек, който се радва на знание и сила, за да помага на своите слаби и невежи братя. Той може правилно да разпределя енергиите на своя организъм, да уравновесява силите му, за да може всякога да запазва придобитото и да се стреми към придобиване на нещо ново.

В далечното минало един 80-годишен старец отишъл при един от турските паши по онова време да се оплаче от баща си: „Баща ми ме би и ме изпъди от дома си.“ Пашата се заинтересувал да види баща му. Той си казал: „Какъв трябва да бъде този баща, който има сила да бие своя 80-годишен син?“ Пашата отишъл в дома му и какво да види? – Бодър, изправен стогодишен старец работи дърводелство. „Защо си бил сина си?“ – „Как да не го бия? Мързи го да работи. Аз го карам да ми помага, а той не слуша.“ Пашата останал поразен, като гледал как енергично работел стогодишният старец. „Защо се учудваш, паша ефенди? И аз имам баща, който още продължава да работи нашия занаят.“ Този пример показва, че тия стари хора са знаели как да пазят енергията и младостта си.

Някои религиозни хора казват, че водят чист и свят живот, че Бог ги е благословил, а въпреки това преждевременно остаряват. Те не пазят това, което им е дадено. Човек не трябва да бъде разточителен. Всяко благо, което Бог му е дал, трябва да бъде от полза както на самия човек, така и на неговите ближни. За да запазите енергията си, дадена от Бога, всякога дръжте в ума си по една светла мисъл, в сър-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

цето си – по едно светло чувство, и във волята си – по една светла постъпка, като фар на вашия живот. Да храни човек ума си със светли мисли, сърцето си – с възвишени чувства, и волята си – с благородни постъпки, това значи да разполага с големи капитали, никога да не осиромашава.

Мнозина се оплакват от сиромашия. Защо? – Защото те не преценяват ония богатства, които носят в себе си. Всеки човек носи по един, по два или повече таланта, които не е разработил. Той трябва да се заеме да ги обработи. Някой може да стане художник. Неговите деди и прадеди са рисували добре. И той трябва да рисува, да развие своя талант. Като стане добър художник, той може да нарисува една картина, която да струва десетки хиляди лева. Той се страхува да не би хората да не го оценят. Все ще се намери някой да го оцени. Един виден американски художник нарисувал една хубава картина, която изложил за продаване. Понеже никой не му дал желаната сума, той се разгневил и разрязал картината си на две части. Двама американци видели това и веднага пожелали да купят картината, като заплатили два пъти по-голяма сума от тази, която художникът определил. Ще кажете, че всеки може да разреже картината си на две части, но няма да се намерят купувачи. Защо? – Защото навреме не сте я разрязали. Този художник е знаел кога да разреже картината си.

Като ви наблюдавам, виждам, че някои имат дарби да лекуват, да разтриват, да наместват изкълчени крака и ръце, да поправят счупени кости на тялото. Други пък имат добър глас, могат да станат певци. Всеки човек трябва да намери своята дарба и да работи върху нея, да я развие. Не работи ли сам върху себе си, никакво благословение не може да очаква. Бог помага само на работливия, на прилежния човек. Още отначало Бог е благословил човека, но човек трябва да признае това благословение. Който работи, той придобива. Казано е в притчата за талантите, че онзи, който имал един талант и го заровил в земята, като дошъл господарят му, взел таланта назад. Вторият, който имал два таланта, придобил още два. Третият, който имал пет таланта, спечелил

още пет. Опасно е положението на онзи, който има дарби, а не работи, и очаква благоволенieto на хората.

Сега ще ви дам един метод против гнева. Щом се разгневите, поемете дълбоко въздух, издишайте, и след това бройте мислено от 1 до 10; ако сте още гневни, пак поемете дълбоко въздух, издишайте и бройте от 1 до 100; ако гневът ви още не е минал, пак поемете дълбоко въздух, издишайте и бройте от 1 до 200. Дойдете ли до 300, какъвто и да е гневът, нищо няма да остане от него. Това е един от методите за урегулиране на енергиите в човека. Ако не искате да приложите този метод, приложете следния: щом се разгневите, изпийте една чаша гореща вода на глътки. Гневът развива топлина в човека. Значи подобното с подобно се лекува. Ако не приложите един от двата метода, гневът ще се изрази навън. Вие непременно ще се скарате с някого от вашите близки и после ще съжалявате, че сте изразходвали много енергия, че сте нарушили мира си и сте развалили отношенията си със своя близък. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка, трябва да се изявят на времето си. Изявят ли се преждевременно или след определеното за тях време, работата не става, както трябва. В това седи философията на живота.

Съвременните хора са недоволни от света, искат по-добър свят. За времето, в което живеем, по-добър свят от сегашния не може да има. Ако искат по-добър свят, нека се опитат сами да създадат нов свят. Бог каза: „Да бъде виделина!“ – и стана виделина. „Да се отдели водата от сушата!“ – и се отделиха. Каквото Бог заповяда, това стана. Нека човек заповяда, за да опита силата си, да види какво може да направи. Може ли човек да заповядва на времето, на въздуха, на светлината? – Не може. Единствените неща, на които човек може да заповядва, това са неговите мисли, чувства и постъпки. Само на тях той може да бъде господар. Човек може да бъде господар само на себе си. Стане ли господар на себе си, на другите може само да влияе и да помага. Стане ли господар на себе си, човек влиза в Божественото право. Искане ли да бъде господар на другите, да ги използва като свои слуги, той влиза в кривото на живота, т.е. в заблужденията. Ако е бил добър

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

господар и добър слуга на себе си, човек може да бъде добър господар и добър слуга на другите.

Следователно от човека се изискват две неща: да бъде добър господар и добър слуга на себе си; и после, да бъде добър господар и добър слуга на другите. Това е практическата философия на живота, към която всеки трябва да се стреми. Това желая на всички. Постигнете ли тези две неща, вие ще имате благословението на Бога, на разумния свят и на добрите хора по цялата Земя.

30 юли, 10 ч.

Умен, добър и силен

*Аз съм истинната лоза,
и Отец Ми е земеделецът.*

Йоан 15:1

Когато дойде пролетта, всички лозари започват да режат лозите си. Жалка картина представлява рязането на лозите! Която лоза погледнете, ще видите, че плаче. Обаче отидете ли на някое лозе през лятото, ще видите, че всяка пръчка е облечена в красива премяна и на нея висят по няколко узрели грозда. Една картина представлява лозето напролет, а съвсем друга – в края на лятото.

Като ученици вие трябва да изучавате нещата в тяхното развитие – от начало до край, за да имате представа за всички процеси, които се извършват в Природата, а не само за ония откъслечни процеси, на които случайно сте били свидетели. Само при това положение ученикът може да придобие ония сили, които са необходими за неговото развитие. Ако спре само върху обрязването на лозата, ученикът няма да придобие нищо. Какво има в една обрязана лоза? – Една гола пръчка с едно или с две очи. Когато искат лозата да дава по-малко плод, но по-едър, лозарите оставят на всяка пръчка по едно око; ако искат да получат повече плод, на всяка пръчка оставят по две очи. Обаче има случаи, когато на лозовата пръчка не оставят нито едно око. Това правят лозарите тогава, когато оставят пръчката да си почине. Тази година тя не дава никакъв плод, но следната година дава изобилно.

Това, което става с лозата, става и с човека. И в живота на човека има безплодни години. Какво представляват една, две, три или повече години по отношение на цялата вечност? – По отношение на вечността годината е равна на една секунда. Светлината се движи с бързина 300 000 км в секунда. За колко време човек би извървял този път, ако всеки ден

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

изминава по 50 км? Направете изчисление, за да видите какво е отношението между бързината на светлината и тази на човека в една секунда. Тъй щото не се смущавайте от това, че не сте успели да направите онова, което другите хора над вас са направили. Важно е да се развивате естествено, да минавате от един процес в друг и разумно да ги използвате. Последователност се иска от човека, за да не спира вниманието си върху отделни процеси, но да ги обобщава, да образува от тях нещо цяло и тогава да се произнася. Умен трябва да бъде ученикът, но същевременно той трябва да бъде добър и силен. Способният ученик трябва да притежава следните качества: да бъде умен, добър и силен.

Като е дошъл на Земята, човек е имал някаква цел – да намери нещо, да придобие някакво богатство. В това отношение човек е търсач, иманяр. Аз вземам думата *иманяр* в широк смисъл. Някой търси заровено богатство, друг – някоя стара книга, в която са написани велики работи; трети – някой скъпоценен камък, останал от деди и прадеди; четвърти, като някой съгледвач, обикаля Земята, за да намери подходящо място да се засели. Каквото и да търси човек, както и да работи, той трябва да знае, че е дошъл в света с известна мисия, която нито трябва да надценява, нито да подценява. За да изпълни мисията си добре, човек трябва да бъде умен, добър и смел.

Едно 12-годишно момиче останало сираче, без баща и без майка. Бащата бил цигулар, а майката – добра певица. Те не могли да оставят никакво наследство на единственото си дете освен цигулката от бащата и хубавия глас от майката. Като останало самичко, момичето започнало да мисли какво да прави, за да развие дарбите си, получени в наследство от своите родители. То знаело, че близо до тях живее един банкер, голям милионер, и решило да го посети, за да иска някаква помощ от него. Един ден то влязло в кантората му и казало: „Искате ли да ви посвирия и попея малко?“ – „С удоволствие ще послушам.“ Момичето започнало да пее и да свири с цигулката си своите елементарни упражнения. След това то казало на банкера: „Можете ли да ми отпуснете една

сума, с която да следвам в странство, да завърша цигулка и пеене?“ – „Мога, с удоволствие ще ти услужа.“ – „Когато завърша образованието си, ще върна сумата, която сте дали за мене. При това, ако устоите на задължението си, още сега мога да ви предскажа, че след връщането ми от странство вие ще се ожените за една добра мома и Бог ще ви благоволит за направената услуга.“ Това момиче било малко, но се отличавало със своята доброта, разумност и смелост.

Мнозина се обезсърчават, че не са могли да постигнат желанията си. Защо не са постигнали желанията си? – Защото са останали сираци, без баща и без майка, нямало е кой да се грижи за тях. Те са на крив път в своите разсъждения. Бащата и майката никога не умират. Колкото и малко да е било това момиче, то е знаело, че баща му и майка му са отишли на работа, а то е останало на Земята да продължи тяхната мисия. Смел и разумен трябва да бъде човек, да знае, че не е сам в света, и при каквото положение и да се намери, има кой да се грижи за него.

Един богат, имотен чорбаджия отишъл на нивата си да работи. Понеже бил сам, той всякога заключвал къщата си и тогава отивал на работа. В негово отсъствие влизала в дома му една от съседките – млада, добра мома, и нареждала къщата, измивала, изчиствала, приготвяла ядене и си излизала. Тя знаела къде крие ключа си чорбаджията, и като свършвала работата, пак го оставяла на място. Чорбаджията се чудел кой върши това нещо, но не могъл да открие виновника на добрата постъпка. Един ден той се върнал по-рано от нивата и заварил комшийската мома у дома си. „Ти ли правиш това нещо? Ако искаш, можеш да останеш при мене. Ти всякога ще бъдеш добре дошла в моя дом.“ Казвам: ако човек не може да намери ключа на своята затворена къща и като я отвори, да изчисти, да измие и да измете, той нищо не може да постигне. Може ли да направи това, той е добре дошъл за всички, той ще получи Божието благословение и любовта на окръжаващите.

Казвате: „Правилно ли е да отвори човек заключената си къща и да започне да я чисти и мие?“ – Да се задава такъв

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

въпрос, то е все едно да се пита правилно ли е човек да прави добро, или не е правилно? Става ли въпрос за доброто, не питайте. Отворете къщата на когото и да е и направете доброто. Доброто се харесва на всички хора. Само онзи човек може да направи добро както трябва, който е умен, добър и силен. Христос казва: „Аз съм лозата, вие – пръчките, а Отец Ми е земеделецът.“ Лозата представлява доброто в света, пръчките – разумността, а Отец – силата. Силният създава и обрязва пръчките. Следователно не се страхувайте от изпитанията, т.е. от обрязването. Силният обрязва, т.е. изпраща изпитания на човека. Той знае кога и как да обрязва. Като обрязва, той изхвърля непотребното, а потребното оставя на самата лоза – с едно, с две, с три очи, а понякога без очи. Очите представляват възможностите, дадени на човека. Колкото по-големи са възможностите, толкова по-големи са и постиженията. За да постигне нещо, човек трябва да работи, да прави усилия, да се моли.

Като ученици вие трябва да се научите да се молите правилно. Молитвата е път към постижение. Да се моли човек правилно, това значи да се научи да говори на Бога разумно. Научи ли се разумно да говори, човек знае вече как да движи езика и устата си. Такава молитва е всякога приета. Устата трябва да се научи правилно да приема и правилно да дава. Езикът е инспектор, който преглежда нещата. Понякога и той се подкупва и прави погрешки. Достатъчно е да му дадете нещо сладко, за да даде своята резолюция на храната свободно да върви надолу. Влезе ли храната вътре, тя се натъква на един строг инспектор – стомаха. Той е много взискателен. Щом разбере, че в него е влязла храна, неподходяща за общия организъм, той казва: „Тук не се приемат подобни неща. Скоро въл!“ Понякога между езика и стомаха има разногласие, от което страда целият организъм. Езикът казва: „Бъдете по-човеколюбиви. Нека влезе тази храна вътре.“ Стомахът казва: „Не приемам. Това, което влезе вътре, трябва да бъде достойно за мене.“

Днес всички хора говорят за достойнство и за недостойнство, или за достойни и недостойни хора. Кой човек

е достоен? – Само умният, добрият и силният човек може да се нарече достоен. За да бъде умен, човек трябва да има светлина в ума. За да бъде добър, той трябва да има топлина в сърцето си. Щом има светлина и топлина, той ще бъде и силен. Силата ще свърши работата. На всеки човек е дадена работа, която трябва да свърши. Без светлина, без топлина и без сила той не може да я свърши. Благодарете за работата, която ви е дадена днес да свършите. За да я свършите добре, вие разполагате с всички благоприятни условия: чист въздух, слънце, сила. Денят е много хубав. Слънцето ви гледа весело, с което иска да каже, че човек трябва да бъде умен, добър и силен, че светът е създаден с голяма мъдрост, че в основата си е добър и се поддържа от Божията сила. С една дума, Слънцето иска да каже, че Бог е всемъдър, всеблаг и всесилен.

Като знаете това, не се обезсърчавайте. Както Бог е работил, така ще работите и вие. Човек е надарен с разумност, с доброта и със сила, и трябва да прояви тия качества, както 12-годишното момиче. Той трябва да вярва в онова, което Бог е вложил в него. Започнете с малките постижения и вървете към големите. Големите постижения идат най-после. Когато не могат да реализират желанията си, децата плачат. В това отношение те са генерали, които постоянно заповядват. Докато децата са малки, родителите им веднага изпълняват техните заповеди. По десет пъти през нощта майката се събужда, за да изпълни заповедта на детето си. Същото прави и бащата. Плачът на детето не е нищо друго, освен заповед. За да дойде детето на Земята, майката и бащата са писали около сто писма, канили са го, обещавали са му различни неща. Види ли, че те не изпълняват обещанията си, детето започва да плаче. Чрез плача то им се налага, иска да изпълнят обещанията си.

Плачът е присъщ не само на децата, но и на всички хора. Човек плаче, защото не може да получи това, което желае. Докато е на Земята, човек всякога плаче. Земният живот не може да задоволи човешката душа. Взискателна е човешката душа. Погледне ли я някой, тя очаква мил поглед с приятна

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

светлина; даде ли ѝ някой нещо, тя иска то да излиза от дълбочината на сърцето, от което извират топли, благоуханни чувства; каже ли ѝ някой нещо, тя иска да чува мек, приятен говор. Говори ли с някого, тя иска да бъде изслушана внимателно. Тя не търпи разсеяни хора. Говори ли с някого, той трябва да гледа направо. Гледа ли към земята, това показва, че на този човек не може да се разчита.

Сега разумните същества ви питат какво ще правите днес. Ако гледате към земята, това показва, че вие мислите само за себе си, не сте готови за никаква жертва. Ако момъкът пита момата обича ли го, а тя гледа надолу, това значи, че не е готова да му отговори, а се представя за скромна. За да отговорите на някого дали го обичате, вие трябва да го изпитате, да видите готов ли е той на всички жертви за вас. Ако днес хората се страхуват от Бога, причината за това е, че те не са готови да се жертват за Него. Те се страхуват да не ги пита Той обичат ли Го. За да Го обичат, те трябва да дадат за Него всичко, каквото имат. Те мислят, че ако служат на Бога, ще се лишат от всички земни блага. Те се заблуждават. Който не служи на Бога, той именно се лишава от всички блага. Който служи на Бога с любов, той всичко може да постигне. Служенето носи велики постижения. Кой може да служи на Бога? – Само умният, добрият и силният човек може да служи. Като служи на Бога, човек прилага светлината на своя ум, както художникът – своите четки и бои. Вземе ли четка и бои в ръка, художникът започва да рисува своята картина. Той тегли линия след линия, докато нарисува целия образ. Добрият човек прилага своята уста и сърце. От сърцето му излизат добри чувства, които се предават чрез сладките думи на неговата уста. Мощно нещо е сладката, добра дума.

Един ученик запитал учителя си: „Какво нещо е доброто?“ Учителят му замълчал, нищо не отговорил. Ученикът настоявал, искал да разбере какво е доброто в света. Най-после учителят му казал: „Тръгни по света и ще научиш какво представлява доброто.“ Ученикът започнал да обикаля Земята, да пътува от един град на друг, докато на едно място го заподозрели в нещо, затворили го и го осъдили на смърт.

В момента, когато трябвало да турят въжето на врата му, той си казал: „Много неща видях, чух смъртната си присъда, но доброто не разбрах. Всичко е свършено с мене.“ В това време той чува тих, кротък глас: „Освободете го. Снемете го от въжето! Нека отиде при своя Учител.“ В тези няколко думи ученикът разбрал какво нещо е доброто.

И тъй, човек може да разбере доброто само когато всичко се свърши за него, когато всичко под нозете му се разруши, когато светът потъмнее пред очите му. Тогава само човек ще чуе Божия глас: „Да бъде виделина!“ Чуе ли човек тия думи, светът отново се възстановява, разрушените му блянове оживяват и той става млад, весел и силен. Той чува следните думи: „Върни се при своя Учител.“ Кой е този Учител? – Божественият Дух. Той започва с Любовта. По-добър Учител от Него няма. Докато дойде до Великия Учител на Любовта, човек е минал през много учители: едни са работили със светлината, други – със силата, трети – с богатството, и т.н. Обаче никой учител не е могъл да внесе в човешката душа това, което тя желае. Душата желае и търси само Любовта. Нека днес всеки от вас пожелае да отиде при Божествения Дух – Учителят на Любовта, и да се запише в Неговото училище. Строг и взискателен е този Учител. Който се запише за ученик в Неговото училище, той трябва да се откаже от света, от себе си и от своя живот.

Какво значи да се отрече човек от себе си? – Да се отрече човек от себе си, това значи да се отрече от всичко онова, което му пречатства да върви напред. Когато Давид се би с Голиат, Саул го извика да му даде пособия, с които да победи противника си. Той му даде шлем на главата, копие в ръката и ризница на тялото, за да се брани с тях. Като облече тази премяна, Давид се видя в невъзможност да си служи с нея и каза на царя: „Хвърлям всичко това настрана, отказвам се от него и ще воювам с моите оръжия.“ Той взе прашката си, три камъчета и една торбичка, и излезе срещу Голиат. Още при първото замерване с прашката си Давид удари Голиат в челото и го повали на земята. После взе ножа си и му отрязва главата.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Следователно силен човек е онзи, който може да се отрече от онова, което го спъва. Като се отрече от себе си, той може да отреже главата на злото. Давид се отрече от себе си, вследствие на което можа да победи злото. Челото е мястото, отдето излиза светлина. Давид победи Голиат със светлина. Който се бори със злото, той трябва да има Светлина в себе си. Изобщо, който отива в света да воюва, той трябва да бъде въоръжен със светлина в ума си, с топлина и любов в сърцето си и със сила във волята си. Той се намира при добри условия, които му помагат да постигне желанията си. Светлината, топлината и силата са благоприятни условия за развиване и проява на човешките дарби.

Може ли певецът да пее в студен и тъмен салон? Щом салонът се отопли и освети, певецът придобива разположение да се прояви. Той започва да пее с любов и вдъхновение. Видите ли, че не можете да проявите дарбите си, не се обезсърчавайте. Знайте, че салонът, средата, в която сте попаднали, е лишена от светлина и топлина. Щом светлината и топлината дойдат, дарбите ви ще се проявят. Докато е светло и топло, човек мисли, че много знае. Щом светлината и топлината изчезнат, той вижда, че нищо не знае. И едното, и другото положение са неверни. Истинско знание е това, което не се влияе от външните условия. Истинска любов е онази, която не се влияе от външните условия. Следователно, дойдете ли до Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Сила, всякакво съмнение е изключено. Във всичко може да се съмнява човек, но не и в тия три неща. Те са основа на човешкия живот, върху които той гради. Друго нещо, което човек трябва да спазва в живота си, е да цени разумността, в която е потопен. Човек трябва да си каже: „Аз оценявам света, както е създаден; оценявам Доброто и Любовта, които Бог ми е дал; оценявам Мъдростта и силата, които произлизат от Бога.“ Всички хора, с които човек влиза в общение, носят тези качества в себе си. Това е Божественото начало, което всеки човек трябва да оценява.

Следователно всеки човек трябва да бъде образец за ближния си. Ако някой не ви обича, обичайте го вие. Ако

някай ви мисли доброто, и вие мислете неговото добро. Който не мисли доброто на ближния си, той е лишен от светлина. Щом няма светлина, той не вижда нещата, той няма мнение за тях. Може ли жадният да има лошо мнение за чистия планински извор? Отдалече още той предвкусва удоволствието, което ще получи от неговата вода. Капка по капка той ще пие и ще се успокоява. Може ли гладният да има лошо мнение за топлия пшеничен хляб? Преди да го е вкусил, той разбира неговата цена и сила. Щом се нахрани, той изпитва вътрешна благодарност към Онзи, Който го е дал. Може ли затворникът да храни лоши чувства към онзи, който го е освободил от веригите на краката и на ръцете му? Не е въпрос човек да се самоосъжда, но той трябва да се изправя. Като види умен човек, да се зарадва; като види добър човек, да се зарадва; и като види силен човек, пак да се зарадва. Защото Бог се проявява и в умния, и в добрия, и в силния човек. Дето Бог се проявява, там се изключват всички отрицателни прояви, там никакво зло не съществува.

Дръжте в ума си следната мисъл: никога не се борете със злото. Искате ли да се борите със злото, турете доброто в средата: вие застанете на дясната страна, доброто – в средата, а злото – на лявата страна. Така постъпват добрите хора. Лошите и неразумни хора постъпват точно обратно: те застават на лявата страна, злото турят в средата, а доброто – на дясната страна. Не, доброто трябва да стои всякога в средата, между човека и злото. И тогава всички енергии, които излизат от злото, преди да дойдат до човека, ще минат през доброто, а доброто знае как да се справя с тях.

Когато казваме, че доброто може да се справя с енергиите на злото, ние имаме предвид закона на присаждането. Земеделците знаят този закон и го прилагат на практика. Когато искат да опитомят, т.е. да облагородят някое овощно дръвче, например ябълка, те го присаждат с доброкачествена ябълка. Какво става с недоброкачествената ябълка? – Енергиите на тази ябълка минават през присадката и след една-две години тази ябълка започва да дава добри плодове. Значи когато енергиите на злото минават през доброто, те се изменят

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

коренно. Като не могат да приложат този закон, хората се запитват какво да правят, за да избегнат злото в света. Много просто. Трябва ли ученикът да пита как да задоволи учителя си? Ако учителят преподава математика, ученикът трябва да учи – нищо повече. Като учи, като решава редовно задачите си, ученикът ще има доброто мнение на учителя си. Ако учителят преподава музика, ученикът трябва да свири, да пее, да изучава добре упражненията си. Щом учи добре, учителят ще бъде доволен от него. В това отношение учителите са безкористни. Те се подкупват само от добрите и трудолюбиви ученици.

Ако ученикът се страхува, че може да бъде засенчен от учителя си, той не е ученик на място. И ако учителят се страхува, че може да бъде засенчен от ученика си, и той не е учител на място. Нито ученикът може да бъде засенчен от учителя си, нито учителят – от ученика. Учителят е далече от ученика си, вследствие на което не може да хвърля сянка върху него. И ученикът е далече от учителя си, и той не може да го засенчи. Задачата на учителя е да учи учениците си. Задачата на ученика е да се учи, да завърши училището с успех и да бъде полезен на своите близки.

Като ученици от вас се иска да учите добре, но и да говорите добре. Всичко, каквото говорите, се филмира. Един ден, когато се намерите пред филма на своя живот, вие ще го изучавате във всички подробности. Тогава ще видите и най-малките си погрешки, които трябва да изправите. Като знаете това, мислете какво говорите. Кое е по-лесно да кажете на човека: „Обичам те” или „Не те обичам”? Кое е по-лесно да кажете на гладния: че може да яде или че не може? – Ако гладният може да яде, той е здрав човек. Ако не може да яде, той е болен. Ето защо не забравяйте, че каквото говорите, ще го филмират. Вие сте актьор на сцената, когото всеки момент фотографират. Ако сте на сцената и кажете, че не обичате някого, ще знаят, че сте болен човек. На болния човек обаче не се позволява да яде. Кажете ли, че обичате някого, вие сте здрав човек. На здравия се позволява да яде, но само толкова, колкото да се възстановят силите му.

Следователно първото нещо, което се изисква от човека, е да мисли върху това, което прави и говори. Това значи да има светлина в ума си като стимул към придобиване на Любовта. Това подразбира момент на пробуждане на съзнанието в човека. Светлината е предговор към Любовта, но преди да дойде тя, силата иде. Последна иде Любовта. Понеже Любовта ще дойде последна в света, затова се правят приготовления за нейното посрещане. Днес хората се освобождават чрез светлината и чрез силата, за да могат, като дойде Любовта, да я приемат с радост и да я задържат в себе си. Любовта ще изгради бъдещата култура, бъдещия живот.

За да постигнат Любовта, хората трябва да се откажат от своите стари разбирания. Любовта не може да минава през среди, проникнати от стари разбирания за живота и за Бога. „Какво ще стане с нас?“ – Това зависи от съзнанието на човека. Според съзнанието, което има днес, мравката за дълго време ще си остане мравка, но за човека не е така. Въпреки това всички мравки не си приличат. Има мравки, тук, на планината, които са чисти вегетарианци. Те се хранят изключително със зрънца от някои растения. Те не ядат никакви други храни. Ако мравките издържат на строга вегетарианска храна, колко повече човек трябва да се отличава по начина на храненето си от всички останали същества. Неестествени и здравословни храни за човешката душа са тия, които произлизат от Любовта. Това са светлината и топлината. Те са плодове на Любовта. Докато се храни със светли мисли, със светли чувства и със светли постъпки, човешката душа никога няма да огладнява. Само при това положение човек може да се домогне до Любовта. Придобие ли човек Любовта, за него се отваря нов свят, ново поле за работа.

Апостол Павел казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят.“ Целият свят, цялата Природа представляват възможности и условия за проява на Божията любов, която някога хората ще опитат. За всички хора са предвидени несметни богатства, възможности и условия. За всеки човек Бог е предвидил безброй

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

възможности. Трябва ли тогава той да се обезсърчава? За да се развива правилно, човек трябва да гледа на всички хора като на условия, които да го стимулират да върви напред. Не гледа ли така, той сам ще се спъва. Който разбира живота, той гледа на светлината, на доброто и на силата като на условия, чрез които Бог се проявява. Значи всеки човек, който носи в себе си разумността, доброто и силата, е благо не само за ближния си, но и за всички живи същества.

Сега, като сте дошли на планината, хранете се с плодовете на Любовта, за да се обновите. Някои, без да са стари, мислят, че са остарели. Най-мъчното нещо за човека е да остарее. Откак светът е създаден, досега има само двадесет и четири старци, които са на Небето. Сега се приготвя последният старец, за да станат всичко двадесет и пет. На Земята обаче има старци, колкото искате. На всяка стъпка можете да срещнете старец. Това са актьори на сцената, не са старци. Те трябва да се обявят като кандидати за подмладяване. Що се отнася до старостта, до остаряването, това е идея, която днес е непостижима. Единственото непостижимо и невъзможно нещо за човека, това е остаряването. Единственото възможно и постижимо нещо за човека е подмладяването. Затова обновявайте мислите, чувствата и силата си, за да бъдете като разумните деца.

Носете в себе си Божественото знание, Божествената любов и Божествената сила.

2 август, 5 ч.

Търпение

Хората на новата култура ще се отличават с търпение. Едно важно нещо, което липсва на много от съвременните хора, е търпението. Малко хора ще срещнете днес, които да имат търпение. Повечето хора носят сянката на търпението – неволята, мъчението, страданието, но не и самото търпение. По необходимост те издържат мъчението, страданието, и мислят, че са търпеливи. Привидно е така, но вътрешно те постоянно мърморят, постоянно са недоволни.

Много от съвременните хора са недоволни от света и се чудят защо светът е създаден толкова несъобразно. Ако им се даде възможност да създадат нов свят, как биха го създали? Ако някой се заеме със създаването на нов свят, на първо място ще постави себе си. Къде ще тури другите хора? Ако е въпрос за такъв свят, всеки за себе си го е създал вече, всеки се е поставил на първо място. Какво може да се постигне в един свят, в който всички хора са първенци? Светът страда все от първенци. Двама души спорят помежду си, карат се за първото място. Всеки разглежда нещата от свое лично разбиране, както се отразяват на него. Казвате, че някой не постъпва добре, защото към вас не се е отнесъл, както трябва. Възможно е този човек да не е постъпил към вас, както трябва, но знаете ли при какви условия се е намирал?

Пускате нощем един човек в тъмна стая и го карате да се движи из нея, без да направи някаква пакост. Това е невъзможно. Този човек не вижда, нито познава обстановката. Щом влезе в тъмната стая, той непременно ще събори някой стол или маса, ще бутне някоя книга, ще счупи някое шише. Невъзможно е да се движи човек в тъмна нощ по планината, без да се спъне някъде. Какво трябва да прави човек, за да не причинява пакости? Щом нощта е тъмна, той трябва да седи на едно място, да не се движи. Следователно, видете ли, че двама души се карат, знайте, че те са в тъмна стая, пълна с мебели. Непременно те ще се сблъскат и ще причинят пако-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

сти. Кажете ли, че някой човек е добър, ще знаете, че той живее в уреден свят, дето са изключени всякакви сблъсквания. Следователно добротата ви не се дължи на вас. Ако видите една красива статуя, чия ще бъде заслугата за красотата ѝ: на скулптора или на самата статуя? Статуята е реклама за самия скулптор.

Американците са много изобретателни в своите реклами. В големите градове често срещате човек, облечен в царска мантия, с корона на глава, който се движи важно, едва пристъпва, като цар. Външно той е цар, но никой не му обръща внимание. Защо? – Защото на гърба му са залепени различни реклами. Американците са привикнали на такива царе, на гърба на които са залепени реклами за чужди изобретения и придобивки. Те не представляват нещо съществено, което да заслужава вниманието на човека.

Кое е същественото в човека? – Същественото в човека е неговият живот. Живот трябва да тече в човека. Хубаво нещо е статуята, но тя е лишена от живот. Колкото малък и незначителен да е човек, той е по-ценен от всички статуи в света, защото в него има душа, дух, ум, сърце и воля. За тия неща човек трябва да бъде обичан и почитан.

И тъй, първото нещо, необходимо за човека, е търпението. Той трябва да има такова съзнание в себе си, че с качества и дарбите, които му са дадени, да минава през най-големите несгоди, без да причинява никаква пакост. Той трябва да минава така, че да поставя всяко нещо на неговото място. Какво ще кажат хората за него, ако излезе пред тях с дреха, обърната наопаки? – В психическия живот обърнатата дреха представлява изопачена добродетел. Нетърпението е изопачена добродетел. Нетърпеливият е обърнал търпението наопаки и се явява с него пред хората. За да бъде търпелив, човек трябва да стои на едно място. Докато е в тъмнина, човек трябва да бъде търпелив. Щом излезне тъмнината, търпението не е необходимо.

Докато има препятствия на пътя си, човек трябва да бъде търпелив. Щом се махнат препятствията, търпението само по себе си отстъпва. Човек може вече свободно да се движи.

Нетърпеливият се движи в тъмнина, между препятствия, вследствие на което се явява недоволството. Търпението е за разумните хора. Разумният първо опитва нещата и после се признае за тях. Като види един плод, той не казва дали е добър, или лош, но го изядва, приема го в себе си и следи как му се отразява. Ако внесе разположение в стомаха и в мозъка му, плодът е добър. Внесе ли най-малкото неразположение, плодът не е добър. Добрият плод намира място и в мозъка на човека, във великия свят на мисълта.

Хората, които живеят на Земята, са крайно нетърпеливи. Докато са били в невидимия свят, те са причинявали там големи смущения. За да се избавят от тях, изпратили са ги на Земята да се учат, да придобият търпение. Значи човек е слязъл на Земята да научи закона на търпението. Всички мъчности и несгоди, на които човек се натъква, са предметно учение. Чрез тях той изучава търпението. В този смисъл те са на мястото си. Например един човек страда, мъчи се, но друг някой се радва. Страданието на един е радост за другия. Човек яде ябълка, радва се, изпитва приятност. Ако ябълката имаше съзнанието на човека, непременно щеше да страда. За ябълката зъбите на човека представляват добродетели, чрез които той я приема на гости в себе си. Като яде ябълката, човек трябва да се учи от нея на търпение. Той я мачка, дъвче, но тя мълчи, нищо не казва.

Велико нещо е търпението. Епиктет⁶, виден гръцки философ, бил роб при един римски патриций. Господарят се отнасял грубо и жестоко със своите роби, които често наказвал. Като ги биел и изтезавал, те викали, роптаели. Единствен Епиктет мълчал. Каквото и да правел господарят му, както и да се отнасял с него, Епиктет мълчал и се усмихвал. Това поведение дразнело господаря му. Той се учудвал на неговия характер. Епиктет искал да му каже, че не трябва да се забравя, защото, макар и виден патриций, някога може да се намери в неговото положение. Един ден господарят се разгневил и започнал силно да натиска крака на Епиктет. Последният кротко го погледнал и му казал: „Господарю, тъй както натискаш крака ми, може да го счупиш. Ако го

счупиш, първо ти ще изгубиш, не ще мога да ти работя.“ Господарят продължавал да натиска крака му, докато го счупил. От този момент римският патриций освободил Епиктет от робството, дал му голяма сума и го изпратил в Гърция, дето в скоро време Епиктет се прочул като виден философ. Това значи търпение.

Какво правят сегашните хора, ако някой се осмели да натисне крака им? Не е нужно да натискате крака на някой от съвременните хора, за да опитате търпението му. Достатъчно е само да се докоснете до дрехата му, за да се обърне към вас с груб тон и да ви пита защо го бутате или защо го безпокоите. Следвайте философията на Епиктет за търпението. Следвайте философията на камъните за търпението. Вие ходите върху тях и седите, но те не роптаят. Те са чакали с хиляди и милиони години, а ще чакат още толкова, докато дойде денят на тяхното освобождаване.

Коя е причината за нетърпението в човека? – Някои хора са много нетърпеливи, понеже им липсва устойчивост на характера. Без търпение човешкият характер е лишен от основа. За такъв човек казваме, че няма морален устой. Твърдостта в човека е морално качество. В Божествения свят твърдостта е задна стража на човека. Казват, че Бог е дълготърпелив. Той търпи човека с всичките му слабости и недостатъци и търси начин да ги превърне в нещо ценно.

Разликата между думите *търпение* и *нетърпение* се заключава в частицата *не*. В това се вижда величието на Бога, че от нищо нещо прави. Отрицателната частица *не* се състои от две букви, т.е. от два елемента: *н* и *е*. Буквата *н* е съставна част на женското нетърпение. Тя представлява мост. Това показва, че дето попадне, жената започва да прави мостове. Мъжът пък обича да заповядва. Това се вижда от буквата *е*. Мъжът заповядва и на жена си. Той иска от нея подчинение. Като види, че някъде ще избухне война, жената влиза в ролята си да примирява. Като прави мостове, тя внася примирение. Какво нещо е примирението? Кога става примирение между воюващи страни? – Когато между тях влезе благоразумието. Значи мостът, който жената строи, това е нейното

благоразумие. Дето има благоразумие, там противоречията лесно се уреждат. Дето благоразумието отсъства, там противоречията вземат широки размери.

Следователно жената е дошла в света, за да внесе благоразумието между хората, да ги научи на търпение. Това прави търпеливата жена. Обаче има една жена на нетърпението. Същото се отнася и до мъжа: има един мъж на търпението и един – на нетърпението. Когато се срещнат нетърпелива жена и нетърпелив мъж, те започват да се карат. Жената иска да направи мост, но материал няма. Мъжът иска да се разшири, да заповядва на жена си, но тя не търпи чужди заповеди. Мъчно се примиряват хората. Защо? – Защото искат да съединят бреговете на реката. Те никога не са били заедно и не могат да се съединят. Искате ли да минете от единия бряг към другия, непременно трябва да построите мост. Само мостът, т.е. благоразумието, е в състояние да примири два разнородни елемента. Казват например, че двама братя се скарали и разделили. Те никога не са били заедно. Те са прътове на една река, между които е текла вода. Водата ги е разделяла. За да се примирят, поставете над тях мост. Водата, която тече между бреговете на реките, представлява живота, чрез който хората се изпитват.

Двама аскети философи работели върху търпението. Те се състезавали помежду си кой да развие по-голямо търпение. Един просяк послужил като обект, за да се изпита търпението им. Всеки ден той отивал при първия аскет и всякога бивал добре приет. Аскетът му давал пари, храна и любезно го изпращал. Той го посетил деветнадесет пъти подред. След това просякът решил да посети втория аскет. Отишъл дватри пъти подред и аскетът го приемал любезно, давал му по нещо. На петия ден обаче аскетът се разгневил и му казал: „Престани вече да ме безпокоиш! С тебе ли само ще се занимавам? Колко просяци още има, на които нищо не съм дал!“ Просякът се поклонил вежливо и му казал: „Братко, много има да работиш върху търпението. Аз ходих деветнадесет дена подред при твоя съсед, но той никога не се разгневи. Всякога ме приемаше любезно, като че за пръв път ме виждаше. Ти на петия ден вече ме изгони.“

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Съвременните хора като двамата аскети се състезават в търпението, но пропадат на изпита. Те са изгубили първообраза на търпението. Един е образът на търпението в жената и един – в мъжа. Всички останали образи на търпението са копия на двата първообраза. Кое е съществувало по-рано: търпението или съществото, което търпи? – Първо е било съществото, което търпи, а от него е произлязло търпението като негово качество. Следователно, за да се говори за търпение, трябва да имаме същество, което търпи. Към този образ на търпението трябва да се стреми всеки човек. Щом има деца, има и майки, и бащи; щом има статуи, има и скулптори; щом има ниви, има и земеделци; щом има писатели, учени и философи, ще има и книги.

Търпението е едно от качествата на Любовта. Щом обичаш, ти можеш да търпиш. Не обичаш ли, не можеш да търпиш. Когато богат и беден човек се съберат на едно място, те могат да се търпят. Съберат ли се двама бедни, не могат да се търпят. Следователно, когато хората не се търпят, ще знаете, че те са бедни. Какво трябва да направят, за да се търпят? – Да вземат няколко богати помежду си. За да бъде търпелив, човек трябва да бъде заобиколен с търпеливи хора. Търпеливи са хората, когато нищо не им липсва. Значи за да бъде търпелив, човек трябва да има майка, баща, брат, сестра, мъж, жена, учител, слуга. Всичко това той ще намери в себе си. Това са неговите близни. Намери ли човек своите близни в себе си, той става търпелив. Той всякога се съветва с тях, те му помагат, но и той им помага.

Христос казва: „Ще изпроводя Духа Си.“ Духът е мощното, великото в човека, което го прави търпелив. Духът разширява човешката душа, внася в нея любов и светлина, както Слънцето изпраща своята светлина и топлина на всички живи същества. Това, което наричаме слънчеви лъчи, не е нищо друго, освен разумни същества, облечени в светли мантии, които тичат из цялата Вселена да разнасят светлина и топлина на всички същества. Като свършат работата си, те пак се скриват в Слънцето. Според една теория слънчевите петна представляват дупки, отворстия на Слън-

цето, през които са минали и минават ангелите, след като свършат работата си на Земята. Дали е така, не се знае. Това не е научна теория, която може да се докаже.

Каквото и да се говори на хората, в края на краищата те пак запитват: „Защо са страданията в света? Не може ли без страдания?“ Страданията и радостите в живота представляват работа за човека. Страданието е вътрешна Божествена работа, а радостта – външна. Докато не разбере Божиите пътища, човек не може да разбере смисъла на страданията и на радостите. И ученикът понякога не разбира защо му се дават домашни работи. Учителят по математика дава домашна работа на учениците си. Добрият ученик всякога решава задачите си. Ако не може да реши някоя задача, той не се успокоява. Той прилага един, втори, трети метод, но задачата не се решава. Той легне да спи, но сън го не хваща. Става, пак ляга, все върху задачата мисли. Щом я реши, той се зарадва и ляга спокоен да спи. Който го наблюдава какво прави, ще каже, че страда. Не страда той, но решава домашното си упражнение.

Значи страданията не са нищо друго, освен домашни упражнения. От правилното решаване на тия задачи зависи успехът на ученика. Който не разбира смисъла на страданието, той иска да се освободи от него. Той не знае, че ако се лиши от страданието, ще се лиши и от радостта. Щом има радост, ще има и страдание; щом има страдание, ще има и радост. За съвременните хора страданието е необходимо като велико благо в техния живот. Как посрещнаха хората Христа? Цар ли стана Христос? С царска мантия и с корона на глава ли ходеше? С тогата на римския патриций ли беше облечен? – Не, като слезе на Земята, Христос продаде всичко, каквото имаше, за да помага на хората. Най-после Той даде и последната си мантия и така замина за Небето. Всъщност Христос беше облечен с по-красива дреха от царската мантия. Той беше облечен с мантията на Любовта, а на главата си носеше царската корона на Любовта.

В едно предание за Христа се казва, че когато бил разпнат, една жена притърчала, приближила се до кръста и

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Го помолила да изцери детето ѝ, което здраво притискала към гърдите си. Христос поискал да отковат ръката Му, за да помогне на страдащата майка. Той сложил ръката Си върху болното дете, което на часа още оздравяло. След това отново заковали ръката Му. Колко хора са готови в последния момент на живота си да направят едно малко добро от любов?

Съвременните хора се смущават от малки работи. Някой се оплаква, че не са го погледнали, както трябва. Как са го погледнали? – Накриво. Че откъде е намерил уред, с който да определи ъгъла на погледа? Друг се оплаква, че не са го погледнали топло. Как е измерил температурата на погледа? С една дума, хората се оплакват едни от други, когато не се обичат. За да те обичат, и ти трябва да обичаш. Любовта се изявява в даване и вземане. Който обича, той дава; когото обичат, той взема. В един и същи момент човек не може да дава и да взема. Ако в първия момент дава, във втория ще взема. Едно и също лице не може само да дава или само да взема.

Значи истинската любов се изявява само тогава, когато между съществата става правилна обмяна на даване и вземане. Казваме, че мъжът представлява ума, а жената – сърцето. Ние разглеждаме мъжа и жената като принципи, а не като форми. Ние можем да кажем, че мъжът е ум, мисъл, а жената – сърце, чувство. Когато мъжът и жената разбират този въпрос правилно, те живеят добре. Не го ли разбират правилно, те постоянно се карат кой да вземе първото място. Трябва ли да спорят краката кой от двата да бъде пръв? – В първия момент десният крак е пръв, във втория момент левият крак е пръв. Като се движат те: ту десният напред, а левият назад, ту левият напред, а десният назад, човек се движи. Важно е да има движение. Когато върви десният крак напред, човек мисли; щом левият излезе напред, човек чувства. Когато десният крак е напред, човек говори разумно; когато левият излиза напред, човек помага на бедни, на страдащи, на болни. Дясната ръка събира капитала, а лявата го разпределя. Колкото е важно събирането на капитала, толкова е важно и раздаването.

Хората не могат да се търпят, защото не разбират Божиите пътища. Някой казва: „Не мога да търпя този човек.“ Защо не може да го търпи? – Защото имал някакъв дефект. Вината не е в човека, когото не можете да търпите, но в разбирането ви. Ако влезете в ателието на някой художник, който рисува една картина, вие ще излезете оттам разочарован. Казвате, че картината на художника е много грозна. Грешката не е в художника, нито в картината, но в самите вас. Картината е в началото си. Един ден, когато се завърши, тогава можете да дадете мнението си за нея. Вие сте влезли в ателието на художника без негово позволение. Следователно всеки човек, когото не можете да търпите, е незавършена картина. Вие сте влезли в ателието на Бога без Негово позволение. Бог работи върху този човек, той не е завършена картина. За да можете да се търпите такива, каквито сте, нека всеки си представи, че се намира в ателието на Бога, Който с Любов и търпение изправя кривите линии на вашия образ. Кажете си: „Както Бог ме търпи, така и аз трябва да търпя своя ближен.“ Хиляди години още Бог ще работи върху човека, докато го направи свършен.

Един проповедник разправял на своите събратя негри как Бог е създал човека. Той казал, че Бог взел рядка пръст, мачкал я дълго врем, и най-после направил от нея първия човек. За да го изсуши, той го турил на един плет, дето човекът съхнал три дена. Един от слушателите запитал проповедника: „Кой е направил плета?“ – „Това не е ваша работа.“ Не е важно кой е направил плета. Важно е, че плетът съществува. Не само това, но плетът прави хората нетърпеливи. Когато между двама съседни се издигне преграда, плет, веднага произлизат спорове. Съседите стават нетърпеливи и започват да се карат. Чрез плета те се опознават. Вратата е също преграда между хората. За да влезеш в някой дом, все трябва да отвориш една врата. Ако влизаш с любов, никой не те пита защо си дошъл. Влезеш ли без любов, всички те питат.

За човека на Любовта всички врати са отворени. За човека на безлюбието всички врати са затворени. Който влиза в един дом, той трябва да носи подаръците на Любовта. Искате ли хората да ви приемат добре, носете им скъпо-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

ценните камъни на вашата любов. Нека първият камък на Божествената любов бъде камъкът на търпението. Имайте търпението на Великата майка на Любовта, която е готова постоянно да помага на кресливото си дете. Като го погледне, тя казва: „От това дете човек ще стане.“ Слушайте гласа на Великата майка, която ви говори, и благодарете на Бога, че чрез нея се учите на търпение.

4 август, 5 ч.

Светлина, топлина и сила

Йоан, 18. глава

Съвременните хора са дошли на Земята да се учат, да бъдат добри ученици, да изпълняват Волята Божия. Който иска да бъде добър ученик, той трябва да държи ума, сърцето и волята си в изправно положение. Когато маслото изтича, гърнето не е здраво; когато водата изтича, шишето не е здраво. Какво става с маслото и с водата, които изтичат от пукнатите съдове? – Те изгубват чистотата си, в тях влиза нещо отвън, което ги прави мътни.

В такова положение се намират и хората на Земята, вследствие на което се натъкват на големи противоречия. Например мома и момък се обичат, оженват се, раждат им се деца. Майката и бащата се обичат и децата им се раждат и отглеждат с любов. След няколко години обаче между родителите и децата се явява някакво недоразумение. Коя е причината за това? – Един или двама от семейството са пукнати стомни: или майката и сина, или бащата и дъщерята. Ако всички членове в семейството са здрави стомни, невъзможно е да се яви никакво недоразумение между тях. Когато стомната е пукната, съдържанието ѝ изтича, пада на земята и придобива някакъв външен елемент, който не му е присъщ. Този елемент именно внася известно недоразумение за окръжаващите. Докато бащата е жив, синовете и дъщерите живеят добре помежду си. Щом бащата замине за другия свят, те започват да се карат за наследство, всеки иска да вземе по-голям дял. Чрез наследството се проверява тяхната здравина. Сега те разбират, че са пукнати стомни. Ако бащата не беше умрял, синовете и дъщерите нямаше да знаят, че имат нещо болно в себе си.

В притчата за блудния син се говори за малкия брат, който искал да се освободи от баща си, за да поживее свободно. За да не го обиди, за да не се почувства той ограничен,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

бащата му дал, каквото му се падало от наследството, и го изпратил в широкия свят. След като изял и изпил всичко, малкият син, когото наричат „блудният син“, се върнал при баща си разкаян. Той разбрал, че баща му е бил добър и разумен човек. Като се върнал вкъщи, бащата го приел с всичката си бащинска любов и в негова чест заклал най-угоеното теле. Като се връщал от работа, големият син видял, че баща му е устроил голямо угощение, и запитал за кого се прави това. Като узнал, че баща му е устроил угощението за малкия му брат, той се ядосал и казал на баща си: „Толкова време вече как ти работя, но никога не си заклал угоено теле за мене, да се повеселя с приятелите си.“ Бащата отговорил: „Няма защо да се сърдиш. Брат ти беше загубен и се намери, мъртъв беше и възкръсна, а ти трябва да знаеш, че всичко, което имам, е твое. Не трябва ли в този час да се повеселим заедно с изгубения ти брат?“ Значи бащата се примирява с малкия си син, а големият син му се сърди. Защо? – Стомната му е пукната някъде. Малкият син разбира, че баща му е добър и разумен, а големият син го обвинява в несправедливости

Като ученици на Новото учение вие искате да отидете в света, за да проповядвате. Какво ще проповядвате и на какво ще учите светските хора? – Ако ги учите на ред и порядък, на законност, те знаят това по-добре от вас. Дето отидете между тях, навсякъде ще видите училища, черкви, съдилища – всичко е уредено. Ако искате да ги учите как да се обичат, и това знаят. Като отивате между светски хора, внимавайте да не постъпите като стария рак. Един стар рак казал на сина си: „Синко, върви право!“ Младият рак отговорил: „Татко, покажи ми как трябва да ходя. Тръгни ти напред, а аз след тебе – да се науча.“ Старият рак тръгнал напред, а синът подир него. – „Татко, и аз вървя така“, казал младият рак.

Следователно, като отидеш в някоя държава, ще изпълняваш нейните закони. Накъдето вървят другите, и ти ще вървиш с тях. Да проповядваш на хората не значи да ги учиш на това, което те знаят, но да си готов да споделиш с тях благата, които имаш. Щом получиш едно благо, не мисли, че ти единствен си достоен за него, но бъди готов да го споделиш с

всеки, който има никаква нужда. Не спорете кой пръв е получил благото. Не е важно кой пръв е получил известно благо, но кой го е преценил и използвал, както трябва. Мнозина виждат изгрева на Слънцето, но малцина го използват разумно. Художникът вижда картината на изгряващото Слънце по един начин, а обикновеният човек го вижда по друг начин. Това зависи от окото и от разбирането на човека.

Сегашните хора страдат поради неправилните разбирания, които имат за живота. Те не разбират живота, но и себе си не разбират. Ето, Петър, един от любимите ученици на Христа, не познаваше себе си, не знаеше какво се крие в него. Докато казваше, че е готов да умре за Христа, той три пъти се отказа от Него. Докато беше готов да се бори за Христа и отрязва ухото на един римски войник, няколко часа след това се отрече от Христа. Христос каза на Петър: „Петре, скрий ножа в ножницата!“ С тези думи Христос искаше да му каже, че с отсичане на едно ухо работа не се върши. Щом се отвори война някъде, поне един човек трябва да умре. И вие понякога мислите, че с една малка жертва можете да се изправите. Не, поне едно нещо у вас трябва да умре. Наистина, ако омразата, безверието, противоречията в човека не умрат, той никога няма да се изправи. Като чуят думата *смърт*, хората започват да се смущават. Те не разбират значението на тази дума. Да умре човек, това значи да мине от един свят в друг, от едно разбиране в друго, от смърт в живот.

Мнозина мислят, че лесно могат да се изправят. Те се самозаблуждават. Никой никого не може да изправи. Ако човек сам не желае да се изправи, никой не може да го изправи. Какви ли усилия не са употребявали майките и бащите да изправят децата си, но не са успявали. И като знае това, човек пак се заблуждава, че се е изправил. Обаче като се намери пред някое изпитание, тогава вижда, че не се е изправил. Човек познава силата си само при изпитанията. Казват, че човек трябва да бъде хладнокръвен, философски да понася страданията. Преди да са дошли изпитанията, лесно се говори за хладнокръвие, но опитайте се да вземете красивата дъщеря на някоя майка и ще видите колко е хлад-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

нокръвна; опитайте се да вземете сина на някой баща, за да видите колко е хладнокръвен; опитайте се да вземете парите на богатия човек, за да видите колко е хладнокръвен; вземете красотата на младата мома, за да видите колко е хладнокръвна; вземете здравето на човека, за да опитате хладнокръвието му; вземете оръжието на войника и ще видите дали е хладнокръвен.

Кога употребяват думата *хладнокръвен*? – Когато искат да кажат, че някой човек понася спокойно страданията и изпитанията. Обаче тази дума не е употребена на място. И рибата е хладнокръвна или студенокръвна, но нито е философ, нито е търпелива. Когато ръцете и краката на човека изстиват, той става философ: не краде, не бяга, не яде и не говори. Той става като светия. И вълкът зимно време измръзва, но нито е светия, нито е хладнокръвен. Щом се стопли, той веднага напада овцата. Когато замръзне, и овцата става светия; като се стопли, тя започва да пасе трева. За свое оправдание вълкът казва: „Ако овцата имаше много висока или много ниска температура, не бих я нападал. Понеже има малка топлина, аз я нападам. Следователно вината е в овцата, а не в мене.“ Права ли е философията на вълка?

Като не разбират дълбокия смисъл на живота, хората убиват вълците, защото им причиняват пакости. Вълкът напада главно овцете. Можете ли да възпитате вълка, да го заставите да се откаже от овцата? – Каквито и опити да правите, вълкът не може да се възпита. Докато е вълк, все ще яде овце. Една от причините да яде овце се крие в желанието му да стане овца, да смекчи характера си. Всички преследват вълка, убиват го заради лошия му и жесток характер. Той съзнава това и търси начин да смекчи характера си. Като се храни с овце, той ще придобие техния характер и някога, в далечното бъдеще, вълкът ще стане овца. Отгук вадим заключението: каквато храна употребява човек, такива качества придобива. Исква ли да придобие Любовта, човек трябва да се храни с нейните елементи.

Като слушате да се говори, че вълкът може да стане овца, това ви се вижда невъзможно, противоречиво. В живота

противоречия няма. Противоречия съществуват в умовете на хората. Те сами казват за някого, че има вълчи характер. Как е възможно човек да има вълчи характер? – Възможно е. Храната, която човек употребява, може да ожесточи характера му, да го превърне в животно. Нечистата и груба храна, изразена в лоши мисли и чувства, огрубява човешкия характер. Поради лошия и нечист живот, човек постепенно губи добродетелите си и проявява качества, които го понижават. Какво ще кажете за онзи човек, който поради пиянство и други слабости продава всичко ценно? След като продаде всичкия си имот, той продава жената и децата си. Този човек е продал всички свои добродетели. Какво ще кажете за една мома, която продава или залага убежденията си за черните очи на един момък? – Тази мома е изгубила една от своите добродетели. Ще дойде ден, когато момъкът с черните очи ще почерни и нея. Защо? – Защото тя не се е пожертвала за душата на момъка, но за черните му очи. Някоя мома се влюбва в ръцете, в пръстите на един момък, и казва, че ръцете му са като на ангел. Като се ожени за него, тя опитва тия ангелски ръце на гърба си. Той става капелмайстор за нея и започва да маха с ръцете си из въздуха. Щом усети тия ръце върху гърба си, тя започва да плаче. Всеки би плакал от такива ръце. Всеки би плакал от черните очи на онзи момък, който е в състояние да припише на момата всички престъпления.

Момък, който обича една мома, трябва да ѝ припише всички добродетели. Той трябва да бъде за нея художник, а не капелмайстор. Като художник той трябва всеки ден да я рисува, да създаде от нея ангелски образ. Като нарисува хубави картини, той има право да ги продава, но в никой случай няма право да продава своята възлюбена. В този смисъл всеки човек трябва да стане художник, да вижда красивото в хората. Даде ли път на Божественото в себе си, човек става красив. Бог е вложил в него Божествен дух и Божествена душа, а също така – Божествен ум и Божествено сърце. Лошото в човека е кал, която може да се изчисти. За да не се каляте, не се спирайте върху нечистото в човека. Влезе ли

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

животът в него, той всичко ще изчисти. Задачата на художника е да рисува и да изучава чертите на човека. Той трябва да знае защо косата на един човек е мека, а на друг – остра; защо ноктите на един човек са къси и широки, а на друг – тесни и дълги; защо носът на един човек е къс, а на друг – дълъг. Като рисува хората, художникът лесно изучава чертите и линиите на човешкото лице.

Един знаменит художник бил повикан от един богат американец, за да го рисува. Художникът се условил с него и започнал да го рисува. Той работил цял месец върху портрета на американеца, но останал учуден, че носът му не му се поддавал. При всяко позиране той изправял носа, но на другия ден пак се оказвало нещо криво. След продължителна работа върху портрета художникът казал на американеца: „Господине, ще ме извините, но не мога да нарисувам носа ви – нещо не ми се поддава. Както и да го изправам, на другия ден пак намирам нещо криво. Вие сте първият човек, на когото не съм могъл досега да нарисувам носа. Особен е вашият нос.“ – „Много естествено, моят нос е изкуствен“ – спокойно отговорил американецът. При всяко позиране той побутвал носа си и с това изменял посоката на линиите му.

Казвам: не рисувайте изкуствени носове! Не примирявайте непримиримите неща в живота. Дължите ли нещо на някого, платете дълга си. „Ще го помоля да ми прости.“ – Не, плати дълга си – нищо повече. Следователно, искаш ли да се примириш с Бога, трябва да Го обикнеш. Ти можеш да плачеш, да се разкайваш, колкото щеш, но не Го ли обичаш, никакво примиряване не може да стане. Само Любовта е в състояние да примири противоречията в живота. Без любов горчивите думи си остават горчиви, а сладките губят сладостта си. Без любов и най-големите благодения остават безплодни.

Един богат американец умрял и веднага се отправил към рая. На райската врата го посрещнал свети Петър и го запитал: „Къде отиваш?“ – „В рая. Докато бях на Земята, правих много добрини, заради които трябва да бъда в рая.“ – „Какви добрини си правил?“ – „Направих една черква.“ – „Какво

получи за това?“ – „Всички вестници писаха за мене.“ – „Ти си получил вече своята заплата. Друго добро дело?“ – „Направих едно училище.“ – „Какво получи за това?“ – „Нарекоха училището на мое име.“ – „И за това ти е платено.“ – „Друго добро дело?“ – „Помагах материално на различни дружества и всички ме приеха за почетен член.“ – „И за това ти е платено. Такива добрини тук не се приемат. Кажете едно такова добро, за което никой не знае и никой не ти е платил.“ Дълго време мислил американецът и най-после казал: „Преди години отивах по една работа в града, една бедна вдовица тръгна подир мене, за да ѝ дам някаква помощ. Аз ѝ казах, че бързам, че не мога да се спирам, но тя настоятелно ме следваше. Най-после, за да се освободя от нея, аз ѝ подхвърлих един долар и си заминах.“ – „Виж, това е друго нещо. За тази работа ще се отнеса до Господа, Той да се произнесе.“ Отиват двамата при Господа. Свети Петър влиза вътре и разправя цялата работа. Като го изслушал, Господ казал: „Дайте му два долара и го изпратете на Земята!“ Следователно всяко добро, което не е направено от любов, но за слава пред хората, не се приема от Бога.

Като ученици от вас се изисква да станете художници, да изучавате хората и да рисувате само красивите им черти. Това може да постигнете с помощта на Любовта. Само онзи може да вижда красивото, който обича. Само онзи може да се жертва, който обича. Запитвали ли сте се можете ли да обичате поне един човек така, че да сте готови да пожертвате за него всичко? Кой може да бъде този, единият? – Той може да бъде или Бог, или вашият ближен, или вие самият. Човек трябва да започне или със себе си, или с ближния си, или с Бога. Отдето и да започне, все е добре, но важно е да обича. И като обича, да е готов на всякакви жертви. В това седи силата на човека. Истински художник е онзи, който със силата на своя ум, на своето сърце и на своята воля може да пожертва всичко. Истинският художник туря всички линии на мястото им и от тях създава красива картина. Погрешките на хората не са нищо друго, освен части от цялото, т.е. отделни линии от една красива картина.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Желая на всички да бъдете велики художници – от погрешките и недостатъците на хората да рисувате красиви картини. Любовта превръща всички слабости и недостатъци на хората във велики добродетели. Който не разбира това, той изпада в противоречия. Който разбира Любовта, той знае, че престъпленията и недостатъците са лоши по единствената причина, че не са направени на своето време и място. Ако храни новороденото си дете с твърда храна, майката върши престъпление. Новороденото дете се храни само с мляко. В този смисъл злото, престъплението, като части на цялото, в бъдеще ще се превърнат в добродетели.

Като ученици вие трябва да се научите да преодолявате мъжнотиите. Дават ли ви твърда храна, приложете зъбите си – своите добродетели. Ако можете да я дъвчете, вие сте силен човек. Не можете ли да я дъвчете, вие сте слаб човек. Вижте какво правят растенията с въглеродния двуокис. Макар и да е задушлив газ, те го приемат като храна: разлагат го на въглерод и кислород. Въглерода задържат в себе си и го обработват в сложни органически съединения, а кислорода изпращат във въздуха, с което го опресняват и пречистват.

Днес светът се нуждае от гениални хора, които да превърнат сегашното зло в бъдещо добро. Бъдещите хора ще имат мощ и сила в себе си да превръщат злото в добро, в сладки плодове, както растенията обработват въглеродния двуокис и го превръщат в хранителни материали за себе си и за цялото човечество.

Желая ви да бъдете мощни и силни, да бъдете герои, да превръщате злото в добро, скърбите – в радости, да образувате сладки и вкусни плодове както за себе си, така и за своите близки.

От тъмнина към светлина!

От студ към топлина!

От безсилие към сила!

6 август, 5 ч.

Постоянното в живота

Съществуват два вида прояви в живота: неизменни, или постоянни, и изменчиви, или непостоянни. Когато изучават човешкия характер, учените намират и двата вида прояви в човека. Те знаят причините за тези прояви. Същевременно те знаят и местата на центровете, които са свързани с тия прояви. Например на вътрешната част на пръстите в човешката ръка има особени гънки, особени линии, които мъчно се изменят. У някои хора тия линии се завиват във вид на спирала, на охлюв и т.н. По тях се познава характерът на човека. Криминалната психология използва тия линии за откриване на престъпниците. Те вземат печат от палеца на престъпника и така откриват престъплението му. Вместо с подпис, както правят сега, в старо време хората са се подписвали с печат от своя палец. Този подпис е по-постоянен от сегашния. Сегашният подпис може да се фалшифицира, но печатът на палеца – никога.

Като говорим за постоянни и непостоянни неща в живота, имаме предвид устойчивостта и неустойчивостта на нещата. Устойчивостта на нещата се дължи на постоянните величини, а неустойчивостта – на непостоянните. Устойчивата, постоянна величина, е единица, с която мерим нещата. Ние наричаме тази единица мярка *право*. Всяка човешка мисъл, всяко човешко чувство и всяка човешка постъпка, които отговарят на тази единица, са добри. Не отговарят ли на единицата мярка, те не са добри. Значи в живота има единица мярка, с която се измерват нещата. Тя определя кое е добро и кое – зло. Добро е онова, което дава условия на човека да расте; добро е онова, което дава простор на човешкия ум да се развива. Доброто внася светлина в човешкия ум. Добро е онова, което дава условия на човешкото сърце да се прояви. Доброто внася топлина в човешкото сърце. Светлината и топлината, които доброто внася в ума и в сърцето на човека, се казват светлина и топлина на доброто. Те представляват

обективната страна на живота. Когато Божествената светлина отсъства, човек винаги прави погрешки. Той не може правилно да разсъждава. Когато Божествената топлина отсъства, човек всякога боледува.

Мнозина искат да бъдат здрави, богати и красиви. Здраве, богатство и красота са синоними. Който е здрав, той е едновременно богат и красив. Обаче човек може да бъде здрав само при известни условия. Следователно човек може да бъде здрав и богат само ако има чист въздух, чиста храна и хигиенично жилище. Няма ли тези основни условия, той не може да бъде здрав. Истински здравият човек е здрав във физическо, в умствено и в сърдечно отношение. За да бъде умствено здрав, човек трябва да има устойчиви и положителни мисли, да не се безпокои за дребни неща. Някой се безпокои от мисълта, че ще умре. Щом се безпокои от мисълта за смъртта, това показва, че той не знае какво нещо е смърт.

В един от анекдотите за Настрадаин Ходжа осмиват схващанията на някои хора за смъртта и за онзи свят. Един ден Настрадаин Ходжа отишъл в близката гора да сече дърва. Той се качил на едно дърво, стъпил на един клон и започнал да го сече. В това време един пътник видял Настрадаин Ходжа на дървото и му казал: „Какво правиш тук?“ – „Дърва режа.“ – „Знаеш ли, че като отрежеш клона, на който си стъпил, ще паднеш на земята?“ – „Това не е твоя работа.“ Настрадаин Ходжа продължил работата си, но щом отсякъл клона, заедно с него и той паднал на земята. – „Чудно нещо! Точно така излезе, както каза пътникът. Щом знае, че ще падна от дървото, той ще знае кога ще умра.“ Настрадаин Ходжа настигнал пътника и му казал: „Като знаеш толкова много, я ми кажи кога ще умра.“ – „След три дена.“ Настрадаин Ходжа отишъл у дома си и казал на жена си: „Жена, знаеш ли, че след три дена ще умра?“ Жена му го изслушала, но нищо не отговорила. Той взел торбичката си в ръка, простил се с жена си и с децата си и излязъл във от града, в подножието на близката планина. Там, на една полянка, под една круша, той си изкопал гроб и легнал в него. От време на време от дървото падали круши, с които той разхлаждал устата си и

си мислел: „Ако това е смъртта, не е страшна. Лежиш под крушата и ядеш круши.“ Така изминали два дни. На третия ден той чул около себе си голям шум. Дигнал главата си, за да види какво става. Той видял няколко камилари с камили, натоварени с грънци. Като видели, че човек е подал главата си от земята, камилите се уплашили и хукнали да бягат. В бягането си те изпочупили много грънци. Недоволни от това, камиларите хванали Настрадин Ходжа и го набили добре. Тогава той излязъл от гроба и тръгнал за дома си. Като видял жена си, той казал: „Жена, върнах се вече от онзи свят.“ – „Какво има там?“ – „Докато крушите падаха от дървото и се разхлаждах с тях, добре беше. Ако така се умира, нищо лошо няма в смъртта. Но когато дойдоха камиларите и ме набиха, положението се влоши. Не си струва с бой да отидеш на онзи свят.“

Смешни са разсъжденията на Настрадин Ходжа за онзи свят, но мнозина имат подобни схващания. Като се намерят пред мъчнотиите в живота, хората търсят начин да се освободят от тях. Ако не могат правилно да ги решат, те търсят разрешение в смъртта. И тогава се създават различни теории за смъртта. Някои казват, че смъртта е илюзия, други казват, че смъртта е сън.

Какво представлява сънят? – Според някои сънят е илюзия, а според други – предсказание. Съществуват разни теории за съня, но въпреки всички теории има случаи, когато човек сънува нещо, което се сбъдва в действителност. Един от египетските фараони сънувал, че от река Нил излезли седем тлъсти крави, а след тях – други седем – мършави. Мършавите крави изяли тлъстите. Фараонът извикал всички египетски мъдреци и сънотълкуватели да изтълкуват съня му, но никой не могъл да го направи. Тогава фараонът извадил Йосиф от тъмницата, за да му разтълкува съня. Йосиф казал: „Седемте тлъсти крави представляват седем плодородни години, а седемте мършави – седем неплодородни, гладни години. Неплодородните години ще се ползват от изобилието на плодородните.“ Както изтълкувал съня, така се случило. В Египет настанали седем плодородни години,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

а след тях – седем неплодородни. Ако някой сънува, че го гони змия, това показва, че в скоро време ще срещне човек, който има характер на змия, и той ще му причини някаква неприятност. Чрез съня го предупреждават, да знае как да се справи с този човек.

Преди години в Америка се явил един професор, който се занимавал с укротяването на зверовете. Той правел опити да обуздава лоши коне, които обичат да хапят. Има коне с лош характер. Като се доближи човек до тях, те хапят по носа, по ухото, ритат, дето им падне. По едно време при професора довели един много лош кон – никой не се наемал да се приближи до него. Професорът успял да го укроти по оригинален начин. Той заповядал да сварят цвекло. След това хванал лошия кон за юздата. В момента, когато конят се готвел да хапе, професорът извадил от врялата вода една голяма глава варено цвекло и я пхнал в устата на коня. Като направил това три-четири пъти, конят се отказал от обичая си да хапе.

Това е един отрицателен метод за укротяване на животните, но той не е Божествен. Често прилагат този метод и към човека. Има една разумна, Божествена страна в живота. За да попадне в тази област, човек трябва да живее добре. Добрият живот крие в себе си условията на вечния живот. Ако не искаш скоро да умираш, ти трябва да живееш добре. Ако искаш по-скоро да умреш, можеш да не живееш добре. Защо трябва да живееш добре? – За да бъдеш силен по ум, по сърце и по воля. С други думи казано: ти трябва да правиш добро, за да имаш светли мисли, чувства и постъпки. Силният по ум се отличава със своята светлина. Силният по сърце се отличава с топлина и устойчивост на чувствата. Топлината и светлината са творчески сили. Човешкият ум не може да се просвети, ако няма светлина в себе си. Човешкото сърце не може да се обработи и облагороди, ако няма топлина в себе си.

Съвременните учени са успели да разложат светлината на седем цвята, които съставят първата гама. От тия седем цвята нагоре има по-високи гами, със същите цветове, но по-

фини. Ако човек концентрира ума си и се изолира от всички външни впечатления и се вгълби в себе си, той ще усети, че потъва в един гъст, непроницаем мрак. След това в него започва да изгрява, да се зазорява нещо, и той се намира в светлина, по-голяма от физическата. Тази светлина може да се разложи на същите седем цвята, както и физическата, само че тоновете ѝ са по-меки и приятни. Като излезете от концентрирането, вие пак ще минете през същата тъмна зона. Всички хора, които умират, минават през тази тъмна зона. И без да е умрял, човек може да се излъчи, да отиде в тъмната зона. Ако се излъчва съзнателно, той пак може да се върне на физическия свят. Ако излъчването става несъзнателно, човек мисли, че е умрял, и не може да се върне назад.

Наскоро в Америка се случило нещо особено. Един индус правил опити да приспива хората чрез внушение и хипноза. Една госпожица от присъстващите на опита казала, че не вярва на тия работи. Индусът я поканил да направи опита с нея, за да се увери в силата на внушението. Той ѝ определил час да се яви в хотела, дето се е установил. В уречения час тя се явила в хотела. Индусът направил опита с момата, приспал я, но забравил да ѝ внуши времето за събуждането. Понеже му се явила някаква работа, той излязъл от хотела само за половин час. Обаче случило се нещастие с него: автомобил го прегазил. Тъй като индусът не се върнал в хотела, момата останала в спящо състояние. Властта определила голяма сума на онзи, който може да я събуди.

Закон е: никой не може да освободи човека от онази мисъл, която той сам си е внушил. Като знае това, той трябва да бъде внимателен, да не допуска всякакви мисли в ума си. Ако някой допусне в ума си мисълта, че от него човек не може да стане, той започва да вярва в тази мисъл и никой вече не може да му помогне. Защо трябва да допуска човек в себе си мисълта, че от него нищо не може да стане? Защо не допусне мисълта, че от него може да стане човек? Колкото е вярно едното, толкова е вярно и другото. Защо тогава той не допуска положителната мисъл, че от него може да излезе нещо?

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Помнете: много от мислите, които минават през вашия ум, са чужди. Мисълта, че от тебе нищо не може да стане, е чужда. Бог е създал човека, за да стане нещо от него. Всеки човек е надарен с известни дарби и сили, които трябва да развие. Това е негово гражданско право. Всеки, който отнема това право на хората, той върши престъпление. Всеки, който отнема правото на хората да вършат добро, той сам върши престъпление. Следователно, когато живее добре, човек върши Волята Божия. Щом изпълнява Волята Божия, той е здрав, силен, богат.

Много от съвременните хора са болни. Защо? – Защото не знаят как да се ползват от слънчевите лъчи. Слънцето съдържа всички медикаменти в себе си. Няма болест, която да не се подчинява на действието на слънчевите лъчи. За да се лекува, човек трябва да прекарва слънчевите лъчи през известни призми. Тези призми могат да бъдат физически, а могат да бъдат и умствени. За да може болният да приеме светлината от Слънцето, тя трябва да мине през мозъка на няколко души като през призма. Същото става и със светлината, която приемаме от Слънцето. За да дойде слънчевата енергия до нашите очи като светлина, тя минава през няколко трансформатора. Тъй щото ние възприемаме пречупена, рефлектирана светлина от Слънцето, а не права. По тази причина ние виждаме нещата относително, а не абсолютно. Ние не виждаме нещата такива, каквито са в действителност.

Хората, които виждаме около себе си, не са еднакви. И за тях ние имаме относителна представа. Например срещате един човек, който има нос, дълъг 3 см, а широк – 2; друг има нос, дълъг 4 см, а широк – 2.5; трети има нос, дълъг 5-6 см, а широк 3 см. Тези хора имат различен характер. Характерът им се определя от дължината и широчината на носа. Това не зависи от самия човек. Много поколения преди него са работили за създаването на този нос. Дължината на носа показва развитието на ума, а широчината – развитието на сърцето. Значи дължината на носа е барометър, който показва състоянието на ума; широчината на носа е хигрометър, който определя състоянието на сърцето.

Съвременните учени си служат с барометър за определяне на атмосферното налягане и с хигрометър – за определяне количеството на влагата във въздуха. Когато налягането и в барометъра, и в хигрометъра се увеличава, непременно ще вали дъжд. Ако налягането в хигрометъра не се увеличава, а в барометъра се увеличава, ще има вятър. Като прави наблюдения над барометъра и хигрометъра, човек познава и най-малките промени на времето. Ако това е възможно да стане с външни уреди, много по-лесно и точно то може да стане с човешкия нос, който представлява едновременно барометър и хигрометър. Скъпо струва този инструмент. Скъпо струва носът, но човек не може да го оцени. Много барометри има в човека. Например коляното е един добър барометър на човека. При най-малката промяна на времето той чувства в коляното си или в ставите някъде известна болка. Тази болка определя, че ще вали дъжд, сняг, град. Щом времето започне да се подобрява, и болката престава. Тъй щото ако ви боли гърло, крак, ръка или друго нещо, ще знаете, че вашият барометър се обажда. По този начин вие можете да станете пророк, да предсказвате времето. Ако ви боли гърлото, времето ще се развали по един начин; ако ви боли крак – по друг начин, и т.н.

Съвременните хора търсят начин да се освободят от своите барометри. Каквото и да правят, все ще имат някакъв барометър в себе си. Ако нямат никаква болка, т.е. нямат никакъв барометър, тогава мястото под лъжичката ще играе роля на барометър. Като болни или като здрави, все ще имат някакъв барометър. Например забелязано е, че между промяната на времето и човешките чувства има известно съотношение. Без никаква външна причина човек изпитва известна приятност под лъжичката. Причината за това се крие в подобряването на времето. Друг път човек става от сън, вижда, че времето е ясно, светло, а под лъжичката си чувства някаква тежест. Той се пита защо му е мъчно, търси причината за това, но нищо не разбира. Обаче след няколко часа времето се разваля. След това неразположението му изчезва. От своите вътрешни разположения и неразположения човек дохожда до правилни психологически заключения.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Едно семейство, състоящо се от шест члена – майка, баща и четири деца, описва своите наблюдения по отношение закона на влиянието. Те са забелязали следното: ако бащата е неразположен в понеделник, майката е неразположена във вторник, големият брат – в сряда, голямата сестра – в четвъртък, малкият брат – в петък, малката сестра – в събота. В неделя всички имат добро разположение. Цялото семейство е радостно. Дойде ли понеделник, дежурството започва отново. Бащата се чуди какво да прави, за да избегне дежурството. Казвам му щом забележи известно неразположение в себе си, да вземе раницата си и да отиде на екскурзия. Изобщо почувства ли човек някакво неразположение, нека се заеме за работа, да впрегне енергията си. Закон е: когато се обичат, хората предават настроенията и разположенията си едни на други. В това отношение човек е предавател и възприемател на енергии. Когато между двама души съществува известно подобие, те взаимно си предават своите мисли и чувства: каквото единият мисли, другият ще го възприеме; каквото единият чувства, и другият ще чувства. Ако единият има лошо разположение, ще предаде разположението си на другия; ако е добре разположен, ще предаде доброто си разположение на другия. Като знае това, човек трябва да търси причината на своето лошо разположение. Като намери причината на лошото разположение, той може да се освободи от него. По този начин човек лесно може да се справя със своите мъчнотии.

Бъдещата хигиена изисква хора с развити чувства: по вътрешен път да познават каква храна да употребяват и откъде да я приемат. Кажете ли ви нещо отвътре да не ядете известна храна или да не отивате в известна гостилница, слушайте този глас. Не го ли послушате и влезете в гостилницата, в която ви се забранява да влизате, вие ще изпитате голямо неразположение. Вслушвайте се във вътрешното си чувство, което всякога ви подсказва какво да ядете, къде да отидете, с кого да дружите и т.н. Има гостилничари, които не влагат добри енергии в яденето. Ядете ли тяхната храна, непременно ще се разстроите. Този закон има приложение

навсякъде в живота. Отиваш ли в магазин да купуваш нещо, вслушай се в своето вътрешно чувство – имаш ли разположение към човека, от когото купуваш. Завързваш ли приятелство с хората, прилагай същия закон. Завързвай приятелство с хора, към които имаш добро разположение. Срещнеш ли човек, който произвежда някакво вътрешно противоречие в тебе, не завързвай приятелство с него. Не произвежда ли някакво противоречие в тебе, имаш ли разположение, завържи приятелство с него и не се страхувай. Този човек ще остане верен през целия ти живот. Следователно не завързвайте приятелство с човек, който произвежда стягане на сърцето и противоречие в ума. Защо е така, не питайте, и не правете опити да се пресилвате, да преодолявате това чувство. Ако посеее жито на пътека в пустинята, какво ще получите? Колкото и да разоравате пясъчната почва, житото не вирее в нея. Искате ли житото да ви даде плод, посейте го в чернозем. От хиляди години насам черноземът е обработван с цел да се подобрят условията за добро жито.

Съвременните хора са дошли до закона на хармонията в живота и казват, че всичко трябва да почива на този закон. Очаквате ли приятелство между двама души, вижте дали те си хармонират. Искате ли да слушате музика, вижте дали тя хармонира с вашето разположение. Когато твори, музикантът прилага закона на хармонията в тоновете. Ако два или повече тона не си хармонират, той не ги съчетава, не образува от тях никакви акорди. Пеете ли, свирите ли, говорите ли, навсякъде трябва да спазвате закона на хармонията. Без хармония животът се обезсмисля. Обаче колкото и да се стреми към хармония, човек не може абсолютно да избегне дисхармонията. Лошите хора не са нищо друго, освен дисхармонични тонове. Ако не можете абсолютно да избегнете дисхармоничните тонове, т.е. лошите хора, вие трябва да знаете къде да ги поставите. По отношение на добрите хора те са тонове от други гами, които нямат нищо общо с тях. Дойдете ли до лошия човек, оставете го настрана, не завързвайте приятелство с него. Някой момък се влюби в една упорита мома и мисли, че ще я превъзпита, ще я настрои на

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

гамата, в която той пее и свири. Упорството е дисхармоничен тон в живота, за който се изисква особена гама. Опитвали ли сте се да превръщате дисхармоничната гама в хармонична, за да видите как става това превръщане?

Един българин страдал от жена си, понеже била много упорита. Каквото ѝ казвал, тя всичко вършела наопаки. Един ден, като вадела вода от кладенеца, той ѝ казал: „Внимавай да не паднеш вътре.“ Тя нарочно се хвърлила в кладенеца и не излязла вече оттам. Мъжът започнал да плаче за жена си, че го е оставила сам, с няколко деца. След половин час той видял да излиза от кладенеца един дявол, цял побелял. „Къде отиваш? Защо бягаш?“ – „Остави се, преди един час падна в кладенеца една жена, много нещо изпатих от нея – главата ми побеля.“ Като чул, че и дяволът бяга от жена му, мъжът си казал: „Аз ще се заема с лекуването на хората. Щом дяволът бяга от жена ми, и болестите ще бягат от нея.“ Той тръгнал из града да лекува. Като влизал в някой дом, дете имало болен, той сядал близо до болния, навеждал се до ухото му и тихо му пошепвал: „Жена ми иде!“ Щом чувала тия думи, болестта веднага напускала болния. В скоро време той забогатял и подобрил положението си.

Какво означава побеляването? – Белият цвят е здравословен, той е цвят на щедростта. Докато косата му е черна, човек само събира в себе си. Щом побелее косата му, той започва да раздава. Мнозина мислят, че като побелее, човек осиромашава. Не, хората с бели коси са много богати. Те сега именно започват да раздават. Хората с черни коси почват да забогатяват, но докато косите им не станат съвършено бели, не могат да се нарекат богати. Хората с черни коси са нетърпеливи, избухливи. Те изразходват много енергия напразно. Хората с бели коси са кротки. Те не изразходват енергията си напразно, защото знаят, че тя мъчно се печели. Следователно, за да поумнее човек, косата му трябва да побелее. Черният цвят е цвят на възприемане и на почивка. Който иска да си почине, той трябва да има черен цвят. Затова е създадена нощта. Някой гледа на черния цвят като на зло, като на носител на нещастие. Черният цвят има и добра страна.

Когато иска да си почине, да приема по-малко впечатления, човек търси нощта. Когато човек приема много впечатления, когато има много желания, косата му побелява. Някои казват, че косата на човека побелява от много тревоги и безпокойства. Такъв човек побелява преждевременно. Значи той е побелял, преди да поумнее. Това показва, че не всички хора с бели коси са умни и че не всички хора с черни коси са лоши.

И тъй, като ученици спазвайте следния закон: оценявайте Божественото в себе си – своя ум, своето сърце, своята воля, своята душа и своя дух. Щом оценява ума си, човек ще го прилага навсякъде в живота си. Чрез своя ум той може да трансформира отрицателните мисли, чувства и постъпки в положителни. Който не може да превръща отрицателните прояви в себе си в положителни, той нищо не разбира от висша математика.

В един санаториум в Южна Америка имало двама парализирани, болни цели 20 години. Като ги преглеждали, лекарите се произнесли най-после, че са неизлечими. В тази област, дето бил санаториумът, се въдили много големи змии. Един ден една от тия змии, голяма боа, напуснала мястото, дето живеела, и тръгнала към болницата, за да покаже своето геройство. Хората хукнали да я гонят, но тя успяла да се скрие в стаята, дето лежали двамата парализирани. Като видели боата срещу тях, двамата парализирани скочили от леглата си и избягали вън от болницата. Като видели, че стъпили на краката си, благодарили на боата, че е влязла в болницата да ги изплаши, за да разберат, че са здрави.

Тъй щото, когато се намери пред големи противоречия и неприятности, човек трябва да знае, че те не са нищо друго, освен благословения. Във време на мъчности и неприятности човек се концентрира. Чрез страданията човек се учи и вижда, че всичко в живота е целесъобразно. Няма нищо нецелесъобразно. Когато казвате, че някой човек е глупав, а друг – умен, това са относителни преценки. В Природата и глупавият върши важна служба. Нима съществуването на Ниагарския водопад не е целесъобразно? – Като слиза от

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

голяма височина, водата на Ниагарския водопад пробива някъде земята, но същевременно тя се използва за разумни цели. Например американците са направили много канали, през които са прекарвали част от водата на водопада. Днес те се осветяват от енергията на тези канали.

Мнозина са посещавали Ниагарския водопад, около който се разказват различни истории. Двама млади американци посетили водопада и се установили в един от близките хотели, дето хапнали и пийнали добре. Като се напили, дошла им идеята да се разхождат с лодка по един от каналите. По едно време лодката се блъснала в една канара и се разбила. Единият от тях останал на счупената лодка и течението на водата го понесло надолу. Другият скочил на канарата, дето останал известно време. Водата слизала от височината на водопада със силен рев, а хората стояли на брега и не знаели как да помогнат на младия човек. По едно време на един от тях му дошла идеята да хвърлят едно въже на канарата. Те хвърлили на канарата едно металическо въже, по което младият човек преминал водопада.

Друг американец пожелал да опита мощната сила на Ниагарския водопад. За тази цел той купил една голяма бъчва, която осмолил отвън и отвътре добре. След това обвил бъчвата с непромокаема материя, влязъл в нея и се спуснал от горното течение на водата. След дълго люшкане от водата на една и на друга страна американецът стигнал най-после на брега на канала, и като излязъл от бъчвата, казал: „Целия свят да ми дават, втори път не влизам в бъчва, да измервам мощта на Ниагарския водопад.“

Съвременните хора, поради неразбиране на Божиите закони, сами се излагат на ненужни страдания като тия американци. Има страдания, които са полезни, но има ненужни, изкуствено създадени страдания, които не са полезни. Дойде ли до тия страдания, човек трябва да ги избягва. За да избегне ненужните страдания, човек трябва да има светъл ум. Мнозина мислят, че по-разумни същества от хората на Земята няма. Разумни същества има не само в Слънчевата система, но и в другите системи. Съществата, които населяват другите

системи, са по-разумни даже от тия на Слънчевата система. Ще кажете: „Отде знаеш това?“ Представете си, че между стотина души има един с отворени очи, който вижда всичко. Той вижда чудни неща около себе си и говори за тях. Как вижда тия неща? – С очите си. Той има очи и вижда, а другите нищо не виждат. И те имат очи, но още не са отворени. Един ден, когато очите им се отворят, и те ще виждат. Всичко седи във виждането. Било е време, когато хората са виждали само три цвята, после – четири, пет, шест, а днес виждат седем цвята. Ще дойде ден, когато те ще виждат повече цветове от тия, които днес виждат. Те ще виждат цветове под инфрачервената и над ултравиолетовата светлина.

Известно е на всички, че освен с физическа храна, човешкият ум се храни и с особена светлина, която едва сега хората изучават. Без да познава това, човек е изпитвал действието на тази светлина. Например някой ученик решава една мъчна задача, но тъмно е в ума му, не може да я реши. Дълго време мисли върху задачата си, докато най-после в ума му проникне някаква светлина и той я решава. Значи има една светлина в света, която разрешава всички мъчнотии. Докато тази светлина не проникне в умовете на хората, те ще живеят в тъмнина и без да искат ще се сблъскват и ще се чудят коя е причината за това сблъскване. Много просто. Причината за сблъскванията между хората е вътрешната тъмнина, която съществува в техните умове.

Сега аз говоря за онази култура, която не носи светлина на човечеството. Само Любовта и светлината, която новата култура носи, са в състояние да направят нещата ясни. Когато влезе в един дом, тази светлина учи хората как да живеят братски. Дом, в който тази светлина не влиза, е осъден на големи раздори и недоразумения. В който дом, в което общество влезете днес, навсякъде има раздори.

Съвременните хора се събират в общества, образуват градове и села, както и вие сте се събрали на планината. Защо се събират хората? – По две причини: или за добро, или за зло. И вие сте се събрали тук или за добро, или за зло. Както виждате, лесно се разрешава въпросът. Друго разрешение

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

няма. Щом нещо е добро, във всички случаи е добро; щом е зло, във всички случаи е зло. Обаче задачата на човека е да превърне злото в добро. Всички хора са длъжни да изучават силите на злото, за да знаят как да ги превръщат, понеже и те са Божествени. Ето, съвременните лекари вземат една отрова в хомеопатическа доза и с нея лекуват известни болести. В дадения случай отровата представлява злото. Човек трябва да знае в каква доза да употреби злото, за да се ползва от него. Вие трябва да разбирате злото като творческа сила в света, а не както днес го разбират. Който не разбира законите на злото, той става на пепел, т.е. разрушава се. Затова Христос казва: „Не се противи на злото.“ С други думи казано: не се бори със злото. Който се е опитал да се бори със злото, той сам е подписал присъдата си. Никой човек досега не е победил злото.

Единствената сила, която може да победи злото, е Божи-ята Любов. Помнете, че Бог е между вас, живее във вас, в душата на всеки човек. Като знаете това, благодарете на Бога за живота, за ума, за сърцето, за духа и за душата, които ви е дал. Ако искате да бъдете щастливи, слушайте Неговия глас. Слънцето грее, вятърът вее, водите текат, земята дава своите плодове, майките раждат, бащите отглеждат децата си, защото Бог повелява това. Каквото Той казва, това става. Той е наречен Баща на всички. Всички трябва да изпълняват Неговите закони и да Го обичат. Не казвам как трябва да Го обичате. Обичайте Бога, както вие знаете да обичате; вярвайте в Бога, както вие знаете да вярвате, и няма да бъдете далече от Истината. Ако не обичате баща си, майка си, брат си и сестра си и ако не вярвате в тях, как ще обичате другите и ще им вярвате? Ако не обичате близките си, вие не можете да обичате и чуждите. Хранете свещени чувства първо към баща си, майка си, брат си и сестра си, за да храните същите чувства и към окръжаващите. По този начин сами ще дойдете до новата култура, която ще обедини всички хора.

Задачата на всеки човек е да знае своето име, своето място в Цялото, както евреите, които бяха дванадесет племена, знаеха кой каква част носи от скинията. Когато спираха на

ПОСТОЯННОТО В ЖИВОТА

почивка, те събираха частите на цялата скиния, съединяваха ги в едно цяло и там се покланяха и благодаряха на Бога. Днес всеки човек казва: „Аз нося Божественото в себе си.“ – Ти носиш част от Божественото. Един ден, когато всички хора се съберат на едно място и всеки донесе своята част, ще образуват новата скиния, в която всички ще се покланят на Бога в Дух и Истина. Законът на Любовта ще бъде закон на разбирателството. Този закон трябва да се приложи още тази година. Не се ли приложи тази година, ще чакате 1999 година и ще започнете отново.

Помнете, че бъдещето е за умните, за добрите и за силните хора. Ако не вярвате в това, което сега ви казвам, един ден ще повярвате и ще видите, че това, което ви говоря, е сто и едно на сто вярно. Всички хора, семейства, общества, народи, които са умни, добри и силни, ще имат Божието благословение. Това започва от тази година. Дали думите ми са верни, това ще видят онези, които служат на Бога, но и онези, които не Му служат. В продължение най-много на десет години от днес всички ще проверят истинността на моите думи. Бог е турил вече закона на Любовта в действие, и които не се подчинят на този закон, ще изпитат последствията на своето непослушание. Дойдете ли до този закон, няма два пътя.

Съвременните хора се намират пред едно светло бъдеще. Всичко лошо ще изчезне. Земята коренно ще се промени, а заедно с нея – и Луната. Бог е приготвил нов свят, нови условия за ония, които Го любят. Като наблюдавам сегашните хора, виждам, че те едва изкарват прехраната си. Те ходят от къща на къща да просят. Те са царски синове, но са забравили това. Кой е царски син? – Царски син е онзи, който служи на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Царски син е онзи, който служи на Живота, на Знанието и на Светлината. Царският син служи и на Свободата.

Сега желая ви да бъдете царски синове, да бъдете братя помежду си. Това изисква Бог от всички хора. Брат е онзи, който обича живота, знанието, светлината и свободата както за себе си, така и за другите. В бъдеще ще имате такава музика,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

от която умрелите ще оживяват. От картините на бъдещите художници мъртвите ще оживяват. Статуите на бъдещите скулптори ще възкресяват хората. За да оздравее болният, достатъчно е един от бъдещите лекари да мине край къщата му. Ако красивите моми и момци на бъдещето минат край хора, които се карат, те веднага ще се примирят. Новите хора – хората на бъдещата култура, ще носят навсякъде Любов, радост и веселие.

Хората на бъдещето ще се отличават с голяма сиромашия и голямо невежество. Те ще бъдат бедни на пороци, но богати на добродетели. Те няма да знаят какво представляват лъжата, кражбата, насилието. Земята ще се превърне на райска градина. Хората ще се срещат братски, с любов. Те няма да говорят много. Кажат ли си една дума, ще се разберат. Коя дума е най-силна? – В българския език най-силна и съдържателна е думата *благодет*. В тази дума няма никакво раздвояване. Благодетта е Божествено качество.

Бих желал всички да бъдете благи. Бих желал всички българи да бъдат благи. Висока е топлината на думата *благодет*. Тя има 35 милиона градуса топлина. Дето мине благодетта, всички противоречия се стопяват. Благодетта съдържа всичко в себе си. Благодетта изключва всички слабости. Благиет е разумен, добър и силен. Той едновременно е и господар, и слуга. Той е най-добрият, най-умният и най-силният господар и слуга.

Желая ви да бъдете благи слуги и благи господари.

6 август, 10 ч.

Плодът на Духа

Йоан, 13. глава

Съвременните хора се намират пред големи изпитания. Днес никъде не можете да срещнете спокоен човек. Който е живял на Земята, в края на краищата той е свършил зле. Въпреки това всички хора мислят, че ще свършат добре. Щом са дошли на Земята, всички хора – праведни и грешни, страдат. Когато грешникът страда, всички намират, че страданията му са на място, но те се питат защо праведният трябва да страда. Като страда, грешникът изправя погрешките си, изкупва греховете си. Като страда, праведният пък се повдига. Значи едни хора страдат, за да изплатят дълговете си. Други страдат, за да се повдигнат. Има трета категория хора, които не искат да страдат нито по единия, нито по другия начин. Обаче за тях не е предвиден никакъв бюджет. Не прави ли същото и държавата? Съвременната държава е предвидила бюджет за две категории хора: за ония, които се изправят, които са готови да изплащат дълговете си, и за ония, които искат да се повдигат. За първата категория хора тя е построила затвори и болници; за втората категория е построила училища. За ония пък, които не искат да лежат в затвори и в болници и които не искат да се учат, държавата не отпуска никакъв бюджет.

Днес всички хора се стремят към щастие. Всеки иска да осмисли живота си, но не знае как. За да осмисли живота си, човек трябва да си създаде една философия, с която да се съобразява във всички случаи. Той трябва да знае отде иде и къде отива. Не знае ли отде иде и къде отива, човек се намира в положението на онзи, който има хубава и скъпа цигулка, но не знае да свири. Той я вади и я туря в кутията, намазва лъка, взема цигулката в ръце, но рече ли да засвири, нищо не излиза. За него цигулката е безпредметна. По-добре ще направи да я продаде, за да подобри поне материалното си положение. Следователно животът има смисъл, когато

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

човек го разбере. Щом разбере живота и законите, които го управляват, човек може да се ползва от него.

Съвременните хора не могат напълно да се ползват от живота, защото те разбират или само материалната му страна, или само духовната, или само умствената. Сам по себе си човек е сложно същество, съставено от разнородна материя и от разнородни сили, а също така и от разнородни чувства и мисли. Следователно, за да разбере напълно живота, преди всичко човек трябва да разбере себе си. Щом изучи и познае себе си, той ще разбере живота и ще го осмисли. Казано е в Писанието, че Бог е направил човека от пръст, вдъхнал е в него дихание и той е станал жива душа. Щом е дошъл на Земята, създаден по образ и подобие Божие, човек трябва да учи. Ако е дошъл с по-велика мисия – да помага на човечеството, той трябва да учи за себе си, да придобива знания, а същевременно да помага и на ближните си. Не направи ли същото и Христос? – От една страна Той се учеше, а от друга – помагаше на човечеството.

Като ученици вие трябва да учите, да се ползвате от знанията, които придобивате. Ще кажете, че даром трябва да получавате. Не, ако ученикът в отделенията не учи, той не може да мине в прогимназията; ако в прогимназията не учи, той не може да мине в гимназията; ако в гимназията не учи, той не може да мине в университета. В живота нищо не се дава даром. Като живее, човек трябва да се ползва от уроците на живота – от радостите и от страданията. Радостите и страданията представляват двете страни на живота. Мнозина не знаят защо трябва да се радват и да страдат. Без страдания и без радости животът не може да се прояви. Дето няма радости, няма и страдания; дето няма страдания, там няма и радости. Това са полюси на живота, без които той не може да се изяви. Смърт и живот не вървят ли заедно? – Смъртта е опаката страна на живота, а животът – неговото лице. Да натовариш коня, това е правата страна на живота – неговото лице; да разтовариш коня, това е опаката страна на живота. Следователно докато живее, човек постоянно се товари; щом умре, той се разтоваря.

И тъй, като живее, човек се товари, но същевременно той се развива: той развива зрението си, чрез което добива верни впечатления за външния свят. Щом впечатленията му са верни, и мъчнотиите му са по-малко. Той развива слуха си, за да възприема правилно звуковете, както и това, което му се говори. Същевременно той развива своя усет, своето обоняние и вкус, за да бъде изправен към всичко, което възприема отвън. Ако би запазил спомените и впечатленията си от страданията, човек би правил по-малко погрешки и престъпления. Който не е запазил спомена от страданията, които е преживял, той е в положението на месоядно животно. Например вълкът напада овцете, изяжда ги, без да мисли за страданията, които им причинява. Той мисли, че Бог е създал овцата за него. Иначе той е осъден на смърт. Вълкът сам си е присвоил правото да яде овце. Той е забравил първоначалната храна, която е употребявал. На овцата и на вълка е било определено да се хранят с трева и с корени. Вълкът впоследствие се е отклонил от правилния начин на хранене. И човекът се е отклонил от правилния начин на хранене. Бог е определил на човека да се храни с плодове, а той сам е нарушил този закон. От гледището на хигиената месната храна е нечиста. В клетките на животните има много нечистотии, микроби, извержения, вследствие на което човек често боленува. Невъзможно е човек да се храни с месо и да бъде абсолютно здрав.

Съвременните физиолози и хигиенисти казват, че човек трябва да промени храната, която днес употребява. За да промени храната си, човек трябва да има убеждение. При това той трябва да знае каква храна да употребява. Засега поздравословна храна от житото няма. Обаче тъй както днес мелят житото и приготвят хляб, голяма част от хранителните му вещества се губят. За да може да използва всички хранителни вещества на житото, човек трябва да изоре нивата си с любов, да посее и да ожъне житото с любов. При това, като впряга добитъка си на работа, той трябва да се отнася към него с любов. Малцина вярват в това, но един ден всички хора ще се убедят в истинността на моите думи.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Като е дошъл на Земята, човек трябва да знае защо е дошъл. Той е дошъл на Земята да се учи, да придобие вечния живот – животът на безсмъртието. За да придобие безсмъртието, той трябва да воюва, да се освободи от робството, от ограниченията на смъртта. Засега никой човек на Земята не е свободен. За да бъде свободен, човек трябва едновременно да е господар и слуга на себе си. Не е ли постигнал това, той не разбира свободата, не разбира и законите на живота. За да бъде слуга в духовния свят, човек трябва да е завършил поне четири факултета. За най-обикновената и проста служба там са нужни четири факултета. Дойдете ли до някаква висока служба, там се изисква специализация. Не е лесно да заеме човек някаква служба в духовния свят.

Следователно искате ли да разбирате отчасти физическия живот, вие трябва да сте завършили поне четири факултета. Тогава и камъните ще ви проговорят, както днес говорят и пеят грамофонните плочи. Това, което за един човек е невъзможно, за друг е възможно. Ще дойде ден, когато всички хора ще се разговарят с камъните. Едно време за хората не беше възможно плоча да говори и да пее; днес обаче това е обикновено нещо. Каквото възприеме плочата, това може да предаде.

Учените хора знаят много неща, но въпреки това и за тях съществува една невидима страна, която и те не разбират. Тази невидима страна на живота не е нищо друго, освен духовният живот. За да разбере този живот, човек трябва да изучава неговите вътрешни и външни възможности. Във всеки човек има скрити възможности и богатства, които той сам трябва да изучи. Как ще изучи това нещо? – С помощта на някой виден професор. Детето никога не може да стане учен човек, ако няма учена майка и учен баща. Учената майка и ученият баща представляват условия за проява на вътрешните възможности в детето. Кравата ражда теле, а не друго нещо. Тя има вътрешни възможности, но няма условия да ги прояви. Светът се нуждае от гениални майки и бащи, за да родят гениални деца. Светът се нуждае и от гениални

учители. Много пъти трябва да се ражда човек, за да бъде гениален.

Затова Христос казва: „Ако не се родите изново, няма да влезете в Царството Божие.“ За да стане гражданин на Земята, човек трябва да се роди от майка и от баща. За да стане гражданин на духовния свят, човек трябва да се роди от вода и от Дух. Духът е разумното, мощното начало, което въвежда човека в Царството Божие. Това, което водата, въздухът, светлината, животът и Духът могат да извършат за човека, никой друг не е в състояние да го извърши. Духът дава най-великото на човека. Казано е, че плод на Духа е Любовта. Докато не дойде в съприкосновение с Духа, докато не се храни с неговия плод – с Любовта, човек не може да се домогне до тайните на Царството Божие.

Желая на всички да се храните с плода на Духа – с Любовта, която единствена освобождава човека от всички противоречия и ограничения. Хранете се с Любовта, за да станете господари и слуги на себе си. Като станете господари и слуги на себе си, вие ще станете слуги и на Бога. Бог иска слуги, които да служат с любов, и господари, които да господаруват с любов.

Вслушвайте се в поучението на Духа, Който говори отвътре и отвън.

9 август, 5 ч.

Служене

Първо послание до коринтяните, 13. глава

Размишление

*Ако имам всичкото знание и всичката вяра,
а любов нямам, нищо не съм. (2. ст.)
Любовта дълготърпи, благосклонна е;
любовта не завивжда;
любовта не се превъзнася, не се гордее. (4. ст.)
Любовта не дири своето си. (5. ст.)
Любовта никога не отпада. (8. ст.)*

Когато отпадне, когато изгуби разположението си, човек мисли, че е изгубил любовта си. Щом тя отпада, човек не е имал любов. Има една Любов, която никога не отпада – тя е Божията Любов. Има едно Небе, което никога не се засенчва от облаци – то е Божественото небе. Божията Любов се изявява чрез това небе. Видите ли, че небето на някой човек е облачно, знайте, че чрез него се проявява човешката, т.е. неразбраната любов. През тази любов Слънцето не се вижда. Колкото и да искате да го видите, не можете – облаци го засенчват.

Като ученици от вас се иска самообладание – да не се забравяте нито в радостите, нито в скърбите. Често срещате учени, музиканти, художници, които се увличат толкова много в своята наука или изкуство, че забравят окръжаващите. Един знаменит виртуоз отишъл в Париж да дава концерт. Като започнал да свири, той се увлякъл в свиренето и забравил публиката – изгубил мярка на времето. Хората се уморили да слушат и един след друг започнали да напушват салона. Последни останали ключарят и виртуозът. Като видял, че музикантът няма намерение да свършва, ключарят се приближил до него и тихо му пошепнал: „Заповядайте, господине! Вземете ключа. Когато свършите, заключете салона.“

Защо е трябвало музикантът да свири толкова много? – По две причини: или да покаже, че знае да свири, или се е увлякъл. Колкото и добре да свири, музикантът не трябва да злоупотребява с търпението на хората. Не е лесно да слушаш с часове музика. И вярващите постъпват като този виртуоз. Срещнете ли някой вярващ, той ще говори продължително какво е проповядвал Христос, какво са говорили пророците и апостолите. И Христос, и пророците, и апостолите са говорили, но малко. Те повече са работили, а по-малко са говорили. Някогашните светии са яли малко. Те са се хранили по един път в седмицата. Обикновеният човек се храни по три пъти на ден, а някога и по четири пъти. Значи светията взема четири обяда в месеца, а обикновеният човек се храни 90 или 120 пъти в месеца. Голяма е разточителността на съвременния човек. За свое оправдание ще кажете, че не сте светии. Светът страда именно затова, че хората не са светии. Ако бяха светии, те щяха малко да ядат и повече да работят. Дето влезете днес – в семействата, в училищата, в черквите, в обществата – навсякъде ще се натъкнете на спорове и недоразумения. Всички хора спорят, карат се, бият се, защото не са светии. Свят трябва да бъде човек!

Съвременните хора поддържат еволюционната теория и казват, че всичко може да се постигне чрез еволюция. Според тази теория те намират, че всичко, което става в живота, е в реда на нещата. Те казват, че по еволюционен път и злото ще се превърне в добро. Права е тази теория, но еволюцията изисква векове. След векове всичко може да се постигне, но има и кратък път на постижения. Чрез еволюция например лъжата не може да се превърне в истина. През всички времена и епохи лъжата си остава лъжа. Като не мисли върху думите, с които си служи, някой казва, че е господар на себе си. Верни ли са думите му? Той казва, че е господар, а същевременно страда, боледува, робува на другите хора. Господар е онзи, който е независим, който не боледува и всякога сам решава задачите си. Друг пък казва, че е слуга. И той не говори истината. Докато казва, че е слуга, виждате, че търси чужда помощ, сам не може да си направи най-обикновените услуги.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Като е дошъл на Земята, човек трябва да слугува. Как трябва да слугува? – С любов. Любовта е заплата за слугуването на човека. На Земята за слугуването дават пари. При това, колкото повече плащат, толкова повече изискват. В духовния свят обаче на слугата плащат с любов. Колкото повече обичаш, толкова повече слугуваш; колкото по-малко обичаш, толкова по-малко слугуваш. Колкото повече те обичат, толкова повече слугуваш; колкото по-малко те обичат, толкова по-малко слугуваш. Същият закон се отнася и към господаруването. Малко те обичат, малко господаруваш; много те обичат, много господаруваш. Малко обичаш, малко господаруваш; много обичаш, много господаруваш. Светът ще се оправи, когато хората изпълняват правилно задълженията си като слуги и като господари не само към ближните си, но и към себе си. За да бъде добър слуга, първо човек трябва да се научи да служи на Бога. Щом се научи да служи на Бога, той ще може да служи на себе си и на ближния си. Днес хората страдат от слуги и господари, които не изпълняват службите си, както трябва. Болният страда, че слугата му не го слуша, не му услужва добре. Здравият страда, че слугата му го експлоатира. Слугата пък страда от господаря си, че го ограничава, че не му плаща редовно.

Когато слугата и господарят са въвн от човека, той знае причината за своите страдания. Какво ще кажете, когато страдате и се смущавате без външни господари и слуги? Причината за страданията се крие в човека, в неговите сетива. Ако нямаше очи, човек не би виждал какво правят хората – и нямаше да страда. Ако нямаше уши, той не би чувал какво говорят хората – и нямаше да страда. Ако нямаше уста, човек не би отговарял на разговорите на хората – и нямаше да страда. Чрез устата Любовта се изявява. Следователно устата трябва да дълготърпи, да бъде благосклонна, да не завижда. Ако по-малкото братче види в чинията си ядене, по-малко от това на по-големия си брат, то започва да вика, да се сърди – завижда. Ако му дадат много ядене, ще го остави настрана, не може да го изяде. Въпреки това то завижда. Щом влезе завистта в него, то започва да се смущава и да страда. Не е

въпрос човек да няма очи, уши, уста, нос, но той трябва да възпитава своите сетива. И като вижда, и като чува, и като помирихва, той трябва да знае кое е за него и кое не е, колко и кога му е нужно нещо и т.н. Остави ли се на своите низши желания, той никога няма да се насити. Ненаситно е човешкото око.

Един английски милионер от Австралия пътувал с параван за Англия, за да присъства на коронацията на един от английските крале. Той носел със себе си 350 милиона лири, но като помислил, че тия пари няма да му стигнат, хвърлил се в морето и се удавил. Всички хора мязат на този милионер. Те мислят, че са сиромаси, а всъщност са големи милионери. Те разполагат с един мозък, с едно сърце, с дробове, със стомах, които струват милиарди. Те имат тяло, което струва милиарди. С помощта на физическото си тяло те влизат във връзка с един обширен свят. Изгубят ли тялото си, физическият свят се скрива пред тях. Тогава само те разбират колко е струвало тялото им, на което не са отдавали никакво значение и към което са се отнасяли небрежно.

Днес всички хора искат да бъдат щастливи. Те търсят щастието там, дето го няма. Те мислят, че ако бъдат богати, учени, силни, красиви, ще бъдат щастливи. Те се самозалъгват. Защо? Виждаме, че светът е пълен и с богати, и с учени, и със силни, и с красиви хора, но при това всички страдат. Проповедниците казват, че човек живее и се движи в Бога, а въпреки това пак страда. Днес се проповядва на хората, че Бог е Любов, че човек живее в Бога, а въпреки това той търси Любовта и никъде не я намира. Как е възможно човек да люби Бога и да бъде нещастен? Как е възможно човек да живее в Бога и да бъде недоволен? – Щом люби Бога и е недоволен и нещастен, това показва, че има недоимък в любовта си. И апостол Павел казва: „Ако говоря с човешки и ангелски езици, а любов нямам, ще съм мед, що звънти, и кимвал, що дрънка.“ Съвременните хора се нуждаят от Любов. Имат ли Любов, те ще бъдат и богати, и силни, и учени.

Новото учение е учение на Любовта. Повярва ли в Любовта, човек ще се освободи от всичко старо, както змията

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

съблича старата си кожа. Старото, от което човек трябва да се освободи, представлява неговото недоволство и безверие. Докато живее в старото, човек е готов да се кара с всички. Той се кара и със себе си. Във всеки човек има един господар и един слуга, които не могат да се примирят. Господарят е недоволен от слугата си, че не е изпълнил заповедите му, както трябва. Слугата е недоволен от господаря си, че не му плаща редовно.

Изучавали ли сте проявите на господаря и на слугата в себе си? – Когато господарят се проявява, човек е горд, ходи с достойнство; когато слугата се проявява, човек се свива, смалява се. Добре е да се наблюдавате и да рисувате образите на господаря и на слугата в себе си. Така ще познаете кога се проявява истинският човек и кога – актьорът. Скъпо се плаща на актьора, за да играе на сцената. За да примири господаря и слугата в себе си, човек трябва да се научи да благодари на Бога за всичко, което му е дадено. Той трябва да благодари за ума, за сърцето, за тялото, за душата, за духа, които му са дадени. Милиарди струват тия неща, а въпреки това човек не съзнава своето богатство и отива на сцената като актьор да представя чужди роли. Понякога плащат скъпо и на сцената, но когато актьорът или артистът е гениален.

Един директор на опера ангажирал Аделина Пати⁷ да пее на сцената. Като знаела, че директорът на операта не обичал да плаща навреме, тя решила да му създаде една мъчнотия, за да го застави да плати веднага. В определения час публиката се събрала и очаквала да се яви на сцената Аделина Пати. Тя получила от директора 25 хиляди долара, но трябвало да получи още 25. За да го застави да плати в момента, Аделина Пати не се явила на сцената навреме, съзнателно се бавела. Публиката ръкопляскала, протестирала, с нетърпение очаквала знаменитата певица. Силно разтревожен, директорът влязъл в стаята на певицата и я помолил по-скоро да излезе на сцената. Тя била с една обувка на крака си. За да obuе втората, директорът се принудил веднага още да ѝ плати останалите 25 хиляди долара. Той искал да я използва, но тя била умна, не се поддавала на неговата хитрина.

Следователно каквото прави човек, всякога му се плаща. Няма нещо, което човек да е изработил, и да не му е платено. За всичко се плаща, но важно е човек да работи съвестно, за да му се плаща навреме и добре. Съвършенство се иска от човека. Само Любовта е в сила да направи човека съвършен. Щом живее в Любовта, човек трябва да приема нещата така, както са създадени, да няма две мнения. Човек губи условията, защото е готов за нищо и никакво да пожертва Любовта. Момата е готова да пренебрегне любовта на майка си и на баща си заради един случайно явил се момък в дома ѝ. Той се представя за неин възлюбен и тя вярва в думите му. Как ще познае дали наистина този момък е очакваният? Как ще познае, че са един за друг? – Ако може едновременно да бъде неин слуга и неин господар, момъкът е истинският ѝ възлюбен. Ако едновременно може да му бъде и слугиня, и господарка, момата е неговата възлюбена. Те са един за друг.

Сега ще ви дам няколко правила: вечер на нивата си не ходи да копаеш, в голям студ също не ходи; когато нямаш стотинка в джоба си, на гостилница не ходи; когато нямаш стотинка в джоба си, никаква търговия не прави. Когато Слънцето грее, когато денят е светъл и топъл, тогава иди на нивата да работиш; когато джобът ти е пълен, тогава започвай своите предприятия. Според езика на Новото учение казвам: Започвайте с Любов и свършвайте с Любов. Започвайте с Бога и свършвайте с Бога. Започвайте с ближния си и свършвайте с ближния си. Започвайте със себе си и свършвайте със себе си.

За мнозина това са неразбрани работи, но за някои са разбрани. Като говорите на хората за Божията Любов, те казват, че не я разбират. Като дойдат до човешката любов, казват, че я разбират. Никакво разбиране не е това. Защо? – Днес я разбират, на другия ден плачат от нея. Това не е Любов. По отношение на лицето си младата мома отлично прилага козметиката. Тя знае да се черви, да се пудри, да прави веждите си черни, тънки и т.н. Каква козметика е тази, която трае само десетина часа? Сутрин се направи бяла и червена, но вечер нищо не остава от външната ѝ красота. За да бъде бяла

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

и червена, тя трябва всеки ден да се дегизира. Ако ѝ говорите за природна, за естествена и психическа козметика, тя ще каже, че не ви разбира. Човек може да бъде естествено млад, без бръчки на лицето си. Добрият и чист живот прави човека млад, красив и бодър. Не живее ли добре, каквато и козметика да прилага, тя все ще излезе налице. Изкуствените неща всякога се познават.

Един млад момък се подиграл с една баба, присмял се на бръчките на лицето ѝ и на бялата ѝ коса. Тя решила да му отмъсти. За тази цел тя така се дегизирала, че била неузнаваема: лицето ѝ станало бяло и червено, без бръчки; косата ѝ – черна, лъскава, а в устата си наредила два реда бели, красиви зъби. В този вид тя се явила пред младия момък и започнала да го поглежда дяволито, с намерение да му се хареса. Най-после той я харесал, влюбил се в нея и започнал да ѝ пише любовни писма, че не може да живее без нея. Тя му отговорила, че е съгласна да се ожени за него. Докато мислел, че е щастлив, че е постигнал идеала си, след сватбата тя му се представила в истинския си вид. Като видял старата баба пред себе си, той разбрал, че е бил излъган, и веднага напуснал стаята.

Да се ожени човек за старата баба, това значи да види своите заблуждения. Види ли заблужденията си, той веднага ще избяга. Ще дойде ден, когато всички хора ще разберат, че са се оженили за стара баба. Старата баба представлява животът на плътта. Като видят колко е грозна, всички ще напуснат къщата си и ще бягат вън. За да се освободи от живота на плътта, човек трябва да бъде търпелив, благосклонен, и да не завижда. Ако не придобие тия качества, човек образува мъгла в съзнанието си, както вие сте обвити днес в мъгла. По този начин той сам си препятства да разбере и познае Истината.

Искате ли да придобиете качества на Любовта, благодарете на Бога за страданията и за радостите, които ви се дават; благодарете за богатството и за сиромашията, благодарете за знанието и за невежеството, благодарете за здравето и за болестта. Не забравяйте, че в страданието се крие

ГОСПОДАР И СЛУГА

радостта, а в радостта – страданието; в богатството се крие сиромашията, а в сиромашията – богатството; в знанието се крие невежеството, а в невежеството – знанието; в здравето се крие болестта, а в болестта – здравето. Сиромашията е слуга, а богатството – господар. Като се съберат на едно място господарят и слугата, работите се нареждат добре. Господарят дава капитала, а слугата – работата.

И тъй, искате ли да придобиете Любовта, стремете се към новото, което сега иде. Когато Бог даде закона на Мойсей, планината беше покрита с мъгла. Сега и вие сте в мъгла, защото и на вас се дава закон – законът на Любовта. Който живее без любов, той ще бъде под мъглите, а с любов – над мъглите; без любов – в сиромашията, с любов – в богатството; без любов – в невежеството, с любов – в знанието; без любов – в болестта, с любов – в здравето. Единственият закон, с който трябва да служите на Бога, е Любовта.

Любовта никога не отпада. Имайте пълна вяра, надежда и любов в Бога, за да постигнете всички ваши желания и стремежи. Пред вас стои велико бъдеще. Като прилагате закона на Любовта, вие ще опитате Божията благост върху себе си.

11 август, 5 ч.

Опознаване

Една от задачите на съвременните хора е да се опознаят. Опознаване без участието на проявите на съзнанието не става. За да се опознаят, хората трябва да минат през четирите области на съзнанието: през подсъзнанието, през съзнанието, през самосъзнанието и през свръхсъзнанието. Подсъзнанието е подобно на състоянието на детето, което е в утробата на майка си; съзнанието е подобно на състоянието на новородено дете; самосъзнанието е подобно на състоянието на дете, което ходи вече на училище; свръхсъзнанието е подобно на състоянието на човек, който служи на Бога. От тези четири състояния се създава стремежът на човека, от тях произтича и животът. Като говоря за проявите на съзнанието в човека, аз имам предвид организирания живот, а не живота на страдания и изпитания. Организираният живот подразбира пълно обединение между мислите, чувствата и постъпките на човека.

В първа глава на *Битие* се казва, че Бог е направил човека от пръст. Докато е бил в състоянието на пръст, човек е бил лишен от съзнание. Той е бил в бременно състояние, каквото е състоянието на водата, която тече; на въздуха, който се движи; на камъните, върху които стъпва.

*И вдъхна в ноздрите му дихание на живот,
и стана човек жива душа. (7. ст.)*

От този момент в човека се събужда съзнанието. Носът е свързан със съзнанието на човека, устата – с подсъзнанието, ушите – със самосъзнанието, а очите – със свръхсъзнанието. Тези фази на съзнанието се обединяват в едно посредством Любовта.

Опознаването крие в себе си великата идея – придобиване на Любовта. Любовта включва в себе си два процеса: слизване и качване. Само разумният човек слиза. В света само Бог слиза. Дойдем ли до възлизането, до качването, ще знаете, че пак Бог възлиза – като разумно начало. Дето

Бог слиза и възлиза, никой друг не може да слиза и възлиза. Животът, който носим в себе си, показва именно присъствието на Бога в нас. Той е слязъл от възвишения свят в нашия. За да слезе в нашия свят, Бог специално се е приспособил, за да заеме съответно място. За да се настани между нас като между Свои деца, Той се е отказал от всичко, което има – от славата, от величието Си. При това положение Бог живее между нас като човек. Когато отидем при Него, ние ще живеем като човеци. Щом е дошъл между нас, той търси начин как да ни предаде Своите благословения, за да не злоупотребим с тях. За да оценим тия блага, ние минаваме през школата на радостите и на страданията. Пресили ли се човек вътрешно, страданията започват да го следват. Достатъчно е човек малко да претовари стомаха, сърцето или мозъка си, за да му дойдат известни страдания. Когато се заеме да извърши една работа, за която не е готов, човек страда. Извърши ли някаква работа, за която е готов, той се радва.

Всички хора се стремят към Любовта, защото само тя е в състояние да преобрази света. Първоначално човек е живял за себе си. Велико нещо е да живее човек за себе си. Това е Божествено качество. И Бог е живял за Себе Си. След като е създал света, Той е започнал да живее за всички същества, които сам е създал. По този начин Той се е самоограничил, но се е радвал на самоограничението Си, че може да опознае съществата, които е създал. Присъствието на Бога в малките същества е станало причина за техните страдания. Да се ограничи човек, това значи да застане пред някоя голяма планина, която да хвърля сянка върху него. Застанал в сянката на планината, той страда, мъчи се, защото е лишен от онзи простор, който би имал, ако е на планината или пред нея. Всеки човек страда от засенчване, все някой го е засенчил. Дъщерята страда от майка си, която я засенчила, синът – от бащата, ученикът – от учителя си, слугата – от господаря си.

Светът е пълен със засенчени хора. Искат ли да се освободят от къщите, които ги засенчват, хората ги разрушават. Искат ли да се освободят от горите, които ги засенчват,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

хората ги изсичат. Следователно в бъдеще, за да не се засенчват едни други, хората трябва да бъдат прозрачни. Майките, бащите, децата, учителите и учениците, господарите и слугите трябва да бъдат прозрачни, за да не засенчват никого. Къщите също трябва да бъдат прозрачни, от стъкло, за да не се засенчват. Само Любовта може да направи нещата прозрачни. Думата *прозрачност* подразбира отсъствие на всякаква съпротива, или противодействие на светлите и възвишени човешки мисли, чувства и постъпки.

Съвременните хора живеят в един свят, който сами не оценяват, вследствие на което са недоволни. Никой не е доволен от положението, в което се намира. Майката не е доволна от децата си, че не я обичат, както тя желае. Бащата също не е доволен от децата си. Децата не са доволни от родителите си, че не са такива, каквито ги искат да бъдат. Понякога бащата и майката са принудени да стават капелмайстори. Те искат децата им да бъдат добри певци, а децата не са научили още пеенето. Всички хора искат да живеят добре, но не знаят как да постигнат това изкуство. Първоначално човек е бил затворен в яйце. За да излезе от яйцето, той трябва да знае как да постъпи. Който не знае изкуството да прояви живота си, той счупва яйцето. Който знае това изкуство, той разтваря яйцето. Разтварянето на яйцето наричат основен тон на живота. Който взема основния тон на живота правилно, той никога не боледува. Болестите показват, че човек не е взел правилно основния тон на живота.

Да познае човек себе си, да познае и ближния си – това значи да се създадат условия един на друг, за да се развиват физически, сърдечно а умствено. Новият живот носи условия за опознаване на хората. Опознаването започва с говор. Човекът, когото трябва да опознаеш, ще ти проговори. Дойде ли се до този момент, всички възможности за човека ще се проявят. Душата му ще се разтвори и той ще види с какви възможности разполага на механическия, на органическия и на психическия свят. Всяка форма представлява една възможност за човека. Като изучава тази форма, той се свързва с нея и придобива известно богатство. Който не разбира това,

той мисли, че растенията нямат никаква разумност в себе си. Той се самозалъгва. Растенията са чувствителни и разумни. Забелязано е, че ако някой престъпник се доближи до едно дърво, то изсъхва. Ако праведният се допре до изсъхнало дърво, то оживява. Значи когато се вършат престъпления, дърветата изсъхват; когато се вършат добри дела в света, изсъхналите дървета оживяват. Когато се вършат престъпления, хората умират; когато се вършат добри дела, хората се раждат. Някои мислят, че само хората са разумни същества. Всеки човек мисли добре само за себе си. Това е ограничено разбиране.

В древността живеели трима учители, които се състезавали за една и съща мисия. За да се реши кой от тримата трябва да изпълни дадената мисия, заставили ги да гласуват. Като прегледали бюлетините, намерили три различни имена – всеки гласувал за себе си. При посрещането на един европейски цар били избрани дванадесет красиви моми, всяка от които носела по един букет цветя. Решено било обаче една от момите да поднесе букета на царя. Те трябвало да гласуват, да изберат една измежду тях, която да изпълни мисията. Като прегледали бюлетините, намерили дванадесет бюлетина с дванадесет различни имена. И тук всяка мома гласувала за себе си.

Това е противоречие, което съществува навсякъде в живота. Как може да се разреши това противоречие? – Противоречието ще се разреши, като дойдат дванадесет царе. Щом хората посрещнат дванадесет царе, всяка мома ще поднесе по един букет. В живота, когато момата се жени, този въпрос има друго разрешение. Момъкът, за когото момата се жени, е царят, когото посрещат. Момата е красивата девойка, която поднася на царя букет. От друга страна, новороденото дете е царят, който иде, а майката е момата, която поднася букета. За да не се създават противоречия в живота, човек трябва да има само една идея в ума си – царя, когото посрещат; и само едно чувство в сърцето си – царицата, която посрещат. Царят иде всякога със своята царица.

И тъй, от всички се изисква ново разбиране за живота и за Любовта. Да обичаш някого, това значи да слезеш на неговия уровень; да обичаш някого, това значи да му занесеш от своите блага и да го научиш как да ги употребява; да обичаш някого, това значи да го приемеш в себе си и да го заведеш в своето отечество. Отецеството на човешката душа представлява рая – мястото на всички възможности и блага, които човек някога е имал. Днес всеки човек се стреми да се върне в рая, отдето е излязъл. Между Земята и рая има една тъмна зона, която човек неизбежно трябва да мине. За да я мине спокойно, нужна му е светлина, равна на светлината на 25 милиона свещи. Щом мине тъмната зона и влезе в Божествения свят, свещта не е нужна вече. В Божествения свят тя изглежда слаба, червена светлина, която едва мъждее. Тъмната зона се отличава и с голям студ. Температурата там е под 273°. За да мине през тази зона, човек трябва да има Любов. Само Любовта е в състояние да мине през студената и тъмна зона. Голяма е топлината на Любовта. Тя преодолява и най-големия физически студ.

Не се минава лесно тъмната и студена зона. Съзнава ли това, или не, човек се държи здраво за Земята. Той не иска да я напусне. Човек се държи за Земята поради своя егоизъм. Двата полюса на Земята – северният и южният, показват егоизма на мъжа и на жената. Северният полюс представлява егоизма на мъжа, т.е. на ума, а южният – егоизма на жената, т.е. на сърцето. За да разберете какво нещо е егоизмът на Северния полюс, представете си, че всичкият лед от полюса е събран на едно място и образува ледена планина, висока две хиляди метра. Ако разхвърлите този лед по цялата Земя, ще образувате леден пласт, дебел 40 метра. Какъвто е мъжкият егоизъм, такъв е и женският. Егоизмът не е нещастие за човека, но благо, което той трябва да знае как да използва. Егоизмът е богатство, което мъжете и жените са събирали от излизането си от рая до днес. Като не са знаели къде да го складират, те са го трупали на двата полюса – на северния и на южния. Съвременните хора търсят начин да се освободят от егоизма. Как ще се освободят? Къде ще го турят? Ако

го разпръснат по повърхността на Земята, той ще унищожи живота, ще унищожи цялата култура. Ако го стопят, на Земята ще стане такъв потоп, какъвто човечеството никога не е виждало.

Единствената сила, която може правилно да се справи с егоизма, това е Любовта. Тя ще го топи малко по малко, незабелязано. Следователно не бързайте и вие да се освободите изведнъж от своя егоизъм. Ако го разпръснете по цялата Земя, той ще спре еволюцията ви. Ако го разтопите изведнъж, той ще произведе голям потоп във вас, който ще ви удави. Оставете вашия егоизъм на мястото му – да чака идването на Любовта. В ума на човека е събран мъжкият егоизъм, а в сърцето – женският. Като вижда опасността, която дебне човека, Бог вика при себе си първо жената и казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“ Бог иска първо жената да отиде при Него, за да се справи с нейния егоизъм, да го организира. След това Той ще повика мъжа. От хиляди години насам Бог топи женския егоизъм. Това е старата епоха. Новата епоха, която сега иде, ще се занимава със стопяване и организиране на мъжкия егоизъм. Това е епохата на мъжа. Понеже жената се освобождава вече от своя егоизъм, тя ще помага на мъжа – и той да се освободи. Тази е причината, поради която мъжът търси любовта на жената. Понеже Любовта носи топлина, тя ще стопи мъжкия егоизъм. Аз вземам думите *мъж* и *жена* в широк смисъл и казвам: човешкото сърце трябва да помага на човешкия ум.

Човек крие в себе си големи дарби, способности и сили, но не ги съзнава. Щом не ги съзнава, той няма вяра в себе си. Като не вярва в себе си, човек живее в недействителен свят и мисли, че от него нищо не може да стане. То е все едно да наблюдавате земята през зимата и да мислите, че от нея нищо не може да излезе. Имайте малко търпение. След четири-пет месеца, когато слънчевата светлина и топлина се проявят по-силно, когато влагата се увеличи, вие ще видите, че много главички се подават от земята и живот кипва навсякъде.

Сега, като изучавате живота на Земята, виждате, че тя прави две главни движения: около Слънцето и около себе

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

си. От движението на Земята около Слънцето се образуват четирите годишни времена; от движението на Земята около оста ѝ се образуват ден и нощ. Като живее на Земята, и човек минава през тези движения. От движението около себе си човек минава през радости и скърби. Радостта представлява светлата страна на човешкия живот – деня; страданието представлява тъмната страна на човешкия живот – нощта. Както денят в човешкия живот се сменя с нощта, така и радостта – със страданието. И обратно: страданието се сменя с радостта. Освен около себе си, човек се движи и около Слънцето – около Бога. При това движение в него се създават четирите годишни времена.

Като ученици на Велика Школа, вашата задача е да изучавате Земята, на която живеете, но същевременно трябва да изучавате и другите планети. Днес със способностите и чувствата, които имате, можете да изучавате Земята, но ще дойде ден, когато ще развиете своите вътрешни чувства и способности. Тогава ще можете по желание да се пренасяте от една планета на друга. Като пътувате съзнателно от една планета на друга, вие ще можете да проследите пътя, по който сте минали. Ще видите, че и на другите планети има живот. И там има същества, които обработват своята почва, както правят хората на Земята. Тогава и обитателите на другите планети ще слизат на Земята. Ако днес някое същество от другите планети слезе на Земята, няма да му вярват, ще го наричат луд, лъжец и т.н. Ако някой се осмели да каже, че е слязъл от Слънцето, никой няма да му повярва. Защо? – Защото хората имат особено понятие за Слънцето. Според мнозина Слънцето е горящо тяло с много висока температура.

Има едно особено слънце, на което всеки човек трябва да отиде. Жителите на това слънце повдигат човешкия живот. Те са наречени братя на Любовта. Когато тук слезат повече от тях, Земята коренно ще се преобрази. Тогава всички хора ще се наричат братя и сестри. Всички ще говорят на един общ език. Всички майки и бащи ще образуват една майка и един баща. Те ще излязат от главата на човека, но ще минат през очите му. Очите са единственото място, през което те

могат да минат. Когато дойдат на Земята, те ще внесат радост и веселие в човешката душа. Затова казва псалмопевецът: „Когато видя Бога, душата ми ще се изпълни с радост.“

Външната светлина, която виждаме, е резултат на мисълта на възвишените същества, които са над нас. Тя излиза от очите на тия същества. Животните възприемат оная светлина, която излиза от нас. Те не виждат нещата, както ние ги виждаме, понеже приемат светлина, която е минала през две гъсти среди, вследствие на което е претърпяла двойно пречупване. Човек представлява известен инструмент – важно е каква музика ще излезе от него. Мислите и чувствата представляват музиката на човека. Каква ще бъде мисълта на човека и каква светлина ще издава той – това зависи от разположението му към братята на Любовта, които идат отгоре. И като млади, и като стари, вие трябва да възприемате Любовта, отдето и да иде тя. Любовта е за всички хора, а не само за младите. Според мене млад е онзи човек, който има градини, пълни с доброкачествени плодни дървета, и сам къса плодовете си. Не може ли всеки човек да има такива градини и всякога да бъде млад?

Новият живот, към който всички хора се стремят, води към Божествените градини и предлага на всички сами да късат от плодовете на техните дървета. В този смисъл новият живот изисква млади, любещи хора. Сега и ние ви поканваме да излезете от стария живот и да влезете в Божествените градини на новия живот, сами да си откъснете от новите плодове. Времето помага за това, но и ние ще ви помогнем да влезете в тия градини и да си изберете от най-хубавите плодове. Всеки ще си избере по вкуса на своя ум и на своето сърце.

Бъдете готови сега да приемете благата, които вашите братя ви носят. От хиляди години насам човечеството очаква тия братя. Те идат вече. Ония, които не разбират смисъла на идването им, казват, че иде вече второто пришествие. Други пък го наричат край, свършване на света. Ония, които разбират нещата, казват, че иде началото на Новия живот.

2 август, 5 ч.

Вечният живот

Йоан, 12. глава

Като ученици на Велика Школа, вие трябва да бъдете щедри, да раздавате Словото Божие изобилно, както Христос нахрани многохиляден народ с пет хляба. Кой каквото е чул, възприел и приложил, да го предаде на ония, които искрено се интересуват. Който говори, той може да стане оратор; който не говори, никакъв оратор не става. Който учи, той учен става; който не учи, учен не става. Който пее, той певец става; който не пее, певец не става. Който обича, той оживява; който не обича, умира. Който обича Истината, свободен става; който не обича Истината, роб става.

Христос казал на богатия: „Едно ти не достига.“ Едно нещо не достига на всички съвременни хора. Един млад момък постъпил при един майстор грънчар, да учи занаят. Като работил три години, той мислил, че е научил вече занаята, и казал на господаря си: „Господарю, моля те да ме произведеш майстор. Станах вече на възраст, искам да се ожения, да работя самостоятелно.“ Господарят му се съгласил, дал му право на майстор и го изпратил да работи сам. Момъкът направил много грънци, според всички правила, които възприел от господаря си, и ги поставил в пещта, за да се пекат. Каква била изненадата му, като видял, че след изпичането всички грънци се напукали. Той веднага отишъл при майстора си и му разказал за нещастieto, което го сполетяло. Господарят му казал: „За да не се пукат грънците, трябва да останеш при мене още три години.“ – „Ще остана, колкото време искаш, само да науча и това изкуство, за да не се пукат грънците ми, защото никой не купува пукнати грънци.“

Сега той отварял очите си повече, отколкото по-рано, внимателно следял как майсторът пресява пръстта, как я меси и формува, дано види нещо по-особено от това, което вече знаел. Когато майсторът турял грънците в пещта, момък-

кът пак следял да не пропусне нещо и все си мислел, че ще му се открие някаква тайна или ще му се каже някаква формула. Какво забелязал? – Когато вадел грънците от пещта, господарят духвал във всяко гърне и казвал: Ху! Като видял това, момъкът казал: „Чудна работа, за едно ху трябваше да отидат три години напразно.“ Майсторът му отговорил: „От това ху се вижда любовта ти към грънците. Като обичаш работата си, и грънците няма да се пукат.“ Като обичаш грънците, ти се разговаряш с тях. Дом, в който грънците се духат, там любовта присъства. Искате ли здрави грънци, идете в дом, дето Любовта присъства.

Следователно всеки дом, основан на Любовта, успява. Всеки дом, който не се основава на Любовта, пропада. Любовта е творческа сила, която не търпи нищо отрицателно. Когато гради, Любовта не приема нито една отрицателна мисъл, нито едно отрицателно чувство, нито една отрицателна постъпка като градивен материал. Любовта не търпи никакво съмнение и колебание, никакви противоречия.

Един млад момък от високо произхождение се влюбил в красива млада мома, също от високо произхождение. Като се оженили, той се усъмнил в любовта ѝ, помислил, че тя обича друг някой. Понеже благородството му не позволявало да се разправя с нея, отчаян и огорчен, той напуснал дома си и тръгнал по направление към близката река с намерение да се удави. Като търсел дълбоко място в реката, чул стъпки зад себе си. Обърнал се назад и видял своята възлюбена. Тя се приближила при него и тихо му пошепнала нещо. Той се зарадвал и веднага се отказал от решението си да се дави. Ако би го запитал някой какво му е казала младата жена, той би отговорил: „Моята възлюбена ми каза, че ако се удавя от съмнение и недоверие към нея, и водата ще ме изхвърли навън.“ Водата обича да влиза в човека, да утолява жаждата му, но никого не приема в себе си. Възлюбената му пошепнала, че го обича, че никого друго не е обичала и всякога ще му бъде вярна. Той ѝ отговорил, че е готов да изправи погрешката си и в името на нейната любов да живее и да обича всички хора.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Днес и на вас казвам: не се съмнявайте в Божията Любов. Не се давете в съмнението си, защото ще се намерите в дълбочините му, отдето мъчно ще излезете. Който не вярва в Бога, той сам се дави в съмнението си. Търсете Бога и уповавайте на Него, за да се запознаете с трите Му дъщери – надеждата, вярата и любовта. Запознаете ли се с надеждата, ще станете богат на физическия свят. Запознаете ли се с вярата, ще влезете в духовния свят, за да просветне умът ви и да придобиете знание. Запознаете ли се с Любовта, ще влезете в Божествения свят и ще придобиете вечния живот.

Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога.“ Аз пък казвам: надявайте се на тази, която се надява. Вярвайте в тази, която вярва. Любете тази, която люби. Да се свържете с надеждата, с вярата и с Любовта – това е Вечният живот, към който всяка душа се стреми.

3 август, 5 ч.

Гласът на Любовта

Сега, за да изнесе истината върху известен въпрос, трябва да си послужи с няколко примера.

През една зимна нощ един млад момък излязъл от дома си и се отправил към близката гора, за да се разходи. В това време насреща му се задала глутница вълци. Той бързо се покатерил на едно дърво, дето се скрил от погледа на вълците. Като заминали вълците, момъкът се успокоил и се готвел да слезе, когато се намерил пред нов ужас: на дървото, на което той намерил спасение, се катерела мечка. Тя спряла на един клон, по-долу от неговия. Мечката бягала от същите вълци. Като погледнала нагоре, тя видяла момъка, цял изтръпнал от страх, но мислено го успокоила с думите: „Не се страхувай, в този момент не съм страшна, защото и аз като тебе се намирам пред същата опасност. Наместо да почивам в леговището си, аз излязох да се разходя, но ето че вълци ме погнаха и прибързах да се кача на дървото.“ Като разбрали, че са във всякаква опасност, първа слязла мечката от дървото, погледнала към момъка и с кимване на глава му казала довиждане. Момъкът ѝ отговорил по същия начин и слязъл от дървото.

Дървото представлява животът, момъкът – умът на човека, а мечката – неговото сърце. Значи когато умът и сърцето се намират в един и същи момент пред някаква опасност, не трябва да се борят. Те трябва да се качат на Дървото на живота, там да търсят спасението си.

Един летен ден един млад момък отишъл в гората да сече дърва. По едно време той чул силен рев зад гърба си. Като се обърнал, видял, че към него иде една голяма мечка. В първия момент той се уплашил, и тъкмо се готвел да дигне брадвата, забелязал, че мечката сочела към него с лапата си, искала някаква помощ. Той се вгледал и видял, че в лапата ѝ бил забит голям трън. Момъкът стиснал здраво лапата ѝ в ръката си и внимателно извадил тръна. След това взел малко

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

дървено масло от торбичката си, намазал раната и я превързал добре. Като свършил операцията, мечката го хванала с единия си крак и го повела някъде. Той тръгнал след нея спокойно, с желание да разбере какво още иска тя от него. Като вървели половин час заедно, мечката се спряла пред едно дърво и погледнала нагоре. Момъкът също погледнал нагоре и видял пчели на дървото, които обикаляли около един кошер. Той разбрал, че в кошера има мед, от който мечката го кани да си хапне. По този начин тя изказала благодарността си за направената услуга.

Следователно, когато сърцето ти е ранено, призови ума си на помощ, за да извади тръна от раната му. След това от благодарност то ще ти покаже къде живеят пчелите, за да си вземеш мед, колкото искаш. Мечката, т.е. сърцето, завело човека при пчелите, с което му дала добър урок – да се стреми към чистота и към организиран живот. Разумното сърце може да бъде учител на човешкия ум. Това, което умът научава за хиляда години, разумното сърце го научава само за един ден. Това, което разумното сърце е научило отдавна, умът едва сега го учи. Някои мислят, че умът върши всичко. Отчасти е така. Умът върши всичко, но по инициатива на сърцето. Ето защо човек трябва да разбере Истината първо със сърцето, а после с ума си. Същото се отнася и до Любовта. Човек трябва да разбере Любовта първо със сърцето си, а после с ума си. Когато преведете истината на човека чрез езика си, оставете го той сам да я разбере вътрешно, със сърцето си. Щом я разбере, то ще я предаде правилно на ума.

Мнозина искат да разберат какво нещо е Любовта. Дойдете ли до Любовта, първо сърцето ще я разбере и почувства. Какъвто външен израз да давате на Любовта, сърцето нито се подкупва, нито се лъже. Когато някой ви дава пари като израз на любовта си, той се самозалъгва. Това е любовта на Земята, а не неговата любов. Парите са притежание на Земята. Когато някой ви дава хубава вълнена дреха, за да изрази любовта си, и той се самозалъгва. Това е любовта на овцата, а не неговата. Той е обрал вълната на овцата, направил е дреха от нея и я предлага като своя дреха. Как трябва

да покаже човек своята любов? – Чрез своето добро, разумно сърце. Той трябва да покаже, че обича, както Бог обича. Той трябва да обича, както майката и бащата обичат. Това са понятия за ума, но за разбирането им трябва да дойде сърцето. Не дойде ли на помощ сърцето, тези понятия ще останат теоретически правила. Единственото нещо в човека, което се жертва, това е сърцето. Всички погрешки в човешкия живот произтичат все от жертвите, които сърцето е направило. В този смисъл Бог прощава всяка погрешка на сърцето, която е направена от любов.

Един от великите Учители на древността изпратил един от своите ученици в света, за да проповядва учението му. Същевременно той му дал сила да лекува. Като влязъл в света, между хората, първата работа на неговия ученик била да лекува. Колкото слепи, глухи, клосни, хроми срещнал, всички излекувал. Слепите прогледали, глухите прочули, сакатите и хромите проходили. С една дума, той възстановил здравето на всички, които били лишени от нещо. Обаче каква била изненадата му, когато, вместо благодарност, всички започнали да го преследват. Ония, които прогледали, започнали да го гонят. Ония, на които възстановил слуха и говора, започнали да го хулят, да говорят по негов адрес най-лоши думи. Ония, на които излекувал ръцете и краката, започнали да го бият, да го налагат на общо основание.

Като се натъкнал на това голямо противоречие, той се върнал при Учителя си, разочарован и обезсърчен, и го запитал защо вместо благодарност той се намерил пред толкова хули, гонения и преследвания? Учителят му отговорил: „Грешката седи в това, че ти се зае първо да лекуваш, да отваряш очи на слепи, уши на глухи, да развързваш ръце и крака на ония, които бяха поставени на известни изпитания от Разумната Природа. Първата ти работа беше да проповядваш на здрави хора, които имат очи и уши, на които ръцете и краката са здрави. После, в свободното си време, когато нямаш никаква работа, тогава трябваше да лекуваш слепи, глухи и хроми. Най-после трябваше да се върнеш при мене. Всички тия, които ти излекува, бяха твои неприятели

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

в миналото. За да не те спъват днес и да можеш добре да се развиваш, аз ги вързах. Като не разбираше и не знаеше това, ти ги развърза преждевременно, с което си попречи да свършиш задачата си. Понеже аз ги вързах, на своето време аз сам щях да ги развържа.“

Всеки човек има по една сляпа и глуха мисъл, както и по едно сляпо и глухо чувство в себе си. Трябва ли преждевременно да ги развързва? Следователно дойде ли до своя ум и до своето сърце, човек трябва да помага само на ония свои мисли, чувства и постъпки, които са здрави. Остане ли му свободно време и няма какво да прави, тогава може да се занимава с лекуване на своите болни мисли, чувства и постъпки. Болните мисли, чувства и постъпки в човека са неговите неприятели. Заеме ли се с лекуването им и преждевременно ги развърже, той им дава възможност да го преследват.

Като казвам, че на болни хора не трябва да се проповядва, имам предвид факта, че те не са готови още да възприемат Словото Божие. Когато младият син поиска от баща си своя дял, той имаше желание да си поживее. Докато не изгуби всичко – пари, здраве, сила, той не се върна при баща си. Той се върна при баща си като блуден син. И ако имаше още хора да го съжаляват, да му помагат, той нямаше и досега да се върне в дома си. И досега щеше да се забавлява с младите моми. Но младите и разумни моми не търпят глупави ученици. Синът се върна при баща си, който не беше нито сляп, нито глух, нито сакат. Здрав, добър и разумен беше неговият баща. Разумната мома всякога поставя глупавия момък на място. Тя го заставя да изяде и да изпие парите си, след това да стане свинар, за да дойде на себе си.

Мнозина мислят, че за да учи и да се развива добре, човек трябва да бъде богат, да има добри условия. Ако това е вярно, Христос трябваше да се роди в царски дом, при най-благоприятни условия. Същевременно Той щеше да разполага с властта и никой нямаше да се реши да тури ръка на Него, да Го преследва и разпъва на кръст. Ако беше роден в царски дом, Христос нямаше да свърши работата, която Му

беше определена. Много неща можеше да научи в двореца, но нямаше да знае какво нещо е страданието, какво значи да се жертваш за ближния си. Докато беше прост овчар, Давид водеше чист и свят живот. Като стана цар на Израил, той направи много грехове и престъпления, за които и до днес още се говори. Най-после му се роди син – Соломон, най-мъдрият цар по това време, който имаше триста жени и шестстотин наложници. Това говори за неговите ненаситни желания. По своите грандиозни и ненаситни желания много хора мязат на Соломон. Преди потопа имаше и животни с големи, ненаситни желания, но где са те? Где останаха техните желания? – Нищо не остана от тях – Природата ги унищожи. Днес най-голямото животно е слонът. В сравнение с големите предпотопни животни той е като малко теле.

В турско време един от турските паши посетил едно българско село, във Варненско някъде. Селяните го посрещнали много добре. От благодарност за добрия прием пашата изпратил на това село като подарък един слон. Цяла година те го хранели редовно, но селото започнало да обеднява. Всеки ден трябвало да дават на слона по 50–60 кг ориз. Чудели се какво да правят със слона – скъпо им струвал. Един ден пашата срещнал един селянин от същото село и го попитал: „Доволни ли сте от слона?“ – „Доволни сме.“ – „Добре ли го гледате?“ – „Много добре го гледаме.“ – „Ако искате, мога да ви дам още един слон.“ Като чул тия думи, селянинът се уплашил, хванал се за главата и избягал. Къде е погрешката: в пашата или в селяните? – И в пашата, и в селяните. Селяните трябваше да знаят как да използват слона. Те трябваше да го впрегнат на работа, за да оправдае храната си. Пашата представлява човешкия ум, а селянинът – човешкото сърце. Когато умът иска да изкаже благодарност към сърцето, не трябва да му подарява слон, но да му подари кошер с пчели, които ще му принесат голяма полза.

Като изучавате човешкия живот, виждате, че три важни неща движат човека: светла мисъл, добро чувство и благородна постъпка. Всички съвременни хора са изложени на вътрешни изпитания, на вътрешно недоволство, които могат

да се премахнат само чрез светлата мисъл, доброто чувство и благородната постъпка. Къде се намират те? – В самия човек. Единственото благо, което Бог е вложил в човешкия ум, са светлите мисли, които той възприема от възвишения свят, добрите чувства – в неговото сърце, и благородните постъпки – в неговата воля. В това седи богатството на човека. Ако чрез своите светли мисли, чрез своите добри чувства и чрез своите благородни постъпки човек не може да види Бога, чрез нищо друго не може да Го види. Силата на човека седи в неговите светли мисли, добри чувства и благородни постъпки. Едно от качествата им е това, че като посетят човека, при каквито трудни условия да се намира, той се изпълва с такава сила, че запазва равновесието си.

Един от великите Учители на древността дал една задача на един от своите ученици, за да разбере какво значи силна и светла мисъл. Той му казал: „Ще отидеш в света, между хората, и ще срещнеш на пътя си трима души: военен, брамин и адепт, на които ще удариш по една плесница. Като свършиш задачата си, ще се върнеш при мене да ми разправиш какво си научил. Ученикът тръгнал по света и първото лице, което срещнал, бил един военен. Той му ударил една плесница, но военният веднага се обърнал и му ударил две, като го повалил на земята. Като станал от земята, ученикът си помислил: „Силен човек бил този военен!“ Той продължил пътя си и се отбил в един храм, дето видял как един брамин се молел на Бога. Той се приближил до него и му ударил една плесница. В първия момент браминът дигнал ръката си с желание да го удари, но бързо я спуснал надолу и продължил молитвата си. „Слаб човек излезе този брамин“ – си помислил ученикът. Най-после той срещнал и адепта, силно замислен върху нещо. Приближил се тихо до него, ударил му една плесница и бързо се отдалечил. Адептът останал в същото положение, в каквото бил и по-рано, преди да получи удара – не се мръднал. „Този пък е свършено слаб“ – заключил в мисълта си ученикът.

Като свършил задачата си, ученикът се върнал при учителя си и му разказал всичко, което видял и научил. Учителят

му отговорил: „Докато не придобиеш качествата на адепта, който служи на Любовта, ти никога няма да успяваш. Значи военният представлява човека, който служи на силата. Браминът служи на закона, а адептът е служител на Любовта. Във всеки човек се намират три категории състояния – сила, закон и любов, а самият човек е ученикът, който се учи от тях. Докато не даде предимство на адепта в себе си, човек никога няма да постигне желанията си. Същите категории хора срещаме и в цялото човечество. Докато светът не даде първо място на адепта, хората всякога ще се намират пред изпитания и мъчнотии.

Друг ученик отишъл при същия Учител да го моли да му обясни какво нещо е Любовта. Учителят мълчал, нищо не му отговарял, но ученикът постоял. Десет години наред той посещавал знаменития Учител, все същия въпрос му задавал и очаквал да получи някакъв отговор. На десетата година Учителят, който бил здрав, снажен човек, хванал ученика за ръка и го завел при река Ганг, дето го потопил във водата. Ученикът започнал да се задушава от нямане на въздух, да рита, докато най-после учителят го извадил навън. „Какво усети, като беше във водата?“ – „Усетих, че се задушавам, че губя съзнание, че потъвам някъде дълбоко – въздух ми липсваше.“ Учителят му отговорил: „Когато се намериш в живота си в положение да усещаш, че се задушава, че губиш съзнание, че ти липсва въздух, тогава ще разбереш какво нещо е Любовта.“

И тъй, в света съществуват три категории хора: първата категория е от категорията на военния – човекът на силата, на когото ако удариш една плесница, ще получиш две и ще те повали на земята. Втората категория е тази на брамина, който служи на закона. Удариш ли му една плесница, той пожелава да ти върне със същото, но веднага сваля ръката си и казва: „Няма защо аз да се защитавам, да търся своето право. Има един закон, който отдава всекиму заслуженото.“ Третата категория е тази на адепта, който даже не се спира върху постъпките на хората и от никого нищо не иска.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Като ученици от вас се иска да бъдете смели и решителни като военния, но когато служите на Божествения, а не на човешкия закон, който отговаря с две срещу едно. Бъдете съобразителни и разумни като брамина, който още служи на двата закона – на стария и на новия, но щом се откаже от стария, веднага спуща ръцете си долу и приема новия закон – закона на духовния свят. И най-после, бъдете като адепта, който служи на закона на Любовта, заради което е сляп за човешките грехове и престъпления.

Един ден, когато се върнете в невидимия свят, всички ще бъдете поставени на изпит, за да проверят доколко сте прилагали закона на любовта. Видят ли, че сте си служили с критика, ще ви запитат защо сте критикували. Ако кажете, че сте искали да изправите хората, веднага ще ви запитат: „Себе си изправихте ли?“ Не критикувайте хората, преди да сте изправили себе си, за да не се намерите в положението на точилото, което остри ножовете на хората. Пазете се да не станете точило, което реже главите на хората. Задачата на човека не е да бъде точило.

Представете си, че трябва да получите наследство от десет милиона лева. Същевременно имате да вземате отнякъде сто лева. Трябва ли да оставите настрана десетте милиона и да се борите да получите стоте лева? – Забравете стоте лева, забравете и длъжника си, и обърнете погледа си към десетте милиона, за да не изпуснете срока на получаването им.

Човек е дошъл на Земята да учи, да работи, да придобие голямо наследство. Като знае това, трябва ли той да се занимава с погрешките на хората, с дребнавостите в живота? Погрешките, дребнавостите са уловки. Който се хване на тия уловки, той е спечелил стоте лева, а е изгубил голямото богатство. Ако носите шише с вода, което има вместимост един литър, не трябва ли да услужите на човека, който иска да пие от вашата вода? – Искан ли някой да пие вода от шишето ви, дайте му с разположение. Не се страхувайте, че ще останете без вода. Вие сте близо до извора и ще напълните шишето си с бистра, свежа вода. И без това трябва да

излеете старата вода. Следователно каквито и пакости да ви причиняват хората, всичко е за ваше добро. Не мислете, че това е някакво противоречие. Не казвайте, че като ви причиняват хората пакости, трябва да се защитавате. Има кой да ви защитава. Когато царският син тръгне на разходка, трябва ли да взема оръжие със себе си да се защитава? Има кой да го защитава. Той всякога е придружен от хора, които имат грижа първо за него, а после за себе си. Същото се отнася и до всички хора. Колкото и да е незначителен даден човек за обществото, в което се движи, и за него са определени същества, които го пазят и защитават. От вас се иска само едно: да слушате гласа на тия, които ви пазят и които се грижат за вас.

В Америка някъде, детето на един машинист обичало да си играе на линията, дето минавали тренове. Един ден то пак излязло да си поиграе на линията, но тъкмо в този момент пристигал експресът. Детето не забелязало пристигащия трен и спокойно си играело. Като наближил тренът, бащата видял детето си на линията и извикал: „Лягай!“ Детето легнало на линията, тренът минал отгоре, и така се спасило. Какво щеше да стане с детето, ако се беше спряло да пита баща си защо трябва да легне? Щеше ли да се спаси тогава?

Тъй щото, каквото ви каже Любовта, слушайте гласа ѝ. Кажете ли ви *лягай* – лягай! *Ставай* – ставай! *Мълчи* – мълчи! *Говори* – говори! Каквото ви каже Любовта, слушайте гласа ѝ, изпълнявайте съветите и заповедите ѝ. В послушанието към Любовта седи разрешението на всички въпроси. Искате ли да знаете как ще дойдете до разбирането на езика на Любовта и до послушанието, ще влезете в практическото училище на живота. Това, което сега ви говоря, е теория, а приложението на тази теория ще стане в живота.

Слушайте гласа на Любовта – и ще приемете Истинския Живот.

Слушайте гласа на Истината – и тя ще ви даде Абсолютната Свобода.

Слушайте гласа на Мъдростта – и тя ще ви даде необходимата Светлина.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Това е великото благо, за което всички сте призвани в света. Новата епоха иде и вие трябва да приемете великото благо на живота, на знанието и светлината, на свободата. Ако възприемете Божественото Слово и живеете според него, Духът ще дойде във вас и ще се изпълни стихът: „Духът ще дойде във вас, и каквото пожелаете, ще го постигнете.“ При каквито условия на живота да се намирате – добри или лоши, прилагайте Словото и ще видите добрата страна на приложението. Вярвам, че всички ще го приложите.

13 август, 10 ч.

Разнообразието в живота

Размишление

Ще прочета 10. глава от Евангелието на Йоана, който минавал за носител на Любовта. Когато Любовта го срещна за пръв път и го постави на изпит, той избяга, като остави дрехата си. Йоан е един от апостолите, който е живял най-дълго време на Земята. Защо остана дълго време на Земята? – За да си изработи дрехата, която остави в чужди ръце. През целия си живот той се занимаваше с богинята Венера, изучаваше я. В прочетената глава Христос казва: „Който е дошъл на земята без любов, той е крадец и разбойник. Който е дошъл с любов, той е пастир на овцете.“ Който носи Любовта в себе си, той има живот. Той иде да раздава живота, а не да го отнема. „Крадецът не иде, освен да открадне, да погуби и да заколи.“

Когато четат Библията, някои казват, че там се говори само за минали работи. Има едно минало, което никога не умира. Има едно минало, което умира. От последното можете да се поучавате, но то не може да роди нищо ново. Това минало е подобно на умрял човек, който лежи в сандък. Близките му го обичат, плачат за него, но той мълчи и очаква момента на съживяване или на погребване. Ако любовта на близките му е силна, той ще оживее. Ако е слаба, той ще си остане в същото положение, след което ще го погребат. Като го заровят в земята, близките му казват: „Ние не можахме да ти помогнем, оставяме на тебе. Ако си юнак, стани от гроба.“ Като видят, че и неговата любов е слаба, те изпяват няколко песни на гроба му и си отиват. Всеки, който живее без любов, е осъден на смърт. Обаче който живее с Любов, с Истина, той не може да се занимава с дребнавостите на живота. Той се занимава с възвишеното, със соковете на плода, а не с неговите корици.

„Истината ще ви направи свободни.“ Кога? – Когато се проникнете от Любовта. Без Любов Истината остава нераз-

брана. Без любов човек спи, неподвижен е; с любов той е буден, подвижен. Истинското движение е движение на Духа. Докато дойде до това състояние, човек трябва да мине през няколко вида движения: механическо, органическо и психическо. Днес и любовта се изявява в същите форми: механическа, психическа и Любов на Духа. Механическата любов се отличава с голяма твърдост. Думите, с които тя си служи, също са тежки, твърди. Всеки е опитал тази любов. Тя осакатява човека. Механическата любов трябва да се превърне в органическа, органическата – в психическа, психическата – в Любов на Духа.

Като наблюдавате днес небето, не виждате никакви облаци. То е чисто, ясно, без никакви замъглявания. Днешният ден е ден на психическата любов, която иде вече в света. По този случай Слънцето изгря тихо, спокойно. То говори с всички живи същества на един общ език. Защо? – Защото във вътрешното разбиране на нещата няма никаква разлика. Дойдат ли до външното разбиране на нещата, хората вече се разделят. Благодарение на това голямо различие са се създали езиците. Многото езици говорят за външното разнообразие, в което хората живеят. Щом влязат в новата епоха на Любовта, хората ще си служат с един общ език – с езика на Любовта.

Всички хора се стремят да влязат през вратата на Любовта, да придобият нейните блага. Не е достатъчно човек само да влезе през вратата на Любовта, но той трябва да знае как да излезе. Не е достатъчно човек да възприеме само Любовта, но той трябва да знае как да я оцени и приложи. Докато ревнува, човек не може нито да възприеме Любовта, нито да я приложи. Ревността е отрицателно чувство, което се явява и в децата, и във възрастните. Когато в едно семейство се ражда дете, родителите му се радват, приемат го добре. Родил ли се второ дете, родителите му пак се радват, но първото дете не го приема с радост. То е недоволено от неговото идване, затова се сърди, плаче, не го приема. Психическата любов, която иде в света, изключва ревността. Новата епоха спира вниманието си върху всеки човек като към откнове-

РАЗНООБРАЗИЕТО В ЖИВОТА

ние на Божията Любов. Като знае това, човек трябва да бъде внимателен в своите думи, мисли, чувства и постъпки. Всяка проява на човека трябва да бъде пълна със съдържание и смисъл. Няма ли смисъл и съдържание, тя е сяпа проява, която никого не ползва.

Съвременните хора не разбират Любовта, защото не могат още да се освободят от своите стари схващания. Те мислят, че ако обичаш един човек, трябва да го облечеш, да го нахраниш, да му дадеш легло и т.н. Това е външен израз на любовта, а не вътрешен. Истинската любов подразбира такива прояви, във формата, в съдържанието и в смисъла на които има пълно единство и хармония. Истинската любов се отличава с вътрешна мекота. Който е придобил Любовта, ако е певец, гласът му се отличава с вътрешна мекота и пластичност.

Колкото и да се говори за Любовта, в края на краищата тя ще се изяви по различни начини, според съзнанието на различните хора. Дайте едно златно перо в ръката на всеки човек и вижте кой какво ще напише. Религиозният ще напише: „Бог е Любов.“ Ученият ще напише: „Слънцето грее.“ Разочарованият от любовта ще напише: „Няма смисъл да люби човек.“ Слабият и мързеливият ученик ще напише: „Учителите се отнасят зле с мене.“ Философът ще напише: „Любовта е начало на живота.“

Аз пък казвам: Любовта не се предава, но се живее. Любовта е качество на Бога. Само Бог обича, а човешката любов е отражение на Божествената. Колкото и да иска, без Божията Любов човек нищо не може да даде. Може ли да се греете на лунната светлина? – Луната свети благодарение на светлината, която възприема от Слънцето. Следователно, ако човек люби, това се дължи на Любовта, която приема от Бога. Засега човек има отношение към Луната дотолкова, доколкото тя може да го чисти. Луната изтегля всички отрови и нечистотии от човешкия организъм. При днешните условия без Луната човек би се намерил в големи мъчнотии. Затова младите моми и момци излизат вечер на лунно осветление да се лекуват. Когато искат да живеят, да се радват и

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

веселят, те излизат на слънце, но се пазят да не почернеят. Религиозните вярвания на хората се дължат на влиянието на Луната. Възгледите на хората за живота се дължат на влиянието на Слънцето. Възгледите им за любовта се дължат на Венера. Обаче човек трябва да изучава светлината на духовното слънце, което изгрява вече в света. Това слънце изгрява в съзнанието на хората. То носи нова светлина за разбиране на живота и Природата, ново разбиране на Любовта.

Днес ние се радваме на всички приятели, които са дошли от далечни страни, защото са се отзовали на поканата на Божествения свят. Ние се радваме, че и те стават проводници на новата Любов, която иде вече в света. Ние се радваме, че чрез всеки присъстващ тук присъства целият им народ: чрез французите присъства цяла Франция, чрез англичаните присъства цяла Англия, чрез латвийците – цяла Латвия, чрез руснаците – цяла Русия, чрез италианците – цяла Италия, чрез германците – цяла Германия, чрез финландците – цяла Финландия, чрез шведите – цяла Швеция, чрез гърците – цяла Гърция, чрез югославците – цяла Югославия. Всички народи, на които сега не споменаваме имената, ще ги споменем в бъдеще, когато имат възможност да се отзоват на великата покана на Възвишения свят. И като погледнете на тази сбирка от различни нации, човек не може да не се радва на голямото разнообразие, което съществува в Божествения свят.

В един голям европейски ресторант се събрали четиринайсет души от четири нации: французин, англичанин, германец и руснак. Като обядвали заедно, те забелязали, че някъде високо във въздуха се вие нещо. Французинът веднага станал, взел вестник и започнал да чете какво пишат за това. Германецът взел шапката си и веднага отишъл да види какво казват учените по този въпрос. Англичанинът извадил бинокъла си и почнал да гледа нагоре какво се вие из въздуха. Руснакът обаче легнал на гърба си и спокойно казал: „Орли са това!“ Тук виждаме четири нации, всяка със свое специфично проявление.

РАЗНООБРАЗИЕТО В ЖИВОТА

Сега ви поздравявам с новия ден на Любовта. Желая ви да освободите сърцата си от всички тревоги и смущения. Оставете тревогите отвън, а в сърцето си внесете повече радост и веселие, повече любов. Дръжте в ума си думите на Великия Учител: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих. Син Человечески дойде да донесе живот, и то преизобилно.“

Този, който е говорил преди хиляди години, пак ви говори. Той иде да внесе любов в сърцата на всички хора. Които вярват в Любовта, чертаят своето бъдеще. Днешният ден показва вашето бъдеще. Не се страхувайте! Светло е вашето бъдеще, като днешния ден. Слънцето грее приятно, небето е чисто, ясно – весело се живее. Пред вас, пред всички народи, се открива велико бъдеще. Велико е бъдещето на човечеството поради Любовта, която ще се изяви. Всички хора и всички народи ще си подадат ръка като братя и сестри и ще се поздравят в името на Божията Любов.

Бог е Любов, Бог е живот.

Бог е Мъдрост, Бог е светлина.

Бог е Истина, Бог е свобода.

14 август, 10 ч.

На своето място

Тази сутрин ще ви дам малка закуска, за да работите добре.

Когато Бог създал света, хората населили Земята и били щастливи, но не знаели какво да работят. Тогава хората били по-малко на брой, отколкото днес. За да определи на всеки човек съответна работа, Бог изпратил на Земята един ангел с една голяма торба, пълна с наставления: всеки да знае какво да работи. Всяко наставление било поставено в специален пакет. Когато приближавал към Земята, ангелът видял, че една млада красива мома се къпела в едно езеро. Той се загледал в нея и изпуснал торбата от ръката си. Торбата се отворила и пакетите се пръснали по земята. Като видели това, хората се спуснали към пакетите и ги разграбили. Всеки човек взел по един пакет, но кому какъвто попаднал, а не според както Бог ги е определил. Благодарение на това между хората се явило голямо разногласие, което и до днес още продължава. Тъй щото разногласието в света се дължи на грешката на ангела, който се увлякъл в красивата мома и не могъл да изпълни задачата си.

Ангелът се завърнал при Бога, но с незавършена задача. Бог го запитал как е решил задачата си, а той казал, че видял красивата царска дъщеря, в която се влюбил. За да научи урока си, Бог го изпратил отново на Земята, но и досега още ангелът не се е върнал на Небето. Този ангел е във всички хора, дето изучават задачата на послушанието. Той е недоволен от положението си, но търпи. Докато не събере всички пакети с ценното съдържание и не ги постави на съответните им места, той няма да се върне на Небето. Значи на всеки човек е дадена задача да постави всяко нещо в себе си на неговото място. Ангелът трябва да ходи между хората, да търси пакетите и да предаде всеки пакет на притежателя му. Кога ще се върне ангелът в своето отечество? – Когато настъпи новата епоха. Новата епоха ще го освободи.

Днес всички хора се увличат по царската дъщеря. Коя е царската дъщеря? – Царската дъщеря – това е светът във всички негови прояви. Не е лошо да се увлича човек, но само когато изпълни задачата си. Ангелът трябваше първо да изпълни мисията си, за която бе слязъл на Земята. След това можеше да се увлича, да се захласва, дето иска.

Съвременният човек се намира пред нова епоха, за която трябва да бъде готов. За да се приготви за новата култура, той трябва да развие в себе си чувството да оценява нещата. Четири неща трябва да цени човек: благата на своя дух, на своята душа, на своя ум и на своето сърце. Щом оценява тия неща, той може да служи на Бога с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила. Искан ли да служи на Бога, човек трябва да тури в действие всичките си пръсти. Показалецът представлява човешкия дух, средният – човешката душа, безименният пръст – човешкия ум, а малкият – човешкото сърце. Големият пръст, палецът на човека, представлява Божествения свят – светът на Любовта. Ако четирите пръста на човека не се съберат заедно с палеца в едно цяло, те не могат да използват силата си. Духът, душата, умът и сърцето на човека трябва да черпят сила от Божествения свят, от света на Любовта. Ето защо, когато се почувствате слаби, поставете палеца си срещу всеки пръст поотделно и си кажете: „Ще работя с духа, с душата, с ума и със сърцето си за Бога.“

В пръстите на човека се крият сили, които той не оценява. Големи богатства носи човек в себе си, но като не може да ги използва, минава за сиромас. За да се създаде показалецът – пръстът на едно от великите божества на миналото – Юпитер, са работили хиляди мощни духове. За да се създаде средният пръст – пръстът на човешката съвест и справедливост, са работили хиляди възвишени същества. Този пръст се нарича Сатурнов. За да се създаде безименният пръст – пръстът на Слънцето, са работили хиляди възвишени умове. Този пръст показва стремежа на човека към възвишеното и красивото, към музиката, изкуството и науката. За малкия пръст са работили хиляди възвишени сърца. Той е наречен

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

пръст на Меркурий, секретар на боговете. Искате ли да разрешите материалните си работи добре, обърнете се за съвет към малкия си пръст. Той се занимава с материалните работи в света.

Следователно, докато разполагате с богатства, не очаквайте на хората – те да ви учат как да ги използвате, но впрегнете се сами на работа, за да използвате всичко, което ви е дадено. Не работите ли сами, вие ще направите същата погрешка, каквато е направил един цар в древността. Този цар имал три доброкачествени череши в градината си. Когато черешите дали изобилен плод, царят пожелал да изпрати на своя съсед – също цар, една кошница от своите череши и да го поздрави. Той заповядал на един от слугите си да набере от най-едрите череши в една кошница и да ги занесе на съседа му. Слугата изпълнил заповедта на своя господар и тръгнал към съседното царство. Като вървял по пътя, от време на време слугата си хапвал по две-три череши, за да се разхлади. Докато стигнал до царя, в кошницата останали само три череши. Той изял още две и за царя останала само една. Като предложил единствената череша на царя, последният го запитал: „Как се яде това нещо?“ Слугата показал на царя как се яде черешата и се върнал назад при своя господар.

Как трябваше да постъпи царят, който пожелал да изпрати на съседа си да опита неговите първи плодове от градината му?

15 август, 5 ч.

Възможности на Любовта

Размишление

Ако попитат ученика защо ходи на училище, той ще отговори, че ходи на училище, за да се учи. Ако попитат вярващия защо се моли, той ще отговори, че се моли, за да се свърже чрез молитвата с възвишения свят. Ако попитат гладния защо отива на гостилница, той ще отговори, че отива на гостилницата, за да се нахрани, да задоволи глада си. Какъв отговор ще дадете вие, ако ви запитат защо отивате на планината?

Едно трябва да се знае: като ходи човек на училище, на църква, на гостилница или на планината, това не е еднократен процес. Това са динамически, а не статически процеси. Много пъти ще ходи човек на училище, на църква, на гостилница, на планината, защото ученето, моленето, яденето, движението са непрекъснати процеси. През целия си живот човек ще ходи на училище и все ще носи книга в ръка. През целия си живот човек ще ходи на църква с молитвеник в ръка. През целия си живот човек ще носи хляб в ръка, докато разбере смисъла на храненето. През целия си живот човек ще се качва по планински върхове и ще слиза, за да се научи правилно да ходи. Някои хора сами носят книгата, молитвеника, хляба си, а други оставят на слугите си – те да носят пособията им.

Вие дойдохте на планината сами, но ви предупредиха, че ще носите сами книгата, молитвеника, хляба си. Като знаете това, вие трябва да разчитате на себе си. Кое е по-добре: сами да носите необходимите си пособия, или да оставите други да ви ги носят? Да носиш и да ти носят, това са два велики процеса в Природата. Да носиш, това значи да бъдеш слуга. Да ти носят, това значи да бъдеш господар. И за двете служби се изискват умни хора. Можете ли да поставите глупавия за учител? Можете ли да поставите хилавия, слабия за слуга?

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Каквато служба и да се даде на човека, разумност се иска от него.

В света съществуват два велики закона: закон за правото мислене и закон за правото чувстване. Тези два закона направляват човешкия живот. И двата закона внасят разположение, простор и широта в човека. Когато влезе в закона за правото мислене, човек има полет, дух и разположение за работа. Когато влезе в закона за правото чувстване, човек се вдъхновява и започва да твори. Външно хората се различават по език, по обхода, по разбиране, но дойдат ли до естествените процеси, там всички си приличат. Като започват да ядат, всички хора се хранят еднакво: първо турят храната в устата си, която започва да се отваря и затваря, да се криви на различни посоки. Вие можете да учите човека на всичко, но не можете да го учите как трябва да се храни. Всеки човек, всяко живо същество знае как да яде. Храненето е естествен процес и като такъв той коренно се различава от неестествените процеси. Когато художникът започва да рисува, той нацапва тук-там платното, от което впоследствие излиза нещо красиво. Когато поетът започва да пише, той драска върху бялата хартия. От това драскане излиза нещо ценно. Цапането на платното от художника, драскането върху хартията от поета са естествени процеси, без които никакво художество, никаква поезия не можете да очаквате.

Естествените разумни процеси се отличават от неестествените и неразумни по това, че се четат и препрочитат. Разумните хора ценят тия процеси и ги разбират, а неразумните не ги разбират. Например светлината, която човек възприема от Слънцето, произвежда седем процеса в човека. Но тези процеси се разбират само от разумните хора. Само те знаят, че светлината е съставена от седем различни цвята: червен, портокален, жълт, зелен, син, тъмносин и виолетов. Всеки цвят е свързан с известен род сили в човешкия организъм. Червеният цвят е свързан със силите на сърцето, портокаловият – със силите на ума, зеленият – със силите на волята, жълтият – със силите на душата, виолетовият – със силите на духа. Светлината говори на човека едновременно

ВЪЗМОЖНОСТИ НА ЛЮБОВТА

на седем различни езика. Значи всеки цвят на светлината има специфичен език. Който разбира тия езици, той е здрав, учен, силен. Който не разбира тия езици, той не може да се ползва от тях, вследствие на което няма никакви постижения. Животът започва с червената светлина. Като не разбират езика на червената светлина, хората се спират главно върху яденето. Цял живот те изучават науката за храненето, но не могат да дойдат до дълбокия смисъл на тази наука. Те ядат и пият, и като се нахранят, благодарят. Който разбира езика на червената светлина, благодарят, преди да са се нахранили. Портокаленият цвят учи хората да дишат правилно. Който не са разбрали езика на портокалената светлина, цял живот дишат, но нямат големи постижения. Който са разбрали смисъла на науката за дишането, те я свързват с правото мислене и се радват на големи постижения.

И тъй, който разбира законите на светлината, той благодари, преди да е ял, преди да е получил нещо. Той обича да благодари, преди да е получил нещо, преди да са свършили някаква работа за него. Бог обича човека, преди да е направил нещо за Него, докато е още дете. Човек обича ближния си, когато направи нещо за него. Това са две положения, които обхващат два различни въпроса: въпрос за незнанието и въпрос за знанието. Значи Бог се занимава с явления, които още не са станали. Човек се занимава с явления, завършени вече в миналото, и с такива, които сега стават. Науката за знанието обхваща човешки процеси, а науката за незнанието – Божествени! Невъзможното за човешките процеси е възможно за Божествените. Казано е в Писанието: „Невъзможното за човека е възможно за Бога.“ Невъзможното за омразата е възможно за Любовта, невъзможното за невежеството е възможно за знанието, невъзможното за слабостта е възможно за силата. Наистина, мъчно е човек да направи услуга на онзи, който му е причинил пакости. От зла воля ли прави човек пакости? – Често хората си причиняват пакости от невежество, от недосещане. Ако си спуснал някой човек със здраво въже в кладенец, за да свърши някаква работа, ти трябва да го извадиш със същото въже. Отрежеш ли въжето,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

преди да си го извадил, ти му причиняваш пакост – оставяш го в кладенеца. Ще кажете, че трябва да отрежете въжето. Да, но когато извадите човека от кладенеца. Ако извадите човека от кладенеца и забравите да отрежете въжето, с което сте завързали крака му, причинявате друга пакост – спъвате го, той не може да ходи. Щом сте го извадили от кладенеца, ще отрежете въжето, с което сте го вързали, и ще го пуснете на свобода. Следователно за да не причинявате пакости на хората, правете всяко нещо на своето време. Не спазвате ли това правило, без да искате, ще причинявате пакости и ще се натъквате на противоречия.

Христос казва: „Да не се смущава сърцето ви.“ От какво се смущава човек? – От противоречията в живота. Какво трябва да направи, за да не се смущава? – За да не се смущава, човек трябва да остави противоречията в ръцете на Бога. Те са Негова работа. Само Бог разрешава противоречията. Погрешката на хората се заключава в това, че се занимават с Божиите работи, а своите работи са оставили на Бога, Той да се занимава с тях. То е все едно детето от първо отделение да се занимава с работата на учителя си, а на учителя си да даде своя буквар. Тъй щото, искате ли да оправите работите си и да не се смущава сърцето ви, вземете буквара си и започнете да изучавате буквите, а философските книги оставете за учените.

Желая ви да бъдете щедри, да знаете кога как да постъпвате и да мислите, да чувствате и да говорите правилно.

Един banker, милионер, се отличавал със своето затворено сърце. При него дохождали различни дами, госпожи и госпожици от различни общества, за да искат помощ за благотворителни дружества, но както и да го убеждавали, каквото и да му говорили, повече от един долар той не давал. Един ден в кантората му влязла една красива мома, пошепнала му нещо на ухото и веднага се отдръпнала. Още в този момент той извадил 25 хиляди долара, които предложил на момата. Един от приятелите му бил свидетел на тази случка и го запитал: „Защо даде такава голяма сума на младата мома?“ – „Защото знае да говори – казал bankerът.

ВЪЗМОЖНОСТИ НА ЛЮБОВТА

– Досега никой не ми е говорил като тази мома. Никога не съм слушал такива думи като тия, които излязоха от нейната уста.“ Какви са били тия думи? Това оставям на вас, вие сами да отговорите.

Желая ви да постъпвате като младата мома, която отвори сърцето на банкера.

16 август, 5 ч.

Не дири своето си

Размишление

*Любовта не се превъзнася, не се гордее;
не дири своето си, не се раздражава,
не мисли зло; на неправдата се не радва,
а сърадва се на истината;
на всичко хваща вяра,
на всичко се надее, всичко търпи.*

В един манастир служили няколко калугерки. Те имали една добра, благочестива игуменка. Освен за религиозните си obligations, тя се грижела и за стопанството на манастира, дето хранили няколко кокошки, които снасяли яйца. Игуменката забелязала, че яйцата липсвали. Тя се чудела кой взема яйцата. Най-после дошла до заключение, че калугерките вземат яйца от курниците и ги пекат или ги варят в килиите си. За да не стават злоупотребления с яйцата, игуменката издала строга заповед да не се пали огън в килиите. Въпреки заповедта ѝ яйцата продължавали да изчезват. Една вечер тя решила да провери какво правят калугерките в килиите си. Тя погледнала през ключалките на вратите и видяла, че някои от калугерките се молели, други се разговаряли или четели книги. В една от килиите тя видяла нещо особено: две калугерки държали в ръцете си тел, на която било закачено яйце, което пекли на свещ. „Чудна работа! На каква майстория ги е научил дяволът! Да пекат яйце на свещ!“ Дяволът бил около игуменката, чул обвинението, което тя хвърлила върху него, и казал: „Напразно ме обвиняваш. Този майсторлък и аз виждам за първи път.“ – „Какво да се прави тогава?“ – „Нищо друго, освен да не отглеждаш кокошки в манастира.“ – „Как да не отглеждам кокошки, когато ми трябват яйца?“ – „Щом трябват на тебе, и на калугерките трябват“ – отговорил дяволът и продължил пътя си.

17 август, 5 ч.

Новият закон

Съзерцание

Днес всички хора искат да бъдат физически здрави. Те казват: „Здрав дух в здраво тяло.“ Физическото здраве се обуславя от два елемента: от въздух и от храна. Следователно ако диша правилно и ако се храни правилно, човек ще бъде здрав. Дишането и храненето са два процеса, които съществуват и в духовния свят. Вътрешната или духовна страна на дишането е правилното мислене. Вътрешната, духовната страна на храненето е правилното чувстване. Значи между дишането и мисленето, както и между храненето и чувстването, съществува тясна вътрешна връзка. Ако дишането не се придружава от вътрешна мисъл и ако храненето не се придружава от вътрешно чувство, тия два процеса не се използват правилно. Обаче ако човек свърже дишането със стремежите на своя ум, а храненето – със стремежите на своето сърце, и двата процеса ще се извършат правилно и ще имат добри резултати. Тогава можем да кажем, че всеки човек, който от една страна диша и мисли правилно, а от друга – яде и чувства правилно, той е здрав и физически, и психически.

За да избегнат болестите и страданията, хората търсят причините, които ги създават. Те знаят, че като махнат причините, и страданията ще изчезнат. Две причини произвеждат болести и страдания: едната е физическа – неправилно дишане и хранене; втората причина е психическа: неправилно мислене и чувстване. Храненето е свързано със сърцето, а сърцето – с душата. Дишането е свързано с ума, а умът – с духа. Следователно хармоничен живот е онзи, в който човек е успял да съпостави в правилна връзка процесите дишане и хранене по отношение силите на душата и на духа. За да придобие тази хармония, човек трябва да се свърже с ония хора, които са здрави умствено и сърдечно. Той трябва да наблюдава как диша и как се храни здравият,

а не болният човек. Той трябва да наблюдава как се изявяват мислите и чувствата на здравия, а не на болния човек. На болния можете само да услужвате, но не се свързвайте с него. Какво ще спечелите, ако изучавате една празна кесия? Какво ще спечелите, ако седите при сух извор? Има смисъл да изучавате пълната кесия. Има смисъл да седите при живия извор, който непрестанно блика. Празната кесия, пресъхналият извор са болните хора, от които нищо не можете да придобиете. Пълната кесия, живият извор са здравите хора в света, от които всякога можете да се ползвате. Празната кесия трябва да отиде при пълната, а сухият извор – при живия. Това е Божествен метод, който трябва да се приложи.

Съвременните хора не успяват в живота си, понеже държат празните кесии затворени. Празната кесия е черна, която очаква времето си да се напълни. За да се напълни, черната трябва да бъде свързана с някоя къща, дете има живот. Същото се отнася и за човека. Докато не е свързан с разумния живот, човек всякога ще бъде празна кесия, празна черна. Всички отрицателни прояви – безверие, съмнение, недоволство, са причина за прекъсване на връзката на човека с разумния живот. Казано е в Писанието: „Ние живеем и се движим в Бога.“ Прекъсне ли връзката си с Бога, човек всякога остава празна черна.

И тъй, страданията крият в себе си възможности за човека. Докато не е използвал и разбрал възможностите в себе си, човек страда. Щом ги използва и разбере, страданието му се превръща в радост. Радвайте се на малките страдания, приемайте ги с любов, защото са от Бога дадени. Ако не можете да приложите любовта си, дете трябва, защо ви е тя? Колкото малка и да е любовта, тя трябва да се приложи на такова място, дете може да действа. Ако десетки години наред поливате един камък с вода от любов към него, какво ще му предадете? Ако постоянно целувате и прегръщате този камък, какво ще му предадете? – Най-много, което можете да направите, е да образувате малка трапчинка в камъка. Целувката и прегръдката на човека не е за камъка. Ако някой човек е в състоянието на камък, трябва ли да го

целувате и прегръщате? Трябва ли да очаквате от камъка любов? Който се е опитвал да застави камъка да го обича, той всякога е излизал от опита си с пукната глава. Дървото за познаване на доброто и на злото не представлява нищо друго, освен лошите хора в света. Значи Бог е забранил на човека да се храни с плодовете на лошите хора. За да бъде здрав, човек трябва да се храни само с плодовете на добрите хора. Сега и на вас казвам: хранете се с плодовете на добрите хора. Това е новият закон в света.

Къде трябва да търсите лошите и добрите хора? – Лошите и добрите хора не са вън от вас, но вътре във вас. Лошите хора са вашите лоши мисли и чувства. Следователно не очаквайте нищо добро от вашите лоши мисли и чувства. Доброто можете да получите само от вашите добри мисли и чувства.

18 август, 5 ч.

Новораждане

Размишление

Като се натъква на своето естество, човек среща голямо противоречие. Той иска да обясни причината на това противоречие, но не може. За това противоречие именно е казано в Писанието: „Чудно и страшно съм създаден, Господи.“ И гроздето може да се запита защо, докато сокът му е пресен, има сладък вкус, а като престои няколко дена, той става резлив и се кисва? Учените са разрешили този въпрос. Те казват, че във въздуха се намират особени бактерии, наречени ферменти, които, щом попаднат в гроздовия сок, предизвикват спиртна ферментация. Гроздовата и овощната захар, които се намират в гроздето, под влиянието на спиртните ферменти се разлагат на спирт и въгледвуокис. При това положение ние казваме, че гроздовият сок се кисва, т.е. ферментира.

Всяка мисъл, всяко желание и всяка постъпка оставят в човека особен род утайки, които претърпяват ферментиране или кисване. За да не става кисване, човек трябва да приложи филтъра на своето сърце и на своя ум, и преди да се наслоили утайките, да ги отдели настрана. За да прилага тия филтри, човек трябва да се новороди. Затова Христос казва: „Ако се не роди от вода и от Дух, човек не може да влезе в Царството Божие.“ Новороденият живее с Божествени мисли и чувства, които никога не ферментират. Следователно, докато живее в човешкото, човек всякога ще ферментира. Щом ферментира, той ще опита противоречията на своя живот. Живее ли в Божественото, в него нищо няма да ферментира.

Едно от големите противоречия в човешкия живот се дължи на храненето. Като процес храненето произвежда вътрешни противоречия в човека. Например какви по-големи противоречия можете да търсите от тия, на които месоядците се натъкват? Месото съдържа много отрови и нечис-

тотии в себе си, които причиняват много болести. Болестите развалят целия живот на човека. Месната храна оказва влияние не само върху организма на човека, но и върху неговия психически живот. Като се храни с месо, човек възприема качествата на животното, което е ял. Едно отличително качество на свинята например е ровенето. Тя мисли, че с ровене всичко става. Ровенето е отрицателна черта, която човек възприема от свинята. Като знаете това, вие трябва да бъдете внимателни в избора на храната си.

Като рови тя корена на крушата, плодовете от дървото започват да падат на земята и свинята мисли, че тя сама ги е изровила. Понякога и човек мисли по същия начин. Той изоре земята, посади житото и после казва, че сам е накарал житото да расте. Било е време, когато житото е расло само, без да го сеят хората. При това първоначално житото е било много едро. Колкото по-умни и по-културни са ставали хората, толкова по-малки са ставали житните зрънца. Било е време, когато житните зрънца са били едри като дренки. Дрянът е дърво, което цъфти най-рано, а зрее най-късно. Поради тази отличителност на дряна е създаден един анекдот. В далечното минало дяволът решил да избере едно от плодните дървета за свое собствено и започнал да наблюдава кое от тях ще цъфне най-рано. Като видял, че дрянът цъфнал пръв, той се зарадвал и казал: „Дрянът ще бъде мое дърво. Рано цъфти, рано ще узрее и рано ще свърша работата си.“ Голяма била изненадата му, когато видял, че дрянът узрял последен. Дяволът се разгневил, че за пръв път се лъже в своя избор, и прокълел дряна да стане корав, че когото бият с дрянова пръчка, да знае, че късно ще узрее. От този ден дяволът изгубил вярата си в дървета, които рано цъфтят. Обаче дренките имат лечебно свойство. Те се употребяват против стомашно разстройство.

Запитали дряна: „Защо твоите плодове са толкова дребни? Виж тиквата какви едри плодове дава.“ Дрянът отговорил: „Големите работи издържат само шест месеца, а малките – векове.“

19 август, 5 ч.

Относителни и абсолютни разбирания

Размишление

Йоан, 6. глава

В древността учениците се спирали върху четирите елемента на Аристотел: вода, въздух, огън и земя. Те казвали, че човек не може да живее без тези елементи. Той не може да живее без вода – от жажда ще умре; без въздух ще се задуши, без огън ще замръзне и не може да се движи, без земя няма къде да стъпи и да си почине.

Съвременните учени казват, че тия четири елемента вземат голямо участие при образуването на органическия свят. С една дума, те играят голяма роля в създаване на Природата. Като са изучили тия четири елемента, наречени тъй в широкия смисъл на понятието елемент, казват, че водата е сложно тяло, съставено от два обема водород и един обем кислород. Въздухът е смес от $4/5$ азот и $1/5$ кислород. Земята пък представлява смес от всички елементи, взети в различни количествени отношения. Това, което учените някога са считали за елемент, днес се оказва, че не е елемент. Защо? – Защото може да се разлага на по-прости от себе си съставни части. Външно то изглежда като елемент, но не и вътрешно. И куклата външно прилича на човек, но не е човек. Тя има всички удове, каквито и човек има, но удовете не я правят човек. Човекът е същество, което има дух, душа, ум и сърце. Духът е начало, което създава всичко; душата урежда всичко, умът изявява всичко, а сърцето стопява всичко.

Като сравняваме сегашния живот с живота на миналото, виждаме голяма разлика и в научно, и в религиозно отношение. Сегашните научни разбирания се различават коренно от тия на миналото. И сегашните религиозни вярвания на хората се различават коренно от миналите. И бъдещите научни и религиозни възгледи на хората ще се различават коренно от сегашните. Например малките деца вярват, че

ОТНОСИТЕЛНИ И АБСОЛЮТНИ РАЗБИРАНИЯ

като техните майки, бащи, братя и сестри няма в света. Вярно ли е това? – Разбиранията им са такива. Понякога и възрастните хора правят подобни заключения. Защо? – Разбиранията им са такива. Когато не разбира нещата, човек си представя това, което не е. Във времето на френската революция един млад турчин казал на един стар турчин: „Във Франция има революция.“ Старият се хванал за брадата, замислил се и казал: „Благодаря на Бога. Дано това, което става там, да дойде и към нас.“ Защо казал така? – Не разбира човекът. Той мислел, че някакво голямо благословение е сполетяло Франция. Като му обяснили, че във времето на революцията нещата се обръщат с главата надолу, той казал: „Дано Бог ни запази, да не изпраща и към нас това, което става във Франция. Сега разбирам вече какво представлява революцията.“

Какво означава думата *революция*? – Революция означава, че всички неща се въртят около свой център, около себе си. Колелото не се ли върти около себе си? Ако не се върти около себе си, ако не прави революция, то не може да се движи. В революцията има и добро, и зло. При доброто човек забогатява, при злото осиромашава; при доброто човек оживява, при злото умира. В Природата съществува привидна смърт. Когато едно същество умира, друго оживява. Злото обаче трябва постоянно да умира. Ако злото в човека не умира постоянно, той не може да живее. В човека има нещо, което постоянно умира, но има нещо, което постоянно оживява. Например днес вие не сте това, което сте били в детинството си, нито в зародишното си състояние. Когато сте били в зародиш, вие сте били почти без тегло и постепенно сте увеличавали теглото си. Днес имате тегло повече от 60 кг. Колкото повече расте тялото, толкова повече се увеличава теглото му. Докато има малко тегло, детето не помни нищо от своя живот. Колкото повече расте, съзнанието му се пробужда и то започва да помни. Като порасне, детето проявява сила в зависимост от увеличаване на материята си. Обаче материята се измерва с една мярка, а енергията – с друга. Материята произвежда един род налягане, а енергията – друг.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Съвременните учени говорят за атмосферното налягане и казват, че това налягане върху човека се уравновесява с неговото вътрешно напрежение. Ако той нямаше вътрешно напрежение, външното налягане би го сплескало. Човек е изложен не само на физически, но и на психически налягания. Злото например е външно налягане върху човека, а доброто – вътрешно. Ако нямаше външно налягане, човек би се пръснал; ако нямаше вътрешно напрежение, той би се сплескал. Значи външното и вътрешното налягане са необходими. Днес на злото и на доброто се гледа като на особен род налягания върху човека. Според някои злото е сила, която се проявява без закон, а доброто – със закон. Какво лошо има в това, че една сила се проявява без закон или със закон? Ето, индусите гледат на живота като на зло, независимо от това дали се проявява със закон, или без закон. Зло и добро са относителни понятия. Когато разбойникът ограбва богатия човек, това наричаме зло. Защо? – Защото го лишава от богатството му. Богатият страда, защото разбира цената на богатството. Ако не даваше цена на богатството си, той нямаше да страда. Ако разбойникът върне богатството назад, богатият ще се радва. В този случай злото изчезва. Това показва, че понятията за зло и за добро са относителни и се менят според разбиранията на хората.

Сега ще дам друго определение за злото и за доброто. Ако правиш зло без любов, това е зло; ако правиш добро без любов, и това е зло. Например ако обереш някой човек и не му върнеш парите, това е зло. Ти си направил зло без любов. Обаче ако обереш човека и върнеш парите му назад, ти си направил добро. Това е зло, направено с любов. Ако правиш зло с любов, това е добро; и ако правиш добро с любов, това е пак добро.

Често хората говорят зле за себе си. Например някой казва: „Не съм способен човек. Защо ми е живот, пълен със страдания? Защо ми е това богатство, като няма кой да ме обича? Защо ми е това знание, като няма къде да го приложа? Защо ми е даден този хубав глас, като няма кой да ме слуша?“ Онези от вас, които сте дошли на планината, пейте

ОТНОСИТЕЛНИ И АБСОЛЮТНИ РАЗБИРАНИЯ

за самата планина, за камъните, за водите. Те са най-добрите слушатели. Започнете да пее и ще видите, че водите ще се плискат, малките камъчета ще подскачат. Ако вие пее и сами не се слушате, отвън никой няма да ви слуша. Вие ще бъдете едновременно изпълнител и слушател. Ако вие сами нямате добро мнение за себе си, и хората няма да имат добро мнение за вас. Като имате добро мнение за себе си, ще имате добро мнение и за окръжаващите.

Мнозина се мислят за сиромаси и казват, че нямат средства за учители, за да ги учат. Те не знаят, че Онзи, Който учи всички хора, това е Бог. Той учи човека отвътре чрез самия живот. Той го учи чрез злото и чрез доброто. Той го учи чрез всички блага и чрез всички несгоди. Следователно Бог иска от човека да има пълна вяра и пълно упование в Него. Бог иска човек да прилага Любавта, както Той я прилага. Бог е толкова снизходителен, че не иска от човека да бъде дълготърпелив, но поне търпелив. Той не иска от човека да бъде вселюбещ, но да бъде поне любещ.

Като ученици от вас се иска разумност, за да използвате това, което днес ви се дава. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка, колкото и да са малки, използвайте ги в дадения момент. Не отлагайте нещата за бъдеще. Настоящото е ваше, а не бъдещето. Така постъпват разумните, добрите, любещите хора.

Благодарете за всичко, което ви се случва в живота.

20 август, 5 ч.

Малката молитва

Любовта никога не отпада.

Едно цветенце на планината се молело на Бога:

Господи, посещавай ме със Своята роса и с небесната Си светлина, да се радва моето малко сърце на Твоите блага.

Аз, Господи, ще се обличам с най-хубавите си дрехи, за да посрещам Твоята светлина.

Който минава покрай мене, аз ще го поздравявам в Твоето име.

21 август, 5 ч.

Цар и служител

Христос казва: *Аз съм пътят, истината и животът.*

Който е познал Христа, той следва Неговия път. Който е познал Христа, той лесно се ориентира в живота. Пътят му е осветен от Божественото слънце. Който не е познал Христа, пътят му е затворен. Той не може да се ориентира в живота, намира се в мъгла, в каквато и вие днес се намирате. Като гледа мъглата пред себе си, човек мисли, че цялата земя е непрогледна. Ако мисли така, той се заблуждава. Всъщност мъглата е само пред неговите очи или в неговото съзнание. Има хора, които всякога живеят в светлина. За тях Божественото слънце никога не залязва. Било е време, когато цялата Земя е била мъглявина, но днес хората се радват на небето и на Земята, на дневни и нощни светила. Мъглата, която виждате днес, показва, че хората ще минат през известни изпитания, които могат да преодолеят с вяра и разумност. Имайте вярата на житното зърно, което прекарва цяла зима под снега като под топла завивка. Когато вали дъжд, то благодарни на Бога, че размеква коравото и сухо сърце на земята, за да не го притиска много. Житното зърно благодарни и за дъжда, и за мъглата, и за снега, и с търпение очаква топлите слънчеви дни, когато ще подаде главичката си над земята и ще почне да расте.

Следователно ако житното зърно има такава вяра, колко повече човек трябва да има вяра в Онзи, Който е изтрил много сълзи, много страдания е премахнал, много несгоди е превърнал в блага. Много недоразумения, много пречки, много мъчнотии е премахнал Бог от пътя на човека, но въпреки това той продължава да е недоволен. Човек е недоволен или от външността си, или от условията на живота си. Той иска да се облича добре, да се храни добре, да живее като цар. Колко хора могат да бъдат царе в света? Днес има най-много около стотина царе. Какво ще правят другите хора?

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Има едно вакантно място за цар – цар на себе си. Всеки може да бъде цар на себе си.

Сега аз желая на всички да станете царе на себе си, а служители на Бога. Който може да стане цар на себе си, а служител на Бога, той ще получи Божието благословение.

22 август, 5 ч.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ

1939

26 август – 22 септември
София, Изгрев

Три ценни неща

Размишление

Три ценни неща има в живота, които човек трябва правилно да възприеме. Те представляват основа, върху която човек може да гради. Първото ценно нещо е Любовта, която носи благата на живота. Любовта пък излиза от Духа. Тя се изявява главно по два начина: чрез даване и чрез приемане. Там, отдето излиза Любовта, е място на даване. Значи Духът дава. Там, дето Любовта се влива, е място на приемане. Понеже Любовта се влива в душата, затова казваме, че душата приема. Следователно за да се яви любовта, са необходими същество, от което да дойде любовта, и същество, което да я възприеме. Силата на човешката душа седи във възприемането на Любовта. Когато човек възприеме правилно Любовта, в душата му настанва мир, радост и веселие, и всички противоречия в живота му изчезват. Докато се натъква на противоречия, човек не е възприел още Любовта. Като знае това, той трябва да търси причината за противоречията в себе си, а не въвн от себе си. Противоречията показват, че прозорците на къщите ви са замъглени, вследствие на което светлината не може свободно да прониква през тях. Изтрийте прозорците си с мека, чиста кърпа, за да имате повече светлина.

Второто ценно нещо в живота е Мъдростта, която носи светлина и знание. Силата на човешкия дух се крие в светлината и знанието, които той възприема. Третото ценно нещо в живота на човека е Истината, която носи свобода. Който не е свободен, той не е придобил ценностите на свободата. Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни.“ Само свободният човек може да се движи. Само свободният може да прилага Любовта. Само свободният може да прилага знанието и светлината. Само свободният може да живее.

Всички, които слушат Словото, трябва да слушат чрез законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Не

слушат ли чрез тия закони, те няма да разберат ценностите, които Любовта, Мъдростта и Истината носят в себе си. Всеки може да произнесе думите *любов, мъдрост и истина*, но всяко произнасяне на тия думи има различно съдържание и различен смисъл. Всеки може да пее, но между пеенето на гениалния и на обикновения певец има голяма разлика. Грамадна разлика съществува между гениалния и обикновения художник, между гениалния и обикновения оратор. Обикновените певци, музиканти, художници, оратори дигат само прах в живота си. И прахта е на място, защото помага за образуване на дъждовните капки. Дъждовните капки образуват калта. Щом намери тази кал, гениалният майстор веднага я впряга на работа. От калта той прави хубави грънци. Следователно ако от прахта човек не може да образува дъждовни капки, ако от дъждовните капки не може да направи кал и от калта – хубави грънци, той не е гениален майстор.

Мнозина искат да знаят дали даден човек ги обича. Само гениалният човек се обича, защото от прахта той може да образува водни капки, от водните капки – кал, а от калта – хубави грънци. Следователно който страда, без да може да си помогне, той е обикновен човек. Ако от прахта и калта, които имате, не можете да извадете една светла постъпка, вие сте обикновени хора. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да бъде необикновен, да бъде скулптор – от прахта и от калта да вае красиви статуи за бъдещето.

Някои казват за себе си, че са добри, че имат Любов. Добротата и Любовта се проявяват извън времето, а последствията им остават във времето. Всяко нещо, което се проявява извън времето, е вечно, т.е. всякога пребъдва. Проявеното обаче не пребъдва всякога. Ако влезете в осветен салон, вие виждате цялата обстановка: картини, статуи. Щом изгасне светлината, картините изчезват. Докато имате светлина, вие сте в реален свят, щом светлината изчезне, вие сте в нереален свят, или в света на сенките. Ти си щастлив, но в един момент щастието ти изчезва. Ти любиш, но в един момент любовта ти изчезва. Ти си свободен, имаш знания, но в един момент свободата и знанието ти изчезват. Любов, знание,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

свобода, които се явяват и изчезват, не носят ценностите на живота. Ще кажете, че условията били такива. Започнете ли да коментирате, вие живеете в преходните неща, в сенките на живота. Любовта, Мъдростта и Истината не търпят никакви коментари. Идейната любов непрекъснато расте и се увеличава. Тя обхваща всички същества, които Бог е създал. Реални неща са само тия, които Бог е създал. Всички останали са нереални. Те се явяват и изчезват като сенките. Следователно за човека е ценно само онова, което Бог е създал. Той е създал неговото тяло, неговото сърце, неговия ум, неговата душа и неговия дух. Ценете тия неща в себе си и за нищо не ги продавайте. Всяка една от тия ценности има свой специфичен език.

Съвременните хора едва сега започват да изучават езика на сърцето. Който не познава този език, той иска да предаде чувстванията си на обикновения език. Сърцето не си служи с езика на устата. Защо трябва да питате човека дали ви обича? Вслушайте се в сърцето му и вижте какво говори то. Ако слушате един певец, трябва ли да го питате как пее? Ако питате, вие сте глух, ухото ви не възприема тоновете. Когато певецът пее, ухото е компетентно, то разбира правилно ли пее певецът, или не. Ако певецът не може през лявото ухо на слушателя си да внесе Любовта и ценностите на живота, а през дясното – светлината и знанието на Мъдростта, той не е истински певец. И ако слушателят не може през лявото ухо да възприеме Любовта и ценностите на живота, а през дясното – светлината и знанието на Мъдростта, той нищо не е чул. Той е слушал със затворени уши.

Да гледаш и да не виждаш, да слушаш и да не чуваш – това значи да живееш вън от Божествения свят. Говорът, пеенето, музиката са велики неща, с които Бог е надарил човека. Дето има говор, пеене и музика, там Бог присъства. Той говори на хората чрез Словото Си, чрез песента, чрез великата хармония. Ако ушите ви бяха отворени, вие щяхте да чуете любовната песен на ангелите:

*О, човеци, създадени по образ и подобие на Бога,
слушайте гласа на вашия Творец, на вашия Баща,*

Който днес говори. Слушайте, както ние Го слушаме.

Вършете Волята Му, както ние я вършим.

В това седи смисълът на безсмъртния живот.

Христос казва: „Аз съм вратата.“ Вратата представлява Любовта. През нея трябва да мине всеки, за да влезе в приемната стая – стаята на светлината и знанието. Тук той ще намери Истината и Свободата. Да бъде човек свободен, това значи да познава Бога, да е възприел знанието и светлината, които Мъдростта носи. Да люби човек, това значи да е възприел великия живот. За да придобие Любовта, която осмисля живота и внася радост и веселие в душата, човек трябва да се откаже от обикновените оратори, певци, музиканти, художници, които дигат прах около себе си. За да придобие Мъдростта, която прави човека мощен и силен, човек трябва да се откаже от онова знание, което внася мрак и тъмнина в съзнанието. За да придобие Истината, която дава свобода, човек трябва да се откаже от заблужденията, които го ограничават. Любовта превръща скърбите в радости, негодите – в блага. Стремете се към Любовта, която носи ценностите на живота.

Аз виждам вече тук-там малки цветенца да поникват и малки изворчета да ги оросяват. Аз чувам вече птичките да пеят и децата безгрижно да играят. Далече някъде на хоризонта аз виждам Божественото слънце да изгрява. Първите два лъча са лъчите на Божията Любов и Мъдрост. Те се съединяват в едно, за да образуват лъча на Божията Истина и Свобода. Радвайте се и веселете се за това, което сега иде.

Желая ви сега лъчите на Божията Любов и Мъдрост да излязат от вашето сърце и от вашия ум, да се съединят в едно, за да образуват лъча на Божията Истина и да станете силни и свободни. Приемете тези лъчи в себе си, за да имате изобилно живот, знание и свобода, които да посветите в служене на Бога, Който ви е дал всичко. Не се безпокойте за себе си, нито за света. Нов, отличен свят ще се създаде. Яйцето е турено вече под квачката. След 20 дена черупката на яйцето ще се счупи и от него ще излезе нов живот – петелът на новия ден. Той ще пее и кукурига, ще възпява новия ден –

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

денят на новата култура, на Божественото слънце. Бъдещият свят е свят на любов и разбирателство между хората, свят на братство и свобода.

Съвременните хора са изложени на изпитания и страдания, с които трябва да се справят. За да се справят, те трябва да бъдат разумни, да поставят всяко нещо на неговото място и предназначение. Старият човек трябва да избере дреха, съответна за него, възрастният да си избере дреха, съответна на неговата възраст, младият – за неговото телосложение и възраст, и детето също трябва да си избере детинска дреха. Стане ли някакво размесване на дрехите, човек неизбежно ще се натъкне на страдания. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка трябва да отидат на своето място. Това зависи от тяхната форма. Страданията на хората се дължат на това, че е станало размесване на Божиите блага. Всеки е взел това благо, което не е определено за него. Колкото блага дойдат при вас, вие сте длъжни да ги отправите на местоназначението им. Затова е казано човек да не спира благата, които идат при него. Последното благо, което никой не иска, е за вас. По това ще познаете кое благо е определено за вас. Канят ли ви на угощение, вземете последното място. Когато дойде домакинът, той ще определи кое място е за вас. Запазете същото правило и по отношение на Бога. Покани ли ви Бог на Своята трапеза, вземете последното място. Бог ще ви каже къде да седнете. Мястото на човека се определя от неговия дух, от неговата душа, от неговия ум и от неговото сърце. От тия неща се определя неговата служба и предназначение в света. Заемете ли по този начин мястото си, никой не може да ви го отнеме.

Тъй щото, когато човек се постави на своето място по дух, по душа, по ум и по сърце, Бог ще му проговори. Да ви проговори Бог, това значи да сте Го познали. Бог посещава само ония, на които сърцето, умът, душата и духът са на място. Посети ли ги Бог, те ще изпитат голяма радост. Ще кажат някои, че предназначението на сърцето е да изпраща кръвта по тялото. Като изпраща кръвта по тялото, сърцето трябва да има предвид всички клетки на организма – да не остане нито

една клетка ненахранена. Умът пък има задача да изпраща мисловна енергия – храна за всички клетки на мозъка. Задачата на Истината е да освободи всички клетки на човешкия организъм от ограничителните условия, при които се намират. Щом ги освободи, те ще разберат, че имат гениален господар, който се грижи за тях. Каквото представлява Бог за човека, такова нещо трябва да бъде човек за своите клетки. Човек трябва да превъзпита всички недоволни клетки в себе си – да ги направи доволни и щастливи, за да могат един ден и те да го признаят за свой добър господар. Днес само една част от клетките на човешкия организъм признават човека за свой господар, но една част от тях не го признава. Те казват: „Господарят ни не е тук. Ние ядем и пием, но кой яде и кой плаща, не се знае. Тук владее пълна анархия.“

Аз съм вратата – казва Христос. Вратата представлява Любовта.

Който влезе през тази врата, той ще излезе и паша ще намери. Пашата представлява Божествената мъдрост, на чиято светлина се развиват всички блага, предвидени от Бога.

Днес вие сте събрани тука. По силата на какво е станало това събиране? – По силата на вашите сърца, по силата на вашите умове, по силата на вашите души и по силата на вашите духове. Щом Бог ви е събрал всички заедно, и Той ще присъства между вас. Желая ви още днес да видите присъствието на Бога навсякъде и да направите това, което досега не сте направили. Какво трябва да направите? – Вие трябва да възкресите мъртвите, да просветите невежите, да освободите робите. Като направите това в себе си, вие ще можете да го направите и вън от себе си. Освободете вашия ум, вашето сърце, вашата душа и вашия дух и станете служители на Господа, Който днес ви говори. Който не може да направи това сам, да остави на Бога – Той ще го направи.

*Първа съборна беседа от Учителя,
държана на 26 август 1939 г., 5 ч., София – Изгрев*

Запалката на Свещения огън

Размишление

Лука 12:1-10

В света съществува само едно начало – началото на Любовта, само едно изявление – изявлението на Мъдростта, и само едно спасение или освобождение, което произтича от Истината. Начало, изявление и освобождение – това са думи, на които човек разбира смисъла само след като е учил много време. Любовта като начало на живота може да се разбере само след като човек се домогне до Свещения огън. Какво представлява Свещеният огън? В древността съществували школи, в които се говорело за Свещения огън. Външно Свещеният огън е като обикновения, с единствената разлика, че се е поддържал да гори непрекъснато. Мнозина са търсели Свещения огън в светилището на храма. Те са го разбирали външно. Всъщност Свещеният огън се намира в човешкото сърце. Това е вътрешната, мистична страна на Свещения огън. Онези, които не са изучавали закона на Свещения огън, са минали през големи страдания. Онези, които са изучавали този закон, са минали през големи радости. Свещеният огън е оръжие против неприятеля за тези, които търсят Бога. Освен в човешкото сърце, той се среща и в пространството. Дето и да го потърсите, ще го намерите, навсякъде равномерно разпределен.

Много теории съществуват за Свещения огън, но в края на краищата теории ще си останат. Срещате някой музикант, който ви говори за музиката, за отношенията между тоновете, за хармоничното съчетание между тях, но накарайте го да изпее нещо, не може. Ако е въпрос за хипотези и теории, той може да ви изнесе много такива, но дойде ли до практика, до приложение, нищо не може да направи. Добро нещо са и хипотезите, и теориите, но най-добре е да знае човек

ЗАПАЛКАТА НА СВЕЩЕНИЯ ОГЪН

правилно да пее. Възрастният обича да теоретизира върху нещата, обаче детето не обича теория. Като види запалена свещ или запален огън, то веднага се приближава към него, иска да го пипне. Майката казва: „Гъш!“ Тази едносрична дума е остатък от един стар език – ватански. Смисълът ѝ е следният: „Докато не изучиш нещата, не пипай.“ Обаче детето не разбира смисъла на тази дума и мисли, че майка му казва: „Дръж!“ То отива към огъня, туря си пръстчето близо до него и веднага отскача назад. Като направи този опит три пъти, то бяга вече от огъня. Сега освен практическо знание детето има още и теоретическо. То знае, че огънят изгаря. Когато не трябва да пипа някъде, и на възрастния човек казват: „Гъш!“ Ако не послуша този глас, и той ще се намери пред опитността на детето, което е пъхнало пръстчето си в огъня или в запалената свещ.

Следователно когато питат какво нещо представляват страданията, казвам: страданията не са нищо друго, освен изгаряне на пръст или на друг някакъв уд от запалена свещ. Като гори, свещта говори на хората, но малцина разбират езика на пламъка, т.е. на светлината. Няма по-красив език от този на светлината. Пламъкът на свещта не е нищо друго, освен светлина, която прониква в човешките очи и му дава възможност да вижда. Светлината е свещеният огън на Природата. Тя чертае границите на предметите и ги прави достъпни за човека.

И тъй, силата на човека седи в знанието, което той има за Свещения огън. Човешките мисли, чувства и постъпки са форми, чрез които Свещеният огън се изявява. В живота всичко се дължи на Свещения огън. Чувства, лишени от Свещения огън, са неустойчиви и студени. Тази е причината, поради която хората се оплакват, че някога са били обичани, но са изгубили любовта си. Любовта не се губи, но топлината на чувствата изчезва. Срещате вашия възлюбен или вашата възлюбена и казвате, че студенина лъха от тях. Чувства, лишени от топлина, са подобни на Северния полюс, който всякога е покрит с лед и сняг. Бял е Северният полюс, но е студен. Защо? – Свещеният огън в него е изгаснал.

Белият и черният цвят в Природата означават две различни състояния. В Свещения огън те са на мястото си. Черният цвят показва, че нещата трябва да се възприемат хармонично. Белият цвят показва, че трябва хармонично да даваш. Щом дадеш нещо от себе си, веднага ще отидеш да учиш. Днес малко хора обичат да учат; повечето учат насила. Децата отиват на училище и плачат – не им се учи; младата булка става сутрин рано, започва да работи, но плаче – не ѝ се учи. Няма човек в света, който да не е плакал. Дойде ли страданието, той взема кърпа, трие очите си и плаче – не иска да учи. Когато е отивал при Свещения огън, свещеникът е измивал лицето си със свещена вода. За да не падат капки от водата на земята, той е изтривал лицето си с чиста кърпа. И вие се миете сутрин, но капки вода падат на земята. Защо? – Не е свещена тази вода. Всички хора, които са служили около Свещения огън, са били свещеници. Няма човек в света, който да не е наклаждал този огън. С други думи казано: няма човек в света, който да не е любил и разлюбил. Докато е любил, огънят му е горял. Щом разлюби, огънят изгасва. Той е изгорил възлюбения си на своя огън. Младата мома казва: „Изгори ме!“ Младият момък казва: „Изгори ме!“ Майката и бащата казват за децата си: „Изгориха ни!“ Синовете и дъщерите се оплакват от родителите си и казват: „Изгориха ни!“ Всички хора – учители, ученици, господари, слуги, свещеници, управници, се оплакват, че са ги изгорели. Няма човек в света, който да не е горял.

Изгарянето на човека представлява една от неговите минали опитности. Изгорелите спят в гробовете си, но трябва вече да възкръснат. Свещеният огън ще ги възкреси. Колкото повече е горял човек, толкова по-будно е съзнанието му. Докато не се пробуди съзнанието му, той не намира смисъл в живота. Щом съзнанието му се пробуди, той разбира вече живота като основа, върху която ще гради. Той разбира вече, че светът с всички негови форми представлява възможности и условия, създадени от свещения огън за повдигането на човека като дух, душа, ум и сърце. Чрез тези пособия той изгражда красиво тяло, с което влиза в контакт с Божествения свят.

ЗАПАЛКАТА НА СВЕЩЕНИЯ ОГЪН

И тъй, помнете: свещеният огън осмисля всички неща – приятни и неприятни. Който не разбира смисъла на този огън, той се чуди защо идат страдания до главата му. Така може да пита и кокошката, на врата на която е забит нож. От нейно гледище това е престъпление, от гледището на човека, който я коли, това е благо. Ако кокошката се е пожертвала доброволно за повдигането на човека, който я коли, смъртта ѝ е на място. В миналото, някога, дохождали при Буда като при Учител различни хора – брамини, учени, философи, за да търсят Истината. Един ден той решил да се уедини, да се вгълби в себе си, и казал на учениците си, че този ден няма да приема. Всички, които го посетили, били върнати назад – никого не приели. По едно време, като лежал под едно дърво, Буда забелязал отдалече още, че пристига един беден човек. Той веднага скочил на крака и се отправил към него. Като видели това, учениците му си помислили: „Чудно нещо! Нашият Учител днес не прие никого. Знатни, учени, философи го посетиха, но той върна всички, а на този бедняк скочи на крака.“ Като разбрал мисълта на учениците си, Буда ги извикал настрана и им казал: „Някога, преди сто-тици живота, аз бях брамин. Един ден, когато четях молитвата си, аз се почувствах силно изтощен и паднах на земята – не можех да довърша молитвата си. В това време отнякъде подскочи заек, хвърли се в моя огън и се опече. Аз отрязах част от месото му, подкрепих силите си и свърших молитвата си. Тия знатни хора, които ме посетиха днес, търсят истината за себе си. Никой от тях не е пожертвал живота си като този заек. Днешният беден човек, когото приех на разговор, е някогашният заек. Той се жертва за мене, за да се повдигна, и аз направих нещо за неговото повдигане.“

Следователно докато не може да се хвърли в Свещения огън и да се опече, за да го изядат другите, човек не може да се повдигне. Заекът става жертва за Буда, за да подкрепи силите му. Ако в студен зимен ден сте на планината с раници, пълни с дебели дрехи, с провизии за ядене и пиене, но огън нямате, вие сте загубени. И онзи, който може да ви донесе запалка за огъня, той ви е спасил от смърт.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Съвременните хора имат всичко, но едно им не достига – запалката на Свещения огън. Като намерите тази запалка, носете я всякога със себе си. Огънят има свойството да изгаря и да топи нещата. Каквото туриш в него, той нищо не изхвърля навън. Като се говори на хората за огън, те започват да се страхуват. Те имат предвид огъня на човешката любов, който изгаря сърцата им. Запалете Свещения огън в човека с Божията Любов и не се страхувайте. Той ще се запали, ще свети, но без да изгаря. Запалете човешката душа със Свещения огън на Божията Любов и вижте какво ще стане с нея. Тя ще се облече в бял цвят и ще започне да свети. Белият цвят е емблема на чистотата. Божиите блага се събират в белия цвят. Като разложите този цвят, ще намерите тия блага, изразени в седем различни цвята. Съвременните учени не знаят какво представлява всеки цвят отделно и какво е неговото приложение. Те знаят от колко билиона трептения е съставен всеки цвят, но каква е употребата на тия цветове, не знаят. Това знаят само посветените, гениалните. Същото можем да кажем и за Свещения огън. Само посветените знаят какво представлява Свещеният огън. Талантливите едва сега са започнали да го изучават, а обикновените хора не са чували нищо за него.

И тъй, когато кажете, че не разбирате нещата, вие сте обикновени хора. Когато разбирате, вие сте талантиливи, когато прилагате, вие сте гениални. Когато опитите ви излизат сполучливи, вие сте светии. Когато работите свободно със Свещения огън, вие можете да бъдете Учител. Човек, който не е бил обикновен, не може да бъде талантилив; който не е бил талантилив, не може да бъде гениален; който не е бил гениален, не може да бъде светия; който не е бил светия, не може да бъде Учител. Не е въпрос само да учителства човек. Нещо специфично се изисква от учителя. Изобщо, за да бъде майка, баща, брат, сестра, човек трябва да има някакво специфично качество в себе си. За да бъде баща или майка, човек трябва да носи образа на Бога в духа, в душата, в ума и в сърцето си. Не носи ли този образ в себе си и заеме почтената служба на майка или на баща, човек ще си създаде големи

ЗАПАЛКАТА НА СВЕЩЕНИЯ ОГЪН

нещастия. Такава майка и такъв баща ще родят грешник син или грешница дъщеря.

Кой човек е грешен? – Грешен е този, в когото Свещеният огън не гори. Някога е горял този огън в него, но после е загаснал. В грешния човек гори обикновеният огън, в който всичко се топи и изгаря. Праведен човек е онзи, в когото Свещеният огън гори, без да изгасва и без да изгаря нещата. Изгасне ли Свещеният огън, човек преживява големи катаклизми. Стане ли въпрос за Свещения огън, не казвам да го палите, но поддържайте го да не загасне. Всеки сам трябва да поддържа Свещения огън, да не оставя слугите му да се грижат за него. Всеки сам е жрец, служител, ангел, серафим на своя свещен огън. Никой не може да изгаси Свещения огън на човека, освен той сам. Като го изгаси, той започва да страда и се оплаква, че никой не го обича. Това не е вярно. Пръв Бог обича човека, заради което го е изпратил на Земята да се учи. За да каже човек, че никой не го обича, това показва, че пръв той не обича. Той е живял само за себе си. Пожертвал ли се е като заека, който се е хвърлил в огъня, за да може Буда да се нахрани с него и да довърши молитвата си?

Следователно, като живее и се жертва за ближните си, човек дохожда до положение да съзнава, че добродетелите на хората са и негови добродетели и престъпленията на хората са и негови престъпления. Също така добрите и лошите дела на хората са и негови добри и лоши дела. Имате ли това съзнание, като видите, че някой греши и върши престъпления, ще си кажете: „Моят брат греши, следователно и аз греша. Затова ще се заема да изправя погрешката си.“ Видите ли една ябълка, благодарете за нейното безкористие. Тя дава от своето благо на всички. Видите ли един извор, благодарете и за неговото безкористие. Който мине край него, задоволява жаждата си.

Желая сърцата на всички хора да бъдат чисти извори, които да бликат непрестанно.

Желая умовете на всички хора да бъдат градини със сладки, вкусни плодове.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Желая душите на всички хора да бъдат училища, в които да се преподава доброто.

Желая чрез духа на всички хора да се прилагат благата на живота към ближните, към самите тях. И каквото правят, всичко да става за Слава Божия.

Желая на всички хора по лицето на Земята да поддържат своя свещен огън. Дето гори Свещеният огън, там цари Любовта. В Любовта се крие запалката на Свещения огън. Много запалки съществуват в Любовта. Много кибритени клечки има в кутията, но първата е най-важна. От първата клечка може да се ползва целият свят. Следователно искате ли да изработите нещо ценно в живота си, направете само едно добро дело, но вложете в него всичката си любов, всичкото си знание и всичката си свобода. Това добро представлява първата клечка, първата запалка, с която сте запалили Свещения огън на своята душа. Това добро ще ви придружава през цялата вечност – и на този, и на онзи свят.

И тъй, нека сърцето, умът, душата и духът ви присъстват във всичко, което вършите. Нека във всички ваши дела присъства окото на Бога, окото на ангела, на херувима и на серафима. Това значи подвиг. Това значи възкресение на човешката душа. Щом възкръсне, човек влиза в жилището на Отца си. Цялото Небе знае, че той е внесъл живот, знание, светлина и свобода в света за славата на Бога, за славата на ближния си и за своя слава.

Стремете се да привлечете погледа на Бога в любовта си.

Стремете се да привлечете погледа на Бога в учението си.

Стремете се да привлечете погледа на Бога в приложението на Истината.

*Втора съборна беседа от Учителя,
държана на 27 август, 5 ч., София – Изгрев*

Еднообразие и разнообразие

Еднообразието води към недоволство, към разочарование в единичния живот, в живота на народите, както и в живота на човечеството. Разнообразието обаче носи постижения. Еднообразието е човешки процес, а разнообразието – Божествен. Някой ден човек е недоволен от хората, от животните, от растенията. Защо е недоволен, и той не знае. Много просто, попаднал е в еднообразието на живота. Той търси причината вън от себе си и желае всички да се съобразяват с неговото разположение. Щом влезе в разнообразието, човек осмисля всичко. Той намира смисъл и разумност и в най-големите противоречия. Живее ли в разнообразието, човек намира смисъл и в дисхармонията, и в злото, и в безпорядъка на живота. Една руска поговорка казва: „И в безпорядък има порядък.“ Оттук и ние казваме, че и в злото има добро, и в доброто има зло. Например богатството на богатия е съблазън за сиромаша и за крадеца. Щом се чуе думата *крадец*, всички хора настръхват от страх. Какво страшно има в тази дума? Почти всички хора обичат да вземат нещо без позволение. Значи всяко нещо, което хората вземат без позволение, е кражба. Всяко нещо, което хората вземат с позволение, наричат придобивка или печалба.

Като изучават човека, френолозите обясняват кражбата със силно развит център в човека за придобиване на нещо: пари, ядене, имоти. Някои хора обичат да се обличат добре. Това се дължи на чувството на красота, което е силно развито в тях. Това чувство е силно развито и в птиците. Ако птиците обичат да се обличат добре, защо и човек да не се облича добре? Всички птици не са еднакво облечени. Те се различават едни от други и по облеклото си. От всички птици царската птица е най-добре облечена. По облекло тя надминава даже цариците. Има пеперуди, които по краските си надминават цариците. Онези хора, които не разбират смисъла на разнообразието в живота, намират голямо противоречие в

това, че някои птици са красиво облечени, с пъстри шарки, а други минават съвсем незабелязани. Разнообразието в света има за цел да застави хората да мислят. Ако всичко беше еднообразно, мисълта на хората щеше да бъде в застои, нямаше да има подтик, движение в нея. Въпреки голямото разнообразие в живота, въпреки възможността на човека да мисли, той пак се е спрял върху еднообразната мисъл: „Как ще преживея?“ Под думата *преживяване* човек мисли как да нареди живота си: да има апартамент, да яде по три пъти на ден, да се облича хубаво, да живее богато, макар и с дългове, да се облича и съблича по няколко пъти на ден, и като умре, да го погребат тържествено.

Когато умре някой, близките му казват, че е заминал в света на разочарованието. Докато живее в света на еднообразието, независимо от това дали е в този, или в онзи свят, човек все ще минава през разочарования. Какво ще бъде положението на човека в онзи свят, не е нужно сега да се говори. Който отиде там, ще види какво го очаква. В който голям град и да отидете днес, там ще видите и рая, и ада. Ако отидете в Париж, в Берлин, в Лондон или в Ню Йорк и посетите главните улици, ще видите, че всички са добре постлани, чисти, с високи здания. Отидете ли в някой краен квартал, ще видите, че улиците са нечисти, прашни, без никакъв паваж. Ако сте добре облечен, децата ще ви замерват с камъни, апаши ще ви нападат, и каквото сте имали в джобовете си – пари, часовник, всичко ще ви вземат. Страшно е сам човек да се движи из тия квартали. И в София има такива квартали. Те представляват ада в живота, което показва, че адът и раят се намират на едно и също място, близо един до друг. От човека зависи къде ще живее.

И тъй, всичко, което съществува във външния живот, съществува и в самия човек, в неговия ум и в неговото сърце, в неговите мисли и чувства. Например в сърцето на човека се намира и раят, и адът. Влезете ли в ада на човешкото сърце, там всичко се обръща с главата надолу. Като се намерят пред някаква мъчнотия, хората казват, че трябва да се констатира известни факти, да се убедят в известна истина.

Те констатираат някои факти, но пак не постигат целта си. Например когато се извърши някакво убийство, съвременното съдопроизводство прибегва до особени изследвания, за да констатира известни факти, как е извършено престъплението. В помощ на съдопроизводството идат лекари. Те правят аутопсия на трупа, за да разберат как е действал престъпникът. Какво се постига след констатацията? – Доказват как е извършено престъплението – нищо повече. Убитият си остава убит, престъплението е извършено вече – без особени постижения. И в личния, и в семейния, и в обществен живот се констатираат фактите – как е направена известна погрешка или някое престъпление, но това не е достатъчно. Важно е да се изправят погрешките и престъпленията. Това търсят днес всички хора, всички семейства, всички общества и народи.

Срещате някой човек, който се сърди, гневи се, недоволен е от всички хора. Защо се гневи? – Има причини за това. Друг някой пък обича много да говори. Защо? – Защото центърът на речта е силно развит в него. Значи и за това има причини. Дали умно говори, това не е важно. Има папагали, у които този център е също силно развит, вследствие на което и те повтарят едни и същи думи. Един англичанин чул един папагал да повтаря думите: „Няма съмнение в това.“ Харесал му папагалът и го купил. Като го занесъл у дома си, той се похвалил на жена си, че е направил нещо хубаво – купил е един папагал. Веднага папагалът се обадил: „Няма съмнение в това.“ Значи и той одобрил постъпката на господаря си. Така продължавал папагалът да одобрява постъпките на господаря си, който бил доволен от него. Един ден англичанинът направил някаква погрешка, и като се върнал у дома, казал на жена си: „Днес не съм доволен от себе си, направих една глупост.“ Веднага папагалът се обадил: „Няма съмнение в това.“ Като чул потвърждението от папагала, англичанинът се ядосал и казал на жена си: „Не съм доволен от папагала, ще го продам.“ Защо в първо време англичанинът бил доволен от папагала, а след това не бил доволен вече? – Много естествено. Човек не може да бъде доволен от погреш-

ките си, както е доволен от добрите си постъпки. Наистина, всички добри постъпки в живота си човек ги чувства като сладчина, като приятност, като хармония; всички криви, лоши постъпки той ги чувства като горчивина, като неприятност, като дисхармония. Еднообразните постъпки внасят горчивина в човека, а разнообразните – сладчина.

Следователно еднообразието деформира човека, а разнообразието го оформя, прави го красив. Ако живеете десет години между грозни, лоши хора, които постоянно се карат, вие ще възприемете техния характер, ще придобиете нещо от тях. Ако пък живеете десет години наред между благородни, повдигнати хора, по същия закон вие ще приемете нещо от тях, ще усвоите някои добри прояви. Търсите ли красотата, ще я намерите в разнообразието на живота, а не в еднообразието. Като знаете това, вие трябва да работите съзнателно върху себе си, за да придобиете красота. Дойде ли в ума ви някоя еднообразна мисъл, турете я веднага настрана. Не обръщайте внимание на еднообразните мисли, чувства и постъпки. Забелязано е, че когато някое дете се подсмива на недостатъка на друго дете, след известно време то ще придобие същия недостатък. Някое дете заеква, а друго го имитира и му се подиграва. След четири-пет години и това дете ще почне да заеква. Не се свързвайте с еднообразието на хората, за да не попаднете и вие в него. Единственото нещо, което може да ви предпази от еднообразието, това е да не му обръщате внимание. Щом не му обръщате внимание, вие сте далече от него. Щом се натъкнете на някоя отрицателна мисъл, поставете срещу нея положителна. Отрицателното в живота произтича от еднообразието. Отбягвайте еднообразието, за да не изразходвате енергията си напразно.

Човек е дошъл на Земята да следва пътя на разнообразието, на Божествените процеси, а не да се занимава с несъобразностите на живота. Занимава ли се с несъобразностите, човек носи отговорност за това. Човек е дошъл на Земята да се учи, да минава от едно отделение в друго, от един клас в друг, а не да повтаря отделенията и класовете. Той трябва да завърши висша наука, след което да влезе в широкия свят, да

приложи това, което е научил. В приложението на Божествените процеси в живота седи създаването на истинския човек, който има своето място в света. Мислите ли, че красивата мома и красивият момък са дошли в света с единственото предназначение да се женят? Някои мислят, че като е дошъл на Земята, човек непременно трябва да се ожени. Те мислят, че първата работа на човека е женитбата. Всъщност женитбата е последната работа. Човек е създаден първо да мисли, после да чувства, и след това да постъпва. Мисленето, чувстването и постъпването са Божествени процеси, а всичко останало е човешка работа.

Христос казва: „Ако не се родите изново от вода и от Дух, няма да влезете в Царството Божие.“ Христос обръща внимание на новия начин на раждане: от вода и Дух, а не от майка и от баща. Съвременните хора се намират в големи противоречия, вследствие на което са дошли до заключение, че без пари не може да се живее. Това заключение донякъде е право. В сегашния ред и порядък на живота без пари не може, но какво правят растенията и животните? – И те живеят при сегашните условия, но пари не им трябва. Значи парите са човешко изобретение, а не Божествено. Разбиранията на хората са такива, че без пари не могат да живеят. Ще дойде ден, когато ще живеят без пари. Тогава те ще разберат, че сегашните им разбирания не са прави. Парите са необходими за относителния порядък на живота, но не и за абсолютния. Ще кажете, че животните са низши същества, те нямат такива нужди, каквито човек има. От друга страна, като разсъждават, мнозина казват, че само невежите хора могат да бъдат религиозни. Ако това заключение е вярно, по-невежи същества от говедата няма. Религиозни ли са те? – За религиозно чувство в животните не може да се говори. Тяхната религия е идолопоклонство. Те са издигнали страха в култ. Всяко животно уповава на краката си. Който има дълги крака, той е спасен. Така мислят животните.

Сега аз не се спирам върху личния живот на човека, но върху двата важни процеса в света: процес на еднообразие и процес на разнообразие. Човешките разбирания се отнасят

към процеса на еднообразието, а Божествените – към процеса на разнообразието. Хората са размесили тия два процеса в живота си, вследствие на което на някои човешки разбирания са приписали Божествен произход. Например те сами са си създавали идоли, на които се кланяли като на божества. Един от вавилонските царе заповядал да изваят един идол от злато, на който да се кланят всички хора. Трима млади момци, които вярвали в Единия Бог, отказали да се поклонят на идола, направен от човешка ръка. Заради тяхното непослушание царят заповядал да ги хвърлят в огнена пещ. Те били хвърлени в пещта, но за чудо на всички не изгорели. Наистина, който вярва в Бога, огън го не гори.

Днес всички хора минават за вярващи, въпреки това боледуват, страдат от сиромашия и т.н. Казвам: който вярва в Бога, той не може да бъде болен, не може да бъде невежа, не може да бъде и сиромаш. Вярващият е силен, богат, здрав човек. Който има вяра, той се разбира с хората; който няма вяра, той с никого не може да се разбере. Когато работите на човека не се нареждат добре, той се сърди на Провидението, че не му помагало. Провидението е дало изобилно блага на всички хора, на всички живи същества. Всеки човек разполага с известни дарби, които не е разработил. Всяка дарба е капитал, който трябва да се тури в обръщение. Сегашните хора страдат, защото не са обработили капитала, който им е даден. Като погледнете челата на някои хора, виждате, че те не са мислили правилно. Като погледнете горната част на главата им, виждате, че тия хора не са работили в духовно отношение. Главите им горе са сплескани.

Историята на човешкото развитие е написана на главата на човека. Като погледнете главата му, ще познаете добре ли е живял този човек, или не. Всеки уд от човешкото тяло също така показва как се е развивал човек. Ламбозо⁸, който се е занимавал с криминалната философия, намерил, че първата фаланга на палеца във всички престъпници е деформирана. Тя има форма на малка топка, като чукче. По палеца на човека познавате как са живели неговите деди и прадеди. Ако палецът на някого е деформиран, той е осъден на големи

страдания и нещастия. В някои хора е деформиран показалецът, в други – средният пръст, в трети – безименният, и т.н. Като вижда това, човек трябва да работи усилено върху себе си, да изправи погрешките на своето минало. Ако влезете в някоя къща и видите, че стените ѝ са напукани, казват, че гредите ѝ са слаби. Тази къща непременно трябва да се ремонтира, защото при най-слабото земетресение ще се събори и ще затрупа хората, които живеят в нея.

Следователно религията на човека трябва да бъде такава, че да го свърже с Божествения свят. Законите на Божествения свят абсолютно не позволяват на жената да се ожени за мъж, когото не обича. Законите на Божествения свят не позволяват и на мъжа да се жени за жена, която не обича. Тия закони не позволяват на майката да роди дете, което тя не е обичала преди зачеването му. И на детето не се позволява да се роди, ако не е обичало майка си, преди да дойде на Земята. Това са максими, които трябва да имате предвид. Ще кажете: „Отде знаем тия максими? Отде знаем, че Бог съществува?“ Мравите не знаят, че Бог съществува, защото не са дошли до положението на човека. Човек обаче знае и трябва да знае, че Бог съществува. Ние знаем това, понеже сме дошли от Божествения свят, ние сме били там. Това, което виждаме около нас, не е Абсолютният свят. Това наричаме ние свят на сенките. Онзи, който днес говори едно, утре – друго, е сянка на човека. Обаче ние не се смущаваме от това, че сянката се топи и изчезва. Това е в реда на нещата. Ние не се смущаваме от това, че хората се бият, че се карат, че умират, че губят богатството си. За нас това е представление, театър. Това са роли в драмата на някой автор, които трябва да се изиграят.

Ние се интересуваме от красивите и благородни постъпки на хората. Някой се оплаква, че са го обрали. Този човек се заблуждава. Ако след обирането се чувства по-леко, той трябва да благодари, че са снели част от товара му. Какво щеше да стане с него, ако с този товар той плаваше по морето? – Той можеше да се удави. Щом се е намерил човек, който може да вземе товара от гърба му, той трябва да благодари. Иначе щеше да опита дълбочината на морето.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

Едно трябва да знаете: реално е само това, което никой не може да го отнеме. Щом някой вземе нещо от тебе, то не е реално. Всяко богатство, което могат да ти отнемат, не е твое. Ние вярваме в онази собственост, която никой не може да отнеме. Единствената собственост на човека са неговият дух, неговата душа, неговият ум, неговото сърце и неговото тяло.

Човек разполага с тяло, което никой не може да му вземе. Като умре, човек ще остане с това тяло. Засега той живее в чуждо тяло. Физическото тяло, в което човек живее, не е негово. То представлява черупката на яйце, от което пилето излиза. Ето защо, като умре, човек излиза от своята черупка и влиза в собственото си тяло, в което има условия да се развива. Това не трябва да ви смущава. Ще кажете, че вярвате в Бога. Вярата подразбира познаване на Бога. Да познаете Бога, това значи да влезете в Божественото училище и да прилагате Божията Любов, Мъдрост, Истина. Като прилагате Божествените принципи, вие ще придобиете истинско знание. Ако със сегашното си знание отидете на Слънцето, вие ще се намерите в положението на деца, които едва започват да учат. Ще кажете, че знаете френски, немски, английски език. Какво представляват тези езици в сравнение с ватанския език, от който са произлезли всички досегашни езици? Хората са забравили ватанския език – първоначалния език, на който са говорили в далечното минало. Има хора, които помнят този език, но малцина са те.

Сега аз не искам да внасям смущение в умовете и сърцата ви, но искам да ви застава да мислите. Смущенията произлизат от разбиранията на хората. Който ви обича, той никога не внася смущение в душата ви. Следователно, щом имаш някакво смущение в душата си, или ти не обичаш даден човек, или той не те обича. В Божествената любов и двамата обичат едновременно, но се проявяват различно: когато единият дава, другият взема. След известно време сменят ролите си. Божествената любов подразбира правилна обмяна, т.е. смяна на полюсите. Същото явление става и в електричеството: полюсът, който е бил положителен, става отрицателен. Светлината се явява всякога на отрицателния полюс. Засега

слабото в света носи Божествените прояви в себе си. Силното пък носи знанието. Човек дължи своите придобивки на слабостта в себе си. Всяка велика мисъл е създадена от малки подтици. Малките желания и подтици, които човек поддържа в себе си, след време раждат някаква велика идея. Човек трябва да работи десетки години върху известна идея, докато я реализира. Нищо в света не е произволно.

За да роди едно умно и красиво дете, майката е работила в това направление десетки години. За да роди гениално дете, майката е поддържала тази мисъл в ума си с векове. Ако прочетете на някой човек са красиви, това показва, че той е мислил дълго време в това направление. Ако нищо не е мислил, прочетете му не са красиви. Тъй щото, искате ли красиви очи, които да предават Божествените мисли, работете съзнателно върху това желание. Всяка мисъл, добра или лоша, която излиза от човека, след като направи един кръг на движение, ще се върне пак към него. Доброто, което човек прави, след време пак ще се върне към него. Такъв е законът. Като знаете това, мислете, чувствайте и постъпвайте добре, за да се върне всичко при вас. Дъждът днес показва, че всички добри работи, които посявате, ще бъдат полети, за да израснат и плод да дадат. Доброто, което посее в себе си, ще израсте. Днешният дъжд е велико благословение за вас. Бог казва, че всичко, което сте пожелали от хиляди години насам, ще бъде благословено, при условие, че следвате Божиите пътища. Не се страхувайте от дъжда. През пролетта и през лятото, когато вали дъжд, излизайте вън, за да ви намокри добре. Ако сте на пътя някъде, свалете шапката си – нека да се намокри главата ви добре. Този дъжд е благословение за човека. Щом ви вали дъжд, благодарете, че сте се окъпали, че сте направили една електрична баня.

Желая ви вашите мисли, чувства и постъпки да се окъпят. Дъждът, който иде отгоре, е разумен. Той носи в себе си мощни сили. Растения, животни, хора, които са измокрени и окъпани от този дъжд, се благославят. Повечето хора имат неестествен страх от дъжда, като че са направени от захар. Ония, които са направени от захар, не ги съветвам да правят

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

дъждовни бани. Обаче ония, които са направени от устойчива материя, трябва да правят всяка година поне по десетина дъждовни бани.

Христос казва: „Ако не се родите изново от вода и от Дух, няма да влезете в Царството Божие.“ Значи водата, от която трябва да се родите, ще бъде вашата майка. Сега вие бягате от вашата майка. Духът ще бъде вашият баща. Кой е виждал своята майка, т.е. любовта? Всички млади се влюбват, но не познават любовта. Старите пък казват, че любовта не е за тях. Ако стар човек се влюби, казват, че бил глупец. Значи, глупостта е за младите, а не за старите. На младите се позволява да любят, а на старите не се позволява. Всъщност, човек може да бъде млад, само ако люби. Престане ли да люби, той остарява. За предпочитане е, човек да носи всичките глупости на младостта, но с любов, отколкото всичкото богатство на старостта, но без любов. Глупостите на младостта, но с любов, представят добродетелите на младостта. Когато децата се карат, лесно се примиряват. Виждате, че две деца се карат, бият, скубят косите си, но след една-две минути те се прегръщат и целуват. Ако двама стари се скарат, с години не могат да се примирят. Хората са разбрали криво и старостта, и младостта. Млад човек е този, който приема. Стар е този, който дава. Старият трябва да предаде своята опитност на младия и да каже: Синко, добър човек си. Пътят, по който вървиш, е прав. Бъди благословен! Нима децата не вървят по правия път?

Христос казва: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“ Има деца, които не приличат на деца. Те преждевременно са остарели. Според мене деца са само ония, които имат Любов. Стари са само ония, които имат Любов. Следователно всички деца и всички стари, които нямат Любов, носят други имена. Децата без любов наричам млади кукли. Старите без любов наричам стари кукли. Това се отнася и до мъжете, и до жените. Всеки трябва да си зададе въпроса: „Какво предпочитам: да бъда млада кукла без любов или стара кукла с любов?“ Всеки човек трябва да бъде или млад, или стар, но непременно с любов. Докато е

ЕДНООБРАЗИЕ И РАЗНООБРАЗИЕ

кукла, нищо не може да се очаква от него. Каквито условия и да създадете на куклата, тя всякога си остава кукла. Децата къпят куклите си, обличат ги с модерни дрехи, разхождат ги с колички, но те все кукли си остават. Ако се счупи кракът на куклата, детето плаче, но куклата не се интересува за счупения си крак.

Сега нека остане в ума ви мисълта: „Човек не може да бъде здрав, ако не обича. Човек не може да бъде учен, ако не обича. Човек не може да бъде свободен, ако не обича. Изобщо човек не може да бъде щастлив, богат, силен, здрав, учен, ако не обича.“ Любовта трябва да присъства навсякъде. Ако имаш любов в знанието си, ти ще бъдеш велик учен. Ако имаш любов в свободата си, ти ще бъдеш неуязвим. Свободата, богатството, знанието, здравето, може да се пазят само чрез Любов. Без Любов свободата се превръща в робство, знанието – в невежество, любовта – в мъчение.

Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога.“ Познаването подразбира Любов. Да обичаш някого, това значи да живееш заради него. Любовта на Бога се заключава в това, че при всичките несъобразности на човешкия живот Той гледа благосклонно към човека. Като вижда всички криви постъпки на хората, Бог казва: „Този живот не е за вас. Аз вярвам, че след време вие ще изоставите вашите слабости.“ Няма човек в света, който обича да яде развалено месо. Всички хора обичат хубави, нови, здрави дрехи, направени от скъпа фина материя. Всеки би желал да има украшения, от злато направени, посипани с диаманти. Най-хубавата дреха, с която човек може да се облече, това е дрехата на Любовта. Тя е украсена със скъпоценни камъни и диаманти. Никой не е в състояние да открадне дрехата на Любовта на човека.

Някои питат ще се познават ли, като отидат в другия свят. Ако се обичат, ще се познаят; ако не се обичат, няма да се познаят. Ако тук се обичате, и на онзи свят ще се обичате. За разумния условията в онзи свят са по-добри от тия на Земята. На онзи свят хората имат по-добри условия да се познаят и да се обичат. В онзи свят имате възможност да

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

научите най-красивия език, с най-красивите думи, които някога сте търсели в живота си. Пред вас ще се открие онова велико минало и велико бъдеще: да видите как сте се запознали и какво познанство ще направите в бъдеще. Всеки човек, когото обичате, ви е бил полезен в миналото. Той ще ви бъде полезен и в настоящето, и в бъдещето. Следователно всички хора, които ви обичат, представляват вашия капитал. За ония пък, които вие обичате, вие сте техен капитал. Какво по-голямо благо от това можете да очаквате? Вие сте капитал за тези, които обичате; тези пък, които вас обичат, са ваш капитал. Тяхното щастие е скрито във вас, а вашето – в тях.

Щастието на всички хора е скрито в Бога. Ако любите Бога, знайте, че бъдещето ви е скрито в Него. Ако Го любите, каквото пожелаете, ще ви се даде. Като знаете това, желайте от Бога само онова, което отговаря на вас. Може ли малкото момиченце да иска да се облече в роклята на майка си? Това желание не съответства на него. Като стане 21-годишна мома, тогава може да облече роклята на майка си. Докато си петгодишно момиченце, не пожелавай майчината си рокля. Докато си петгодишно момченце, не пожелавай бащината си дреха. Докато си петгодишно дете, не пожелавай професорска катедра. Като станеш голям, ще се облечеш в каквито дрехи искаш. Като станеш голям, ще заемеш и професорска катедра. Всяко нещо ще дойде на своето време. Чакайте спокойно времето, което е определено за вас. То ще донесе съответното за вас благо.

*Това е живот вечен, да позная Тебе,
Единаго Истиннаго Бога.*

Това е живот вечен – да се възлюбите един друг. Това е живот вечен – да живеете един за друг. Това е живот вечен – да изпълните Волята Божия и да придобиете всичко онова, което желаете, и да кажете: „Верни са думите на Христа, че каквото пожелаем в Името Божие, ще ни се даде.“

Апостол Павел казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за тези, които Го любят.“ Значи за всеки човек са определени блага, които ще дойдат на своето време. За да получи тия блага, той трябва да приложи любо-

ЕДНООБРАЗИЕ И РАЗНООБРАЗИЕ

вта си. Че ще има мъчнотии, това е неизбежно. Без мъчнотии човек не може да живее. Мъчнотиите са пробният камък за човека. За да придобие едно благо на Любовта, човек трябва да мине през деветдесет и девет страдания. Ако намери човек, който не е минал през деветдесет и девет страдания, Любовта ще го стопи, нищо няма да остане от него. Срещне ли човек, който е минал през деветдесет и девет страдания, Любовта ще ги съедини в едно и ще образува от тях вечното благо на живота. Ако спазвате законите на Любовта, тя ще преобрази всички ваши недоразумения, страдания, мъчнотии, и ще ги превърне във вечен капитал за вас. Радвайте се, че иде Любовта, която ще ви освободи от сегашните непоносими условия на живота. Само Божията Любов е в сила да освободи човека от смъртта – най-големият враг в света.

Това е живот вечен – да познаете Бога като Любов.

Това е живот вечен – да познаете Бога като Мъдрост.

Това е живот вечен – да познаете Бога като Истина.

Желая ви в бъдеще да вървите по този път.

Желая ви да станете господари с любов, да станете и слуги с любов.

*Трета съборна беседа от Учителя, държана на 27 август
1939 г., 10 ч., София, Изгрев*

Близо и далеч

*Ако думите Ми не пребъдват във вас,
и вие в Мене, нямате живот в себе си.*

Аз ще взема този стих в друга форма: „Ако светлината пребъде в нас и ние пребъдем в светлината, светът ще ни се изяви.“

Когато се изисква от човека да направи нещо, той казва: „Преди да направя това нещо, аз трябва да го зная, да съм го учил.“ Това е неправилно положение. Човек първо вижда светлината, запознава се с нея, а после я изучава. Човек първо се запознава с хляба и водата, опитва ги, а после ги изучава. Следователно човек първо се запознава с нещата, след това ги изучава. Това е естествен път на постижение. Човек знае какво да прави и как да прави това, което се иска от него, но по зла воля понякога той не иска да направи това, което знае. Има случаи, когато човек забравя какво трябва да прави и как трябва да го направи, но той сам е причина за това. Докато е трезв, с будно съзнание, човек помни и знае всичко, но пийне ли няколко чаши вино, той всичко забравя. Той забравя майка си, баща си, жена си и децата си. Само едно нещо помни – пълната чаша с вино.

Често хората се оправдават, че не са направили нищо, както трябва, защото не виждат ясно предметите. Защо не виждат ясно? – Защото са турили пред очите си дебела преграда. Щом махнат преградата, всичко ще се открие пред тях и те ще виждат ясно. За да вижда човек ясно, причината за това е светлината. Какво представлява светлината? – Докато е в светлина, човек вижда пътя си и свободно върви, без да се спъва. Щом светлината изчезне, той не вижда къде ходи и се спъва. Следователно светлината, знанието, свободата се изучават по два начина: чрез присъствието им и чрез отсъствието им. Например когато си в светлина, ти познаваш свойствата ѝ; щом останеш в тъмнина, ти пак изучаваш свойствата

на светлината. Докато имаш знание, ти можеш да изучаваш свойствата му; щом изгубиш знанието си и станеш невежа, пак изучаваш свойствата на знанието. Докато си свободен, ти изучаваш свойствата на свободата; щом се ограничиш, ти пак изучаваш свойствата на свободата.

Значи съществуват два начина за изучаване на нещата: положителен и отрицателен. И правото можете да изучавате чрез прилагане на правните закони и чрез прилагане на кривите положения. Щом се натъквате на нещо криво в живота си, вие започвате да страдате. В света страдат и праведни хора, както и тия, които си служат с кривото. Христос беше праведен човек, но понеже понесе греховете на кривите хора, трябваше да мине през големи страдания. Всеки, който става поръчител на грешните хора, които ядат, пият и не плащат, ще носи техните страдания и грехове. Някой е ял, пил, правил е дългове, а заради него плаща онзи, който му е станал поръчител. Законът хваща богатия, а не този, който всичко е изял и изпил. Който не иска да плаща, той не трябва да става поръчител.

Като не разбират законите на живота, хората сами си създават нещастия. В това отношение някои хора мязат на мухите, които кацат, дето им падне. Мухата е крайно тщеславна. Тя каца все на видни места: на носа, на челото, на веждите, на лицето на човека. С това тя иска да му покаже, че е от висок произход. Като я хване между пръстите си, човек ѝ показва, че тя не може да се сравнява с него. Следователно влезе ли в света, човек трябва да кацне на скрито място, т.е. на последно място, никой да не го вижда. И законът има ръце. Хване ли те законът, ще те държи, докато иска. „Ама аз съм от високо произхождение.“ – Щом си от високо произхождение, излез от ръцете му. Докажи силата на своето произхождение. Като се види в невъзможност да се справи с положението си, човек като мухата започва да се моли, да пее, за да го освободят. Мухата казва на човека, който я държи в ръката си: „Ако си музикант, бъди милостив към мене. Аз съм слабо, малко същество. Аз мислех, че съм силна, но видях, че има по-силни от мене. Ако ме стис-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

каш още, ще ме смажеш.“ Човек отваря ръката си и мухата хвърква на свобода. Какво ще разправя тази муха на другарките си? Тя ще им каже: „Като отивате в света на законите, не се приближавайте много до тях. Стойте винаги далече и на последно място.“

Когато обичат някого, хората постъпват като мухите – сядат близо до него. Те обичат да се доближат до него, за да го почувстват. Някой казва: „Като обичам някого, искам постоянно да го виждам пред очите си.“ Какво ще придобиеш, ако държиш възлюбения си постоянно при себе си? Да бъдеш във физическа близост с човека, това още не е близост. Близостта е нещо вътрешно. Ти можеш да бъдеш близък с един човек, когато го държиш в ума си, в сърцето си. Същото се изисква и от него. Тази връзка е съществена. Да държиш човека в ума си – в необятния свят на мисълта, и в сърцето си – в широкия свят на чувствата, това означава близост. Физическата близост на хората причинява недоволства, стълкновения и противоречия между тях. Такова е положението на клоните на дървото. Най-малкият вятър ги заставя да се търкат един в друг, вследствие на което те се осакатяват.

В любовта си съвременните хора започват добре, свършват зле. Защо? – Защото нарушават разстоянието, на което любовта действа. Двама приятели или мома и момък, които се обичат, първоначално са готови да се виждат отдалече само. Момъкът например казва: „Искам отдалече само да зърна своята възлюбена.“ Успее ли да я зърне, през целия ден той е доволен и щастлив: пее, работи, движи се – все за нея мисли. На втория ден казва: „Искам само да я зърна.“ Обаче като я види, той увеличава ъгъла на зрението си – иска да я обхване изцяло с погледа си. На третия ден той иска да чуе само една дума от нея, да чуе гласа ѝ. Като чуе гласа ѝ, той е щастлив, нищо повече не иска. На четвъртия ден той си казва: „Чух гласа ѝ, ангелски глас има, но искам на мене да каже една дума.“ Момата му каже една дума и той се намира на седмото небе от щастие. Но после и това не го задоволява, иска му се да поговори с нея, за да разбере как мисли тя. Ден след ден той се приближава към нея, докато най-по-

сле се скарат. Влюбените са много чувствителни. Ухото им е толкова изтънчено, че всяка груба дума произвежда рана на сърцето им. Щом думите на влюбените причиняват рани, това показва, че Любовта ги е напуснала.

Любовта изисква идеална обхода в отношенията на хората. За оправдание някой казва, че макар външно да е груб, поне вътрешна обхода има. Любовта изисква от човека и външна, и вътрешна обхода. Човек сам чертае пътя и отношенията си с хората. Той сам е причина да го уважават или да не го уважават хората. От обходата му зависи уважението, с което се ползва. Каквито са твоите отношения към хората, такива ще бъдат и техните отношения към тебе. Това е закон за физическия, за духовния и за Божествения свят. Забелязано е при това, че всяка отрицателна проява в духовния свят влече последствията си и на физическия свят. Например излъже ли човек, непременно ще го сполети нещо: или ще падне, или ще заболее, или отвън някой ще му причини някаква неприятност. Затова е казано в Писанието, че няма скрито-покрито в света. Колкото малка и да е лъжата, тя е подобна на микробите, които се размножават и причиняват нещастия на хората. Като се размножава, лъжата оставя нечистотиите си в ума и в сърцето на човека, с което му причинява големи пакости.

Като се намерят пред мъчности и страдания, пред злото, хората искат да бъдат далече някъде. Каквото и да правят, те не могат да ги избегнат. Преди всичко злото не е вън от човека, то е в самия него. Ако злото е вън от човека, а вътре го няма, то е безвредно. Докато е вън от човека, злото съществува само като възможност. Влезе ли в човека, то прониква в кръвта му и го отравя. Същото прави и микробът. Докато е вън от човека, той съществува само като възможност. Влезе ли в него, той започва да се размножава, прониква в кръвта му и го разрушава. Като знае това, човек не трябва да допуска в ума си нито една лоша мисъл, а в сърцето си – нито едно лошо чувство или желание. Умствената енергия, която е дадена на човека, е определена само за добри мисли. Сърдечната енергия е определена само за добри чувства и желания. Енер-

гията на човешката воля е дадена само за добри постъпки. Човек е свободен да мисли, да чувства и да постъпва, както иска, но за всичко това той носи отговорност и последствия. Мнозина говорят за свободната воля и казват, че човек може да живее, да мисли, да чувства и да постъпва, както разбира и както иска. Наистина, човек има свободна воля и може да живее, както иска, но съдба ще има за него. Той няма да се освободи от отговорността за постъпките си. Искан ли да не бъде съден, той трябва да живее, както Бог изисква. Когато постъпи на училище, ученикът следва програмата, която учителите са наредили, а не своя програма. Ученикът, който постъпва в музикална академия, свири онова, което програмата изисква. Ученикът от художествената академия рисува такива картини, каквито са предвидени в програмата.

Човек е изпратен на Земята да учи онова, което Бог е определил. Като не изпълнява тази програма, той греши, върши престъпления. Като се намери пред известна отговорност, човек се оправдава с това, че е следвал своя предначертан път. Какъв е пътят, който той следва, и кой е начертал този път? Ще каже някой, че трябва да се ожени, че в пътя му е била женитбата. Знае ли той кой му е определил този път? Да се жени човек или да не се жени – това е път, определен от Бога. Следователно, като приема този път, човек трябва да пита Онзи, Който го е чертал, да тръгне ли в този път, или да не тръгне. На някого Бог е определил да се жени, на някого не е определил. Какво виждаме в живота? – Обикновено се женят тия хора, на които не е определено да се женят; тия пък, на които е определено да се женят, не се женят. Малко хора правят това, което им е определено. В човека има едно естество, което обича да прави тъкмо това, което му е забранено. Дали ще се жени или няма да се жени, важно е човек да върши Волята Божия. Не върши ли Волята Божия, той е осъден на страдания. Искаш ли да не страдаш, върши Волята Божия! С други думи казано: човек първо трябва да изпълни волята на баща си – от него да чуе, че е постъпил добре. После той трябва да изпълни волята на майка си – и от нея да чуе, че е постъпил добре. Най-после той трябва да

изпълни и своята воля и да чуе от онзи, който живее в него, че е постъпил добре. Чуе ли тия три гласа, получи ли одобрение за постъпките си от три места, човек е на правия път в живота си.

Човек страда. Защо? – По три причини: или защото не мисли право, или защото не чувства право, или защото не постъпва право. Следователно истинско право е това, което е обмислено, почувствано и направено правилно. Като изнасям кое е право и кое – криво, никого не съдя. Ако съдя вас, ще съдя и себе си. Ако съдя вас, себе си ще цапам. Какво се ползвам, като се цапам? Освен че нищо не се ползвам, аз губя. Някой се оплаква, че са го обрали. Колко са го обрали? – Взели са от касата му сто лева. Аз вадя от джоба си сто лева и му ги давам. Като изправам погрешката на брата си, с това изправам своя погрешка. Трябва ли човек да краде, да върши престъпления? – Човек не трябва да краде, но едно трябва да знае: погрешката или престъплението не седи толкова в кражбата, колкото в заблудението, което човек внася в ума си, че като открадне оттук-оттам нещо, ще оправи работите си. Като открадне нещо, човек го туря пред очите си, пред съзнанието си, и по този начин закрива светлината и не може да вижда ясно. Не се занимавайте с грешките и престъпленията на хората. Занимавате ли се с техните погрешки, вие ще направите повече, отколкото те са направили. Пазете чистотата на ума, на сърцето и на волята си.

Съвременните хора се запитват не може ли без страдания. Който не е разбрал смисъла на страданията, той иска да се освободи от тях. Който разбира смисъла им, знае, че страданията са необходими за развитието на човека. Без страдания няма развитие. Всяко страдание, добре издържано, всякога се възнаграждава. За всяка обидна дума, добре понесена, човек получава десет благи думи. Ако една от благите думи заличи лошата, остават девет благи думи резервен капитал. Когато някой пита защо трябва да го обиждат, кажете му, че всяка обида, добре понесена, носи след себе си голямо богатство. Кажат ли една лоша дума за вас, след нея идат десет добри. Който ви обижда, несъзнателно ви прави услуга. Като

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

знаете това, не търсете правото си. Оставете Бог да ви отдаде правото. Докато сами търсите правото си, никакво благословение няма да получите. Щом се оставите на Бога, Той да се застъпи за вашето право, вие ще получите Неговото благословение. Когато ви хулят, гонят, обиждат, благославяйте Господа в себе си, за да получите Неговото благословение.

Често хората дават отчет за постъпките си, за своите мисли и чувства, и се запитват защо не успяват. Те казват, че едно време са имали повече любов едни към други, отколкото сега. Причината за това е, че те са турили някои хора много близо до себе си, вследствие на което са закрили хоризонта пред своя поглед. Следователно не приближавайте човека по-близо до себе си, отколкото Господ го е турил. Какво ще бъде положението ви, ако някой певец пее в ухото ви направо? Колкото добре и да пее, вие ще бъдете недоволни, ще искате да се отдалечите от него. Ако същият певец се отдалечи от вас на известно разстояние, вие ще го слушате с разположение. Колкото сте по-далече едни от други, толкова по-добре. Какво ще придобиете, ако искате да се познаете чрез приближаване? Какво ще стане с вас, ако Слънцето дойде на разстояние два пъти по-близо, отколкото е сега? Казвате, че ще имате повече светлина. Наистина, ако Слънцето се приближи към Земята, ние ще имаме повече светлина, но тя ще бъде много ярка, едва ще се понася. Венера, която е по-близо до Слънцето, отколкото Земята, за да не се запали от слънчевата топлина, е обвита в пари. Като минава през парите, слънчевата енергия значително намалява своята интензивност, благодарение на което има живот на Венера.

Мнозина искат да бъдат обичани от всички, да се ползват с много любов. Не желайте да ви обичат повече, отколкото Бог е предвидил. Не желайте майките, бащите, приятелите ви да ви обичат повече, отколкото Бог е предвидил. Обичат ли ви повече, отколкото трябва, вие сте изложени на страдания.

Ако пребъдваме в Светлината, и ако Светлината пребъдва в нас, светът ще ни се изяви. Според закона на Любовта човек може да познае нещата само тогава, когато са поста-

вени на своето място. И за да бъдеш обичан от някого, ти трябва да се поставиш на такова разстояние от него, на каквото Бог те е поставил. За да може да вижда ясно звездите, астрономът трябва да постави телескопа си на точно определено разстояние от всяка звезда. Постави ли го на такава точка, на каквата звездите трябва да попаднат във фокуса, те се виждат ясно. Обикновено човек поставя близо до очите си ония предмети и хора, които повече обича. Колкото повече ги обича, толкова по-близо стоят пред очите му; колкото по-малко ги обича, толкова са по-далече от неговия поглед. Не ги ли обича, той никак не ги вижда. Разумният поставя нещата на такова разстояние, на каквото трябва. Постави ли ги на определеното разстояние, той ги обича толкова, колкото трябва. Когато обичате хората, колкото трябва, и когато те ви обичат, колкото трябва, и едните, и другите сте на определените от Бога места.

Христос казва: „Не съдете, да не бъдете съдени.“ Каквото и да става във външния свят, не съдете. От погрешките на външния свят можете да се поучавате, но не и да съдите. Не съдете, нито хвалете. „Нямам ли право да кажа мнението си?“ – Имаш право да кажеш мнението на Бога, но не и своето. Никой не се нуждае от мнението на човека. Светът се нуждае от авторитетното мнение на Бога, но не и от мнението на човека, който днес мисли по един начин, а на другия ден – по друг начин. Ценно е мнението на онзи, който е проводник на Бога.

Някои религиозни постоянно цитират думите на Христа – какво казал Христос преди две хиляди години. Добре е говорил Христос на времето си, но Той и до днес продължава да говори. Да се държи само на думите, които Христос е говорил в миналото, е все едно да се радвате на думите на петгодишното дете. Това дете е израсло вече, станало е 21-годишен момък. Слушайте какво днес той ви говори. Христос говореше едно време на евреите и със слово, и с камшик – според тяхното тогавашно развитие. На съвременните хора Христос говори по друг начин, на друг език. Слушайте и това, което днес ви говори. Искате ли днес Христос да говори с камшик,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

или с друг някакъв закон? – За предпочитане е днес Христос да говори на хората чрез закона на Любовта, на Мъдростта, на Истината, отколкото чрез закона на камшика. Приложете закона на Любовта първо към себе си, за да простите първо на себе си. Щом приложите Любовта към себе си и простите на себе си, вие ще приложите същия закон и към ближните си. Бог е всепощаващ. Като направи някаква погрешка, човек чува гласа на Бога в себе си, Който му казва: „Изправи погрешката си и повече не греши. Не съди, за да не бъдеш съден. Съдиш ли другите, съдбата ти се връща към тебе.“

От днес нататък, до края на 1939 година, се определя една голяма премия на онзи, който през останалите три месеца от годината не каже една лоша дума, не допусне една лоша мисъл в ума си, не възприеме едно лошо чувство в сърцето си и не извърши нито една лоша постъпка. Ако може да се въздържа от всичко отрицателно, освен определената премия той ще запази енергията си: няма да се гневи, да се сърди, да се кара. Види ли, че двама души се карат, той трябва да се отдалечи на такова разстояние, че да чува и да вижда само доброто. Разумният свят изисква от всички хора да живеят братски, по любов. Разумният свят е отегчен от безпорядъка, който хората са внесли в света, от кривите човешки мисли, чувства и постъпки, от човешките заблуждения. Човешките недоразумения се отразяват във великия свят и произвеждат големи катаклизми.

Разумният свят е решил да накаже хората не с потоп, както едно време, но с огън. Хората са изкопали подземни скривалища, за да се пазят от собствените си бомби, но къде ще се крият от огъня, който слиза отгоре? Този огън ще разтопи Земята на дълбочина повече от 25 метра. Къде и как ще се крият хората от този огън? Какво ще стане тогава с човечеството? Който оцелее, той ще говори. Вярно ли е това, или не, всички ще го опитате. Няма да остане човек на Земята, който да не мине през този огън. Вие трябва да бъдете готови да издържите на този огън, както издържаха тримата момци в огнената пещ. Огънят, за който днес говорях, е започнал да действа вече. Той е напекъл много хора. Че наистина този

огън действа в света, виждаме по разстройството на нервната система на хората, по техните физически и психически заболявания. За онези, които следват Божия път, този огън е благословение. За онези, които не следват Божия път, този огън е мъчение.

Желая ви да следвате пътя на Любовта. Вие следвате пътя на Любовта, но по крив начин. В какво седи кривото? – Кривото седи в това, че като обичате някого, приближавате го към себе си по-близо, отколкото трябва. Ако не го обичате, отдалечавате го от себе си повече, отколкото трябва. Аз бих ви съветвал да мислите, да чувствате и да постъпвате така, както Бог мисли, чувства и постъпва чрез вас. Дойдете ли до проявите на любовта, поставяйте хората нито много близо, нито много далече от себе си. Дойдете ли до преценка на нещата, нито се укорявайте, нито се хвалете едни други. Разстоянието, на което хората трябва да стоят един от друг, се определя от нуждите им. Срещат се двама души: единият е жаден, носи чаша за вода, а другият носи стомна с вода. Единият подава чашата, другият я пълни. Каквото е разстоянието между проточената ръка на жадния и на този, който налива водата, такова трябва да бъде разстоянието на онези, които се обичат. Спазват ли това разстояние, отношенията им ще бъдат добри. Ръката е мярка за разстоянието между хората. Когато двама души си подават ръка, те сами определят разстоянието, на което Бог ги е поставил.

Следователно иска ли да следва пътя на Любовта, човек трябва да постави ума, сърцето и волята си на тяхното място. Това изисква Бог от всеки човек. Това значи да върши човек Волята Божия. Не изпълни ли закона на Бога, както трябва, колкото и да се оправдава човек, нещо отвътре му казва: „Не правиш добре, изправи погрешката си.“ За да върши Волята Божия, човек трябва да взема правилен тон в своите мисли, чувства и постъпки. Правилният тон прави мисълта светла, чувствата – топли и добри, а постъпките – благородни. Умът, сърцето и волята на човека също имат свой определен тон. Когато умът, сърцето и волята се проявяват според своя тон, човек изпитва радост и веселие в себе си. Той се радва, че

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1939

мисли, чувства и постъпва правилно. Като прилагате вярно тона на своя живот, ще чуете гласа на своя Баща: „Дерзай, добри и верни рабе! Дерзай, добри и верни синко!“

И тъй, поставяйте всяко нещо на неговото място, както поставяте числата на техните места. Като наредите числата от 1 до 10, виждате, че всяко предидущо число е по-малко от последващото. Ако имате да дължите един лев, вие се радвате, че дългът ви е малък. Обаче ако турите единицата на мястото на деветорката, радостта ви изчезва. Дългът, който е на първо място, на мястото на единицата, се увеличава девет пъти повече. Не размествайте местата на нещата, за да не си създавате излишни страдания.

Като ученици вие трябва да вземате правилно тоновете, т.е. да мислите право. Ако не мисли право, човек не може да пее добре; ако не чувства право, той няма израз в пеенето; ако не постъпва добре, той не може да вложи сила и тон в пеенето. Човек не може да пее добре без участието на ума, на сърцето и на волята си. Пее ли по този начин, човек може да се самовъзпитава. Когато пеете, Любовта, Мъдростта и Истината трябва да вземат участие в пеенето, за да дадете израз на всичко, което Бог е вложил във вас. Това е истинско пеене.

Желая ви сега да пеете така, че умът, сърцето, волята, душата и духът ви да пеят заедно с вас. Отворете душата си за Любовта, за знанието и светлината, за свободата и мира. Дайте ход на доброто в себе си, за да се свържете с всички разумни същества, които идат да ви помагат.

Желая ви да се свържете с разумните същества, които идат да ви поздравят за смелостта, че сте мислили, чувствали и постъпвали така, както Бог изисква.

Желая ви топлината на Любовта, светлината на Мъдростта и силата на Истината да бъдат ваши спътници!

*Беседа от Учителя, държана на 22 септември 1939 г., 5 ч.,
София – Изгрев*

**БЕСЕДИ, ДЪРЖАНИ НА
В. МУСАЛА, СОФИЯ И
СЕДЕМТЕ ЕЗЕРА
1940**

23 юли – 22 септември

Божественият и човешкият свят

Размишление

Две начала, два принципа съществуват в човека: човешки и Божествен. Когато човешкият принцип е отвън, а Божественият – отвътре, вие виждате истинския човек. Когато Божественият принцип е отвън, а човешкият – отвътре, вие се натъквате на големи противоречия. Човешкото, било в самия човек или в ближните му, се проявява по един и същи начин, вследствие на което неизбежно поставя всекиго в противоречия. Като се натъква на противоречия, най-после човек казва: „Не трябва да се живее за доброто, нито за благото на нашия ближен. Всеки човек трябва да живее за себе си.“ Започне ли човек да живее само за себе си, страданията неизбежно го следват. Мнозина мислят изключително за себе си, и въпреки това искат да бъдат щастливи. Това е невъзможно. При това положение не само че не могат да бъдат щастливи, но ще минат през големи страдания. Защо? – Защото щастието се обуславя от Божествения принцип в света, т.е. от закона на Цялото. Невъзможно е човек да прилага закона на Цялото към една малка част и да бъде щастлив. Може ли човек да тръгне сам за планината и да носи със себе си всичко, което му е нужно за планинските условия? Искане ли да отиде поне за няколко дена на планината, той трябва да се присъедини към някоя група. Когато хората отиват групово на планината, всеки носи по нещо със себе си и по този начин задоволяват нуждите си. Колко може да носи един човек? Ето защо ние дохождаме до закона за Цялото и за неговите части, според който всеки човек има право да живее за себе си, ако едновременно живее и за Цялото, т.е. за колективното съзнание.

Като не разбират приложението на двата велики закона в света – законът за Цялото и законът за частите, хората изпадат в заблуждения и започват да мислят, че могат да опра-

вят света. Оправянето на света е работа на Бога. Работата на човека е да оправи своя малък свят. Как ще го оправи? – Чрез страданията. Като страда, човек се изправя. Той се е объркал толкова много в себе си, че за да се разплете, трябва да мине през страдания. Ще кажете, че Бог ще промисли за изправянето на човешкия живот. Вярно е, че Бог ще промисли и мисли за всички, но и човекът сам трябва да направи нещо за себе си. Какво ще придобие гладният, ако му кажете, че други ще промислят за него? В дадения момент той е гладен, не може да чака. Първо той ще помисли за себе си, а после ще очаква да му дойде хляб отвън.

Бог е промислил вече за човека, дал му е всичко в изобилие: светлина, въздух, вода, храна. От него се иска само будност, та да не пропуска времето за получаване на тия блага. Същевременно човек трябва да бъде здрав, за да се ползва от благата, които Разумната Природа му дава. Някой се страхува да не му вземат хляба, да не остане гладен. Той не познава закона. Никой не може да отнеме хляба на човека. Отнеме ли го някой, десетократно ще му го дадат. „Възможно ли е това?“ – Ако не вярвате, можете да го проверите. Ако този закон е човешки, ще го опитате и после ще повярвате. Ако е Божествен, първо ще повярвате, а после ще го опитате. Човешките работи първо се опитват, а за Божествените работи първо иде вярата, а после опитът. На същото основание казвам: за да обичате един човек, първо трябва да го познавате. За Бога е точно обратно: първо трябва да Го обичате. Щом обичате Бога, вие непременно ще Го познавате. Мнозина не познават Бога, защото искат първо да получат от Него блага, добри условия, и след това да Го обичат. Това е човешко разбиране. Първо ще обичате Бога, а после ще Го познавате, после ще получите Неговото благословение.

Следователно, когато Бог иска да застави хората да Го познаят, дава им страдания. Като не знаят това, те се натъкват на противоречия и страдания и се питат защо става така. Страданието не е нищо друго, освен грънчарство, в което човек machка калта, за да направи красиви грънци. Като machка калта, той непременно ще се изцапа, но в края на краищата

ще извае хубави, съвършени форми. Като ги извае, той ги туря в пещта да се опека, да станат здрави. Без печене грънците не издържат на условията. Всяка форма трябва да мине през ваене, през огън, за да се кали, да издържа на условията на живота. Без страдания човек остава суров материал, какъвто е глината, от която правят грънци. Дойдат ли страдания, суровият материал, от който човек е направен, започва постепенно да се формира, да се пече на огъня, докато се кали. „Докога ще страдам?“ – Докато се усъвършенстваш, докато скръбта ти се превърне на радост. Миналите страдания са се превърнали вече в радост. Днешните страдания пък носят бъдещи радости.

Сега, като сте се качили на върха, вие имате слънце, но и вятърът ви придружава, иска да каже нещо. Слънцето се провира и през най-малките дупки на хоризонта, иска да ви види, да ви даде нещо от себе си. Защо? – Защото ви обича. Не правите ли същото и вие? Когато обичате някого, вие го търсите навсякъде, искате да го видите, да му услужите нещо. Ако не обичате някого, вие съзнателно го избягвате, не искате да го видите. Какво ви казва вятърът? – Вятърът ви казва, че трябва да бъдете справедливи, да излезете от материалния живот и да влезете в духовния, т.е. в живота на свободата. С други думи казано: жабата трябва да излезе от блатото, от материалния живот, и да влезе в живота на вола, т.е. в свободния живот. Щом се освободи от веригите на човека, волът отива в гората, свободно да пасе трева и да пие вода. За да пасе свободно трева, волът трябва да е орал на нивата.

Следователно който не е страдал, няма право да се радва. Да страдаш, това значи да ореш на нивата. Да се радваш, това значи да пасеш свободно в гората. За да се радва, т.е. да пасе свободно в гората, преди всичко човек трябва да е орал на нивата си, т.е. да е страдал. Днес целият свят страда, разоравя почвата, върху която ще сее семената на великите блага на живота. Мъглите, които се движат пред нас, които покриват върховете, представляват кармата на Европа. Докато съзнанието на съвременните хора не се пробуди и в тях не се яви

желание да изпълняват Волята Божия, кармата им не може да се разреши. Докато не дойдат до съзнание да разберат, че Бог е вътре в тях, а не отвън, те няма да се освободят от страдания. Външният свят е човешкият, или тъй нареченият „малък свят“, а вътрешният е светът на Любовта, или „големият свят“. Когато безлюбието влезе в човека, Бог излиза навън, дето работи по специален начин. Щом Бог излезе вън от човека, страданията влизат в него и той започва да се мъчи и да страда. Когато учителят е вън от класа, това разбира, че и учениците са вън, разпръснати на различни места. Той се мъчи да ги събере на едно място. Събере ли ги в класа, влезе ли между тях, той започва да работи по друг начин. Тъй щото, когато е вън от човека, Бог работи по един начин – чрез изпитания и страдания. Влезе ли в човека, Той работи по друг начин.

Като сте дошли на Мусала, задачата ви е да се свържете с всички добри хора, които желаят подобрението на човечеството. После трябва да се свържете с всички същества от духовния и от Божествения свят, които работят за повдигане на човечеството. Като се свържете с добрите хора на физическия свят, с разумните и възвишени същества от духовния и от Божествения свят, вие ще започнете да мислите и да работите като тях. По този начин ще станете проводници на Божиите блага. Когато човек е свързан с добрите същества от трите свята – физически, духовен и Божествен, той става маг. Достатъчно е да удари с пръчицата си, за да постигне всичко, каквото желае. Както мъглите се движат постепенно и разкриват хоризонта, така и магът отваря и затваря тайните врати на Природата.

Какво представляват мъглите в човешкия живот? – Те не са нищо друго, освен противоречия. Щом Слънцето изгрее, мъглите се разпръсват. Щом Бог живее в човека, противоречията изчезват. Щом изчезнат противоречията, хората лесно се примиряват. Излезе ли Бог вън от човека, противоречията веднага го нападат. Докато има противоречия, никакво примирение между хората не може да стане. Докато житото е в хамбара, то не дава плодове. Посади ли се в земята, то дава

изобилно плод.

И тъй, за да даде плод, човек трябва да вложи своите дарби и способности в работа, в движение. Където има динамика, там се очаква успех. Щом нещата са в статическо положение, никакъв успех не може да се очаква. Ще кажете, че трябва да бъдете добри, да се обичате, и т.н. Това са статически положения в живота. Не е въпрос да бъдете добри и да се обичате, но проявете доброто и обичта в себе си. Всички хора могат да бъдат добри и да се обичат, а не само някои. Както безброй росни капки, събрани на едно място и огрени от Слънцето, образуват красива картина, така хиляди и милиони добри и любещи души образуват основата на величествената сграда на Любовта. Какво ще стане с лошите хора? – И те са на мястото си. Лошите хора са енергични. Те заместват воловете. Те разорават нивите, за да могат добрите хора да ги посеят. Както волът оре нивите на физическото поле, така и злото оре нивите в духовния свят.

Като ученици вие трябва да се стремите към онзи живот, в който картините са живи, а не мъртви, на хартия нарисувани. Можете ли да се грееете на огън, нарисуван на хартия? Грейте се на истинския огън, който топли. Някои цитират думите от Писанието, че Христос се е пожертвал за човечеството. Ако само цитирате тези думи, без да се преобразите, без да стане преврат във вас, те са огън, нарисуван на хартия. Тези думи трябва да оживеят за вас, да ви нажежат, от въглен да ви превърнат в диамант.

Днешният ден е начало на нещо ново, предисловие на нова епоха. Да се качва човек по високи върхове, това значи да се обменя със силите на Природата. Както човек отива на гостилница да се нахрани физически, така той се качва по планините, за да се нахрани духовно. Освен физически, човек се обменя с енергиите на планината и духовно. Колкото по-духовен е той, колкото по-будно е съзнанието му, толкова и обмяната между него и Природата е по-правилна. Както човек се свързва с Природата, за да се обнови, така той трябва да се свърже и със съзнанията на възвишените същества, за да се поучава от тях. Щом дойде до положение

да създаде правилна връзка с възвишените същества, човек знае как да се отнася и с по-долностоящите същества от него. За такъв човек се казва, че е готов да направи път и на мравката.

Мислете върху основната идея, казана днес – за човешкия и Божествения свят. Говорите ли за противоречия, търсете ги в малкия свят, където се проявява човешкото. Каквито противоречия и да имате, знайте, че в бъдеще те ще се допълнят и ще образуват едно цяло. Има ли някакво противоречие между точките на една и съща окръжност? – Привидно съществува някакво противоречие. Защо? – Защото едни от тях вървят нагоре, а други надолу. Всъщност и едните, и другите образуват едно цяло. Всички точки на окръжността са в хармония помежду си. Както точките на окръжността имат еднакво външно и вътрешно отношение към нея, така също и човек трябва да има еднакво отношение към външния и към вътрешния свят в себе си, т.е. към малкия и към големия свят.

Обичайте Бога вън от вас и вътре във вас, за да Го познаете.

Тайна молитва

Беседа от Учителя, държана на в. Мусала на 23 юли 1940 г.

Правила на Любовта

Казано е в Писанието: „Любовта никога не отпада, никога не се изменя.“ Слушате някой да казва, че обича или че е обикнал някого. Той мисли, че обича този човек от момента, когато го е срещнал. Щом мисли така, неговата любов е временна, преходна. Тази любов наричаме „любов на едnodневката“. Докато живее в любовта на едnodневката, човек всякога ще изпада в комични, драматични и трагични положения. Например като каже на някого, че го обича, възлюбеният му ще обикне друг. Щом забележи това нещо, той започва да ревнува. Ето едно комично и драматично положение. Любовта никога не ревнува, никога не търси своето право. Който истински обича, той никога не съжaliaва, че обича, а не отговарят на любовта му.

Съвременните хора се обичат едни други, а въпреки това се мъчат. Защо? – Съмняват се в любовта. И който обича, и когото обичат, и двамата се съмняват. Щом дойде съмнението, с него заедно иде и мъчението. Съмнението показва, че любовта не е чиста, че има нещо користоно в нея. Който обича безкористоно, никога не се съмнява. Той е доволен от факта, че обича. Щом обича, той е богат, доволен е от всичко. Чистата, безкористна любов подразбира любов към всички. Като обичаш едного, в неговото лице ти обичаш всички. Ако твоята любов събужда любов и у другите хора, радвай се, че си станал причина за проява на Любовта. Любовта любов събужда. Невъзможно е да обичаш някого и той да не ти отговори. Могат да минат десетки и стотици години, но един ден той ще ти благодари за любовта, която си имал към него. Любовта е единствената сила, която никога не губи. Ако някой не обръща внимание на вашата любов, това нищо не значи. Ще дойде ден, когато той ще прецени това, което сте му дали, и на любовта ви ще отговори с любов. Той ще плати с лихва за това, което е получил от вас. Да мисли човек, че като люби, губи нещо, той е в голямо заблуждение. Човек може да губи навсякъде и във всичко, но не и в Любовта.

И тъй, щом обичаш одного, ще обичаш всички. Това е мярката в Любовта. Когато се грееш на огъня, едновременно с тебе могат да се грееят много хора. Трябва ли да ревнуваш огъня, да искаш само ти да се топлиш на него? Ревността на човека има смисъл дотолкова, доколкото, като се стреми да обича, той може да послужи като подтик на другите хора, и те да обичат като него. Ако обичаш някого, не изисквай от него да обича само тебе. Кажеш ли някой, че само тебе обича, знай, че той лъже и себе си, и Бога. Защо бащата да не обича и друга дъщеря като своята? Защо майката да не обича и друг син като своя? Щом не можеш да обичаш повече от един човек, това показва, че си още в първата степен на любовта. Значи любовта е на степени.

Коя е причината, че обичате някого? Все има някаква външна или вътрешна причина, поради която обичате някого или някакъв предмет. Например ти обичаш Слънцето заради светлината, която дава. Ти обичаш диаманта заради способността му да пречупва силно слънчевите лъчи. Всяко нещо, което обичате, крие в себе си някакво Божествено качество. Само Божественото се обича и цени. Дето и да го видите – в камъните, в растенията, в животните, в хората, вие го оценявате и обичате.

Днес всички хора се оплакват, че са загубили любовта си. Какво трябва да правят, за да не я губят? – Искате ли да не губите любовта си, не престъпвайте нейната свещена ограда. Ако застанеш до тази ограда по-близо, отколкото трябва, ще изгориш; ако се отдалечиш повече, отколкото трябва, ще замръзнеш. Не търсете във вас виновници за изгарянето или за замръзването си. Щом ви е много горещо, отдалечете се малко. Ако ви е много студено, приближете се. Благодарете, че имате огън, за да се топлиш на него. Благодарете на дърветата, които се жертват за вас.

Задачата на всеки човек е да прояви любовта си, да работи в това направление, за да дойде до най-високата степен на Любовта. Жената трябва да обича и жената, и мъжа като себе си. И мъжът трябва да обича и мъжа, и жената като себе си. Любовта на жената носи мекота и топлина, а любовта на мъжа носи светлина. Топлината и светлината, съединени

в едно, раждат силата. Като съедини топлината на сърцето си със светлината на ума си, човек става силен и красив. Така трябва да обича всеки човек. Някой казва, че не може да обича. Това не е вярно. Защо? – Защото да обичаш, това значи да ядеш. Може ли човек да не яде? – Не може. Следователно както човек не може без ядене, така не може да живее и без обич. Тъй щото, когато някой казва, че не може да обича, това означава, че не може да обича като Бога. Това вече е друг въпрос.

Кой колкото може да възприеме от Любовта, толкова ще предаде. Комарът ще приеме любовта като комар и ще я предаде като комар, мухата ще приеме любовта като муха и ще я предаде като муха, човек ще приеме любовта като човек и ще я предаде като човек. Който не разбира Любовта, казва, че умира от любов и за любов. Каква любов е тази, която уморява човека? Христос се пожертва за човечеството от любов, но не умря, а възкръсна. Значи в Любовта няма смърт. Любовта възкресява хората, а не ги умъртвява. За да имате ясна представа за Любовта, не гледайте през дупчиците ѝ. Гледайте през прозорците и през вратите ѝ, за да я видите в нейната пълнота. Учете се от ония, които се обичат безкористно, за да се учат някога и от вас.

Много книги са писали хората за своята любов, но все още не са я разбрали. Много комедии, драми и трагедии са писани върху любовта, но и до днес още хората не са я приложили, както трябва. Хората се нуждаят от нови комедии, драми и трагедии, в които да не се осмива героят, но да се осмиват кривите прояви в него; да не страда Божественото в героя, но човешкото, да не умира доброто, но злото. Това значи нова комедия, нова драма и нова трагедия.

Казано е, че Любовта не търси своето право, но същевременно тя никога не го губи. Любовта е капитал, който никога не се губи. Всеки, който мисли, че се е излъгал в любовта си, в края на краищата ще получи вложения си капитал с лихвите заедно. Както животът се освобождава от огъня и се връща към своя източник, така и капиталите, вложени в Любовта, никога не се губят. Те се връщат към своя източник.

Често се говори за великата Божия Любов, но всички не я разбирате. Докато я разберете, дръжте старата си любов. Стремете се към новата любов, но не се отказвайте от старата. Новата любов е дъщерята, а старата – майката. Старата любов изгаря, а новата възкресява. По какво познавате, че някой човек е изгорял? – Външно той има изглед на уплашен човек. Каквото и да му говорите за Любовта, той не вярва – изгубил е вярата си. За да не губите вяра в Любовта, избягвайте онази неестествена любов, която изгаря човека. Натъкнете ли се на тази любов, гледайте на нея тъй, както актьорите представят на сцената скръбта, без да скърбят. Те умират на сцената, но пак остават живи. Какво придобиват от сцената? – Учат се.

Следователно бъдете и вие актьори в своя живот: скърбете, без да се разрушавате; любете, без да изгаряте; радвайте се, без да се забравяте в радостта. Знайте, че всичко е временно. Обаче щом сте дошли на Земята да се учите, ползвайте се еднакво от преходните и от непреходните неща. Не се привързвайте към преходните неща, за да не страдате. Защо трябва да се привързвате към виното, което всеки момент може да ферментира? Трябва ли да се стремите към любовта на хората, която изгаря всичко, каквото срещне на пътя си?

Като на ученици, които търсят Великата Любов, казвам: търсете Любовта през деня, на слънчевата светлина, за да не прелеете, когато я сипвате в шишето си. Не разливайте любовта си по кални, нечисти места.

Беседа от Учителя, държана на в. Мусала на 23 юли 1940 г.

Закон за частите и за Цялото

Казано е в Писанието, че Истината ще ви направи свободни. Днес всички хора искат да бъдат свободни, но не знаят по какъв начин да добият свободата си. Те казват: „Ние сме свободни да мислим, каквото искаме и както искаме.“ Те са на крив път. Човек не е свободен да мисли, както иска, нито е свободен да прави, каквото иска. Човек трябва да мисли право. Ако пък върши, каквото му дойде на ума и каквото иска, налага му се това, което не иска. Някой мисли, че е свободен да сече горите, но в края на краищата скъпо плаща за тази криворазбрана свобода. Човек има право да се ползва от сухите дървета, но не и от живите. Ще кажете, че като живее на Земята, човек има право да сече гори, да лови риба, да мели брашно, да произвежда вино, за да се прехранва. Човек има право да върши всичко, за да се прехранва, но проследете живота на воденичарите, на рибарите, на кръчмарите, и вижте кой от тях е завършил живота си добре. „Не е ли свободен човек да си избира занаят, какъвто иска?“ – Човек е свободен да работи, каквото иска, но в края на краищата носи последствията на своя избор.

Кой човек е истински свободен? – Свободен човек е онзи, който, като го калят, не се каля. Колкото и да го калят отвън, той не губи равновесие. Щом не губи равновесие, калта сама по себе си се чисти. Свободен човек е онзи, който от никакъв огън не изгаря. Не е ли свободен, най-слабият огън го изгаря. Съвременните хора се намират под влиянието на своите страсти, пороци, заблуждения, криви мисли, и считат, че са свободни. Не, огън е това. Докато не мине през този огън и не се пречисти, човек не може да бъде свободен. Малкото дете, увито в пелени, не е свободно. Щом се изправи на краката си, то е свободно вече, може да се движи, дето иска. Като остарее, човек пак изгубва свободата си. Той иска сам да се движи, но не може: едва стане, залитне ту на една, ту на друга страна.

Не е страшно, когато краката на човека не държат и стават причина той да залита на една или на друга страна. Страшно е обаче, когато човек изгуби умствената си свобода и започва да залита. Няма по-страшно нещо от това, да изгуби човек свободата на мисълта си и да се поддаде на чужда мисъл. Често слушате някой да казва, че го болят глава, стомах, бъбреци и т.н. Това не е негово състояние. Той е възприел болките на някои страдащи, които са се оплаквали. Изобщо човек възприема и доброто, и злото еднакво, понеже те са еднакво силни. Те са космически сили, които работят в Битието. Мнозина смесват злото с греха. Това са две различни сили. Понякога грехът успява да подкупи злото, за да прояви силата си. Обаче доброто никога не се подкупва. Никаква сила в света не е в състояние да подкупи доброто.

Съвременните хора се оплакват от страдания и мъчнотии, които ги правят нещастни. Защо са нещастни? – Защото са разместили нещата. Те са поставили човека по-високо от Бога и в него са вложили любовта си. Как можете да обичате повече този, който нищо не е дал за вас, от Онзи, Който ни е дал всичко? Обичайте баща си и майка си, братята и сестрите си, приятелите си, всички хора, но над всички поставете любовта си към Бога. Каквито жертви и да са направили хората за вас, никой не е направил това, което Бог е направил.

Казано е в Писанието: „Бог толкова възлюби света, че даде в жертва Своя Единороден Син, за да не погине всеки, който вярва в Него.“ Който обича света повече от Бога, той ще опита последствията на тази любов. Ако обичаш Бога по-малко от хората, и синовете ти ще те обичат по-малко. Ако мъжът обича жена си повече от Бога, в скоро време ще опита последствията на тази любов. Никой не може да обича ближния си повече от Бога. Защо? – Защото тази любов носи разочарования. Да възлюбиш Бога, това е задача, дадена на цялото човечество. Ако хората страдат днес, причината за това се крие в тяхното непослушание. Непослушанието пък произтича от недостатъчната любов в човешкото сърце. Хората са недоволни едни от други благодарение на безлю-

бието. Всеки иска жертва от другите, но не получава. Само Любовта прави жертви. Човек се жертва, но от страх, а това не е истинска жертва. Жертвата трябва да бъде разумна. Ако не е разумна, тя не дава добри резултати. И любовта трябва да бъде разумна. Ако не е разумна, вместо добро тя произвежда зло. Какво направи Яков с любовта си към Йосиф? – Той събуди ревност в синовете си, заради което продадоха Йосиф.

Като ученици вие трябва да се пазите да не изпаднете в погрешката на Яков – да покажете слабост към Йосиф. Всеки човек има по един Йосиф в себе си, когото обича повече от другите си синове. Яков обичаше Йосиф повече от другите си синове и не го прашаше на работа. Когато синовете му отиваха на работа, Йосиф оставаше при баща си. Заради тази привилегия братята му го продадоха на богати търговци, които отиваха в Египет. Там той лежаше в затвор. После беше изкушаван от жената. Йосиф мина през трудни задачи, които разреши добре. Светът, през който човек минава, не е нищо друго, освен красива префинена жена. Който я погледне, веднага се влюбва в нея и пожелава да си поживее малко. Всеки може да си поживее в света, но ще опита последствията на този живот. За човека е казано, че е възлюбил човешката слава повече от Божиата. Човешката слава заробва човека, а Божествената го освобождава.

Мнозина казват, че са свободни, че могат да правят, каквото искат. Те не говорят истината. Защо? – Защото свободата е достояние за всички живи същества. Щом е така, с какво право отнемате свободата на тревите, цветята, растенията и на животните? Ще кажете, че човек като възвишено същество има право да използва растенията и животните. Ако камъкът е отговорен за това, че е паднал отгоре и е ударил някого, колко по-голяма е отговорността на човека за нещастията, които причинява на по-долностоящите от него. Не е достатъчно камъкът да се извини само за направената пакост, но той трябва да бъде буден, да се задържи известно време на мястото, докато мине човек по пътя. Любовта разрешава всички противоречия. Следователно, искате ли да

бъдете свободни, прилагайте Любовта. Когато се подчинява от любов, човек всякога е свободен. Правите ли нещо, правете го от любов. Само по този начин ще бъдете свободни. Свободата на човека зависи от правата мисъл, а правата мисъл – от Любовта. Който люби, той мисли право.

Как се изпитва любещият човек? – Чрез изпитания и страдания. Любовта се изпитва в живота. В това отношение животът е велико училище. Петър, един от учениците на Христа, казваше на своя учител: „Всички да се откажат от Тебе, аз никога няма да се откажа.“ Не се мина много време, любовта му се постави на изпит. За нищо и никакво той три пъти се отрече от Христа. С това се сбъднаха думите Христови: „Докле петелът пропее, ти три пъти ще се откажеш от Мене.“ Какво виждаме в характера на Христа? – Голяма издръжливост и търпение. Той мина през три вида изпитания: в умствения, в духовния и във физическия свят. Не е лесно да бъде човек изложен на ударите и подигравките на цял полк войници. Цял римски полк се гавреше с Христа, докато най-после Го подложиха на разпятие – последното страдание. След това Христос възкръсна. Силен характер имаше Христос, заради което издържа на всички изпитания.

Къде е Римската империя днес? Къде е Христос днес? – От Римската империя нищо не остана, но от Христа остана нещо, което вечно ще живее. Кръстът, на който разпнаха Христа, се въздигна и стана по-знаменит от цялата Римска империя. Днес всички хора носят кръст на гърдите си като символ на храброст и безстрашие. С това те искат да докажат, че следват примера на Христа. Римляните считаха кръста за нещо позорно, а след Христа той се прие като символ на смелост и благородство.

Съвременните религиозни хора се стремят към Христа. Те искат да следват Неговия път. За да следват Христа, вие трябва да минете през Неговите изпитания. Много изпити предстоят на съвременното човечество, но то трябва да ги издържи. Щом ги издържи, положението му ще се подобри. Днес всички хора минават през своята отрицателна карма.

В бъдеще те ще минат през положителни, т.е. през благоприятни условия на живота, наречени дихарма. Сегашният живот е живот на злото и на изпитанията, бъдещият ще е живот на Доброто и на Любовта.

Светът е пълен с блага, дадени от Бога. За да се ползва от тия блага, човек трябва да има отворени очи. Тази година ви се дават условия да се ползвате от великите Божии блага. За да не изгубите условията, вие трябва да избягвате услугите на чуждите коне. Всеки човек има кон, на който може да разчита. Следователно дали слизате от планината, или се качвате, разчитайте на себе си. Конят представлява човешкия ум. Разчитайте на своя ум, а не на чуждите улове. Като слуша първо своя ум, а после ума на другите, човек дохожда до заключение, че това, което сам направи, е по-добро от онова, което другите могат да му направят.

Да се върнем пак към въпроса за свободата. Кога човек е свободен? – Когато служи на Бога, т.е. на Цялото. Докато човек работи в името на Бога, всички са доволни. Щом направи нещо за някоя част, веднага се явява състезание. Дето има състезание, там любовта отсъства. Дето любовта отсъства, там идат ограниченията. „Какво да правим, за да се освободим?“ – Дайте място на Божията Любов в себе си. Щом Божията Любов обхване човешката душа, любовта на човека минава в по-висока степен: от човешка в Божествена. Божията Любов прави човека силен. Тя му дава възможност да се справи със старите си навици, да изправи всичките си погрешки. Без тази любов той ще бъде в положението на пушач или на пияница, който иска да се освободи от своята страст, а не може. Който може да се справи със своите слабости, той е силен човек; който не може да се справи със слабостите си, той е слаб човек. Както делим хората на силни и слаби, така и в човека различаваме две естества: Божествено – силно, и човешко – слабо. Божественото има крила, не се нуждае от кон или автомобил. Човешкото е слабо, затова търси превозни средства, т.е. външна помощ.

И тъй, разчитайте на Божественото в себе си, а не на човешкото, което търси външна помощ. Божият Промисъл

има предвид всички души. Щом има живи хора в света, при каквито мъчнотии и да изпадате, все ще се намери човек да ви помогне. Трябва ли тогава да се страхувате от живота? Всеки човек е готов за услуга на Божественото. Не само човек, но и животните са в услуга на Божественото.

През последните военни години трябваше да мина през града късно през нощта. Никой не можеше да се движи по това време из града без лична карта. Аз тръгнах сам, като отказах на предложението на генерала, в чийто дом бях гост, да ме придружи до дома. Аз исках да си отида сам. Обаче не зная отде излезе едно голямо куче и ме последва. Когато дохождах до някой стражар, аз го поздравявах, а кучето отиваше близо до него и започваше да го обикаля. Стражарят отговаряше на поздрава ми и като виждаше кучето с мене, мислеше, че съм инспектор от полицията, който прави преглед. Така минах всички постове, без да ме спрат и да ми поискат лична карта. Кучето дойде до дома, дето добре го нахраних. След това то си отиде и повече не се върна. Така то ми послужи и не стана нужда да ме изпраща някой.

Като знаете това, не отлагайте моментите да бъдете в услуга на Божественото. Не мислете, че сте слаби или бедни, за да бъдете в услуга на Великото в света. Що се отнася до Великото, и слабият, и бедният могат да му служат. Каква е разликата между богатия и бедния? – Богатият е зрял плод, а бедният – току-що посадена семка. Като поникне, семката може вече да извърши някаква работа. И в земята да е, тя пак върши нещо. Ще кажете, че като уредите работите си, тогава ще служите на Бога. Започнете да работите още сега, без оглед на работите си. Уредени ли са работите ви, или неуредени, не е важно. Вие не трябва да губите време. Посадете семката и не се безпокойте. От нея ще израсте голямо дърво, което ще даде изобилно плод. „Ама нямаме условия за работа.“ – Условия всякога има. Важно е да имате желание за работа. Условия за възприемане на Любовта има всякога, но вие трябва да се нагодите да я възприемете. Щом се нагодите, вие ще я възприемете такава, каквато изтича от Бога. Всичко зависи от съзнанието на човека. Всеки възпри-

ема Любовта според степента на своето съзнание.

Нека остане в ума ви основната мисъл: обичайте Цялото и живеете заради Него. Щом обичате Цялото, ще обичате и частите, които влизат в Него.

24 юли 1940 г. , в. Мусала

Вечно обновяване

Матей, 12. глава

Човек се натъква на две опасности в живота си: на глад и на преяждане. За да станат светии, някои хора съзнателно си създават глад. Те постят често, за да се пречистят по-бързо. Други пък обичат да бъдат пълни, затова ядат повече, отколкото трябва. Тъй щото едните гладуват повече, а другите преяждат. Гладуване и преяждане има не само по отношение на храната, но и по отношение на облеклото. Някои хора се обличат скромно, а други обичат разкошно облекло. Те се обличат и събличат по няколко пъти на ден, за да се покажат пред хората, че са богати, че имат вкус, че могат да се обличат разкошно. Какво придобива човек от разкошното си облекло? – Не само че нищо не придобива, но се натъква на голяма опасност. Какво придобива говедарят, който 20 години наред е пасъл говеда? Ще кажете, че говедата, които той е пасъл, са израсли и са се угоили. Благодарят ли му говедата за услугата, която той им е направил? Те ще му кажат: „Ако не беше ти със своята тояга, която дигаше и слагаше върху гърбовете ни, ние щяхме да си пасем свободно в гората, без никакви ограничения.“ Наистина, не е завидно положението на говедаря.

Като говоря за незавидното положение на говедаря, мнозина питат защо човек не трябва да бъде говедар? – Много естествено. Говедото е представител на животинското начало в човека. Като знаете това, питам: трябва ли човек да пасе, т.е. да носи на гърба си своето животно? Животното в човека е силно. Трябва ли тогава слабият да носи на гърба си силния? За да носиш животното на гърба си, ти трябва да бъдеш по-силен от него. Без да премерят силите си, хората се товарят с непотребни неща. Например слушате религиозните хора да преповтарят какво е казал Христос преди две хиляди години. Не се товарете напразно. Сегашните времена

изискват повече приложение, по-малко говорене. Христос и днес още говори. Словото му се носи във вечността. Като говори, Христос запалва една свещ, която дава в ръцете на онзи, който е лишен от светлина. И той от своя страна може да запали свещ.

Не е достатъчно свещта само да се запали – важно е да не изгасва. Човек може да носи свещ, без да я запали. Защо му е такава свещ? Ще кажете, че светлината трябва да се икономисва. На физическия свят и светлината, и водата трябва да се икономисват, защото се плаща за тях, но в духовния свят не е така. Там е нужна повече светлина. Не е лошо, когато се изразходва много светлина и вода; лошо е, когато не се използва изразходваното количество разумно. Какъв смисъл има, че някой е употребил много вода за пране, а не е опрал дрехите си добре? Какъв смисъл има да поливате дърветата с много вода, без да получите плод? Ще кажете, че на физическия свят съществуват някакви аномалии. Дали са аномалии, или не, това е друг въпрос. Важно е, че отговорността за тия неща не е ваша. Че гърми и святка, отговорността не е ваша. „Не може ли без гръмотевици?“ – Шом гърми, не може. – „Защо съществува суша? Защо стават наводнения?“ – Това не е ваша работа. – „Защо хората не живеят добре?“ – Както живеят днес, този начин е най-добър. Ако могат да живеят по-добре, щяха да живеят. Не търсете отговорността за нещата, които стават във физическия свят, в себе си, но поучавайте се от тях. Учете се от всичко, за да придобивате знания.

Природата не обича невежи хора. Ако Природата не обича и не търпи невежите, пазете се и вие от тях. Не оставяйте глупави и невежи да ви управляват. Един селянин решил да отиде в близкия град, за да го острижат и обръснат. Обаче докато се готвел да тръгне за града, един негов съсед дошъл с ножици и бръснач и му предложил да го обръсне и остриже. „Разбираш ли от този занаят?“ – „Разбирам.“ – „Добре, тогава свърши тази работа.“ Съседът взел ножиците и започнал да стриже косата му. После взел бръснача, за да го бръсне. Като се погледнал в огледалото, селянинът

се ужасил – главата и брадата му били накълцани. Невъзможно било да се яви в този вид между хората. Ако трябвало да излезе някъде, турял калпака на главата си и не го свалял. Той не искал да се изложи пред хората, но същевременно не искал да изложи и съседа си, да го представи пред хората за невежа. Съвременните хора, религиозни и светски, тръгват по света: първите да проповядват Словото Божие, а вторите – различни научни теории. Но като не разбират от работата си, в края на краищата накълцват хората, изопачават мислите и чувствата им и казват, че са свършили някаква работа. Така постъпват невежите и глупави хора, но не и разумните.

Като ученици вие не трябва да изпадате нито в положението на невежия бръснар, нито в положението на невежите проповедници, които обезобразяват човешкото лице, човешкия ум и човешкото сърце. Вие искате да се явите пред Бога, пред Любовта, но трябва да знаете, че тя не търпи изопачени форми. След това ще питате какво нещо е Любовта. Любовта е богата трапеза, на която са сложени най-хубави и вкусни яденета, чинии и плодове. За приготвяне на тия вкусни неща е нужна работа. Как трябва да работи човек? – Работата подразбира такъв акт, който произвежда светлина в ума, топлина в сърцето и сила в тялото. Каже ли някой, че е тъмно в ума му, това показва, че не е работил. Каже ли, че е студено в сърцето му, това показва, че не е работил. Каже ли, че е слаб, немошен, той не е работил. Следователно искате ли умът ви да бъде светъл, сърцето – топло, и организмът – силен, работете с любов.

Мнозина се оплакват, че не са получили в живота си това, което са очаквали, вследствие на което са се разочаровали от братя и сестри, от приятели и другари. Няма защо да се разочароват. Те трябва да знаят кой е истински брат и коя – истинска сестра. Докато човек не е служил на Любовта с всичкия си ум, сърце, душа и дух, не може да се нарече брат или сестра. Истинският брат и истинската сестра имат правилна обхода към всички живи същества. Ако има крави, волове, братът се отнася с тях добре. Той знае, че волът ще му оре нивата, докато има рога. Хвърли ли рогата си, няма да

оре нивата му. Ако сте истински братя и сестри, вие ще зачитате всяко живо същество, ще знаете, че ако днес то е на пониско стъпало от вас, ще дойде ден, когато ще се издигне.

Като ученици на Новото учение вие трябва да зачитате и уважавате всички живи същества, да не ги обиждате. Новото учение изключва всички обиди. Бъдете слепи за погрешките на хората. Видите ли, че някой греши, благодарете, че по този начин вие се освобождавате от същата погрешка. Някой върви по улиците, замислил се е нещо и по невнимание е паднал в една дупка и е изкълчил крака си. Не питай защо е паднал, не го осъждай, че е бил невнимателен. Всеки може да се замисли и да падне в някоя дупка. Благодари, че по този начин ти се избавяш от дупката. Кога пада човек? – Когато няма достатъчно светлина. Ако трябва да пътувате вечер по планините, чакайте лунни нощи, когато е светло. Пътувате ли в тъмнина, каквато лампа и да имате, непременно ще паднете в някоя дупка. За да не падате, трябва да имате будно съзнание, да знаете къде отивате.

Изкачването по високи планински върхове подразбира влизане в един висш свят. Следователно изкачването на връх Мусала не е нищо друго, освен отиване при Бога, т.е. изкачване на някое духовно място. Човек може да намери красивото и великото в света само по високите места. В този смисъл човек всеки ден може да се изкачва по високи върхове, да се освежава, да повдига мислите и чувствата си. Животът по високите върхове е живот на истинска музика и поезия. Само оттам човек може да възприеме нещо възвишено и велико. Гениалните музиканти са приемали музиката от високите места и после са я свалили в низините, между хората. Колкото по-добри възприематели са били, толкова по-точно са я предавали. Човек може физически да се движи в долината на живота, а умствено и духовно – по височините. Формата и положението не определят човека. Волът, конят нямат човешка форма, но не са лишени от интелигентност. Какво ще кажете за рудокопача, който е почернял от въглищата, които копае? – Колкото и да е черен, и той е човек с известна интелигентност и с определени стремежи.

Като ученици вие трябва да се освободите от външната страна на нещата, за да не се заблуждавате. Виждате, че някой човек се моли с часове и казвате, че е набожен. Това е външна страна на набожността. Този човек може да се моли от страх, а не от любов. Ако отидете в странство и влезете в някое религиозно общество, ще намерите поне двама-трима лекари. Защо влизат в обществото? – От интерес. Те знаят, че дето са събрани много хора, непременно ще има нужда от лекари. Млада мома посещава редовно някое религиозно общество. Защо го посещава? От набожност ли? – От интерес. Тя има предвид един от младите момци, които посещават събранията. И млад момък може да посещава събранията по същата причина. Той се интересува от някоя мома. Не е лошо, че момъкът се интересува от мома, а момата – от момък, но това са малки божества. Един ден тия божества ще изчезнат. Какво ще стане с вас? И парите, на които хората разчитат, са малки божества. Какво ще правите, като ги изгубите?

Сегашният век е век на големи противоречия. И младите, и старите имат противоречия. Защо? – Защото не са разбрали още законите на живота. Старият се оплаква, че е остарял. Той не е остарял, но се е влюбил в старостта и не може да се отдели от нея. Той мисли, че като остарее, ще придобие нещо. Който остарява, без да поумнява, той не е разбрал старостта. Старият иска да бъде почитан и уважаван, без да се учи. Не – и старият, и младият трябва да се учат. Животът не носи никого на ръце. Докато детето е малко, немощно, майката го носи на ръце. Щом започне да ходи, тя го туря на земята, за да стане самостоятелно. Докато е било малко, майката го е наричала ангелче, гълъбче, но щом то порасне, тя туря това ангелче на земята, само да ходи. Ангелът едновременно е и млад, и стар. И на хиляди, и на милиони години да е, ангелът е всякога млад, защото при всички условия се учи.

И тъй, искате ли да останете вечно млади, учете се от всичко. Крушата, която изяждате, влиза във вашия стомах и започва да се учи. Привилегия е за крушата да бъде изядена от човека. Светлината, която влиза в очите ви, се радва, че

сте я приели. Същевременно и вие влизате в светлината. Слизането на светлината от Слънцето е външен процес. Проникването ѝ в човека и превръщането ѝ в знание е вътрешен процес. Това показва, че човек трябва да познава нещата едновременно отвън и отвътре. Младостта е външен процес, а старостта – вътрешен. Когато младостта и старостта се съединят в едно, образуват разумността. Който не е бил млад, не може да бъде стар; който не е бил стар, не може да бъде млад. С други думи казано: за да се подмлади, човек трябва да остарее; за да остарее, той трябва да се подмлади. Някой пита защо е остарял. Много просто. Той е остарял, за да придобие мъдростта. „Защо съм млад?“ – За да придобиеш Любовта. Ако старият не стане мъдър и ако младият не люби, и двамата не са разбрали живота. Любовта и мъдростта са полюси, между които животът се движи. Човек неизбежно трябва да се движи между тези полюси.

Съвременните хора очакват да получат някакви блага от Господа. Какви по-големи блага могат да им се дадат от ума, сърцето, волята и тялото? Какви по-големи блага могат да им се дадат от душата и от духа? Какви по-големи богатства можете да очаквате от човешкия мозък и от човешкото сърце? При тези грамадни богатства човек се счита сиромас. Той се намира в положението на онзи, за когото е казано в една от народните ни песни: „Вода гази, жаден ходи.“ При всичкото богатство, което е вложено в ума, в сърцето и в тялото на човека, той пак се осмелява да казва, че е сиромас. По цели дни и нощи телефоните дрънкат и се чуват различни оплаквания: еди-кой си умрял, друг паднал и счупил крака си, трети осиромашал и т.н. В края на краищата виждате, че навсякъде се е образувала каша. Кой прави кашата? – Богатите хора. Те се оплакват, че са сиромаси, а всъщност само богатите имат възможност да правят каши. Богатите се карат кой повече да вземе, богатите са недоволни от света. Казват за някого, че лесно кипвал. Защо кипва лесно? – По две причини. Когато водата в неговия свят е или малко, или много, той кипва. Ако е малко, едва я туриш на огъня, тя започва да кипи. Ако водата е много и в дълбок съд, дълго време трябва да се чака, докато кипне. Кипването не е волеви процес, не

зависи от човека. Ако реката е пълноводна, това не зависи от нея. Щом е пълноводна, ще прелее, т.е. ще кипне. Като се намали водата, ще се прибере в коритото си. Като знаете това, не се чудете защо някой човек кипвал. Щом водата е поставена на силен огън, не може да не кипне.

Едно трябва да помните: всички сте богати, но не знаете това. Вие не подозирате какви грамадни богатства криете в себе си. Същото се отнася и до Любовта. Вие имате любов, но не сте я проявили още. Любовта се изпитва вечер, а не през деня. Ако искате да знаете дали имате Любов, излезте вечер вън, в най-голямата тъмнина. Ако светнете и осветите пътя си, имате Любов. Не светнете ли, не сте проявили още любовта си. Искате ли някой да прояви любовта си към вас, нека я прояви вечер, в тъмна, бурна нощ. Тогава има смисъл да покаже колко ви обича. Защо ще показва любовта си през деня, когато навсякъде е светло? През деня вие виждате къде ходите, не ви е нужна никаква лампа. Ако искате да проявите любовта си към някого, проявете я зимно време, когато вън е студено, когато няма печка в стаята, за да се топлите. Ако искате да проявите любовта си към някого, проявете я, когато семейството на този човек е в лишения, когато няма хляб, дрехи, обувки.

Значи Любовта се изпитва вечер, в студено време и в лишения. Ако любовта ви носи светлина, топлина и блага в изобилие, тя е истинска любов. Любов, която не носи светлина, топлина и изобилие, не е истинска. Каква любов е тази, при която хората се измъчват? Днес жени и мъже, учители и ученици, приятели и познати не се разбират. Любов, която измъчва, не е истинска. То е все едно учителят да говори на учениците си, а те да са глухи. Какъв смисъл има от неговите думи? Как ще се ползва човек от красотата на Природата, ако е спял? Любовта иска хора с отворени очи и уши, за да виждат ясно и да слушат добре. Като виждат и слушат добре, те могат да говорят разумно.

Като ученици вие трябва да проявите истинската любов. За да стане това, трябва да изправите отношенията си към Бога. Много хора говорят за Бога, но нито страх имат от Него, нито срам. Те допускат в ума и в сърцето си мисли и чувства,

които грабят, без да внасят нещо добро. Тези мисли и чувства са подобни на крадливите котки. Ако крадлива котка влезе в стаята ви, първо ще даде вид, че нищо няма да вземе. Щом се обърнете настрана, тя веднага грабва нещо хубаво и пак дава вид, че нищо не е взела. Човек не трябва да допуска в ума и в сърцето си отрицателни мисли и чувства, защото те ще го разрушат. Не давайте ума и сърцето си в услуга на хора, които не знаят как да ги пазят. Искате ли да очистите ума и сърцето си, пратете ги при Бога. По-вещ майстор от Него няма. Дадете ли ги на хората да ги чистят, цял живот ще съжбялявате. „Ама виновни ли сме, че не знаем как да отидем при Бога?“ – Виновни сте, разбира се. Кой каквото прави, добро или зло, сам е виновен. Всеки сам носи последствията на своите дела. Като знаете това, трябва да мислите право.

Днес от всички хора се иска работа. Сегашните хора се мъчат, трудят се и работят, но те още не са дошли до истинската работа. Истинска работа е тази, която произлиза от Любовта. Без любов никакви постижения не можете да получите. Ако имате никакви постижения, те са временни. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, които се основават на Любовта, са вечни. Някои се възмущават от целувките. Ако целувката е идеална, проникната от любов, тя повдига човека. Ако целувката произлиза от трите свята – физически, духовен и Божествен, считаме я за идеална. Значи всяко нещо, което има отношение едновременно и към трите свята, е чисто, възвишено и идеално. Ако то има отношение само към двата свята, в неговата чистота има една трета примеси. Ако има отношение само към единия свят, две трети са примеси. Тъй щото задачата на всеки човек е да разглежда своите мисли, чувства и постъпки и да ги пречиства. Докато дойдете до съвършената Чистота, благодарете за всичко, което става в живота. Ако искаш да не се запалят дрехите ти, не минавай край огъня. Ако трябва да минеш, намокри дрехите си с вода, за да не се запалят.

Всеки човек трябва да разбира положението, в което се намира, за да не мисли криво за нещата. Например вие сте богати, а мислите, че сте сиромаси; вие сте добри, а мислите, че сте лоши. Богатството е във вашия ум. Обърнете се към

ума си и ще го намерите. Добротата е в сърцето ви. Отворете сърцето си и ще проявите доброто, което е вложено във вас. Бог не е изпратил човека на Земята за поругание, но за учене и за прилагане на Доброто и на Любовта. Като прилагате знанието и любовта си, избирайте съответни за вас методи. Мнозина си служат с метода на аналогията. Само онзи може да прилага този метод, който се е научил да наблюдава, да върви от причини към последствия. Като придобие наблюдателност и философско гледане на нещата, тогава човек може да приложи метода на аналогията. Методът на аналогията е съкратен процес.

Като не разбират законите на живота и на смъртта, хората се питат защо умират. Човек умира, защото няма светлина в ума, топлина в сърцето и сила в тялото си. Щом токът на енергиите се прекъсне, животът се прекратява. Засега на човека е позволено да живее на Земята най-много 120 години. Колкото и да е определено на човека да живее, той трябва да учи. Всеки ден той трябва да внася в ума си по малко светлина, в сърцето си – топлина, а в тялото си – сила. Като замине за другия свят, първият изпит, на който ще го подложат, ще бъде върху светлината, топлината и силата.

Кой човек е силен? – Силен човек е онзи, който може да пресъздаде своя ум, своето сърце и своето тяло. Да пресъздаде човек ума, сърцето и тялото си, това значи да се обнови. Това не е еднократен процес, но многократен. Човек трябва вечно да се обновява. Значи задачата на всеки човек е да работи за своето вечно обновяване. Това се постига чрез Божествената Любов, Мъдрост и Истина.

Да вършим Волята Божия, това значи да се обновяваме. Не вършим ли Волята Божия, ние се натъкваме на изкушения. Щом изпадаме в изкушения, трябва да се молим: „Господи, прости ни, че Те заставяме да постъпваш с нас, както не искаш. Избави ни от изкушения, за да познаем Твоето светло любящо лице.“

Тайна молитва

28 юли 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

На сватба

Когато те кани някой на сватба.

Няма по-хубаво нещо в живота от това, да те поканят на сватба. Защо? – Защото няма да плачеш. Други могат да плачат, но ти няма да плачеш. Когато те поканят на умряло, ще плачеш. Там е място за плачене. Така е според разбирането на съвременните хора.

Днес всички хора се нуждаят от нова философия за живота. Те не знаят как да си почиват. Животът на сегашните хора е крайно интензивен, вследствие на което умът, сърцето, волята, тялото им се изтощават. Мнозина мислят, че с много работа, с много мислене ще преобразят света. Вярно е, че човек може да преобрази света, но кой свят? – Своя. Как може човек да преобрази своя свят? – Като работи върху ума, сърцето и тялото си. По този начин той ще ги координира с външните сили. Като не разбират как да координират силите на своя организъм, хората се отклоняват от своята пряка задача и започват едни други да се морализират. Всеки се счита за авторитет, намира, че неговите близки не постъпват, както трябва. Въпреки това никой не може да покаже как трябва да се постъпва. Отвън никой никого не може да коригира. Ще кажете, че еди-кой си не ви дава бял хляб. Какво лошо има в това? Всъщност белият хляб не е много хранителен. Ако накарате една бяла мома, която не е видяла слънце, да отиде на нивата, мислите ли, че тя ще свърши много работа? Обаче ако пратите на нивата една черничка, опечена от слънцето мома, тя ще свърши много работа. Тя знае как да вдига и слага мотиката. Всеки човек върши добра работа, като го поставите на мястото му. Религиозният е добър на мястото си, ученият – също. Смените ли работите им, те ще създадат каша. Религиозният разбира добре религиозните въпроси, а ученият – научните.

Какво представлява религията? – Религията е наука за възпитанието на човешкото сърце. Преди всичко трябва да

се възпита сърцето. Ако чрез религията човек не може да възпита сърцето си, да го разположи, тя е безпредметна. Науката пък служи за възпитание на човешкия ум. Ако чрез науката не можеш да възпиташ своя ум, защо ти е тази наука? Ще кажете, че за човека е важен животът, че той трябва да живее. Да живее човек, това значи да възпитава тялото си. Ако на физическия свят човек не може да възпита тялото си, безпредметно е неговото знание.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да разбира законите на физическия свят, т.е. на тялото си. Да имаш разположение, това значи да разбираш законите на твоето сърце, да бъдеш религиозен. Тук е същото положение, както и на някоя мома, която се влюбва в един момък и желае във всичко да му угоди. Като му пише писмо, тя поставя точките и запетите на място, буквите пише красиво, изреченията нарежда правилно. Момъкът чете писмото, доволен е от момата и казва: „Стил има тази мома, учена е тя.“ Щом се оженият, той вижда, че стилът е изгубен, учеността я няма. Къде останаха тези неща? – Изгубиха се. Неща, които се губят, не са организирани. В организирания свят нещата никога не се губят. Там се печели, но не се губи.

Сега вие не трябва да се спирате върху грешките, които сте правили в миналото. Всички хора са грешили и грешат, но грешките имат и добра страна. Грешките, които днес виждаме в живота на хората, в миналото са били добродетели. Например рогата на вола, с които някога се е бранил срещу неприятеля си, днес са безпредметни. На времето волът считал за щастие, че имал рога. Но днес не става нужда да се брани с тях. Човекът е впрегнал вола на работа, турил го е на нивата си да оре. Кого ще бодне волът на нивата? Сега той пита господаря си как да снесе рогата си.

Като изучавате животинското царство, виждате какво голямо разнообразие съществува в Природата. Всяка животинска форма представлява специфичен костюм, специална мода, в която Природата облича различните животни. Като започнете от най-малката мушица и стигнете до човека, вие се натъквате на различни моди, една от друга по-красиви, по-сложни и по-усъвършенствани. Голямо е разнообрази-

ето на костюмите, с които Природата е облякла своите деца. Един ден, когато човек излезе от сегашната си форма, неговият костюм ще остане в архивата, закачен на някой гвоздей, като антика, останала от миналото. Всяка форма, колкото и да е малка, има свое предназначение. Например има бръмбари, наречени „попови прасета“, с дълги антени, с мустачки, които се движат в пространството. От движението им се съди дали ще се развали времето, или ще се оправи. И пеперудите имат антени, с които познават какво ще бъде времето. Това е наука, която някога им е била известна, но днес е забравена. Като съзнание човек е минал през различни форми – от най-ниските до тази, в която днес живее. Различните форми, през които човешкото съзнание минава, представляват велика школа. Не е въпрос до формите, важно е какво е научил човек.

Формите са преходни неща. Ако овчарят живее в палат, няма да бъде овчар; и ако царят живее в овчарска колиба, не може да бъде цар. Човек се определя от възможностите, които Бог е вложил в него. В човека има скрити дарби, които впоследствие ще се развият. Доброто например е скрита сила в човека, която трябва да се прояви. Мнозина се питат защо трябва да бъде човек добър. Много просто. Човек трябва да е добър, за да бъде здрав. Здравето се обуславя от доброто. Без добро няма здраве. Значи доброто, добродетелта е първото условие за здравето на човека. „Защо трябва да уча?“ – За да бъдеш силен и умен. Силата зависи от знанието. Ако нямаш знания, не можеш да проявиш силата си. Например дават ви да вдигнете един тежък предмет от сто килограма. Правите опити да го вдигнете с ръцете си, но не можете. Понеже имате знание, веднага прилагате лоста. И тогава това, което не можете да направите с ръцете си, го правите с лоста. Със сложните лостове вдигат големи тежести.

Мъчнотиите, на които хората се натъкват, също така са материални, физически тежести. Ако не можете да се справите лесно с една мъчнотия, ще потърсите лост. Една от мъчнотиите на сегашните хора е безпаричието. Някой човек тури в ума си мисълта, че без пари не може да се живее. Парите

са условие в живота, което зависи от човека. Човек може да заповядва на златото. Кога? – Когато знае как да произнесе името му. Ако можете правилно да произнесете името на златото, то веднага ще дойде при вас. Направете този опит, за да видите какъв резултат ще имате. Когато видният цигулар вземе цигулката си с ръка и започне да свири, знаете ли колко злато може да спечели за една вечер? Той тегли лъка нагоре-надолу, повдига главата си към слушателите – иска да ги убеди, че заслужава да получи много пари.

Някои казват, че идеалът в живота им е музиката. Какво са направили със своята музика? Спрели ли са вятъра, разсеяли ли са облаците? Има тонове и гами в музиката, които могат да спрат бурите, ветровете, но не могат винаги да се прилагат. Защо? – Ще причинят някакво зло. Следователно, ако бурята се спре, това може да причини по-голямо нещастие. Защо идват бурите? – Защото хората свирят лошо. Ако искат да премахнат бурите, трябва да свирят добре. Ние вземаме думата *свирене* в широк смисъл. Свиренето подразбира живеене. Свирете добре, ако искате бурите да престанат. Трябва ли да питате защо бомбите експлодират и убиват хората? – Бомбите експлодират, защото са пълни с взривни вещества и защото ги пускат в действие. Като намери такава бомба, разумният ще я отвори внимателно, ще извади експлозивното вещество навън и тя ще стане безвредна.

Сегашните хора се плашат от външните, физически бомби, а не знаят, че крият в себе си множество бомби, останали от минали съществувания. Като не знаете това, вие ги чоплите, човъркате ги, докато един ден експлодират и причинят ред пакости. Разумни трябва да бъдете, да се отнасяте внимателно към тези бомби, за да не експлодират. Експлодират ли, ще причинят големи нещастия както за самите вас, така и за окръжаващите. Някои мислят, че нямат бомби в себе си. Не, хиляди бомби имате. Какво представлява гневът? Разгневих се, разсърдиш се – това е бомба, която е избухнала вече. Ти си готов да запалиш целия свят. Докато мислиш, че си тих и спокоен като светия, щом се разгневих, нарушавах мира си. Бомба е избухнала в тебе. Откъде дойде тази бомба?

Съвременната наука е намерила мястото на тези бомби. Като измервали човешката глава, учените намерили, че зад ушите има специално място, където се крият бомбите. Има бомби, които не убиват, но само раняват. Доближиш ли се до тях, ти отскачаш на известно разстояние. Някои бомби пък убиват. Ще кажете: „Защо са турени бомби в тази област на главата?“ Питам: защо англичаните минират своите морета? – За да се пазят от неприятеля. Днес те се пазят от неприятеля, но като свърши войната, докато очистят моретата си от своите мини, те сами ще пострадат от тях. Сега всеки човек се огражда с мини, за да се пази от враговете си, но трябва да бъдем внимателни, защото един ден ще се натъкнем на собствените си мини и ще пострадаме.

Като разглеждам проявите в човешкия живот, аз нямам предвид личния живот на хората, нито отделните личности. Аз оставям личността настрана, понеже тя не е дошла до онова високо развитие, до което трябва да дойде. Личният живот едва сега се развива. За да се прояви като личност, човек трябва да носи в себе си велика мъдрост и да бъде силен. Ако на съвременния човек се даде сила, власт, той би направил това, което не трябва. Какво може да направи човек при сегашното си развитие, не е важно. Аз нямам намерение да се спирам върху отрицателната страна на живота и на Природата. Като изучавате биологията, ще видите, че и злото, и доброто имат свое велико предназначение. Виждате например, че комарът, пчелата, осата жият, отделят от себе си отрова. Обаче тази отрова не е предназначена за жилене, за отравяне на хората. Змията също отделя отрова, но отровата ѝ не е предназначена за хората. Първоначално Божественият план е бил съвършен, а не както днес се изяснява. Той е изопачен впоследствие, когато човек се е отклонил от правия път. С грехопадението на човека са се изменили и животните.

Ще кажете, че човекът, последното творение на Бога, не е съвършен. Очите, ушите му още не са съвършени. Първоначално те са били съвършени, но впоследствие са се изопачили. Окото на човека е уред, който от дълга и неправилна

употреба се е развалил. Същото е станало и с ухото. Човешкият ум и човешкото сърце първоначално не са били такива, каквито са днес. Казвате, че човек трябва да развива ума и сърцето си. По-право е да се каже, че човек трябва да изправя ума и сърцето си.

В развитието си човек върви по два пътя: инволюционен и еволюционен. В инволюционния път той слиза в гъстата материя и прави грешки; в еволюционния път той излиза от гъстата материя и сам изправя грешките си. Като слиза в гъстата материя, човек греши, с което показва, че е свободен. Като излиза от гъстата материя, той изправя грешките си, с което показва, че има воля. По този начин той усилва волята си. Така че като греши, човек трябва да знае как да изправя грешките си. В широк смисъл, грешките са на място. Например някой шивач шие дреха на някого, но по погрешка не е взел точни мерки. Той е ушил дрехата, но по мерки тя отговаря на друг човек, а не на този, за когото се шие. Какво трябва да прави шивачът? – Ще купи нов плат, ще вземе точни мерки и отново ще ушие дрехата. Скъпа ще излезе тази дреха, но поне грешката ще се поправи. Колкото повече грешки е правил шивачът в кроенето и ги е поправял, толкова по-голям майстор е станал.

Следователно заслужава понякога човек да греши и да изправи грешките си, но майстор да стане. В този смисъл грешките имат значение. Казано е обаче на човека да не греши. Хиляди и милиони хора грешат. Като видиш, че грешат, не прави техните грешки. Не подражай на грешките на хората. Позволено е на човека да греши, но по нов начин, а не както са грешили хората досега. Например ако искаш да обидиш някого, не го обиждай, както досега си обиждал, но съвсем по нов начин. Ако искаш да му кажеш „сврака“, кажи му „гълъбче“. Пак птица ще го наречеш, но ще му причиниш приятност, вместо обида. Ако е въпрос за интелигентност, свраката е по-умна от гълъба, но гълъбът е по-добър и по-благороден. Свраката е специалистка по намиране на кокошите яйца. Отдалече още тя чува, че кокошката кудкудяка, че е снесла яйце, и започва да дебне. Щом кокош-

ката излезе от курника, свраката влезе вътре, чукне яйцето, изпие го и се произнася, че е много прясно. После тя казва на кокошката: „По-силно кудкудякай, да не би да не те чуя.“ За свраката е добре, че е изпила яйцето, но за господаря не е добре. Той се сърди, че сврака е изпила яйцето. Кое е по-добре: господарят да яде яйцата или свраката? – Добре е господарят да яде яйцата, но когато се научи сам да ги снася, като кокошка. Кога може човек да снася яйца? – Когато стане господар на своите мисли, чувства и постъпки.

Съвременният свят не е нищо друго, освен велико училище, в което Бог изпраща всички способни души да се учат. Като се учат, те същевременно правят грешки. Грешките са допускнати. Не е въпрос за греха, но за грешките. Грехът е извън човешкия свят, той е от друго естество. Не смесвайте греха с грешките. Има случаи, когато грешките са свързани с греха. Тогава човек може да бъде съден. Обаче като правите грешки, не се обезсърчавайте. Изправяйте грешките си, без да се обезсърчавате. Например някой иска да говори, но се страхува, че ще направи някаква грешка. Няма защо да се страхува. Като сгреси, ще се поправи. Ако иска да не греси, преди всичко той трябва да познава добре въпроса, върху който ще говори. Някой е завършил университет и мисли, че знае всичко. Той излиза на сцената да говори върху въпроса как трябва хората да се женят, какво се изисква за раждане на добри деца, и т.н. Това е един от най-трудните въпроси.

При какви условия трябва да се роди едно дете? – За да се роди едно дете, бащата и майката трябва да са работили съзнателно ред поколения върху себе си, да са събрали материал за съграждане на една здрава, хубава къща за детето. Ако нямат такъв материал, по-добре да не се женят, да не градят къща, която след няколко години ще се събори. Ако са събрали здрав материал, нека градят. Ще кажете, че е писано в Свещените книги хората да се женят и размножават. От Божествено гледище това означава: плодете се и размножават се по закона на Любовта, на Мъдростта и на Истината. А така, да се плоди и размножава човек без участието на закона на Любовта, на Мъдростта и на Истината, това не

е никакво плодене и размножаване. Ще кажете след това, че човек е роден от Бог. Раждането от Бога е сложен процес. За да се роди някой от Бога, нужни са добри условия.

Време е вече да се създадат благоприятни условия за раждане на децата. Жената, като бъдеща майка, има голяма отговорност. Ако съзнава отговорността си, тя никога не би трябвало да отправя отрицателни мисли към своя другар. И да вижда грешките му, никога не трябва да казва, че той съзнателно се е окалял. Както е вървял, някой го е бутнал в калта и той се е оцапал. Или както е спал, дошъл е някой отвън и е сипал малко ракия в устата му. Жената го обвинява, че е пил, защото мирише на ракия. Че мирише на ракия, това е вярно, но сам ли е пожелал да пие? – Друг някой го е заставил да пие, вместо него, но той носи отговорността. За да не носи чужда отговорност, човек трябва да бъде буден. И като спи, пак трябва да бъде буден.

Съвременните хора – религиозни и светски, са развили голяма подозрителност, вследствие на което се делят на наши и ваши. В църква ли ще отидете, или в някое научно общество, навсякъде ще чуете да се говори: „Този човек е наш, онзи не е наш.“ Според мене целият свят, в който Любовета работи, е наш. Мъже, жени и деца, от каквато нация и вероизповедание да са, щом работят в името на Любовта, са наши. Всеки човек, който говори истината, е наш; който не говори истината, не е наш. Един господин дохожда при мене и ми казва, че е от нашите хора. Питам го: „Женен ли си?“ – „Женен съм.“ – „Как живееш с жена си?“ – „От време на време я побийвам.“ – „Щом побийваш жена си, не си от нашите.“

Един българин, много сприхав по характер, се оженил за една германка, възпитана и търпелива жена. Той често се гневял и биел жена си. Тя търпяла и нищо не казвала. Един ден той пак се хвърлил върху нея да я бие, но тя успяла да му удари две плесници и да го накара да се замисли. С това тя искала да му каже, че трябва да бъде умен. Ако с един удар или с една плесница някой може да ви предаде любов, мъдрост и истина, ударът е на място. Ако чрез един удар можете

да събудите доброто в човека и да го направите силен, ударът е на място. Ударът има добри и лоши резултати, зависи от подбудителната причина. Някои родители бият децата си. Благодарение на този бой те стават човеци. Боят внася нещо добро в човека, особено ако излиза от любящ човек. Аз не съм абсолютно против боя, но Любовта трябва да взема участие в него. Ако биете с любов, този бой е благословен, той лесно се забравя; ако биете без любов, този бой никога не се забравя.

Следователно ако биеш от любов, боят е на място. Ако грешиш от любов, грешката е на място; ако грешиш без любов, грешката не е на място. Ако правиш добро с любов, доброто е на мястото си; ако го правиш без любов, не е на място. Добро, направено без любов, не може да се реализира. Грешка, направена без любов, не може да се поправи. Щом грешката е направена с любов, в края на краищата ще се поправи. Следователно, каквато работа и да предприемете, прилагайте навсякъде Любовта. Любовта трябва да бъде предохранителна сила, която да предпазва човека от зло. Чуете ли някой да казва, че не може да търпи този или онзи, това показва, че Любовта не присъства в този човек. Той не може да търпи, защото нервната му система е разстроена. Щом нервната му система е разстроена, Любовта е далече от него. Любовта регулира всички енергии в човешкия организъм.

Когато те кани някой на сватба. Под думата сватба ние разбираме духовния живот. Значи когато те кани някой на сватба, кани те да влезеш в духовния живот. Раждането пък е физическият живот. От духовния живот отиваме към физическия. Когато умира, човек отива в Божествения свят. Така разглеждам въпросите за раждането, женитбата и смъртта. Аз съм изучавал живота във всички области и съм го разрешил. За всеки въпрос имам разрешение, и за всяко нещо – цял.

Преди няколко месеца дойде при мене една видна госпожа от София, за да ѝ дам някакъв съвет. Другарят ѝ, за когото се оженила, бил на 55 години, заемал висока служба. Като я изслушах, казах ѝ, че е дошла късно при мене. Ако

беше дошла, преди да се ожени, щях да ѝ дам друг съвет, но сега ще ѝ кажа нещо, което няма да ѝ хареса. Сега я съветвам да търпи. Ако е направила една грешка, сега трябва да търпи, да не направи втора, по-голяма грешка. По-рано щях да я посъветвам да не се жени за този човек, а сега ѝ казвам да не го оставя и да го търпи. В какво седи нещастиято на тази жена? – Мъжът ѝ zalюбил една мома. Тя трябва да търпи, особено ако той е внимателен и към нея. Няма да мине много време, момата ще zalюби някой момък, и мъжът ще се обърне пак към жена си. Ако мъжът обича идеално, какво лошо има в това? Където е Божествената любов, там е благо за човека. Дойдете ли до Божествената любов, вие нямате право да се месите там.

Помнете следното правило: който нарушава закона на Любовта, той ще счупи главата си. Любовта между хората трябва да се извява правилно. Щом любовта е правилна, тя е Божествена. Не е въпрос за безлюбието. Аз говоря за Любовта. Не питайте защо тези хора се обичат, кой кого обича и т.н. Ако ме слушате, приложете моя съвет: не се месете в работата на Любовта. Всеки, който се е опитал да се меси в работата на Любовта, главата му е била счупена. За да не чупите главите си, оставете този въпрос на Бог. Който е предоставил въпроса за Любовта на Бог, той вече е възкръснал. Който се е заел сам да го разрешава, той е счупил главата си. Бог е Любов. Следователно Той сам разрешава въпроса за Любовта.

Два велики закона съществуват в света:

Да възлюбиш Господ Бог твой с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила.

Да възлюбиш ближния си като себе си.

Ако не любите Господ и ближния си, как ще разберете тези закони? Вие искате да знаете какви трябва да бъдат отношенията между хора, които се обичат. Отношенията между хора, които се обичат, трябва да бъдат такива, каквито са отношенията на дясната ръка към лявата, на дясното око към лявото, на дясното ухо към лявото. Като носиш една кофа вода, първо дясната ръка я взема, после лявата, и така

работата върви хармонично. Така се повдига ту едното рамо, ту другото. Самият живот ни показва как трябва да постъпваме. Както човек постъпва с ръцете, краката, очите, ушите си, така постъпва и с устата си. Чрез устата се извършват два процеса: хранене и дишане. Устата върши и трета служба – чрез нея се излива Любовта.

Като говорим за любовта, мнозина мислят, че са професори по любовта, че всичко знаят и разбират. Най-лесното и най-мъчното нещо е да разбереш Любовта. Колкото повече я чоплите, толкова повече я губите. Какво ще стане с току-що посаденото семе, ако постоянно го чоплите? – То ще изсъхне, ще изчезне. Същото става и с Любовта. Ако не я чоплите, тя расте и се развива. Следователно щом някой каже, че е изгубил любовта си, аз знам вече, че той я е чоплил. В това отношение аз съм ясновидец. Които не са изгубили любовта си, те не са я чоплили. Това е 101% вярно. Аз съм проверявал тези неща много пъти и знам какви са резултатите, когато чоплите и когато не чоплите любовта. Оставете хората да се обичат! Бог ще ги научи как трябва да проявят любовта си.

И така, не се месете в работата на Бог, но се учете от Него. Аз се уча от Него, искам и вие да се учите. Щом дойда до Любовта, и аз се уча. Много съм говорил за любовта, и сега ви говоря, но това още не е любов. Ще питате какво нещо е Любовта. Тя е подобна на захарта, но и това още не е любов. Като близнете една бучка захар, вие усещате сладкия ѝ вкус. След време сладостта изчезва. Любовта е велик процес, който постоянно усилва светлината на човешкия ум, топлината на човешкото сърце и силата на човешкото тяло. Любовта прави човека съвършен. Любовта е причина за вечното подмладяване, за вечното обновяване на човешката душа.

Сега, колкото и да говорим за Любовта, теорията не помага. За Любовта трябва да се говори малко – тя трябва да се прилага. Онези, които казват, че имат любов, ще ги заведем в някоя болница, за да приложат любовта си. Ако болните оздравеят, любовта им е силна; ако болните не оздравеят, те нямат любов. Любовта на хората се изявява в яденето, в обличането, в книгите, които пишат – в целия

им живот. Всичко, което е казано за Любовта, е напечатано в книги, които ангелите четат. Всяка мисъл, която е родена от Любовта, носи в себе си знание; всяко чувство, родено от Любовта, носи знание; всяка постъпка, родена от Любовта, носи знание. Това се отнася до настоящето и до бъдещето, до цялата вечност.

Следователно живеете в Любовта, за да станат телата ви безсмъртни. Значи когато Любовта обхване цялото тяло на човека и започне да работи в неговия ум, в неговото сърце, в неговата душа и в неговия дух, той става безсмъртен. Само безсмъртният може да бъде поканен на сватба, т.е. в духовния свят. Да ви поканят на сватба, това значи да се ожените, т.е. да се свържете с църквата, където ще дойде младоженецът. Младоженецът носи безсмъртието. Той носи Любовта в себе си. Тогава всички ще бъдат свършени, ще обичат Бог – и Бог ще ги обича. Всички ще бъдат радостни и весели, ще се подчиняват на Бог. Сега вие събирате масло за своите масленици. Стремете се да имате достатъчно, преизобилно масло, та като дойде младоженецът, да не става нужда да вземате назаем.

Днес ви говоря на разбран език. Това е най-малкото, което мога да ви кажа за Любовта. Ако ви кажа нещо повече, всички ще заспите. Защо? – Защото не можете да издържите на трептенията на Любовта. Когато човек не може да издържа на известни трептения, заспива; когато може да издържа, той е буден. Сега всички сте будни, няма да заспите, но ако ви кажа, че на всеки от вас ще дам по сто хиляди лева, освен че няма да заспите, но ще отворите широко очите си и ще чакате. Обаче ако ви кажа, че след хиляда години ще станете светии, всички ще заспите. Аз се радвам, че при парите очите на всички се отварят. Ще дойде ден, когато, като ви кажат, че ще станете светии, очите ви пак ще се отворят. Добре е, че очите на човека се отварят пред материалното, защото материалното е резултат на един духовен и на един Божествен процес. Всичко, което става с нас на физическия свят, се връща на небето, за да се провери как е направено. Ако не е направено, както трябва, човек се натъква на

същото нещо няколко пъти, докато го направи съвършено, без никаква грешка. Човек постоянно слиза и възлиза, докато направи нещата на физическия свят безпогрешно, без никакви недостатъци. Затова на Земята човек трябва да разполага с достатъчно време, за да работи. Като ученици вие трябва да знаете, че чрез вашите добри мисли, чувства и постъпки събирате материал за строеж на вашето бъдещо тяло, на вашето бъдещо сърце и на вашия бъдещ мозък. Какъвто материал съберете, това ще съградите.

Казано е в Писанието: „Даром сте взели, даром давайте.“ На кого се дава даром? – Даром се дава само на онзи, който люби. Който не люби, не може да получава даром. Когато се казва: „Даром сте взели, даром давайте“, имаме предвид онова, което с любов се взема. Другояче казано: това, което сте взели с любов, с любов ще го дадете. Щом вземате без любов, без любов ще давате. И това не е лошо. Това, което е взето и дадено без любов, е осъдено на окисляване. В него има недостатъци. Това, което е взето и дадено с любов, е съвършено. Когато дава с любов, човек отваря път за Божи-ята Любов в себе си. Каквото направи този човек или каквото каже, това трябва да бъде за доброто на самия него, за неговия дом, за ближните му, за народа му, за цялото човечество, за Славата Божия. Ако човек може да говори с любов, нека говори; ако не може, по-добре да мълчи. Защо трябва да кажете на ближния си, че е гарга? Кажете му, че е гълъбче. Защо ще му кажете, че е грубиян? Кажете му, че говори сладко, че мед капе от устата му. Може медът да не е добре пречистен, но все пак е мед. Ще кажете, че това не е вярно. Кои неща са абсолютно верни? В света съществуват два вида лъжи: бяла и черна. Ако не можете да кажете истината, както трябва, за предпочитане е да кажете бяла лъжа, отколкото черна.

Често хората се оплакват едни от други, че еди-кой си ги е разигравал. Кой не е разиграван днес? Хората едни други се разиграват. Много естествено. Всички хора се намират в бурно море и лодката, с която пътуват, се люлее по вълните. Не се страхувайте! Лодкарят е опитен човек, благополучно

ще ви изведе на другия край. Искате ли да минете благополучно, без страх, прилагайте Любовта в живота си. Изпълнявайте Волята Божия и се вслушвайте в Божествения глас. Той винаги казва как трябва да постъпвате. Питайте го един, два, три пъти, докато разберете какво трябва да правите. Божественото отговаря на човека по различни начини: чрез растения, чрез животни и чрез хора. Например забелязано е, че когато се спусне паяк или петел кукурига и гледа към вратата на къщата, гост ще дойде. Изобщо всичко, което се случва в живота на човека, е за добро. То е признак за онова, което предстои да стане. Как ще докажете, че спускането на паяка предсказва посещение от някой човек? Ще каже някой, че е изгубил сто хиляди лева. Как ще се докаже това? На борсата всеки ден се губят хиляди и милиони левове, и в края на краищата пак се придобиват. Един губи, друг печели. Страшно нещо е да присъства човек на борсата.

Една американка разправя своята опитност от борсата. Без да знае какво нещо е борса, мъжът ѝ я завел да види какво се върши там. Като поседяла известно време, тя се обърнала към мъжа си с думите: „Толкова проста ли ме мислиш, че си ме довел в лудницата, а казваш, че това е борсата? Такъв страшен вик и крясък може да съществува само в лудницата. Това са луди хора тук!“ – „Не, умни хора са тези“ – спокойно отговорил мъжът ѝ. Лудите кряскат, без да има защо, а тук всеки носи книги, прави изчисления. Тук стават търговски сделки, цените ту се намаляват, ту се увеличават. Който изгуби всичкото си имане, изкарват го вън от борсата. Той влиза милионер, а излиза последен сиромас. Който не иска да излезе доброволно, изкарват го по принудителен начин. С други думи казано: който няма добро сърце, светъл ум и сила, изкарват го вън от борсата, т.е. вън от живота.

Ще кажете, че сте чада Божии. Който е чадо Божие, с едно махане на ръка може да укроти и най-голямата буря. С едно махане на ръка той може да се справи с безпаричието, както и с всички болести. Така че намерите ли се в някаква мъчнотия, викайте чадата Божии. Те ще ви помогнат. Чадата Божии постъпват така, както Любовта изисква. Казано е

в Писанието: „С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери.“ Значи ако искаш да те обичат, трябва да обичаш; ако искаш да те уважават, трябва да уважаващ. Всичко, което желаеш да получиш, трябва да го дадеш и на другите. Щом приложиш Божия закон, и Бог ще приложи закона Си към тебе. Ако сте верни на този закон, и законът ще бъде верен по отношение на вас.

Всичко, което човешката душа желае, е възможно и постижимо, но време се изисква за това. За всяко нещо има определено време. Кога ще се роди човек или кога ще умре, и за това е определено времето. Някой се готви да умре, а не умира. Защо? – Не е платил дълговете си. Докато не платите дълговете си на Земята, не бързайте да заминавате на онзи свят. Ако заминете с неплатени дългове, още на границата ще ви спрат. Щом платите дълговете си, пътят ви за онзи свят е отворен. Опасно е да заминете с неизплатени дългове. Ликвидирайте с дълговете си и тогава заминавайте. Какво ще вземете със себе си на онзи свят? – Вие можете да вземете само онова, което не могат да задържат на митницата. Това са вашите светли мисли, чувства и постъпки. Всичко непотребно ще остане на Земята.

Сега желая ви, като заминете за другия свят, да вземете със себе си своите светли мисли, чувства и постъпки, за да бъдете радостни и весели. След това ще се върнете отново на Земята, за да учите и другите на това, което сте изработили и придобили.

Следвайте пътя на свещената Любов и няма да бъдете далече от Царството Божие.

28 юли 1940 г., София – Изгрев

Реалност на живота

Размишление

Съвременните хора лесно се отчайват от живота. Защо? – Защото попадат в областта на еднообразието. Наистина, няма по-страшно нещо в живота от еднообразието. Какво ще кажете за каменаря, който по цели дни чука камъни? Ще дойде ден, когато той ще се отегчи от еднообразието в своя живот и ще каже: „Отказвам се вече от тази работа, не искам камъни да чукам.“

В този смисъл Природата, както и животът, не са нищо друго, освен предметно учение. Задачата им е да учат хората, да ги извадят от еднообразието. За тази цел те си служат с различни явления и предмети, които имат свой определен смисъл и свое предназначение. Всяко явление, всеки предмет крие в себе си нещо реално, което трябва да се схване. Какво нещо е реалното? – Ще кажете, че вярата на човека в Бога, любовта му към хората са реални неща. Това са предмети за изучаване, но не са никаква реалност. Реалното се крие в съдържанието на вярата и на Любовта. Например всеки народ си служи с единица монета, в която вярва и която обича. Какво обича човек в монетата? – Нейното съдържание. Съдържанието ѝ е златото. Значи златото е реалното в монетата. Следователно дали монетата е лев, рубла, стерлинг или долар, не е важно. Важно е съдържанието ѝ, т.е. нейната реалност.

И тъй, ще знаете, че една реалност съществува в света, но с много имена. Вие трябва да се спрете върху самата реалност, а не върху имената ѝ. И в лева, и в рублата има нещо реално, което трябва да търсите. Щом намерите тази реалност, вие ще вярвате вече не в силата на парите като нещо външно, но в силата на тяхното съдържание, което никога не се губи. Кое не се губи в парите? – Златото. Парите могат да се изгубят, формата им да се измени, но златото като елемент

в Природата никога не се губи. Богатият е ценен дотолкова, доколкото кесията му е пълна със злато. Щом има злато в кесията си, на този човек може да се разчита. Няма ли злато в себе си, той трябва да работи, да придобие нещо реално. Срещате един вярващ, който носи в ръце красива чанта, но празна – няма пет пари в нея. Той говори какво е чел в книгите за онзи свят, за ангелите, за Христа, а нищо не е видял. Чантата и кесията на този човек са празни. Истински вярващият трябва да има на разположение голямо богатство, да разполага със злато, с чиста монета. Той трябва сам да е проверил това, което казва.

На английски език е издадена една книга под заглавие „Писма от онзи свят“. Във всяко писмо са описани опитности на заминали души за онзи свят. Повечето опитности са отрицателни. Един заминал се оплаква на родителите си: „Не знаей какво ще се прави тук. Толкова време вече как съм влязъл в този свят, но постоянно съм гладен. Около мене има много маси, върху които са сложени отлични яденета. Тъкмо се приближа до една от масите, за да си хапна нещо, но масата веднага започва да се движи. Всеки ден обикалям масите, приближавам се към една или към друга, но те моментално се отдалечават от мене. Аз се движа към тях, но те се отдръпват. Това става всеки ден, и в края на краищата аз постоянно гладувам.“

Питам: ако нещата постоянно се движат в тебе и около тебе и ти не можеш да ги уловиш, реални ли са те? Значи от книгата „Писма от онзи свят“ излиза, че това е свят на постоянни промени, дето нещата непрекъснато се движат, като на кино. Каква реалност има в един свят на постоянни промени? Ще кажете, че това се отнася само до онзи свят, а не и до този. Ако е така, това положение би се търпяло. Обаче какво ще кажете, ако и на този свят и религиозните, и светските хора са като на кино? Повечето хора говорят върху това, което са чели и чули. Малцина говорят върху онова, което са видели и опитали. Истинско знание е онова, което почива на опит, на преживяване. Какво сте видели на кино, какво сте чели, това не представлява никаква реалност.

Сегашният свят се нуждае от нови неща: нов живот, нови разбирания, нов морал. Днес, когото срещнете, все за любов говори. Този казва, че ви обича, онзи казва, че ви обича. Всички хора повтарят едни и същи изречения. Светът не се нуждае от повторения. Кажете ли някой, че ме обича, аз го питам: „Джобът ти пълен ли е със злато?“ – „Не е пълен.“ – „Тогава как ще вярвам в любовта ти?“ Всъщност как изявяват любовта си на физическия свят? Ако обичате някой беден, слаб човек, вие лесно ще покажете любовта си към него. Как? – Ще го облечете добре, ще го нахраните, ще го изпратите на училище да учи. Слабия пък ще носите на ръце. Обаче как ще познаят богатият и силният, че ги обичате? Богатият не се нуждае от материални блага. Силния пък не можете да носите на гърба си. И към тях обаче можете да проявите любов. Как? – По духовен начин. Те се нуждаят от духовно проявление на любовта. Хиляди начини има, по които Любовта може да се прояви.

Представете си, че млад, красив, но беден момък, се влюбва в една княгиня. Той няма достъп до нея, но иска да изяви любовта си и да разбере дали и тя го обича. Той трябва да се превърне на кон и да влезе в обора на княгинята. Щом е красив, строен, кротък, княгинята ще го обикне и постоянно ще го язди. Сега вече момъкът има възможност да провери любовта на княгинята. Ако тя не го бодее с махмузите си и сама се грижи за него: чеше го, мие го, в сърцето ѝ има любов. Отнася ли се небрежно към него, бодее ли го с махмузите, сърцето ѝ е жестоко. Ако като към кон тя е внимателна към него и се грижи той да бъде добре нареден и очистен, колко повече ще го обича като човек. Искате ли да знаете кой има любящо сърце, ще го проверите в отношенията му към животните. Ако с животните се отнася добре, и с хората ще бъде добър и любящ. Няма ли добра обхода към животните, и към хората ще бъде такъв.

Всички хора са поставени на изпит. Божественото в света изпитва любовта на хората. От най-малките им постъпки и от отношението към растенията, към животните, към хората, се познава каква е тяхната любов. По това се познава любовта

на човека и към Бога. Като знаете това, бъдете внимателни към вашия кон. Не оставяйте коня си на грижите на вашите слуги. Сами чистете коня си, сами го чешете, сами го вкарвайте и изкарвайте от обора си. Конят, това е човешкият ум. Следователно не давайте ума си на хората – те да се грижат, те да разполагат с него. Докато човек се грижи за коня си, както за очите си, той е негов господар. Остави ли го в ръцете на други, човек губи вече силата си.

Щом изгуби силата си, човек става недоволен. От какво е недоволен? – От всичко. Той е недоволен от храната, от облеклото, от жилището си, а даже и от тялото, от сърцето и от ума си. Много естествено, че ще бъде недоволен. Той е дал ума и сърцето си на чужди хора, които са ги оцапали. След това той казва, че сърцето му е болно, а умът – помрачен. Щом господарят е отстъпил ума и сърцето си на наематели, Божественото го е напуснало. Мнозина се оплакват от болести на главата, на сърцето, на дробовете. „Защо боледува главата?“ – Светлина няма там. „Защо боледува тялото?“ – Сила няма в него. „Защо боледува сърцето?“ – Топлина няма. Щом топлината в човека се намали, той постепенно изстива. Може ли човек да живее под критическата температура, под –273 градуса?

Добре е да изследвате пулса на сърцето си, за да знаете как бие при различни състояния. Поне един път в седмицата опитвайте пулса си. При това вижте има ли някаква разлика в пулса на сърцето ви при обикновено състояние и при случаи, когато обичате или мразите, когато проявявате вяра, надежда, милосърдие и т.н. Като правите наблюдения върху пулса си, ще видите, че при различни чувства и състояния имате различен пулс. При страх и безстрашие също така човек няма еднакъв пулс. Значи пулсът на човешкото сърце се намира под влиянието на различните гами на неговия живот. Например мажорните, миньорните, хроматичните гами оказват различно влияние върху пулса на сърцето.

Човек трябва да изучава не само пулса на сърцето, но и дишането. Това представлява интересна наука. Като наблюдавате как диша човек, ще забележите, че при различни

състояния и чувства той диша по различен начин. Например вярващият диша по един начин, безверникът – по друг; любящият диша по един начин, а онзи, който мрази – по друг. Същото се отнася и за мигането. Който вярва, мига по един начин; който не вярва, мига по друг начин. Който лъже, мига по един начин; който говори истината, мига по друг начин. Когато обича, човек движи ръката си по един начин; когато мрази, той движи ръката си по друг начин. Това са научни работи, които религиозните хора трябва да знаят. Мнозина казват, че тия работи не са за Земята. Те мислят, че като отидат на онзи свят, тогава ще ги изучават. Не е така. Ако човек не е минал през забавачница, през отделения, през прогимназия и гимназия, никакъв университет не може да завърши. Щом е дошъл на Земята, човек трябва да мине през всички науки и изкуства, да развива последователно мозъчните си центрове. Ако всички хора бяха военни, главите им щяха да бъдат широки. Ако всички хора бяха честолюбиви, навсякъде щяхме да срещаме глави като краставици. Ако между хората преобладаваше женската любов, т.е. любовта на сърцето, главите им щяха да бъдат като дини.

Главата на човека трябва да бъде симетрично развита от всички страни. Това значи той да е развил в себе си всички мозъчни центрове. Милосърдният човек е готов да помага на всички. Каквото положение и да заема, той слиза от висотата си и помага на слаби, немощни. Всяка добродетел има свое място и своя линия. Някой минава за религиозен човек, а няма съответната линия в себе си. Като погледнете главата му, на мястото на религиозното чувство стои празнина. Този център се намира отгоре на главата. Главата на религиозния човек отгоре е висока като планина. Ако на това място има долина, човек трябва да работи, да развива религиозното си чувство, или любовта към Бога.

Центърът на справедливостта се намира също в горната част на главата. Нарича се още център на страха, на предпазливостта. Човек трябва да бъде предпазлив, за да знае как да постъпва. Законът за справедливостта е неизменен и се прилага еднакво към всички живи същества. Няма същество,

което може да избегне този закон. Някои го наричат „закон на възмездие“. Според този закон кой каквото мисли и чувства, един ден то ще се върне към него. Както постъпва човек към другите, така ще постъпват и към него. Всички хора са опитали и опитват този закон. Като се намерят в затруднения, хората казват, че светът трябва да се оправи. Как ще се оправи светът? Ще кажете, че законите ще оправят света. Ако законите наистина могат да оправят света, ето, самата Природа се основава на действието на различни закони. Тези закони оправиха ли света? „Ама добри трябва да бъдем.“ – Доброто съществува в света, но хората пак не са добри. „Защо?“ – Защото не го прилагат. Доброто трябва да се приложи. Природата дава изобилно храни, плодове, но те не отиват на местата си, т.е. не се разпределят правилно.

Как ще се оправи светът? – Единствената сила, която може да оправи света, е Любовта. В този смисъл мъжът никога не трябва да се жени за жена, която не обича, за която не е готов да пожертва всичко. Жената никога не трябва да се жени за мъж, когото не обича, за когото не е готова да пожертва всичко. Детето трябва да се роди от любовта на майка си и на баща си. Дете, родено с любов, е родено в присъствието на Бога. Дете, родено с любов, е дете на новото време. В заключение казвам: само майките и бащите, които живеят в любов, са в състояние да оправят света. Само те могат да родят новите хора. Ако няма такива майки и бащи, светът ще си остане такъв, какъвто е днес. Без любов никакво възпитание не може да се очаква. Любовта трябва да присъства в сърцето и на възпитателя, и на възпитаника. Какво ще излезе от вълка, ако го подложите на възпитание? – Все вълк ще си остане. Защо? – Любов няма в сърцето си.

Всички хора трябва да приложат Любовта в своите прояви, както и във всички области на живота. Нямате ли любов, нищо не се ползвате. Каква мисъл е тази, която не е родена с любов? Какво чувство е това, което не е родено с любов? Каква постъпка е тази, която не е направена от любов? Нямате ли любов, нито женитбата има смисъл, нито раждането. Ако вие родите син или дъщеря, които не оби-

чате, ще имате големи изпитания с тях. Защо ви са такива деца?

Един български чорбаджия, виден човек, разправяше своята опитност с първия си син. Той казваше: „Първото ми дете се роди без любов, но след него дойдоха четири момичета, добри деца. С първото дете видях и патих. Пращам го на училище – не иска да учи, пращам го на работа – не му се работи. По цели дни пуца хвърчила, играе му се. Един ден излязох от търпение. Хванах го здраво, вързах го с въже и се отправих към кладенеца, за да го пусна вътре. Вдигнах го на ръце, обърнах го с главата надолу и започнах да го спускам.“ – „Олеле, тате, не ме пущай в кладенеца! Аз не желя за себе си. Като си решил да ме спускаш в кладенеца, това е твоя работа, но помисли за сестричетата ми. Тебе ще турят в затвор, а те ще останат сами, няма кой да се грижи за тях. Като започна да ми говори така, стана ми мъчно за него и го извадих от кладенеца. Развързах ръцете и краката му и започнах да си мисля: умен бил моят син. Добре, че не го пуснах в кладенеца.“

Като изслушах опитността на чорбаджията, казах: „Ти си много нетърпелив и несправедлив. Не помниш ли какъв живот водеше, преди да се ожениш? Забрави ли своето пиянство? Забрави ли своите лудории в детинството си?“ – „Наистина, аз съм недоволен от сина си, а съм бил по-лош от него. При това той е мое дете. На кого ще прилича, ако не на мене? Досега той се е провинил повече в игри, в хвърляне на хвърчила. Виждам, че от него човек ще стане. Той мисли добре, влиза в положението ми.“

Съвременните хора се намират в преходен период на живота. За да излязат от преходното, те трябва да учат. Чорбаджията е съзнавал, че синът му трябва да учи, но не е избрал добър метод за възпитание. Какво щеше да постигне, ако беше го пуснал в кладенеца? Хиляди хора днес са пуснати в кладенеца, но светът не се е оправил. Хиляди и милиони хора досега са били обесвани, изгаряни, затваряни, но светът все още не е оправен. Как ще се оправи светът? – Когато човек работи върху себе си. Тъй щото светът ще се оправи, когато

съзнанието на хората се пробуди, когато отношенията им към Първата Причина на нещата станат правилни.

Кога ще се оправи светът? – Когато хората имат за разменна монета помежду си не парата, а своите светли мисли, възвишени чувства и благородни постъпки. В бъдеще със своите чисти мисли, чувства и постъпки, човек ще може да си купи, каквото пожелае. Само чистите мисли и чувства могат да се реализират. Защо? – Защото в тях е вложена Божествена сила. Бог отговаря само на светлите и чисти човешки мисли и чувства. Има ли такива мисли и чувства, преди да се помоли за нещо, човек получава отговор. Искате ли да имате чисти мисли и чувства, пазете се от еднообразието в живота. Колкото по-разнообразни са мислите и чувствата ви, толкова по-добре Природата разполага с милиони форми и начини за проявяване на Любовта. Трябва ли тогава хората да се стремят само към един начин за изявление на Любовта? Те се стремят към една и съща форма на Любовта, защото познават само човешката любов. Ние пък говорим за Божи-ята Любов, която хората едва сега започват да разбират. За да познаете каква е любовта ви, наблюдавайте какво става с човека, когото обичате. Ако човекът, когото обичате, става добър, любовта ви е Божествена. Ако не става добър, любовта ви е човешка.

Мнозина страдат от любов. Това е неправилно. Любовта не причинява страдания. Ако страдат, това показва, че те не разбират Любовта, т.е. попаднали са в тъй наречената паразитна любов. Както добрата и чиста храна се отразява благотворно върху организма, така и Божията Любов прави човека здрав, силен и добър.

В 13. глава от Първо послание към коринтяните апостол Павел накратко изброява качествата на Любовта. Той казва, че Любовта е дълготърпелива. Значи човек трябва да работи върху себе си, за да придобие търпение. Преди да придобие търпение, той не трябва да се обижда. Честолюбивият се обижда лесно, вследствие на което не може да търпи. Щом го засегне някой, той веднага избухва. Какво лошо има в това, че някой ви е нарекъл скъперник или страхливец?

Кажете си, че наистина сте скъперник и страхливец. Раздали ли сте богатството си на сиромаси? – Не сте го раздали. Значи наистина сте скъперник. Не ви ли е страх от змия и от мечка? – Страх ви е. Значи вие сте още и страхливец. Защо? – Страхувате се от мечка, от змия и от други животни. Ето защо, искате ли да придобиете Любовта, вие трябва да сте се справили с честолюбието си, с обидите. Какво трябва да правят великите хора: писатели, поети, музиканти, художници, които са изложени на критиката на цял свят?

В една от миналите войни един полковник бил хванат в плен. Като го водели в казармата, един от войниците го ударил с пушката си по гърба. Полковникът веднага се обърнал назад, строго изгледал войника и си казал: „Да имам сабя в ръка, щях да ти покажа кой съм.“ В това време нещо му пошепнало: „Върви напред смело и не се обръщай назад. Мина времето на големите величия. Война е това! Колкото и силен да си, могат да те хванат в плен. Хванат си вече, няма какво да правиш. Смирение се иска от тебе.“

Помнете: всички можем да бъдем хванати в плен. Днес доброто и злото воюват помежду си. Както на бойното поле можеш да паднеш в плен, също така можеш да паднеш и в живота. В това няма нищо срамно. Както добрият човек попада в плен на злото, така и лошият пада пленник на доброто. Когато стане примирие между доброто и злото, човек се освобождава от пленничество. Пленниците на злото и на доброто са герои, които не трябва да се възмущават от пленничеството. Да бъдеш пленник – това значи да се учиш. Докато се освободи от пленничеството си, човек ще пада и ще става, ще прави погрешки и ще ги изправя.

Съвременните хора са пленници не само на неприятелите си, но и на своите страсти. Един човек пил вино и ракия цели 25 години. През това време той се опропастил окончателно. Недоволен от себе си, той решил да се откаже от пианството. За тази цел отишъл в една кръчма и си заръчал чаша вино и чаша вода. Той седнал пред масата и погледнал към виното. Вътре в него нещо настоявало да пие виното. Той пак погледнал към него и казал: „Вече 25 години, откак ти служа.

Каквото ми заповядваше, всичко изпълнявах. Сега аз ще ти бъда господар, а ти – слуга.“ Той надигнал чашата с вода, изпил я, заплатил виното и напуснал кръчмата. От този момент той престанал да посещава кръчмите. Това е истински човек. Това е човек с характер и воля. След като пил 25 години, в един момент той могъл да се откаже от пианството. Този човек е по-силен от ангела, който никога не е падал. Той се отказал от виното за сметка на Божията водица.

Какво представлява Божествената вода? – Любовта. Светът ще се оправи, когато всички хора започнат да пият от водата на Любовта. За да потърсите тази вода, ползвайте се от съвета на вашия ум, на вашето сърце и на вашето тяло.

4 август 1940 г., 5 часа, София – Изгрев

СТОТНИКЪТ

*Отговори стотникът и рече Му:
Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее.*

Матей 8:8

Съвременните хора се нуждаят от почивка. Всички неследи, всички болести в живота на хората се дължат на преуморяване. Благодарение на преумората, на изтощаването, организмът на човека се отклонява от нормалните условия на здравето. Когато боледува, човек губи част от енергията на своя организъм, вследствие на което и да иска да работи, не може, трябва да си почине. Понякога човек се пресилва, работи повече, отколкото трябва. Защо? – За да спечели нещо повече. Човек трябва да работи, но да разпределя работата си: яденето да остави за физическия свят, труда – за духовния, и работата – за Божествения. На физическия свят човек не трябва да работи много. Защо? – Защото работата е предвидена за Божествения свят. Ако живее в духовния и в Божествения свят, човек трябва да се труди и да работи. Щом не се труди и не работи, той ще се мъчи. Който казва, че се мъчи, той няма представа за труд и за работа. Първото стъпало в човешкия живот е мъчението, второто – труда, а третото – работата. За да дойде до стъпалото на работата, човек трябва да мине първо през мъчението, после – през труда, и най-после – през работата.

Днес човек разполага с наука, религия, обществен живот. Това са условия за човешкото развитие. Днес имаме голяма светлина, голяма любов, но между хората липсва нужното уважение и почитание. Не че абсолютно го няма, но то не е достатъчно. Например срещате един сиромас човек и казвате: „Сиромас е той.“ Значи щом не е богат, не можете да му отдадете нужното уважение. Срещате един невежа, казвате: „Невежа е той.“ Ако беше учен, друго уважение щеше да има. В едно отношение сте прави, но трябва да знаете, че бога-

тите са произлезли от сиромасите, а учените – от невежите. И обратното е вярно: сиромасите са произлезли от богатите, а невежите – от учените. Това може да се докаже биологически и математически, но нужни са ред изчисления. Това ще бъде голяма и отвлечена работа. Например като дойдем до моми и момци, и те представляват числа, а не кукли и кончета, с които си играят децата. Трябва ли да се мисли, че момата е голяма кукла, с която момиченцата трябва да си играят? Трябва ли да се мисли, че момъкът е голямо конче, с което момченцата трябва да си играят? – Момата и момъкът са числа наистина, но живи числа, които растат, развиват се, размножават се и т.н. Ето защо в момата и в момъка се явява желание да не бъдат сами. Това желание е вложено от самата Природа. Човек не може да живее сам и търси другар, с когото да сподели участта на своя живот.

Бог направи първия опит. Той създаде човека и го остави да живее в рая сам, като монах. В рая човек имаше условия да живее мирно и тихо, от никого несмущаван, с никого да не се кара. На негово разположение бяха оставени всички плодни дървета, с изключение на едно. Той имаше какво да яде и да пие, та да бъде спокоен, но и при тези условия не беше доволен. Той си каза: „Не е добре човек да живее сам.“ И пожела Адам да има другарка, с която да се разговаря.

Това е положението и на сегашните хора. Те имат на разположение всичко, но пак са недоволни. Недоволството е болезнено състояние на човека. Какво всъщност представлява човек, не знаем. От болестите, от неговите болезнени състояния не можем да съдим за самия човек. От болестите не можем да съдим за здравия човек. Вие можете да кажете само, че някога този човек е бил здрав, а сега е болен. Като болен той е недоволен, сърди се, кара се за нищо и никакво. Както и да му услужвате, от всичко е недоволен. Той намира, че окръжаващите са груби, невнимателни към него. Щом оздравее, той започва да се извинява, че е измъчвал близките си, понеже е бил в ненормално състояние. Ще кажете, че болният трябва да търпи. Знаете ли колко мъчно може да търпи човек.

Много примери има в живота, които показват доколко човек е нетърпелив. Обаче какъвто пример и да дадем, той все ще засегне някого. В това отношение примерите са опасни. Някой пример ще засегне мъжете, друг – жените, трети – синовете и дъщерите, четвърти – свещениците, учителите, съдиите и т.н. Като изнася някакъв пример, човек трябва да бъде много внимателен. Съдията съди хората, но и от него не са доволни. Някой казва, че обича военщината. Обича военщината, но е или кандидат за офицер, или е в запас. Той съжالياва, че не може да воюва. Лъже се този човек. Няма живо същество на Земята, което да не воюва. Ако човек не е на бойното поле, той воюва в дома си. Мъжът воюва с жена си, жената – с мъжа си, и т.н. В края на краищата всички хора воюват. Жената казва за себе си, че била миролюбива. Много примери в живота показват колко миролюбива е жената.

Йоан Веслей⁹, виден английски реформатор, дошъл на Земята с мисия да внесе реформи в Англия, решил да си избере другарка за живота. И той като Адам си казал: „С жена тази работа ще върви по-добре, отколкото без жена.“ Бог го изпратил на Земята да проповядва на хората без жена, но той решил, че с жена ще бъде по-добре. Както мислил, така и постъпил. Той намерил една мома, англичанка, и се оженил за нея. Три дни след женитбата си той срещнал един свой приятел и му казал: „Няма смисъл човек да се жени.“ Жената, за която се оженил, не била толкова миролюбива, колкото си въобразявал. Като виждала, че при него дохождали млади момичета и жени, тя го хващала за косата и го разтърсвала добре. Англичаните носят къси коси, защото ги е страх от жените им. Също така те не носят и бради. Всъщност това не е така. Англичанките не са толкова жестоки. Това е хумор. Жените не са толкова лоши, колкото ги представят. Там, дето има скубане на коси, това се дължи на неразбиране и непознаване на Божиите закони.

Всички хора искат да бъдат щастливи, но не могат. Защо? – Защото търсят щастието вън от себе си. Човек не взема под внимание, че всяко същество вън от него също така търси своето щастие. Всеки иска да бъде щастлив. Всеки иска да

бъде уважаван и почитан. Това желание е на място. Няма по-красиво нещо от това, да влезете в дом, дето всички членове се уважават и почитат. Като желаете това за себе си, помнете, че наред с вас всички хора желаят същото.

Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее. Ние виждаме, че едно служебно лице се обръща към Христа с думите: „Кажи само реч.“ Той вярва, че като даде заповед Христос, момчето му веднага ще оздравее. Той казва на Христа: „Понеже Ти разполагаш с власт и сила, кажи на болестта да си отиде. Щом ѝ заповядаш, тя ще напусне момчето ми.“ Наистина, Христос може да заповядва на болестите, защото зад тях стоят разумни същества. Зад всяко нещо стои някаква разумна сила. Например виждате, че куршумите от пушката и оръдието отиват на точно определено място. Как е възможно куршумът, който е нещо несъзнателно, да отива на определено място? – Зад пушката и оръдието стои едно разумно същество – войникът, който измерва разстоянието и направлява посоката им. Като има предвид прицелната точка, войникът удря на място. Някой път пушката може сама да гръмне, да убие някого, но това се случва рядко.

Сега аз искам да ви покажа начин как да си почивате, да сте свободни, а не напрегнати. Някои се страхуват да не се заблудят. Оставете този страх настрана. Слушайте какво днес ви говоря, което може да ви ползва. Като отидете у дома си, правете, каквото искате. Ако чоплите това, което съм ви дал, вие нито ще разберете предмета, върху който съм говорил, нито ще си починете. Човек трябва да бъде свободен, да не мисли, че имам предвид неговата личност, т.е. неговите погрешки. Ако е въпрос за погрешки, всички хора грешат. Всички хора имат и добродетели. Ние обаче нямаме предвид погрешките и добродетелите на хората. Хората се отличават едни от други по това, че погрешките и добродетелите на някои от тях са проявени, а на някои – не са. Когато погрешките са проявени, те пакостят първо на самия човек, а после и на окръжаващите. Що се отнася до добродетелите, човек трябва да има такива добродетели, които никога не губят цената си. Каква добродетел е тази, която днес има цена,

а след няколко години се обезценява? Тя мяза на парите, чиято стойност ту се намалява, ту се увеличава, в зависимост от условията.

През миналата война един българин внесъл в една от банките 600 хиляди германски марки. Той срещнал един от приятелите си, на когото се похвалил, че е осигурил вече живота си: „В една от нашите банки внесох 600 хиляди германски марки и сега мога да си поживея нашироко, няма за какво да мисля.“ – „Добро е твоето положение, но какво да правя аз? Нито в банките имам пари, нито в джобовете си.“ – „Потърси някакъв начин и ти да се осигуриш.“ Каква била изненадата на осигурения българин, който след известно време получил писмо от банката, в което му съобщавали да извади вложените пари. Като отишъл в банката, един от чиновниците му казал: „Господине, извадете вложената сума от банката, защото нямаме сметка за такава малка сума, която се равнява на десет стотинки, да поддържа специална графа в книгата. Германската марка изгуби стойността си, свършено се обезцени. За да се поддържа една графа в нашите книги, трябва да прибавя към вашите пари още 30 стотинки.“

Всички хора си правят сметки в живота, но в края на краищата сметките им излизат криви. Те мислят, че са осигурени, а после виждат, че са се лъгали. Не разчитайте нито на 600 хиляди марки, нито на милиони. Единственото нещо, на което можете да разчитате, това е вашият ум с неговите трезви мисли. Разчитайте на вашето благородно сърце и на топлите му чувства. Разчитайте на вашата силна воля и на вашите благородни постъпки. Разчитайте на всеки Божествен импулс в себе си.

Като се натъкват на мъчнотии и не правят усилия да ги разрешат, мнозина казват: „Както Бог даде.“ Това е крива философия. Защо? – Представете си, че имате голяма нива, но нито я орете, нито я сеете, и казвате: „Каквото Бог даде.“ Какво ще даде Бог на тази нива? – Тръни и бодили. Обаче ако я разорете и я посее с жито, жито ще даде. Каквото посееш, това ще получиш. Същият закон се отнася и до духовния

живот на човека. Ако посееш нещо ценно в ума, в сърцето и в тялото си, Божието благословение ще дойде върху тебе. Ако работиш и вярваш в успеха на своята работа, ще видиш резултат; ако не работиш и не вярваш, никакъв резултат не можеш да имаш. От това гледище ние делим хората на вярващи и безверници. И едните, и другите имат основание да вярват, или да не вярват. Защо? – Защото в безверниците Бог е отвътре и те не Го виждат отвън. Във вярващите пък Бог е отвън. Те не Го виждат отвътре. Бъдещата религия има за задача да помогне на хората да виждат Бога и отвън, и отвътре. Това подразбира истински вярващ. Някой минава пред хората за безверник, а в същото време виждат, че този човек е готов на всякакви жертви: не лъже, не краде, с жена си и с децата си се отнася добре. Той минава за безверник, защото Бог е вътре в него, а не вън от него. За предпочитане е човек да минава за безверник, да не вижда Бога, но да живее добре с близките си, да не върши престъпления, отколкото да е вярващ и да върши престъпления.

Съвременният свят е пълен с религиозни, с вярващи хора, но и те не се разбират помежду си. Едни от тях поддържат гледището, че Бог е строг и наказва хората за техните погрешки. Други поддържат гледището, че Бог е Любов. Казано е, че Адам и Ева сгрешиха в рая. Бог би ли ги? Имаше ли тояга в рая? Те престъпиха заповедта на Бога и заради непослушанието си трябваше да напуснат рая, да отидат в света. Адам и Ева сгрешиха, но причината за погрешката им не е една и съща. Ева се изкуши от змията. Тя повярва на нейните думи и яде от забранения плод. Адам пък се изкуши от Ева, от жената. Какво трябва да направят, за да се освободят от погрешката си? – За да изправи погрешката си, жената трябва да разбере характера на змията. С други думи казано: жената трябва да разбере естеството на животинското начало в себе си. Щом го разбере, тя ще изправи живота си. Ако мъжът иска да изправи погрешката си, трябва да разбере естеството и характера на жената.

Под думата *животински живот* разбираме първичния живот, който още не е диференциран, не е организиран. В

процеса на организирането му са произлезли безверието и вярата. Безверието има отношение към физическия свят, а вярата – към астралния. Значи вярващите живеят в астралния свят. Физическият свят има отношение към постъпките на човека, а астралният – към неговите чувства и желания. Безверникът казва, че вярва само в парите и в това, което вижда. Вярващият вярва и в това, което не вижда. Мнозина вярват в сънищата си повече, отколкото в действителните неща. Като сънуват нещо, по цели дни разправят сънищата си. Те искат да знаят какво означават сънищата им. Някой сънувал, че мечка го гони. Какво означава този сън? – Три тълкувания можете да дадете на съня си. Първото тълкуване: ти си търговец, но ще намериш такъв съдружник, който ще те гони като мечка – ще имаш големи неприятности с него. Второ: ако си млад момък за женене, ще намериш една млада мома, която ще те гони като мечка. Трето: ако пък си учител, учениците ти ще те гонят като мечка. Тъй щото мечката, която си сънувал, ще се изяви по някакъв начин в действителния ти живот.

Сънищата са символи или формули, чрез които Природата говори на човека. Когато се казва, че няма нищо скрито-покрито в живота, имаме предвид езика на Природата. Тя си служи със символи и с отпечатащи. Няма престъпление или добро, което човек да е направил и за което Природата да не е турила отпечатък върху неговото тяло. Тя отбелязва всички престъпления: индивидуални, семейни, обществени, народни и общочовешки. По същия начин тя отбелязва и добродетелите. Какво означават престъпленията? Българите с дали лошо значение на думата *престъпление*. Според тях да извършиш престъпление е лошо нещо. Всъщност когато малкото дете за пръв път стъпи на краката си и напусне животинското си състояние на лазене, родителите се радват и казват: „Пристъпи нашето дете.“ Радостта им е голяма. Те поканват роднини и приятели в дома си на угощение. Какво лошо има в пристъпването на детето? – Има нещо лошо, но не в самото пристъпване, а в последствията. Като започне да пристъпва, детето не може още да пази равновесие, вслед-

ствие на което често пада на земята и се удря. Щом се удари, то започва да плаче.

Следователно лошо е човек да върши престъпления, защото ще носи последствията им. Престъпиш ли нещо, ще паднеш, ще удариш главата си. Какво трябва да правиш? – Ще станеш, ще измиеш кръвта от главата си и ще благодариш на Бога, че си научил нещо. Ще се молиш, ще бъдеш внимателен, втори път да не сгресиш по същия начин. Колкото повече се е учил човек, толкова по-малко пада. Ще дойде време, когато ще пада най-много един път през годината. Учете се да ходите добре. За да се научи човек да ходи добре, трябва да мисли. Ако не мисли, и най-слабото същество може да му причини пакост. Един свещеник разправяше, че едно дете умряло от ухапване на комар. Малък е комарът, но кръвта на детето се заразила и то умряло. Значи едно малко същество може да ви ухапе и да платите с живота си. Трябва ли да се оставите на едно малко същество да ви ухапе и да умрете?

Представете си, че някой човек е ухапан от змия. Какво трябва да направите? Ако тръгнете да търсите лекар, отровата ще се разпространи в кръвта, след което ухапаният мъчно ще се спаси. Как ще му помогнете тогава? – Който има здрави зъби, веднага трябва да изсмуче отровата и бързо да я изплюе. Приложете този метод и по отношение на вашите погрешки. Щом направите една погрешка, не губете време да я разглеждате, но веднага я изсмучете и плюйте навън. Оставете ли я известно време в себе си, тя непременно ще ви отрови. Ще кажете, че има грешки, които не могат да се изправят. Това не е вярно. Всички погрешки са поправими. Няма погрешка в света, която да е непоправима. Големите погрешки стават от малки причини. Големите пожари се произвеждат от една искра.

В миналия век градът Чикаго изгорял от една свещ. Един чифликчия доил кравата си вечер, със свещ. По невнимание кравата бутнала свещта и запалила сламата в обора. Никой не забелязал, че сламата в обора гори, вследствие на което избухнал голям пожар. Почти целият град изгорял. В нача-

лото пожарът може да се потуши, но остави ли се да вземе големи размери, мъчно се изгасва. Следователно, искате ли да изправите една погрешка, хванете я още в началото ѝ, докато не се е разгоряла. В края мъчно се изправя. И накрая изгасиха пожара, но след като Чикаго изгоря. После отново го съградиха и стана по-красив от по-рано. Този пример показва кога могат да се изправят погрешките. Изобщо изостаналите погрешки се изправят мъчно. И те могат да се изправят, но за това се искат усилия.

Кажете само реч, и момчето ми ще оздравее. Това са думи, които стотникът казал на Христа. Не можете ли и вие като този стотник да кажете на Божественото в себе си: „Кажете само реч, и аз ще изпълня Волята Божия.“ Човек трябва да се постави при тежки условия, при усилни времена, за да се научи да мисли. Като знае това, Природата поставя всички хора на големи изпитания, за да се научат да мислят.

Разправят един случай от живота на Наполеон¹⁰, с който се потвърждава горната мисъл. Наполеон имал на разположение един гениален инженер, който му услужвал в най-трудните моменти. Един ден Наполеон се намерил пред една голяма мъчнотия: войската му незабавно трябвало да мине през една широка река, която нямала мост. Той веднага извикал своя инженер и му казал: „Заповядвам ти за половин час да построиш мост на тази река.“ – „Съжалявам, Ваше Величество, времето е кратко, а при това нямам никакви инструменти на разположение.“ – „Ако за половин час мостът не бъде готов, ще заповядам да те застрелят.“ Инженерът се замислил дълбоко. Като се видял пред голямо изпитание, той се натъкнал на една светла мисъл. Снял козирката от шапката си и по особен начин, като с инструмент, започнал да измерва широчината на реката. Щом определил широчината ѝ, за половин час мостът бил готов и войската минала по него.

Тъй щото, натъкнете ли се на някаква мъчнотия или на някакво изпитание, започнете да мислите. Само така вие ще намерите начин за неговото разрешаване. „Ама нямам инструменти.“ – Започнете да мислите. И без инструменти

ще се справите. Всеки човек има на разположение инструменти, които трябва да упражнява. Кой са тия инструменти? – Това са неговият ум, неговото сърце и неговата воля. Приложете ума, сърцето и силите на тялото си при всички случаи на изпитания и мъчности. Вярвайте във вашия ум! Вярвайте във вашето сърце! Вярвайте в силите, които Бог е вложил в тялото ви! Някои ще възразят, че в грях ги е заченала майка им, затова не могат да се справят с мъчнотиите си. Те цитират стихове от Писанието, с което искат да се оправдаят. Оставете настрана тези стихове. Важно е какво човек може да направи днес. Ако новороденото дете тежи три-четири килограма и е немошно, след 20 години пак ли толкова ще тежи? След 20 години пак ли ще бъде немошно? – Не, то ще израсне, ще тежи 50-60 килограма и ще стане здрав, силен момък. Ако някое дете наистина е родено в грях, след 20-годишен добър, чист живот грехът ще се заличи, ще изчезне.

Като ученици вие не трябва само да цитирате стихове и да се спирате върху тяхното буквално значение, но и да разглеждате вътрешния им смисъл. За да разберете смисъла на стиха „В грях ме зачена майка ми”, преди всичко вие трябва да разбирате еврейски език, да четете Библията в оригинал. Всеки стих има три тълкувания: едно тълкуване за обикновените хора, второ – за талантливите, и трето – за гениалните, т.е. за посветените. Стихът „В грях ме зачена майка ми” е вярно преведен, но малцина разбират вътрешния му смисъл. Защо майката е заченала детето си в грях? – Защото била силна, енергична, здрава жена. Тя му е дала повече сила, отколкото е трябвало. Ако беше родила едно слабо, хилаво дете, щеше ли да има сила то да ходи тук-там, да краде, да убива? Майката е вложила в това дете толкова енергия, толкова здраве, че от изобилие на сила в себе си то е започнало да къса главите на мухите, на кокошките, да краде плодове от дърветата и т.н.

Следователно ако майка ви е вложила много енергия във вас, благодарете за това. Не обвинявайте майка си, че ви е родила с много енергия, но потърсете начин как да пласирате тази енергия, да я използвате разумно. Когато видя,

че някое дете къса главите на мухите, няма да считам, че е грешно, но ще зная, че е много енергично. В такъв случай ще го извикам при себе си, ще му дам една лопатка или мотичка и ще го накарам да вади троскот от земята.

Някои хора говорят за идеален живот, стремят се към него и пренебрегват физическия. Те не знаят, че за да дойдат до идеалния живот, трябва да започнат от физическия. Като метод за правилно развитие те трябва да отглеждат цветя, плодове и зеленчуци. Мнозина избягват работата със земята, считат я унизителна. Не е така. Всяко растение, всеки плод, с които човек се занимава, внасят в него свои качества. Например добре е да отглеждате фикус. Наистина, фикусът е безплодно растение, но и той дава нещо от себе си. Който иска да забогатее, нека отглежда фикус. Той внася спокойствие и разположение в човека. Фикусът е за учените хора. Ако искате да станете активни, енергични, отглеждайте череши, главно червени череши; ако искате да усилите вярата си, отглеждайте сини сливи. Искате ли да бъдете истински религиозни, вие трябва да се занимавате с отглеждане на цветя, плодове и зеленчуци. В програмата на всички религиозни системи като метод за работа се препоръчва отглеждане на растенията. Чрез тях човек се лекува. Като ги обработва, човек познава тяхната магическа сила. Днес особено препоръчват чесъна като лечебно средство. Всеки човек трябва да има в градината си по няколко лехи с чесън, лук, магданоз, които да отглежда грижливо и с любов.

Често се говори за Дървото на живота. Какво разбираме под думите *дърво на живота*? – Това са скритите сили на растенията, от които зависи здравето и дължината на живота. В човека има тъй наречена „растителна система“. Когато растителната система в човешкия организъм се осакати някъде, веднага идат болести. Ако разглеждате човека като ясновидец, ще видите, че в него има множество гори. Сегашните хора не познават своето естество, не знаят каква грандиозна работа им предстои и казват, че като отидат на онзи свят, ще бъдат възнаградени добре за мъченията и страданията, които са прекарвали на Земята. Те мислят, че там ще

отидат като на разходка, ще се облекат с нови дрехи. Такъв свят не съществува. Онзи свят е свят на работа. Който отиде в онзи свят, трябва да бъде готов за работа. Там има повече работа, отколкото на Земята. Съществата, които живеят на онзи свят, непрекъснато работят. Същото е и с човека. Главата е неговото небе. Милиони и милиарди клетки работят в мозъка и по този начин помагат на своя господар. И господарят от своя страна работи за своя мозък. Като се натъкне на някоя отрицателна черта в себе си, той се обръща за помощ към своя висш ум. Например някой човек е крайно подозрителен. За да се справи със своята подозрителност, той трябва да работи със своя ум, да развива разсъдък си, който води от причини към последствия.

Мнозина казват, че не трябва много да мислят. Достатъчно било това, което Бог е казал и направил, повече не им трябва. Това значи да чакаш наготово да получиш нещата. Добре е, ако някой ти донесе парче баница. Обаче ако ти се яде баница, а няма кой да направи, ще си купиш брашно, ще го пресееш и сам ще си я направиш. Човек трябва да се научи сам да си прави всичко, каквото му е нужно. Има мъже, които знаят да предат, да насновават и да тъкат като жени. Те знаят и чорапи да плетат. Като тъче, човек трябва да знае как да насновава нищелките. От това зависи какво ще бъде платното. Някои жени тъкат на две нищелки, други – на три, на четири и т.н. Дебелината на платното се определя и от совалката. Следователно много фактори влияят върху дебелината и качествата на платното. Някой човек има само основа, а вътък няма. Без вътък платно не може да се изтъче. Ако имаш основа и вътък и седнеш на стана, и Бог ще ти помогне. Когато влезете в стана, и ръцете, и краката трябва да работят. Някоя жена настани стана си, но чака съседката ѝ да дойде да помага. Дойде съседката, влезе в стана, изкара платното наполовина и напусне работата. Платното върви, когато жената сама тъче и не очаква на другите. Какво представляват основата, вътъкът и платното в човешкия живот? – Основата е мисълта на човека, вътъкът – неговите чувства, а самото платно – постъпките му. Щом се изтъче платното,

човек си ушива дрехи, с които се облича. Докато тъче своите мисли и чувства, работите му вървят добре. Престане ли да тъче, работите му се объркват.

Религиозните хора имат добри желания, но предоставят работите си повече на Бога. Те малко работят, а повече се молят. В една английска църква, в която проповедник бил Спържен, се събрали видните членове на църквата, за да се помолят на Бога да им изпрати една голяма сума за благотворителни цели. Като ги изслушал, проповедникът казал: „Братя, защо трябва да изкушаваме Бога? Всички, събрани тук, сме богати хора. Ето, аз давам от себе си 500 лири стерлинги. Нека всеки от вас даде по една малка сума, сами да свършим работата си.“ Всички, които били на събранието, последвали примера на Спържен. За половин час пред тях седяла сумата десет хиляди стерлинги. Като даде всеки човек по една малка сума, работата тръгва напред. Трябва ли всичко да очакваме от Господа? – Бог е вътре в нас. Кому каквото трябва, ще го намери в себе си. Достатъчно е само да отвори сърцето си. Бог е дал много блага на хората. Те трябва да бъдат готови да дават от тия блага на своите бедни братя.

Днес от всички хора се иска работа. Започнете първо от Божествения свят и постепенно слизайте в другите светове – в духовния и във физическия. Колкото по-надолу слизате, работата става по-неприятна. Всички хора са слезли на Земята от един по-горен свят, за да се научат да работят с любов. Човек е дошъл на Земята да се научи правилно да живее. Той е тръгнал от мъчението и постепенно отива към труда и работата. Като се мъчат, хората впрягат на работа и животните. В бъдеще те ще се ползват от новите изобретения и по този начин ще облекчат положението на животните. Един ден органическият живот ще се облекчи, и тогава хората няма да се мъчат и трудят, както сега, но ще работят. Работата им ще бъде по-малко от сегашната. За да дойдат до това положение, хората трябва да отидат при Онзи, Който живее в тях, и да Му кажат: „Кажете само реч.“ Като чуете тази реч, всеки от вас трябва да си избере един план, по който да учи. Изучавайте всички предмети, за да придобиете нещо

специфично от тях. Като изучавате физика, вие ще станете енергични; като изучавате химия, ще придобиете вътрешно спокойствие. Като изучавате астрономия, ще се запознаете с Вселената.

Хората изоставят близките до тях предмети и се занимават с отвлечени въпроси. Например с въпроса за възрастта на Земята. Интересни са заключенията на учените за възрастта на Земята. Едни учени определят възрастта на Земята по количеството на разтворената сол във водата, други я определят по наносите върху земните пластовете. Те са изчислили, че на всеки 500 години земната кора се увеличава с по три сантиметра. Това наддебеляване на земната кора се дължи на наслояванията. Това е забелязано в египетския терен. Други изчисления показват, че в Америка на всеки 3600 години земята се е снишавала с 30 сантиметра. В Англия на всеки три хиляди години земята се е снишавала с 30 сантиметра. Трети учени пък определят възрастта на Земята от разлагането на радия, т.е. от превръщането му в олово. От всички изчисления се дохожда до заключение, че Земята е на възраст 1 милиард и 500 милиона години.

Друг научен въпрос, с който се занимават днес, е въпросът за възрастта на Слънчевата система. Интересно е как са дошли учените до мисълта да използват превръщането на радия в олово за определяне възрастта на Земята и на Слънчевата система. Ще кажете, че това са отвлечени въпроси, които нямат нищо общо с живота на Земята. Много от вярванията на хората са подобни на тия въпроси, но въпреки това те мислят, че имат положителни вярвания. Какво ще остане от вашите вярвания, като отидете на онзи свят?

Кой човек е истински вярващ? – Истински вярващ е онзи, който заминава за другия свят, без да умира. Като дойде часът на заминаването му, той свиква приятелите си на угощение. Като се съберат всички около него, той казва: „Приятелю, събрах ви да си хапнем и да си поговорим. Аз заминавам вече за отечеството си. Сбогом, отивам у дома си, между своите близки.“ Той се сбогува с всички и изчезва, без да остави гроб след себе си. Така трябва да заминават всички хора – без да

се страхуват от смъртта. Приятно е човек да излезе от тялото си съзнателно и да отиде на разходка в широкия свят. Човек може да излиза от тялото си, когато пожелае. Когато спи и сънува различни сънища, човек несъзнателно излиза от тялото си и се разхожда из пространството. Не можете ли да направите това и в будния си живот? Че наистина излизате от тялото си и се разхождате из пространството, се вижда по това, че се връщате освежени и обновени. Ако не сте могли да излезете правилно от тялото си, вие се събуждате неразположени и уморени.

Будещата наука ще докаже на хората, че не трябва да се страхуват от смъртта. Има нещо страшно в смъртта, но то не е това, от което хората се страхуват. Един английски параход се спрял на пристанището, дето трябвало да престои няколко часа. В това време двама-трима моряци слезли на брега с лодка, която завързали за един кол, и отишли в града да се почерпят. Те се напили добре, и като се върнали на брега, побързали да се приберат в лодката. Това било късно през нощта. Влезли в лодката и започнали да гребат, за да стигнат парахода. Каква била изненадата им, когато на разсъмване те видели, че след като са гребали усилено цяла нощ, не са се мръднали от кола, за който била вързана лодката. Понеже били пияни, те забравили да развържат лодката, вследствие на което гребали на едно и също място.

Тъй щото, страшното в смъртта е колът, за който човек е вързан за Земята. Като умре, всички, които са вързани за същия кол, го теглят и той остава на едно и също място. Следователно, дойде ли часът за заминаването ви, скъсайте въжето, с което сте вързани за кола, и тръгнете свободно на път. Като отиде човек на онзи свят, близките му го посрещат, радват му се, устройват му угощение. Вие питате защо вашият близък не се обажда от онзи свят. Как ще се обади? – Докато е бил на Земята, всички са го гонели, измъчвали. Сега, след като се е освободил от мъчнотиите на Земята, той не иска да си спомня за нея. Хората говорят за онзи свят, без да го разбират. Онзи свят е по-уреден от този. Той е по-реален от физическия, който виждате около себе си. Ще кажете,

че онзи свят е невидим. За едни хора той е невидим, а за други е видим. И мравките не виждат човешкия свят, но това не значи, че той е невидим. Както за нас онзи свят е невидим и нереален, така също и нашият свят е нереален за мравките. Значи по отношение на онзи свят и ние сме като мравките. Като влезе в онзи свят, Христос възкръсна. Някои мислят, че като умре човек, светът се свършва. Не, след смъртта си човек влиза в по-реален свят от този на Земята. Като отиде на онзи свят, човек вече не умира, смъртта не го хваща. Духовното тяло никога не умира. Затова именно след смъртта Си Христос постоянно се явяваше на учениците Си и пак изчезваше.

Сега, колкото и да се говори по този въпрос, той все пак ще остане неразбран. Ако някое същество от онзи свят слезе на Земята, то може да доведе коефициента на земната светлина до единица. При това състояние светлината претърпява известно пречупване, при което хората стават невидими. Всеки може да стане невидим. Човек може да попадне в средата на невидимите и те да го виждат, а той да не ги вижда. Тези същества са по-учени от хората. Защо? – Защото са по-умни от тях. Които виждат, са по-учени от тия, които не виждат.

Някой си човек имал да дължи една сума. Запитали го за колко месеца е задлъжнял. Той отговорил: „За три месеца.“ Какво разбирате от това? – Ако сте кредитор, ще разберете, че длъжникът има три месеца срок до изплащане на парите. Ако сте длъжник, ще мислите, че имате три месеца срок за отлагане. Един човек запитал приятеля си: „Какво да правя с дълга си?“ – „Изплати го.“ – „Нямам пари.“ – „Намери отнякъде.“ – „Имам малко, но не са достатъчни.“ – „Съкрати бюджета си по някакъв начин, но плати дълговете си, за да се освободиш от тях.“

И тъй, помнете, че в света има земни кредитори, на които сте задлъжени. Те са тъй наречените земни банкери, които скубят хората. Те вземат по 10%, по 20%, по 30% лихва. Трябва да се освободите от тези кредитори – нищо повече. Ти имаш излишни желания, от които трябва да се освободиш. Това са банкерски операции. Ти искаш да имаш десет костюма,

няколко чифта обуща, няколко шапки, няколко ризи. Защо ти са толкова много? Щом живееш на Земята, две-три ризи са достатъчни. Като се изпотиш, ще съблечеш едната риза, ще облечеш другата. Христос казва: „Който има две ризи, да даде едната на ближния си.“ Той говори за друг свят, а не за физическия. На физическия свят заради чистотата трябва да имаш поне две-три ризи. Ризата, с която човек се облича, представлява разумното в него. Ако една разумна проява не може да ти помогне в даден случай, защо ти е тя? Ако една мисъл не може да ти помогне за разрешаване на една мъжнотия, тя е слаба мисъл. Ако едно чувство не може да ти помогне да разрешиш мъжнотията си, това чувство е слабо. Ако една постъпка не може да ти помогне в разрешаване на мъжнотиите, тя е слаба. Стрежете се към такива мисли, чувства и постъпки, на които да разчитате при мъжнотиите си. При каквато мъжнотия и да се намирате, разумният свят ще ви помогне да я разрешите.

Един студент разправяше една своя опитност, от която се уверил в помощта, която разумният свят дава на хората. Това се случило в Пловдив. Един ден той изпаднал в голяма мъжнотия. Няма пет пари в джоба си, а бил много гладен. Като вървял по улиците, минал край една гостилница, отдето му замирисало на ядене. Това увеличило още повече глада му. Цял ден не бил турил хапка в уста. Както вървял, чул един глас в себе си, който му пошепнал: „Погледни на земята.“ Той погледнал и видял една монета. Гласът продължил: „Вземи монетата, иди да се нахраниш добре и повече не пъшкай.“ Какво показва това? Това показва, че в Природата съществува закон, който има предвид нуждите на човека. Няма случай в живота на човека, когато съществените му нужди да не са били задоволени. Вярвайте в разумното начало в света. Щом постъпите разумно и отправите мисълта си към възвишения свят, веднага ще ви си притекат на помощ.

Следователно, за да се свържете с разумния свят, от вас се иска вяра, поставена на опит. От вас се иска вяра, която да ви подмлади и освежи. Сегашните хора са остарели преждевременно. Тя се страхуват от живота и постоянно се питат:

„Какво ще стане с нас?“ Какво ще стане с вас? – Нов свят, нови условия идат. Вие трябва да бъдете млади, да се пригледите към новите условия. Това, за което се страхувате, е старото, което си заминава. Старият свят е мътната вода, която трябва да изтече, за да дойде бистра, чиста вода. Нов, красив свят се приготвя за всички хора. Той носи такива блага, каквито никой не е очаквал. Всеки ще стои под смокинята и ще яде. Това подразбира изобилието на живота. Всеки ще бъде задоволен, но от всички се иска работа. Всеки ще работи доброволно, от любов. Кой каквото прави, с любов ще го прави. Къща ли градиш, с любов ще я градиш; обличаш ли се, с любов ще се обличаш. Всичко ще се върши с любов.

Кажете само реч. И каза Господ: „Станете вие, които спите. Събудете се вие, които дремете. Почнете да мислите, да работите и да прилагате Любовта в живота си.“ Щастие иде за цялото човечество. Слънцето грее за всички хора в света. Да бъдем благодарни!

4 август 1940 г. 5 ч., София – Изгрев

Вяра и вярване

Деяния на апостолите, 26. глава

Като четете 26. глава от Деяния на апостолите, ще се върнете две хиляди години назад, за да видите какво е говорил апостол Павел. Той е имал такава опитност, каквато малко християни имат. За тях именно се казва: „Блажени, които не видят, а повярват.“ Апостол Павел е видял нещо и е повярвал. Тома не е видял, но и не е повярвал. Той казал: „Докато не туря пръста си в раната Му и не опитам, не вярвам. Аз съм положителен човек, не се занимавам с халюцинации и въображаеми работи.“ Христос му отговорил: „Тури пръста в раната Ми и не бъди неверен, но верен.“ При това положение стихът: „Блажени вярващите“ има смисъл.

Мнозина смесват вярата с вярването. Това са два различни процеса. Вярата е положителен принцип, който изключва всякакво противоречие. В каквото вярва човек, това става. Във вярването не е така. Във вярването повечето неща не стават. Следователно, когато нещо не става, както мислим, това е вярване; когато нещо става, както мислим, това е вяра. За опитния музикант нещата стават, както мисли. Достатъчно е да вземе лъка в ръката си, за да види, че всичко става, както е мислил. За неопитния музикант не е така. Както и да движи лъка по цигулката си, нещата не стават правилно. Ако се осмели да даде концерт, нищо няма да излезе от него. След това той ще обвинява времето, публиката, лъка, струните и т.н. Всъщност вината е в самия него. Като не знае да свири, концертът не излиза, както трябва.

Съвременните хора живеят повече в отрицателното, отколкото в положителното. Каквото и да им проповядвате, те са склонни повече да отричат нещата, отколкото да ги приемат. Ако кажете на тия хора, че вярвате в Бога, в задгробния живот, те ще ви вземат за посмешище. Вашите вярвания са халюцинации за тях. Това са нереални, недействителни

неща. По какво се различават реалните неща от нереалните, от халюцинациите? – Реалните неща хранят човека, а халюцинациите не го хранят. Представете си, че чрез внушение цял месец поддържате в човека мисълта, че му давате да яде хляб. Той си внушава, че яде хляб, но накрая на месеца ще се почувства силно изтощен. Обаче ако в действителност го храните с хляб, накрая на месеца той ще бъде здрав и укрепнал. Значи когато влезе в реалността на нещата, човек укрепва и придобива светлина. Когато влезе в областта на внушението и халюцинацията, той отслабва и губи светлината си. Тъй щото, срещнете ли човек, който говори за вяра, а отслабва, ще знаете, че той е влязъл в областта на халюцинациите.

Една баба минала от православието в евангелизма и започнала ревностно да чете Библията и Евангелието. Тя се натъкнала на стиха от Евангелието: „Ако имате вяра като синапово семе, можете да местите планини.“ По това време пред къщата ѝ имало една могила, която закривала слънцето и не давала възможност на светлината да прониква в стаята ѝ. Тя често се молела на Христа да махне тази могила от прозореца ѝ. Една вечер тя пак се помолила да ѝ се помогне някак, та да се махне могилата. Като свършила молитвата си, тя легнала да спи с надежда, че сутринта могилата ще бъде преместена. Щом станала от сън, тя погледнала през прозореца към могилата и като видяла, че не се е поместила нито на един сантиметър, казала: „Стана точно така, както си мислех.“ Тя казвала на съседките си, че според думите на Христа могилата може да се махне. Външно тя се молела за премахването ѝ, но в себе си мислела: „Я се махне, я не.“ Това е вярване, а не вяра.

Съвременните хора с помощта на машини вдигат големи тежести от 300, 400, 500 и повече тона. Опитали се човек сам да направи това, не може. Като знае законите на механиката, с машини всичко може да направи. Щом дойде до вярата, нищо не може да постигне. Защо? – Не знае законите на вярата. Някой казва, че има вяра, а се чуди защо няма резултатите на вярата. Той вярва само на думи, а не в действителност. Без да разбира законите, по които е създаден светът,

някой мисли, че може да вдигне Витоша и да я тури на друго място. Защо е нужно да се мести Витоша? За да преместите Витоша, за да я вдигнете във въздуха, трябва да има някаква съществена причина за това. Къде ще я поставите? – Трябва да има свободно място, за да я сложите някъде. А тъй нито има причини да се мести, нито мястото ѝ е определено. В този случай няма по-голямо нещастие от това, да я местите без причина. Какво ще стане със София, ако върху нея поставите Витоша? Значи думите на Христа имат преносен смисъл.

На друго място Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си.“ И този стих има преносен смисъл. Обаче някои от учениците разбраха този стих в буквален смисъл и се съблазниха. Те казаха: „Как е възможно да ядем човешко месо?“ Които се съблазниха от думите Христови, напуснаха Го. На онези, които останаха при Него, Христос каза: „Ако искате да се ползвате от Моето Слово, вие трябва да разбирате вътрешния смисъл на думите Ми.“ Всяка дума има тройко значение: физическо, духовно и Божествено.

Сега аз говоря за Любовта, но всички не я разбират еднакво. Едни я разбират буквално, от физическо гледище, други – духовно, а трети – Божествено. Като говоря за Любовта, сиромашът си мисли: „Дано се намери някой богат човек да ме обикне, да подобри условията на живота ми.“ Ученикът, който няма средства да следва в училище, иска да намери някой благодетел – да го обича, за да го поддържа да завърши учението си. Младата мома, която мечтае да се ожени, търси някой богат човек да я обикне, да ѝ даде една голяма сума за зестра. Тя си казва: „Днес и хубава да си, и млада да си, всеки търси зестра.“ Питам: птиците със зестра ли се женят? – Те лесно разрешават въпроса – нито пари търсят, нито сватове. Ще кажете, че сте човеци, а не птици. Така е, човешките работи стават с пари, а Божествените – с вяра и с любов. Ако имаш вяра и любов, без пари ще се ожениш; ако имаш вярване, с пари ще се ожениш.

Следователно искате ли да знаете как ще се наредят работите ви, трябва да се изпитате: вяра ли имате, или вяр-

ване. Във всеки човек има нещо, което му подсказва ще има ли успех в някаква работа, или няма да има. Например забелязано е, че когато човек предприеме някаква работа и лявото му око заиграе, няма да има успех. Ако дясното му око заиграе, ще има успех. Чудно е наистина каква връзка съществува между заиграването на лявото или на дясното око и успеха или неуспеха на дадена работа, но това са факти, които мнозина са опитали. Ще кажете, че това е някакво съвпадение. Дали е съвпадение, или факт, не е важно. Важно е, че всеки е забелязал това нещо и затуй се вглежда – очаква да види какво ще излезе. У някои хора лявото око играе на добро, а дясното – на зло. У други е точно обратно: дясното око играе на добро, а лявото – на зло.

Забелязано е още, че работите на човека не се нареждат добре, когато между ума и сърцето му има раздвояване. Докато между ума и сърцето не се възстанови хармонията, той не трябва да предприема нова работа. Искате ли да имате успех в работите си, умът и сърцето ви трябва да бъдат в съгласие. Дойдете ли до някаква сериозна работа, спрете се в себе си и помислете добре какво трябва да направите и как трябва да постъпите. С бързане работите не се нареждат. Ще кажете, че еди-кой си се е наредил вече, къща си е направил, оженил се е, деца има, разбогатял е, а вие нищо нямате. Какво особено е придобил от това? И богатият умира, и бедният умира. И богатият отива на онзи свят с празни ръце, и сиромашът отива с празни ръце. Важно е човек да занесе на онзи свят сърце, пълно с добродетели, и ум – със светли мисли.

Новите времена изискват нещо ново. Ако е въпрос за богатство, за сила, за власт, хората са имали това през всички времена и епохи. Богати са били и са осиромашали, силни са били и са изгубили силата си. Кое е новото, което хората очакват? – Свободата. Човек всякога се е стремил към свобода. И досега още хората се борят за свобода, но въпреки това не са я придобили. Някои мислят, че свободата е в богатството, в знанието, в силата. Свободата е нещо духовно, а не материално. Тя зависи от състоянието на човешкия ум, на човеш-

кото сърце и на човешката воля. За да се движи свободно, човек трябва да има определен път, който да следва. Свободата е нещо строго определено. Да бъдеш свободен – това не значи, че можеш да мислиш, да чувстваш и да постъпваш, както искаш. Свободата подразбира разумно мислене и чувстване, разумни постъпки. Свободният човек се подчинява на природните закони. По отношение на природните закони той е ограничен. Това ограничение именно го прави свободен.

В Природата съществува един закон, според който никой няма право да туря в стомаха си повече от това, което може да носи; никой няма право да носи на гърба си по-голям товар от този, който може да носи. Вземем ли повече, той носи чужд товар. Чуждият товар е тежък и всеки може да ви го вземе. Някой работи цяла година, за да събере повече храни, да се осигури. Като напълни хамбара си, започва да се безпокои да не дойде някой отвън, да го обере. Щом се безпокои, той не е свободен. За да бъдете свободни, следвайте законите на Природата. Природата складира ли някъде въздуха? Тя не го складира, не иска да се осигурява. Хората обаче започнаха вече да складираат и въздуха. Това е необходимо, когато пътуват по високи планини като Хималаите. Като турят въздуха в машините, хората тръгват по високите планини, но мъчно напредват. Не се пътува лесно по места, където има нужда от складиран въздух.

И тъй, ще кажете, че богатството прави човека свободен. Философите, които имаха свободна, права мисъл, богати ли бяха? – Не бяха богати. Ние говорим за външното богатство, а не за вътрешното. Когато философът влезе в общество между учени хора, всички го обикват. Защо? – Вътрешно е богат той. Щом има вътрешно богатство, той носи в себе си знание, сила и власт. Има ли тези неща, той е свободен. Това, което той носи в себе си, представлява нещо реално, което никой не може да му вземе. Кои неща наричаме реални? – Реални неща наричаме тези, които човек сам знае. Рече ли да ги сподели с другите – всички да ги знаят, те изгубват своята реалност.

Представете си, че двама актьори играят на сцената някаква любовна роля. Публиката гледа, слуша техните излияния, мисли, че наистина се обичат. Щом се свърши представлението, актьорите се разотиват по домовете си, като че нищо не е било. Един час преди това те се обясняват в любов пред публиката, но щом слизат от сцената, любовта им свършва. Реална любов ли е това? – Любов, която се изповядва пред хората, не е реална. Значи всяко нещо, което се изнася пред света, всички да го знаят, не е реално. Светът е голяма сцена, на която се изнасят всички прояви на живота. За да не изгуби реалността на нещата, някой се затваря, не позволява да проникват в душата му. Като го погледне някой в очите, той веднага се огражда, не иска да открият тайните му. Каква тайна може да крие човек в себе си? – Той обича някого и не иска хората да открият любовта му. Майката не иска децата ѝ да разберат, че едно от тях е любимото ѝ дете. Тя иска да покаже, че еднакво обича всичките си деца. Който е наблюдателен, лесно ще забележи, че към едно от децата си тя проявява по-голяма любов. Тя ги обича еднакво, но въпреки това на любимото си дете ще даде нещо повече и похубаво от това, което дава на останалите. Каквото и да прави, тя не може да се скрие. Любовта изпитва човека.

Съвременните християни са поставени на изпит, за да проверят каква е любовта им. Без изпит никой не може да влезе в Царството Божие. Искате ли да влезете в Царството Божие, веднага ще ви изпитат каква обхода, какво поведение имате към ближните си. Достатъчно е да отправите един крив поглед към някого или да кажете една обидна дума, за да се намерите вън от пределите на Царството Божие. Там няма стражари, който пъдят хората, но човек сам го напуска. Щом прояви някаква дисхармонична постъпка, той заспива. Заспиването подразбира помрачаване на съзнанието. Като изпаднете в това положение, разумните същества дохождат при вас, връзват ръцете и краката ви и ви свалят на Земята. Защо ви връщат на Земята? – За да се събудите. Значи за един крив поглед или за една обида вие слизате на Земята да се учите. Всички хора, които живеят на Земята, са изпъдени

от онзи свят, защото са отправили крив поглед или са казали обидна дума на някое от разумните същества. „Ами Христос защо дойде на Земята?“ – Той дойде да спаси човечеството от дълговете му. Той стана поръчител на хората. За всеки, който не плаща дълговете си, викат Христа и Му казват: „Ти си поръчител на този човек, плащай за него.“ Христос плаща за всички хора. За благодарност на това те Го разпънаха. Чрез разпятието Христос видя какво представлява неорганизираният още човек.

Всички християни вярват в Бога, убедени са в съществуването Му и очакват само добър живот. Това е невъзможно. В началото, т.е. като се роди, детето е добре прието. Като порасне, човек минава през мъчности и страдания. Като умре, т.е. като дойде до края на живота си, пак го изпращат добре. Това е закон. Всички се радват на малкото дете. Майката го къпе по два пъти на ден, храни го, изпълнява всичките му желания. Като стане на четири-пет години, тя го изоставя малко. После го праща на училище. Щом свърши училище, праща го на работа. Трябва ли възрастният човек да съжалява, че майка му не го носи вече на ръце? – Той разбира, че различните възрасти изискват различни отношения. В първо време децата почитат родителите си, обичат ги. Като станат големи, започват да ги критикуват. Когато майката и бащата остарееят, децата не са доволни от тях и казват: „Дано по-скоро да си заминат за онзи свят, да ни освободят.“ Те искат да бъдат свободни, никой да не се меси в работите им. Като заминат родителите им, синовете и дъщерите плачат за тях. Защо плачат? – Че са ги огорчавали, че не са ги оценили, както трябва. Майката и бащата слушат в гроба какво говорят децата им за тях.

Сегашните хора умират преждевременно. Те умират, без да се борят. Щом дойде смъртта, човек трябва да се бори с нея. Защо? – Защото Бог не съизволява в смъртта на човека. Човек сам създава смъртта си. Ако пререже вените си, той непременно ще умре. Дойде ли смъртта при вас, вие трябва да ѝ обявите двубой. Човек е дошъл на Земята да живее дълъг живот. Ако живеете 120 години, това е достатъчно. На сегаш-

ния човек е определено да живее 120 години на Земята. През това време той ще преживее всичко, което му е нужно. Който умира по-рано от тази възраст, той изкуствено е причинил смъртта си. Съвременните хора не могат да се справят с противоречията на живота, вследствие на което умират преждевременно.

В древността един от учениците на една окултна школа отишъл при учителя си и му казал: „Моля ти се, помогни ми да придобия изкуството да отварям очи на слепи, уши на глухи, да развързвам езици на неми.“ – „Ще бъдеш ли щастлив?“ – „Това ще бъде най-голямото щастие за мене.“ – „Да бъде според волята ти!“ – казал учителят му. Ученикът придобил това изкуство и тръгнал по света да помага: на слепи отварял очите, на глухи – ушите, на неми развързвал езиците. В скоро време славата му се разнесла по целия свят. Какво било учудването му, когато слепите, които прогледали, започнали да го гонят; глухите, които прочули, и немите, които проговорили, почнали да злословят по негов адрес. Като дошъл до крайно противоречие, той се върнал при учителя си и се оплакал от нещастieto, което го сполетяло. Учителят му отговорил: „Бог затвори очите на слепите, ушите на глухите и устата на немите, за да не те преследват. С неразбирането на законите ти пожела преждевременно да ги освободиш, заради което понесе последствията.“ Може ли сляп вълк да гони овцете! Може ли глух вълк да чуе тропота на коня, който минава покрай него?

Сегашните християни се нуждаят от истинско знание, от истинска вяра, за да разбират законите на Природата и на живота. Истински учен е този, който не се разколебава в знанията си. Целият учен свят да е против него, той пак да си казва: „Аз вярвам в знанието, което съм опитал.“ Истински вярващ е този, който не се разколебава във вярата си. Целият свят да се обезвери, той пак да остава верен на своето верую. Силен човек е онзи, който прави, каквото каже. Ако каже, че може да носи Земята на гърба си, трябва да докаже това. Силният прави всичко сам. Той не очаква на чужда помощ. Мнозина могат да му се притекат на помощ, но той не очаква на

никого. И като сгреши, той сам поправя погрешката си, без да се самоосъжда. Слабият, като направи някаква погрешка, не се и опитва даже да я изправи, но започва да се самоосъжда. Той казва: „Не мога да си простя за направената погрешка.“ Няма защо да не си прощаваш. Щом си счупил стомната, ще купиш нова. Ще глобиш малко кесията си, но ще изправиш погрешката си. Мъчно прощава човек на себе си, но оттам ще започне. Щом прощава на себе си, той може да прощава и на своите близни.

Казано е в Стария Завет, че човек трябва да прощава на брата си по седем пъти на ден. И на Христа зададоха въпрос: „По колко пъти трябва човек да прощава на брата си? По седем пъти ли?“ Христос отговори: „Не по седем, а по 77 пъти по седем.“ Не е лесно човек да търпи, да чака брата си да сгреши 77 пъти по седем, да му прости за направените погрешки, и след това да има право да се произнесе за новата погрешка. Вие сте учен човек, но дойде един простак при вас и ви каже, че сте невежа, че не разбирате от работата си. Как ще се въздържите да не му докажете, че сте учен? – Вие ще кипнете, ще се разгневите и ще му дадете да разбере с кого има работа. Един прост човек се осмелил да каже на един силен: „Ти си баба, страхлив човек си. Мълчиш само и гледаш какво правят хората около тебе.“ – „Искаш ли да ме познаеш?“ – запитал го силният. – „Искам.“ Той го хванал за краката, вдигнал го високо във въздуха, обърнал го с главата надолу и го запитал: „Сега познаваш ли кой съм? Още ли мислиш, че съм баба и страхливец?“ – „Познах те вече. Виждам, че си голям юнак.“ Следователно, щом се натъкнете на никаква мъчнотия, която ви счита за страхливец, не ѝ доказвайте какво сте всъщност, но хванете мъчнотията в ръце, повдигнете я във въздуха и я обърнете с главата надолу. Докато мъчнотията не признае силата ви, няма да я пуснете на свобода. Ще я държите с главата надолу във въздуха, докато най-после признае, че има работа със силен човек.

Днес всички хора очакват да дойдат нови, благоприятни условия. Вярванията се нуждаят от условия, а не вярата. Учените, великите хора, създават новото. Те правят опити.

Химикът не теоретизира само, но работи в лабораторията си. Цели 20-30 години прави опити върху даден въпрос, докато най-после се домогне до известен факт. Знаменитият учен Гал¹¹, основател на френологията, правил ред наблюдения, за да намери мястото на смелостта в човешката глава, но не могъл. В помощ му дошъл един негов приятел, който развъждал кокошки. Между петлите си той забелязал, че едни са много смели, а други – страхливи. Като ги изследвал, виждал, че областта зад ушите в смелите петли е силно издута. Гал се възползвал от това откритие и започнал да наблюдава хората, да търси този център у тях. Той намерил, че у смелите хора този център, зад ушите, е изпъкнал, както в петлите. Някой казва за себе си, че е смел. Като погледна главата му, виждам, че е крайно миролюбив. И да иска да бъде смел, не може. Защо? – Главата му е тясна, особено зад ушите.

Светът се нуждае от смели хора. Някои не смеят да се проявят, за да не правят погрешки. И да грешат, те трябва да работят. Идете сега в Русия, в Германия, в Англия, във Франция – навсякъде правят преобразования. Старото се замества с ново. Опитайте се в Русия да говорите за Бога, за вярата, за да видите как ще ви посрещнат. Казано е в Стария Завет: „Не споменавай Божието име напразно.“ Там са видоизменили този стих, в смисъл да не се говори за Бога. Работи в Негово име, в името на справедливостта, без да проповядваш. Старите времена минаха. Няма какво да се вярва в този или в онзи. Истинските християни трябва да имат знания, за да разбират законите на Природата, да прилагат Любова. Идете в Германия – и там ще намерите нововъведения. Целият съвременен свят се преустройва. Правят се опити за нещо добро и велико. Ако положението днес не е стабилизирано, ще дойде ден, когато новото ще възтържествува. Човечеството ще мине през изпитания, но ще придобие онази свобода, към която душата се стреми.

Хората се раждат учени, добри, но трябва да проявят своята ученост и доброта. От раждането си до последния ден на своя живот човек развива това, което е вложено в него. Той не създава нищо ново, но само се проявява. При каквито

условия и да поставите змията, все змия ще си остане. Вълкът ще си остане вълк. Волът ще си остане вол. Човекът ще си остане човек. Човек трябва да разчита на онова, с което е роден, което е вложено в него. Достатъчно е него да развие.

И тъй, не чакайте времето да станете добри. Вие сте родени добри. Проявете доброто в себе си! Вие сте родени умни. Проявете своя ум! Апостол Павел беше роден за проповедник на Христовото учение, но имаше криво разбиране за нещата, от което трябваше да се освободи. Христос го свали от коня и му каза: „Не ритай срещу остен. Стани и иди да проповядваш. Не бъди повече Савел, но Павел.“

Много от сегашните хора са савловци, поддържат старото учение. Те трябва да паднат от коня си, да напуснат старите си разбирания, за да станат павловци. Сега е времето хората да се откажат от старото си разбиране и да приемат новото. Докато дойдат до новото, те неизбежно ще минат през борба, но това е необходимо. В какво седи новото? – Във възкресението, във великата свобода. Докато живее в старото, човек се намира в ограничения. Щом влезе в новото, той се освобождава от ограниченията и възкръсва. Новото носи в себе си Божията Любов. Който вярва в тази Любов и я прилага, той ще се подмлади. Който не вярва в Любовта, живее в старото. В широк смисъл казано: които живеят със старото, са стари хора; които живеят с новото, са млади. Ако младият изгуби вярата си в новото, остарява; ако старият придобие вяра в новото, подмладява се. За утеха някои казват, че като се преродят втори път, тогава ще се подмладят. Ако сега не се подмладят, и в другото прераждане няма да се подмладят.

Като разглеждате сегашното положение на хората, виждате, че евреите, които на времето си бяха избран народ, днес са изложени на големи изпитания. Някога бяха пръв народ, сега са на последно място. Това се дължи на едно тяхно опущение. Днес всички народи – германци, англичани, италианци, французи, руснаци – се борят за първенство. Едно трябва да се знае: докато е на физическия свят, човек бива в началото пръв, в края – последен. Като влезе в духовния свят, в началото е последен, в края – пръв. Щом влезе

в Божествения свят, и в началото, и в края е пръв. Само в Божествения свят човек запазва силата си. Каквато е силата му в началото, такава е и в края. Това значи да започне човек с добро и да свърши с добро, да започне с любов и да свърши с любов, да започне с вяра и да свърши с вяра. Човешкият и духовният свят, съединени в едно, образуват Божествения. Следователно когато човек съедини физическия и духовния свят в себе си в едно, той става кандидат за Божествения. Като живее на физическия свят, човек разбира какво значи да бъде силен в началото на живота си; като живее в духовния свят, той знае какво значи да бъде силен накрая. Като съедини началото и края в едно, тогава вече разбира какво значи да бъде кандидат за Божествения свят. Бог казва за Себе Си: „Аз съм алфа и омега.“ Това значи: „Аз съм Този, Който и в началото, и в края съм един и същ, неизменен.“

Всеки човек трябва да се стреми да бъде неизменен: какъвто е в началото, такъв да бъде и в края. За тази цел той трябва да работи върху себе си, да бъде внимателен към всички: към млади и стари, към учени и прости, към бедни и богати. Както всеки човек е уд на Божествения организъм, така е и с всеки народ. Всеки човек, всеки народ има свое място във великия организъм. Докато е на мястото си, той има велико предназначение. Напусне ли мястото си, той се намира пред голяма катастрофа.

Каква е задачата на съвременния човек? – Задачата на всеки човек е да създаде глава, която да бъде добър проводник на светлината; да създаде сърце, което да бъде добър проводник на топлината; да създаде тяло, което да бъде добър проводник на силите в Природата. В това седи бъдещата религия и бъдещата наука. От всички се иска светъл ум, топло сърце и здраво тяло. Ще кажете, че това е задача на живите. Но къде са заминалите за онзи свят? – Те са стопени, както ледът се топи и се превръща във вода. Губи ли се водата? – Водата не се губи, но се влива в широкото море. Следователно вашите заминали се вливат във вас и ви предават от своята светлина, топлина и сила. Ако между баща ви и вас има добра връзка, т.е. ако се обичате, като замине за

другия свят, той ще се влее във вас и ще увеличи светлината на ума ви, топлината на сърцето ви и силата на тялото ви. Ако не се обичате, той пак ще се влее във вас, но ще изпитате понижаване в светлината на ума ви, в топлината на сърцето ви и в силата на вашето тяло. Същото става и при заминаване на ваши приятели или неприятели. Който заминава за онзи свят, трябва да повдигне температурата на ближните си, а не да я понижи.

Желая ви да бъдете добри проводници на Божествената светлина, топлина и сила, за да внесете в ума си повече светлина, в сърцето си – повече топлина, и в тялото си – повече сила. Придобийте ли тия неща, вие живеете във вярата, а не във вярането.

11 август 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Да имате Любов

На едно място в Евангелието Христос казва: „Да имате любов един към друг.“ Няма по-велико нещо в света от Любовта. Но в Любовта има и смущения. Всеки се оплаква, че не го обичат, както трябва. За да те обича някой, ти трябва да заслужаваш това. Любовта е нещо ценно, което не се дава всякога.

От какво произтичат смущенията? – От безлюбие. Съществуват три вида смущения: материални, сърдечни и умствени. Казано е в Евангелието: „Да се не смущава сърцето ти.“ Вярно е, че човек не трябва да се смущава, но как да не се смущава, когато няма пари? Как да не се смущава длъжникът, когато кредиторът му иска в определен срок да си плати дълга? Какъв е цярът да се не смущава сърцето ви? – Христос дава цяр против смущението, като казва: „Вярвайте в Бога и в Мене вярвайте!“ Защо трябва човек да се цери от смущението? – Смущението парализира човешкия организъм. Много органически болести се дължат на вътрешното смущение в човека.

Често лекарите говорят за кръвно налягане. В зависимост от смущението, в човека съществува сърдечно, умствено и волево налягане. Само по себе си, налягането не е лошо нещо. Туриш товар на гърба си и усещаш налягане. Някой иска нещо от тебе – налага се. Въпреки това хората се страхуват от кръвното налягане. Защо се страхуват? – Защото то се предизвиква от нечиста, венозна кръв, вследствие на което кръвообращението не става правилно. Кръвното налягане се цери лесно с пиявици. Как се церят обаче сърдечното и умственото смущение? Те засягат сърцето, дихателната система и кръвоносните съдове. Много хора умират преждевременно благодарение на кръвното налягане. Затова именно Христос казва да се избягват всички видове смущения. Щом имате Любов, смущенията бягат от вас. За да не се натъквате на излишни смущения, не давайте повод да ви защитава

някой слаб човек. Ако слабият ви защитава, вие ще бъдете бити на общо основание. Ако ви защитава някой, той трябва да бъде силен. Мнозина търсят защита в парите, в дрехите, в къщите си. Обаче ако изгубят парите, дрехите и къщите си, те се смущават. Защо се смущават? – Защото са разчитали на слаби средства.

Хората изпадат в смущения, мъчнотии, тревоги и казват: „Не мога да направя това или онова.“ Те не се познават. Те могат да направят всичко. Кога? – Когато се намерят в безизходно положение. В това отношение човек постъпва като котката, която е голяма аристократка. Ако на пътя ѝ се изпречи малка височинка, тя не иска да я прескача – мързи я и затова обикаля отгук-оттам, докато намери свободен път. Обаче ако се намери в голямо затруднение, и два метра височина да ѝ се изпречи, веднага ще я прескочи. И човек като котката търси лесния път, но ако се намери в голямо затруднение, и два метра високо препятствие може да прескочи. Например докато не се е оженила и не е станала майка, момата търси лесния път в живота и мисли, че не може да изпълни някакво голямо задължение. Като се ожени и стане майка, тя е готова да изпълни всичко, каквото детето ѝ пожелае. Детето ѝ казва: „Ти обеща, че ще се грижиш за мене и с любов ще изпълниш всичките си задължения, защото аз искам да живея.“ Майката се въоръжава със сила и търпеливо изпълнява всичко, каквото детето желае. Ако не може да изпълни нещо от своите задълженията към детето си, тя страда и се смущава.

Да се не смущава сърцето ви. Защо? – Защото някои смущения стават причина за подпушване на известни енергии, които текат в човешкия организъм – в неговото сърце, в неговия ум и в цялата му нервна система. Човек е акумулатор, в който се преплитат енергии. В математическо отношение човек представлява една от най-сложните формули. Който може да преведе тази формула в геометрически образ, той има вече ясна представа за човека.

Да се не смущава сърцето ви. Защо? – Защото смущенията внасят особен род киселини в човешкия организъм,

които го разрушават. Като се смущава за маловажни работи, човек губи най-хубавите си чувства. Когато влезе в умствения свят, човек започва да си чертае план за някакво постижение. Например той иска да стане силен човек и развива мускулите си – да бъдат яки, здрави. Идеалът на този човек е да вдига тежести, да прояви силата си. Казва се за един американец, че могъл да вдига на ръце един кон и едно конче. Колкото и да бил силен, намерил се по-силен от него, който могъл да вдига два коня и едно конче. Трябва ли първият юнак да се смущава, че някой го надминава по сила? Сега има машини, които вдигат много по-големи тежести от най-силния човек. Значи във физическо отношение човек разполага с известен мащаб от сила, с която може да се хвали. Сегашните машини надминават неговата сила. Важно е човек да бъде силен в духовно отношение. В това седи смисълът на живота.

Съвременните хора имат доста мъчнотии от миналото, вследствие на което са дошли до положение на постоянни войни: мъже и жени воюват помежду си, синове и бащи, майки и дъщери, учители и ученици. Държавите от своя страна се делят на партии, които също воюват помежду си. Сега се явява едно течение: да се премахнат партиите, за да се освободи светът от борби. Има нещо ново, което иде сега и което трябва да се изучава. Лесно е да намериш погрешките на хората. Лесно е да кажеш, че някой не живее добре. Лесно е да кажеш на някого, че трябва да обича. Знаете ли колко мъчно е да обичаш човека?

Представете си, че някой ви заповядва да ядете сух, мухлясал хляб. Какво ще правите? – Ще го ядете по принуждение. Ако ви дадат пресен, доброкачествен хляб, ще го ядете доброволно, без принуждение. Следователно не е лесно да върши човек нещо по принуждение. То е все едно да му дадат мухлясал хляб и да му заповядат да го яде. Днес повечето неща стават чрез принуждение. Това показва, че ние живеем в епохата на принуждението.

Иде нова епоха в света, която пресява хората. Това е епохата на Любовта, която внася свободни, разумни отношения между хората. Ако обичате някого и в тази любов губите

силата си, любовта не е на място. Ако в любовта и двамата искат само да печелят, любовта им не е на място. В Любовта и печалбата, и загубата са на място. В любовта и който обича, печели, и когото обичат, също печели. Значи в любовта и двамата печелят; в безлюбието и двамата губят. Това е новото определение на Любовта. Тъй щото, дойдете ли до Любовта, ще знаете, че които се обичат, печелят и във физическо, и в сърдечно, и в умствено отношение.

Някой се хвали, че има голяма любов. Каква любов е тази, при която човек плаче? Ще кажете, че човек плаче от умиление. Добре е да плаче човек от умиление, но плачът от умиление съживява мъртвия, а плачът без умиление умъртвява хората. Ще кажете, че някой плаче от любов. Какви са тези сълзи от любов? – Ако всички хора плачат от любов, земята би се превърнала на рай. Досега не съм срещал човек, който да плаче от любов. Това е мое мнение. Ако тези сълзи, за които казвате, че са от любов, капят върху някое дърво или растение, те ще го унищожат; ако капят върху животно, то ще умре; ако капят върху човек, и той ще умре. Изобщо тези сълзи умъртвяват, не се отразяват добре върху живите същества. Днес повечето хора плачат от любов и се оплакват, че са нещастни. Има смисъл човек да плаче за любов, а не от любов.

Като изучавам хората, аз търся причините за техните смущения. Слушам: проповедникът все за онзи свят говори, приготвя своите пасоми, но в края на краищата нищо не постига и се разочарова. Младата мома мечтае за някой красив и богат момък. Тя си въобразява как той ще я гледа като царица, как ще живее в палат, заобиколена със слугини. Като се ожени, вижда, че нищо не се сбъдва. Лицето ѝ се разваля, тя се разочарова и казва: „Лош човек излезе моят възлюбен. Не струва човек да се жени. Няма смисъл човек да обича.“ Тя обвинява любовта. Това, което тя нарича любов, не е никаква любов.

Следователно ако някой ви пита обичате ли го, вие го запитайте оценява ли той любовта. Ако я оценява, любовта сама по себе си ще дойде; ако не я оценява, няма да дойде.

Който оценява Любовта и я възприема правилно, той е доволен от всичко. Каква любов е тази, която прави хората недоволни? От хиляди години насам Бог проявява Любовта Си, а всички хора са недоволни: майката е недоволна, бащата е недоволен, дядото и бабата също са били недоволни. И децата, които се раждат, са недоволни. Че наистина и дядото е бил недоволен, виждаме по това, че е грешил. Доволният човек не греша. Ще каже някой, че умира от любов към Христа. Ние се нуждаем от хора, които живеят за Христа, а не от такива, които умират за Него. Момата казва, че умира от любов към възлюбения си. Кое ѝ дава повод да умира от любов за него? Каква полза ще принесе на някого, че умира от любов? Така не се говори. Това не е логическа реч. За предпочитане е човек да живее без аргументирана реч, отколкото да умре с аргументирана реч.

И тъй, ние говорим за онази Любов, която изисква живот от нас. Ние говорим за онази Любов, която носи живот за всички хора. Тази Любов е Божествена. Отдето и да дойде, тя носи Живот в себе си. Не мислете, че тя ще дойде само от едно място. Не, тя ще дойде от животните, от растенията, от дърветата, от камъните. Тя ще дойде от светлината, от въздуха, от водата. Няма да остане място, отдето тя да не дойде и да не проговори на хората. Ще кажете, че Любовта ще дойде отгоре. Как разбирате вие думата *отгоре*? С аероплан ли ще слезе Любовта? – Ако е въпрос за аероплан, ние виждаме какво слиза от съвременните аероплани. Те снасят отгоре своите яйца. Вие знаете какво правят тия яйца. Те умъртвяват хората, а не носят живот. Те носят смърт за човечеството. Какво ще кажете за тия аероплани? Не само аеропланите, но и пушките, и топовете снасят яйца, които умъртвяват. В този смисъл тия изобретения са женски, понеже раждат, т.е. снасят яйца. Отгук можем да кажем, че светът се е развалил от жени, които раждат. Не ме разбирайте криво. Аз говоря за жената в друг смисъл, за друга жена, а не за тази, която вие познавате. Камилската птица също снася яйца. Нейните яйца бяха най-големи. Но сега има яйца, още по-големи от тия на камилската птица. Те тежат до две хиляди килограма.

Дето падне такова яйце, причинява големи пакости.

Аз не съм против аеропланите, против пушките и оръдията, но искам техните яйца да допринасят благо за човечеството. Дето падне такова яйце, да поникне нещо хубаво – обуца, дрехи, шапки, храни и плодове. Знаете ли колко струва едно от тия яйца? Като се превърне в пари, то задоволява нуждите на много хора. Тогава всеки ще каже: „Дойдоха Божествените птици и донесоха на всеки човек подаръци.“ Кой няма да се радва на такава птица и на нейните яйца? Обаче от яйцата на сегашните птици, които са се превърнали в машини, всеки бяга. Всеки тича да се скрие някъде, за да не го засегне някое парче от тях. Страшни са сегашните яйца! Дето паднат, рушат, разорават земята на голяма дълбочина.

Като изучавате живота, виждате, че най-лесните неща се изпълняват най-мъчно. Най-хубавите неща създават тягостни състояния. Например срещне ме някой и ми казва, че съм много добър. Защо ми казва това? Ако наистина съм добър, аз зная това. Но той има някаква користна цел. Щом каже, че съм много добър, след това добавя: „Можеш ли да ми помогнеш в нещо?“ Ако кажа, че не мога да му помогна, той намира, че не съм добър. Значи ако не му помогна, веднага ставам лош. Добър съм, докато взема нещо от мен. Щом нищо не взема, ставам лош. Ние трябва да дойдем до положение да благодарим за най-малкото, което ни се дава. Тогава отношенията ни ще бъдат правилни.

Тъй щото, когато казвате, че един човек е много добър или много лош, вие трябва да имате мярка, с която да определите неговата доброта или лошавина. Коя е мярката, според която определяте качествата на нещата? Когато кажете, че обичате някого повече от всички хора, вие нямате мащаб, с който да мерите нещата. Колко го обичате? Повече от всички хора? Това не е още мярка. Друг е въпросът, ако кажете на някого, че го обичате като себе си. Като себе си – това е мащаб, който всички познават. Да обичаш някого, това значи да работиш за него, както за себе си. Обичта внася разположение в човека, а не тревога. Когато помислиш за онзи, когото обичаш, сърцето и умът ти се изпълват с вътрешна

радост и разположение – пред теб се отваря широк, красив свят.

Следователно Любовта отваря очите на човека да вижда неща, които с обикновени очи не вижда. Само любещият има отворени очи. Той вижда така, както астрономите виждат и най-малките звезди на небето. Астрономът прави своите наблюдения с телескоп и вижда това, което хората с просто око не виждат. Той насочва своя телескоп към небето и вижда звездите, изучава ги и прониква в техния живот. Чрез силно увеличаване на звездите някои астрономи изучават устройството им и казват, че и там живеят разумни същества, поинтелигентни от хората на Земята. Те казват, че хората се ползват даже от тяхната интелигентност. Като възприема от любовта и интелигентността на тия същества, човек не може да не каже в себе си, че наистина Бог е Любов. Заслужава човек да излиза вечер със своя телескоп и да наблюдава небето. Достатъчно е всяка вечер да наблюдава по половин час небето, за да се освободи от всякакво обезсърчение. Добре е да бъде човек астроном, за да се освободи временно поне от полиците, които му предстои да плаща.

Съвременният човек трябва да дойде до широко разбиране на нещата, а главно – на Любовта. Той трябва да реши задачите си правилно. Ако е въпрос за професора, той правилно и лесно решава задачите си. Ученикът обаче забърква задачите си, не ги решава правилно. Не е лесно човек да реши задачите на Любовта. Ако не можете да обичате един бръмбар, едно камъче, една росна капка, вие не можете да обичате и човека. Видът на росната капка трябва да привлича вниманието на човека, както детето привлича вниманието на майката и на бащата. В росната капка има нещо разумно. Тя не е само за украшение. Като видите един цвят, и той трябва да спре вниманието ви. Всеки цвят възприема нещо велико от Божествения свят, с което заслужава вниманието на човека. След милиони години този цвят ще се превърне в някой архангел. Като видите едно цвете, казвате, че е нещо обикновено, просто. Обаче то има такъв аромат, какъвто човек няма. В дадения случай цветето е по-учено от

човека. От човека зависи как да гледа на нещата. Ако обича всичко, което Бог е създал, той навсякъде вижда Божественото и го цени.

Сегашните хора трябва да спрат вниманието си върху онова, което Бог е създал. А всичко, създадено от Бога, има за цел да събуди Божественото начало в човека. Събуди ли се Божественото в човека, той навсякъде вижда проявлението на Бога. Ето защо, искаме ли да намерим Бога, ние трябва да обичаме всичко онова, което Той е създал. Да обичате всички, това значи да обичате Едного.

Ще кажете, че това е мъчна работа. Не, това е най-лесно. Когато хората дойдат до положение да обичат всички, Земята ще се превърне на рай. При това положение човек може да направи всичко, каквото пожелае. Ако не обича, той нищо не може да направи. Любовта прави човека мощен. И сегашните хора се обичат, говорят за любов, но се мъчат. Виждате, че някой пъшка, мъчи се – не знае дали го обичат. Каква любов е тази, която измъчва хората? Те се мъчат, защото се съмняват в Любовта. Те се питат дали Бог ги обича, или не. Няма защо да се съмнявате. Има един признак, по който познавате хората на Любовта. Те разнасят особен аромат. От тях се отделя особено ухание, особен нектар, който с години не можете да забравите. Достатъчно е един път да усетите това ухание, за да пожелаете и втори път да го помиришете. Ще кажете, че за Любовта не се говори. Съгласен съм с това. Обаче трябва да знаете, че Любовта започва в тайно, а свършва в явно. Тя мяза на онези малки искри, които никой не вижда. Като се разгорят, всичко започва да гори. Стане ли огънят голям, всички го виждат.

Любовта има две запалки. Като се докоснеш до едната, любовта започва да дими, да пуши, без да издава светлина. Тази любов е най-опасна. Ние я наричаме „сляпа любов”. Щом се докоснеш до втората запалка, любовта веднага започва да гори, при което се отделя мека, приятна светлина. Това е Любовта, на която очите са отворени. Тя вижда не само напред, но и назад. Погледне ли те веднъж, ти веднага тръгваш след нея и започваш да се въртиш наоколо ѝ,

както Земята се върти около Слънцето. Ако престане да се върти около Слънцето, Земята ще хвъркне далече от него, на милиони километри. На същото основание казвам: ако човек обича хората, без да вижда Бога в тях, той ще хвъркне някъде из пространството, т.е. ще умре. Той ще се намери на километри далече от центъра на Земята. Ето защо, като обичате себе си и ближните си, обичайте Бога в тях. Това е правилното отношение на човешката душа към Първата Причина на нещата.

Както аз ви говоря, така всеки може да ви говори, но вие трябва да различавате от какъв източник идат тия думи. Като дойде смъртта при вас и започне да ви говори, кажете ѝ: „Ти не знаеш ли, че аз обичам Бога? Ако те обикна, знаеш ли какво ще стане с мене? – Ще хвъркна някъде в пространството, ще се отдалеча от центъра на живота.“ Какво представлява смъртта? – Смъртта е ангел с две лица: едното лице е черно, наречено смърт; другото лице е светло, красиво – то носи живот. Докато не познаваме Любовта, смъртта царува; щом познаем Любовта, безсмъртието царува. Щом дойдем до Любовта, до безсмъртието, ние цитираме стиха, който Христос е казал: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога, и Христа, Когото си проводил.“

Сега, понеже говоря за един от най-великите въпроси – за Любовта, не искам да остане в умовете ви нито една отрицателна мисъл. Гледайте на живота така, както никой досега не е гледал. Не мислете, че Любовта не съществува в света. От хиляди години насам Любовта съществува на Земята, но хората още не са я оценили. Вие трябва да се научите да не продавате любовта си, но да я оценявате. Оценявайте любовта на всеки човек, който ви обича. Не се месете в любовта и не давайте съвети как трябва да се обича. Оставете Любовта да се проявява свободно. Може би някои хора ви обичат повече, отколкото вие си представяте. Може би някои хора са жертвали за вас повече, отколкото вие сте жертвали за себе си.

И тъй, бъдете разумни, та да не петните ума, сърцето и душата си с дребнави мисли и съмнения дали Бог ви обича,

или не. В Любовта няма измяна. Единственото нещо, в което няма измяна, това е Любовта. Там, дето има измяна, това не е любов. Най-чистото нещо на света е Любовта. Следователно вярвайте в онази Любов, в която няма никаква измяна.

Тайна молитва

11 август 1940 г., 10 ч., София – Изгрев

Божествена радост

Съвременните хора се делят на светски и духовни. Те се различават по начина на работата си: светските хора, към които се отнасят материалистите, се движат от резултати към закони и от закони към принципи. Религиозните и духовните се движат по обратен път: от принципи към закони и от закони към резултати.

Като наблюдавате местностите около езерата, виждате, че те имат особен строеж, особена архитектура, която никой обикновен човек не може да изработи. Тук са работили свършени, възвишени същества, пред които и най-учените хора на Земята са деца от забавачница или от първо отделение. Тези местности са едни от най-красивите места на Рила. Като се движите около езерата, изучавайте флората и фауната на Рила, както и разположението, строежа и състава на скалите и на земните пластове. Да се движи човек по планините съзнателно, това значи да изпитва истинска, Божествена радост.

Като се говори за радостта, виждаме, че всички хора се стремят към нея. Каква е тази радост, какво крие в себе си, те не се интересуват. За тях е важно да се радват. Ние пък казваме: „Стрежете се към чистата Божествена радост, която не съдържа условия за страдания.“ Значи има два вида радости: човешка и Божествена. Човешката радост носи в себе си и радост, и страдания, а Божествената – само радост. В такъв случай за предпочитане е човек да приеме страданието, което носи радост, отколкото радостта, която носи страдание. Живот със страдания и радости е за предпочитане пред живот без страдания, но и без радости. Светският човек предпочита радостта пред страданието, а духовният – страданието пред радостта. Животът на светския човек започва с радост, свършва със страдание; животът на духовния човек започва със страдание, свършва с радост. Божественият живот започва с радост и свършва с радост. Той примирява радостите със страданията на обикновения и на духовния

човек, като образува от тях Божествената радост. В духовния живот скръбта трябва да отстъпи мястото си на радостта, а в човешкия живот радостта трябва да отстъпи на скръбта. Само по този начин скръбта и радостта могат да се примирят и да се превърнат в Божествена радост. Само Любовта е в състояние да примири радостта със скръбта.

Едно трябва да знаете: каквото и да правите, вие не можете да се освободите от страданията. Всички живи същества страдат. Колкото на по-високо стъпало се намират, толкова по-големи са страданията им. Страдания съществуват във всички светове: във физическия, в сърдечния и в умствения. Като страда и разумно използва страданията си, човек придобива капитал, с който гради своето бъдеще. На физическия свят капиталът на човека са неговите постъпки, в духовния свят – чувствата, а в умствения – мислите. С други думи казано: разменната монета на физическия свят се крие в постъпките; разменната монета на сърдечния свят се крие в чувствата; разменната монета в умствения свят се крие в мислите. Ако не постъпва добре, човек се лишава от капитал на физическия свят; ако не чувства правилно, той се лишава от капитал в сърдечния свят; ако не мисли право, той се лишава от капитал в умствения свят. Като знаете това, не се гневете за нищо и никакво. Когато получавате блага, радвайте се; когато отнемат благата ви, пак се радвайте. Човек трябва да дойде до такова самообладание, че и като губи, и като печели, да запази своя вътрешен мир. Който има самообладание, той цени еднакво и доброто, и злото.

И тъй, за да се справят със злото и с доброто, хората трябва да се освободят от илюзиите в живота, т.е. да ги разбират. Натъкне ли се на някаква илюзия в живота си, човек трябва да знае как да излезе от нея. На физическия свят илюзиите са неизбежни. Например ако сте в трен, файтон или автомобил, струва ви се, че вие сте в покой, а предметите се движат. Така ли е всъщност? При това, ако се движите към запад, предметите се движат към изток. И това е илюзия. Докато гледа на илюзиите като на реални неща, човек не е намерил правия път в живота. Човек трябва да живее много

време на Земята, за да се освободи от всички илюзии и да поеме правия път.

Как може човек да живее дълго време на Земята? – Чрез преражданията. Много пъти човек ще се преражда, докато научи уроците на живота. Но и това не е лесно. За да се възплъгни и да дойде на Земята, човек трябва да се конкурира с милиони души. Един от тях ще се прероди, но докато постигне това, той минава през големи страдания. Щом се прероди, започва друга борба – за първенство. Всеки иска да бъде богат, силен, учен, да заема първо място в света. Защо трябва да бъдеш пръв? Не можеш ли да бъдеш последен и от това положение да работиш, да реализираш своите желания? Ако в радостта си пръв, в скръбта ще си последен; и обратно: ако в скръбта си пръв, в радостта ще бъдеш последен. Това са неизбежни пътища в човешкия живот. Кой богат не е осиромашал? И кой сиромаш не е разбогатял? Ето, Давид беше овчар и после стана един от видните царе на Израил. Като цар той мислеше, че може да направи всичко, каквото желае, но видя, че не е така. За всяка своя погрешка той трябваше да плати. Във всеки човек има по един Давид, по един Соломон, с които трябва да постъпва разумно. Във всеки човек има от старите пророци, които трябва да постави на местата им.

Като знаете това, пазете се от своето минало, в което се крият някои отрицателни черти. Например сегашният човек се обявява против войната, не иска да убива, да върши престъпления. Защо? – Защото животът му се излага на опасност. Въпреки това човек всеки момент воюва със своите мисли и чувства. В тази борба някои от мислите и чувствата му изчезват, и то най-добрите. В края на краищата той мисли, че е победил. Вътрешната война в човека трябва да престане. Щом престане вътрешната война, с нея заедно ще престане и външната.

И тъй, за да се справи с мъчнотиите, с несгодите и с противоречията в живота си, човек се нуждае от светъл ум, от благородно сърце и от здраво тяло.

14 август 1940 г., Седемте рилски езера

Магическата сила на Любовта

Много автори са правили опити да опишат Любовта. В това направление те са успели само донякъде, а не напълно. Защо? – Любовта има качества, които не се поддават на описание. Освен това Любовта има качества, които и досега още не са известни на хората. Щом не им са известни, те не могат нито да говорят за тях, нито да ги описват. Някой казва, че сърцето му изгоряло от любов. Каква любов е тази, която може да изгори сърцето на човека? Любовта никога не може да изгори едно сърце. Ще кажете, че страдате от любов. И това не е вярно. Любовта не причинява страдания. Тя изключва всякакви страдания. Вярно е, че човек страда, че сърцето му гори от страдания, но причината за това не е Любовта. Огънят, който причинява страдания и горене на човешкото сърце, не е свещеният огън на Любовта.

Всички хора говорят за Любовта като атрибут на Бога, но какво представлява тази Любов, и те не знаят. Сложно нещо е Любовта. Едно от качествата на Любовта е нейното постоянство и неизменност. Следователно каква любов е тази, която постоянно се мени? Някой ви приема добре, гощава ви – и вие го обиквате. На другия ден той не ви приема в дома си – вие не го обичате вече. Някой ви направи услуга – вие го обиквате. Щом се откаже да ви услужва, вие не го обичате вече. Този вид любов между хората не е нищо друго, освен търговски отношения: единият е купувач, другият – продавач. Докато купувачът има пари, а продавачът – стока, работите вървят добре. Обаче ако купувачът няма пари и продавачът няма стока, отношенията се развалят. Тъй щото търговските отношения представляват външна страна на Любовта. Любовта има и вътрешна, по-дълбока страна, която трябва да се изучава.

Майка ражда няколко деца. Тя се грижи за всички: храни ги, облича ги, учи ги. Привидно тя обича всички еднакво, а всъщност към едно от децата си тя има по-голяма любов.

Защо? Ще кажете, че това дете е най-послушно. Може послушанието да е причина за това, а може причината да е друга. Често най-любимото дете на майката е най-непослушно, но тя вижда в него такива заложби, каквито в другите деца не съществуват. В лицето на любимото си дете майката вижда един скъпоценен камък, който някога ще се разработи и всички ще го ценят.

Следователно различни са поводите, за които човек може да бъде обичан. Днес обичате човека за хляба, който ви доставя, за парите, които ви дава, за знанията, които черпите от него и т.н. Обаче самият човек ще обичате в бъдеще. Докато обичате човека за това, което носи в себе си, вашата любов не е истинска. Истинската любов няма предвид това, което човек носи: тя има предвид самия човек, неговата неизменна, вечна същина. Ще кажете, че градинарят обича дървото заради плода. Вярно е това, но тази любов е важна за децата. Истинският градинар обича дървото за самото дърво. Ако дървото има плодове, по-добре ще бъде за него, но той обича дървото и с плодове, и без плодове. Хората смесват къщата на човека със самия човек. И къщата му, т.е. тялото му, е ценно, но то е временно: днес го има, утре го няма. При това тялото на човека е изложено на постоянни промени. Как можете да обичате човек, който се променя постоянно? Преди всичко, като се мени често, вие не го познавате. Щом не го познавате, не можете да го обичате. Вие обичате човека само ако го познавате. Не го ли познавате, не можете да го обичате. И обратно: щом обичате някого, вие непременно ще го познавате.

Задачата на всеки човек е да дойде до вътрешната, мистичната страна на Любовта. Който се домогне до мистичната Любов, той не говори никак за нея или малко говори, а много работи. Добре е човек да прави всичко в името на Любовта, а малко да говори за нея. Казвате ли на скъпоценния камък, че го обичате? Вие го туряте в кутия, затваряте добре кутията, туряте я на скрито място и на никого не говорите за него. Ако говорите много за скъпоценния камък, скоро ще го изгубите. Следователно, колкото повече говорите за Любовта,

толкова повече я обезценявате. Говорете по-малко за Любовта, за да запазите стойността ѝ. Ако обичаш някого, дай му нещо ценно, направи нещо добро за него или изнеси една негова добродетел, без да казваш, че го обичаш. Кажеш ли, че го обичаш, Любовта се скрива. Ако трябва да кажеш нещо за любовта си към даден човек, говори безлично, принципиално. Кажеш ли името му, Любовта изчезва.

Как можете да кажете, че обичате някого, когато и вие сами не знаете кого обичате? Вие обичате някого в даден човек, но кой е той, и вие не знаете. Вие обичате в човека Онзи, Който го е посетил. Щом Онзи го напусне, вие не го обичате вече. Ако Онзи отново го посети, вие пак го обичате. Онзи, Който посещава човека, влиза в него периодически. Ето защо, когато обичате някого, не говорете, че обичате Иван или Драган, защото всъщност вие обичате онова светло същество, което го е посетило. Коя кесия обичате: пълната или празната? Докато кесията ви е пълна със злато, обичате я; щом се изпразни, любовта ви към нея изчезва. Златото, т.е. присъствието на Божественото в човека, го прави обичан.

Често се говори за сродни, за колективни души. Под понятието *сродни* или *колективни души* разбираме тези, които са излезли едновременно от Първоизточника на живота. Дето и да се намират, те чувстват нещо близко, сродно помежду си. Щом се срещнат, без да си говорят, те се разбират и обичат. Те не чувстват нужда да казват, че се обичат. Ако единият си позволи да каже, че обича своята сродна душа, той е внесъл вече известно стеснение, известно ограничение в сърцето ѝ. За да бъдете свободни, не изказвайте любовта си. Любовта не се нуждае от изложение, тя се чувства. Като обичате човека, както трябва, той непременно ще почувства любовта ви. Любовта се чувства, а не се говори за нея. Това е Божествен закон. Езикът, с който се изказва Любовта, е принципиален, красив, поетичен.

Само поезията и музиката донякъде могат да изразят любовта на човека. Коя поезия и коя музика? Възвишената, чистата поезия и музика могат да изразят любовта на човека. Възпявайте Любовта, без да я поставяте на лична основа.

Станете певци, музиканти и художници на Любовта. Тя е единственият подтик, който може да застави човека да учи, да пее, да свири, да рисува, да оре и да копае. Ако Любовта бъде обект на вашето сърце, вие ще се развивате правилно. Без любов няма успех. Какво ще стане с градината ви, ако нямате вода? Всички цветя, зеленчуци и плодни дървета ще изсъхнат. Водата представя живота, който излиза от Любовта. Градината пък е човешкото сърце. Щом имате градина, т.е. сърце, непременно трябва да имате вода, с която да я поливате. Тази вода трябва да иде от Великия Източник на Живота, а не от малки поточета и да я пренасяте с кофи. Стремете се към Великия Извор, който дава от своята вода изобилно и непрестанно.

Всички хора искат да бъдат обичани. Това е естествено. Обаче и те трябва да обичат. Който обича, ще бъде обичан. Няма човек в света, който да не е обичан, но никой не знае кой именно го обича. Виждате, че някой човек ви обича, но кой ви обича чрез него, не знаете. И като не знаете, пак е приятно да ви обичат хората, да ви обръщат внимание. Вървите по улиците, падне ви кърпичката и изведнъж гледате, че някой се затича, взема я от земята и ви я подава. Приятно ви става, че някой е обърнал внимание на вашата личност. Ако никой не ви обръща внимание, неприятно ви става. Щом е така, обръщайте внимание и вие на хората, за да обръщат внимание и на вас.

Много се е говорило за Любовта, много се говори и сега, но все пак тя остава неразбрана и неприложена. Например някой ви обича, но вие не го разбирате и сте готови да му припишете неща, които той никога не е мислил. Вие го очаквате да дойде в определен ден и час при вас, но ако не стане според обещанието, което ви е дал, започвате да се съмнявате в него и предполагате, че той съзнателно не идва. Щом знаете, че ви обича, защо не предположите, че някаква причина вън от него го заставя да закъснее? Той пътува с трен, закъснение има по треновете, и без да иска, не може да изпълни обещанието си. Когато хората се разбират в любовта си, те мислят едни за други най-хубави неща. Изобщо разбраната любов вижда хубавите и добрите черти в човека. Неразбра-

ната любов вижда всякога и навсякъде отрицателното. Ето защо, когато някой ви обича или вие обичате някого, знайте, че чрез вас Бог се проявява. Като знаете това, не хвърляйте сенки на Божието лице.

Следователно, дойдете ли до закона на Любовта, знайте, че тя стои по-високо от всички останали закони. Любовта е единствената сила в света, която с никаква мярка не може да се определи и измери. Тя се изучава и определя само в свръхсъзнанието. Влезе ли в свръхсъзнанието, там човек изучава нещата в тяхната Абсолютна реалност. Казано е, че Бог е Любов. Той се проявява в цялото Битие. Ако търсите Любовта, ще я намерите в цялото Битие. Като изучавате цялото Битие, проявено в камъните, в растенията, в малките мушечки, в животните и в хората, там ще намерите Любовта на Бога. Щом гледате на тревичката и на малките растения като проява на Великата Любов, с тях можете да лекувате и най-страшните болести. И на смъртно легло да е човек, тази тревичка може да го излекува. Любовта се проявява еднакво и чрез малките, и чрез големите същества. Вятърът, който духа, е също така проява на Любовта. Когато сваля шапките от главите на хората, Любовта говори чрез него. Тя иска да им каже, че човек и без шапка може да живее. Нека Слънцето огрява главата ви направо – да прониква повече светлина в нея. Любовта се проявява и чрез въздуха, и чрез водата, и чрез светлината. Ще кажете, че можете да слънчасате, да имате слънчев удар. Не се страхувайте. Дето Бог се проявява, там никакви противоречия не съществуват. Противоречия има само тогава, когато отричаме Бога, когато отричаме Любовта. Дойдат ли до Любовта, хората изпадат в големи противоречия. Защо? – Защото се месят в работата на Любовта. Кой колко ви обича – това не е ваша работа. А как вие обичате – това е изключително ваша работа. Това не се отнася до другите хора. Не се интересувайте от това, много ли ви обича някой, или малко. Какъв смисъл има за вас да знаете колко ви обича вашият приятел? Представете си: той ви казва, че ви обича над всичко в света, но не може да издържи на изпитанията, на които Любовта го поставя. Какво придобивате от тази любов? Апостол Петър казваше

на Христа, че е готов на всички жертви заради Него, но докле петелът пропя, той три пъти се отказа от своята любов.

И тъй, ще знаете, че за Любовта няма училище. Как и колко трябва да обичате – на това никой не може да ви научи. Досега никой не е получил диплом за завършен курс по Любовта. Кажете ли някой, че има диплом за Любовта, ще знаете, че той го е купил отнякъде. На Земята няма училища за Любовта. Защо? – Защото тя сама е училище. На Земята по-добро училище от училището на Любовта не съществува. Който влезе в това училище, той трябва да бъде специалист. Любовта не съди никого. Любовта не прави зло на никое същество. Тя не търси своето право и никого не ограничава. Свещен е огънят на Любовта. Тя изгаря всичко нечисто. Чистотата пък претопява и го превръща в злато. Ако си нечист – стой далече от Любовта, да не те изгори. Ако си чист – влез в Любовта, за да те превърне в злато.

Мнозина се извиняват, че не могат да обичат, и изнасят ред оправдателни причини. Други пък казват, че силно обичат. И едните, и другите са на крив път. И който малко обича, и който много обича, и двамата са в заблуждение. Защо? – Защото Любовта няма степени за сравнение. Няма какво да доказваш, че обичаш малко, по-много и най-много; няма защо да казваш, че твоята любов е голяма, велика и т.н. Обичаш ли някого, ще знаеш, че обичаш – нищо повече. Много или малко обичаш, това е излишно да се казва. Старият казва, че бил глупав, когато обичал. Младият казва, че без любов не може да живее. И двамата са на крив път. И младият, и старият трябва да обичат, да хранят сърцето си. В Любовта присъства цялото Битие. Като обичате някого, вие ставате извор на колективното дело на Любовта. Като обичате, вие се свързвате с цялото Битие и се радвате на пълнотата на Живота. Следователно, дали сте млади или стари, всички трябва да обичате, да бъдете извори, да участвате в работата на цялото Битие.

Какво значи да участва човек в работата на цялото Битие? Това значи да върши той Волята Божия. Обичайте, за да вършите Волята Божия. Оставете хората да ви обичат,

за да вършат и те Волята Божия. Ако някой ви обича, благодарете за това и кажете му, че върви в прав път. Не го учете как трябва да обича. Не се месете в любовта на хората. Всеки обича, както може. Започнете ли да го учите как да обича, вие затваряте крановете на Любовта. Не подпушвайте Любовта. Тя е извор, който постоянно тече и извира. Спрете ли течението ѝ, тя ще ви отнесе далеч някъде. Някой казва, че обича, но се съмнява в Любовта. Той е на крив път. Той се намира пред опасността да изгуби Любовта. Друг казва, че не обича, но съжaliaва за това. Той е на прав път, защото има условия да намери Любовта.

Съвременните хора искат да дойде някой отвън, да ги научи как да обичат Бога и ближния си. Това е невъзможно. Когато Любовта посети човека, тя ще го научи как да обича, как да постъпва с всички хора. Любовта е най-добрата учителка. Тя учи човека как да спи, как да става от сън, как да яде, как да се облича и съблича. Любовта крие в себе си магическа сила. Някой е недоволен от себе си, че е груб, суров, невнимателен към хората. Този човек може да се измени. Кога? – Когато Любовта го посети. Щом се влюби някъде, той става мек, внимателен, разположен, знае как да постъпва с всички хора. Той се отнася добре не само с хората, но и с цветята, с тревите и с животните. Защо? – Той знае, че Любовта се грижи и за тях. Тревите и цветята, които виждате тук, също се намират под вниманието и грижите на разумни и любещи души. Те са техни възлюбени. Тъй щото, като стъпите върху някоя тревичка или върху някое цветенце, вие стъпвате върху гърба на възлюбените на разумните същества. Заблуждение е да мислите, че можете да постъпвате с тревите и с цветята, както искате. Не, вие трябва да ги зачитате като творения на Бога. Каквито блага е предвидил Бог за човека, същите блага са предвидени и за тревите, и за цветята; и за мушиците, и за рибите; и за птиците, и за млекопитаещите.

Хората мислят, че като не обичат никого, всички не го обичат. Преди всичко Бог го обича. При това вие казвате, че обичате Бога. Как ще се справите с това противоречие? Щом измените възгледите си за нещата, противоречията

ще изчезнат. За да се освободи от противоречията на своя живот, човек трябва да даде път на Любовта в себе си, да обича всички хора. Любовта изключва противоречията и внася мир в човешката душа. И тъй, дайте път на Любовта в себе си, обичайте всички хора, за да получите Божието благословение. Ако не обичате, пак ще получите Божието благословение, но по друг път. И като обича, и като не обича, човек се движи в рамките на Любовта, но в двете ѝ страни: външна и вътрешна, горна и долна, светла и тъмна. Любовта, която човек изявява навън, не е нищо друго освен проява на Божията Любов. Доколкото човек проявява любовта си, дотолкова може да бъде обичан от хората. Когато щедро излива любовта си, човек се уморява и желае да си почине. В този смисъл Любовта е работа, от която човек трябва поне временно да си почине. Щом си почине, той отново започва да работи, т.е. да обича.

Следователно Любовта е най-великата работа в света. Да обичаш някого – това значи да работиш за него, да го освободиш от мъчнотиите и негодите на живота му. Като се влюбиш в някого, ще го освободиш от мъчнотиите му. Не можеш ли да направиш това, ти не го обичаш, както трябва.

Много неща се казаха за Любовта, още едно ще кажем: Любовта е разменна монета в ръцете на човека. Тя може да попадне както в ръката на царя, така и в ръката на простия слуга. Когато Любовта влезе в ръката на слугата като разменна монета, и той става цар и започва да заповядва. Задачата на всички хора е да се учат, да знаят как да се справят с Любовта. Като разменна монета Любовта крие в себе си големи богатства, които човек трябва да знае как да употребява. Съвременните хора държат тази монета в ръцете си, но въпреки това са сиромаси. Един ден, когато придобият знанието и могат да се ползват добре с монетата на Любовта, те ще разбогатееят толкова, че всички живи същества, всички сили в Природата ще ги посещават: и мравките, и шурците, и птиците, и вятърът, и дъждът и т.н. Как ще се справят с тия същества? – Според естеството и нуждите им: студентите ще размразяват, горещите ще разхлаждат, гладните ще хранят, ситите ще пращат на работа...

Къде ще намерите Любовта, проявена в най-висока степен? – В човека. Обаче в хората тя се проявява в различна степен: в едни хора се проявява повече, а в други – по-малко. И знанието, както Любовта, е на степени. Който е работил повече, той има повече любов и повече знания. Друг някой има възможност да прояви голяма любов и големи знания, но малко е работил. Всички същества са еднакво надарени, но не са еднакво проявени. Значи има проявени и не проявени възможности. В това седи разликата между хората, както и между всички живи същества. За да прояви своите възможности, човек се нуждае от Любов. Когато Любовта го посети, съзнанието му се пробужда, т.е. то се озарява. Значи Любовта озарява съзнанието на различните същества според степента на тяхното развитие. Рибите, птиците, млекопитаещите и хората са имали различни понятия за Любовта. Даже и хората от различните раси не са имали едно и също понятие за Любовта. Петте раси имат пет различни понятия за Любовта. Шестата раса, която ще дойде в бъдеще, ще има съвършено ново разбиране за Любовта.

Мнозина се оплакват от противоречията, които срещат в любовта. Това е привидно положение. В Любовта не съществуват противоречия. Ако човек живее само във физическата любов, непременно ще има противоречия; ако живее само в духовната Любов, пак ще има противоречия; ако живее само в Божествената любов, също така ще има противоречия. Обаче ако живее едновременно в трита свята и познава всички прояви на Любовта, той никога няма да има противоречия. Докато изучи законите на физическия свят, човек трябва да мине през 777 прераждания. Във физическия свят се преплитат и останалите два свята – Духовният и Божественият, които се изучават едновременно. Задачата на човека е да научи законите на Любовта, да може правилно да я възприема и предава.

Ще кажете, че Любовта е майка на човека. Други пък признават само физическата си майка. И това положение е вярно, но коя ще бъде истинската ви майка, щом сте минали през 777 прераждания? Който живее в Любовта, той е сам

на себе си майка, баща, брат и сестра. Вън от Любовта човек може да бъде и майка, и баща, и брат, и сестра. Няма по-велико нещо за човека от това – да придобие Любовта. Защо? – Защото той живее вече в пълнотата на живота. Той носи всичко в себе си. Като влезе в областта на Любовта, човек се намира пред мъгла, както сте вие днес на планината. Любовта забулва само лошите, кривите, отрицателните неща. Любовта вижда само красивите, великите и възвишените неща. Тя живее в реалността на нещата. Реални неща са само вечните, а преходните са нереални. Когато мъглата се вдигне, Любовта се скрива, а проявите ѝ стават явни. Ако искате да се разкрие Любовта пред вас, тя става видима, а проявите ѝ се скриват. Значи вие не можете да виждате едновременно и Любовта, и проявите ѝ. Ако виждаш проявите на Любовта, нея няма да виждаш; ако виждаш Любовта, проявите ѝ няма да виждаш.

Днес всички религии поддържат идеята, че хората трябва да се обичат. За да се обичат, те трябва да си отдават едни на други правото, което им е дадено. Отдавайте правото на всеки човек, което Бог му е определил, и го подкрепяйте в неговите стремежи. Всички хора, всички народи трябва да спазват правата си, които Природата им е дала.

Любовта е начало на нещата. Докато обича, човек вижда ясно. Престане ли да обича, той не вижда вече. Без любов човек се намира в положението на слепец. Щом придобие Любовта, той пак проглежда и вижда нещата по нов начин, с нова светлина. Който гледа света с очите на Любовта, той вижда красивите неща. От негово гледище няма по-красив свят от физическия. Той е прав, защото вижда само красивото в света. За него всичко е ново, младо и красиво. И наистина, ако старият може да люби, той се подмладява; ако младият изгуби любовта си, той преждевременно остарява. Който люби, той е и умен, и силен; който изгуби любовта си, оглупява и отслабва. Докато Любовта присъства в човека, той се радва на светли мисли, на благородни чувства, на силна воля, на здраво тяло. Изгуби ли любовта си, той губи и нейните прояви. Ще кажете, че Любовта трябва да присъства

във вас. Прави сте. Любовта присъства в човека само ако той може да я разбере, оцени и правилно да я използва. Любовта е богатство, което всеки сам трябва да носи. Дето Любовта присъства, там владее пълен ред и порядък между хората. Дето Любовта присъства, там трудът и работата са правилно разпределени между всички хора.

Искате ли да разберете Любовта, идете при децата. Само те могат да ви кажат какво нещо е Любовта. Аз имам предвид ония деца, на които никой не е проповядвал за Любовта. С други думи казано: искате ли да разберете Любовта, живеете в Чистотата. Казано е в Писанието: „Само чистите по сърце ще видят Бога.“ Само чистите по сърце ще познаят Любовта. Който разбере и познае Любовта, той живее в рай; който не я разбере, живее в ад. Значи Любовта произвежда най-хубавите и най-лошите неща. Когато Любовта слезе между хората, Земята се превръща на рай; когато хората изгубят Любовта, земята става ад.

Какво трябва да прави човек, за да не губи Любовта? Той трябва да я пази като зеницата на окото си. В Любовта има едно свещено място, което трябва да се пази внимателно. Никой няма право да пипа там. Дойде ли до това място, човек трябва да събуе обувката си и да стъпи бос. Когато Мойсей попадна на свещеното място на Любовта, той чу глас: „Събуи обувката си, защото мястото, на което стоиш, е свято.“ Дето Любовта се проявява, там е Бог, затова мястото е свещено. Докато не е стъпил на свещеното място на Любовта, човек говори и пише за Любовта. Щом стъпи на това място, той млъква. Защо? – Защото влиза вече в реалността на живота, която говори сама за себе си.

Любовта е извор, който непрестанно тече. Като дойдете до извора, не бързайте да пиете изведнъж. Спрете се пред извора, починете си от дългия път и спокойно турете ръката си вътре, за да нагребете малко вода. Не се страхувайте, че водата ще се изчерпи. Изворът на Любовта е неизчерпаем. Пийте спокойно и с благодарност от водата на Любовта. Всеки, който ви обича, е извор, от който черпите. Бъдете внимателни към този извор, да не го огорчите с нещо. Огорчите

ли го, веднага ще го развалите. Ето защо и който обича, и когото обичат, трябва да бъдат разумни, да не изгубят Любовта, която ги е посетила. Когато обичате някого, не говорете за любовта си към него. Вие сте едва в първо отделение на Любовта. Сега изучавате буквата А. Много време ще мине, докато изучите останалите букви. Който говори много за Любовта, той ще бъде поставен на изпитания, които едва ли може да издържи. Любовта се изпитва чрез живота, а не на думи. Докато не се кали в Любовта, човек не трябва да говори за нея. Ако говори преждевременно, той сам ще се разочарова от нея и ще види, че държи в ръцете си книжни пари, а не злато. Много естествено – любовта на първото отделение не носи още онова знание, към което човешката душа се стреми.

Според едно ново определение за Любовта ние казваме, че Любовта е закон за работа, при която и най-малко изразходваната енергия води към големи постижения. Достатъчно е да бутнеш едно копче с любов, за да имаш големи резултати. Една машина от 200 хиляди конски сили може да кара цял параход. А с едно натискане на бутона човек може да докара тази машина в действие. Каквото представя разумността на човека по отношение силата на машините, такова нещо представя магическата сила на Любовта. Само с едно докосване до нещата тя произвежда велики резултати.

Като ученици вие трябва да се учите как да употребявате енергията на Любовта. Определено е кого трябва да обичате и кой трябва да ви обича. Това ви се вижда невъзможно. Когато вървите по някоя улица, не е ли определено накъде води тя? Всичко в света е определено. Следователно определено е и как трябва да се изразходва енергията на Любовта. Каквото и да се говори за Любовта, едно ще знаете: привилегия е за човека да обича. Затова обръщайте внимание на всичко, което срещате на пътя си: камъни, цветя, треви, мушички, животни, хора и др. Обръщайте внимание и на човешките прояви. Всички прояви на Живота са прояви на Любовта. Няма по-интересни неща за изучаване от проявите на Любовта.

Радвайте се, че сте дошли на Земята да се учите! Радвайте се на всичко, което ви заобикаля! Радвайте се на всичко, което днешният ден ви носи! Не се грижете за утрешния ден. И той носи нещо хубаво. Всичко, което се случва в живота ви, е добре замислено. Работете с радост за днешния ден. В него е скрито благото на бъдещето, което е носител на Любовта. Тази любов ще се изяви в своята пълнота и красота. Едва сега хората започват да разбират, че единствената сила, която ще оправи света, е Любовта.

15 август 1940 г., Седемте рилски езера

Господаруване и слугуване

Съвременният свят се нуждае от хора, които да прилагат правдата. Човек трябва да бъде справедлив. Правдата има предвид нуждите на всички живи същества. Тя ги осигурява за един ден. Щом е така, и човек трябва да се грижи само за един ден. Щом осигури един ден, той е осигурил всички дни. Защо? – Защото този ден е Божествен. Божественият ден включва всички дни. Откак светът съществува, правдата се е прилагала към всички хора и народи. Навремето си еврейският народ минаваше за избран от Бога, но понеже разпна Христа, и до днес още носи последствията за извършеното престъпление. Като не знаят причината за своите страдания, евреите преживяват големи противоречия.

Не само евреите, но всички хора без изключение се натъкват на противоречия и се питат защо страдат. Те не подозират, че противоречията им произлизат от тяхното съзнание. Щом съзнанието им се изчисти от заблуждения, противоречията сами по себе си ще изчезнат. Може ли да бъде свободен от противоречия онзи, който критикува хората? Той седи с часове и разсъждава кой е крив и кой – прав. Критиката не влиза в хармоничния живот. Искате ли да се освободите от противоречия, дигнете се в свръхсъзнанието си и разглеждайте въпросите оттам. Какво представлява справедливостта? – Тя е качество на Духа. Тя има Божествен произход. Любовта, мъдростта и истината в човека трябва да се ръководят от справедливостта. В отношенията на хората от петата раса силата решава въпросите. Слабият трябва да се подчинява на силния. Между хората на шестата раса справедливостта ще решава въпросите. Превъзходството на човека над животните не седи в силата му, но в неговия ум. Има животни, по-силни от човека, но човек ги е подчинил на себе си със своя ум. На физическия свят човек решава въпросите с ума си, а на Божествения свят – с прилагане.

Някои мислят, че за да прилагат, са нужни условия.

Условията са дадени вече. Нищо друго не ви остава, освен да прилагате. Не мислете, че всичко знаете. Като прилагате, ще видите какво знаете и какво не знаете. В приложението човек трябва да остави себе си на последен план. Това значи интересът на другите хора да бъде твой интерес. Младата мома напуска дома на родителите си преждевременно и отива при своя възлюбен, защото мисли, че той ще я обича повече. Тя иска да нареди своите работи и забравя интересите на родителите си. По този начин тя забърква една каша, в която първо себе си омотава. Така постъпват и религиозните, и светските хора. Кой човек не страда, ако отдаде всичкото внимание само на краката си за сметка на останалите органи? Щом ти е даден един организъм като нещо цяло, ще се грижиш еднакво за всички удове, външни и вътрешни. Следователно всички хора, като удове на Великия Божествен организъм, трябва да се грижат едни за други, за да не остане никой в лишения.

Като е дошъл на Земята да се учи, човек трябва да живее в любов първо със себе си, а после и със своите ближни. Любова прави човека внимателен и досетлив. При един богаташ дошъл един беден човек. Богатият сложил трапеза на бедния. Той започнал да яде направо с пръстите си, понеже никога не употребявал вилица, лъжица и нож. Богатият веднага турил настрана вилиците и лъжиците и придружил госта в яденето, но по същия начин, без вилица и лъжица. Той се приспособил към госта си, а не гостът към него.

За да придобият качествата на Любовта, хората са поставени на специален режим – масажирание. Днес всички хора минават през специални разтривки, докато развият нещо ценно в себе си. Външно или вътрешно, всички хора минават под ръката на съдбата, която им прави разтривки. Дали виждате това, или не го виждате, не е важно. Никой не може да избегне разтривките. Дето и да отидете, едно и също нещо ви очаква – разтривка. Ще кажете, че сте виден човек, не искате да минете през участието на всички. Щом сте виден човек, кажете отде идете и накъде отивате. Вие сте дошли на Земята инкогнито, преоблечени в други дрехи, и сами

не знаете кой сте и отде идете. Ще кажете, че се познавате. Отчасти само. Ако сте видели един човек в детинството му, когато е бил петгодишно дете, ще го познаете ли днес, когато е станал 120-годишен дядо? Ако в далечното минало си бил цар, а днес си овчар, помниш ли нещо от царуването си? Сега си детрониран цар, но нищо не помниш и мълчиш.

Казано е в Писанието: „И направи Бог човека по образ и подобие Свое.“ Какво повече искате от това? Какво по-голямо величие може да бъде човек от това – да е направен по образ и подобие Божие? Не само това, но колко още блага са дадени на човека! В една легенда за създаването на света и за разпределяне на благата по Земята се казва, че най-после се явил българинът при Господа и поискал от Него сила. „Взеха я вече“, отговорил Бог. – „Какво остана за мене?“ – „Почти всички блага са раздадени вече.“ Като помислил известно време, българинът казал: „Работата дадена ли е на някого?“ – „Тя е единственото свободно благо.“ – „Тогава дай на мене работата.“ Българинът взел работата и благодарил, че и за него е останало някакво благо. Наистина, велико нещо е човек да работи.

И тъй, каквото и да се случи в живота ви, благодарете и се поучавайте. Видите ли, че някой страда, благодарете на Бога. Ако той не страдаше, вие щяхте да страдате. Някой паднал в трап. Благодарете, че ви е спасил. Ако той не беше паднал, вие идехте след него и непременно щяхте да паднете в трапа. С падането си той е спасил ония, които идат след него. Някой е откраднал хляба ти. Кажи в себе си: „Благодаря за случилото се. Никога не ми е било така леко, както сега.“ Богат си, но някой те е обрал, задигнал е парите ти. Кажи си: „Благодаря, че осиромашах, защото е казано, че богатият не може да влезе в Царството Божие.“

Всички хора искат да бъдат щастливи. Щастието и нещастията зависят от господаруването и слугуването. Ако знаеш как да господаруваш и как да слугуваш, ти ще бъдеш щастлив. Ако не знаеш как да господаруваш и да слугуваш, ти ще бъдеш нещастен. Природата държи сметка за всичко. Един ден тя ще те пита: „Как използва енергиите, които ти дадох?“

– Ако си ги използвал разумно, ти ще бъдеш щастлив; ако не си ги използвал разумно, ще бъдеш нещастен. Ако носиш на гърба си товар, който ти подхожда, ще бъдеш щастлив; ако носиш товар, който не ти подхожда, т.е. не е по твоите сили, ти ще бъдеш нещастен. Ако дадеш място на Любовта в себе си, ще бъдеш щастлив; ако не дадеш място на Любовта в себе си, ще бъдеш нещастен.

Как изявява човек любовта си? – Докато не е обикнал никого, той го храни; щом го обикне, заставя го той да храни хората. С други думи казано: когато обичаш, ти слугуваш; когато тебе обичат, ти господаруваш.

16 август 1940 г., Седемте рилски езера

Сянка и реалност

Йоан, 3. глава

Как ще намерите сенките в живота? – Чрез наблюдение. А реалността? – Чрез изучаване. Следователно искате ли да разберете смисъла на живота, наблюдавайте сенките, изучавайте реалността.

Не мислете, че сте придобили Любовта. Това, което наричате любов, не е нищо друго, освен прояви на живота. Както запалената свещ, огънят и Слънцето са проявления на светлината, така и чувствата на човека са проява на Любовта. Значи човешките чувства са проявления на любовта, но не са самата любов. Свещта гори вечер, когато човек е буден. Тя може да гори и когато той спи. И Слънцето свети, когато човек е буден, но Слънцето свети и когато човек спи. Какво придобива човек от горящата свещ и от Слънцето? – Той придобива от благата, които те носят със себе си. Когато е буден, човек чете, учи, работи при светлината на свещта и на Слънцето. Обаче какво придобива, когато спи? За предпочитане е човек да спи при светлина, отколкото при абсолютен мрак. Ние казваме например, че нощта е тъмна, но никога нощта не е абсолютно тъмна. Безброй звезди светят на небето и внасят успокоение в човешката душа. Страшно е, когато човек изпадне в абсолютен мрак! Кога спи човек? – Няколко причини могат да заставят човека да спи. Най-естествен е сънят, когато се явява като резултат на умора. Щом се умори, човек иска да си почине. Като си почива, той заспива и сменя състоянието си от активност в покой. Когато пие вино или други спиртни питиета повече, отколкото трябва, човек пак заспива. Ако пие вода, човек се събужда. Тъй щото разликата в пиенето на вино и на вода е следната: като пие вино, човек заспива; като пие вода, той се пробужда. При какви случаи още човек заспива и при какви се пробужда? – Когато живее съзнателно, с интерес към живота, човек се пробужда

от някакъв дълбок сън. Когато престане да се интересува от живота, т.е. когато изгуби смисъла на живота, човек постепенно заспива.

Казано е в Евангелието, че когато Христос присъствал на сватба в Кана Галилейска, направил хубаво вино от водата. Защо трябваше да превръща водата във вино, от което хората да се опиват? До това време хората пиеха вино, направено от сладкия сок на гроздето, от което се опиваха и заспиваха. Обаче Христос направи особен род вино. Той превърна водата във вино. Които пиха от това вино, хората се пробудиха, а не заспаха. И до днес още те са будни. Следователно, за да бъдете будни и да не заспите, пийте от виното, което Христос направи. Оттук дохождаме до заключението: всяко учение, което приспива хората, е вино; всяко учение, което пробужда хората, е вода. В човека се извършват едновременно два процеса: процес на приспиване и процес на събуждане. Пиенето на вино води към заспиване, пиенето на вода събужда човека и развива в него желание за работа и за учене. Казано е в Писанието, че от сърцето на човека ще потекаат живи реки от вода. Когато видите, че животът за някой човек се е обезсмислил, ще знаете, че той е пил вино. Ние вземаме думата *вино* в широк смисъл. Когато човек се събуди от дълбок сън и в него се яви желание да учи, да работи, той е пил от живата вода. Той започва да оценява живота и да се радва на всичко, което му е дадено. Мъглата, която ни заобикаляше няколко дни, представлява човешкото вино. Днес мъглата започва да се вдига. Значи ние навлизаме в процеса на пробуждането, което се дължи на пиене на живата вода. Когато влезе в процеса на събуждането си, човек стъпва на своето място. Едно е мястото, на което човек се чувства като у дома си. Това място наричаме Божествено.

Как се познава кога човек е намерил Божественото място? – Видите ли, че някой човек проявява любовта си към всички хора, той е стъпил вече на Божественото място. На това място, като във фокус, се събират всички хора. Докато не е започнал да проявява любовта си, човек е далече още от Божественото място. Обичайте, без да правите сравнения

кой обича повече и кой – по-малко. Ваша задача е да обичате, без да се вглеждате в любовта на другите. Стремете се да дойдете до мястото, дето всички хора се събират. Защо? – Защото там е животът на безсмъртието. Излезете ли от това място, смъртта ви дебне. В мястото, дето Божията Любов царува, има вечен живот. Вън от това място няма живот, няма радост, няма светлина.

Сега се явява въпрос какво да прави човек, като влезе в безсмъртието. За това не мислете. Много работа има човек, но важно е да работи с любов. Щом има любов към Бога, животът му ще се осмисли. Той ще живее вечно, без да се отегчи. Той е влязъл вече в Божествения ден на живота, който няма начало, няма и край. Който влезе в Божествения ден на живота, той обича всички и всички го обичат. Там Любовта е еднаква към всички същества. Слънцето не огрява ли всички същества по един и същ начин? Слънцето огрява всички живи същества еднакво, но те нямат еднакви отношения към него. Тази е причината, поради която едни хора се ползват повече от слънчевата светлина, а други – по-малко. От сутрин до вечер Слънцето изпраща щедро своите блага, от които всеки може да се ползва. Като залезе, то се отдалечава временно, за да изгрее сутринта отново и да започне пак да разнася благата си по целия свят.

И тъй, докато Слънцето грее, всички хора са доволни и щастливи. Защо са доволни? – Подаръци получават от Слънцето. Обаче когато Слънцето залезе, хората започват да скърбят. Те са недоволни, понеже са лишени временно от подаръците на Слънцето. Между тях и Слънцето са застанали други същества, които също така искат да се ползват от благата, т.е. от подаръците на Слънцето. Тогава между тях и тия същества започва борба. Всички се състезават кой повече блага да получи. Не се състезавайте. За всички има преизобилно. Когато Слънцето залезе, човек трябва да обработва енергията, която е приел от него. Ако само приема, без да обработва, той ще се натъкне на големи нещастия. Страшно е състоянието на човека, който само придобива, без да обработва придобитото.

Задачата на човека е да бъде доволен от това, което му се дава. Кога може да бъде доволен човек? – Когато дойде до положение да различава сенките от реалността. Сенките гният ли? Гниенето е процес на раздаване. Дето е щедростта, там става гниене. В сенките няма щедрост. Следователно в сенките не става никакво гниене. Плодът гние, защото дава нещо от себе си. Дето има състезание, там всякога става гниене. Плодът гние, понеже мнозина се състезават за него кой да го притежава, кой да получи нещо повече. Тъй щото дето има спор, състезание, там става гниене. По какво познавате, че някъде става гниене? – По миризмата. За да не се тровите от газовете, които се отделят при гниенето, бъдете будни, та да не предизвиквате този процес. Не се състезавайте за благата, които Природата раздава щедро, за да не предизвиквате гниене. Не спорете за идеите си: кои са прави и кои – криви. Правата идея сама си пробива път. Тя не се нуждае от доказване на нейната правота. Докато не спорите за идеите си, те остават здрави и сами си пробиват път. Започнете ли да спорите около тях, те се развалят и започват да гният. Докато няма спор за плода, той остава здрав. Щом започнат да спорят за него, той се разваля.

Съвременните хора се съмняват, подозират се едни други, вследствие на което сами развалят живота си. Например някой се съмнява в любовта на майка си и се пита обича ли го майка му, или не. Как може да докаже майката, че обича детето си? – Най-голямото доказателство за любовта на майката към детето е това, че тя го е родила. Друго доказателство е смъртта. Трябва ли майката да умре, за да докаже на детето си, че го обича? Трябва ли детето да умре, за да разбере, че майката го обича? Днес майката и бащата умират, за да докажат на синовете и на дъщерите си, че ги обичат. И Христос умря, за да докаже на хората, че ги обича. Който обича, като умре, оставя богатството си в наследство на онези, които искат да знаят обича ли ги, или не. Щом станат наследници на неговото богатство, те казват: „Обичал ни е, затова ни е оставил наследство.“ Ако нищо не получат, те казват: „Нашият близък не ни е обичал, затова нищо не

е оставил за нас.“ Това са разсъждения, които представляват само опаковка на нещата. Дълго време трябва да мисли човек върху тези въпроси, за да дойде до вътрешното им съдържание и до вътрешния им смисъл.

Като ученици вие трябва да дойдете до онази мисъл, която произвежда светлина. Коя мисъл произвежда светлина? – Правата мисъл. Кривата мисъл произвежда тъмнина. Правото чувство произвежда топлина, разширяване. То внася живот в човека. Кривото чувство произвежда студ. При него нещата загасват. Правата постъпка прави човека силен, бодър, смел, а кривата постъпка го обезсилва. Добрите и прави постъпки развиват сърцето и човек става силен. Добрите постъпки имат отношение първо към самия човек, а после към другите. От благото на своите добри постъпки се ползва първо онзи, който ги прави, а после – неговите близки и окръжаващи.

Като слушате беседата, ще видите, че има пропуснати зърна от нея, като оризени зрънца. Защо са разсипани зрънцата? – Защото опаковката е била слаба. Днес ви давам задача да съберете разсипаните зрънца, да ги изчистите от праха и да ги турите отново в книгата. Само така ще възстановите целостта на това, което чухте. Ще кажете, че нямате време да събирате падналите зрънца и да се занимавате с тях. Защо нямате време? – Защото ви предстоят велики работи? Станете като децата, за да се ползвате от всички блага – малки и големи. Ако сте големи, никакъв салон няма да ви събере. Какво ще правите, ако сте големи като Слънцето? Кой салон ще ви събере? При това вие трябва да слушате, каквото ви проповядват. За да влезете в салона и да слушате проповедта на разумните хора, вие трябва да се смалите. Един ден, когато придобиете знанието на Земята, вие ще влезете в големите салони, дето се събират великите същества на Космоса. За малките същества – малки салони, а за големите – големи салони. Във Вселената има грамадни салони, в които се събират съществата на цялата Слънчева система. Тези салони имат такава акустика, че звукът се разнася по целия свят. Който има уши, може да се ползва от това, което се пре-

подава там. Обаче това не се отнася още до вас. Ако преждевременно влезете в тия салони, съвсем ще се объркате.

Според някои учени човешкият мозък е съставен от 3 билиона и 600 милиона клетки. Какво ще стане с главата, ако тия клетки се увеличат и станат големи като вас? – Главата не би могла да издържи на голямото напрежение, което тия големи клетки биха ѝ причинили. Днес, благодарение на своята микроскопичност, те се събират в главата и правилно извършват своята функция. В какъв салон бихте желали да ви се говори: в голям или в малък? – Днес е по-добре да слушате в малък салон, отколкото в голям. В големия салон гласът се разпръсва, а слухът ви още не е толкова развит, за да възприемате добре. Тази е причината, поради която съвременните хора си служат с високоговорители. Всяка права мисъл, всяко право чувство, които човек възприема, не са нищо друго, освен речи, които достигат до ума и до сърцето на човека чрез високоговорители.

И тъй, наблюдавайте сенките на нещата, изучавайте реалността. Наблюдавайте човешкия живот и ще видите защо хората не успяват. Виждате: някой изоре нивата си, посее я и я оставя на произвола на съдбата, не се грижи повече за нея; втори отива на нивата, оплеви житото и се връща у дома си, като го оставя; трети го ожъне и пак го оставя; четвърти го прибере в хамбара си и не мисли повече за него. Най-после дохожда някой, изнася житото от хамбара и една част занася на воденицата, да се смели на брашно, а друга част отново посева на нивата. Като занесат брашното, един се заеме да го омеси: меси го няколко минути и го оставя; дойде втори, омеси го докрай, остави го да втаса и повече не се връща; третият го направи на хлябове и го занася на фурната, за да се пече. Когато хлябът се опече, всички се измиват, обличат се в чисти дрехи и се нареждат около трапезата – с разположение да ядат. Какво показва този пример? – Оттук виждаме, че всеки иска да бъде щастлив, но не знае как да придобие щастието. Щастието е краен резултат. Всеки трябва да върши съзнателно работата си. Един човек не може да свърши всичко сам, но той трябва да бъде буден, да пре-

даде в ръцете на опитен човек това, което сам не може да направи. Между всички процеси трябва да има съзнателна връзка. Всеки човек има право да яде, всеки има право да се стреми към щастлив живот, понеже е взел участие в работата на цялото Битие. Обаче колкото по-съзнателно е работил, толкова по-лесно ще придобие щастието.

Следователно стремете се към щастието и бъдете доволни от живота си. Когато и да е, вие ще придобиете щастието. Какво бихте предпочели: да имате един хубав университет, красиво здание с разкошни аудитории и лаборатории, но професорите да не са добри, или зданието на университета да бъде скромно, а професорите да са знаменити? Животът е тъкмо такъв университет – скромен, но обширен, с добри и прочути професори. Трябва ли да бъдете недоволни от този университет? Земята е велик университет, който всички трябва да следвате с любов. Природата, която ви заобикаля, колкото и да е разхвърляна, представлява велико училище, с богати предметни учения, които помагат за развитието на човека.

Заслужава човек да следва университета на Земята, макар и да минава през страдания. Тук той ще придобие големи знания. Има смисъл човек да прекара няколко страдания – и след това свободно да се грее на слънцето. Кой не е опитал благотворното влияние на Слънцето? Често детето плаче, иска нещо от майка си, и в края на краищата майката го набие и го оставя, не му обръща внимание. Детето излиза на двора, ляга на земята и започва още по-силно да плаче. Като се умори, то заспива. В това време Слънцето гальовно му говори, милва го и му дава щедро от своите блага. Като се събуди, детето се оглежда наоколо, усмихва се на Слънцето и весело отива при майка си. Детето е радостно, защото обстановката около него се е променила. То вижда цветя и плодове около себе си, радва се на изобилието на живота.

Какво показват страданията? – Страданията не са нищо друго, освен картини, в които човек вижда своите незасети градини, ниви и лозя, своите празни къщи, без осветление и канализация, своите празни каси и т.н. Също така той няма

и превозни средства. Какво трябва да правите, за да отидете от едно място на друго? – Пеш ще вървите. Понякога пътуването пеш е за предпочитане пред някое превозно средство. Ще имате възможност да разглеждате местностите, да се любувате на красивата Природа, да се разговаряте със Слънцето.

Сега съберете ориза на едно място, изчистете го добре, за да не остане никакво камъче или пращинка между зрънцата. След това сварете го добре с чиста прясна вода, която да ви събуди. Ако го сварите с вино, всички ще заспите.

Мислете върху оризените зрънца, върху начина на очистването и сваряването им.

17 август 1940 г. , Седемте рилски езера

Изучаване и приемане

Първо послание към коринтяните, 13. глава

Мислете върху изречението „Изучавайте живота, приемайте Любовта.“

За да дойде до положението да изучава живота и да приема Любовта, човек трябва сам да си наложи дисциплина. Трябва ли човек да очаква отвън да го дисциплинират, както железарят туря желязото в огъня и после – във вода, докато го кали и му придаде известна твърдост? За да наострите ножа, трябва да го турите на точилото. За да влезе в работа, точилото трябва да има кръгла форма. Следователно желязото, ножът, точилото, се дисциплинират в ръцете на ковача и на железаря, но човек не трябва да очаква да дойде някой отвън, за да го дисциплинира. Той сам трябва да се заеме с тази работа. Сегашният човек получава много неща наготово. Например храна, дрехи, жилище му се дават наготово. Обаче има неща, за които той сам трябва да се грижи, сам трябва да си ги доставя. Слушате някой да казва: „Трябва да има дисциплина в нашата работа.“ Отде ще дойде дисциплината? – Отвън. Не е прав този човек. Време е човек да се освободи от дисциплината, която му се налага отвън. Всяка външна дисциплина е резултат на временния порядък в живота. Сега иде нов порядък в света, който ще се ръководи от Любовта. Любовта е вътре в човека, а не отвън.

Следователно истинската дисциплина не иде отвън – тя е в самия човек. Той сам ще си наложи какво да прави. Новороденото дете е напълно под дисциплината на майката. Тя го увива в пелени и го развива; тя го къпе, храни и постъпва с него, както намира за добре. Обаче детето плаче, недоволено е от тази дисциплина. Защо? – Защото иде от по-висок свят, дето няма външна дисциплина, външен ред и порядък. Детето се чуди как смеят да го ограничават, да отнемат свободата му. То си спомня своя висок произход и

започва да заповядва. До 4-5-годишната си възраст детето заповядва на майка си, на баща си, на братята и на сестрите си. Никой няма по-голям чин в дома от малкото дете. То е генералът в семейството. То събужда майка си, когато пожелае, заповядва ѝ кога да го храни, кога да го къпе. То държи цялата къща на крак. Обаче колкото расте, то постепенно губи положението си, слиза надолу: от генерал става полковник, подполковник, майор, капитан, поручик, подпоручик, фелдфебел, взводен, и най-после слиза до положението на обикновен войник. Щом стане войник, положението му се изменя. Всички му заповядват и го пращат на работа.

Всички хора се оплакват от положението си и казват: „Какво беше едно време, какво стана днес!“ Какво е станало? – Изгубили сте високото положение, което сте заемали като дете. Някога, като деца, сте били генерали. Като пораснахте, свалиха ви от високото положение, в което сте заповядвали, и ви пратиха в живота, като войник – да работите. Това е в реда на нещата. Като сте били генерали, само сте заповядвали. Сега, като войници, изпълнявате заповеди. От какви хора се нуждае светът: от генерали или от войници? – Светът се нуждае от хора, които изпълняват заповеди, т.е. които работят. Всеки може да издаде заповед, но малцина могат да я изпълняват. И грамофонната плоча може да заповядва, но нищо не може да изпълни. В човешкия живот има много плочи. На всяка плоча е написано нещо. Това, което наричат прераждане, не е нищо друго, освен произвеждане на живота върху плочи.

Всяка плоча представлява един живот. Някой ден човек е неразположен. Защо? – Плочата на неговия живот не е добре написана. Върху нея са отпечатани неща, които внасят неразположение на човешкия дух. След няколко часа поставят друга плоча, с добро съдържание. Като слушате тази плоча, състоянието ви се изменя – вие ставате радостни. После пак сменят плочата – и вие отново ставате скръбен. Дали сте скръбен, или радостен, това се дължи на плочите на вашия живот, през които минавате. Обаче скръбта и радостта, през които минавате, не са още реален живот. В

реалния живот няма радости и скърби. Там няма никакви промени. Реалният живот е Живот на Любовта. Който живее в Любовта, еднакво приема и скърбите, и радостите. Той се радва на скръбта така, както и на радостта. Защо? – Защото чрез скръбта той изучава физическия живот.

Коя е причината за недоволството и за неразположението на човека? Всяко преминаване на човека от приятното към неприятното произвежда недоволство и неразположение. Например неприятно е на човека, когато минава от светлина в тъмнина, от радост в скръб, от добро в зло, от младост в старост, и т.н. Обаче и в приятните неща има предел. Силната светлина става неприятна за очите. Тъй щото понятията *приятно* и *неприятно* са относителни. Ние считаме за приятни неща онези, които са нагодени според законите на Природата. В любовта човек сам трябва да се нагажда. Докато хората те нагаждат, ти си генерал; щом започнеш сам да се нагаждаш, ти си войник. Каква е разликата между генерала и войника? – Разликата е тази, че на генерала всички му служат, а войникът сам си служи. В широк смисъл на думата всеки човек е генерал. Защо? – Защото има двама слуги, които му служат. Това са двата крака, които го носят, дето пожелае. И краката от своя страна са генерали, защото имат на разположение десет слуги – пръстите.

Съвременният човек още не се е научил сам да си служи. Той не е дошъл още до положението на прост войник. Като стане войник, човек сам си служи и няма на кого да се сърди. Той разбира смисъла на живота. Докато е генерал или полковник, човек дава заповеди на по-долните чиновци от себе си, и ако някой не изпълнява заповедите му, той се сърди, иска обяснение защо не са го послушали. Като войник човек сам изпълнява. На кого да се сърди и кого да възнаграждава? Понеже всеки човек има по един генерал в себе си, той се пита: „Какво да правя с моя генерал?“ – Ще го уволниш и ще го оставиш в запас. Истинският войник никога не се уволнява. Защо? – Защото работата започва от него и свършва с него. Генералът има знания, но иска другите да изпълняват това, което той знае и заповядва. За да успява в работата си,

генералът трябва да дойде до положението на войника – сам да изпълнява това, което знае.

За изясняване на известни идеи ние си служим с формата на генерала и на войника. Вместо генерал и войник можем да вземем други форми: господар и слуга. Генералът е господар, който заповядва. Войникът е слуга, който воюва. Слугата е войник, който служи. Те се различават само по оръжието, с което боравят. Човек трябва да бъде въоръжен, но кое е мощното оръжие, с което трябва да воюва? – Мощното оръжие на човека е неговата воля. Покрай това оръжие той си служи още и с оръжието на ума. За да стане истински войник, човек трябва да приложи оръжието на Любовта – най-мощното оръжие в света. Много време трябва да работи човек върху себе си, докато придобие оръжието на Любовта. Мнозина са говорили за магията на Любовта, за нейната сила като оръжие в ръката на човека, вследствие на което всеки се стреми да придобие Любовта. Много естествено! Кой не иска да бъде свободен? Само Любовта освобождава човека.

Докато не е придобил Любовта, човек мисли, че всяко настрояние е любов. Не е така. Любовта не е нито разположение, нито настрояние. Тя не се мени. Ако е топло на ръцете и на краката ви, това не е любов. И ако ръцете и краката ви изстиват, това още не показва, че сте изгубили любовта си. Има студенина, която се причинява от безлюбието, но тя е различна от студенината, която се дължи на електричеството във въздуха. Човек трябва да различава проявите на нещата. Например в детето има нещо чисто, което е проява на Любовта. На тази проява именно майката и бащата, които са генерали на физическия свят, са готови всякога да се подчиняват. Щом детето изгуби чистотата си, родителите вече не му се подчиняват, не изпълняват неговите заповеди. Малко е детето, но докато живее в Божествения свят, то заповядва на родителите си, на братята и на сестрите си. В Божествения свят детето е войник, а родителите – генерали. Слезе ли на физическия свят, детето става генерал, а родителите му – войници. Значи в Божествения свят войниците заповядват, генералите изпълняват. На физическия свят е точно обра-

тно: генералите заповядват, войниците изпълняват.

Един лорд тръгнал с дъщеря си да пътешества по море. Един от слугите им ги придружавал. Случило се, че паракходът, с който пътували, претърпял катастрофа. Лордът, дъщеря му и слугата им успели да се спасят. Качили се на една лодка, която вълните отнесли на един усамотен остров. Тук те прекарвали цели десет години. Те носели в куфарите си малко провизии и жито. Понеже слугата бил селянин, познавал земеделската работа, той разорал земята, след което посадил житото. Тук той заповядвал, а лордът и дъщеря му изпълнявали неговите заповеди. Така те могли да прекарат десет години на острова, без да умрат от глад. По някакво щастливо стечение на обстоятелствата един параход минал покрай острова, взел със себе си лорда, дъщеря му и слугата им, и ги завел в Англия. Тук лордът заел положението си на господар. Той заповядвал, а слугата изпълнявал.

За да не изпаднат в трудности и мъчности, мнозина казват: „Да бъдем религиозни, да бъдем учени, силни, волеви хора.“ Питам: ако религията не е в състояние да ни свърже с реалния свят, защо ни е тя? Ако науката не е в състояние да ни свърже с реалния свят, защо ни е тя? Ако нашата воля не е в състояние да ни свърже с реалния свят, защо ни е тя? Значи волята трябва да свързва човека с физическия свят, сърцето – с духовния, а умът – с Божествения свят. Волята е външната страна на физическия свят, сърцето – външната страна на духовния свят, а умът – външната страна на Божествения свят. В бъдеще, когато се домогнете до вътрешния смисъл на волята, на сърцето и на ума, тогава ще разберете как трябва да се проявят те.

Изучавайте живота, възприемайте Любовета! Днес всички хора говорят за сърцето и за чувствата, които излизат от него. Когато разберат външната страна на чувствата и на сърцето си, те ще знаят какво представлява духовният свят; когато разберат външната страна на ума и на своите мисли, те ще видят какво представлява Божественият свят. Ние можем да заместим думата *разбиране с познаване*. Следователно човек може да работи свободно със своя ум, със своето сърце

и със своята воля, само когато ги познава. Ако човек познава законите, които управляват ума, сърцето и волята, лесно би се справил с мъчнотиите си. Ако пожелае, човек лесно може да се подмлади. Как? – Чрез волята си. Достатъчно е да си внуши някаква положителна, права мисъл, за да разбие всички отрицателни мисли, които е придобил чрез самовнушение. Още от ранна възраст на детето внушават мисълта за остаряване – и то постепенно започва да остарява. Близките му казват: „И това дете ще порасне, ще възмъжее, докато един ден остарее.“ Не допускайте никакви отрицателни мисли в ума си. Докато допускате отрицателното в живота си, вие ту ще придобивате нещо, ту ще губите: ще придобие любовта и ще я изгубите, ще придобие знание и ще го изгубите. Казват, че старите оглупявали. Не оглупяват старите, но понеже знаят да четат само по книга, щом затворят книгата им, те не могат да кажат нищо.

Един от важните въпроси, които интересуват всички хора, са въпросите защо нямат успех в живота си, защо работите им не вървят и какво трябва да правят, за да уредят живота си? На кого работите не вървят добре? – На онзи, който няма приятели. Какво трябва да прави човек, за да придобие приятели? – Той трябва да плаща. Плащането седи в работата. Като работи, човек плаща. Представете си, че влизате в магазина на вашия приятел, за да си купите нещо. Ако нямате достатъчно пари, той сам ще ви предложи да вземете на кредит. Той ви отваря кредит, защото има доверие във вас. Обаче ако влезете в магазина на чужд човек, когото не познавате, той ще ви даде всичко, каквото желаете, но срещу пари. Вие трябва да платите веднага. Той няма доверие във вас, не ви познава.

Ако имате добър, богат и разумен баща, мислите ли, че ще изпаднете в нужда? Казвате: „Къде да намерим такъв добър баща?“ – От вас зависи дали баща ви ще бъде добър, или лош. От вас зависи да намерите добрия си баща. Ако държите в джоба си няколко черешови кокички и не мислите да ги посадите в земята, те всякога ще си останат едни и същи. Вие не можете да познаете какво се крие в тези кокички.

Обаче ако ги посадите в земята, след четири-пет години ще имате няколко черешови дървета, от които ще получите сто-тици килограми череша. Така само ще разберете доброто, което се крие в семките или в костилките на плода. Тъй щото, ако искате да намерите доброто, което се крие в човека, посадете го в земята, покрийте го отгоре с пръст, и след няколко години от него ще израсте голямо дърво със сладки, вкусни плодове. Възможно ли е това? – Направете опит и ще се уверите в думите ми. Всеки, който е садил семена, в края на краищата се е облагодетелствал. Природата възнаграждава щедро всеки, който работи.

Съвременните хора малко успяват в живота си, защото се хранят с консервирани мисли, чувства и желания. Мислите и чувствата могат да се посадят в земята, както и семената. Те крият в себе си динамическа сила, която им дава условия да растат и да се развиват. Кои мисли и чувства са динамически? – Които имат приложение. Ако мисълта ви е Божествена, тя привлича всички добри мисли на хората и ги обединява. Ако чувството ви е Божествено, то привлича всички добри чувства на хората и ги обединява. Ако постъпката ви е Божествена, тя привлича всички добри постъпки на хората и ги обединява. Следователно кооперирайте се с добрите хора, за да си помагате взаимно. Всяка Божествена мисъл, всяко Божествено чувство и всяка Божествена постъпка са общо благо за всички хора. Днес всеки иска да има свои собствени постижения. Това е невъзможно. Няма човек в света, който от началото до края на живота си да е работил сам. Всяко добро дело, всяко постижение е резултат на колективен труд. Ето защо постиженията на цялото са постижения на едного; постиженията на едного са постижения на цялото. За да влезе човешкият живот в права посока, мислите, чувствата и постъпките на хората трябва да бъдат прави.

Това, за което ви говоря днес, е непостижимо още, но трябва да поставите основата му. Ще кажете, че не можете да приложите Любовта сега, но ще я приложите в бъдеще, в друго някое прераждане. Няма защо да отлагате. Това, което предстои на човека да го свърши, той може да го свърши

за един ден, а може и в продължение на много години. За предпочитане е човек да свърши работата си за един ден, отколкото да я отлага. В Божествения живот има само един ден. Като кажете, че можете да свършите работата си за един ден, това значи да живеете в Божествения свят. В човешкия свят обаче за свършване на една работа са нужни много дни. Докато сме на физическия свят, ние свързваме деня с изгряването и залязването на Слънцето. В Божествения свят има ли слънце като нашето? Ако и там има слънце, изгрява ли и залязва ли това слънце? – В Божествения свят слънцето нито изгрява, нито залязва – то грее вечно. Ако залезе, човек не може да остане там. Той слиза на Земята. Не е Божествен свят този, в който Слънцето залязва. Това са отвлечени работи, които нямат нищо общо с живота на сегашните хора.

Като живее на Земята, човек се нуждае от здраво тяло, за да може да свърши добре работата, която му е възложена. Човек не може да бъде здрав, ако мисълта му не е свързана с мисълта на добрите хора. Човек не може да бъде добър, ако чувствата му не са свързани с чувствата на добрите хора. Човек не може да бъде силен, ако волята му не е свързана с волята на добрите хора. Човек не може да бъде вярващ, ако не познава Бога. Какво разбираме под думата *познаване*? Музикантът познава музиката и теоретически, и практически. Той познава на теория всичките музикални правила и закони, а на практика ги прилага. Следователно дето има теория и практика, там има приложение. Обаче теорията сама не създава реалността. Теорията произлиза от реалността. Кой изучава музиката? – Който не я познава. Който познава музиката, той я изпълнява. Някой казва, че трябва да изучава духовния живот. Да изучавате духовния живот – това значи да го прилагате. Що се отнася до Любовта, тя трябва да се възприема, а не само да се изучава. Ако Любовта се изучава, без да се възприема, това е теория.

Като ученици вие трябва да се стремите всеки ден да се свързвате с добри хора от физическия, духовния или Божествения свят. Физическият, духовният и Божественият свят са неразривно свързани помежду си. Те не могат да се проя-

вяват един без друг. Ако се проявява всеки за себе си, това показва, че връзката между тях е прекъсната. Физическият свят е семка, посадена в земята; духовният свят е поникналата вече семка, а Божественият свят е дървото, което дава своите плодове. Следователно и Любовта може да бъде в състояние на семка, току-що посадена в земята. Тя може да бъде в състояние на поникнало растение. Най-после тя може да бъде напълно развито растение, което дава изобилно плодове. Ако човек познава любовта на физическия и на духовния свят, а не познава Любовта на Божествения свят, нищо не е познал. Същото се отнася и до знанието. Истинско знание е това, което иде от трите свята едновременно.

Изучавайте живота, възприемайте Любовта! Значи има какво да учи човек, има какво да възприема. Изучавайте главата, сърцето и тялото си. Който не изучава главата си, не може да познае Божествения свят; който не изучава сърцето си, не може да познае духовния свят; който не изучава тялото си, не може да познае физическия свят. Главата е обект на Божествения свят, сърцето – на духовния, а тялото – на физическия. Познайте Бога с ума си, обичайте Го със сърцето си и служете Му с тялото си. Търсите ли Бога, търсете Го в ума си, а не във някъде. Не поставяйте човека на мястото на Бога, за да му се кланяте. Свещта никога не може да играе роля на слънце. Запалената свещ показва, че Слънцето грее някъде, но тя не е слънце. Докато Слънцето грее, и свещта ще гори; щом Слънцето изгасне, и свещта изгасва. И огънят гори, защото Слънцето грее. Ако Слънцето не грее, и огънят сам по себе си ще изгасне. Обаче огънят не е слънце. Дойдете ли до вашите мисли, чувства и постъпки, гледайте на тях като на проявление на Бога. Те представляват само проявления на Бога, но не и самият Бог. Ако мислите, че в тях е Бог, вие ще се натъкнете на големи противоречия.

Какво ще кажете за мъглата, която ви заобикаля? Защо не можете да се освободите от нея? – Защото любовта ѝ е по-голяма от вашата. Вие се подчинявате на мъглата, защото любовта ѝ е силна. Човек се подчинява на всеки, който има по-голяма любов от неговата. Мъглата ви заобикаля, защото

иска да вземе нещо от вас, но вие не сте доволни. Защо? – Намирате, че има нещо користолюбиво в нея. Вие искате да се освободите от користолюбието на мъглата и да го заместите с нещо по-високо. Какво ще правите, ако мъглата не иска да се вдигне? – Ако мъглата не се вдигне, ние ще се вдигнем и ще я оставим да бъде наследница на голямото богатство в планината.

Като сме дошли на Земята, ние трябва да свършим работата си, и то по най-правилен начин. Трябва ли ученикът да свири по десет пъти на ден една и съща пиеса? – Ако я свири по няколко пъти и желае майка му и баща му да го слушат, той ще ги отегчи. Нека научи добре пиесата си и само тогава да я свири. Излизате ли пред публика, говорете върху това, което най-добре знаете, свирете това, което най-добре сте заучили. После не повтаряйте това, което сте говорили или свирили. Колкото и да е хубаво, щом го повторите, то ще изгуби красотата си.

Изучавайте живота, приемайте Любовта! Като приемате любовта на ближния си, пазете се от използване. Кажете ли ви някой, че ви обича, бъдете внимателни към него, без да го използвате. Някой казва, че ви обича. Ако си позволите да го използвате, ден след ден любовта му ще се намалява. Ще дойде ден, когато нищо не остава от любовта му. Обичайте човека за неговия ум, за неговото сърце, за неговата воля и за благородните му постъпки, без да го използвате. Болният обича здравия, защото може да получи нещо от неговото здраве; бедният обича богатия, защото може да получи нещо от него; невежият обича учения, грешният обича праведния.

Естествено е човек да обича това, което сам той няма, но правилно е да не се стреми да използва благото на другия. Защо? – Защото Любовта не търпи никакво насилие. Доброволно тя е готова да даде всичко, но не чрез насилие. Дето е насилието, там никаква любов не съществува. Любовта не търпи заповеди. Тя сама може да си заповядва, но отвън не позволява на никого да ѝ заповядва. Добре е понякога човек да изпълнява чужди заповеди, но по-добре е, когато сам

си заповядва. Видите ли, че някъде не сте желан, че не ви обичат, не чакайте да ви кажат това, но веднага напуснете къщата на тия хора. Трябва ли да чакате да ви кажат, че не ви обичат? Какво означават думите *не ви обичам*? – Да не обичате никого, това значи, че не можете да му дадете, каквото той иска, нито можете да приемете това, което той ви дава. Защо не искате да дадете и защо не искате да приемете? – Не искате да дадете на никого това, което той желае, защото не е готов да го върне. Не искате от никого нещо, защото не можете да се освободите от него. Той ще ходи подир вас като сянка.

Мнозина се оплакват от живота и от любовта. Защо се оплакват? – Защото били подложени на постоянни промени. Промените са неизбежни. Те не трябва да ви смущават. Горещата свещ е признак на известни промени в Слънцето. Щом стават промени вън и вътре в човека, това показва, че стават промени и в света. Ако в човека не стават промени, и в света не могат да стават. Човек трябва да се радва, докато може да мисли, да чувства и да постъпва. Това показва, че той е проводник на друга мисъл, на други чувства и на други постъпки. На кого е проводник човек? – На Бога. Който е готов доброволно да възприема и предава Божественото, той може да бъде негов проводник. Яви ли се най-малкото колебание в него, той не може вече да бъде проводник на Божественото. Човек може да бъде проводник на Божественото само по свобода и от любов към Истината.

Изучавайте живота, приемайте Любовта! Познайте Бога с ума си, обичайте Го със сърцето си, служете Му с тялото си. Един ден Паганини¹² дал един хубав концерт. Публиката останала възхитена от него и го запитала: „Можеш ли да дадеш същия концерт на три струни?“ Паганини излязъл и свирил на три струни. „Можеш ли да свириш на две струни?“ Паганини свирил на две струни. „Можеш ли да свириш на една струна?“ Публиката очаквала Паганини да даде концерта си на една струна, но той не се явил. Сега и на вас казвам: вие ще слушате концерта на великите музиканти, докато на цигулката има четири, три и две струни. Остане

ли само една струна, никакъв концерт няма да чуете. Следователно видете ли, че на цигулката са останали две струни, спрете там. Не желайте да слушате концерт на една струна само.

Оставям ви да мислите върху този анекдот.

Тайна молитва

18 август 1940 г., Седемте рилски езера

Проветряване

За кого се прави палат: за хората или за животните? За какво е създадена човешката глава: за светлината или за тъмнината? Защо е дошъл човек на Земята: да се учи или да благува? Хората са дошли на Земята да се учат, а въпреки това те търсят щастлив живот. Всички искат да живеят идеално, а завършват с разочарования. Всички искат да имат големи постижения, а в края на краищата или нищо не постигат, или малки постижения придобиват. Защо не успяват? Къде се крие причината за неуспеха на хората? – В самите тях. Те се отклоняват от пътя си и се карат за първи места. Всеки иска да бъде пръв, да заема първо място, всички да му се кланят. Той воюва, бори се с този, с онзи за първо място, докато един ден види, че борбата е била за нищо и за никакво – за кочината. Аз употребявам думата *кочина* в смисъл на живот, пълен с низши желания. Дали сте на първо, или на последно място, не е важно – все нож ви чака. Ако си войник на бойното поле, не е важно къде си – на първо или на последно място – все смърт те очаква. Като живеете и търсите идеални условия, в края на краищата оставате разочаровани, че не сте постигнали желанията си, че хората не се отнасят добре с вас, и т.н. Всички търсят правата си, но не ги намират. Защо? – Защото истинските постижения, както и добрата обхода, са резултат на вътрешни условия.

Следователно искате ли добра обхода от хората, първо приложете тази обхода към себе си. Преди да търсите правата си отвън, първо отдайте правото на своята душа. Ако във всеки човек виждате присъствието на Бога и му отдавате нужното внимание, вие сте на прав път. Обаче ако от човека като форма, като личност, очаквате своето щастие, вие сте на крив път. Коя майка е намерила щастието си в своите деца? Коя мома е намерила щастието си в своя възлюбен? Кой богаташ е намерил щастието си в парите? Кой учен е намерил щастието си в знанието? – Майката загубва децата си, а с

това загубва и очакваното щастие. Възлюбената е изоставена от своя възлюбен, богатият изгубва богатството си, ученият изгубва знанието си. Кой каквото е придобил и на което е очаквал, може да го изгуби за един ден и да стане нещастен. След всичко това слушате, че всеки търси своето право. Какво право може да ви се даде? Има нещо, което човек може да постигне, но правото си – никога.

Какво можете да получите от мъглата, която ви заобикаля днес? – Нищо не можете да получите. Защо? – Защото мъглата взема, но нищо не дава. Ще кажете, че искате да постигнете идеалите си. Колкото можете да хванете мъглата, толкова ще постигнете идеалите си. Това не показва, че идеалите ви са непостижими или нереални. Реални са идеалите ви, но те бързо минават и заминават, не можете да ги следвате. Вие се държите за техните сенки, а сенките са далече от реалността. Ще кажете, че и сенките, и реалните неща са все от Бога дадени. Ако това е така, защо се карате? Божиите работи не произвеждат никакъв спор. Когато спорят, хората са далече от Истината, далече от Бога. След това ще кажете, че всичко произтича от Бога. За онзи, който разбира нещата, всичко е от Бога. За онзи, който не разбира нещата, нищо не е от Бога. За мъдреците няма зло, няма и добро – всичко е Любов. За глупавите обаче има и добро, и зло. Вън от Бога няма никакви постижения. Вън от изпълнението на Волята Божия няма постижения. Тъй щото който очаква резултати, трябва да работи с Божественото. Той трябва да живее във високите сфери на живота, дето няма мъгли и облаци. Мъглата е резултат на човешкия живот. Когато в съзнанието на човека падне мъгла и умът му се заоблачи, нищо друго не му остава, освен да се качи горе, над облаците, или да слезе долу, под тях. Някои се страхуват от мъглата, но те не знаят, че има по-страшна мъгла от физическата. Например има религиозна, научна, обществена мъгла, и т.н. Как ще се справите с тези мъгли?

Съвременните хора нямат успех в живота си, нямат големи постижения. Защо? – Защото не работят с беззаветна, безкористна любов. Те мислят, че се обичат едни-

други. Аз вярвам в тяхната любов само ако обичат Бога. Ако не Го обичат, любовта им към хората е подобна на огън, който е ценен, докато гори. Щом изгори, нищо не остава от него. Кой би желал такава любов? При любовта на съвременните хора всичко изчезва. Коя къща е останала от началото на живота досега? Кое тяло е останало безсмъртно? Докато живеете само на физическия свят, нещата ще се явяват и ще изчезват. Като знаете това, какво делите на Земята? За какво се карат хората?

Днес всички хора се карат за първенство, всеки иска да заеме първо място. Влизате в една къща и виждате, че всички се карат за първо място. Всеки счита това място за своя собственост. Каква собственост е тази, когато всеки по-силен от тебе може да те измести? Какво представляват човешките къщи в сравнение с широкия и възвишен свят над нас? – Те са малки кочини, в които всички пъшкат. Наистина, всички хора са недоволни от положението си. И свинята живее в кочина, но не по нейно желание – господарят ѝ я затворил. Пуснете свинята в гората, да живее на свобода, и вижте няма ли да бъде доволна. Понеже се е родила в кочина, тя мисли, че по-хубав апартамент от нейния не съществува. Обаче ако се намери в гората, тя ще разбере преимуществото на свободния живот.

И тъй, ако искате да напуснете кочината, приложете чистата, безкористна Любов. Само Любовта ще ви даде правилно разбиране за живота. Тогава ще видите, че нито първото място, нито голямото богатство крият в себе си някакво благо. Ако е въпрос за блага на живота, ще знаете, че благото на едного е благо за всички. Тогава и нещастieto на едного е нещастие за всички. Погрешката на едного засяга всички. Например някой върви по улиците, захласнал се е някъде и удря крака си в камък. Той пада на земята, но веднага близките му се притичват на помощ. Те го вдигат на ръце, занасят го някъде да легне и започват да го лекуват. Тук се вижда участието на цялото. Той е ударил само крака си, но цялото тяло усеща болката. Когато частта страда, и цялото страда. Това е закон. Като знаете този закон, бъдете внимателни,

защото като ударите крака си, вие причинявате болка освен на себе си, но и на своите близки. За да бъдете изправни в отношенията си към Бога, прилагайте любовта си еднакво към всички хора. Щом пазите това правило, и хората ще се отнасят добре с вас. Каквото е вашето отношение към хората, такова ще бъде и тяхното отношение към вас.

Следователно прилагайте Любовта, за да живеете добре. Христос проповядваше Учението за Любовта и казваше: „Син Человечески не дойде да Му служат, но сам да служи.“ Значи Любовта подразбира служене. Служете от любов съзнателно. Не се страхувайте и не съжбялявайте, че сте сгрешили. Ако направите някаква погрешка, изправете я. Ако в дома ви дойде някой човек, към когото нямате разположение, вие не го приемате добре. Това не е по закона на Любовта. Като съзнаете погрешката си, ще я изправите. Как ще я изправите? – Като дойде още един път същият човек в дома ви, вие ще го нагостите добре, ще му услужите с нещо и ще го поканите пак да ви посети. За да изправите погрешките на миналото и настоящето си, постъпвайте винаги с любов. Любовта урежда всички неща по най-лек и красив начин. Вървете по закона на Любовта, за да се ползвате от помощта на всички хора. Щом излезете от закона на Любовта, близките ви ще се отдалечат от вас. Не мислете, че като живеете в закона на Любовта, няма да имате противоречия. И в любовта има противоречия, но в тях се крие нещо велико. Казано е, че любовта разрешава противоречията; любовта изключва противоречията. Това означава, че любовта се справя с противоречията по лек и правилен начин. Любещият е изложен и на противоречия, но той приема всичко с радост.

Учените на миналото са търсили начин да превръщат неблагородните метали в благородни и простите камъни – в скъпоценни. Какво представляват неблагородните метали и простите камъни в човешкия живот? – Това са погрешките на хората. Задачата на съвременния човек е да превърне своите погрешки и слабости в добродетели, т.е. в благородни метали и в скъпоценни камъни. Когато Любовта влезе в човека, ще превърне погрешките и слабостите им в

благородни метали и в скъпоценни камъни. Няма да остане погрешка и слабост в човека, които Любовта да не превърне в злато и диамант. Тя ще облагороди всичко неблагородно и ще превърне живота от ад в рай. Любовта е алхимичният камък и жизненият еликсир на всички времена и епохи.

Приложете Любовта разумно, без да очаквате животът ви да се нареди добре изведнъж. И при любовта ще имате мъчнотии, но ще ги понасяте с радост. Любовта няма да налее знанието в главата ви изведнъж. Постепенно ще придобивате знания и всеки ден ще се убеждавате във великата Истина на живота. Щом се домогнете до Истината, ще се освободите от всички земни и духовни противоречия. Значи Истината освобождава човека, а Любовта го учи да живее правилно.

Като ученици вие трябва да се вглеждате в отношенията си, за да знаете как да постъпвате с всеки човек. Дойде ли някой човек при вас, приемоте, че е изпратен от Бога. Щом сте убедени в това, вие трябва да му покажете пътя към Бога. Какво значи да отправите човека към Бога? – Това значи да го изпратите при Любовта – тя да го научи как да живее. Христос казва:

Никой не може да дойде при Мене,

ако Отец Ми не го е привлякъл.

Никой не може да отиде при Отца Ми,

ако Аз не му покажа пътя.

Значи смисълът на живота седи в това, човек да отиде при своя небесен Баща. За да отидете при Баща си, вие трябва да намерите пътя. Любовта е път, който води човека от физическия живот в Божествения. Без любов никой не може да пристъпи към Бога. Кое дете може да отиде при майка си: живото или мъртвото? – Живото дете, което носи живот в себе си, може да отиде при майка си. Мъртвото дете не може да намери майка си. Защо? – Защото смъртта символизира безлюбието. Животът от своя страна представлява Любовта. И най-лошият живот е проява на Любовта, макар и на най-малката. Щом живее, човек проявява любовта си. Като проявява любовта си, той трябва да бъде готов да приема всичко с

любов и да върши всичко от любов. Умиращ ли, ще умираш с любов; страдаш ли, ще страдаш с любов. Всички мъченици страдаха с любов. Те отиваха на гилотината с любов и със съзнание, че отиват при своя небесен Баща. Те знаеха, че щастието не е на Земята. На Земята човек е затворник, изпратен на заточение. Отсега нататък човек трябва съзнателно да работи за освобождението си, за да се върне от заточение.

Сега, като казвам, че сте изпратени на заточение, това не подразбира, че животът е лош. Погрешките и слабостите на хората внасят дим, мъгла и облаци в съзнанието им. Погрешките и слабостите внасят нещо твърдо, кораво в сърцето им. Какво трябва да направят, за да смекчат сърцето си? Какво прави българинът, когато иска да омекчи конопа? – Той го кисне във вода. Направете същото и вие. Турете погрешките и слабостите си във вода, за да киснат известно време. Всички погрешки и слабости накиснете във вода, не ги връщайте в София. Бъдете безпощадни към тях. Кой колкото коноп има в себе си, да го накисне във вода. Няма човек в света, който да няма коноп в себе си. Накиснете конопа добре във вода, турете отгоре няколко камъка и го оставете. Като се върнете идната година, ще видите, че той е омекнал вече и е готов за работа.

И тъй, като сте дошли на Земята, вие трябва да учите. Земята е велико училище, в което ви се преподават уроци, които трябва да изучавате с любов. Каквото научите, трябва да е научено добре. Ще дойде изпитната комисия да види какво сте научили. „Ама не ми се учи.“ – Това е твоя работа. Комисията е строга и възискателна. Ако не знаеш, ще ти пише единица; ако знаеш, ще ти пише шест. „Не може ли учителят да ми пише шест от любов?“ – Учителят пише шесторка на ученика си с любов, но само ако ученикът е изучавал предмета му с любов. Безлюбието на ученика е минус, любовта на учителя – плюс, но при събирането плюс и минус се унищожават. Два плюса дават нещо. Тъй щото искате ли да постигнете нещо, нека Любовта бъде подбудителна причина на мислите, на чувствата и на постъпките ви. Дето е Любовта, там е свободата. Правете всичко по любов, т.е. по свобода, а

не чрез насилие.

Живейте помежду си по любов, за да не става нужда да се карате и да търсите човек отвън да ви примирява. Никой никого не може да примири. Представете си, че двама души пътуват по планината и единият от тях изкълчи десния си крак. Той не иска да остава назад от приятеля си и търси някой да му помогне. Да му помогнеш, това значи да го примириш, т.е. да възстановиш здравословното състояние на крака му. Да смениш болния му крак със здравия крак на приятеля му, това е невъзможно. Какво мога да направя аз? – Щом дойде тази работа до мене, аз ще наместя крака му, ще го превържа и ще го поставя известно време да лежи на едно място. „Ама ще закъснея в пътя си. По друг начин искам да ми се помогне.“ – Щом си изкълчил крака си, друг начин няма. При сегашния порядък на живота, щом някой изкълчи крака си, неизбежно ще страда и ще изгуби известно време, докато болките съвършено изчезнат. Единственото нещо, което мога да направя в случая, това е да го предпазя да не изкълчи крака си.

И тъй, искате ли да се примирите, ще знаете, че при сегашните условия на живота това е невъзможно. Например ти обиждаш себе си. Как ще се примириш? Кой ще бъде посредник да те примири? Ти направиш една погрешка и търсиш виновника вън от себе си. Тогава как ще се примириш със себе си? Виждаш, че вината за погрешката е в тебе, но как ще се примириш? Първата работа е да признаеш, че вината за погрешката лежи в тебе. Като излезеш от заблуждението, че друг е виновен за погрешката, ти си отваряш път към великия свят. После ще се яви въпрос за примиряване със себе си.

Време е хората да се освободят от заблужденията си и тогава да започнат правилно да работят. Защо трябва да ви заблуждава някой, че е запалил огън, на който всички хора могат да се грееят? – Това не е вярно, нито е възможно. Бог е запалил голям огън – Слънцето, от което излизат всички огньове. Грейте се на големия огън – на Слънцето. Ползвайте се от неговата светлина и топлина. Докато Слънцето

грее, приятно ви е. Докато хората се отнасят добре с вас, приятно ви е. Щом започнат да говорят строго, да ви се карат, вие сте недоволни. Учителят има право да бъде строг с учениците си. Той има право да им се кара. Строгийт тон не е нищо друго, освен проветряване. Той отваря прозорците да стане проветряване на въздуха. Когато пали огън, човек духа. Духането е пак проветряване. По този начин той разпалва огъня. Като се запали огънят, духането престава. Духане или проветряване става и в умовете, и в сърцата на хората. Без проветряване не може. Като се проветрява умът, мислите на човека се проявяват. Като се проветрява сърцето му, чувствата се ободряват. Каквото и да прави, човек не може да се освободи от проветряване. Той трябва да знае, че щастие на Земята няма.

Казвате: „Какво да правим, за да се освободим от погрешките си, та да не става нужда да ни проветряват?“ – Вие трябва да постъпвате с погрешките си така, както с нечистите дрехи. Какво правите с нечистите си дрехи? – Перете ги: поставяте ги в топла вода и ги изтърквате със сапун. Така изтъркани, оставяте ги известно време да киснат във вода. После ги перете с вода. След това сменяте водата, изпирате ги два-три пъти в чиста вода и сапун. Като се изперат, изплаквате ги в чиста вода и ги туряте на слънце да съхнат. Не давайте дрехите си на чужди хора, сами си ги перете.

Както перете дрехите си, така ще перете и своите погрешки. Докато не се научите сами да си служите, вие никога не можете да изправите погрешките си. Докато сте генерали и заповядвате на другите, уволнение ви очаква. Като станете войници, вие сами ще си служите с онова, което имате. Като войници вие сами ще проветрявате стаите си, сами ще проветрявате мислите и чувствата си. Като войници вие сами ще си заповядвате и сами ще изпълнявате. В това седи силата на Божественото начало в човека.

Тайна молитва

19 август 1940 г., 6 ч., Седемте рилски езера

Единство в Любовта

Светът е изложен на постоянни промени. Благодарение на външните промени, ние виждаме, че стават промени и в самия човек. Детето се ражда малко, безпомощно, слабо, но постепенно расте, развива се и се изменя. Майката гледа детето си и казва: Колко е пораснало, колко се е изменило моето дете! За да не се натъква на противоречия, майката трябва да знае, че детето ѝ не е нейно. То принадлежи на Бога. Бог изпита любовта на Авраам чрез сина му. Той му заповяда да заколи единствения си син и да Му го принесе в жертва. Аврам не се поколеба – вдигна нож и пристъпи към любимия си син. Той издържа изпита си. Една ръка задържа ножа в въздуха и, вместо сина си, той принесе друга жертва на Бога. Бъдете готови и вие да пожертвувате всяка Божествена мисъл в себе си за Бога, на когото тя принадлежи. Щом сте готови на такава жертва, тази мисъл ще остане завинаги при вас. Само чрез любовта си към Бога вие придобивате истинско знание. Любовта предшества знанието.

Реката тече, но това не зависи от нея. Понякога реката приижда и прелива коритото си. И това не зависи от нея. Същото се отнася и до човека. И човек се натъква на неща, които не зависят от него. Той не може нито да ги измени, нито да спре техните прояви. Следователно, правете само това, което зависи от вас. Не се грижете за неща, които не зависят от вас. Тях Бог ще направи. Искате ли да имате хубава кола, кажете на някой майстор колар да ви направи такава. Как ще я направи, това не е ваша работа. Вие не можете да учите художника, как да рисува. Не учете земеделеца, как да сее житото. Той знае, че житните зрънца не се нуждаят от много пръст. Турите ли им повече или по-малко пръст, отколкото трябва, вие ще ги изложите на големи мъчности.

Съвременните хора искат да се освободят от мъчнотиите си. Не е въпрос да се освободят от мъчнотиите, но да не ги увеличават или намаляват. Ако ги увеличават, те ще пшкат

под тежестта им и не могат да се развиват; ако ги намаляват, те съвсем ще оголеят. Мъчнотиите са необходими за човека дотолкова, доколкото той може да работи с тях. За всеки човек е определено, колко мъчнотии може да носи. На човека е определено, с какви възможности ще разполага и при какви условия ще живее. Човек има условия за работа, но ако е глупав, не може да ги използва. Като поумнее, той търси условия, но вижда, че ги е изгубил. Тогава той съжалява за изгубените условия. По-добре е човек да поумнее, преди да е изгубил благоприятните условия. Добрите условия не са нищо друго, освен царския произход на душата. Не уповавайте на своя царски произход, за да не изгубите условията си преждевременно. Уповавайте на своя ум, на своето сърце и на своята воля за да използвате условията, които ви са дадени. Приемете любовта и работете с нея, за да развивате вложените във вас дарби и способности.

В приемането и в прилагането на любовта пазете следното правило: любовта към Единния е любов към всички. Който люби Единния, а не люби всички, той е на крив път. Всички трябва да обичат Единния, а Той – всички, т. е. множеството. Когато обичате Бога, помнете, че това е любовта на всички същества. Като обичате хората, това е любовта на Бога към тях. Който обича само Единния, той може да обича всички. Щом обича всички, той може да обича и Единния. Това са възможности за всеки човек. Когато изявява любовта си към всички, Бог учи хората, как трябва да обичат. Ако мислят, че със своята любов могат да стигнат високо някъде, те се самозаблуждават. Както бащата и майката обичат всичките си синове и дъщери, така и Бог обича всички хора. Любовта на синовете и на дъщерите към родителите ни дава представа за любовта на мнозинството към Бога. Любовта на родителите към децата ни дава представа за любовта на Единния към всички. Който проявява любовта си правилно, той обича човека заради онова вечно начало в него, а не заради неговите знания, способности, добродетели и т. н. Любовта е проява на онова начало, което хората не познават. Без любовта Бог остава незнаен.

Любовта приближава хората, не по физическо разстояние, а по връзка между душите. В духовно отношение, които се обичат, те са близо един до друг. Ако не се обичат, те са далеч. Като се мразят, хората живеят в тъмнина. Следователно, искате ли да живеете в светлина, обичайте се.

Мнозина се страхуват да не изгубят любовта си, да не я открадне някой. Любовта нито се губи, нито се придобива. Невъзможно е любовта да се изгуби. Обаче, човек се отваря и затваря за любовта. Това, което наричате загубване на любовта, ние го наричаме затваряне на човешкото сърце за любовта. Отворете широко умовете и сърцата си за любовта, за да се познаете, да разберете истинската свобода. Любовта е най-тежкото и най-лекото нещо в света. Ако искаш да обсебиш Любовта, да я държиш само за себе си, тя става по-тежка и от Земята, и от Слънчевата система. Ако си доволен от най-малките прояви на любовта и си готов да я споделиш с всички хора, тя става толкова лека, че можеш да я носиш всякога със себе си, без да усещаш, че носиш нещо. И тъй, искате ли нещо от Бога, помолете се веднъж и повече не настоявайте. Той знае нуждите ви и е готов всякога да ви помага.

19 август 1940 г., 9 ч., Седемте рилски езера

Неоцененото богатство

Исаия, 64. глава

В живота на съвременните хора съществува едно голямо богатство, за което те не подозират. Ако го знаеха, те щяха да бъдат кандидати за него. Всички хора са слушали да се говори за това богатство, но под много прозаично име, вследствие на което не са гледали на него като на нещо ценно. Кое е това богатство? – Недоволството. Дето и да отидете, навсякъде ще срещнете недоволни хора. Защо са недоволни? – Защото търсят нещо, което никъде не съществува. Мнозина мислят, че са дошли на Земята да благуват, и ако не намерят това, което очакват, стават недоволни. Много естествено, че човек не може да намери всичко, каквото желае. Например някой може да иска мляко от птичка. Ще намери ли? – Не може да намери. Днес никъде не можете да намерите птиче мляко, а дали някога ще намерите, това е въпрос. Обаче сега има вече масло от чесън, с което лекуват различни болести. Едно време чесново масло не съществуваше. Едно време чесънът минаваше за нещо просто, малцина го употребяваха, а днес и най-образованите хора го ядат. Лекарите препоръчват чесъна за лекуване на много болести.

Казвам, че недоволството е едно от големите богатства. Защо? – Защото всички хора стават недоволни, след като минат през големи изпитания и мъчнотии. Детето расте, става ученик, слуша лекциите на своите учители и професори за създаването на света. То се занимава с различни изчисления, решава задачи по математика и геометрия. Докато е в теориите на науката и на живота, човек е доволен: той мисли, че се намира в рая. Щом влезе в опитната страна на нещата, той вижда, че теорията не се съгласява с практиката и започва да става недоволен. Младата мома и младият момък си теоретизират как ще живеят, как ще си помагат. Докато се оженят, те си пишат любовни писма, доволни са

от живота. Щом се оженят, теорията им пропада и те стават недоволни. Защо? – Всеки търси своето право.

Всички хора се оплакват от неправдата на живота. Преди всичко човек трябва да бъде справедлив към себе си, т.е. към своите мисли, чувства и постъпки. Често човек мисли, чувства и постъпва не така, както трябва, и изпада във вътрешна борба. Докато момата и момъкът не са женени, те мислят, че са от Бога създадени, че по-добри и благородни същества от тях няма, но като се оженят, виждат, че са се излъгали, че са изгорели. Те търсят начин да се освободят един от друг. В края на краищата и двамата отстъпват. Те намират, че заради доброто, заради съдържанието, което Бог е вложил в тях, могат да се търпят. И домакинята, като готви, постъпва по същия начин. Като пържи нещо в тигана, тя случайно се изгаря и решава да го захвърли настрана. Обаче като види съдържанието в тигана, тя си казва: „Заради доброто и хубавото ще търпя болката и ще си продължа работата.“

Като не разбират дълбокия смисъл на нещата, мнозина запитват защо даден човек постъпва по един, а не по друг начин. Каквито обяснения и да се дават, пак ще останете недоволни. То е все едно да питате защо водата тече, защо вятърът вее, защо Земята се върти, и т.н. Много научни теории обясняват движението на Земята около оста ѝ и около Слънцето, но и те не са задоволителни. Това са повече предположения. Ние живеем в свят на големи противоречия. Всички обикновени хора, даже и великите, са дошли на Земята, за да изпият горчивата чаша на страданията и след това да си заминат. И в рая даже първите човеци опитаха горчивината на живота. Там имаше две дървета: Дърво на живота и Дърво за познаване на доброто и на злото. Защо Бог постави дървото на доброто и на злото в рая? – Като предметно учение. Той каза на първите хора: „Ще изучавате това дърво, без да ядете от него.“ Вие можете да изучавате свойствата на отровите само външно, без да ги употребявате вътрешно. Например вие можете да употребявате сярната киселина външно само, за чистене на металически предмети, за получаване на различни съединения. Приемете ли я вътрешно, тя ще ви

изгори. Пазете се от отровите, били те физически или психически. Лошите и отрицателни думи са психически отрови, които причиняват големи пакости. Не е лесно човек да се справи с една психическа отрова. Защо трябва да казвате на човека, че е нечист, че е груб, че няма любов и т.н.?

Кой човек днес има такава любов, каквато трябва? Кой човек се е пожертвал от любов за други хора? Като насилват някого, той се жертва, но тази жертва не е доброволно дадена. Така се жертват и кокошката, и овцата, и рибата. Много жертвоприношения има в света, но те стават чрез насилие, а не доброволно. Човек страда, но не доброволно. Възлюбената страда от своя възлюбен, но не доброволно. Тя пъшка, мъчи се, търси начин да се освободи от него. За предпочитане е възлюбената да напусне къщата на своя възлюбен, отколкото цял живот да се карат и да се гледат накриво. Друг е въпросът, ако тя може доброволно и с любов да остане при него, за да делят скърбите и мъчнотиите в живота. Тя седи при него и си мисли, че ще го възпита, че ще го облагороди. Лъже се тя. Невъзможно е да възпита един човек, ако той сам не желае да се възпита. Ако момата успее да възпита възлюбения си, ще получи голямо възнаграждение. На Небето е определена голяма премия за този момък или за тази мома, които успеят един друг да се възпитат. Това е задача, дадена на човека. Досега никой не е решил задачата.

Йоан Веслей, виден английски реформатор и проповедник, почувствал, че е сам в света, както Адам се е почувствал в рая, и си казал: „Господи, добра работа си ми дал, но ако ми дадеш една другарка, с която да се разговарям, ще проповядвам още по-добре.“ Молбата му се чула и след време той се оженил. На третия ден след женитбата си той казал на един от добрите си приятели: „Не струва човек да се жени.“ Скоро след женитбата му дошъл един от неговите ученици да го пита добре ли ще направи, ако се ожени. „Намерих – казал ученикът – една добра мома между сестрите, много набожна и предана християнка. Вярвам, че с нея ще живея добре.“ Йоан Веслей му отговорил: „Момата е добра – с Христа може да живее добре, но не и с тебе.“

Сегашният свят е пълен с погрешки. Човек трябва да бъде буден, за да не повтаря погрешките на света. Навсякъде виждате картини, в които има много погрешки. Защо трябва да мислите, че са идеални? Кое е хубаво, трябва да признаете, че е хубаво, но погрешката си е погрешка, няма защо да затваряте очите си пред нея. Казано е в Писанието, че Бог твори нов свят – ново небе и нова земя. Сегашният свят трябва да мине през огън, за да се пречисти и претопи. Вгледайте се в отношенията на хората, за да видите колко са изопачили живота си.

Двама братя, съседни, говорят за любов, за братски отношения, за християнство, а са вдигнали помежду си голяма ограда или бодлива тел, за да не объркат границите си. Две сестри живеят заедно, но една за друга говорят лошо. Едната е богата, другата – бедна, но не си помагат. Достатъчно е да се вслушате вечер в човека, когато остане сам, за да чуете оплаквания, мърморене, недоволство. Като слушам с радиото си тия неща, казвам, че това са актьори, на които добре плащат. Някой е написал голяма житейска драма и хората играят ролите на действащите лица. Защо се оплакват от ролите си? Някой не ви е заставил насила да играете една или друга роля. Всеки актьор е добре платен. Колкото е подаровит, по-добре му се плаща. Виждате, че някой цигулар свири. Вие отивате да го слушате. Казвате, че е велик цигулар. Велик е наистина, за една вечер получава 50-60 хиляди лева. Защо е виден този цигулар? – Защото получава много пари. Предназначението на музиканта не седи в събирането на пари. Според мене виден цигулар или музикант е този, който, като свири в някой град, дето хората се карат, може да внесе поне за една седмица братски и приятелски отношения между тях. Не може ли да направи това, той не е още истински музикант.

Съвременните хора очакват да получат нещо от света, но нищо няма да получат. Какво получава старият вол от господаря си, на когото години наред е орал нивата? Като остарее волът, господарят му ще каже: „Няма смисъл да храня този стар вол, ще го заколя, месото му ще продам, а от кожата му

ще си направя цървули. Добре е да имам спомен от вола, който е работил заедно с мене на нивата.“ Господарят има много спомени от вола, но какъв спомен има волът от господаря си? – Той помни добре остена, който се забивал на гърба му. Той си казва: „Това било християнски свят!“ Наистина, това е християнски свят, който само се бие. Отворете Библията и четете какво пише за еврейския народ, който минаваше за избран от Бога. Евреите постоянно воюваха с езичниците. Правоверни и езичници се биеха и всеки се обръщаше към своя Бог с молба да победи неприятеля си. И днес християнските народи се бият, опустошават цели градове и села, избиват мирното население, избиват се едни други. След всичко това всеки очаква резултат. Всеки иска да знае кой ще излезе победител в тази война.

Два вълка се борят за една овца. Тя стои настрана и гледа кой от двамата ще победи. Минава един човек покрай овцата, вижда я, че стои, наблюдава кой ще излезе победител и казва: „Слушай, плюй на краката си и бягай. Няма какво да чакаш да видиш края на войната. Когато войната се свърши, нищо няма да остане от тебе. Докато кожата ти е здрава още, бягай.“ Така може да се каже днес на всички хора, до които огънят още не е дошъл. Не чакайте да видите кой ще победи, но стойте далече от огъня, за да не ви засегне. Когато войната свърши, вълците ще се огледат и ще кажат: „Напразно се бихме, овцата я няма.“

Сегашните хора живеят в един свят на големи противоречия, в който злото царува, а доброто слугува. Докато злото царува, страданията и нещастията са неизбежни. Сега се създава нов свят, с нов ред и порядък, в който доброто ще царува, а злото ще слугува. Някои очакват този свят да дойде вече. Те го очакват преждевременно. Злото не иска да отстъпи царството си. То има още работа – има да взема от света. Докато не получи своето си, злото няма да отстъпи. Вижте какви дълбоки корени е пуснало злото в света. Днес мнозина мислят, че като наругаят някого, ще го оправят. Днес навсякъде виждате насилието да управлява, но светът не може да се оправи чрез насилие. Какво може да донесе насилието?

Ще кажете, че чрез насилието човек учи, опитности придобива. Каква опитност ще придобие момата от своя възлюбен? Тя казва: „Изгорих се малко, но поне го опознах.“ Десет момци ще я обикалят – и десетте ще я изгорят, а тя мисли, че е придобила някаква опитност. Десетте ще я изгорят по различен начин, а тя пак няма да ги разбере. Змията ще те ухапе по един начин, кучето – по друг, комарът – по трети начин, но ти все ще бъдеш хапан и нищо особено няма да научиш. Ако мислиш, че ще узнаеш какво нещо е хапането, лъжеш се.

Едно нещо трябва да знаете: злото царува в самия човек, а не вън от него. Външните условия са причина да се прояви злото навън, да излезе от човека, за да види какво се крие в него. И най-кроткият човек може да бъде предизвикан да прояви злото в себе си и да ухапе. В стремежа си да се самозапази човек може да убие човека.

По какъв начин трябва да се оправи светът? – Единствената сила, която може да оправи света, е Любовта. Прилагали ли сте Любовта, за да видите как действа тя? Мнозина си служат със силни средства, но вместо добро те са причинявали зло. Защо? – Количествата на силните средства са били големи. Те са ги използвали като лекарства, но са ги употребили в голямо количество. Не увеличавайте дозата на силните лекарства. Който си служи с Любовта, той трябва да знае каква доза да употреби от нея. И злото, и доброто трябва да се употребяват в умерено количество.

Една от причините за злото в света е, че хората са дошли по-близо един до друг, отколкото трябва. С това те изменят пътя на движението си. Когато дървото дойде до огъня, то непременно ще изгори. „Какво трябва да правим, за да избегнем злото?“ – Да се отдалечите от него. Казано е в Писанието: „Отдалечете се от злото.“ Единственото нещо, което може да спаси света, седи в отдалечаването от злото. Човек трябва да застане на такова място от злото, че да не изгаря, но да се ползва от него. Засега злото като мощна сила е потребно. Понеже злото господарува в света, вие трябва да се учите от него. Всички хора казват, че не обичат злото, а всъщност

правят зло. Значи, макар и несъзнателно, те го обичат. Може ли човек да прави нещо, което не обича? Човек дава път и на злото, което е вън от него. Той възприема някоя лоша мисъл в ума си или някое лошо чувство в сърцето си, храни ги известно време и след това ги изнася вън от себе си. Човек трябва да има будно съзнание, за да не допуска злото в себе си, да не дава в услуга на злото нито устата, нито ума, нито сърцето си.

Като четете 64. глава от Исаия, виждате, че и той се е натъкнал на злото между хората, вследствие на което е изпада в противоречие. Исаия казва за Господа:

*Ето, Ти си се разгневил,
защото ние сгрешихме. (5. ст.)*

Исаия се ужасява от злото в човека, което е причина за погрешки и престъпления. И тогава предава думите на Господа: „Дръжте злото вън от себе си, за да не грешите.“ Искате ли да не грешите, човек трябва да държи злото и всички отрицателни прояви на естеството си вън от себе си. Това значи той да се очисти от злото. Страшно е положението на човека, който е влязъл в областта на злото. И светията, който стои високо над обикновените хора, изпитва ударите на злото. И той минава през голяма вътрешна борба, докато се освободи от злото и от противоречията в живота. Много работа се иска от човека, докато се справи с жестокостта на своето сърце. Виждате, че няколко малки деца стоят пред едно коритце, в което има сипани зрънца за птички. Те държат коритцето с една връв и чакат да дойде някоя птичка, за да си клъвне от зрънцата. Външно децата са мили, кротки, но те замислят нещо жестоко за птичката. Щом дойде някоя птичка при коритцето, те веднага дърпат връвта и тя остава под коритцето. После ѝ се радват. Защо? – Защото ще я опекаат. Мома или момък си пишат любовни писма: „Ти си моето щастие, без тебе не мога да живея.“ Докога не могат един без друг? – Докато дръпнат връвта. Който пръв е хванал птичката под коритцето, ще я опече и ще я опита. След това жената казва: „Жесток е моят мъж!“ – Какъвто е той, такава е и тя.

Коя е причината за жестокостта между хората? – Безлю-

бието. Когато Любовта царува между хората, те не се измъчват. Любовта учи хората на законите на смаляването и на разширяването. Като знае да се смалява, човек може да влезе и в най-тясна стая, без да ограничава другите. Представете си, че в малка стая трябва да живеят сто души. При обикновените условия на живота, докато хората имат големи форми като сегашните, това е невъзможно. Обаче при закона на Любовта това е възможно. Как? – Ще се смалят, ще станат малки като пчели. Не могат ли сто пчели да влязат в една малка стая и да бъдат доволни? Изобщо Любовта учи човека кога да се смалява и кога да се уголемява. Големите и многото желания правят човека голям. И на широко да го туриш, все му е тясно. Малките желания смаляват човека. Той е доволен и на тясно, и на широко.

Днес Бог изисква от всички хора да Му служат, да бъдат проводници на Неговата Любов. Защо е нужно човек да служи на Бога? – Защото само по този начин той ще изучи законите на Любовта. Без любов няма живот, няма щастие, няма здраве. Ако не приемат Любовта, хиляди години още хората ще се пържат в собственото си масло, както сега. Днес мъчно се прилага и възприема Любовта. Защо? – Не са готови още хората за нея. Който обича, не знае как да обича; когото обичат, не знае как да оцени Любовта.

Какво виждаме в любовта на съвременните хора? Някоя млада мома обича един момък. Той е доволен от любовта на момата, уважава я, радва ѝ се. Докато не се е оженил за нея, той се радва и на майка ѝ, и на баща ѝ – цени ги; щом се ожени, уважението към родителите на възлюбената му изчезва. Същото прави и момата. Докато не се е оженила за своя възлюбен, тя уважава и цени и майка му, и баща му. Щом се ожени, те остават на заден план. Тя не им обръща никакво внимание. При такива отношения злото царува в света, а доброто слугува.

Следователно, докато злото царува, вие трябва да му се подчинявате. Не се ли подчинявате на злото, ще се натъкнете на наказания и на закони. Законите в света показват, че злото царува. Който не се подчинява на неговите закони,

смърт го очаква. Не изпълниш ли един от законите на злото, ще те осъдят и ще кажат, че Бог е наредил така. Това е въпрос още. Дето Бог царува, там е раят. Дето злото царува, пак е рай, но за силните, за големите. Там силните господаруват, а слабите слугуват. В рая, дето доброто царува, е обратно: слабите господаруват, силните слугуват. Страшно е положението на слабия, когато силният господарува. Какво трябва да прави слабият, за да се освободи от ръцете на силния? – Той трябва да се обърне към Бога, да потърси помощта Му. Днес Бог иде в света да се всели между хората, да подкрепи слабите. Само по този начин слабият може да се освободи от силния. Значи Бог трябва да бъде тил на слабия, за да го избави от ръката на силния. Освен Бога няма друга сила, която може да освободи човека от властта на злото. Колкото и да се бият хората, колкото и да воюват, ако Бог не се всели в тях, никаква свобода не могат да имат. Вън от Бога царува насиетието, а в Бога – свободата. Дето царува злото, въпросите не се разрешават правилно.

Разрешаването на въпросите се заключава във вселяването на Бога в човешката душа. Казано е в Писанието: „Аз ще се вселя в тях, те ще Ми станат народ и Аз ще им бъда Бог.“ Слушате ли някой да плаче и да се оплаква от съдбата си, ще знаете, че той е слаб човек. Силният не се оплаква. Защо? – Защото Бог се е вселил в него. Той е пожертвал живота си в служене на Великия. Всяка жена или всеки мъж, които жертват живота си в служене един на друг, не са силни хора. Мъж, жена, майка, деца – всички трябва да жертват живота си в служене на Бога. Щом служат на Него, те ще служат и на ближния си. Докато живее само за себе си или за своя близен, човек служи на злото. Щом живее за всички, щом обича всички, той служи на Доброто. Който иска да служи на Доброто, той трябва да обича първо Бога, а после ближния си и себе си. В Единия са всички. Той включва в себе си не само хората, но и растенията, и животните. Дайте път на доброто в себе си, за да се всели Бог във вас и да обичате всички. Какво по-голямо благо може да очаква човек от това – да разшири сърцето си, да придобие вътрешен мир и

спокойствие?

Сегашните хора живеят в един свят, на който не са господари. Те имат един господар, който ги заставя да правят това, което не искат. Никой не прави зло доброволно. Човек е заставен да прави зло – насила го карат. Благодарение на това всички хора пъшкат под тежестта на злото и очакват да дойде някой да ги спаси. Кой ще дойде? – Бог. Как ще ги спаси? – Като се всели в тях. Кога познавате, че Бог се е вселил в човека? – Един от признаците за вселяването е, че човек става господар на своите мисли, чувства и постъпки. Видите ли, че някой плаче, ще знаете, че той е далече още от вселяването. Светията не плаче. Не е лошо нещо да плаче човек. Плачът, както и дъждът в Природата, имат благоприятно въздействие върху човека. Като плаче, човек се лекува. Казано е в Писанието: „Ще дойде Бог и ще изтрие всяка сълза от очите на човека.“ Тогава няма да има причини за плач. Днес хората плачат, защото има причини за плач. Новият живот изисква чисти, здрави, силни хора. Там не се позволява никаква нечистота. В който дом влезете, трябва да носите чистота. И тия, които ви приемат, също трябва да бъдат чисти. Само така можете да очаквате вселяването.

Светът се нуждае от герои, от силни хора. Кой човек е силен? – Силен е онзи, в когото Бог живее и който живее в Бога. Ако Бог не живее в човека и ако човек не живее в Бога, той не може да бъде силен. Този човек е роб на злото и прави това, което не иска. Той не е виновен за това, но трябва да признае в себе си, че е слаб. Щом съзнае слабостта си, той трябва да се моли на силния – да дойде при него да го освободи. Ние не съдим слабите, но им посочваме път към освобождение. Как ще съдите болния, че е нечист? Той е слаб и без да иска, цапа се. Трябва да дойде някой силен, да го очисти, измие и подкрепи. Обърнете се към Онзи, Който може да ви очисти и излекува.

Време е вече силният да приложи закона на Любовта. Силният трябва да приложи силата си, за да разтопи злото в себе си и да го пусне да изтече навън. Омразата е злото в човека. Тя е твърдо вещество, което трябва да се разтопи. Как

ще разтопиш злото? – Ще пуснеш повече топлина в сърцето си. Щом почувстваш вътрешно разположение в себе си, ти си разтопил вече омразата. Щом разтопиш злото, ти си на прав път. „Не обичам този човек.“ – Много естествено! Той е зелена круша още. Един ден, когато узрее, ти ще го обичаш. Кой не обича зрялата круша?

Каква е задачата на злото в света? – Злото приготвя условия за идване на Доброто. Злото казва: „Днес аз съм господар на света. Аз искам да туря ред и порядък, та като дойде Доброто, нека използва този ред и порядък, както намира за добре.“ В бъдеще Доброто ще се ползва от реда и порядъка, които злото е поставило. Днес, при царуването на злото, благата не са еднакво разпределени между хората. В бъдеще, когато Доброто ще царува, благата ще бъдат еднакво разпределени между хората и те ще имат добри отношения помежду си.

На едно място в Писанието Бог се обръща към народите с думите: „Докога ще ви търпя?“ Наистина, докато хората се подчиняват на злото, те не могат да бъдат нито търпими, нито любими на Бога. Щом се откажат от злото и започнат да се подчиняват на Доброто, те стават любими на Бога. Какво разбираме под думите *любими на Бога*? Любимият на Бога се ползва от Неговата сила и власт. В този смисъл човек и днес е любим на Бога, но външно, а не вътрешно. Днес той не се ползва от силата на Бога. Защо? – Той не е готов още за тази сила. Ако днес има силата на Бога, човек би я употребил само за зло. На сегашния човек е дадена малка сила, та като прави зло, то да не бъде голямо. Ако има голяма сила, човек ще се почувства господар на света и ще прави, каквото иска, а с това ще увеличи злото, нещастията и страданията. Той не може да се справи с малката сила, която му е дадена, че ще се справи с голямата! По-добре, че има по-малка сила, за да прави по-малки злини.

И тъй, докато злото царува, а Доброто робува, радости не могат да съществуват. Когато Доброто започне да царува, а злото да робува, тогава ще дойдат радостите в света. Очаквайте времето, когато Бог ще се всели между хората и Доброто

ще започне да царува, за да дойде и радостта в света. Работете за идването на това време.

Доброто и злото не са нищо друго, освен топлина и студ. Топлината разтопява нещата, а студът ги смразява. Отворете сърцата си за топлината, за да се разтопи твърдото и кораво вещество в тях и да изтече навън.

25 август 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Двете царства

Матей, 16. глава

Мнозина се запитват от какво зависи благото на човека. Много отговори могат да се дадат на този въпрос, но всички не са абсолютно верни. Едни от условията, които обуславят благото на човека, са неговият ум, неговото сърце и неговата воля, но това са външни условия. Всъщност нито умът създава благото на човека, нито сърцето, нито волята му. Нещастieto на човека седи именно в това, че той не разбира на какво се дължи неговото благо. Първоначално, когато Бог създал човека, последният бил щастлив. Впоследствие човек е изгубил щастието си. Много хора са загубили богатството си от чрезмерно ядене и пиене. Те са пропили и изiali всичко, каквото са имали. Някои хора са изгубили щастието си от разточителност.

Един американски милиардер се оженил за една американка, която се отличавала с голяма разточителност. След сватбата те предприели едно пътешествие до Париж. Тя тръгнала от магазин на магазин да прави покупки и за няколко дена само изразходвала грамадна сума. Като видял това, мъжът ѝ се уплашил. Той разбрал, че с тази разточителност тя ще го съсипе за няколко години. Заради това той решил да се разведе, но искал да я осигури. Направил ѝ един голям палат, който струвал 15 милиона долара. Освен това той ѝ дал в ръцете една сума от шест милиона долара и така се освободил от нея. Значи трябвало да плати 21 милиона долара, за да се освободи от една разточителна жена. Аз привеждам този пример само за изяснение на идеята. Доколко е верен, не се знае. Днес повечето хора страдат от разточителност. По естество човек е толкова разточителен, че какво ли не иска: той иска да живее в палат, да бъде облечен в коприна, да има изобилно ядене и пиене. Той е разточителен и в своите мисли и чувства. Изобщо човек се отличава с голяма

разточителност. Като се стреми към разточителност, човек изпада в суеверие и започва да вярва в това, което не може да стане. Той вярва, че може да стане цар или царица, че може да бъде божество за хората. И това е възможно, но не при дадените условия.

Религиозните хора говорят за своя праотец Адам и за своята прамайка Ева, отдето държат на своето високо произхождение. Къде е първият човек – Адам, и първата жена – Ева? Ще кажете, че историята знае това. Вие говорили ли сте с Адам и Ева? Някои хора са много смели и казват, че са видели нещо особено, което не могат нито да опишат, нито да разкажат. Какво са видели? – Нищо не са видели. Те сами себе си лъжат, а мислят, че и другите могат да се лъжат. Не, светът не се оправя с лъжа. Защо трябва да представяте позлатения предмет за чисто злато? Като го употребявате известно време, златото ще се изтрие и отдолу ще лъсне медната повърхност. Ще кажете, че не сте знаели какъв е предметът. Като не знаете, защо го препоръчвате за чисто злато? Някой препоръчва учение, подобно на Христовото. Той казва, че каквото пише в Евангелието, това проповядвал. Какво нещо е Евангелието? – Евангелието учи човека как може да се избави от греха и да придобие свобода. Евангелието учи човека как може да придобие безсмъртието.

Животът на съвременните хора е живот на смъртта и на страданията. Според сегашния порядък на живота всички хора са затворници. Всички се намират в карцер. Няма човек на Земята, който да прави изключение от това правило. Вижте от какви страшни болести страдат хората. Слушате, че този имал тумор в стомаха, онзи – в мозъка, и т.н. За да се справят с тия болести, лекарите трябва да отварят корема, черепа на човека, да режат тумора. В това отношение всички хора са бременни с нещо чуждо в себе си. За да се освободят от чуждите тела в своя организъм, хората трябва да мислят право. Няма по-хубаво нещо в живота от правата мисъл. Сега аз не разглеждам личния живот на човека. Аз не се интересувам от личния живот, защото е преходен. В този живот има престъпления, за които човек ще плаща. Някои мислят,

че човек не е виновен за престъпленията, които върши. Кой е виновен тогава? Ако с един чук можете да убиее човека, кой е виновен за убийството: човекът или чукът? Ако с един нож можете да прободете някого, ножът ли е виновен, или човекът? В това отношение хората са подобни на ножа и на точилото. Точилото остри ножовете, а ножът и брадвата секат дърветата. В края на краищата точилото и ножът се изхабяват.

Съвременните хора трябва да разсъждават правилно. Ако не разсъждават, както трябва, те не могат да дойдат до никакво разрешаване на въпросите. Често слушате да се казва за някого, че е вярващ, а за друг – че е безверник. По какво се отличава безверникът от вярващия? – Безверникът вярва само в неща, които може да види, да пипне, да чуе. Той е реалист. Кой каквото и да му говори, той казва: „Докато не видя и не пипна, не вярвам.“ Вярващият вярва в неща, които не вижда. Той не се нуждае от виждане и пипане, за да вярва в нещо. Ние казваме, че истинската вяра включва в себе си и физическия, и духовния, и Божествения свят. Ако вярата не включва и трите свята в себе си, тя не е истинска. Това е вяра, която се обуславя от една временна обстановка на нещата. Материалистите казват, че всичко в света е материя. Те признават само материалните работи, а нематериалните не ги признават. Как може да признава човек това, което не вижда? Близките предмети са видими, а далечните – невидими. Витоша, която е пред вас, е видима. Обаче ако я отдадете на 500 или на 1000 километра от очите си, тя ще стане невидима. Значи дали нещата са видими, или невидими, дали съществуват, или не съществуват – това зависи от разстоянието, на което се намират, и от силата на зрението.

Както хората делят нещата на видими и на невидими, така се явява в умовете им идеята за съществуването или несъществуването на Бога. Мнозина искат да разберат какво нещо е Бог. Как ще схванете Бога? – Той е безграничен. Той изпълва цялото Битие. Той включва в Себе Си всички светове, всички вселени. Как ще Го обхванете и опитате с малкия си ум? Как можете да видите това, което е невидимо?

Някой казва, че Бог не е материално същество. Съгласен съм с това. Друг казва, че Бог наистина съществува. И с това съм съгласен. Докато ти съществуваш, и Бог съществува. Щом ти изчезнеш, и Бог престава да съществува.

Когато някой казва, че животът е само на Земята, това означава човек, който е роб на условията. Този човек не може да бъде щастлив. Ако животът е само на Земята, не очаквайте никакво щастие от него. Кого можете да следвате тогава? Има ли поне един щастлив човек на Земята? Някои казват, че трябва да следваме Христа. Щастлив човек ли беше Христос? Който следва Христа, той ще мине през Неговия път. Какво ги очаква християните? – Мнозина мислят, че като християни ги очакват златни венци, корони. Венците и короните не са за този свят. Когато заведоха Христа при Пилат, последният Му каза: „Знаеш ли, че аз имам власт да Те пусна, имам власт и да Те разпна.“ Христос призна този факт и отговори: „Ти не би имал власт над Мене, ако не би ти дадена отгоре.“ Питам: кой от вас няма да бъде разпнат? На кого от вас Пилат няма да каже, че има власт да го разпне, но има власт и да го пусне? И вас ви очаква същата съдба, каквато имаше Христос. Следователно приемоте участта си доброволно, както Христос прие Своята.

Сега се явява друг въпрос: вярно ли е, че Христос възкръсна? Ако кажете, че Христос възкръсна, без да сте минали и вие през възкресението, това е теория само. Вашата вяра във възкресението още не е такава, каквато трябва. Обаче който е минал през възкресението, той вярва абсолютно във възкресението на Христа. Сегашните християни казват, че вярват във възкресението. Кой съвременен християнин е готов да напусне баща си и майка си, да се откаже от всичките си богатства, да вдигне кръста си и да води чист, скромнен живот? – Може да се намерят такива хора, но това са единици.

Мнозина говорят за реалния живот. Какво разбират те под думите *реален живот*? – Според тях реалният живот подразбира да имаш на разположение къщи, ниви, лозя, да имаш месечен приход от няколко хиляди лева, да бъдеш вся-

кога здрав, разположен и т.н. Колко хора са собственици днес на къщи, на лозя и на ниви? Следователно малко хора познават този реален живот. Повечето хора са наематели, живеят в чужди къщи. Днес живеят в една къща, след известно време напускат старата къща и отиват в нова. Защо? – Хазияинът им е предложил да си излязат. Той е намерил други наематели, които ще му плащат повече. Те му говорят за Христа, за Бога, но той не иска да знае. Хазияинът казва: „Оставете Христа, ние не сме готови още за Неговото учение. Христовото учение не е за нашия век.“ Питам: Христовото учение за нашия век ли е? – Не е за нашия век. Докато хората се бият, Христовото учение за нашия век ли е? Докато религиозните хора се преследват едни-други, Христовото учение за нашия век ли е? Докато мъже и жени не могат да се спогодят, Христовото учение за нашия век ли е? Докато синове и дъщери не живеят добре с майка си и с баща си, Христовото учение за нашия век ли е? – Христовото учение не е още за нашия век.

Ние разглеждаме нещата от становището на сегашния живот. Когато занесете парче желязо при железаря, добро ли го очаква? – Железарят взема желязото в ръка и го туря в огъня, за да омекне. След това го изважда оттам и го туря на наковалнята. Тук чукът играе върху желязото. После пак го туря в огъня, пак го вади и го чука на наковалнята, докато най-после изработи нещо от него. Като обработва желязото, добро или зло му прави железарят? Той няма предвид желязото, но прилага изкуството си. Той казва: „Аз не прилагам никакви почести към желязото. То е било дълго време на почивка в земята, никаква работа не е вършило. Днес го вземам в ръката си и не го жаля. Изработвам го, за да бъде в услуга на човека.“ Днес по целия свят търсят желязото. Всичките държави – Англия, Германия, Франция, търсят железни гвоздеи за своите аероплани, които изпращат по света, за да поздравяват хората. Дето минат аеропланите, те наистина поздравяват хората, но не им носят благословение. Хората пеят от тия поздравя, но в миньорна гама. От рева на желязото много прозорци се чупят. Като се разиграт про-

зорците на къщите, всички хора заплакват. Кой е виновен за това? – Никой не е виновен. Нито хората са виновни, нито съвременният порядък е виновен. В света действат две сили, които трябва да се впрегнат разумно на работа. Тези сили са доброто и злото.

И тъй, две царства съществуват в света: царството на злото и царството на доброто. В царството на злото слабият трябва да слугува на силния. Това е закон, който никой не може да отмени. В царството на доброто силният трябва да слугува на слабия. Това е закон, който също не може да се отмени. Доброто и злото са две сили, които се обичат. Те живеят братски помежду си, защото носят в себе си диаметрално противоположни сили, които взаимно се уравновесяват. Злото носи в себе си такава омраза, че каквото срещне на пътя си, иска да го смачка, да го унищожи. Злото иска да среща само слаби хора. Намери ли някой силен човек, то ще направи всичко, за да го обезсили. Злото не иска да среща хора на два крака. Щом види някой човек на два крака, веднага ще го събори. То обича хора, които ходят на четири крака. В царството на злото не можете да намерите хора с вдигнати, т.е. с изправени глави. В царството на злото само най-силните хора ходят с изправени глави и на два крака. Слабите ходят с увиснали глави и на четири крака. Защо е така? – Не е важно защо е така, но това е факт.

Мнозина са задавали въпроса защо съществува злото в света, но досега никой не е могъл да отговори на този въпрос, нито е могъл да се справи със злото. Всеки човек в себе си е раздвоен: половината от материята на неговото тяло принадлежи на злото, а другата половина – на доброто. Тази е причината, поради която в човека има постоянна борба. Тази е причината, поради която човек понякога прави неща, които не харесва. Вземете детето например. То е малко още, но когато майка му го накаже, веднага си отмъщава. То забива зъбите си в ръката ѝ и казва: „Нямаш право да ме биеш. Ако ме биеш, аз мога да забия зъбите си в ръката ти, за да ти покажа, че имам оръжие, с което мога да се пазя.“

Всички хора познават злото в света, опитали са неговите

закони. Злото казва на доброто: „Днес аз царувам. Каквото направя, ще го оставя на тебе. Когато ти дойдеш да царуваш, ще направиш, каквото намериш за добре. Обаче докато аз царувам, ти няма да се месиш в работите ми.“ Щом е така, хората трябва да се подчиняват на злото. И Христос казва: „Не противи се на злото!“ Как ще се противиш на силния? Как ще се противиш на Земята, която те носи в пространството? Не само това, но ние не знаем накъде отиваме. Ние знаем само, че сме се качили на един параход и пътуваме. Къде ще ни заведе този параход, не знаем. Много пертурбации стават с този параход, но ние не можем да изменим хода на нещата. Може ли християнският свят да измени хода на всички явления, които стават в съвременния свят? – Не може. Може ли да избегне войната? – Не може. Какво показва това? – Това показва, че при сегашните условия на живота войната е необходима. Защо? – Герои се създават. Без война герои не могат да се създадат.

Войната е зло наистина, но в царството на злото тя създава хубави работи. Например някой мъж набие жена си добре, но след това съзнава погрешката си и омеква. За да му прости тя, той отива на пазар да ѝ купи нова рокля, нови обувки, нова шапка, и се връща вкъщи весел. Той ѝ казва: „Ще ме извиниш, малко съм сприхав, не можах да се въздържа.“ Тя взема подаръците и му прощава. Не се минава много време, той пак я набие. Щом съзнае погрешката си, той пак отива на пазар да ѝ купи нещо и пак се извинява. Ако я бие дванадесет пъти през годината, тя ще има дванадесет нови рокли. Не може ли без бой? – Може и без бой, но в царството на злото не може без бой. Когато съединявате две дъски в едно, вие вземате няколко гвоздеи и ги набивате в дъските. Дъските не обичат да се забиват гвоздеи в тях, но няма на кого да се оплачат. Такъв е законът на спояването. Каквото и да прави, човек трябва да мине през царството на злото. След това само той може да стане нов човек – човек на новото царство – царството на Доброто.

Новият човек трябва да носи светлина в себе си. Той трябва да бъде господар на своя ум, на своето сърце, на своето

тяло. Човекът на новото трябва да знае как да се отнася със себе си, със своите близки и с Първата Причина. Ако човек не знае как да се отнася със себе си, най-малко може да изисква от другите хора да се отнасят добре с него. Ще кажете, че човек е същество, което мисли, което може да заповядва и да управлява. Преди да заповядва на другите, човек трябва да заповядва на себе си. Той трябва да бъде генерал на себе си. Какъв генерал е този, който няма войници след себе си? Ако с ума си не можеш да заповядваш на своите мисли, ти не си генерал; ако със сърцето си не можеш да заповядваш на своите чувства, ти не си генерал; ако с волята си не можеш да заповядваш на своите постъпки, ти не си генерал.

Съвременните хора мислят, че могат да заповядват в света. Преди всичко този свят е създаден от Бога, а не от тях. Те нямат право да заповядват в чуждо царство. Те трябва да се подчиняват на това, което Бог е създал. Злото ще ги научи да се подчиняват и да слугуват, както трябва. Който е дошъл на Земята, той трябва да се научи да слугува – нищо повече. Никой не може да бъде господар, преди да е бил слуга. В бъдеще, когато на Земята се въдвори порядъкът на доброто, които са слугували, ще господаруват, които са господарували, ще слугуват. Следователно всеки, който е господар в царството на злото, ще бъде слуга в царството на Доброто; и всеки, който е слуга в царството на злото, ще бъде господар в царството на Доброто.

Ако можеш да управляваш своите мисли, чувства и постъпки, ти можеш да бъдеш господар. Ако не можеш да контролираш мислите, чувствата и постъпките си, ти можеш да бъдеш само слуга. Щом си слуга, другите хора ще ти заповядват. Някои мислят, че могат да ръководят човечеството. Днес злото повече ръководи хората. Защо? – Защото днес само то господарува. На когото е дадена власт, той ще господарува. Ще кажете, че сте свободни, независими и т.н. Не, ти ще се подчиняваш на властта. „Ама, аз имам право.“ – Ти можеш да имаш право, но той има власт в ръцете си. Пилат каза на Христа: „Знаеш ли, че имам власт да Те разпна?“ Христос му отговори: „Зная, че имаш власт, но тя ти е дадена

отгоре. Ако не беше дадена отгоре, ти нямаше да имаш власт.“ Затова именно на друго място Христос казва: „Не противи се на злото.“ С други думи казано: „Не противи се на властта, която злото носи в себе си.“

Сега, ако искате да се противите на злото, аз мога да ви покажа кой е пътят за това. Пътят за справяне със злото или за противене на злото е Любовта. Който иска да се противи на злото, трябва да бъде въоръжен с най-доброто и мощно оръжие – с Любовта. Пред Любовта злото веднага отстъпва. Единствената сила, на която и доброто, и злото се подчиняват, е Любовта. Понеже Любовта иде вече в света, тя става господар и на злото, и на доброто. Господарят на злото и господарят на доброто ще турят венци пред нозете на Любовта и ще кажат: „Управлявай, както знаеш.“ И тъй, докато дойде порядъкът на доброто, вие трябва да се подчинявате и на двамата господари – и на злото, и на доброто. Сега аз ви говоря за една реална наука и казвам: само това е реално, с което можеш да си помогнеш в даден случай. Въздухът, който приемате всеки момент в дробовете си, е реален; светлината, която приемате чрез очите си, е също реална; водата, храната, без които не можете да живеете, също са реални. Всяко нещо, което причинява временно удоволствие на човека, не е реално.

Няколко ханъми отишли при една богата българка, от старите чорбаджийки, на гости. Тя ги почерпила със старо вино, наречено „хардалия“. Те изпили по няколко чаши и се развеселили толкова много, че започнали да играят. Като се върнали у дома си, те казали на бея, че пили от старото вино – хардалия, вследствие на което се развеселили и си поиграли малко. Бейт казал на чорбаджията: „Чорбаджи, ти веселиш хората с твоята хардалия.“ Казвам: човек може да се развесели и по друг начин. Достатъчно е да получи известие, че му се падат 500 хиляди лева наследство, за да видите какви игри, какво въртене ще има. И парите действат на човека упоително. Хардалията е сила, на чието действие малцина устояват. И злото е сила, на която човек трябва да се подчинява. То засяга еднакво всички хора. Огънят гори и

всички растения, които са близо до него, ще изгорят. Желязото, което не гори, се разтопява от огъня.

Злото е огън, който изгаря всичко, каквото срещне на пътя си. То е безпощадно към всички. Който не знае как да се справя със злото, или ще изгори, или ще се разтопи. Една от задачите на злото е да унищожи всичко. Злото ни най-малко не се нуждае от красотата, която ни заобикаля. Ако остане на него, то ще запали целия свят. Злото казва: „Всичко трябва да бъде равно. Всички трябва да ми се подчиняват, навсякъде трябва да има равенство.“ Дойде ли до любовта, и тук злото прилага своите закони. В първо време момата и момъкът си пишат любовни писма, че не могат един без друг. Щом злото влезе между тях, те изменят съдържанието на писмата си. Вместо да пишат: „Без тебе умирам“, те пишат: „От тебе умирам.“

Казвате: „Не може ли светът да се построи другояче?“ – Как може да се построи светът, това е друг въпрос. Ние говорим за построения вече свят. Кой е накарал момата да се жени за този мъж? – Никой не я е заставил насила, но тя си е мислела, че като се ожени за него, ще му стане учителка. Жените минават за големи педагози. Момата казва: „Като се ожения за възлюбения си, аз ще го вкарам в правия път.“ В това отношение жените приличат на онзи професор педагог, който се заел да работи с лудите, за да им вкара ума на място. Донякъде той успял в задачата си, но пукнали главата му на дванадесет места. Професорът се чудел как е получил толкова удари. Отдето не очаквал, оттам бил изненадан.

Следователно не си поставяйте за задача да възпитавате един мъж или една жена. Единственото нещо, което не може да се възпитава, това е жената; единственото нещо, което не може да се възпитава, това е мъжът. Тъй щото, дойдете ли до мъжа и до жената, не ги възпитавайте, оставете ги такива, каквито Господ ги е създал. Ако искате да ви е мирна главата, не ги възпитавайте. Нека мъжът се проявява такъв, какъвто си е; нека жената се проявява такава, каквато си е. Ако искате да възпитавате мъжа и жената по нов начин, да ги измените, те ще станат два пъти по-лоши, отколкото са сега.

Едно време хората колежа волове, крави, овце и кокошки за нуждите си, за да се нахранят. Сегашните хора, които минават за културни, освен че не престанаха да колят добитъка, но след това консервират месото им. Защо го консервират? – За да има какво да ядат в бъдеще. Едно време хлябът се ядеше пресен, а сега го пекат на сухари, за да издържа няколко години. Каква полза ще имате от печен хляб?

Съвременните хора консервират не само зеленчуци и плодове, но те консервират даже и доброто. Те казват: „Трябва да живеем добре!“ – Как ще живеете добре? Това не е във ваша власт. Ти можеш да живееш добре днес, да бъдеш разумен човек, да възприемаш Божественото благо. Що се отнася до другия ден, това не е в твоя власт. Ако не сте силни, ако не сте слугували добре в царството на злото, и да влезете в доброто, пак не можете да възприемете Любовта. Тя ще остане неразбрана за вас. Човек може да стане ученик и да разбере какво нещо е Любовта, само след като е слугувал в царството на злото и в царството на Доброто.

Вън от доброто и от злото Любовта остава неразбрана. Тя изважда навън погрешките на доброто и на злото, примирява ги, и след това открива пред човека нов свят. Докато Любовта не дойде в света да царува, доброто и злото се сменят, както се сменят денят и нощта. Щом влезете в Любовта, вие влизате във вечния Божествен ден. В Любовта няма нощ, няма тъмнина. Казано е в Писанието, че Любовта ще изтрие сълзите на хората. Човек може да се радва на добър живот, но временно. Няма да се минат пет-шест години, и добрият живот ще се смени с лош: ще дойдат болести, сиромашия, неразбирателство и др. Днес всички хора търсят щастие там, дето го няма: в парите, в силата, в знанието. Не е лошо човек да уповава на парите, но те носят големи нещастия. За пари могат да убият човека. Без пари можеш да страдаш вътрешно, с пари ще страдаш външно.

Сиромаша никой не го пипа. Казват, че вълкът бил жесток. Жесток е наистина, но той се отнася много добре с болните овце. Като срещне някоя болна овца, той я бутне оттук-оттам, помирише я и казва: „Бъди спокойна, аз не съм лош.

Съветвам те да пасеш повече тревица, да пиеш чиста водица, за да оздравееш по-скоро. Като мина втори път край това място, ще опитам какво е състоянието ти.“ Овцата мисли, че вълкът наистина я съжалява, и че каквото ѝ каже, е вярно. Аз пък съветвам овцата да си остане болна, та като дойде вълкът повторно, да не я пипа. Като наблюдавам отношенията на мъжете и на жените едни към други, намирам, че жената е поумняла вече. Като види, че мъжът ѝ е сърдит, тя приема вид на болна. Тя заема положението на болната овца, а той – на вълка. Той дойде при нея, поразговори се малко и казва: „Няма нищо, ще оздравееш.“ Така състоянието му се сменя. Ще кажете, че това е лицемерие, че не е морално такова поведение. Прави сте, но питам: в какво се заключават вярата и моралът на онзи, който казва, че е вярващ. Какво виждаме днес? – Онези, които вярват в Бога, не дават на никого от своите пълни хамбари, но чакат да се повдигнат цените и тогава да продават житото си. Онези, които имат големи заплати, не ги споделят с бедните, но очакват да им повишат заплатите.

Сега се проповядва ново учение, че този свят не е създаден от Бога. От кого е създаден тогава? – От злото, т.е. от съществата на злото. Наистина, отрицателното в света е създадено от зли, но разумни същества. В Писанието е казано: „Пазете се да не ви разврати сатаната!“ Опасно е сатаната да не разврати хората. Някой носи револвер, но нещо му нашепва: „Убий този човек!“ – Защо трябва да убиваш човека? После гласът ще му пошепне: „Извади ножа си, мушни онзи човек, вземи богатството му.“ Защо трябва да мушкате човека? – За да не си вдига главата нагоре! То е все едно, когато мъжът бие жена си. Той се страхува да не се издигне тя над него, та да го владее. Днес жените опитват на гърба си какво значи да управлява мъж. Когато казваме, че мъжът трябва да управлява, ние разбираме човешкия ум. Умът прави погрешки, но той трябва да управлява човека. Ако сърцето управлява, погрешките ще бъдат два пъти повече. Ако волята управлява, погрешките ще бъдат три пъти повече.

Сегашните хора се нуждаят от училище, в което да се пре-

подава Христовото учение не само на теория, но и на практика. Според някои светът се нуждае от дванадесет души истински християни. Ако има такива дванадесет души, светът щеше да се оправи. Понеже светът не е още оправен, това показва, че тия дванадесет души ги няма. Христос имаше дванадесет ученици, дванадесет апостоли, което показваше, че светът може да се оправи, ако има поне дванадесет души истински християни. Това са дванадесетте добродетели, върху които ще бъде построен светът. Христос е тринадесетият, т.е. Центърът. Това е числото, от което хората се страхуват. Центърът е Божията Любов. Ако извадите Божията Любов от центъра, ще дойдете до най-опасното число, което съществува в света. Къде ще проявите своята любов? За да има над кого да господарува, майката трябва да роди най-малко две-три деца. За да господарува, бащата също трябва да има няколко деца; учителят – няколко ученици, свещеникът – няколко пасоми. Всеки човек трябва да има нещо, на което да господарува. Ако остане сам, той няма на кого да бъде господар. Зеделецът трябва да има ниви, лозя, градини, волове, овце, за да има на какво да господарува. Човек трябва да господарува на своите мисли, чувства и постъпки. Ако остане сам, без нищо – без мисли, чувства и постъпки, човек няма на кого да запоядва.

Ние не трябва да се страхуваме от сегашния порядък на нещата, но трябва да изучаваме света, в който живеем. Лошият човек, бил той мъж или жена, крие нещо хубаво в себе си. На такъв човек може да се разчита. На здрав кон може да се разчита, но на болен – не може. Светът не се нуждае от кротки хора, които и на себе си не са полезни. Защо ти е слаб, хилав кон? Ще кажете, че слабият кон не рита. Не рита той, но и работа не върши. Един лош човек може да свърши повече работа от един добър и кротък, който и на себе си не е полезен. Мнозина се хвалят с това – в какво вярват и как вярват. Това не е важно. Важно е какво добро или какво зло може да направи човек. Ако си чук, ще чукаш на място; ако си четка, ще направиш това, което четката може да направи; ако си перо, ще пишеш това, което перото може да напише.

Дали перото е желязно, или стоманено, това не е важно. И златното перо, и стоманеното могат да напишат умни работи. И обратно: и златното, и стоманеното перо могат да напишат глупави работи. Щом се управлява от разумен човек, перото е на мястото си.

Като не успяват в работите си, хората лесно се обезсърчават. Слушате някой да казва на приятеля си: „На тебе разчитам.“ – Няма защо да разчиташ на приятеля си – ще разчиташ на своя ум, на своето сърце и на своята воля. И приятелят ти разчита на същото. Щом и двамата разчитат на едни и същи сили, ще се съединят и ще работят заедно. Ако човек не разчита първо на своя ум, на своето сърце и на своята воля, нищо не може да постигне. Също така всички хора трябва да разчитат на своя ум, на своето сърце, на своята воля, и да се обединят за реализиране на една обща идея. Каква е общата идея, за която трябва да работят всички хора? – Да създадат по-красиви и по-здрави тела от тия, които имат днес. Днес човек живее и диша свободно във въздуха. Бъдещото тяло на човека трябва да е нагледно не само за въздуха, но и за етера, където да живее безпрепятствено. С такова тяло хората ще могат да отиват и на Луната. Стане ли животът ви на Земята труден, веднага ще отидете на Луната. Забелязано е, че всички нещастни жени все към Луната поглеждат. Ако хората могат лесно да отиват на Луната, всички спорове в семействата ще изчезнат. Щом мъжът погледне накриво жена си, тя веднага ще отиде на Луната; ако жената е недоволна от мъжа, той ще отиде на Луната.

Съвременните мъже и жени трябва да си изработят отличен ум, отлично сърце и отлично тяло. Те ще бъдат като писани яйца, като Ангели Божии, слезли на Земята. Човек има всички възможности в себе си да придобие, каквото желае. Вижте какво става с гъсеницата. Тя се превръща в пеперуда с безброй краски на крилцата си. Ако гъсеницата може да се превърне в пеперуда с нова дрешка, колко повече мъжът и жената могат да се преобразят. Те могат да постигнат това лесно, понеже носят в себе си Божествени заложи. Науката и религията са условия, които благоприятстват за

създаване на бъдещия мъж, на бъдещата жена, на бъдещите деца, на бъдещите слуги и господари. Всичко старо трябва да се преобрази, да се обнови. Ако имате господар, той трябва да бъде и божество, и баща за вас. Сегашните хора се нуждаят от едно мерило за нещата. Единствената права мярка за нещата е Любовта. Дето е Любовта, там никакви противоречия не съществуват. Като работи с любов, човек всякога постъпва право. Няма по-велико нещо за човека от това, да заема известно положение заслужено. Кой заема положението си заслужено? – Който работи с любов. Всички признават неговата работа. Такъв човек е извор на знания. Трябва ли да му завиждате? Дали е учен, или музикант, той дава от своето благо и на другите. Цигуларят свири и чрез цигулката си дава от своето благо и на окръжаващите. Който слуша, той се ползва от свиренето му.

И тъй, когато хората говорят за Любовта, те имат особено разбиране за нея. Любов, която не може да примири противоречията на живота, е слаба. Истинската Любов, наречена Божествена, примирява всички противоречия, които се явяват в ума, в сърцето, във волята и в тялото на човека. Само при такава любов човек може да бъде здрав. Следователно, когато човек боледува, трябва да знае, че любовта му е слаба. Преди да заболее и във време на болестта човек усеща голямо неразположение, нервност, сприхавост. Той не може да търпи хората, лесно се дразни. Всичко това показва, че любовта му е слаба – не може да се справи с мъчнотиите в живота. Болните хора мязат на пружина. Достатъчно е да се докоснеш само до някого, за да отскочи той като пружина. Ако настъпиш някого, веднага става нещо нежелателно.

Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Животът представлява човешкия ум, пътят – човешкото сърце, истината – човешката воля. Чрез тях Бог се проявява. Тъй щото ако Бог не се проявява чрез твоя ум, чрез твоето сърце и чрез твоята воля, какъв човек ще бъдеш? Как може тогава човек да каже като Христа: „Аз съм пътят, истината и животът?“ Христос казва: „Както Ме е Отец научил, така живея.“ С други думи казано: „Както Ме е Отец научил, така говоря,

така живея и така постъпвам.“ Когато беше при умрелия Лазар, Христос се обърна към Отца Си с думите: „Отче, всякога си Ме слушал. Послушай Ме и в този час.“ След това Той се обърна към гроба на Лазар и каза: „Лазаре, излез вѐн!“

Правете и вие опити, за да видите каква е силата на любовта ви. Като четете Евангелието, вие си казвате: „Добре щеше да бъде, ако и ние сме живели във времето на Христа, да бъдехме Негови съвременници.“ Какво щяхте да направите, ако бяхте съвременници на Христа? – Щяхте да бъдете като евреите. Какво направиха евреите с Христа? – Те Го биха, а след това Го разпнаха. Те казваха: „Това учение не може да се приложи.“ Трябваше да минат още две хиляди години след Христа, за да се убедят хората, че Христовото учение може да се приложи. Дошло е време вече да излезем от областта на доброто и на злото и да влезем в областта на Любовта. Това всеки може да направи. Защо да не влезете в закона на Любовта и да живеете, както трябва? Влезете ли в Любовта, светът ще се отвори пред вас. Любовта учи човека.

Казвате, че има кой да ви учи. Какво значи да ви научи някой? – Това значи да ви покаже, че можете да растете, да станете силни. Ако дойда аз да ви предам тази истина, ето какво трябва да направя: да ви туря в земята, да ви покрия с малко пръст и да ви оставя известно време, за да минете през процеса на гниене, покръляване, растене и т.н. Само така вие ще разберете силата си. Само така ще видите, че има нещо Божествено във вас. Това, което може да ви застави да излезете над земята, е Божественото. Когато изпаднете в мъчнотии и започнете да растете, ще знаете, че Божественото работи вече във вас. Мъчнотиите се дават на човека, за да се види силата му. Иначе човек не може да се развива. Той познава силата си в мъчнотии и изкушения.

В *Господнята молитва* е казано: „И не ни въвеждай в изкушение, но избави нас от лукавия.“ Какво означава този стих? – Това значи да не ни поставя Бог на изпитания, за които още не сме готови. Да турят на гърба на юнака петшест килограма тежест, разбирам. Но да турят тази тежест на гърба на малкото дете, това значи да го поставят на изпи-

тание. Човек трябва да се моли да не изпада в изпитания, преди да е развил силата си. Щом стане силен, каквито изпитания и да му дойдат, той може да ги преодолее. Христос беше поставен пред няколко изпитания. Последното изпитание беше най-тежко. Сатаната му каза: „Ти си дошъл да реформираш моя свят, но ще ти покажа как ще го реформираш. Аз ще Те закова на кръста, за да видиш какъв е резултатът на Твоето учение.“ И наистина, той закова Христа на кръста. След това хората взеха този кръст и го направиха свещен. Съвременните християни целуват дървения кръст, но не прилагат Учението на Христа. Приложение е нужно! Днес всички хора носят кръста, на който Христос е бил разпнат, но приложение на Учението Му няма. Всички несподоби, мъчнотии и страдания, които мъжете, жените, децата, учителите и учениците, господарите и слугите, генералите и войниците носят, не са ли все Христовия кръст? Страшен е кръстът, който сегашните хора носят! Ние искаме да ликвидираме с този кръст. Ние искаме да бъде той разумен, да почне сам да се движи.

Сега ще ви кажа следното: вярвайте в онова, което Христос говори на вашия ум, на вашето сърце, на вашата воля и на вашето тяло. Ако не вярвате в това, вярвайте на всички добри и гениални хора, които говорят на вашия ум, на вашето сърце, на вашата воля и на вашето тяло. Човек трябва да се учи от онези, които стоят по-високо от него. Всички се учим от Слънцето. Всички хора мислят за Слънцето. Обаче като четете Мойсей, виждате, че той казва на евреите да не се кланят на Слънцето. Защо им казва така? – Защото хората са крайно суеверни. Няма защо да се кланят на Слънцето, но онова, което Слънцето дава, трябва да се приеме и обработи. Всяка сутрин Слънцето изгрява и раздава изобилно от Божиите блага. Човек трябва да приема енергия от Слънцето за своя мозък, за своите дробове, за своя стомах и за своето тяло. В тази енергия е скрито Божественото начало, т.е. разумността. Когато слънчевата енергия влезе в човека, Божественото начало в него започва да благодари на Бога за великото благо, което му изпраща.

Като благодарите за слънчевата енергия като за велико благо на живота, радвайте се, когато срещате и добри, и лоши хора. И добрият, и лошият човек крият някакво благо в себе си. Лошият ще ви направи смели. Ако търсите силни хора, ще ги намерите между лошите; ако търсите меки хора, ще ги намерите между добрите. Човек е направен и от доброто, и от злото. Костите му представляват лошите хора в него, т.е. злото, а мускулите – меките, добрите хора в него, т.е. доброто. Костите и мускулите, съединени в едно, образуват човека. Мозъчната и симпатичната нервна система представляват Божественото в човека, което свързва доброто и лошото и образува човека, който сега се проявява. В такова голямо противоречие живее човешката душа, но благодари на Бога за всички блага, които ѝ се дават.

Сега и на вас казвам: благодарете на костите си, че държат тялото ви право. Благодарете на мускулите си, които работят за вас. Благодарете на мозъчната и на симпатичната нервна система, чрез които се проявява Божествената енергия във вас. Всеки човек, когото срещате, разглеждайте като Божествена книга, от която всеки ден да отваряте по една страница. Четете страниците на Божествените книги, за да се ползвате от написаното в тях.

Тайна молитва

25 август 1940 г., 10 ч., София – Изгрев

Учене и служене

*И повярва човекът на речта,
която му рече Исус, и си тръгна.*

Йоан 4:50

В какво трябва да вярва човек и каква трябва да бъде вярата му? – Вярата може да бъде положителна и отрицателна. Думите *положително* и *отрицателно* са относителни. Според някои думата *отрицателно* подразбира отричане на нещо. Всъщност не е така. Например светлината е отричане на тъмнината, а тъмнината – отричане на светлината, без да вадим заключение, че светлината е нещо отрицателно, а тъмнината – положително. Писанието препоръчва на човека отричането. Важно е от какво се отрича човек. Има смисъл човек да се отрече от непоносимия си товар, от съмнението, от скръбта, която го измъчва, от безсилието и т.н. Обаче като се отказва от едно нещо, човек трябва да приеме друго. Има неща полезни, които човек трябва да приеме. Изобщо полезно е за човека да се откаже от едно нещо, за да възприеме друго. Невъзможно е човек да приеме нещо, докато не се е отказал от друго. Ако не се откаже от богатството си за сметка на другите хора, човек не може да се ползва от любовта им, нито от тяхното уважение. Някои мислят, че богатият се ползва с уважението и почитанието на хората заради богатството си. Това не е вярно. Ако го почитат само за богатството му, това почитание е користолюбиво. Те имат предвид да вземат нещо от него. Ако го почитат и уважават като човек, като душа, независимо от богатството му, това е друг въпрос.

Кое е по-добре за човека: да има благоволенieto на хората или на Бога? Да има благоволенieto на своя огън, или на Слънцето? – За предпочитане е човек да се ползва от благоволенieto на Бога и на Слънцето, отколкото от благоволенieto на хората и на своя огън, защото Бог и Слънцето

са вечни източници, а хората и огънят – временни.

Сегашните хора са отегчени вече от еднообразието на живота и се стремят към вътрешно, разумно разнообразие. Те са се стремели към знание, богатство, сила, красота, и са ги придобили, но въпреки това са нещастни. Защо? – Защото не могат да се ползват от своите придобивки. Защо им е знание, от което не могат да се ползват? Защо им е сила, от която не могат да се ползват? Като казвам, че те не се ползват от своите придобивки, имам предвид ползата за техните души, а не само за телата им. Хората са преситени от външния живот, от външното разнообразие, и търсят живота на вътрешното разнообразие, в който има растене и подем.

Съвременните хора нямат добри отношения помежду си, понеже не се познават. Синът и дъщерята живеят много години при родителите си и пак не се познават: нито родителите познават децата си, нито децата познават родителите си. Щом се опознаят, отношенията им се подобряват и любовта им се усилва. Ако не се опознаят, родителите съжالياват понякога, че са родили такъв син или такава дъщеря. Не само това, често човек съжالياва, че е завършил някаква наука, която не го обезпечава материално. Той е завършил музика, а съжالياва, че не е следвал за инженер – да получава по-големи приходи. Друг пък съжالياва защо не е изучавал медицина, за да осигури не само своя живот, но и този на жена си и на децата си. Добре е човек да изучава медицината, за да помага на болни и на страдащи, а не да мисли за своето осигуряване. Добре е човек да познава себе си и да изучава онази наука, към която има любов и вътрешно влечение. Животът е красив, когато хората се познават. Щом се познават, те се обичат и са готови на взаимни жертви.

Днес всички хора се стремят към нещо основно, към нещо съществено. Кое е същественото за човека? – Това, което той може да приеме в даден момент. Ако всеки ден човек не приема по нещо, денят е изгубен за него. Най-малкото нещо, което може да приеме през деня, осмисля живота му поне за този ден. Като стане сутрин от сън, първо човек възприема една мисъл и едно чувство. След това той се измива, облича

се и се приготвя да закуси. В тия действия той приема нещо, което трябва да обработи. После започва да чете, да пише, да копае, да шие и т.н. Всяка работа, с която човек е свързан, допринася нещо за развитието му. Книгите, които чете, са писани за всички любители на четенето. Значи те са писани и за него. Той трябва да възприеме от тях онова, специфичното, което е писано за него. Щом го възприеме, той може да го обработи в себе си. Като възприема и обработва, човек трябва да е готов да даде нещо от себе си. Правилна обмяна трябва да съществува между хората. Не е ли готов да дава, човек дохожда най-после до обезсмисляне на живота. Той прилича на търговец с много стока, която не може да пласира. Ще кажете, че сте бедни, че няма какво да дадете. Няма човек в света, който не може да даде нещо от себе си. Поне едно добро желание всеки може да отпрати към човека.

Мнозина казват, че искат да работят, но не знаят как и отде да започнат. Това е най-лесната работа. Щом имате желание за работа, всичко друго иде естествено. Като започвате една работа, започнете я с песен в душата си. Това значи да започнете работата си с любов. След това повикайте на помощ ума, сърцето и волята си – вашите слуги. Те знаят повече от господаря си. Щом умът, сърцето и волята участват в една работа, непременно резултатът ще бъде добър. Слушайте слугите си, които ви са дадени в услуга. Слушайте ума и сърцето си. Не мислете, че господарят всякога стои по-високо от слугата. Христос дойде на Земята да служи, да бъде слуга на човечеството, а не господар. Кой стоеше по-високо: Христос или хората, на които служеше? Кой стои по-високо: майката или детето? За да служи на света, човек трябва да бъде силен и да разполага с големи знания. Не е достатъчно само да служи човек, но той трябва да знае с какво може да бъде полезен на ония, на които служи. Като знае как да служи, човек отваря сърцата на своите ближни и се ползва от любовта им.

Слушате някой да казва, че идеалът му е да бъде красив. Добре е да бъде човек красив, но красотата се обуславя от известни добродетели. При това човек трябва да знае мястото

на всички добродетели в себе си. Когато младата мома отива на хорото, тя знае как да се облече и кое да тури първо, кое – второ и т.н. Тя не се облича безразборно. Първо туря ризата си, а после останалите дрехи. Когато войникът отива на бойното поле, първо облича долните си дрехи, после – горните, шинела, и след това препасва пушката през рамо, патроните – на пояса си, и тръгва. Не трябва ли всеки човек да бъде като младата мома и като войника, готов всеки момент за работа? Той трябва да облече дрехата на ума, на сърцето и на волята си, да застане като войник и да чака заповедта на Онзи, Който го е изпратил на Земята.

Сега вие сте се събрали тук, но трябва да бъдете въоръжени. С какво? – С оръжието на Любовта, с оръжието на знанието и с оръжието на силата. Мощни са тия оръжия. От трите най-мощно е обаче оръжието на Любовта. Каква по-голяма сила може да иска човек от тази, да знае всеки момент как и къде да прилага Любовта, която Великото Начало влива в сърцето му? Любовта прави човека красив и силен. Стотици и хиляди години трябва човек да живее под ръководството на Любовта, за да стане красив, умен и свят. Който иска да стане светия, той трябва да придобие Любовта. Каква е задачата на светията? – Да свети. Той носи запалена свещ, с която излиза вечер да осветява пътя на хората, за да не се спъват. Пътят на всички хора е различен. Светията трябва да знае това, за да отправя всеки човек към неговия път и към неговото предназначение. Какво е предназначението на учителя? – Да учи малките деца да четат и да пишат. Същевременно той ги учи как да живеят. Учителят по музика запознава ученика си първо с цигулката: да знае как да я държи, как да управлява лъка. След това ученикът започва да тегли лъка върху празни струни. Като се научи да управлява лъка върху струните, учителят започва да го учи на нотите и на местата на тоновете на цигулката. Ще кажете, че това са маловажни работи. Ако човек не знае маловажните работи, нищо не може да направи.

Какво представлява всъщност човешкото тяло? – Нищо друго, освен една сложна цигулка. Ако не знае да свири на

собствената си цигулка, човек не би могъл да издаде никакъв тон. Какъв човек е този, който не може да издаде никакъв тон? Ако цигулката ти е разгласена, какво ще излезе от нея? – Една дисхармония. След това имаш ли право да казваш, че хората са лоши? – Не са лоши хората, но цигулката ти е разгласена. Настрой добре цигулката си и ще се убедиш, че хората са добри, че разбират музиката. Докато цигулката ти е разгласена, лошото е в тебе: не знаеш да живееш, не знаеш да ядеш, не можеш да спиш добре, не знаеш правилно да говориш, не знаеш как да мислиш, да чувстваш и да постъпваш със себе си и със своите близни. Това са елементарни неща, които всеки човек трябва да знае.

Каква е първата работа на човека, когато се събуди от сън? Какво прави детето в този случай? – Детето отива при майка си и при баща си и започва да се разговаря с тях. Добрата дъщеря и добрият син отиват при майка си и при баща си да ги поздравят. Между майката и дъщерята, от една страна, и между бащата и сина, от друга – има тясна връзка. Затова именно успехът на дъщерята зависи от успеха на майката. И придобивките на майката са придобивки на дъщерята. Каквото майката носи в себе си, тя го предава на дъщеря си. Същото се отнася за бащата и за сина. Ето защо синът и дъщерята трябва да благодарят за богатата, които получават от майка си и от баща си, и да са готови и те да предават своите блага на другите хора.

Новото възпитание препоръчва на децата и на възрастните да дават. Сегашното възпитание се страхува от даването, та да не би човек да осиромашее. Колкото повече дава човек, толкова по-добре за него; колкото по-малко дава, толкова по-зле. Давайте изобилно, а не разточително. Какво ще стане с живота на Земята, ако Слънцето не дава изобилно своята енергия? Какво ще стане с живота на Земята, ако Слънцето престане да изгрява и да залязва? Мойсей е казал на евреите да не се кланят на Слънцето и на звездите, да не се правят никакви земни кумири и идоли. Той говори за външната дреха на Слънцето. Ние не говорим за външното слънце, за неговата дреха, но за Онзи, Който е в Слънцето и в Когото е

Слънцето. Светлината на Слънцето не иде от самото слънце, но от Божествения Дух. Светлината е признак на онази мисъл, която Великият отправя към всички живи същества на Земята. Тази светлина именно ни възраства и подкрепя. Без нея няма живот, няма мисъл, няма знание.

Като четете различни писатели и поети, виждате, че всеки пише за слънцето на своя живот. Значи има нещо в човека, което е подобно на Слънцето. Докато това слънце грее в човека, той вижда ясно нещата. Той познава хората и ги обича. Щом слънцето залезе, той гледа човека и не го вижда. Той казва: „Виждам нещо да се движи, виждам, че то има известна височина и широчина; виждам, че яде, както всички животни, но какво носи в себе си, не виждам и не разбирам.“ Не е така. Като обичате човека, ще видите, че той крие в себе си известна разумност. И като яде, и като спи, и като се движи, той се ръководи от нещо разумно. Като яде, човек трябва да върши това съзнателно. Щом иска да изяде една ябълка, той не трябва да пристъпва изведнъж към нея. Ще я подържи известно време в ръката си, ще разгледа цвета ѝ, ще я помирише, ще се разговори с нея и тогава ще яде. Ще кажете, че нямате време да се занимавате с ябълката. За всичко има време. Човек трябва да яде и да мисли за храната, която приема, както и за храносмилането. Ако не мисли, той се натъква на различни болести. Изобщо мисълта на човека трябва да присъства във всички негови действия.

Следователно без мисъл човек не може да се развива, а без Любов нищо не може да постигне. Щом не люби и не мисли, човек не може да се ползва от Божиите блага. Той е подобен на тръба, през която водата тече само, без да оставя нещо. Дето е Любовта, там всичко никне, расте, цъфти и зрее. Щом Любовта изчезне, и животът се прекратява. Приложете Любовта в своите градини, за да могат цветята да растат и да се развиват. Човешките души са градините на живота. Поливайте градините си с любов, за да не изсъхват. Поливайте вашите мисли и чувства – цветята на вашата градина, с любов, за да получите от тях очаквания плод.

Дайте път на Любовта, за да се прояви тя чрез вашите

мисли, чувства и постъпки. Постигнете ли това, вие влизате вече в реалния живот. Ако си недоволен от себе си, можеш ли да очакваш другите хора да бъдат доволни от тебе? Ти си недоволен от себе си, значи сготвил си лошо ядене. Ако си недоволен от яденето си, и другите хора няма да бъдат доволни. Мярка за нещата е сам човекът. Който е доволен от своите мисли, и близките му ще бъдат доволни. Който не е доволен от себе си, цял свят да го убеждава, че е гениален, той няма да се съгласи с тях. Всички хора са гениални, но главно в едно отношение – в погрешките си. Всеки е гениален, когато чупи и разваля нещата. Кой не е чупил стомни? – В това всеки е гениален. Обаче като рече да направи нова стомна, там не е гениален. Време е вече хората да започнат съзнателно да работят, за да проявят своята гениалност.

Ще кажете за някой човек, че е честен. Как познавате това? – Честността има свой признак. Не само честността, но всички добродетели имат специфични линии, по които се познават. Тия линии съществуват на три места в човека: на главата, на лицето и на ръката. Като четете по тия линии, вие можете да кажете кой човек е разумен, справедлив, смел и т.н. Някои хора са смели, когато имат пари. Щом изгубят парите си, те губят и смелостта си. Истински смелият не носи парите в себе си, но те вървят след него като войници след своя генерал. Ако той спре, и те спират. Той им заповядва къде да отидат и каква работа да свършат. Златната монета върви подир господаря си, и като ѝ каже той да свърши някаква работа, тя веднага започва да се търкаля – отива на определеното място. Докато парите не се подчиняват на вашите заповеди, вие не постъпвате разумно. Ако парите ви не работят, вие сте от ленивите господари. Предназначението на парите е да се търкалят, да вършат работа. Едно време парите са били четириъгълни, вследствие на което бавно са се движили и малко работа са свършвали. Сегашните пари са кръгли, лесно се движат и много работа вършат. Каквото им се каже, те веднага го изпълняват: къщи правят, дрехи шият, храна доставят, книги пишат и т.н. Мощно нещо е парата в човешкия живот.

Като ученици вие трябва да изучавате линиите на вашите добродетели, на вашите дарби и способности. В материално отношение кой каквото притежава, има и съответен документ за това. Ако притежава къща, човек има крепостен акт за собственост. Който иска да докаже, че къщата е негова, той веднага показва документа си. Някой казва, че има любов в сърцето си. Къде е документът му за това? Къде е линията, която показва, че наистина той има любов? Който има добре развито музикално чувство, веднага доказва това. Той взема цигулката си и свири. Всички са доволни от свиренето му. Ако не е музикален, пак може да има цигулка, но той не свири, а скърца. Като знаете това, работете съзнателно върху себе си, за да развиете своите дарби и способности, да ги закрепостите. Който погледне главата и лицето ви, да види, че сте собственик: притежавате известни добродетели и способности. Без такава собственост човешкият живот няма смисъл.

Днес и вярващи, и безверници се оплакват от мъчнотиите в живота. Защо имат мъчнотии? – Защото не прилагат това, което знаят. Всички хора говорят какво е казал Сократ, Толстой, Христос, но не правят опити да следват примера на великите хора. Великите и гениалните хора са станали такива, защото ден и нощ са работили върху своя ум и своето сърце, разработвали са ги. Каква полза имате от житните зрънца, които Христос ви е оставил в наследство? Трябва ли тия зрънца да стоят и до днес още в хамбарите на хората? Щом са житни зрънца, те имат условия да растат. Посейте ги на нивите си и търпеливо очаквайте техния плод. Какъв смисъл има да стоят затворени? От две хиляди години насам тия зрънца стоят в хамбарите и се пазят да не изгният. Посейте ги на нивите си! Нека изгният. Казано е в Писанието: „Ако житното зърно не се посади в земята и не изгние, не може да даде плод.“ Ако от две хиляди години насам семената на Христовото учение се посаждаха в земята, целият свят щеше да живее в изобилие и доволство. Следователно ако със своите мисли, чувства и постъпки – като с житни зрънца – човек не може да бъде полезен на себе си, най-малко може да бъде полезен на своите близки.

Като не разбират законите на живота, хората казват, че мисълта не представлява нещо ценно. Това е неразбиране и ограничено схващане на нещата. Мисълта има Божествен произход. Вслушвайте се в онова, което умът и сърцето ви говорят, за да разберете каква сила се крие в тях. Лесно е да се каже, че не можете да направите това или онова, и да не работите. Приложете вашата мисъл и вашата любов в действие. Отивате при някой болен, искате да му покажете, че го обичате. Как ще проявите любовта си? – Като занесете цяр за болестта му. Като обичате някого, вие можете да му помогнете при всички условия. Когато обичате човека, ще намерите и лек за болката му. Като не го обичате, и лек не можете да намерите. Учител, който обича учениците си, знае техните нужди и навреме им помага. Ако ученикът обича учителя си, и той познава неговите нужди. Когато учителят обича учениците си, всякога им е полезен. И ученикът, който обича учителя си, също така може да му бъде полезен.

Оттук вадим заключението: който обича Бога, той може да бъде проводник на Неговия Дух. Щом стане проводник на Божествения Дух, човек се освобождава от робството. Той става господар на условията. Да бъдеш господар на условията, това значи да бъдеш господар на себе си, да бъдеш лекар на себе си, да бъдеш и учител на себе си. Търсите ли лекар, потърсете го първо в себе си, а после повикайте някой лекар отвън, като асистент на вашия. Търсите ли учител, потърсете го първо в себе си, а после отвън. Външният учител ще бъде като асистент на вътрешния.

Помнете: един е вашият Учител, Който е във връзка с всички учители вън от вас. Един е вашият Бог, Който е във връзка с всички богове вън от вас. Ако не познавате Учителя си вътре във вас, Който ви е дал светлина, за да виждате и да разбирате нещата ясно, вие не можете да разбирате и външните учители. Ако не познавате Бога, Който е вътре във вас, Който ви е дал живот, вие не можете да познаете и да разберете окръжаващите неща. Ако разберете това, което днес говоря, всички ще се подмладите, ще станете на 33 години. Които са минали тази възраст, ще се върнат назад. Всички ще

станете млади, без никакви бръчки по лицата, без никакви гърбици. Всички ще олекнете и ще хвърчите с вашите аероплани. Ако мисълта на човека не лети с аероплан и не обикаля целия свят, каква мисъл е тя? Ако с окото си човек не може да вижда и най-отдалечените звезди на небето, какво око е това?

Астрономите си служат с телескопи за изучаване на звездите и на планетите, но все още нямат такива усъвършенствани телескопи, с които да виждат светлината и на най-малките звезди. В бъдеще и това може да се постигне. Чрез своя вътрешен телескоп човек и днес може да види какво представляват жителите на Слънцето и на Луната и как живеят там. Това обаче не е достояние за всички. Малцина имат тази способност. По какъвто и да е начин, в бъдеще хората ще разберат, че и на Луната има живот, както на Земята. Някои учени, както и младите моми и момци, отиват на Луната да се разхождат. Като се повдигне високо в мисълта си, човек отива на Луната. Там има по-висока наука от земната. Земята е забавачница още, дето хората изучават азбуката на живота. Който отива на Луната, той е научил вече азбуката.

Като говоря за Луната и за Слънцето, вие не сте доволни, искате да ви кажа нещо съществено, нещо реално. Щом искате нещо реално, щом искате да знаете какво ви очаква, ето, казвам ви: вие ще станете богати и ще осиромашеете, ще станете учени и ще изгубите знанието си, ще заемете високо обществено положение и ще го изгубите. Това може ли да ви насърчи? Днес сте млади, след време ще остареете. Какво се ползвате от това знание? Каква е разликата между младия и стария? – Младият се ръководи от Любовта, а старият – от Мъдростта. Младият живее в градината на Любовта, напичена с безброй сладки, зрели плодове. Тази е причината, поради която младите се захласват по плодните дървета. Старият живее в библиотеката на знанието и на Мъдростта, дето по цели дни чете и прелиства книгите на живота.

Следователно като млад човек изучава Любовта, като възрастен той изучава Мъдростта, а като стар изучава Истината. Без да са минали през тези училища, мнозина очакват

времето на заминаването си за онзи свят. Те искат да знаят какво има на онзи свят. Аз няма да ви кажа какво има, но ще ви кажа какво няма. Там няма страдания, няма сиромашия, болести, невежество, изкушения и т.н. В онзи свят всеки е на своето място. Там всички пеят, свирят, веселят се. Когато работят, всички работят заедно; когато се веселят, всички се веселят заедно. Там всички същества се надпреварват кой пръв да обслужи, кой повече да даде, кой по-добре да помага. Хората на Земята сега изучават тия неща.

Сега вие желаете да бъдете добри, но без да искате изкривяват линията на доброто. Вие сте художник, който още не се е научил да рисува. Някой пише на възлюбената си любовно писмо, в което излива любовта си. Той пише, че умира от любов и не може да живее без нея. Обаче цялото писмо е нацапано с капки от мастило. Вярно ли е това, което пише? Ако той имаше голяма любов, щеше да напише писмото със златно перо, върху хубава хартия и с доброкачествено мастило. Буквите щяха да бъдат добре написани, със спокойна ръка. Който види това писмо, ще разбере, че е пропито с любов. Много любовни писма са написани все набързо – и всеки се извинява, че е бързал. Който много бърза, не живее по закона на Любовта. Единственото нещо, което не бърза, това е Любовта. Тя има време за всичко.

Каквото пипне Любовта, всичко става безпогрешно. Някой се моли на Бога и бърза. Той изговори няколко думи набързо и счита, че молитвата му е приета. Такава молитва отива най-много до райската врата и там спира. Буквите, с които Любовта пише, са еднакви по големина. Ако излезе само една буква вън от реда, писмото не се приема. Препинателните знаци също се поставят на местата им. Като дойдете до обръщението в любовното писмо, и там се спира вниманието. Не е безразлично какво обръщение ще напишете. Можете да напишете: „Любезни, обични, драги” и т.н. Любезен означава човек, който носи нещо. Обичен е този, който служи. Прелюбезен е този, който става поръчител на някого. Каквото обръщение и да турите, важно е вие да сте доволни.

Сегашните хора са недоволни от старото в живота, а не

от самия живот. Те искат да се освободят от старото. Само Любовта е в състояние да освободи човека от старото. Оцапаната дреха може да се очисти само с топла вода и сапун. В този смисъл само Любовта е в състояние да измие човешката душа от калта, която се е наслоила върху нея от векове насам. Кой човек, като мине през калта, няма да оцапа краката си? Като се върне у дома си, той ще се измие и ще легне да спи с чисти крака.

Две неща са потребни на човека: правилно да възприема Божията Любов и правилно да я предава. Това значи да бъдем добри проводници на Божията Любов. Днешният ден благоприятства за това. Небето е чисто, ясно. Въздухът е свеж, кристален. И той благоприятства да бъдем добри проводници на Божията Любов, която ни обгръща от всички страни. Бог се проявява чрез нас и чрез целия свят. Той управлява света и всичко, каквото става, превръща го в добро. Божията Любов поставя всичко в ред и порядък. Докато страда, човек не разбира какво благо се крие в страданието. Щом мине през него, той вижда, че страданието му е донесло някакво благо, и благодари за него. Колко деца са прогонвани от домовете си, но като минат през страдания, те се каляват, придобиват големи опитности, за които един ден благодарят. За предпочитане е човек да мине през страдания, но да придобие Любовта, да стане умен и силен, отколкото да бъде свободен от страдания и да няма никакви придобивки.

Велико нещо са страданията. Те носят такива богатства, които хората още не подозират. Христос мина през големи страдания, но с това увеличи силата Си. Днес никой не може да Го разпне. Като дойде втори път на Земята, всички ще станат прави и мирни ще стоят. Силата на човека се изпитва в страданията и изпитанията. Така се изпита и силата на Христа. Чрез възкресението Той доказа, че е силен. Нищо в света не беше в състояние да Го задържи в гроба. Следователно който иска да влезе в новия живот, трябва да умре за стария. Ако житното зърно не умре, не може отново да покълне и да израсте при новите условия. Смъртта трябва да дойде, за да ни покаже, че ние сме достатъчно силни да

влезем в новия живот. Като слиза отгоре, човек влиза от живота към смъртта. Това е първата му опитност. Като възлиза нагоре, човек минава през обратния процес: от смърт в живот.

Всички трябва да бъдете герои, да не се плашите от смъртта. Каквото и да правите, не можете да избегнете смъртта. „Как ли ще умрем?“ – Много лесно. Ще отворите вратата на къщата си, ще се поклоните и ще излезете вън. Пред вас ще се разкрие широк, красив свят, и вие ще влезете в друга къща, която апостол Павел нарича „дом неръкотворен“. Това показва, че като напусне тленното си тяло, човек влиза в друго тяло, което не гние и не се разваля. Някой пита със старото тяло ли ще възкръсне, или с друго някое. Ако волът умре и възкръсне пак с рогата и с копитата си, това не е никакво възкресение. Това е пак робство. Възкресението изключва раждането. Който е възкръснал, той не се ражда вече по стария начин. Казано е в Писанието: „Който се сподобят с този век, нито умират, нито се раждат, нито се женят.“

Какво нещо е женитбата? – Ограничение. Защо се женят хората? – За да станат проводници на великия Божествен живот. От децата се съди за развитието на майката и на бащата. Ако те не могат да родят добри синове и дъщери, какви майки и бащи са? Родителите трябва да бъдат добри проводници на Божественото, но и децата им трябва да бъдат такива. Какъв проповедник е този, който не може да внесе любов между хората, на които проповядва? Какъв проповедник е този, който е обърнал хората към Бога, а кесиите им не е обърнал? Един американски проповедник казва: „Аз вярвам само в едно обръщане на човека към Бога, а именно – с него заедно да се обърне и кесията му.“ Какво обръщане е това, при което човек се обръща, а кесията му не се обръща? Аз пък вярвам в такова обръщане, при което заедно с човека се обръща и целият му дом: и бащата, и майката, и жената, и децата, и братята, и сестрите, и воловете, и овцете му.

Желая ви тази година да се обърнете към Бога така, че заедно с вас да се обърнат и кесиите ви. Вие сте обърнати вече, но кесиите ви още не са обърнати. Под думата *кесии*

разбирам сърцата ви. Значи сърцата ви трябва да се обърнат, но не чрез насилие, а по закона на Любовта. Служене се иска от сегашните хора – служене по любов. Каквото давате, давайте го със съзнание, че принадлежи на Бога, а не на вас. Ако имате пари, те не са ваши. Единственото ваше нещо е Любовта, която се излива от сърцето ви. Всичко останало принадлежи на Бога. Когато предложите на някого да хапне заедно с вас на вашата трапеза, радвайте се, че яде сладко. Не се страхувайте, че ще яде много. Давайте всичко с любов, за да се благослови даването ви.

Няма по-велико нещо в света от това, да върши човек всичко с любов. Най-малкото нещо, направено с любов, причинява голяма радост. Всичко, което е направено с любов, подразбира служене на Бога. Като работи с любов, човек всякога е доволен. Радвайте се на доброто, на силата, на красотата, на здравето на хората. Ако срещнете болни и слаби, пак се радвайте, защото можете да проявите любовта си към тях, да им помогнете. Помощта не е само материална, но и духовна. Изкуство е да съградиш една къща, но по-голямо изкуство е да поставиш добри хора в нея. При това къщата трябва да бъде чиста отвън и отвътре, да има в нея ред и порядък. И в Природата съществува ред, порядък и чистота.

И повярва човекът на речта, която му рече Исус. Какво му каза Христос? – Христос му каза: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Това значи: както Христос върви из пътя и изпълнява Волята Божия, това може всеки човек да направи. Всеки може да следва пътя на Христа, всеки може да приеме Истината и Живота, които Христос проповядва. Като прилагате Учението на Христа, изучавайте себе си, защото изпитанията идат. Всички хора ще бъдат подложени на изпит. Много естествено! Ученикът всякога се изпитва. Не се страхувайте от изпитите. И да грешите, няма нищо страшно. Като направите една погрешка, ще я изправите. С изправяне на погрешките си вие помагате на ония, които идат след вас. Ако хлътнете в някой трап и навехнете крака си, вие ще имате грижата да запушите трапа. С това вие предпазвате от падане всички ония, които идат след вас.

Следователно запушвайте дупките, в които сте паднали или които отдалече още виждате, за да предпазите от нещастие ония, които идат след вас. Постъпвайте по същия начин и с ония мисли и чувства, които ви причиняват мъчнотии и страдания. Натъкнете ли се на такава мисъл или на такова чувство, запушете ги, преди още да сте попаднали под влиянието им.

Често слушате някои да казват, че хората трябва да се примирят. Как ще се примирят? Ако не обичаш някого, не отивай да се примиряваш направо с него, но виж кого обича той. Щом намериш такъв човек, сближи се и ти с него. Щом и двамата обичате един и същ човек, вие лесно ще се примирите. Като не разбират законите на Любовта, хората едни на други си пакостят. Например като видят, че двама души се обичат, неприятно им става. Нека те обикнат друг някой. Светът е място за приложение на Любовта. Има Един, Когото можете да обичате по всяко време. Щом обичате Единия, ще обичате всички хора. Като обичате всички, ще обичате и Единия. Тази е правилната Любов, която наричаме Божествена. Като обичаш един човек, ще обичаш всичко негово: и дрехите му, и очите му, и веждите му, и космите му. Това значи да обичаш всички. Следователно, като обичаш Бога, обичай всичко, което е във Него. Светът се нуждае именно от тази всеобемающа любов.

Кое е главното качество на Любовта? – Служенето. Който обича, той е готов да служи. Той е на прав път. Който служи, той едновременно се учи. И като служиш, и като ти служат, ти пак се учиш. Учителят служи, а ученикът се учи от него. Като научи уроците си, ученикът започва да работи, т.е. да служи, а учителят го изпитва. Сега и вие ще учите и ще служите. Който не може да служи, не може и да работи; на когото не служат, не може и да се учи. Досега невидимият свят ви е служил със своите разумни същества, а вие сте се учили. Отсега нататък вие ще служите, а те ще ви изпитват.

И тъй, приложете Любовта, макар и в най-малък мащаб. Всеки може да направи поне най-малкото добро. Всеки може да прочете една малка книжка с любов. Всеки може да посети

един беден или болен с любов. Всеки може да посети своя приятел с любов. Всеки може да полее едно цвете с любов. Няма човек на Земята, който не може всеки ден да прави по едно малко добро.

Хората се молят на Бога и очакват Той да им обърне внимание. Доколкото те обръщат внимание на Божиите дела, дотолкова и Бог ще обърне внимание на тях. Следователно доколкото вие обръщате внимание на картините на някой художник или на творбите на някой музикант, дотолкова и те ще обърнат внимание на вас. Ако не им обръщате внимание, вие не можете да се запознаете с тях. Вие можете да се запознаете с даден човек, само ако обичате неговия ум, неговото сърце, неговата душа и неговото тяло. Влезте в ролята си да обичате. Обикнете първо ума на човека, после – сърцето му, душата му, духа му, и най-после неговото тяло. Обикнете ли човека по този начин, и той ще ви обича. Това изисква новият живот от всички хора на Земята.

Обичайте всичко, което Бог е създал, за да обичат хората това, което вие създавате. Знайте, че зад всичко, за което мислите, седи човешкият ум. Зад всичко, което предизвиква човешките чувства, седи Любовта. Зад Любовта седи Божият Дух.

28 август 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Вслушване

Размишление върху Любовта

Днес ще говоря върху съдържанието и смисъла на думата вслушване. Тази дума не е толкова съдържателна, но който разбира смисъла ѝ, може да се ползва от нея. Вслушването е качество на човешкото съзнание. Вслушва се само онзи, който има вътрешно разбиране на нещата. Който се вслушва, той взема предвид всичко онова, което предстои да стане. Който не се вслушва, сам си причинява нещастия и пакости. Да се вслушва човек, значи да даде ухо на това, което Божественото му говори.

Първи не дадоха ухо на Божественото Адам и Ева, когато бяха в рая. Бог им каза да ядат от плодовете на всички дървета, с изключение на плодовете от забраненото дърво. Той им каза, че в който ден ядат от това дърво, ще умрат. Въпреки това те ядоха, след което излязоха от рая и отидоха в широк свят, дето и до днес още страдат. И до днес хората правят същата погрешка, каквато Адам и Ева направиха. Защо? – Защото не се вслушват. Бащата казва на сина си: „Няма да пиеш вино!“ Синът не се вслушва в думите на баща си и започва да разсъждава: „Какво лошо има във виното? Защо да не го опитам? Не е отрова, гроздов сок е. Ще сръбна само няколко глътки, за да видя какво нещо е виното.“ Колко хора са изгубили дарбите и способностите си благодарение на пиенето на вино. И то само затова, защото не са се вслушвали в думите на баща си.

И тъй, който не се вслушва, пие. Аз вземам думата *пиене* в широк смисъл. Пиенето е свързано с желанието в човека да опита нещата. Човек реализира желанията си чрез ядене и пиене във всички светове, но той трябва да бъде разумен, да знае кои желания са полезни и кои не са. Изпитвайте само ония неща, които допринасят някаква полза във вашия живот. Например добро е желанието на човека да бъде учен,

но това не се постига изведнъж. Човек носи в себе си способности, които трябва да развива. Развиването на тия способности подразбира работа и учене. Същото се отнася и до чувствата в човека. Например човек развива доброто в себе си, когато дружи с добри хора или когато дава възможност на доброто в себе си да се прояви навън.

Следователно ако не мисли за доброто и не го прилага, човек не може да бъде добър; ако не мисли за милосърдието и не го проявява, човек не може да бъде милосърден; за да бъде богат, човек трябва да мисли за богатството и съзнателно да го търси. Ще цитирате стиха от Евангелието, дето се казва, че богатият няма да влезе в Царството Божие. За кой богат се говори? – Ние имаме предвид онзи богат, на когото хамбарите са пълни с жито и не дава на никого, а мисли само за себе си. Ние имаме предвид онзи богат човек, който складира в хамбарите си жито, но не го яде. Щом не яде житото, а го пести, животът няма да влезе в него, но и той няма да влезе в живота. Какво ще стане с този човек? – Той ще излезе извън рая, т.е. ще напусне живота. Човек трябва да яде, колкото е потребно – ни повече, ни по-малко. Обаче има богати, които могат да влязат в Царството Божие. Такъв пример имаме със Закхей¹³. Когато Христос влезе в дома му, той веднага раздаде половината от богатството си на сиромасите. Като дойде Новото учение в дома ви, вие трябва да сте готови да раздадете половината от богатството си на сиромасите. Не само вие трябва да ядете, но и вашите ближни. Ще кажете, че парите не се ядат. Парите се превръщат в храна. С пет лева можете да купите един килограм хляб.

И тъй, човек трябва да се вслушва вътре в себе си и вън от себе си. Защо? – Защото разумният свят говори на човека по два начина: по външен и по вътрешен. Когато пие вино, човек се вслушва във външния глас, който му казва да пие. Като отрезнее, той се вслушва във вътрешния глас, който му казва, че не прави добре, като пие. Тогава човек става философ, започва да мисли повече, а по-малко да говори. Докато е под влиянието на виното, човек говори много. Каквото знае и каквото е мислил в трезво състояние, всичко ще изкаже.

Всички хора познават физическото пиянство, но има и духовно, т.е. психическо пиянство. Като изпадне в това състояние, човек не знае какво говори и какво прави. Като пийне една-две чашки от астралното винце, човек излиза от релсите на обикновеното си състояние и става или весел, или скръбен. Ако е весел, той може за нищо и никакво да се разтревожи. Някой се тревожи, че във вестниците са писали някаква статия против него. Ако той е майка или баща, ще се тревожи нещо за сина си или за дъщеря си. Човек се вслушва във всичко, което се казва за него или за близните му. Какво придобива човек, като се тревожи? – Не само че нищо не придобива, но губи. Тревогата всякога отнема нещо от човека, а не дава. Някои християни се безпокоят предварително дали ще влязат в Царството Божие, дали ще се спасят, или не.

Мнозина са дохождали при мене да ме питат колко време ще живеят. На този въпрос всеки сам може да си отговори. Ако диша дълбоко, човек ще живее повече време на Земята; ако диша повърхностно, плитко, годините му са преброени. Дългият живот зависи и от правилното хранене. Ако знае как да се храни, човек може да живее повече време. Малко хора се вслушват в това и казват: „Няма какво да ни се проповядва как да се храним. Дайте ни пари, ние знаем какво да ядем и как да се храним.“ Така не се разсъждава. Често богатите хора, които разполагат с грамадни суми, страдат от разстройство на стомаха. Защо? – Защото не знаят как да се хранят. Че защо трябва да искате пари от хората? Като знаете как да се храните, вие трябва да знаете как да си доставяте пари. Ето, всеки човек има известно количество злато в кръвта си. При това ще знаете, че колкото злато имате в кръвта си, толкова можете да имате и вън от себе си. Количеството на външното злато е пропорционално на количеството на златото, което е в кръвта.

Какво представлява златото в живота? – Златото носи живот, здраве за човешкия организъм. Колкото повече злато има човек в кръвта си, толкова по-здрав е организъмът му. Мисълта му е свежа, трезва, а чувствата – добри и благородни. Ако организъмът на човека е слаб, мисълта не е свежа

и чувствата са непостоянни, колебливи. Тогава казваме, че той има малко злато в кръвта си. Същевременно той не може да го използва. Няма смисъл да има човек богатство и да не може да го използва. Стремете се към придобиване на злато, за да освежите мисълта си, да облагородите чувствата си и да подкрепите своето здраве. В този смисъл богатството е вътрешна, органическа необходимост за човека. Когато някои въстават против богатството, те имат предвид само външното богатство. Външното богатство е условие за човека, а вътрешното – възможност. Следователно ако златото не влезе в кръвта на човека, той не може да се ползва от него.

Златото, към което всички хора се стремят, не е нищо друго, освен складирана слънчева енергия, която индусите наричат прана. Праната е необходима за човешкия организъм. От нея зависи здравето на човека. Праната се съдържа в Слънцето. Затова именно се препоръчва на хората да излизат сутрин рано, за да възприемат по-голямо количество прана. Някои се взират в Слънцето, искат да видят праната и тогава да я приемат. Няма защо да се взират. Достатъчно е да постоят десетина минути пред Слънцето, за да възприемат онова, което е нужно за организма им. След това те трябва да обработят енергията, която са възприели. Като ученици вие трябва да обработвате енергията, която възприемате отвън, и да я използвате разумно. Не я ли използвате, тя ще ви причини пакости. И тогава все ще се намери някой човек да ви морализира. Ако сте сприхав, ще ви каже, че трябва да бъдете добър, да работите. Какво допринася морализирането? Вместо да морализираш човека, кажи му, че е добър. Ако не вярва в думите ти, поне ще му стане приятно и ще се развесели. Защо трябва да казваш на пияницата да не пие? Кажи му да пие, но вода, а не вино. Всеки човек трябва да пие вода, която иде от чешми, от извори, от реки, а не вода, която излиза от бъчви. Чистата вода носи живот, а виното отнема живота. Ако виното беше необходимост за човека, първа Природата щеше да го достави. Водата чисти организма, а виното внася в него утайки, от които човек трябва да

се чисти.

Задачата на всеки човек е да очисти тялото си, за да влезе Божествената енергия в него. Отде ще влезе тази енергия? – От три места. През мозъка влиза енергията на Божествената мисъл, през сърцето – енергията на Божията Любов, а през тялото – Божествената сила. Влезе ли тази енергия в човека, тя започва да работи, да преустройва неговия организъм. За да се приготви за Божествената енергия, човек трябва да се вслушва в тихия глас на Бога, да разбере какво му се говори. Следователно ако иска да се развива правилно, да разрешава мъчноотиите си добре, човек трябва да приготви мозъка, сърцето и тялото си за Божествената енергия. Така именно той ще види, че всичко, каквото душата му желае, е постижимо.

Човек разполага с условия и с възможности да постигне своите желания. Често хората се оплакват от неуспех в живота си. Защо не успяват? – Защото правят само планове и скици, без да работят. Ако скулпторът прави план на статуята си, а не дяла камъка, нищо не може да постигне. На всеки човек е дадена задача да извае лицето си, да извае своите ръце и крака, да извае тялото си. Как ще ги извае? – С работа. Той трябва да вдига и да слага чука си, докато изработи своята статуя, и да я изнесе на изложение. Ако в продължение на един живот от 40-50 години човек не може да извае статуята си, той не е изпълнил своето предназначение. И след всичко това той говори за красота. Докато е млад, човек може да се нарече красив, но щом мине 30-40 години, той губи красотата си. Ако е жена, ще каже, че мъжът ѝ е виновен за това. Мъжът пък ще каже, че жена му е виновна. Така се оправда и Адам. Той каза, че съгреши, понеже другарката му, Ева, го изкуси с плода на забраненото дърво. Докато не бяха съгрешили, и двамата се радваха на своите красиви мантии. Щом съгрешиха, те се видяха голи. Защо оголява човек? – Защото не се вслушва в гласа на Бога.

Вслушвайте се в Божествения закон, за да не оголявате. Всичко отрицателно в живота причинява оголяване. Недоволството, безверието, безнадеждността, безлюбието, омразата, жестокостта умъртвяват човека. А всичко, което умърт-

вява човека, става причина да оголее той. Всички положителни неща, всички добродетели са облекло за човешката душа. Казват, че светите имали ореол около главата си. Те имат ореол, но имат и цяла дреха, изтъкана от лъчите на светлината. Дрехата на светията, както и ореолът му, са образувани от цветовете на спектъра. Жълтият цвят на ореола на светията показва неговата мъдрост, зеленият – неговото растение, червеният – възвишения живот, който се влива в него, синият – неговата вяра, и т.н. Докато ореолът на човешката глава свети, човек е здрав и вярва в живота и в Любовта. Щом изгуби ореола си, човек заболява. Болният не вярва нито в живота, нито в Любовта. Той знае, че е изгубил нещо, което мъчно може да възстанови.

Казано е в Писанието: „Гледайте да не изгубите онова, което Бог е вложил във вас.“ Всеки човек носи в себе си голямо богатство, което трябва да пази, да не го изгуби. Изгуби ли го, мъчно ще го придобие. Всеки съзнава, че е изгубил богатството си, и търси начин да го спечели. Той купува лотарийни билети, влиза в предприятия, дано разбогатее. В човека са вложени милиарди, но той не съзнава това. С една дума само човек може да спечели хиляди. „Каква е тази дума?“ – Тя не се казва. Ако ви се каже тази дума, вие повече ще изгубите, отколкото ще спечелите. Не сте готови още за нея. Ако ви се каже думата и вие отидете да пиете от водата на чистите планински извори, на място е казана. Обаче ако отидете да пиете от червената вода на бъчвите, по-добре да не я знаете.

Синът на един турски бей обичал много да пие. Беят се чудел как да въздейства на сина си, за да го отвикне от този порок. Един ден той му казал: „Синко, знаеш ли, че като отидеш на онзи свят като пияница, ще закачат на врата ти бъчви, с които вечно ще ходиш?“ – „Татко, празни ли ще бъдат бъчвите, или пълни?“ – „Пълни, разбира се.“ – „Тъкмо това и аз желая.“ Бащата мислел, че ще наплаши сина си, а той се зарадвал, че и на онзи свят ще може да пие. Не, онзи свят не е място за пиене. Там всеки трябва да работи. Там не се приемат мързеливи хора. Разумният свят иска хора с отворени очи, а не слепци. Няма да ви кажа да не ядете от

плодовете на забраненото дърво, но ще ви кажа: не оставяйте сърцето си само да излиза на разходка. Нека умът и волята ви го придружават. Ако пуснете сърцето си само, то ще направи същата погрешка, каквато направи Ева. Всички погрешки излизат от сърцето.

Като се намерят в мъчнотии и страдания, хората отричат смисъла на живота. Те казват: „Защо сме дошли на Земята, не знаем. По-добре да заминем на онзи свят.“ Като отидат на онзи свят и не знаят какво да правят, те казват: „Да слезем на Земята.“ – Това са хора, които спят още. Те са непробудени души. В един анекдот във вид на алегория се разказва как става слизането на душите. В невидимия свят имало магазини, по витрините на които били наредени разноцветни и красиви дрехи. Като видят тези дрехи, колкото и да не искат да слязат на Земята, тези души се увличат от красотата на дрехите и отиват в магазините да облекат една от тия дрехи. Щом се облекат, дрехата прилепва към тях така здраво, че не може вече да се съблече. Те започват да се въртят на една, на друга страна, докато най-после се видят vyplътени на Земята. Те живеят 60-70 години на Земята и постоянно се питат: „Защо живеем тук? Какъв е смисълът на този живот?“

Човек трябва да слиза на Земята доброволно и да знае защо е дошъл. Той трябва и доброволно да заміне за другия свят. Щом и едното, и другото става с насилие, човек още не се е пробудил. Човек трябва да прави всичко с любов и с разположение. Ако мисли, работи, яде или учи, всичко трябва да му е приятно. Това значи да се вслушва човек в Божествения глас. Когато искате да кажете нещо, вслушвайте се в себе си: трябва ли да говорите, или да мълчите. Говорете навреме. Слушайте навреме. Мълчете навреме.

Днес реших да говоря по-малко. Защо понякога говоря много? – Защото не мога да уловя нищо. Много пъти трябва да хвърлям мрежата си, докато хвана нещо. Щом хвана повече, спирам да говоря. Каквото хвана, занасям го у дома си, дето му давам угощение. На трапезата слагам хубав Божествен хляб и Божествено вино. Като се нахрани, изсвиря му една песен и давам в ръцете му една мрежа – да отиде на

морето, да улови нещо.

Сега и на вас казвам: стремете се всеки ден да хващате в мрежата си по една красива мисъл, по едно красиво чувство и по една красива постъпка. След това ще им дадете по едно угощение. Ако не можете да направите това, денят ви е отишъл напразно. Днес говорих за вслушване, а не за послушание. Вслушване и послушание са две различни думи както по съдържание, така и по смисъл. Вслушвайте се в Божията Любов. Вслушвайте се във всичко добро и красиво, което е вложено във вашия ум и във вашето сърце. Обичайте се едни други, за да имате Божието благословение.

Тайна молитва

29 август 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Прилежание

Лука, 19. глава

Тази сутрин ще говоря върху прилежанието.

Като изучавам живота на съвременните хора, виждам, че им липсва нещо. Те се натъкват на много противоречия, които произтичат от самото им естество. След всичко това те се чудят какво да правят със себе си. Човек знае кое е добро, но всякога не може да го прави. Той иска да бъде учен, но не знае как да стане такъв. Като търси причините на неуспеха в живота си, най-после човек дохожда до заключение, че мързелът му пречатства. Благодарение на мързела той отлага нещата. Като се яви някоя светла мисъл в ума му, той казва: „Не е сега време за реализиране на тази мисъл, ще отложам малко.“ Някой е пропуснал условията да учи на младина, затова мисли, че времето му е минало вече. Тъкмо на стари години той може да учи. Като е бил млад, външните условия са го изкушавали. И като е стар има изкушения, но вътрешни. Докато се придържат към старите разбирания, хората не могат да постигнат нищо. Човек трябва да знае, че може да учи и като млад, и като стар. От него зависи да използва условията.

Мнозина разглеждат живота с оглед на смъртта. Те искат да знаят има ли друг живот, или не. Ако има друг живот, има смисъл тогава човек да живее по-висок духовен живот; ако няма друг живот, въпросът се поставя другоаче. Дали има друг живот след смъртта, или няма, това зависи от съзнанието на човека. Ако човек не е готов за другия свят, и да влезе в него, нищо няма да придобие. Ако влезеш в някоя черква, а не си религиозен, ще станеш ли религиозен? Ако влезеш във водата, ще станеш ли риба? Всичко, което човек може да придобие, зависи от неговия дух. Като е дошъл на Земята, човек трябва да учи. Като учи, той придобива различни енергии, които са необходими за изграждане на онази форма, която

може да се нарече човек.

Съвременните хора нямат ясна представа какво нещо е човекът. Те казват, че човек се ражда, живее известно време и после умира. Като умре, всичко се свършва с него. Някои вярват, че след смъртта си човек отива в друг свят, но повече нищо не знаят. Наистина, човек отива на онзи свят, но какво място заема там, нищо не знае. При това важно е да се знае дали всички хора отиват на едно и също място. И животните са в човешкия свят, но какво място заемат в този свят, и те не знаят. Кокошката знае, че живее в курник, конят – в конюшня, волът – в дам, рибата – във водата, птицата – във въздуха. Обаче нито курникът, нито конюшната, нито дамът, нито водата, нито въздухът представляват човешкия свят. Каква представа имат животните за човешкия свят, това зависи от тяхното съзнание. Следователно също така и представата на човека за този и за онзи свят зависи пак от неговото съзнание.

Първото същество, което е започнало да мисли, е човекът. За какво мисли човек? Ще кажете, че човек мисли за много неща. За много неща мисли, но истинска мисъл е онази, която има за обект любовта към знанието. Като има любов към знанието, човек едновременно има и прилежание. Без прилежание нищо не се постига. Без прилежание няма знание, няма и любов. Като не се спират върху прилежанието, хората говорят за майчина любов, за братска и сестринска любов. Какво всъщност е майчината любов, и майката не знае. Тя мисли, че любовта ѝ се отнася главно до грижите към детето ѝ: да го окъпе, повие, нахрани, да го разходи на чист въздух и т.н. Майката се занимава по цели дни с детето си, без да го познава. Коя майка е направила детето си философ? – Има майки, чиито деца са философи, но и самата майка е била философ. Ако тя не може да мисли философски, и детето ѝ не може да стане философ. Като порасне детето, майката го изпраща на училище, там да се учи. Тя вижда, че не е готова сама да учи детето си.

Днес има учени хора в света, но повечето са външно учени, за пред хората. Малко са истинските учени. Някои

искат да се покажат пред хората, че обичат науката, музиката, изкуствата. Религиозните пък казват, че обичат Бога. Който обича науката, трябва да докаже това – всички да разберат, че той прави нещо за науката. Който обича музиката, също трябва да докаже това. Как? – Ще вземе цигулката и ще свири. Който обича Бога, трябва да се различава от другите хора. Каквато мъчнотия и да срещне на пътя си, той лесно се справя с нея. Мъчнотиите са задачи за хората. Ако вярващият и онзи, който обича Бога, не могат да разрешат правилно задачите си, нито вярата, нито любовта им са истински. Как да обичаме хората? – Както себе си. Кой човек не обича себе си? И мушицата, и пеперудката обичат себе си. Вижте какво прави пеперудката, когато предстои да вали дъжд. Тя предвижда това и предварително се скрива под някой лист на дърво или на цвете, но така майсторски, че и при най-силния вятър да не я вали дъждът. Тя внимателно пази дрешката си. С царска дрешка е облечена пеперудката. Ако дъждът намокри дрешката ѝ, това е голямо изпитание за нея. Щом се намокри дрешката ѝ, тя не може вече да живее. Ако прашецът на крилцата ѝ се измие, тя не може да хвърчи, не може да каца от цвят на цвят, да си събира храна. С това тя губи условията за живот.

И човек е облечен с такива дрехи, без които не може да се развива. Например способностите и дарбите са дреха на неговия ум, а добродетелите – дреха на неговото сърце. Изгуби ли тези дрехи, той оголява и се лишава от условия за живот. И тъй, искате ли да се развивате, пазете дрехата на вашите способности. Пазете дрехата и на вашите добродетели. Това се постига само с прилежание. Когато е прилежен, човек става цар и господар на себе си. Каквото каже, думата му навсякъде се чува. Ако отиде на нивата, с една дума само нивата се разорава; с една дума само житото може да се овършее, с една дума само житото се прибира в хамбара. Такъв човек живее в един уреден, организиран свят. Той е цар на себе си. Той сам си заповядва, сам изпълнява. Той е минал през прилежанието и го разбира.

Днес постоянно чуваме да се казва: „Да се обичаме, да

работим, да си помагаме!“ Само царят може да обича и само царят е обичан. Само царят работи. Само царят помага. Можете ли да обичате простия човек? Калта обичате ли? От калта обаче може да излезе нещо хубаво. Това, което излиза от калта, може да се обича, но калта никой не я обича. И грънчарят не обича глината, но грънците си обича. Казано е в Писанието, че ще станете царе и свещеници. От човека зависи да стане цар и свещеник. Някои искат да отидат на Небето, между ангелите. Докато не стане цар на себе си, на своите мисли, чувства и постъпки, и те не почнат да изпълняват волята му, човек не може да отиде на Небето. Религиозните знаят това и казват: „Каквото Бог даде или каквото Бог каже.“ – Бог казва да учите и да работите. Слушате ли заповедта Му? Ученикът казва: „Каквото каже учителят.“ – Учителят казва на ученика да учи. Ученикът повтаря всеки ден думите на учителя, но не учи.

Ако само повтаряте думите на учителя, а не учите, нищо няма да постигнете. Някои евангелисти знаят Стария и Новия Завет наизуст, но не са истински учени или истински вярващи. Всичко зависи от вътрешното разбиране и приложение на тия истини. Каква полза имате от знанието на Священото Писание, ако го разбирате като Авраам, като Яков, като дванадесетте синове на Яков и т.н.? Каква полза имате от знанието на Стария Завет, ако го прилагате като старите евреи? Ще се избивате едни-други, ще колите и избивате животни, ще ги принасяте в жертва на Бога. Някой направи една погрешка и за опрощение на греха си ще заколи едно животно. Днес поне хората не принасят жертви на Бога, както едно време. Те не принасят в жертва животни, но друго нещо принасят. За да се ползва от Священото Писание, човек трябва да има дълбоко разбиране, да схваща вътрешния смисъл на истините – по дух, а не по буква.

Като изучавате проявите на хората, виждате, че всеки иска да се покаже, че разбира, че знае нещо повече от другите, и т.н. Добре е човек да се показва пред хората, но когато е красив. За да бъде красив, той трябва да има хубаво чело, правилен нос, красиви уши. Кое чело е хубаво? – Ако челото

е високо два сантиметра, то не е хубаво; ако е три, четири, пет сантиметра високо, все още не е хубаво. Челото трябва да бъде високо поне от пет сантиметра нагоре, за да бъде хубаво. Ако челото е шест сантиметра високо, може да бъде красиво.

Какво означава числото шест? – Който владее числото шест, той може да се качва по планините, между снеговете; той може да слиза и в долините, при плодовете. Той знае кога и как да работи и кога да почива. Числото шест наричаме закон на прилежание. Да бъдеш прилежен човек, това значи каквото хванеш в ръката си, да го свършиш добре. Като имате поне шест сантиметра високо чело, вие разполагате с достатъчно почва, с достатъчно ниви, върху които да посадите семената на своите мисли. По челото се познава умственото богатство на човека, както и богатството му в Божествения свят. Видите ли високо и широко открито чело, това показва прилежанието на човека. Челото на животните е много ниско, а някои почти нямат чело. Това показва, че те са крайно мързеливи. За да ги изкара от леността, от големия мързел, Природата е създала паразитите, големите мухи, стършелите. Като кацат върху тях и ги хапят, животните, особено млекопитаещите, започват да се бранят с опашката си и бягат. По този начин те излизат от своята инертност. Животното не се интересува от нищо. Че звезди има на небето, че вятър вее, че слънце грее – нищо не го интересува. То се интересува само от ядене. Като се наяде, ляга да спи. Ако някой стършел кацне на гърба на вола, той скача и бяга в гората. Той казва: „Бягайте, кавалерия иде!“ – Каква кавалерия? – Една муха, която е хиляди пъти по-малка от него. Говедото бяга, защото не иска да учи, а стършелът е негов учител, застава го да учи.

Често и хората бягат в гората. Защо бягат? – От страх. Те бягат от учителите, които идат да ги учат. Неволята, сиромашията, грехът, болестите са все учители, от които хората бягат. Колкото и да бягат, тези уроци ще им се наложат. Хората бягат и от злото, но не подозират, че още живеят в него. Злото е неорганизиран свят. Наистина, ние виждаме,

че мислите, чувствата и постъпките на човека още не са организирани. Той трябва да работи съзнателно, да организира своя свят, да организира силите на своето тяло. Казано е, че Бог създаде човека, но това още не значи, че го създаде съвършен. Човек има да работи много върху себе си, да се самоусъвършенства. Бог каза на Адам: „От всичките дървета на рая ще ядеш, само от плодовете на Дървото за познаване на доброто и на злото няма да ядеш.“ Адам и Ева не изпълниха заповедта на Бога. Те показаха непослушание, което говори именно за тяхното несъвършенство. И за Земята е казано: „Земята беше неустроена и пуста.“

Сега аз няма да се спирам върху Дървото за познаване на доброто и на злото, да го описвам. Опасно е това дърво. Само едно можете да знаете: то е едно от най-красивите дървета в света. Който го погледне, не може да не спре вниманието си върху него. Няма човек в света, който да не се е влюбвал в това дърво. То съблазнява даже силните хора. Желанието на човека към забогатяване, към слава, към придобиване на големи знания, не е нищо друго, освен плод от забраненото дърво. За да не изпадне в съблазън, човек трябва да се изучава, да види, че всичко онова, което желае отвън, има го и в себе си. За да се изучава, човек трябва да бъде прилежен. Като изучавате себе си, вие изучавате и ближните си. Срещнете ли някой човек, пожелайте да прочетете поне една страница от неговата книга. Ако не можете да прочетете по една страница от всеки човек, прочетете поне заглавието на неговата книга. Всеки човек има различно заглавие на книгата си. Например първата красавица в света – Ева, имала едно заглавие; първият юнак – Адам, имал друго заглавие. Знаете ли какви са били заглавията на книгите на първите човеци? – Ако не ги знаете, ще ги наречете „първата красавица“ и „първият юнак“.

По подобие на тях ще наречете и останалите хора красавици и юнаци. Какво правят сегашните красавици и юнаци? – Те се събират да живеят заедно и да воюват. Дето видите мъж и жена, събрани заедно, ще знаете, че те воюват помежду си. Мнозина се спъват в живота си, понеже се увличат от външ-

ните неща. Външното е отражение на нещо друго. Например физическият свят е отражение на Божествения; красотата на физическия свят е отражение на Божествената красота. Тъй щото ако срещнете една красива жена, знайте, че тя е отражение на Божествения принцип, който живее в човешката душа. Жената е символ на сърцето, чрез което се изявява Любовта. Душата е свързана с Любовта, която се изявява чрез сърцето. Сърцето върши една от главните служби в организма – то движи кръвта и я изпраща по цялото тяло. В сърцето се крие капитанът на парахода, който наблюдава посоката на движението му и следи, да не се удари в някоя канара и да потъне в морето или в океана.

Следователно, за да не потъне параходът ви, вслушвайте се в Божествения глас и проявете всичкото си прилежание, за да изпълните Неговите заповеди. Мощен е Божественият глас! Когато Бог проговори на Адам и на Ева, те оживяха. Като не послушаха Божествения глас, те излязоха вън от рая, в широкия свят, за да се мъчат. Защо ги изпъдиха от рая? – Защото не учеха това, което трябваше, а се заеха с изучаване на странични въпроси. Раят е велика школа с определена програма. Който влезе там, трябва да изучава предметите, които му се преподават, а не които той иска. Ако младата мома не учи уроците, които ѝ се преподават, тя ще напусне рая. Бащиният дом е раят за момата. Ако не слуша баща си, момата ще излезе вън от бащиния си дом. Същото се отнася и за сина. Ако синът се занимава с любовни работи и не учи, бащата ще го изпъди вън от своя дом. Казвате: „Какво лошо има в любовните работи? Има ли нещо лошо в женитбата?“ – Нищо лошо няма в женитбата, но който се ожени, трябва да напусне рая. Женитбата е фалшив надпис. Като се жени човек, дават му табела, на която е написано, че влиза вече в Божествения свят, за да учи.

Вярно е, че човек учи в женитбата, но не е вярно, че влиза в Божествения свят. Какви по-добри уроци може да получи жената от мъжа и мъжът от жената? Какви по-добри уроци могат да получат родителите от децата? Докато са малки децата, положението на родителите не е лошо, но като запо-

чат да растат, те проявяват своите желания. Те искат да бъдат добре облечени и нахранени, да имат слуги на разположение, да бъдат богати, да разполагат с пари. И ако родителите не могат да задоволят желанията им, явява се спор между тях. Децата искат обяснение от родителите си защо са ги родили, щом не могат да задоволят всичките им нужди и изисквания. Светът, в който съществуват такива желания, не е Божествен. Това е свят извън рая. Това е свят на погрешки и на заблуждения. В този свят се явяват всички противоречия, недоразумения, изкушения и т.н. В рая няма противоречия и изкушения. Там има само условия за изкушения. Който не прилага закона на послушанието, той се натъква на условията на изкушението. Вън от рая пък виждаме плодовете на изкушението.

В какво седи погрешката на Адам и на Ева? – Те проявиха непослушание. Змията изкуси Ева да яде от плода на забраненото дърво. Тя яде, но даде и на Адам да го опита. Заради непослушанието си те трябваше да напуснат рая. Като излязоха вън от рая, родиха два сина: Каин и Авел. Каин уби Авел. Убийството е първият плод от познаването на доброто и на злото. Каин уби Авел от завист, че жертвата на Авел била приета от Бога, а неговата не била приета. Каин искал да вземе нещо от брата си. Следователно, когато човек върши някакво престъпление, казваме, че той иска да вземе нещо от брата си. Как може човек да измие своите грешки и престъпления? – Чрез прилагане на закона на Любовта. Преди да приложи Любовта, човек трябва да я придобие. Някой иска да приложи любовта чрез насилие. Това е невъзможно. Любовта и насилието взаимно се изключват. Дето е насилието, там няма любов; дето е любовта, там няма насилие. Любовта се придобива по пътя на прилежанието.

И тъй, започнете с прилежанието. Само така ще придобие Любовта, която носи щастие и блаженство за вашите души. Да обичаш някого, както трябва, това значи да имаш най-малката възможност за придобиване на Любовта. Като обичаш едного, ти ще разтвориш сърцето си за всички. Това значи да придобиеш Любовта. Като обичаш всички, ти

постепенно отиваш към съвършенство. Съвършеният човек включва в себе си всички живи същества. Ще кажете, че е мъчно да се обичат всички. Мъчно е, но е постижимо. Неопитният и млад художник избира един ограничен кът от Природата за обект на своята работа. Затова именно неговите картини са еднообразни. Опитният и виден художник избира различни места от Природата, с голям мащаб, вследствие на което картините му са разнообразни и многобройни. Колкото повече се свързва художникът с Природата, толкова по-съвършен става. Колкото повече художникът обикаля Природата, толкова по-здрав, по-добър и по-знаменит става.

Защо трябва да обичаме? – За да придобиете онова, което нямате, и за да усилите онова, което имате. От различните хора ще черпите различни неща. Като обичате някои хора, вие ще станете по-здрави, отколкото сте били; от любовта си към други ще увеличите добротата си, от любовта си към трети ще увеличите разумността си. И най-после, от любовта си към четвърта категория хора ще светнете, красотата ви ще се увеличи, ще станете подобни на ангелите. Наистина, слушали сте да казват за някого, че има ангелска красота. Тъй щото, искате ли да бъдете добри, разумни, здрави и красиви, обичайте всички хора. Това е капиталът на вашата душа. Някой казва, че може да обича, само ако вижда обекта на своята любов. Този човек живее във физическия свят. Друг казва, че се задоволява, когато чувства, че обича. Този човек живее повече в духовния свят. Трети казва, че му е достатъчно да мисли за човека, когото обича. Този човек живее в Божествения свят. За да бъде любовта ви пълна, трябва да съедините трите свята в едно. Само тогава вие имате истинската, положителна наука в живота.

Коя наука наричаме истинска? Колко е голяма тя? – Истинската наука не се заключава в многото томове, но в обясненията, които дава за същината на нещата. Тя включва в себе си въпросите за произхода на човека, за причините, по които той се е поляризирал, за произхода на неговия дух и ум, за произхода на неговото сърце и на неговата душа, за

разликата между човека и животните. Човек живее и работи главно за ума си, а животното – за тялото си. Ако знанието на истинската наука се напечата, едва ли ще се събере в 999 книги, големи като Стария и Новия Завет. Там е описано и обяснено защо от яйцето на кокошката на двадесет и първия ден излиза оформено вече пиле, а човешкият зародиш на двадесет и първия ден е едва четири милиметра. В продължение на 56 дена човешкият зародиш нараства на шест сантиметра, докато агнето и котката носят малките си 56 дни. За 56 дена те са вече оформени и се раждат. Значи процесът на физическото развитие при човека е бавен, а при животните – бърз. Много време и много енергия отиват за съграждане на човешкия мозък, понеже той е сложен апарат. Мозъкът е създаден от особена материя, която се дели на три качества: от едната материя е създадена основата на мозъка, от втората – задната част на мозъка, а от третата – предната част. Ако разгледате отделно предната част на мозъка, ще видите, че и тя е съставена от няколко качества материя: материя на долната част на мозъка, на средната, на горната и на най-горната, дето се намират висшите морални чувства.

Казват за някого, че е милостив, милосърден човек. Знаете ли къде се намира милосърдието в човека? – То се намира в предната горна част на челото. Челото на милосърдния човек е доста повдигнато. Ако челото на човека е наклонено като покрив на къща, този човек не е много милостив. Казват, че майката е милостива. Такава милост имат всички животни към своите малки. Милосърдният човек е такъв към всички животни и към всички растения. Той цени човека, но цени и цветето. Миризмата на цветята е в състояние да премахне скръбта на човека и да внесе известно разположение у него. Уханието на цветята не е нищо друго, освен прилежанието у човека. Цветето се развива при неблагоприятни условия, но то пак се справя с тях. То излиза от земята, от калта на живота, но веднага облича своята царска премяна и разнася своето ухание надалече. Не може ли и човекът като малкото растение да проявява прилежанието си във всички случаи на живота и да расте нагоре?

Сегашният човек заема централно място в живота. Той се счита за царски син, за светия, а при това го виждате окъсан, полугол, с петна на дрехите си. Аз не вярвам в светия, на когото дрехата е окъсана и нечиста; аз не вярвам в светия, на когото ръцете и краката са кални и нечисти; аз не вярвам в светия, на когото ноктите са нечисти; аз не вярвам в светия, на когото ушите са заглъхнали; аз не вярвам в куц и в сляп светия. Тези хора могат да се представят за светии, но не са светии. Светията е красив, млад, разумен, жизнерадостен човек. Дето мине, той носи живот, знание и светлина. Някои си представят светиите като старци, с бяла коса и бяла брада. Не, светията няма брада. Той свети толкова силно, че нищо друго не виждате от него, освен светлина. Има старци, но те са само на Небето и са двадесет и четири на брой. Те седят около престола на Бога.

Сега, като слушате да говоря така, ще кажете, че това не е лесна работа. Да, Новото учение не е за деца. То е и за деца, но разумни. Ако сте възрастни, ще хвърлите брадите си и няма да мислите за старост. Ще станете деца, които са готови да учат, да възприемат новото. На колкото години и да сте, ще учите прилежно. Какво представляват човешките години в сравнение с една слънчева година? Какво представляват 100 земни години по отношение на 20 милиона години, през което време Слънцето се завърта един път около своя център? Въпросът за старостта е относителен. Той има отношение към съзнанието на човека. Годините се определят от знанията, от опитностите на човека. Стар е онзи, който има знания, който е придобил мъдрост. Точилото се върти много пъти около своята ос, но може ли да се нарече старо? От дълго употребление то се изтрива, но никакви знания не е придобило. Щом няма знания и опитности, точилото не е старо.

Казвате, че сте остарели вече, а не знаете къде ще отидете. То е все едно да пита някой къде е университетът, а пък да не е готов за него. Щом не може да прочете подписа на университета, той не е за там. „Ама къде е духовният свят?“ – Ти носиш духовния свят в себе си, а не знаеш къде е той.

Ти носиш една книга в ръката си, а не знаеш да четеш. Тури ръката на сърцето си и ще намериш духовния свят. Пулсът на сърцето е духовният свят в човека. Както пулсът на сърцето у всички хора не е еднакъв, така и духовният свят не е еднакъв за всички хора. Общо сърцето прави 72 удара в минута, но все пак има разлика при различните хора. Например пулсът на добрия човек се различава от пулса на учения, и т.н.

Какво представлява пулсът на сърцето? – Говор. Животът, който Бог е вложил в човека, говори чрез сърцето. Той казва: „Учи, работи, прилежен бъди.“ Като се разгневеш, пулсът пак казва: „Не се смущавай! Бъди спокоен.“ Като се разболееш, пипни пулса си. Той ще ти каже какво трябва да правиш. Вие носите богатството в себе си, а го търсите отвън. Вие не търсите духовния свят в себе си, а го търсите вън някъде. Ако не разберете сърцето си, никога няма да разберете духовния свят. Преди да дойдете до възвишения духовен живот, който е над вас и ви обгръща, както Слънцето обгръща Земята, вие трябва да разберете живота на вашето сърце, т.е. малкия духовен свят, който е във вас.

И тъй, когато искате да знаете какво е положението ви в Божествения свят, турете ръката си на челото. Вие пренебрегвате тия неща и се занимавате с математика, с философия, с финансови науки, с право и т.н. И това е добре, но освен вашата математика има жива математика, която определя отношенията ви с хората. Според тази математика всеки човек е известно число, което вие трябва да знаете. Като знаете числото на човека, ще знаете какви сили работят в него. Някои хора представляват щастливи числа, а други – нещастни. Добре е, когато започвате някаква работа, да срещате хора от щастливите числа.

Желая ви да бъдете прилежни, да срещате добри хора на физическия, в духовния и в Божествения свят. Когато срещнете някой човек, радвайте се. Ако той ви поздрави, зарадвайте се още повече. Защо ви поздравява? – Той иска да ви каже, че е от нашите хора, т.е. той е с нас, а не против нас. Радвайте се на всички хора, които са с нас. Радвайте се и на ония, които не са против нас. Като срещнете някой добър

човек, не чакайте той пръв да поздрави. Можете и вие да го поздравите първи.

Сега аз не искам да хвърлям много пъти мрежата си. Турете прилежанието по отношение на ума си, за да учите. Поставете прилежанието към сърцето си, за да развивате своите чувства. Никога не съжалявайте, че обичате или че сте обичали. В света нищо не се губи. Всяко нещо става на своето време и място. Всички вътрешни противоречия в живота ви представляват предмети за изучаване. Знаете ли на какво се дължи неразположението, гневът, скръбта? Изучавайте тия състояния, за да знаете как да се справяте с тях. Когато сте разположени, ще давате; когато сте неразположени, ще вземате. Когато сте радостни, ще давате; когато сте скръбни, ще вземате. Какво трябва да прави човек, когато се разгневи? – Ако е жена, ще вземе метлата да мете, после ще вземе четката и ще мие. Ако е мъж, ще вземе мотиката и ще копае, после ще вземе брадвата и ще сече дърва. Който работи на физическия свят, разширява главата си; който работи в духовния и в Божествения свят, прави главата си по-дълга и по-висока.

И тъй, мислете, за да направите челото си красиво; чувствайте, за да предадете мекота на лицето и на очите си; работете, за да направите тялото си пъргаво и пластично. Челото е Божественият свят, носът – духовният, а брадата – физическият. Като работи с мисълта си, човек създава челото – Божествения свят. Като работи със сърцето си, човек създава света, който заема областта от веждите до върха на носа. Като работи с волята си, човек създава областта, която се намира от носа надолу. С други думи казано: когато мисли, човек създава челото си; когато чувства, създава лицето си; когато работи с волята си, човек създава брадата си. Сегашните хора искат да бъдат щастливи. Без прилежание няма щастие. Щастието на човека зависи от развитието на неговото чело, на неговото лице и на неговата брада. На всички хора е дадена задача да работят върху челото, лицето и брадата си, т.е. да създават своя умствен, духовен и физически свят. Като работите върху тази задача, вие ще се ползвате едновременно и от трите свята.

Обичайте ума си! Обичайте сърцето си! Обичайте и тялото си! Обичайте добрите хора! Обичайте и лошите хора! Само по този начин ще изпълните Волята Божия и ще разберете, че човек не е нищо друго, освен малък свят, който се поддържа от Божествените енергии на възвишените светове.

Нека останат в ума ви трите думи: вслушване, прилежание и изпълнение.

Тайна молитва

30 август 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Десетте девици

А от тях пет бяха разумни, и пет – безумни.

Матей 25: 2

Съвременният свят е пълен с разумни и неразумни хора – като петте разумни и петте неразумни девици. По какво се отличава разумният от неразумния или от глупавия човек? – Разумният човек е работлив, разчита на себе си, а неразумният е мързелив. Той седи, не работи и очаква всичко наготово. Той вярва в щастие, което иде наготово, пред краката на човека. Той казва: „Това е щастие – да ти падне в кърпа вързано, без да си работил.“ Мързеливият няма никакъв занаят и току ходи от едно място на друго, движи ръцете и краката си, без да знае защо. И разумният прави движения, но неговите движения се различават коренно от тия на неразумния.

Често религиозните хора правят различни движения и казват, че Духът ги е посетил. Съществена разлика има между движенията на Духа и тия на неразумния религиозен. За да не изпада в заблуждения, човек трябва да знае качествата на духа, на душата, на ума и на сърцето си. Както светският човек, така и религиозният трябва да имат знания, да разбират нещата, а не да са като някои турци, които казват, че човек не трябва да знае много. Като знаел човек, че на онзи свят има седем етажа нагоре, а в този свят – седем етажа надолу, това било достатъчно. Не е достатъчно това знание. Мнозина казват, че знанието разваля света. Това не е вярно. Глупостта и невежеството развалят света, но истинското знание – никога. Неразумният не работи, не учи, а очаква да му дойде някакво благо от лотария. Какво придобива човек, ако очаква щастieto си от лотария? Някои хора са вложили по няколко хиляди лева в лотарийни билети – дано им се падне милионът. Колко души могат да получат милиона? – Само един човек има щастieto да получи милиона, но всички

го очакват. Вместо да изразходва енергия и да губи, по-добре е човек да отделя парите си за билета настрана, да ги спести. Колкото пъти намислите да купите лотарияен билет, турете тия пари в една касичка. В продължение на няколко години вие ще имате спестени пари, които иначе щяха да бъдат загубени.

И християните, от времето на Христа до днес, са гледали на Христовото учение като на лотария, вследствие на което са го изопачили. Те казват: „Христос дойде да спаси човечеството. Днес ние сме спасени вече. Нищо друго не ни остава, освен да влезем в Царството Божие и да се радваме и веселим.“ Други пък казват, че всичко ще им се даде по благодат. Да се мисли така, това значи ученикът да влезе в училището, да не учи и да изисква от учителя си добри бележки по благодат, от любов. Това е невъзможно. Всяка добра бележка отговаря на известно знание. Когато изисква нещо от друго, човек трябва да е дал или да е готов да даде нещо от себе си. Едно от качествата на Любовта е даването. Ако даваш, ще ти се даде. Следователно ако християните не гледат на Христовото учение като на лотария и ако всеки ден прилагат нещо малко от него, днес те щяха да бъдат най-богатите и най-силни хора в света.

И тъй, не се заблуждавайте. Пазете се от старите навици, от старите разбирания. В човека има нещо инертно, неподвижно, което го прави ленив. Това не е истинското естество на човека. Човек има дух, който е мощен, способен да твори. Човек има душа, която е широка, готова да обхване всичко в себе си. Човек има ум, способен да възприема светлина и знание. Най-после човек има сърце, което възприема топли и благородни чувства. Не може ли човек с тия четири елемента в себе си да се справи с инертната материя на тялото си? Силен е човешкият дух и може да се справи с инертната материя. Обширна е човешката душа, за да използва всички условия и възможности, които ѝ се дават.

Следователно човек не може да бъде силен, ако не разбира духа си; човек не може да се развива, ако не разбира душата си; човек не може да учи, ако не разбира ума си;

човек не може да придобива богатства, ако не разбира сърцето си. Ще кажете, че сърцето е грешно. Това е старо разбиране. Ако сърцето е грешно, това показва, че човек е работил много. Който е работил, само той се е оцапал. Не може човек да живее на Земята, да работи – и да не се оцапа. На Земята има и добри, и лоши условия. Щом работи при лоши и мъчни условия, човек непременно ще прави погрешки. Грешният човек има бъдеще. Защо? – Защото той търси начини да подобри живота и условията си, за да излезе от областта на погрешките. Този човек е правил погрешки по причина на недостатъчното светлина в ума си и поради лоши условия. Той работи, мъчи се да придобие по-голяма светлина, да се справи с условията, за да не греши. Той се обезсърчава, мисли, че е загубен, че няма спасение за него. За него именно е спасението. Ако е праведен, той няма нужда от спасение.

Сега иде нова епоха в света, която изисква хора с нови възгледи и разбирания. Старото трябва да се тури настрана. „Ама ние остаряхме, не можем вече да работим.“ – Сега именно трябва да работите, да учите, да изправяте погрешките си. Старият трябва да се подмлади. „Как ще се подмлади?“ – Като замести старите си разбирания с нови. Нови мисли, нови чувства, нови постъпки са нужни на човека. За да мисли право, човек се нуждае от повече светлина в ума си; за да чувства правилно, той се нуждае от повече топлина в сърцето си. Светлите мисли внасят светлина в ума, а топлите чувства – топлина в сърцето. Когато учителят даде някаква задача на ученика, в първо време на него задачата не му е ясна, не може да я реши. Колкото повече мисли върху нея, светлината му се увеличава и той решава задачата. Обичайте задачите, които учителите ви задават, за да придобиете повече светлина, с която да работите.

Всички хора говорят за любов, за обич, за добро, без да знаят какво са всъщност те. Някой казва, че като обичаш някого, имаш желание да го срещнеш, да се разговориш с него. Друг казва, че като обичаш някого, имаш желание да го прегърнеш, да му кажеш няколко сладки думи. Трети казва, че като обичаш някого, имаш желание да му напра-

виш някакво добро. Много мнения съществуват за любовта, но нито едно от тях не е дошло до абсолютното понятие за любовта.

Ще кажете, че ако не знаете какво представлява Любовта, поне доброто познавате. Какво нещо е доброто? – Доброто е семка. Ако само държиш семката в ръката си и разправяш, че тя може да се посади, да изникне, да израсте, да се развие, да цъфне и да даде плод, това още не е доброто. Това е теория за доброто. За да имаш ясна представа за доброто, ти трябва да го посадиш в земята и да видиш какво ще излезе от него. От дървото можете да съдите за семката, но от семката не можете да съдите за дървото. Кои са отличителните качества на добрия човек? – Ако добрият човек влезе между хора, които се карат, там веднага наставка мир; ако влезе между мързеливи, те се раздвижват и започват да работят; ако влезе между скъперници, те отварят по малко кесии и започват да дават. Скъперникът трябва да бъде щедър, но разумно. Да бъдеш щедър, това значи да изливаш изобилно вода от чешмата си. Има смисъл да излива човек изобилно вода, но когато тя извира отнякъде. Обаче ако водата едва капе, трябва ли да се излива безразборно? – Ако си в пустинята, ще пестиш водата; ако си на планината, при някой извор, можеш да я разливаш повече. Когато някой вика, сърди се, крещи, той е щедър човек. Неговата щедрост има място в долините, да напоява растителността, но не и в пустинята, дето водата е оскъдна.

Съвременните народи воюват, но въпреки това говорят за мир. Слушате да казват, че човек трябва да бъде миролюбив. Според една статистика от 1496 г. преди Христа до 1861 г. след Христа, значи в продължение на 3357 г., само 227 години са били мирни, а останалите 3130 години са били военни – воювали са хората. Какво показва това? Ако влезете в някой дом, ще видите, че и там воюват. Като живее, човек все трябва да прави нещо. Ако нищо не върши или ако е мъртъв, за предпочитане е да се бие. За предпочитане е хората да бъдат живи и да се бият, отколкото да умрат, да ги заровят в земята и отгоре им да пишат: „Вечна им памет, вечен покой!“ Лошо

нещо е войната, но ако не воюват хората, мирът няма да дойде. Мирът иде след войната. Като се набият хората добре и се помирят, тогава виждат, че въпросите могат да се разрешат и по друг начин. Като дойде мирът, хората се успокояват, започват да живеят в съгласие. Щом минат няколко години, те пак забравят лошото и отново започват да воюват. Когато положението им стане тежко, пак викат мира. Мирът всякога се отзовава на вика на хората. Днес хората съзнателно се бият, за да дойде мирът – да научат нещо ново от него.

За какво се бият хората? – За да станат големи, велики, мощни. Това е криворазбиране. Външно голямото не е и всъщност голямо. В действителност големите работи са малки, а малките – големи. Като наблюдавате Слънцето, което е един милион и 500 хиляди пъти по-голямо от Земята, то изглежда малко. Като наблюдавате един микроб под микроскоп, той изглежда голям. Разместване е станало. Турете микроба на мястото на Слънцето, а Слънцето – на мястото на микроба, за да имате ясна представа за тях. Докато мисли за себе си, че е голям, всъщност човек е малък. Щом започне да мисли, че е малък, той се приближава към голямото. Истински мощното в света е малкото, а не голямото. Голямото се смалява, за да може да се схване и разбере. Малкото се увеличава, за да бъде видимо и разбрано.

Не се заблуждавайте от привидността на нещата. Не се заблуждавайте от думите на хората. Ще дойде някой пророк да ви убеждава, че Господ му е казал да живее в дома ви, да управлява. Какво означават тия думи? – Това значи: „Ще дойда в дома ви, ще се кача на гърба ви, за да ме носите.“ Така не говори Господ. Защо този пророк не каже, че ще дойде в дома ви да се качите на гърба му – той да ви носи? Ако каже така, по-скоро може да му се повярва. Ако беше умен, така трябваше да каже. Понеже е глупав пророк, той казва, че Господ го е пратил в дома ви, за да се качи на вашия гръб и да ви управлява. Това е невъзможно. Щом е пророк, той е силен.

Силният трябва да носи на гърба си слабия, а не слабият да носи силния. Кой се качва на гърба на майката и на

бащата? – Детето. Понеже детето се качва на гърба на майка си и на баща си, то вярва в тях, че Господ им говори. Следователно знайте, че всеки човек, на гърба на когото можете да се качите, за да ви носи, е Божи пратеник. Всеки човек, на гърба на когото не можете да се качите, не е изпратен от Бога. Силата на човешкия гръбнак се изпитва чрез слабите, които се качват на гърба на силния. Можете ли да се качите на гърба на слабия? – Не можете. Той е слаб, гръбнакът му не издържа. Светът се нуждае от силни хора, а не от слаби. Не вярвайте на мисли и на чувства, на гърбовете на които не можете да се качвате. Вярвайте само на тия мисли и чувства, които могат да ви носят.

Много заблуждения има в света, от които човек трябва да се освободи. Слушате някой да казва, че е евангелист. Питам: умът и сърцето му станали ли са евангелисти? Друг казва, че е окултист. – Умът и сърцето му станали ли са окултисти? Докато умът и сърцето на човека не се преобразят, не започнат да мислят като него, той никакъв не е станал. Ще каже никой, че е станал ясновидец. Какво е неговото ясновидство? Какво особено е видял? Ако е въпрос за ясновидство, всички хора са ясновидци. Кога? – Когато спят. Като стане от сън, човек започва да разказва какво е сънувал. Той е видял насън хора, животни, градове, планини и реки, каквито в действителност не е виждал. Истински ясновидец е онзи, който вижда и в будно състояние, както и във време на сън.

Мнозина минават за ясновидци, а при това питат какво е тяхното предназначение на Земята. Предназначението на всеки човек е такова, каквото е било на майка му и на баща му. Свърх това той има да изработи още нещо. Изобщо всеки човек има ум, сърце, дух и душа. Следователно той е изпратен на Земята да развие ума си, да придобие повече светлина; той е изпратен на Земята да развие сърцето си, да придобие повече топлина; той е изпратен на Земята да придобие благородни качества, да разшири своята душа; той е изпратен на Земята да усили духа си, да стане велик човек. Той ще има мъчнотии, но ще гледа на тях като на задачи за разрешаване.

Решавайте задачите си, без да се спирате на нереални неща. Трябва ли актьорът, който играе ролята на стар човек, да съжاليا, че играе такава роля? Всички знаят, че той е млад, но докато е на сцената, играе роля на стар човек. Трябва ли актьорът да съжاليا, че играе роля на някой буен младеж? Щом слезе от сцената, той ще хвърли младежкия костюм и ще се покаже такъв, какъвто е в действителност.

Следователно не се смущавайте от ролите, които играете на житейската сцена. Дали сте млад, или стар – това са роли, които хората трябва правилно да изпълняват. Кой човек е млад и кой – стар? – Млад човек е онзи, който е влязъл в областта на Любавта и изпълнява Волята Божия. Стар човек е онзи, който е влязъл в областта на Мъдростта и прилага Божественото знание, което е придобил в живота си. Когато младият прилага Любавта, а старият – Мъдростта, и двамата учат. Не е стар онзи, който е побелял, нито е млад онзи, на когото косата е още черна. Докато живее, човек постоянно минава през фазите на младия и на стария. Началото на живота е младостта, крайт – старостта. Като се съединят младостта и старостта, образуват колелото на живота, т.е. Истината. Който не знае кога и как да прилага младостта и старостта в живота си, той не разбира Истината. Младият гледа с радост на мъчнотиите и страданията. Щом дойде радостта при него, той вади соковете ѝ и ги използва разумно. Същото прави и старият. Това наричаме истински млад и стар човек. Когато Слънцето изгрява, човек е млад. Щом залезе Слънцето, той остарява и отива да спи, да почива. Сутрин пак се подмладява. Така се движи колелото и човек придобива Истината.

Сега иде нова епоха в света – епохата на Любавта. Тя се характеризира с работа в нов дух. Кой каквито погрешки е направил, ще почне да ги изправя. Ако е огорчил някого, ще се примири с него. Как ще стане примиряването? – Като даде нещо от себе си. Ако човек не е готов да даде на ближния си поне една светла мисъл или едно светло чувство, той не може да придобие новото, той не може да се ползва от Любавта. Ако със силата на своя дух и с широтата на своята душа

не може да подкрепи слабите и страдащите, той не може да се нарече човек на новото време.

Хората говорят за нови времена, за нова епоха, а по стар навик още разискват върху въпроса за съществуването на Бога. Ако искат да упражняват ума си, могат да разискват по този въпрос, но досега те трябваше да са го разрешили вече напълно. Защо? – Щом човек мисли, Бог вече съществува. Той е мислил преди съществуването на човека. Когато мисли, човек изявява мисълта на Бога, която е отправена към него. Следователно щом мисли, човек не може да пита съществува ли Бог, или не съществува. Когато човек мисли за себе си дали е добър, трябва ли да учи и какво да учи, това показва, че Бог мисли за него. Хората мислят, че трябва да видят Бога. Как ще им се представи Той? В Своето величие ли? – Не, никой човек не може да види Бога. Човек не може да види още подобния си, а иска да види нещо повече. Срещате един човек и казвате, че сте видели еди-кого си. Вие не сте видели човека, но дрехата му. Виждате очите му – това са неговите прозорци; виждате ушите му – неговите слушалки; виждате устата му – главния вход на къщата му; виждате носа му – неговия вентилатор. Като разгледате човека отвън, най-после ще видите истинския човек – алфа и омега на нещата. Това е Божественото в човека, облечен в дрехата на ума и на сърцето си, накичен със способности и добродетели. Красив и мощен е човешкият дух! Обширна е човешката душа! Те представят Бога на Земята. За този човек именно псалмопевецът казва: „Когато видя лицето ти, душата ми се изпълва с радост.“

Казано е в Писанието: „Аз съм алфа и омега.“ Това значи: „Аз съм началото и краят.“ Кое е началото в човешкия живот? – Младостта. А краят? – Старостта. Като съедините младостта и старостта в едно, получавате Истината – проявения човек. Приложете младостта и старостта, т.е. Любовта и Мъдростта в живота си, за да се проявите. Това е задача на всеки човек. Човек не мисли за задачата си, а върху това, как ще се оправи светът. Ако всички хора, всички християни проявят Истината, в която влизат Любовта и Мъдростта,

светът моментално ще се оправи. Направете опит всеки от вас да предаде своята любов поне на един човек, той – на втори, вторият – на трети, и ще видите, че за една година светът ще бъде оправен. Любовта е огън, който от една искра може да обхване целия свят. Колко светлина приема семето? – Малко светлина приема, но тя е в състояние да го превърне в голямо дърво. Мощна е Любовта, мощни са и нейните елементи – светлината и топлината.

Казвате: „Не сме ли приели Христовото учение? Не сме ли се обърнали към Бога?“ – Да се обърне човек към Бога, това значи да се преобрази коренно, да се откаже от стария живот. Ако вълкът е приел моята любов, трябва да каже: „Досега ядох овце, отсега нататък ще паса трева.“ Ако мечката е приела моята любов, трябва да каже: „Досега пиех кръвта на говедата, отсега нататък ще пия вода. Говедата могат да обикалят около мене без страх за живота си.“ Следователно ако и човек като вълка, като мечката, се откаже от всичко старо в себе си и приеме Любовта, той е приел Христовото учение. Ама трудни били задачите ви! – Това не трябва да ви обезсърчава. Трудната задача иска работа, а не плач. Плачете преди да сте получили задачата. Щом я получите, работа трябва.

Светът се нуждае от работници, а не от малодушни хора. Ако сте грешили, ще изправите погрешките си. Щом правите погрешки, вие живеете в свобода. Погрешките показват, че сте злоупотребили със свободата, която ви е дадена. Сега иде Истината, за да ви даде начин да изправите погрешките, които сте направили със злоупотреблението на Божиата Любов и Мъдрост. Ако сте живели в безлюбие, заместете го с Любовта. Безлюбието прави човека жесток. Трябва ли да оставите вълка да дави овцете? – Ако е гладен, нека изяде една овца. Защо той удушва десет овце? – За да се осигури. Природата не позволява никакво осигуряване, никаква продажба. И Любовта не позволява никаква продажба. Трябва ли момата и момъкът да се продават за пари? Трябва ли проповедникът и свещеникът да благословят за пари? Трябва ли ученикът да учи за пари? Трябва ли гадателят да гадае за

пари? Ако можеш да предсказваш, кажи нещо на човека и го остави свободен. Нека той реши може ли да даде нещо, или не може. Важно е предсказанието да се сбъдне.

И тъй, не се стремете към продажба. Ако имате нещо за даване, дайте го даром на хората. Това, което е за вас, оставете го настрана. „Ама да станем богати, да придобием знания, да придобием Любовта, да проповядваме на хората.“ – Преди да проповядвате, вие трябва да живеете в Любовта и Мъдростта. Проповядването е последна работа. Всеки заминал за онзи свят е проповедник вече. Без да иска, той проповядва. Важно е да влезете в света на Любовта, но и тя да влезе във вас. Можете ли да кажете като Христа: „Отец е в Мене, и Аз в Отца. Аз и Отец Ми едно сме.“ Защо трябва да проповядваш на хората? – „Да им покажа, че имам знания.“ – И без да им проповядваш, ще се разбере какви знания имаш. Изпитът приближава. Всички хора ще бъдат изпитани, за да се разбере каква е силата им, каква е любовта им и с какво знание разполагат. Ще излезеш пред изпитната комисия и ще се биеш. Противникът ти ще бъде силен човек. Тук ще се изпита и постоянството ти. Ако се откажеш още след първата борба, ти си от слабите. Не, деветдесет и девет пъти ще излизаш на борба, докато най-после победиш. Ще излезеш стотния път, ще хванеш противника си, ще го стиснеш и ще кажеш: „Да знаеш кой съм! Да знаеш с кого имаш работа!“

Желая ви да победите дявола, макар и на стотния път. Като се борите с него, вие черпите от силата му и ставате силни. Дяволът е много енергичен. Той се бори с човека до последни сили, но като види, че е победен, казва: „Научиха изкуството ми.“ Който не се е борил с дявола, той не е развил силата си. Ако сте се борили с него, не съжалявайте. Който се е борил с дявола и го е победил, той има бъдеще: учен може да стане, богат може да стане. Дяволът е учител на хората. Много неща можете да научите от него. В миналото човек е орал и копал земята сам, с двете си ръце. Дяволът го е научил как да оре и да копае. Той му казал: „Защо се мъчиш сам? Вземи два вола, впрегни ги, направи си рало и иди да ореш нивата. Вземи четири колела, тури им по една ос, съедини

ги, направи си кола и започни да впрягаш конете и воловете, за да ти помагат.“

Петте бяха разумни девици, а петте – неразумни. Като четете тази притча, казвате: „Ние от кои сме?“ – Ако се борите с дявола и го надвиете, вие сте от разумните; ако не се борите с дявола, вие сте от неразумните. Ако се учите и придобивате добродетели, вие сте от разумните; ако не се учите и не придобивате добродетели, вие сте от неразумните. Ако изучавате закона на Любовта, вие сте от разумните; ако не го изучавате, вие сте от неразумните. Разумният свят се нуждае от разумни и добри работници, а не от такива, които искат само да управляват.

Петте бяха разумни девици, а петте – неразумни. Разумните девици бяха свързани с Любовта. Сега и на вас казвам: свържете се с Любовта така, че всяка ваша клетка да е проникната от нея. Нека всяка клетка на мозъка, на дробовете, на стомаха ви стане част от Любовта. Нека всяка клетка на организма ви излъчва светлината и топлината на Любовта. Само при това положение човек може да бъде напълно здрав. Само истински здравият е от петте разумни девици, които навреме са напълнили маслениците си с масло, за да посрещнат младоженеца. Иде вече младоженецът! Той ще влезе при всеки, който е готов и го очаква със запален свещник. Щом влезе младоженецът, вратата ще се затвори и отвън ще останат неразумните девици, т.е. вашите стари, неразумни разбирания и възгледи. Оставете старото навън, не се занимавайте с него. Старите погрешки, старите вярвания да останат навън. Няма защо да ги внасяте в новия живот.

Младоженецът иде в света и носи новото. Приемете новото, което Той носи, и работете за него. Кой е младоженецът в сегашния свят? – Христос. Той дойде в света не да разреши някоя Своя задача, но да разреши задачата на човечеството. Сега и вие сте дошли не за да се занимавате със себе си, със своя личен живот, но да работите за изправяне на погрешките и за разрешаване на мъчнотиите, останали от поколения насам. Всички погрешки не са ваши, но понеже и

вие имате дял в тях, работете за общото с общи усилия.

Тайна молитва

1 септември 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Добрата покана

*Някой си човек направи вечеря голяма
и покани мнозина.*

Лука 14:15-24

*Нива купих и нужда имам да изляза и да я видя;
моля ти се, имай ме отречен. (18. ст.)*

Наистина, когато сее нивата си, човек не може да отиде на угощение.

*Купих пет чифта волове, отивам да ги опитам;
моля ти се, имай ме отречен. (19. ст.)*

Когато впрегне воловете си за работа, човек пак не може да отиде на угощение.

Ожених се, затова не мога да дойда. (20. ст.)

Оженил се човекът, не може да отиде на угощение.

Като четат тази притча, някои се спират върху нея, за да коментират думите на Христа, да разберат какво е искал да каже Той. Когато посетите концерта на някой виртуоз, мислите ли, че ще станете като него? – Никога няма да станете като него, но все ще придобиете нещо.

Следователно когато някой виден човек ви покани у дома си, все ще придобиете нещо. Обаче не постъпвайте като онзи американец, който искал да покаже пред един виртуоз, че знае да свири. Виртуозът дал концерт в един американски град, и като свършил концерта си, върнал се в хотела да си почине. Американецът милионер не могъл да чуе как свири виртуозът, затова отишъл в хотела при него с молба да му изсвири нещо. Американецът му предложил 200 долара, но виртуозът отказал. Като виждал, че няма да успее, американецът увеличавал сумата, докато стигнал до хиляда долара. Най-после виртуозът се съгласил да му изсвири нещо. Той взел цигулката си и изсвирил едно парче. Американецът слушал внимателно. След това той се обърнал към виртуоза с думите: „Мога ли и аз да ви изсвири нещо?“ Виртуозът му

дал цигулката си и послушал как свири. Питам: какво може да изсвири американецът пред този голям майстор? Ще приведа още един анекдот из американския живот. Един американец поканил един виден виртуоз у дома си да му свири. Музикантът помислил, че американецът ще покани някои свои приятели да го слушат. Той отишъл в дома на американеца и видял, че нямало никой друг, освен домакинът и неговото куче. Той започнал да свири. След известно време кучето залаяло. Американецът се обърнал към виртуоза и му казал: „Достатъчно! По лаенето на кучето разбрах, че свирите добре.“ Какво придобил американецът от свиренето на виртуоза?

Казвам: американецът вярвал в лаенето на своето куче. Българинът пък казва, че когато куче лае, това означава, че или вълк е влязъл в кошарата, или крадец – в къщата. Българинът вярва и в кукуригането на петела. Когато петелът кукурига, той казва, че някакво щастие иде. Значи някои преценяват нещата от гледището на нисшето, а други – от гледището на висшето. В човека има две ценности: Божествено, или висше начало, и човешко, или нисше. Човешкото може да преценява човешките работи, а Божественото – Божествените. Понякога хората смесват тия неща и преценяват Божественото чрез човешкото. Каква ще бъде преценката на нещата, ако нисшето трябва да си даде думата за висшето? – То е все едно да разчитаме на ума си да даде преценка за отношенията на силите в Природата.

Противоречията в живота се дължат именно на намесата на нисшето в работата на висшето. Има някои вярвания, които се дължат на нисшия човешки ум. Те са верни за даден случай и за дадено време и място, но не всякога. Например едно представление се дава една вечер; то може да се даде и втора вечер, но непрекъснато няма да се дава. Защо? – Защото всичко, което Природата е създала, представлява пътища за минаване и изучаване. Като мине човек през един път и го проучи, втори път не е нужно да мине по същото място. Като се връщаме назад, ние виждаме пътя, по който животът се е развивал. Природата е правила ред

опити, докато дойде до човека. Човек мисли, че е последното творение на Бога, т.е. венецът на творението. Не, и над него има други форми, към които той се стреми. Човекът не е завършена форма, още има да расте и да се развива.

Че това е така, виждате от своя живот. Докато сте били малки, вие сте обикаляли постоянно около майка си и баща си, прегръщали сте ги, радвали сте се, че ви обичат. Колкото повече сте расли, ставали сте по-въздържани, докато един ден си кажете: „Свърши се нашето детинство.“ Ние отиваме към зряла възраст, към възмъжаване. В някои отношения детето стои по-високо от възрастния. Например детето се отличава с голяма вяра. То вярва на всичко, каквото майка му и баща му кажат. Като порасне, то казва: „Не мога да вярвам на всичко, трябва да опитам нещата.“ Много деца не знаят какво нещо е лъжата. Като станат големи, започват да лъжат. Често на лъжите казват „арменски долапи“. Кога хората употребяват долапи? – Когато искат да запазят нещо от праха. Дрехите, храните се турят в долапи. Лошо е човек да бъде затворен в долап, защото е тъмно.

Следователно всичко, което се разваля на светлина, трябва да седи на тъмно. Всичко, което се разваля на тъмно, трябва да се изнесе на светлина. Например нисшият ум се разваля на светлина, вследствие на което трябва да остане на тъмно. За него тъмнината е естественото място. Като дойдете до нисшия ум на човека, той казва: „За светлина не ми проповядвай!“ Забелязано е, че много процеси в Природата стават на тъмно. Храносмилането, дишането, мисленето стават на тъмно. Това става с цел да не се отвлича вниманието на човека от външните явления. За да се извърши някакъв важен процес, човек трябва да бъде съсредоточен. Често хората съжालяват за детинството си. Те съжालяват, че са изгубили вече щастливия живот на детските си години. Те се заблуждават. Детето не е толкова щастливо, колкото си въобразяват възрастните. Защо? – Защото то не съзнава нещата. Щастлив е онзи човек, който съзнава, че е придобил щастието, и го цени. Детето е несъобразително, във всичките си работи бърза. Като намисли да направи нещо, то веднага

ще пристъпи към действие, без да има предвид последиците. Много неща липсват на детето. Много неща то трябва да развива. Бързането е присъщо и на възрастните. Всички хора бързат – час по-скоро искат да видят света такъв, какъвто предстои да стане в бъдеще.

Днес всички запитват кога ще дойде Царството Божие на Земята. – Царството Божие е дошло вече на Земята, но само външно, привидно. Царството Божие трябва да дойде и отвътре, в сърцата на хората. Ако един слепороден дойде в Царството Божие, какво ще разбере? – Той ще пипа тук-там, но няма да има реална представа за него. С пипане само Царството Божие не се познава. Глухият пък ще види всичко, но няма да чуе говора на хората. И с виждане само Царството Божие не се познава. Зрението на сегашните хора е слабо, те не виждат много неща, но и слухът им не е силен. Сегашните хора са и нетърпеливи. Като говори някой, те едва го изслушват. Има говорители, които обичат да говорят много и да повтарят едно нещо по няколко пъти. Какво трябва да правите в такъв случай? – Или ще му кажете да мълчи, или ще излезете навън, няма да го слушате. За предпочитане е мислено да му кажете да престане да говори. Ако говорителят е умен човек, ще възприеме мисълта ви и ще спре. Ако не е умен, ще продължава да говори.

Така трябва да постъпват всички ученици с учителите си. Те трябва да знаят, че учителите им са умни хора и няма защо да плачат пред тях, да им говорят с часове за своите мъчнотии. И учителят не трябва да говори много на учениците си, да ги морализира. Достатъчно е мислено да им каже, че трябва да бъдат мирни, внимателни, и те ще го разберат. Умните веднага ще го разберат, а на неразумните, колкото и да им говори, пак неразбран ще остане. Някой казва: „Трябва да се говори на хората, за да разберат.“ – Какво ще им се говори? Хиляди статии с морално съдържание са писани, хиляди проповеди за морален живот са държани на хората, че не трябва да крадат, да убиват, да лъжат, но въпреки това те правят, каквото знаят.

На какво се дължат кражбите? – На стари атавистични

навици. И в миналото, и сега птицата е свободна да каца от дърво на дърво и да яде, колкото иска плодове – череши, грозде и др. Колкото по-културни стават хората, толкова по-големи ограничения се вмъкват в живота. Днес и за птиците се създават различни примки и капани. Като помни с каква свобода се е ползвала в миналото, тя се чуди защо попада в капан. В същото положение се намира и човекът. Днес той краде по атавизъм. Като си спомня свободата, с която е разполагал в миналото, той си позволява да взема някои неща без позволение, и се чуди защо го затварят, защо трябва да го съдят за нищо и за никакво.

Съвременните хора се борят с някои стари, наследени черти от миналото, които не са присъщи на естеството им. Много от тия атавистични навици са присадени на човека и той трябва да се освободи от тях. Например някой иска повече да мълчи, да слуша, когато другите говорят, но като попадне в общество на хора, които обичат да говорят, нещо в него му нашепва: „Кажи и ти две думи.“ Друг някой, без да разбира от музика, бърза да си даде мнението за някой виден музикант, че не е изпълнил някое парче, както трябва. Някои религиозни пък се изпреварват да дават мнението си защо Бог е създал света. Не само на Земята, но и на Небето още не знаят защо Бог е създал света. По-скоро можем да си обясним защо сме създадени ние, отколкото да си отговорим на въпроса защо е създаден светът. Ние сме създадени да учим и да мислим. Може би след хиляди години ще се отговори на този въпрос, но засега той е неразрешим. Сложен въпрос е той. Единственото нещо, което днес знаем, това е, че светът е създаден. Това е теория. Защо е създаден, не знаем.

Каква е разликата между теорията и опита, т.е. практиката в живота? – В теорията всички неща започват добре, свършват зле; в опита нещата започват зле, свършват добре. Когато детето се ражда, то е в теорията. Всички го приемат добре, дават му угощение, радват му се. Майката мисли, че някакъв гений е родила. Като мине известно време, детето влиза в опита и проявява всичко, което носи в себе си. Майката го гледа, чуди се и си казва: „Какво мислех, какво

излезе!“ Защо хората се изненадват в живота? – Защото не разбират нещата. Като не разбират законите на живота, те правят погрешки.

Много хора представляват питомно клонче, присадено на дивачка. Докато присадката расте, плодовете са добри. Обаче ако по невнимание присадката се счупи, дивачката започва да ражда, вследствие на което плодовете са кисели и стипчиви. Понеже сега не могат да растат питомни растения, всички неща в света са присадки. В света има два вида присадки: когато присадките са питомни, хората са праведни; когато присадките са дивачки, хората са грешни. Ако се счупи питомната присадка, на дървото остава дивачката, която дава кисели плодове. Вие се чудите какво е станало, че праведният, светият човек е станал грешник. И обратно: ако се счупи дивачката присадка, на дървото остава питомната, която дава сладки плодове. Вие се чудите какво е станало, че грешникът се е превърнал на светия.

Сега аз изнасям закона за наследствеността по два начина. При единия случай наследствеността е присадена на дивачка, а при втория – на питомно дърво. Човешкото е дивачката, а Божественото – питомното. Някой път Божественото е присадено на човешкото, а някога човешкото – на Божественото. Когато изпаднете в противоречие, Божествената присадка се е счупила и е останала човешката, която ражда киселици. Когато имате добро, светло разположение, вие се ползвате от плодовете на Божествената присадка. Внимавайте да не пречупите тази присадка. Ако я счупите, ще имате киселици и ще изгубите доброто си разположение. Има случаи в живота, когато не трябва да пипате питомната присадка. Ако мислите, че като счупите питомната присадка, ще израсте нещо по-хубаво, лъжете се – киселица ще израсте. Щом израстат киселиците, страданията ще дойдат. Щом дойдат страдания, несгоди, изкушения, ще счупите дивачката, за да остане отдолу питомната.

На съвременните хора се говори за търпение. Препоръчва им се да бъдат търпеливи. Обаче човек не може да бъде търпелив, докато не е разбрал Любовта. Без любов никакво тър-

пение не може да се постигне. Търпението изключва всички болести, сиромашията, страданията. Следователно ако искате да сте здрави, бъдете търпеливи. Ако не сте здрави, това показва, че носите неволята. Търпението се ражда от Любовта. Дето е Любовта, там всички болести си заминават и хората оздравяват.

Днес всички очакват да дойде Христос на Земята, за да оправи света. Как ще го оправи, когато един иска едно, а друг – друго? Всички хора, всички народи трябва да се подчинят на Божественото. Тогава ще се тури навсякъде ред и порядък. Сега хората се бият, за да възстановят правдата. Ще кажете, че много хора умират. Те умират, но вярват в безсмъртието. Те пак ще дойдат на Земята. Лошото не е в това. Лошо е, ако хората чупят Божествената присадка в себе си. Лошо е, ако народите чупят Божествената присадка в себе си. Лошо нещо е войната, ако тя счупва Божествената присадка. Обаче ако във време на война се чупи дивачката и отдолу остава питомното, за да даде своя плод, войната е на място.

Защо воюват хората? – За да подобрят положението си. Войната е неизбежно зло. Като четете Милтън¹⁴, ще видите, че и ангелите се бият. Ако ангелите се бият, колко повече хората ще се бият. Важно е войната да бъде за нещо полезно, от което да се ползват всички народи, а не само един народ. Като не разбират нещата, хората питат защо трябва да воюват, защо трябва да вярват в онзи свят, защо трябва да се молят и т.н. Като живееш на Земята, ще воюваш, но за нещо разумно; като живееш, ще вярваш, но в нещо разумно, безразлично в кой свят е то; като живееш, ще се молиш. Човешката глава живее в разумния свят. Тя мисли, разсъждава. Ти виждал ли си своята мисъл? – Не си я виждал, но вярваш в нея. Човек прави своите планове в ума си, т.е. в умствения свят. После човек слиза в духовния свят, в света на чувствата, и ако плановете му могат да се реализират, той изпитва известна приятност в областта на слънчевия възел. Ако не се реализират, той изпитва неприятно чувство в същата област. Реализирането на плана става на физическия свят.

Ще кажете, че се съмнявате в реализирането на своите

планове. За да не се съмнявате, вслушвайте се дълбоко в Божествения глас, който ви говори. Като се вслушвате в този глас, виждате, че каквото сте почувствали, това става: чувстваш, че ще стане война, и тя става; чувстваш, че времето ще се развали, и се разваля. Чувстваш, че ще станеш художник или учен, и ставаш. Каквото чувстваш, че ще стане, това става, но не знаеш причината защо става. Като не знаете причините на нещата, вие сте готови да ги отречете, да кажете, че това са халюцинации, суеверия и т.н. Учените се смеят на суеверието на хората, но по-суеверни от тях няма. Те вярват в това, което не може да стане. Например някои от тях вярват, че малката микроба, която едва се вижда под микроскоп, ще стане някога човек. И всичко това доказват по научен начин.

Някои учени разрешават въпроса кокошката ли е съществувала по-рано, или яйцето. Чуден въпрос! От гледището на физическия свят яйцето е съществувало преди кокошката; от гледището на духовния свят кокошката е съществувала преди яйцето, а от гледището на Божествения свят нито кокошката е съществувала, нито яйцето. Това е въпрос само за физическия и за духовния свят. В Божествения свят не съществуват въпроси за кокошки и яйца. Там нещата съществуват вечно. Няма раждане и прераждане, за да става въпрос кой пръв се е родил и кой – последен. Божественият свят е вечен. Там цари безсмъртието.

Физическият и духовният свят са отражение на Божествения. Физическият свят е създаден за развлечение на Божествения. Когато съществата от Божествения свят искат да се развлекат, да сменят работата си, те слизат на Земята, между хората, за да видят как работят. Като видят, че някой плаче, те се приближават към него и му казват: „Какви хубави извори излизат от очите ти. Защо плачеш?“ Някой ангел вижда, че една мома плаче. Той веднага отива при нея и я разпитва защо плаче. Тя му разказва, че обича някого, а той ѝ е изневерил. Като разказва момата историята на своята любов, ангелът слуша внимателно и се чуди каква е тази любов, от която човек плаче. Ангелът я утешава, казва

и, че е направила добре, задето е поляла градинката си, и се чуди защо и той не може да научи изкуството да пролива сълзи. Когато момата се успокои и престане да плаче, ангелът си отива. Каквото научи на Земята, ангелът го записва. На другия ден той вижда, че същата мома пак плаче. „Защо плачеш?“ – „Баща ми умря.“ – „Че как може баща да умира? Не плачи, аз ще го върна отново на Земята. Той ще дойде като малко детенце, което ти ще носиш на ръце и ще му се радваш. Ще пазиш добре детенцето, ще гледаш да не умре.“

Хората се страхуват от смъртта. Вечер, когато заспива, човек се отделя от тялото си. И това е смърт, но човек не се страхува от нея. Защо? – Защото не е изгубил тялото си. Хората се страхуват от тази смърт, от която тялото изчезва. Когато една форма не може да прокарва Божествените идеи, тя се разглобява, стопява се, докато изчезне съвършено. Веществото ѝ обаче се запазва и след време от нея се образува нова, по-здрава и устойчива форма. Всички хора са изложени на постоянни промени. Формите се изменят според идеите, които минават през тях. И от промените, които стават, можем да съдим какви идеи минават през човека и как се разработват. Ако в някой човек е развит творческият ум, това показва, че той е орал, копал, градил, мислил е и е прилагал всичко, което го е интересувало. Ако главата на някой човек е висока горе, това показва, че той е бил религиозен, молил се е, правил е добрини, помагал е на бедни и страдащи. Той е развил милосърдието си, религиозното си чувство и любовта към Бога. Човек развива повече ония центрове, върху които работи. Там той складира повече енергия и ги прави активни.

Хората правят погрешки, когато не различават нещата. Например слушате някой религиозен или духовен човек да казва, че Господ му е проговорил. Възможно е, но той трябва да знае отде иде този глас. Гласът може да иде от три места: отдолу, отстрани – от посоката на ушите, и отгоре – от центъра на мозъка. Най-мощният глас иде отгоре. Както седите, някаква светлина блесне пред вас и вие чувате тих глас – гласа на Божественото. Чуете ли този глас, умът ви се просветлява

и всички противоречия изчезват. Когато чуе този глас в себе си, човек е готов на всички жертви. Когато Бог проговори на пророк Йона, каза му да отиде в Ниневия, за да проповядва на хората да се разкаят. Йон чу гласа, но се уплаши. Той помисли, че не може да изпълни Волята Божия, и каза: „Тази работа не е за мене. Ще отида на Запад.“ Той взе торбичката си и замина за Испания. Понеже в Божиите решения няма обратни действия, Бог каза на Йона: „Ти не пожела да отидеш в Ниневия, но ще те сполети нещо по-страшно.“ И наистина, кит погълна Йона и той прекара три дни и три нощи в утробата му. Тук Йона се моли усърдно и обеща, че ако Бог го освободи от това нещастие, ще отиде в Ниневия да проповядва. Ниневия е раят, а утробата на кита – адът. Кое от двете места е за предпочитане? – За предпочитане е да отидеш в Ниневия, да кажеш, че Бог те е пратил да им проповядваш да се разкаят. Защо Йона не послуша Господа? – Той беше крайно честолюбив човек и си казваше: „Бог ме праща в Ниневия, но като кажа на хората какво ги очаква, те ще започнат да се молят, да плачат, да се разкайват, и Бог, понеже е милостив и благ, ще ги помилва. Тогава аз ще изляза лъжец пред хората.“ Като не искаше да се изложи по този начин, Йона реши да избяга в Испания. Той избяга от Бога, но се натъкна на по-голямо зло. Следователно когато Бог ви изпраща в Ниневия да проповядвате, изпълнете Волята Му. Днес вие ще проповядвате по друг начин, а не както Йона. Той им каза, че ако в продължение на 40 дни не се покаят, ще погинат. И вие ли ще кажете същото? – По друг начин се проповядва на сегашните хора.

Преди години, когато стана земетресението в Търново, отидох и аз да видя областта, в която е станало разместване на земните пластове. Всички хора бяха излезли на палатки, страхуваха се да влязат в къщите си. Аз отидох в дома на един наш приятел. Те веднага ме запитаха: „На палатка ли ще останеш?“ – „Не, в къщата ще остана.“ – „Опасно е, земята още се тресе.“ – „Нищо от това, земетресение няма да стане.“ – „Отде знаеш?“ – „Има авторитети, които доказват това.“ – „Кои са тези авторитети?“ – „Кучетата, петлите и птичките.

Ето, кучетата, които преди земетресението още избягаха, вришат се вече. Значи докато кучетата лаят, докато петлите кукуригат и птичките пеят, земетресение няма да има. Щом кучетата бягат и не лаят, щом петлите не кукуригат и птичките не пеят, земетресение непременно ще има. Видите ли, че жабите и раците излизат от водата и бягат, земетресение ще има.“ Както виждате, в някои случаи животните са по-големи авторитети от хората, които мислят, че знаят много.

Сега ние не се спираме върху въпроса кой стои по-високо: петелът или човекът? Тук не може да става спор. Човекът съдържа в себе си не само един петел, но много петли. Ако петелът може да познае ще има ли земетресение, или няма да има, колко повече човекът може да предскаже това. В човека има и петли, и кокошки, и змии, и гущери, и вълци, и тигри, и говеда – цялото животинско царство е в човека. Не само това, но и растителното царство е в човека. Всичко, което Бог е създал, съществува в миниатюра и в човека. Здраве то на човека зависи от растителността в него. Като не знаят този закон, хората изсичат горите в себе си. Това се отразява вредно върху живота им. Чрез мисълта си хората покваряват растителността в себе си. Тази е причината, поради която дробовете на хората заболяват. Заболяването на дробовете се отразява зле и върху стомаха.

Като ученици вие трябва да се стремите към самообладание, да гледате еднакво и на злото, и на доброто. Това са две мощни сили, които играят важна роля в света. Човек не се нуждае от въглената киселина. За него тя е зло, но вижте какво голямо значение има тя за живота на растенията. Без въглена киселина те не могат да живеят. Растенията приемат въглеродния двуокис като храна за организма си. Под влиянието на слънчевата светлина и на зелените части на растенията той се разлага на кислород, който се връща във въздуха, и на въглерод, който заедно с други елементи и съединения в растенията се използва като храна. Задушлив газ е въглеродният двуокис, но растенията се хранят с него. Освен това той дава кислород на въздуха, който поддържа живота. Като знаете това, не можете ли и вие да направите, както

растенията правят? Не можете ли да обработвате отровните и задушливи мисли и чувства и да ги превърнете в нещо полезно както за себе си, така и за окръжаващите?

Казвате: „Да ме пази Бог от злото! Не искам да имам никакво отношение с него.“ Вие не разбирате законите на Природата. Каквото и да правите, няма да избегнете злото, но трябва да бъдете разумни, да използвате неговите сили. Знаете ли какво ще стане с живота на Земята, ако се махнат въглеродният двуокис, водородът, кислородът, азотът и въглеродът? Това са основните елементи на живота. Какъв ще бъде човек, ако няма азот в себе си? Азотът е един от благородните газове, мъчно влиза в съединения. Всеки човек, който има азот в себе си, е спокоен, търпелив. Той може да придобие Любова. Без търпение няма любов. Зад всеки елемент се крие някаква разумна сила. Ако може да влезе във връзка с тази разумна сила, човек ще владее елементите, т.е. те всякога ще му бъдат в услуга.

Добре е човек да разбира законите, на които се подчиняват елементите, за да се ползва от тях разумно. Ако разбира законите на кислорода, горенето в човешкия организъм ще става правилно. Човек ще носи в себе си Божествения пламък, крепител на здравето. Ако разбира законите на водорода, човек ще има мекота и пластичност, ценно качество за него. Ако разбира законите на въглерода, човек ще знае как е създаден органическият свят. Въглеродът съдържа условия за организиране на живота. Без въглерод органическият свят не може да се организира. Като не разбират законите на Природата, хората се запитват защо съществуват злото и грехът. Не може ли без тях? Както растенията на физическия свят се нуждаят от тор, така и растенията в духовния свят се нуждаят от тор. Какъв е торът за растенията в духовния свят? – Човешките грехове и погрешки служат за наторяване на нивите в духовния свят. Там боравят с по-фина материя. В това отношение материята на човешките погрешки е по-фина от тази, с която торят нивите и градините на Земята. Материята на Земята е изгубила своята първоначална чистота и ефирност, каквато някога е имала. Според някои учени първоначал-

ната материя е била хиляди пъти по-лека от водорода, който днес се счита за един от най-леките газове. По отношение на първичната материя водородът е много гъст, като каша.

Ние говорим за елементите като за разумни същества, понеже естеството на човешкия дух е такова, че той борави с разумни сили. Ако се придържате към интуицията и следвателно пътя, по който тя ви води, вие бихте имали повече знания, отколкото сега. Вие се страхувате да проникнете дълбоко в научните истини, за да не изпаднете в заблуждения. Когато търси Истината, човек не се страхува от заблуждения. Вие казвате, че трябва да имате водород, кислород, азот и въглерод в организма си, но защо ви са нужни тия елементи, не знаете. То е все едно, както казват някои, че трябва да имат пари. Защо им трябва пари? – За да живеят добре. Предназначението на парите, специално на златото, не е само външно. Не е достатъчно човек да знае свойствата на елементите, но той трябва да знае каква роля има всеки елемент в неговия организъм. Не е достатъчно да знае човек какви храни подхождат на неговия организъм, но той трябва да знае още и условията, при които известна храна може да се асимилира от организма. При добре асимилирана храна само непотребните вещества се изхвърлят навън. Обаче ако храната не е добре асимилирана, заедно с непотребните вещества се изхвърлят и потребни.

Следователно ако човек може правилно да се храни, да мисли, да чувства, да постъпва и да говори, той се е натъкнал вече на условията за подмладяване. Някои искат да помирисват само – и веднага да се подмладят. Това е невъзможно. Сегашният човек не е готов още да си служи с магическата пръчица, с която нещата стават моментално. Ако говорите на някой човек само с ума си, вие можете да го убедите да повярва в това, което говорите, но не можете да го заставите да направи нещо за вас. Той ще ви каже: „Разбрах идеята ви, отлична е, но не е приложима.“ Обаче ако проектирате ума си към слънчевия възел на човека, за да събудите в него приятно, топло чувство към себе си, той може да направи нещо за вас. Това наричаме вътрешно говорене. Следователно

вътрешно говорене е това, според което нещата стават моментално. При това говорене не е нужно да убеждавате човека много, за да го накарате да направи нещо за вас. И тогава, ако отидете при някой банкер и му поискате една сума, той веднага ще ви даде. Колко лева ще искате от банкера? – Ако сте разумен, ще искате само един лев. Защо? – Защото разумният знае да посажда парите. Като посади един лев, следната година ще има хиляда лева. Ако глупавият иска пари от банкера, ще поиска най-малко сто лева, с които обаче не знае какво да прави.

Съвременните хора са дошли до едно място, дето влизат в стълкновение със своите стари разбирания. Който разбира законите на новия живот, не говори много. Той разбира как трябва да постъпва. При всяко неправилно отношение към хората той изпитва болка в слънчевия възел и вместо да се извинява, бърза да изправи погрешката си. Всяка болка, всяко свиване или притесняване в слънчевия възел, е предупреждение от Божествения свят, с което му обръщат вниманието, че не е постъпил, както трябва. От Божествения свят го запитват: „Ти прецени ли своята постъпка?“ Защото всяка постъпка се връща към онзи, който я е направил. Ако е добра, ще се ползваш. Ако не е добра, ще носиш последствията ѝ. Преди да направиш нещо, три пъти мисли. Ако правиш нещо добро, прави го; ако не е добро, мисли за лошите последствия. Помнете, че Бог живее във всички души, и Той се застъпва за тях. Що се отнася до дрехата на човека, можеш да кажеш, каквото искаш, но дойдеш ли до душата, до същността на човека, ти трябва да бъдеш много внимателен. Всички души трябва да се отнасят внимателно помежду си. Ако ти се отнасяш внимателно към душите, и те ще се отнасят внимателно към тебе. Ако не се отнасяш внимателно към душите, и те няма да се отнасят внимателно към тебе. С други думи казано: ако работиш за душите, и те ще работят за тебе; ако не работиш за тях, и те няма да работят за тебе.

Сега, като говоря по този начин, това не значи, че вие нямате желание да изпълнявате Волята Божия. Вие правите

големи усилия в това направление, но има механически усилия, които са безрезултатни. Ти не можеш да повлияеш на човек, когото не обичаш. Ако го обичаш, той ще те слуша. Следователно, ако искаш да влезеш във връзка с една душа, първото условие е да я обичаш. Щом я обичаш, и тя ще те обича. Така ще се свържат всички души. Когато Любовта свързва душите, всички работи вървят добре.

Днес се явява въпросът как може да се оправи светът. Много методи има за изправяне на света. И окултните науки дават методи, но всички не са резултатни, защото не се отнасят до трите свята. Един метод е сигурен, когато има приложение в трите свята. За да бъде една идея вярна, тя трябва да се разглежда в Божествения свят като принцип, в духовния свят – като закон, и във физическия свят – като явление или факт. Ако направите нещо и не съжалявате, че сте го направили, това действие има Божествен произход. Всяко действие, за което съжалявате, че сте го направили, няма Божествен произход. Всеки, който изобличава хората, сам не е изправен в постъпките си. Често съдията, който съди хората, не е изправен в живота си. Според мене когато съдят, съдиите трябва да имат маски на лицата си – да не знаят хората кой ги е осъдил. Ако знаят кой ги е осъдил, ще му се сърдят. Нека се сърдят на маската. Често хората се обръщат към Бога, Той да ги съди. Съдбата на Бога е съдба на Любовта. Когато съди някого, Бог го обиква първо и след това вика за свидетели Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата, знанието Си. Съдбата на Бога служи за повдигане на човека, а не за изобличаване и унищожаване. Христос казва: „Син Човечески дойде не да съди света, но да го повдигне.“ Ето защо и съдиите не трябва да съдят света, но да го спасят.

Ние говорим сега за вътрешната съдба на човека, а не за външното, механическо съдене. Ти имаш приятел, който е направил една погрешка. Как ще го съдиш? Като обикновен съдия ли? Имаш един син, който е направил една погрешка. Как ще го съдиш? Знаете ли колко мъчно се възпитава човек? Хората са много прозорливи. Ти говориш на един човек, а той те гледа как му говориш – от любов към него или от някакъв

интерес. Кое е по-добре: да вземете една чужда картина, и без да знаете да рисувате, да преподавате на някого как трябва да рисува, или да сте знаменит художник и да учите хората да рисуват? На теория ли трябва да преподавате, или на практика? Сегашните хора са дошли вече до опита и трябва да им се преподава на практика. И теорията е на място, но без практика нищо не се постига. Когато учителят преподава на учениците си, не трябва да мисли, че те нищо не знаят. Те слушат учителя си и претеглят всяка негова дума. Те разбират много неща и всичко проверяват. Ако учителят говори неверни работи, в скоро време ще изгуби доверието и уважението на учениците си. Учителят трябва да говори истината, и то онази истина, която е в полза на учениците.

Сега нека остане в ума ви мисълта, че ние не се занимаваме с погрешките на хората. Погрешките, това са старите теории и разбирания на хората. Човек може да вярва в каквото иска, но не трябва да лъже. Човек може да прави, каквото иска, но това, което прави, не трябва да вреди нито на него, нито на другите. Човек трябва да бъде внимателен към постъпките си, да знае защо постъпва така или иначе. Щом направи нещо, което е погрешно било към него, било към другите, той трябва да го изправи. И аз като говоря, някои се насърчават от думите ми, а някои се обезсърчават. Защо се обезсърчават? – Защото думите ми влизат в сътолковение с техните вярвания и разбирания. Аз нямам право да руша това, в което хората вярват, но казвам: не туряйте Божествени табели на вашите стари разбирания и вярвания. Божествено е само това, което носи в себе си Любовта като мощна сила. Божествено е това, което носи в себе си знанието. Божественото носи в себе си Истината, която защитава и освобождава човека. Ще каже някой, че говори истината. Той говори истината, а при това умира. Който говори Истината, никога не умира. Щом умира, човек говори факти, но не говори Истината. Че някой изнесъл погрешката на някого, това е факт, явление, но не е още Истината. Някой е нарисувал една карикатура. Не е лоша тази карикатура, но тя е отклонение от хармонията.

Следователно време е вече хората да се освободят от онези идеи, които имат карикатурен характер. Ти се влюбиш в един човек и гледаш на него като на божество. Ти го считаш за талантлив, гениален. Не се минава много време, ти казваш, че този човек не е гениален, даже и талантлив не е, намиращ, че си се излъгал в него. Къде е погрешката? – Може да не си се излъгал в неговата гениалност, но си се излъгал във времето и в разстоянието. Днес той не е гениален, но след сто прераждания ще бъде гениален. Съвременните астрономи изучават небето и звездите по него от най-голямата до най-малката величина. Когато говори за светлината на звездите, астрономът трябва точно да знае разстоянието, на което те се намират от Земята. Ако не знае разстоянието им, той може да извади криви заключения. Кривите заключения са резултат на неговото незнание, на неточните изчисления, а не на самите звезди.

Хората се намират под влиянието на различните планети, вследствие на което се проявяват различно. Ученият трябва да знае това, за да не прави погрешки, да не вади криви заключения. Понеже хората се намират под влиянието на различни планети, те се различават едни от други. Който се намира под влиянието на Сатурн, е подозрителен. Който се намира под влиянието на Юпитер, има достойнство. По фигура той е широкоплещест. Земният тип пък е малко прегърбен, с поглед, устремен към земята. С една дума, всички планети са трансформатори на Божествената енергия в различните организми. Всички планети са населени с разумни същества. „Кой управлява тия същества?“ – Има кой да ги управлява. Не мислете, че животът се изявява механически. Красив е светът със своето голямо разнообразие! Ако отидете на Юпитер, ще видите същества с достойнство, със съзнание за себе си. Те мислят, че много знаят. Те не са още свършени. Горделиви са юпитерианците. Те са огньари на Слънцето. Там те минават за електротехници. Сатурновите типове пък минават за философи, понеже разглеждат нещата философски. Те са едни от най-старите жители на Слънчевата система. Обаче Уран и Нептун са излезли преди Сатурн. Тех-

ните жители са по-стари от тия на Сатурн.

Сегашните хора и днес още се питат има ли живи същества на другите планети. Че има и на другите планети живот, това е факт за мене, а за вас е теория. Светът е населен. Дето е Бог, там има живот, който се изявява. Дето е животът, там е и разумността. Даже и мухите, които минават за несъзнателни, имат известна разумност. Те предсказват, макар и несъзнателно, какво ще бъде времето. Когато времето ще се разваля, мухите хапят силно; когато ще се оправя, те кацат върху човека, без да хапят. Коя е причината, че мухата може да предскаже времето? – Причината е електричеството във въздуха. Когато времето се разваля, във въздуха се събира много електричество. Понеже електричеството се събира по острите части на предметите, то се натрупва на хобота на мухата и я безпокои. За да се освободи от него, мухата започва да хапе. Електричеството от мухата минава в човека, съединява се с неговото електричество и отива в земята. По този начин мухата се освобождава от излишното електричество на хобота си. Когато времето се оправя, тя не усеща никакво напрежение и не хапе. Тогава тя каца върху носа, лицето или ръцете на човека, за да си вземе нещо за ядене.

Като сте дошли на Земята, знайте, че има много да учите. Като срещнете един човек, не мислете, че той нищо не представлява, но гледайте на него като на Божествена книга, от която можете да научите нещо. Като погледнете носа на някой човек, вие казвате: „Тъп е този нос.“ Вие мислите, че много сте разбрали. Това е повърхностно гледане. Всички носове са красиви. От вкуса на човека зависи какъв нос харесва. Някои хора харесват дългите носове, а други – късите. Срещнеш ли човек с дълъг нос, знай, че не можеш да го излъжеш. Обаче хора, които имат къси носове, лесно се лъжат. Каквото им се каже, те вярват. Ако искате да ви се свърши някаква работа, търсете човек с къс и широк нос. Той ще обещае и ще свърши работата. Ако се обърнете за същото към човек с дълъг нос, той няма да ви се отзове. Хората с къси и широки носове са чувствителни и експанзивни, а тия с дълги и сплеснати носове са нервни, сприхави. Те лесно избухват. Ако искате да

знаете дали въздухът в някой салон е чист, вкарайте човек с дълъг нос. В това отношение той е авторитет, веднага ще се произнесе. Обаче ако искате мнението на човек с къс нос, той ще каже: „Чист е въздухът.“ Той не може да го усети.

В прочетената притча се казва, че онзи, който е посял нивата си, е отказал на поканата да присъства на вечеря. Който си е купил волове, също е отказал. Най-после и онзи, който се е оженил, е отказал да присъства на угощението. Нивата, воловете и женитбата, с които човек се е ангажирал, са символи. Нивата е човешкото тяло, което човек разоравя и посява. Воловете представляват живота, даден на човека. Женитбата пък – това е службата, която човек се е наел да свърши. Понеже тази работа отнема времето и силите на човека, както във времето на Христа, така и днес, хората не са готови още за Христовото учение. Когато Христос покани на угощение учените и достойните на времето си, всички се отказаха. Тогава Той изпрати слугата Си на улицата да покани, които намери свободни. Ако днес дойде Христос, ще намери ли готови хора, които да се отзоват на поканата Му, т.е. да приемат Неговото учение? Ония, които не приеха Христовото учение, бяха сатурнови типове. Те казваха: „Не е време още за това учение.“ Тези, които имаха къси носове, казаха: „Време е за това учение.“ Те приеха поканата и присъстваха на вечерята.

Следователно ако питате кои хора ще оправят света, ще знаете, че хората с късите носове са призвани да оправят света. В миналото хората с късите носове слугуваха на тия с дългите носове. Днес ще бъде обратно: хората с дългите носове ще слугуват на тия с късите носове. Не е лошо да слугува човек. Когато хората с дългите носове слугуват на тия с късите носове, между тях ще стане правилна обмяна. Хората с дългите носове ще помогнат за израстване на късите носове. Само по този начин светът ще се оправи.

Светът ще се оправи, когато хората се намират под добрите влияния на планетите. Меркурий учи човека да не се товари повече, отколкото трябва. Венера пък го учи да не товари сърцето си с любовни работи повече, отколкото

трябва. Луната влияе върху въображението на човека. Без въображение, т.е. без Луната, никакво изкуство не може да съществува. Марс предава на човека войнственост, смелост, за да защитава своето право. Без смелост човек нищо не може да направи. Той трябва да има нож, с който да се защитава. Ножът представлява човешкия ум. Влезе ли в умствения свят, човек трябва да има нож или сабя, които да го ръководят. Без ум човек не може да се развива правилно. Юпитер влияе върху достойнството на човека. Сатурн е философът, т.е. старият човек, който е паднал от мястото, на което се е намирал.

На мястото на Сатурн днес седи Юпитер – новият човек, който ще господарува. Сатурн представлява светът на законите и на насилието, а Юпитер е представител на новия свят – светът на човешкото достойнство. Юпитерианците са хора, които ще служат на Бога, на новото в света. За да служи на новото, човек трябва да се новороди. Затова именно Христос казва: „Ако се не родите изново, не можете да влезете в Царството Божие.“ Ако човек не се роди от умна майка и от умен баща, не може да влезе в Царството Божие. Ако бащата не е гениален, а майката – талантива, детето не може да влезе в Царството Божие. И тъй, да се родиш изново – това значи да вярваш в един Бог. Ти не можеш да вярваш в Бога, ако не се родиш от Него. За да вярваш в Бога, ти трябва да Му служиш. Едно време, когато Сатурн царуваше, хората вярваха в Бога, но различно от сегашните хора, които живеят в епохата на Юпитер.

Казано е в *Битие*: „И направи Бог човека по образ и подобие Свое.“ По образ и подобие – разбираме човек да обича това, което Бог обича. И да мисли, както Бог мисли. Погрешката на първите човеци се заключава в това, че те пожелаха да направят нещо повече от това, което Бог може да направи. Те искаха да станат по-големи от Бога. Това е невъзможно. В епохата, в която Адам живееше, невъзможно е било човек да бъде даже като Бога, а още по-невъзможно е да бъде по-голям от Бога. Обаче въображението на Ева проработи в криво направление и тя помисли, че може да бъде по-голяма от

Бога. Вътрешно човек може да бъде като Бога, но външно – по никой начин. Да бъдем вътрешно като Бога – това значи да обичаме като Него, да бъдем милостиви и снизходителни като Него. Човек трябва да се стреми да бъде поне търпелив, ако не може да бъде дълготърпелив като Бога. Бог гледа на всичко, което става в света, без възмущение, и оправя работите. Като дойде някой при Него да се оплаква, че са отнели живота му, Той казва: „Дайте му друг живот!“ – „Изгубих парите си.“ – „Дайте му повече от тия, които е изгубил.“

И тъй, подкрепяйте вашия ум, вашето сърце и вашето тяло, които Бог ви е дал. Бъдете верни на вашите мисли, на вашите чувства и на вашите постъпки. Бъдете верни на Онзи, Който ви е дал всичко. Това е новото, което иде в света.

Изправете миналото си! Изявете настоящето! Стремете се към бъдещето!

Вярвайте във всичко онова, което Бог е вложил в Природата, в човечеството и във вас!

1 септември 1940 г., 10 ч., София – Изгрев

Закони на дишането

Съвременните хора знаят много неща, но обикновените неща не знаят. Например понякога те са весели, разположени, но не знаят защо; някога са скръбни, неразположени, и пак не знаят защо. Мнозина се интересуват от богатството, искат да станат богати. Защо искат да станат богати, не знаят. Те мислят, че с богатство, с пари всичко се постига. Много работи се купуват с пари, наистина, но животът с пари не се купува. С богатството човек може да си създаде някаква болест, но богатството всякога не лекува болестите. Като забогатее, човек започва да се страхува да не го оберат, да не изгуби богатството си, вследствие на което нито яде, нито спи спокойно. От страх той се разболява. Обаче същото богатство не е в състояние да го излекува.

Човек разполага със своето тяло като с машина за работа, но не знае какво е нужно за това тяло. Той казва: „Трябва да имам повечек мазнини, да издържам на външните условия.“ – Трябва да имаш мазнини, но трябва да имаш и мускули, и кости, и нерви. Най-устойчивото вещество в човека е мозъкът. Когато боледува от някоя сериозна болест, човек първо губи мазнините си. Те се стопяват и той става като свещ. Ако болестта още продължава, мускулите се губят, но нервите и мозъкът остават докрай. Те са най-устойчиви. И обратно: когато организмът започва да се поправя, първо се възстановява здравословното състояние на мозъка, на нервите, на мускулите, и най-после идат мазнините. Които имат повече мазнини, са спокойни, разположени натури. Които имат малко мазнини, са повече сприхави, нервни. Сприхавият и нервен човек казва: „Така ме е създала Природата.“ Спокойният казва: „И мене така ме е създала Природата.“ Ние пък казваме: характерът на човека се определя от главата му. Каквата е главата на човека, такъв е и характерът му. Умът на човека зависи главно от мозъка, а после и от отношението му към дробовете и сърцето.

Едно трябва да се знае: здравето на човека зависи от законите, които управляват неговото тяло. На първо място здравето зависи от мисълта на човека. Като знае законите на мисълта и правилно ги прилага, човек е здрав. Ние не говорим за обикновената човешка мисъл, придружена с тревоги и безпокойства. Ние имаме предвид светлата и възвишена мисъл. Човек, на когото мисълта е възвишена, права, той има особена топлина, особен пулс, особено отношение към нещата. Който няма правилно отношение към въздуха, той не може да бъде здрав.

Мнозина не могат да бъдат здрави поради вътрешния страх, на който се поддават. Като се страхува за здравето си, човек се намира под влиянието на умствени микроби и заболява. Пазете се от микробите, били те умствени, сърдечни или органически. Вие трябва да им станете господар, а не те на вас. Съмнението, подозрението са умствени микроби. Трябва ли да се поддавате на такива микроби? Казвате, че някой ваш близък, майка ви или баща ви, не ви обичат. Отде знаете това? Ако вие ги обичате, и те ви обичат. Премеерихте ли врата си, за да знаете дали вие ги обичате? Като станете сутрин, премерете врата си на широчина. След това започнете да мислите за майка си и за баща си и пак премерете врата си. Ако е станало поне микроскопическо разширяване на врата ви, това показва, че обичате родителите си. Щом вие ги обичате, и те ви обичат. Тъй щото не допускайте съмнението във вас да хване дълбоки корени. Щом в ума ви дойде съмнението, че някой от близките ви не ви обича, веднага премерете врата си. Турете съмнението далече от вас, ако искате да не боледувате.

Това са факти, които трябва да се изучават. Фактите обаче не представляват науката. Има закони, които трябва да се спазват, но и законите още не представляват науката. Трябва да дойдете до принципите. За да имате ясна представа върху даден въпрос, преди всичко човек трябва да знае фактите, законите и принципите, които го определят. Например факт е, че майката обича детето си. На какъв закон се основава нейната любов? Какъв принцип я управлява? Всичко това

трябва да се знае. Ще кажете, че любовта се определя от закона на даването. Значи майката е дала нещо от себе си на своето дете, затова го обича. Човек дава по два начина: първо дава, а после иска да вземе; или първо взема, а после иска да даде нещо. Следователно, когато човек иска да го обичат, той има намерение първо да взема, а после да дава. Когато иска да обича, човек има желание първо да дава, а после да взема.

Някой се оплаква, че иска да обича, а не е намерил подходящ човек. Чудно нещо! Светът е пълен с хора, които очакват да бъдат обичани, а той не може да намери човек, когото да обича. Защо не може да намери такъв човек? – Той търси човек, който да му подхожда, да отговаря на неговите разбирания. На сухия подхожда пълничкият. На пълния човек подхожда сух, слаб. Хората трябва да се сближават така, че силите им да се урівновесяват. Мускулната и нервната система в пълния човек са повече намазани с мазнини, вследствие на което той е разположен и колата му не скърца. Мазнините са акумулатори на топлинна енергия в човека. Който няма вътрешни мазнини, лесно губи топлината си. Тази е причината, поради която слабите хора, както и тия, които живеят на север, се нуждаят от мазни храни.

Да се върнем към въпроса за здравето. От какво зависи здравето на човека? – От неговите мисли, чувства и постъпки. Мозъкът е свързан с мислите на човека; дробовете и сърцето – с неговите чувства, а мускулите, мазнините и костите – с постъпките му. Ако мускулната, костната и стомашната система не са свързани помежду си, човек не би могъл да се движи. Щом не може да се движи, той не може и да работи, няма сила в себе си. Като знаете зависимостта между различните системи в човека и проявата на неговите мисли, чувства и постъпки, вие трябва да ги пазите, да бъдат в пълна изправност. Само при това положение човек може да мисли, да чувства, да действа, да говори, да се движи и т.н.

Каква е службата на устата? – Ще кажете, че задачата на устата е да приема храна отвън и да говори, да предава човешката мисъл. Ние казваме: службата на устата е да приема и

да дава. Като се отваря и затваря, тя приема храна отвън, сдъвква я и я изпраща в пищепровода. В това отношение тя е голяма скъперница. Каквото приеме отвън, тя го счита за свой капитал и на никого не дава от него. По отношение на своето тя е скъперница. Към чуждото обаче е щедра. Там тя постъпва демократически, лесно го раздава. Кой е чуждият капитал за устата? – Въздухът, който излиза вън от дробовете. Като се ползва от въздуха, който излиза от нея, тя образува такива красиви думи, с които се прочува по цял свят. Като слушате някой добър оратор, казвате: „Този човек има медена уста.“ – Медена е устата му, но с чужд капитал. Да вземеш част от въздуха, който трябва да излезе от носа, и да образуваш от него стройна, красива реч – и това не е малко изкуство.

Казано е в *Битие*:

*И вдъхна в ноздрите му дихание на живот,
и стана човек жива душа. (2. гл., ст. 7.)*

Значи през носа Бог вдъхна в човека въздух и той прие Божествения живот. Ето защо, когато се намери в затруднение, човек трябва да диша. Като диша и поема въздух през носа си, той ще намери Господа. Като диша, човек започва да мисли. След мисълта идат чувствата. Който диша съзнателно, само той може да намери Бога. Господ казва на човека: „Като дишаш през носа си, ще Ме намериш и ще слушаш какво ще ти говоря.“ Въздухът е носител на електричество и на магнетизъм. Тази енергия минава през носа на човека и обновява нервната му система. Много методи има за дишане, но някои от тях са доста скъпи. За да изкарат хората един килограм розово масло, трябва да имат три хиляди килограма розови листа. Можете да си представите колко работници трябва да работят, докато съберат розите, докато ги сварят и дестилират, за да получат едва един килограм масло. При това положение естествено е маслото да струва скъпо.

Ценно е розовото масло, но още по-ценно е доброто разположение. Човек може да изкара доброто си разположение от въздуха, чрез носа. Чрез дишането вие можете да заставите мозъка си да мисли право, сърцето – да чувства право,

и стомаха – да работи нормално. Мнозина се гневят, нервират се, мислят криво. Защо? – Не дишат правилно. Неправилното дишане е причина за много болести: главоболие, стомах, сърце, гърди и т.н. Кракът те боли, защото не дишаш правилно. Гръбначният стълб те боли, защото не дишаш правилно. Изобщо всички болести се дължат на неправилно дишане. Бързото и повърхностно дишане е опасно за организма. То води към различни болести. Дишайте спокойно, плавно, с определен ритъм. Бъдете внимателни към въздуха, който влиза през носа ви. С него заедно влизат Божествените мисли, които подготвят пътя на човека към Божественото. Божието благословение пък минава в човека през горната част на мозъка, слиза перпендикулярно към физическия му мозък, после през носа, отдето излиза навън.

Правете опити сами да се лекувате чрез дишане. Ако ви боли глава, стомах или имате общо неразположение, правете сутрин, преди обед и преди вечеря по 12-19 упражнения за дишане. Ако не сте упражнени в дишането, правете по шест упражнения. Всяко вдишване, задържане и изпращане на въздуха представлява едно упражнение. Значи шест вдишки, шест задържания и шест издишвания правят шестте упражнения. Като правите тия упражнения, умът ви трябва да бъде концентриран. Когато дишате, диафрагмата трябва да се вдига и спуща, да се свива и разширява. Диафрагмата представлява граница между духовния и физическия свят. Една от причините на сърцебиенето, задуха и някои гръдни болести се дължи на изместване на диафрагмата от естественото ѝ положение. Ако диафрагмата се повдигне по-високо, отколкото трябва, дробовете и сърцето се притискат и не действат правилно. Като поема човек дълбоко въздух, дробовете се напълват с въздух, натискат върху диафрагмата и тя се връща на мястото си, заема определеното си място като граница между два свята – физическия и духовния. Правили ли сте опит, като дишате дълбоко, да четете мислено някоя молитва? Ако не сте правили такъв опит, започнете да дишате и да четете мислено *Отче наш* или *Добрата молитва*. Дишайте, задържайте и изпущайте

въздуха спокойно, бавно, за да можете за едно упражнение да прочетете цялата молитва. Като правите упражненията с мислено четене на молитвата, ще усетите приятна топлина в областта на слънчевия възел. За да се убедите в силата на мисълта, трябва да правите опити.

Съвременните учени вярват само в онова, което могат да подложат на опит. Затова именно се явява спор има ли живот на Слънцето, на Луната и на другите планети. Някои поддържат, че има живот на другите планети. Други отричат това. Сега се правят опити за съобщаване на земните жители с тия на Луната. За да могат земните жители да влязат във връзка със съществата от другите планети, преди всичко те трябва да имат духовно разбиране за нещата. Днес научните факти са разпокъсани, без връзка помежду си, защото хората минават през различни болезнени състояния. Когато стабилизират своята нервна система и организират силите на своето тяло, хората ще разберат, че между всички факти, явления и закони на различните науки има тясна, неразривна връзка.

Днес хората не могат да се домогнат до духовната наука и да влязат във връзка с духовния свят, защото се занимават с обикновени работи. Всеки се безпокои от мисълта за утрешния ден. Всеки иска да знае как ще прекара физическия си живот. С една дума, всеки мисли за стомаха си. Трябва ли синът да се безпокои какво ще стане с него? Баща му и майка му го обичат. Те се грижат за него. Неговата работа е само да учи. Родителите имат грижа за материалните нужди на децата си, а децата трябва да учат. Всеки човек е дете на някой възвишен дух. Щом е така, задачата на хората е да учат. Ако работите им не вървят добре, ще се молят, за да им дойде отнякъде помощ. Някой се помоли набързо и казва, че молитвата му била приета. Не, молитва, която не е придружена с бавно, спокойно и ритмично дишане и мислене, не се приема. Като се молиш, ще концентрираш мисълта си само към даден предмет и ще поемаш въздух дълбоко и бавно. При всяко вдишване, задържане и издишване на въздуха ще мислиш само за онова, което те интересува. Ако те

боли стомах, ще мислиш за стомаха си; ако те боли глава – за главата си.

Който не е упражнен в дълбокото дишане, нека задържа въздуха до две-три секунди, и всеки ден да увеличава задържането с още една секунда. Като увеличава задържането на въздуха с по една секунда, в продължение на един месец човек ще задържа въздуха до 30 секунди. Ако може да задържа въздуха до 30 секунди, той ще се справи с много от своите неразположения и болести. Главоболие, гръдна болест, стомах, парализа – всичко това изчезва. Следователно чуете ли, че някой е болен, посъветвайте го да диша дълбоко. Ако не знае как да диша, той се отпуска, ляга на гърба си и казва: „Да бъде Волята Божия!“ – Да бъде Волята Божия – това значи да движи човек ръцете и краката си свободно; да мисли, да чувства и да постъпва, както Бог мисли, чувства и постъпва.

Човек трябва да се освободи от заблужденията и да разбира проявите си, както и тия на своите близни. Някой се ръкува с приятеля си и стиска силно ръката му. – Защо? – Иска да му покаже, че го обича. Друг пък се ръкува, но едва се докосва до ръката на приятеля си. Той иска да покаже, че не се интересува от тия обикновени работи. Трети се ръкува само с два пръста. Изобщо чрез ръкуването човек предава и взема енергия. Ако не диша дълбоко, човек не може да се ръкува правилно. Преди да се ръкуваш с някого, поеми дълбоко въздух. Преди да влезеш в стаята си или в някой салон, пак поеми дълбоко въздух. Преди да говориш, пак поеми въздух. Добрите оратори дишат дълбоко. Които не дишат дълбоко, не говорят добре. Като диша дълбоко чрез носа си, човек възприема Божието благословение в себе си. Като диша правилно, човек също така се храни правилно. Като диша и се храни правилно, всички процеси в организма на човека стават правилно.

И тъй, искате ли да бъдете здрави, дишайте дълбоко. Заслужава човек да плати на лекар, за да го научи да диша правилно, преди да се е разболял. В бъдеще лекарите ще се занимават повече със здравите, за да ги научат да пазят здравето си. Лекувайте се, преди да сте се разболели. Лекар-

ствата помагат на онзи, който диша дълбоко. Ако човек не диша дълбоко, никакви лекарства не помагат. Някой се гневи, сърди се на този, на онзи, и после диша дълбоко. Не, преди да се разгневите, преди да се караш, преди да говориш, дишай дълбоко. Напълни дробовете си с чист въздух и тогава говори. Не спазваш ли това правило, думите ти нямат резултат: нито ти се ползваш от тях, нито другите хора. Бъдете снизходителни към погрешките на хората, за да не внасяте смущение в сърцето си. Щом мислите за погрешките на хората, дишайте дълбоко, за да се проясни мисълта ви.

Като ученици вие трябва да се лекувате с дълбокото дишане. Ако стомахът или коремът ви боли, направете шест упражнения по четири пъти на ден. Като правите упражнението, турете лявата ръка на корема си или на стомаха, с дланта надолу; върху лявата турете дясната ръка, пак с дланта надолу. Като дишате дълбоко, трябва да усещате свиване и разпусчане на диафрагмата. Който не диша дълбоко, не може да бъде ученик на Новото учение.

Като изучавате местата на човешките чувства и способности в мозъка, ще видите, че в задната част на мозъка се намират няколко чувства: чувството на приятелство, на общителност, на любов към семейството, към децата, и любов към жената и към мъжа, така наречената „любов на младите“. Любовта на младите е особена, тя се намира в малкия мозък на човека. Опасността от тази любов се заключава в това, че като нахлува повече кръв към този център, тя пречи на кръвообращението да става правилно. Като не дишат правилно, те постоянно се карат. За да избегнат споровете и недоразуменията помежду си, младите трябва да дишат дълбоко. Ако човек не диша правилно, и Любовта в него не се проявява правилно. На такъв човек дъхът мирише лошо, потта му – също. Който диша правилно, и кръвообращението му е правилно. Той е здрав. От каквато болест и да страдате, търсете помощ в дълбокото дишане. То лекува ревматизъм, гръдни и стомашни болести, главоболие, коремоболие и т.н. Няма болест, която не може да се лекува чрез дишане.

Дишайте дълбоко и вярвайте, че ще постигнете това,

което желаете. Вярата е Божествено чувство, което събужда мисълта в човека и го заставя да работи. Като диша, човек трябва да бъде спокоен, да си припява мислено и да търси причината на болката си. Дишайте и пейте на болките си! Например коя е причината за главоболието? – Когато в главата на човека се събере повече електричество, образува се вътрешно напрежение, което се отразява върху нервната система. Мине ли напрежението, и главоболието минава. Като заболее от някаква болест, дишайте и пейте на болестта. На всяка болест пейте специална песен. Като дишате добре, вие ще можете свободно да излизате от тялото си, когато пожелаете. И тогава няма да умирате от задушаване, както днес умират хората, но ще излезете свободно от тялото си. Ще поканите близките и приятелите си на угощение, ще пеете, ще се разговаряте, и като наближи часът на заминаването ви, ще се сбогувате с всички и ще им кажете: „Сбогом, отивам в отечеството си, между своите близки.“ Който диша правилно, той е добър наемател и го задържат повече на Земята. Ако дишате добре, можете да останете и 120 години на Земята. Ако не дишате добре, едва ще изкарате 30-40 години. Дългият живот зависи от дълбокото и правилно дишане. Дишането пък зависи от правилното мислене и чувстване. Дишайте дълбоко и мислете, че Божието благословение иде върху човека чрез въздуха.

Хората на Земята дишат въздух. Като отидат в онзи свят, ще дишат етер, по-рядка материя от въздуха. Рибите живеят в по-гъста среда от човека – във водата, и оттам изкарват въздуха. Засега единственото същество на Земята, което диша съзнателно, е човекът. Затова е казано за него, че е станало жива душа. И животните дишат, но несъзнателно. Като дишате, вие трябва да съзнавате, че приемате Божието благословение. Ако диша и не мисли, човек се намира в положението на животно. Най-дълъг живот на Земята имат растенията, защото дишат правилно.

И тъй, помнете, че всички болести и неразположения се лекуват с дълбоко и съзнателно дишане. За всеки човек има специални методи за дишане. Той ще се домогне до

тия методи чрез своя вътрешен учител и лекар. Слушайте своя вътрешен лекар, т.е. Божественото в себе си. Той ще ви отправи в добър път. Ако не слушате вътрешния лекар, вие няма да слушате и външния. Като слушате своя вътрешен лекар, вие ще изправите всичките си недостатъци. Каквото ви липсва, ще го набавите; каквото не сте развили, ще го развиете.

И тъй, ще дишате и ще пеете. Ако не пеете, не можете да дишате правилно. Който пее, има възможност да подобри дишането си. Ако не диша правилно, човек заминава преждевременно за онзи свят. И на онзи свят не го приемат за ученик, ако не диша правилно. Като отиде на онзи свят, веднага ще го спрат пред райската врата и ще го накарат да прочете *Добрата молитва* с вдишване, задържане и издишване на въздуха. Ако не може да я прочете плавно, с дълбоко дишане, няма да го пуснат в рая. Онзи свят е добре организиран. Там всички хора са красиви, с отлични линии на лицето и на тялото. Там няма болести, няма страдания, няма и противоречия.

Като знаете това, дишайте правилно. Дишайте съзнателно и с любов. Като станете от сън, преди да започнете каквато и да е работа, направете няколко дълбоки вдишки. Дишането помага за оформяне на човешкия характер. Правилното дишане усилва светлината на ума и топлината на сърцето. Правилното дишане прави лицето красиво. Ако човек не диша правилно, кожата на лицето и на ръцете му преждевременно се набръчква. Набръчкването се дължи на разстройство на черния дроб и на неправилно дишане. Щом започне да диша правилно, бръчките от лицето и от ръцете на човека постепенно изчезват.

Някои избягват дълбокото дишане, защото се били измъчвали. Какво от това? В човека има нещо инертно, което не обича да се измъчва. Нека се мъчи, няма защо да го жалите. Като се мъчи инертното, човек се възпитава. Същото се отнася и до малките деца. Ако не дишат правилно, те не могат да мислят и да чувстват правилно.

Съвременните хора дишат бързо и повърхностно, за една

минута правят 20 вдишки и издишки. Значи за една минута те вземат 20 въздушни обеда. Това е извънредно много. Като се учи да диша правилно, човек трябва постепенно да намалява вдишките, да дойде до два въздушни обеда в минута. Това се постига постепенно, в продължение на няколко години, а не изведнъж.

Приложете дълбокото дишане и при гимнастическите упражнения. Като правите гимнастика, вие клякате на земята и се изправяте. При всяко изправяне на тялото вие поемате дълбоко въздух и го задържате в дробовете си, докато дойде време за клякане. Щом клякате към земята, издишвате въздуха. При повторно изправяне на тялото пак поемате въздух. Като правите упражненията с дишане, вие се концентрирате, а с това и упражненията се осмислят. Тогава и резултатът им е по-добър.

4 септември 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Функции на вярата

В 11. глава от Посланието към евреите се говори за вярата. Съвременните хора имат различни понятия за вярата. Кои са подбудителните причини да вярва човек? От какъв характер са тези причини? Едни от причините, които заставят човека да вярва, имат материален характер, други – духовен, а трети – Божествен. Понякога вярата на човека е в състояние да реализира само материални блага; понякога тя реализира духовни блага, а понякога – Божествени. Има случаи, когато вярата на човека е в сила да реализира едновременно и материални, и духовни, и Божествени блага. От реализирането на благата, към които човек се стреми, се определя и неговата вяра. Ако някой се стреми към постигане само на материални блага и може да ги реализира чрез вярата си, неговата вяра е частична. Той казва, че е вярващ, но неговата вяра има отношение само към материалния свят.

За да има ясна представа за себе си, човек трябва да си отговори на един съществен въпрос: какъв е неговият стремеж? Слушате някой да казва: „Един е моят стремеж – да си поживея и да си похапна добре.“ – Това не е стремеж. Като живее, човек непременно ще яде. Ако не яде, не може да живее. Ако човек живее само за да яде, това е изключително физически живот. Този човек живее само за Земята. За да не остане човек само на физическия свят, със земни стремежи, религиозните казват, че човек не трябва да яде много. Малко или много, това са относителни понятия. Пчелата яде като пчела, комарът – като комар, слонът – като слон. Слонът може да каже, че яде малко. Колкото малко и да яде слонът, с един негов обяд пчелите могат да прекарат години. Не е въпрос в малкото или в многото ядене.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да знае колко ядене му е нужно. Той трябва да има правилни разбирания за живота. Какво дете ще роди майката, това зависи от нея. Докато е бременна, майката има грижи за детето си. То не е

самостоятелно и зависи от майка си. Каквито грижи положи майката за детето си, духовни или физически, такова ще бъде то. Обаче когато се роди, детето постепенно се освобождава от влиянието на майка си. Тогава грижите на майката се намаляват, а на детето се увеличават. Когато грижите на човека се увеличават, той започва да се безпокои и казва, че животът му е дотегнал, че не иска повече да живее. Който не иска да има грижи, трябва да остане завинаги в утробата на майка си. Обаче излезе ли вън от тази утроба, непременно ще има грижи. Не само че ще има грижи, но от ден на ден грижите му ще се увеличават. Значи грижите на майката са безгрижие за детето. И грижите на детето са безгрижие за майката.

Христос казва: „Не се грижете за себе си, има кой да се грижи за вас.“ – Какво означават тези думи? – Христос иска да каже, че докато е в утробата на майка си, детето няма за какво да се грижи. Какво трябва да прави детето в утробата на майка си? – То трябва да се учи. Първият урок, който детето учи в утробата на майка си, е мълчанието. Като се научи да мълчи, то ще изучава кротостта, смирението, въздържанието, любовта към майка си. Започне ли преждевременно да си дава мнението по различни въпроси, майка му ще го изпъди навън. Докато е в утробата на майка си, детето няма право да се произнася за характера и проявите на майка си. Каже ли само една дума, тя го изхвърля навън – един момент повече то не може да остане в утробата ѝ. Първите човеци напуснаха рая, защото проговориха по-рано, отколкото трябваше. Дълго време те трябваше да мълчат. Защо? – Защото бяха в утробата на майка си. Бог им каза: „Докато сте в утробата на майка си, няма да ядете от забраненото дърво.“ Обаче те побързаха да излязат навън, в света на грижите. Те проговориха преждевременно, заради което излязоха от майчината си утроба. Като се видяха самостоятелни, те ядоха от плодовете на забраненото дърво и напуснаха рая. Всеки човек, в когото се яви желание да яде от забраненото дърво, трябва да напусне рая.

Мнозина се запитват защо хората умират и защо се

раждат. Много просто. Хората умират и се раждат, защото сами искат това. Който иска да се роди, ражда се; който иска да умре, умира. Детето се ражда или защото майката иска, или защото то иска. Казвате: „Така ли е всъщност?“ – За мене е така, а за вас е, както искате. Вие можете да вярвате, можете и да не вярвате. „Ама ние вярваме в Бога, за Него мислим.“ – В Бога вярвате, а по цели дни мислите как по-добре да се наредите. По цели дни нареждате къщата си. Бог не е човек, та да дойде в къщата ви. Това не значи, че човек трябва да изостави къщата си, да не я чисти. Който е чист отвън, и отвътре трябва да бъде чист. Някой казва: „Не ме гледайте какъв съм отвън, гледайте какъв съм отвътре.“ Някой баща казва: „Не ме гледай какъв съм отвън, с хората. Ела да ме видиш какъв съм с жената и с децата.“ Друг казва: „Не гледай какъв съм с жената и с децата си, гледай какъв съм с външните хора.“ Наистина, някои хора са добри отвън, с окръжаващите; други са добри в дома си, с близките си. Външната страна на човека е неговият физически свят, вътрешната му страна представлява духовния му свят. Така че когато някой казва да не обръщат внимание на външните му отношения, а на вътрешните, това значи да не гледат физическата страна на живота му, но духовната. Аз бих желал човек да бъде еднакъв и външно, и вътрешно, т.е. и във физическо, и в духовно отношение. Явява се въпрос: външното от вътрешното ли зависи, или вътрешното от външното?

Да се върнем пак към вярата. Тя е сила, която стимулира човека към придобиване и развиване на някои дарби и способности. Без вяра човек нищо не може да постигне. Като вярва в това, към което се стреми, човек ще работи, за да го реализира. Какво предстои на човека да реализира? – Човек се стреми да реализира всичко онова, което е вложено в неговия ум и в неговото сърце. Като се стреми да реализира своите желания, той трябва да знае кои именно трябва да реализира. Някой иска по-скоро да израсте, да стане възрастен, да придобие повече знания. Обаче като стане възрастен, той започва да се плаши и казва: „Остарях вече.“ – Защо се страхува от старостта? Нали сам пожела да стане възрастен?

– Той е мислел, че като възрастен ще има големи знания, но е останал излъган. Той казва: „Какво придобих в живота? Бях дете, станах юноша, после – възрастен, сега съм стар, но нищо особено не направих.“

Какво представлява младостта и какво – старостта? – Младостта е чувал, който съдържа сто килограма тежест, но е турено в него само един килограм. Старостта е пак същият чувал, който е напълнен догоре. Младият върви свободно, подскача и леко подхвърля чувала си. Стариият едва се движи, напълнил е чувала си с връх. Той носи сто килограма тежест, гледа към земята и пъшка. Защо младият се движи свободно? – Защото мисли само за днес. Като има един килограм брашно в чувала си, той е доволен. Стариият едва се движи, но все за утрешния ден мисли, как да се осигури за повече години. Като е мислел за утрешния ден, той все е пълнен чувала си, докато най-после го е напълнил догоре. Пълен е чувалът му, но той не може лесно да ходи, не може да изправи главата си. Защо му трябват сто килограма брашно? Като има едно кило, достатъчно му е. Останалите 99 килограма са излишни. Като мислят да се осигурят, хората правят по няколко къщи: една за младите, друга за старите. Като израснат децата, те правят още няколко къщи. После пък за внучетата и т.н. Това е излишен товар, който преждевременно огъва гръбнака на човека към земята.

Това са примери от живота, които показват какви са резултатите от осигуряването. Не е лошо да има човек къщи, но бащата е създал вече една къща на сина си – неговото тяло, няма защо да му прави втора къща. Ако синът иска да има втора къща, в която да внесе къщата, която баща му е направил, нека сам се погрижи за това. Нека работи, за да си направи нова къща. Същото се отнася и до дъщерята. Не е лошо родителите да направят по един апартамент на сина си и на дъщеря си, но по този начин те ги лишават от работа. Какво ще правят синът и дъщерята на Земята, ако им дадат готови къщи за живеене? – Те няма какво да работят. Когато способните ученици решат задачите си, те имат време да решат задачите на неспособните ученици, но какво излиза

в края на краищата? – Докато са в училището, неспособните ученици могат временно поне да минат за добри. Обаче излязат ли от училището, животът ще ги постави на изпит и тяхната неспособност ще се прояви. Бащата е осигурил сина си и дъщеря си, турил е в банката на тяхно име по сто хиляди лева. Когато се намират в затруднение, те вадят по малко от вложените пари, докато ги свършат. Лесно се работи с решени задачи: щом се свършат парите, пак се дават задачи, но синът и дъщерята не могат сами да ги решат. Който сам е решавал задачите си, той сам може да си направи къща. Онзи, на когото други са решавали задачите, той нищо не може да спечели, никаква къща не може да си направи. Сам да решаваш задачите си – това значи да развиваш търпението си. Някой казва, че е търпелив, а като диша, повдига раменете си, криви се ту на една, ту на друга страна. Който повдига и изкривява раменете си, той нарушава равновесието си. Раменете са везни, поставени за граница между духовния и Божествения свят. Нарушите ли това равновесие, вие нарушавате хармонията на своя живот.

Преди години един виден българин ме запитва какво ще стане с Добруджа, ще си я вземем ли пак? Аз казах, че Добруджа ще падне право в устата ни като зрял плод. Достатъчно е да отворим устата си и да чакаме – нищо повече. „Как може това? Може ли без бой да ни я дадат?“ – „Може. Чакайте само и ще видите какво ще стане.“ Българите трябва да знаят, че на бой не им върви. Каквото са взели с бой, всичко са изгубили. Сега не остава нищо друго, освен да чакат. Добре е човек да бъде готов за бой, но той пръв да не предизвиква. Какво означава боят? – Да се бие човек, това значи да тури нещо на гърба си. Всяка работа, която не е свършена добре, води към бой. Всяко нещо, което смуцава човека, създава в него войнствено разположение. Ще кажете, че без война няма постижения. Съгласен съм и с това. Човек трябва да работи, да воюва в себе си. И да има вяра, той пак трябва да работи. Истински вяращ е онзи, който работи, а не онзи, който живее в бездействие. Всеки трябва да работи умерено, да не пресилва нещата. За да знае кога и колко трябва да

работи, човек трябва да развива чувството си, да предвижда нещата. Всеки има това чувство, но всички не са работили за неговото развитие, вследствие на което в някои хора то е силно развито, в други – по-слабо, а в трети още не е проявено.

Често слушате някой да ви говори, че е ходил на онзи свят, видял е Христос и Бог. И това ще ви разправя тъкмо онзи, в когото прозрението е слабо развито или почти никак. Той ще ви каже, че е ходил на онзи свят. Какво бил видял там? – Видял Христос, облечен в бели шопски дрехи и с калпак на главата си. Видял още и Бог във вид на старец. Това са негови специфични разбирания за Бог и Христос. Всъщност той не е видял нито Бог, нито Христос. Чудно нещо! Видял бил Христос, а работите му не вървят добре. Видял бил Господ, а не може да реши една обикновена задача. Това са заблуждения, от които човек трябва да се пази.

Като не разбират законите на духовния свят, хората се стремят главно към физически придобивки. Те искат да бъдат физически красиви, без да подозират, че физическата красота без духовната е временна. Като работи съзнателно върху себе си, човек става и физически, и духовно красив. Има ли тази красота, човек свободно може да се яви пред хората. Откъдето минава, всички се обръщат да го гледат. Страшно е, когато хората обръщат главата си от някого, не искат да го гледат.

Синът на един турски бей се оженил за една млада мома, която била препоръчана като голяма красавица. Според закона на Мохамед момъкът няма право да вижда своята избраница преди венчаването. Той вярвал на препоръката на своите близки. Като се оженили, неговата избраница свалила пред мъжа си булото, с което покривала главата си, и казала: „Пред кого трябва да се показвам?“ Мъжът ѝ трябвало да каже пред кои от неговите близки тя има право да се показва. Като я видял, той се ужасил и казал: „Показвай се, на когото искаш, само на мене не се показвай.“ Сега и на вас казвам: работете върху себе си, за да придобиете такава красота, че като ви види Бог, да не каже, както синът на бея

казал на своята избраница, но да каже: „Показвайте се първо на Мене!“ Следователно ако вие имате смелостта да се покажете на Бог, ще се показвате и на всички хора. Ако Бог ви харесва, всички хора ще ви харесват.

И така, истински красив е онзи, който е красив едновременно на физическия свят, в духовния и в Божествения. С други думи казано: красив човек е онзи, който е красив по ум, по сърце и по тяло. Следователно ако човек не е красив, търсете причината за това или във физическия, или в духовния, или в Божествения свят. Виждате някой човек с много тънки устни и питате защо устните му са толкова тънки. Причината за тънките устни се крие или във физическия, или в духовния, или в Божествения свят. Този човек е ял малко или в един от световите, или в двата, или в трите свята едновременно. Някой човек има дебели устни. Той е ял много. За да направи устните си по-тънки, той трябва да яде по-малко. Изобщо дали устните на човека са тънки, или дебели, това зависи от съотношението между другите части на лицето. За тази цел човек трябва да знае нормата на нещата и оттам да прави своите изчисления. Човек се стреми към възвишения свят, където нещата са точно определени. Там не може да се играе с изкуството. Там между всички удове на лицето, както и на цялото тяло, има известно съотношение, което не търпи никакво отклоняване. Като знае нормалните съотношения между удовите на човешкия организъм, всеки човек може да изучава себе си и постепенно да изправя своите криви страни или отклонения.

Това са задачи на бъдещето. Ако някой иска да има красива уста, преди всичко той трябва да знае как да говори. Който има красива уста, красиво говори. Словото, което излиза от устата на човека, храни първо него, а после и окръжаващите. За доброкачествената храна всеки е готов да плаща. Разумното слово прави устата красива, а неразумното я изкривява. Правилното чувстване оформя носа, а неправилното го изкривява. Правата мисъл оформя челото, а неправилната го изкривява. Следователно искате ли да имате правилна, добре оформена глава, вие трябва да мислите, да чувствате,

да постъпвате и да говорите правилно и красиво. Ако главата е добре оформена, и тялото е красиво, стройно и добре развито.

Като изучава себе си, човек вижда, че много работа му предстои. Той казва: „Чудно нещо! Едно време имах повече надежда и вяра, а сега и надеждата, и вярата ми отслабнаха.“ Защо са отслабнали? – Защото дружиш с хора, на които вярата и надеждата са слаби. Той се намира под тяхно влияние. Докато не кали и не развие вярата и надеждата си, да не пада духом и да не се обезсърчава. Човек трябва да дружи с хора, които имат силна вяра и надежда. Каквото и да прави, човек не може да се освободи от влияния. Като знаете това, работете върху себе си, за да развивате своите дарби и способности, да се калявате, да издържате на чужди влияния. Ако дружите с добри, способни и вярващи хора, и вие ще развивате съответни дарби и способности. Когато учителите и професорите на учениците и на студентите са способни хора, работата върви добре. Не са ли способни те, учениците се спъват и не могат да учат добре. Например някой учител преподава химия, но не чувства влечение към нея. Щом учителят не обича предмета си, и учениците не го обичат. За да разбира химията, човек трябва да разбира любовта. Ако не обича химията, той често пострадва: ту лицето, ту носа, ту ръката му стават жертва. Който не разбира в какви отношения, как и кога да се съединяват елементите, той често се натъква на някакви малки катастрофи.

Химикът трябва да разбира законите, по които елементите се съединяват. Не спазва ли тези закони, той се натъква на катастрофи: някъде ретортата се пръснала, някъде станал малък пожар. На разбран език казваме, че който се е заел да сватосва елементите, трябва да знае как и кога да ги сватосва. Не знае ли това, по-добре да не се заема с тази работа. Същото се отнася и с хората. Ако сватосвате младите момичета и момци, трябва да знаете как да направите тази работа. Не знаете ли как да сватосвате, и двете страни ще съжаляват, че сте ги сватосвали. За да се оженят двама души, те трябва да имат три допирни точки помежду си: на физическия, в

духовния и в Божествения свят. В това отношение птиците стоят по-високо от хората. Те се женят, както Бог изисква, а хората се женят или според своите желания, или според желанията на другите хора. Някой се оплаква, че остарял, че не се е оженил. Той е любил десет души и казва, че не е женен. Това не е вярно. Чистота се иска от хората. Божественият свят не търпи абсолютно нищо нечисто. Който влезе в Божествения свят, трябва да бъде без маска. Там всеки човек влиза такъв, какъвто е, без никаква маска на лицето си. Като влезе в духовния свят, човек вижда своите постъпки, той вижда всички хора, с които има добри или лоши отношения. И едните, и другите ще вървят след него. С онези, които е обичал, той ще се яви при Господ и ще каже: „Ето моя дом.“ Добре е човек да обича. И целия свят да обича, той се ползва.

Какво значи да обичаш и да те обичат? – Да обичаш и да те обичат, това значи да си помагате взаимно. Приятно е на човека да го обичат. Той мисли, че това благо му е дадено за вечни времена. Не, човек се ползва от благата на Любовта, докато чешмата тече. Човек се ползва от Любовта, докато водата е чиста. Щом чистата вода престане да тече и от чешмата започне да излиза мътна вода, човек се отказва от любовта. За какво обичате човека? – Човек може да бъде обичан не за неговата външност, но за онова, което изтича от него: за чувствата, за мислите и за постъпките му. Когато се обичат, хората се опознават. Не можете да познаете човека, докато не го обичате.

Какво виждаме в отношенията на хората? – Те казват, че се обичат, а въпреки това се карат и бият. Това е отрицателната страна на опознаването. Някой седи настрана и гледа как се карат. Иска да ги съди, да се произнесе кой от двамата е прав. Няма защо да съдите хората, нито да се произнасяте за тяхната правота. Като се скарат, те сами ще се опознаят и ще разберат кой от двамата е по-прав. Когато двама атлети се бият, те ще разберат кой от тях е по-силен. Който победи, силата е на негова страна. Докато не са влезли в борба, и двамата се мислят за силни. Щом се сбият, спорът престава.

Защо? – Знае се вече кой от двамата е по-силен. Ако не знаеш как да се бориш, не влизай в борба. Някой влиза неподготвен, но мисли, че щастието ще му помогне. Излиза на сцената, но веднага го повалят на земята. И след това се чуди защо не е успял в борбата. Много естествено. Той е разчитал на някакво илюзорно щастие. Щастието на човека се заключава в неговия ум, в неговото сърце и в неговата воля. Ако си шивач и можеш да шиеш хубави дрехи, да задоволяваш клиентите си, щастието ти седи в ума и в ръката ти. Ако не можеш да шиеш добре, нямаш щастие. Щастието се заключава в Любовта. Работете с любов, за да бъдете щастливи.

Днес всички религиозни хора са подложени на изпит, за да се провери любовта им. Те казват, че имат Любов към Бог. Как се познава тази любов? – Като обичат жена си и децата си, те мислят, че това е същевременно Любов и към Бог. Любовта към жената не е любов към приятеля, нито към брата. Любовта към сина или към дъщерята не е любов към приятеля. Всички видове любов се различават. Даже и любовта към дъщерята не е същата, както любовта към сина. Дъщерята представлява сърцето, а синът – ума. Вие трябва да знаете тези неща и да ги различавате, защото ви предстои матура. Всички хора трябва да държат матура за гимназия. За тази цел ви е даден конспект, по който ще учите. Само няколко въпроса ако не знаете, ще ви скъсат. Вие трябва да знаете всички въпроси, че където ви пипнат, да отговорите. Има лесни и мъчни въпроси, но трябва да знаете всичко. Комисията е строга и взискателна.

Като ученици вие трябва да благодарите на Бог, че сте обичани и можете да проявите Любовта. Знайте, че любовта, която излиза от сърцето ви, идва от Великия източник на живота. Където и да се докоснете, когото и да срещнете, вие ще възприемете нещо от него. Срещате една млада мома, която е влюбена в някой момък, и вие възприемате любовта ѝ. Вие мислите, че сам сте влюбен. Не, любовта не е ваша, нито на момата. Обаче радвайте се, че в даден момент можете да проявите Любовта. Човек може да счита за свое нещо само това, с което се е родил. Всяко нещо, което временно обла-

дава, не е негово. Така се обясняват бързите смени в настроенията на човека. Някой казва, че е голям грешник. Това не е негова мисъл. Той я е възприел от друг човек. На другия ден същият човек казва, че е праведен. И тази мисъл не е негова, възприета е отнякъде.

Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих.“ Следователно ако човек не може да възлюби хората, както Бог го е възлюбил, неговата любов е отражение на Божията. Тази любов наричаме лична. Когато човек разбере, че Любовта на Бог към всички хора е еднаква, поради което има предвид нуждите им, тогава само човешката любов е проявление на Божията. Станеш ли проводник на тази Любов, ти трябва да обичаш еднакво и тялото, и ума си. Като обича своя ум и своето сърце, човек се свързва с умовете на всички добри и разумни хора и се радва на успехите им. Ако срещне някой силен човек, и на него ще се радва. Един ден и той ще има възможност да стане силен. Обичайте хората с ума си, със сърцето си, с цялото си тяло. Това значи да обичате хората и в трите свята.

Днес хората се изпитват едни-други, вследствие на което развалят отношенията си. Как ще те изпитва човек с нечисти ръце? – Само онзи може да те изпитва, който стои по-високо от тебе, т.е. на когото умът, сърцето и волята са чисти. В този смисъл само Бог изпитва човека. Следователно, който се осмели да изпитва ближния си, трябва да бъде чист. Той изпитва ближния си от научен интерес, иска да знае какво е вложил Бог в неговия ум, в неговото сърце и в неговата воля. Понеже хората са проводници на Божията Любов, Мъдрост и Истина, и чрез тях се дават всички блага, интересно е да изучавате човека, а не да го изпитвате. Бъдете готови да изучавате себе си и своя ближен без смущения и безпокойства. Ако живеете без воюване, вие ще спечелите повече, отколкото ако воювате. Ако спорите и се карате с хората, вие ще изгубите повече, отколкото ако живеете с тях в мир и съгласие. Защо трябва да се карате с хората? Като се карате, вие ще се намерите в трудни положения. После ще съжалявате, че не сте постъпили добре.

Запомнете следното правило: когато искате да се карате с някого, проверете дали Бог е в него, или не е. Ако Бог е в ума му, не се карайте с него; ако е в сърцето му, пак не се карайте; ако е във волята му, също така не се карайте. Видите ли, че в някой човек не присъства Бог, можете да му се посърдите, можете да се поскарате с него. Той има нужда от учител – да дойде някой при него и да го разтърси малко.

Днес говоря по този въпрос, защото Бог присъства в умовете, в сърцата и във волята ви. Вярвайте на тези думи, ако искате да се самовъзпитавате.

Тайна молитва

8 септември 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Израил и българин

*Това е живот вечен, да позная Тебе,
Единаго Истиннаго Бога.*

Като махнем думата *вечен*, остава стихът: „Това е живот – да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога.“

*Каквото вържете на небето,
вързано ще бъде и на земята;
каквото развържете на небето,
развързано ще бъде и на земята.*

Това се отнася до онези хора, които са познали Бога, а не до онези, които не са Го познали. Това се отнася до онези зрънца, които са на нивата, а не до онези, които са в хамбара.

Сега аз ще говоря върху две положителни неща: върху вярата, която е подтик към знанието, и върху Любовета, която носи живот. Без вяра човек не може нищо да придобие. Без вяра човек не може да угоди на Бога. Всеки подтик в душата ви показва, че вярата се проявява. Това, което съвременните хора наричат вяра, е материалистично схващане на вярата. Някой казва: „Не знай дали това, което хората учат, е нужно.“

– Всякога можеш да го провериш. Храната, която ядеш, всякога можеш да я провериш добра ли е, или не; въздуха, който дишаш, всякога можеш да го провериш; светлината, която влиза в очите ти, всякога можеш да я провериш; пътя, по който вървиш, всякога можеш да го провериш прав ли е, или крив.

Дошло е време вече, когато трябва да посеем нашето знание. Всичко е важно, но в даден случай всичко не е полезно. Когато посеее житното зърно, в първо време вие не се интересувате от него. Щом израсте, върже плод и започне да зрее, вие се интересувате от него: събирате го на снопи, овършеете го и го туряте в хамбара. От време на време

вадите от житото в хамбара и го употребявате. Част от него отива за тялото ви, част – за сърцето ви, и част – за ума ви. Онези, които не знаят как да ядат, изпращат житото само към тялото си, вследствие на което напълняват. Те ядат повече, отколкото трябва. Има други, които също не знаят как да се хранят, вследствие на което приемат по-малко храна, отколкото трябва. Затова те са слаби. Човек не трябва да бъде нито слаб, нито пълен. Когато наливате някаква течност в един съд, внимавайте да не го напълните догоре, нека остане поне малко празно място. Някои искат да бъдат пълни, да знаят всичко. Те искат да бъдат пълни бурета. Защо им е толкова знание? Ако има малко пространство, човек може свободно да се движи; ако няма никакво пространство, той не може да се движи.

Сега вие не трябва да се спъвате от думите *пълнота* и *празнота*. Всяка дума има свои елементи, от които е съставена. Разгледайте тези елементи и ще намерите значението на тия думи. Вие сте българи, но не знаете какво означава думата *българин*. Първият елемент в тази дума е буквата *б*, която означава посяване на семето. Вторият елемент е буквата *ъ*, която означава товара, който българинът носи. Третият елемент – *л*, означава това, което българинът носи от горния свят. Четвъртият елемент – *г*, е вечното начало, за което българинът се е хванал. Петият елемент е буквата *а*, която показва, че българинът е бременен с нещо. Шестият елемент – *р*, показва, че като се хване за нещо, българинът не се отказва от него. С девет чифта волове да го теглиш, той не се отказва от идеята си. На физическия свят българинът се нуждае от една хомеопатическа доза надежда; в духовния свят той се нуждае от хомеопатическа доза вяра, а в Божествения свят – от Любов. Щом има надежда, той ще бъде здрав, ще се бори геройски с всички болести. Ще хване една болест, ще я тупне на земята и ще ѝ каже: „Знаеш ли кой съм аз? – Българин съм!“ Като има вяра, той ще се справи с всички противоречия в духовния свят, ще ги стъпче на земята и ще каже: „Знаеш ли кой съм аз? Българин съм!“

Какво означава думата *Израил*? Кои са елементите на

Израил? – Израил е онзи, който излиза от рая – *из-рая*, а пък българин – който влиза в рая. Първоначално сте били Израил, излезли сте от рая; после ще станете българи, ще влезете в рая. Така се примиряват противоречията. Колко малко е нужно на човека, за да бъде щастлив. Днес българите са щастливи, че им върнаха Добруджа. Цял празник е това. Досега българинът беше вън от рая, затова беше Израил. Сега стана българин. Значи той е вече в рая. Който влезе в рая, всичко взема без война, по приятелски начин. Сега аз ви проповядвам върху вярата. Вярвайте в онова, което Бог е вложил във вас. Досега вие сте излизали от душата си, но като българи трябва да влезете вече в душата си, да не въздишате повече. Душата е раят на човека. Всеки, който е вън от душата си и въздиша, той е и вън от рая. Който е престанал да въздиша, той е в рая. Който въздиша, е Израил; който не въздиша, е българин.

Сега, ако се проповядва на хората за Бога, мнозина ще кажат, че това са нереални работи. Кои неща са нереални и кои – реални? – Това, което се губи, е нереално; това, което се придобива, е реално. Ако губиш мислите, чувствата и постъпките си, те са нереални. Ако ги придобиваш, те са реални. Следователно, когато губиш нещата, ти си Израил; когато ги придобиваш, ти си българин. Който губи, който се обезсърчава, който страда, който не може да живее с ближния си, той е Израил. Когато Христос дойде между израилтяните, прие ли Го? – Не Го прие. Не само това, но те Го разпнаха. Те мислеха, че без Христа ще се повдигнат повече. Всъщност повдигнаха ли се? Те не прие. Онзи, Който носеше Божието благословение, но не се издигнаха, както очакваха. Следователно ако имате в себе си една Божествена идея и я хвърлите настрана, мислите ли, че и вашето положение ще бъде по-добро? Щом влезе в ума ви една Божествена мисъл, вие ще я приемете – нищо повече. В нея се крие вашето бъдещо щастие. Щастieto на човека седи в това, да стане българин. Днес всички сте в Израил. Няма човек, който да не е в Израил. Значи всички сте извън рая и отсега нататък трябва да влезете в рая, да станете българи. Засега първи

вкарват в рая българите. Как ги вкарват? – С камшик.

Всеки човек, бил той германец, французин, англичанин, който се справя със своите мъчнотии, е българин. Ако не може да се справя с мъчнотиите си, не е българин. Какво представлява българинът на физическия свят, не е важно. Ние разглеждаме елементите на българина в духовния свят. От физическо гледище думата *българин* според някои е произлязла от думата *булгур*, което показва, че някога българинът много употребявал булгура за храна. На физическия свят българинът пее и играе, движи се и работи. Каквото вижда, той все мнението си дава, затова главата му страда. Той мисли, че ако стане министър, ще оправи света. Всеки българин мисли, че може да оправи света. Това е Израил. Като дойде истинският българин и каже на камъните да станат, те ще станат. Онзи, който казва на камъните да станат, а те седят на мястото си, той е Израил. Онзи, който казва на Добруджа да се върне и тя се връща, той е българин. Ако каже и Добруджа не дойде, той е Израил.

Аз вземам думата *българин* в смисъл на човек, роден от Любовта. Всички европейски народи трябва да се родят от Любовта. Моето почитание към всички народи, но те трябва да повярват в онова, което Бог е вложил в тях. Само тогава може да стане истинско опознаване на народите. Това не е за насърчение, но истина, която един ден ще проверите. Например думата *любов* не е еднаква във всички народи, но идеята, която Любовта преследва, е навсякъде една и съща. С каквото име и да кръщавате Любовта, тя носи навсякъде едни и същи елементи. Същото можем да кажем и за вярата. Тя не е еднаква във всички народи, но елементите, които носи, навсякъде са едни и същи.

Съвременните народи могат да се кръстят с едно общо име – Божествен народ. И при това положение пак ще има един български Божествен народ, турски Божествен народ, руски Божествен народ, френски Божествен народ, английски, италиански и т.н. Едно е важно: в бъдеще всички народи трябва да принадлежат към един нов народ, който ще обедини всички народи в себе си. Ние не поддържаме идеята, че

на едно дърво трябва да има само един клон или един лист. Едно дърво може да има хиляди клончета, но колкото по-големи стават те, толкова са по-малочислени. Що се отнася до листата на дървото, те са многобройни. Обаче дървото не може да роди толкова плодове, колкото листа има. Листата представляват умствения свят на дървото. Колкото повече листа има дървото, толкова по-умно е. Плодовете на дървото пък показват степента на развитието, до което е достигнало. Наистина, дървото се познава по плодовете си. Ако плодовете са кисели и стипчиви, дървото има едно развитие; ако плодовете са сладки и ароматни, дървото има друго развитие, друга култура. Плодовете на човека са неговите постъпки. От постъпките на човека съдите за неговото развитие и култура.

Днес много хора търсят Бога, но не знаят къде да Го намерят. Всеки човек може да бъде прозорец за Бога. Бог създаде Слънцето и Земята, но Той сам не е нито в Слънцето, нито в Земята. Казват, че Бог е навсякъде. Наистина, Той е и в човешките мисли, чувства и постъпки. Той е и в страданията, и в радостите на хората. Бог присъства в разумните страдания и радости. Някой страда. Защо? – Имал е един приятел, който е заминал за другия свят. Нека се радва, че е заминал. Бог го е обикнал и го е повикал на гости при Себе Си. Като е минавал по земята, Бог е харесал твоя приятел, дал му е карта да Го посети. Той отива на гости при Бога, а ти плачеш и страдаш за него. Всички хора се нуждаят от ново разбиране на живота. Някой път се ражда дете в някой дом и не знаете защо се е родило. То може да бъде момче или момиче. Ако в един дом се родят три-четири момчета, родителите искат да имат и едно момиче. Защо? – Защото момчетата носят един от най-твърдите елементи в себе си.

И тъй, ако човек ражда само мъжки мисли, ще предизвика втвърдяване на мускулите, на мозъка, на дробовите си. За да не става това, човек трябва да прави смяна в мислите си: първо да приеме една мъжка мисъл, после – една женска, и най-после – една детска. От друга страна, ако в ума на човека се роди една мисъл, непосредствено след нея в сър-

цето трябва да се роди едно желание, и във волята – някаква постъпка. Правилната обмяна между мисли, чувства и постъпки, подразбира правилно развиване на човешката душа. Ако умът, сърцето и волята не раждат, те са осъдени на страдания. Кои турци са измъчвали българите: бедните или богатите? – Богатите. Защо? – Защото те не раждат, т.е. не дават нищо от себе си. В това отношение те приличат на безплодни дървета. Кои дървета отсичат: плодните или безплодните?

Един от недъзите на съвременните хора е, че избягват да раждат. По много причини те се страхуват от раждането. Мъжът казва: „Добре, че не съм жена, та да раждам.“ – Като се е родил на Земята, по какъвто и да е начин човек все ще ражда, не може да се освободи от раждане. Ако е мъж, с ума си ще ражда; ако е жена, със сърцето си ще ражда; ако е дете, с тялото си ще ражда. Ако си господар или слуга, цар или царица, пак ще раждаш. Каквото положение и да заема човек на Земята, непременно ще мине през процеса на раждането. Човек живее, докато ражда; щом престане да ражда, животът минава през други процеси.

Сега, като говоря за раждането, аз нямам предвид онова състояние, придружено със страдания. Аз имам предвид онова раждане, което е придружено с радост и веселие. Аз не говоря за раждане, придружено с мъчение, но за онова раждане в човешкия ум, което се изразява в радост; аз говоря за онова раждане в човешкото сърце, което носи любов, здраве и разположение; аз говоря за онова раждане във волята, което прави човека свободен. Където и да ражда човек – в ума, в сърцето или във волята, не е лесно да роди. Условия са нужни за раждането. Земята ражда само ако се намира под влиянието на слънчевите лъчи. Не е ли под тяхно влияние, раждането е невъзможно. Освен това важно е положението на Земята спрямо Слънцето. Тази е причината, поради която полюсите на Земята са почти безплодни. Малцина се интересуват от въпроса за раждането в трите свята – умствен, сърдечен и волеви, и запитват какво да правят, за да станат богати. Придобиването на богатството е последен процес.

Човек не може да стане богат изведнъж. Бързото забогатяване е изкуствен процес. Както бързо е забогатял човек, така и бързо ще осиромашее. За да придобие вечното богатство, човек трябва да забогатее едновременно в трите свята – в умствения, в духовния и във физическия. Когато всички хора станат богати по този начин, Земята ще се превърне на рай.

Да се върнем пак към символичното понятие *българин*. Всеки българин, който е познал Бога, може да влезе в рая. Всеки българин, който може да връзва нещата на Земята и на Небето и който ги развързва на Земята и на Небето, живее в рая – него можете да слушате. Защо? – Защото Бог го е кръстил. Името *българин* не е произволно дадено. То съдържа в себе си велика Божествена идея. Който е готов да приеме тази идея, той носи вече това име. Ще каже някой, че е българин. Това не е достатъчно. Българинът трябва да съдържа три елемента в себе си: тяло, което се ръководи от надеждата и работи без никакви ограничения; ум, който се ръководи от вярата и работи без никакви ограничения; и сърце, което се ръководи от Любовта и работи без никакви ограничения. Следователно като знаете какво може да бъде българинът, трябва ли да се обезсърчавате? Трябва ли да роптаете, че сте се родили българи? Когато духовният свят иска да кали човека, да му предаде повече твърдост, изпраща го на Земята, между българите. Когато иска да предаде на някой велик дух твърдост, той пак го изпраща на Земята, да се роди българин. Който иска да се справя с мъчнотиите, да придобие твърдост, става българин. Българинът е професор по твърдостта. В това отношение, когато се касае за установяване на някаква Божествена идея, човек трябва да бъде българин.

Изобщо, за да се домогне до нещо, човек трябва да съдържа в себе си съответно качество. Каже ли, че иска да бъдат простени греховете му, той трябва да отговори срещу това с друго нещо. С какво? – С щедрост. Законът на щедростта подразбира изобилие. За да бъде щедър, преди всичко човек трябва да бъде вътрешно богат, да не се страхува от никакви лишения и ограничения. Може ли да се нарече богат онзи,

който има милиони килограми жито в хамбара си, а се страхува да не настане глад, да не се влошат условията на живота? Колко жито му е нужно за една година? Като прекара спокойно една година, следната пак ще донесе своето благо.

Днес вие сте се събрали, за да чуете нещо за настоящия момент. Това, което наричате настояще, е минало. Вие още не живеете в настоящето. Вашите идеи са на миналото, в тях няма никаква реалност. Те са бентове, които всеки порой, всяка по-силна вода може да отнесе. Една от идеите на миналото е човек да стане велик. Чудно нещо! Човек е велик, но като не съзнава това, стреми се към някакво въображаемо величие. Слонът е велик, голям, но може ли да заповядва на човека? Човекът, малкото същество, се качва на гърба на слона и го управлява. Защо? – Защото е по-умен и по-добър от него. Той възсяда слона, управлява го и му говори: „Голям и велик си, но си изпратен при мене да те уча.“ Така постъпват и всички ония, които ядат кокошки, патици, агнета и др. Те ги колят, ядат ги и казват, че ги пращат на училище в своя стомах, там да се учат.

Като не познават себе си, хората искат да притежават качества, за които те не подозират даже, че се крият в самите тях. Някой например иска да бъде добър. Щом иска да бъде добър, той се стреми към физическия свят, иска да изучава неговите закони. Щом пожелае да влезе в духовния свят, човек се стреми вече към Истината и Свободата. Обаче нито доброто е истинско добро без свободата, нито свободата е ценна без доброто. Ако човек не може да приложи доброто свободно, все едно, че хамбарът му е пълен с жито, а стомахът му е разстроен, не може да работи. Как ще се ползва от това жито? Как ще се ползва той от доброто, лишено от свобода?

Човек трябва да бъде здрав, за да превръща енергията на житото в работа. Житото прави човека поет, музикант, художник, учен, родолюбец и т.н. Без жито нищо не можеш да постигнеш. В духовен смисъл житото подразбира идеята, която Христос е изказал в стиха: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си.“ С други думи казано: „Ако не разбирате онова, което е вложено в житното

зърно, и ако не знаете как да го отправите към своя ум, към своето сърце и към своето тяло, вие не можете да приемете Божествения живот.“ Като придобие Божествения живот, човек излиза от света на постоянните промени. Той гледа на всичко от добрата страна. Дали приятелят му е добре разположен, или не, за него е едно и също. И на облачното, и на ясното небе той гледа с еднакво разположение.

Следователно докато живеят в света на промените, хората често изпадат в заблуждения. Например когато имат радости, те казват, че Бог ги обича, грижи се за тях. Щом дойдат страдания, казват, че Бог ги е забравил, че нещо се е изпречило на пътя им. Това е заблуждение. Бог не забравя хората, но те Го забравят. Майката не забравя децата си, но децата забравят майката. Казано е в Писанието: „Ако баща ви и майка ви забравят за вас, Аз ще си спомня.“ На друго място е казано: „Написах ви на дланта Си.“ Като погледне към дланта Си, Бог вижда къде е мястото на българина и си спомня за него. Всички могат да тъпчат българите, но като погледне към дланта Си, Бог казва: „Тук са те.“ Заслужава човек да бъде тъпкан от хората, но името му да бъде написано на Божиата ръка. Това значи да бъдеш под зоркото око на Любовта.

*Каквото вържеш на земята,
вързано ще бъде и на небето.*

Кога? – Когато челото, носът и устата ти са правилни и красиви. Вярата е създала челото, Любовта – носа, а надеждата – устата. Значи чрез челото, т.е. чрез мозъка, човек възприема енергии от висшите светове, чрез носа – духовни енергии, а чрез устата – енергии от физическия свят. Човек не може да разбере законите на Земята, ако надеждата му не е развита. Щом разбира тези закони, той гледа съзнателно на фазите, през които човешкият живот минава, и разумно ги използва. Човек е бил млад и пак ще бъде; той е бил стар и пак ще бъде. Обаче за да се използват всички възрасти като условия за работа и учене, нужно е будно съзнание. Сегашните хора се страхуват от старостта и като дойдат до 50-60-годишна възраст, те не смеят да предприемат никаква работа,

нищо ново, понеже мислят, че тяхното време е минало вече. Кой ще работи тогава? – Младите и децата. Това е заблуждение. Сегашните хора проявяват живота на миналите поколения. Техният живот е резултат на миналото. Животът на бъдещето поколение пък ще бъде резултат от настоящия живот. Тогава какво наследство ще оставите на бъдещото поколение, ако тъй рано се откажете от работа? Бъдещето поколение ще покаже какво сте били вие и какво сте му оставили.

Стремете се към новото, в което няма остаряване. В какво се заключава новото? – Новото подразбира ум светъл, пълен с добродетели; сърце чисто, пълно с добродетели, и тяло здраво, пълно с добродетели. Ще кажете, че тялото умира. Има едно тяло, което всякога върви с човека и на този, и на онзи свят. Това тяло никога не умира. То съблича само старата си дреха и свободно от нея, продължава своя път. И в Божествения свят не приемат човека без тяло. В никой свят не приемат човека без ум, без сърце и без тяло. Той остава някъде в Космоса, но при страшно мъчително състояние. За да не изпада в това мъчително положение, човек трябва да пази физическото си тяло, да не нарушава неговата чистота и цялост. Какво ще стане с млечната още ядка на ореха, ако преждевременно пострадат горните две покривки? – Орехът е осъден на смърт. Той не може да продължи своето съществуване. Като се запазят горните покривки, орехът се развива правилно. Всяка покривка пада на времето си, и като се посади орехът, от него излиза нов живот.

Казано е в *Битие*: „И земята беше неустроена и пуста, и Дух Божий се носеше над бездната.“ Духът Божий – това е светлината на света. Следователно докато слънцето на Живота грее, използвайте светлината му, за да организирате вашата земя, т.е. тялото си, и да го превърнете в рай. В Божествения свят Слънцето грее всякога и осветява всеки, който иска да се ползва от него. Сега аз говоря за онези българи, които са в Божествения свят. Има българи и в духовния свят. Когато се намерите в известно затруднение и не можете сами да си помогнете, обърнете се към българите от

духовния свят, и те ще ви помогнат. Ако и те не могат да ви помогнат, обърнете се към българите в Божествения свят. Те непременно ще ви се отзоват. Дали вярвате в това, или не вярвате, не е важно. Ако е вярно, за моя сметка остава, аз печеля; ако не е вярно, ще благодарите, че съм ви дал едно богато угощение.

Сега вярвайте в онова, което Бог е вложил във вашия ум, във вашето сърце, във вашата душа и във вашия дух. В тях се крие Великият в света. Те произлизат от Него. Служете на духа и на душата си, на ума и на сърцето си като на учители на вашия живот. Ако тях не слушате, кого можете да слушате? Ако някой дойде отвън и се опитва да ви въздейства, вие казвате: „Не ставам роб на никого!“ – Който не служи на Бога, само той е роб. Който не люби, който не вярва, който не се надява, само той може да бъде роб. Всеки, който е възприел Истината, той е свободен. Който е възприел Любо-вта, Знанието, той е свободен човек. Не е лесно да приложи човек принципите на Любо-вта и на Свободата, да се откаже от старото. Тъкмо сядате пред приятен, хубав обяд, и при вас дохожда един гладен човек. Нещо ви нашепва: „Раздели обяда си с този човек!“ Погледнеш към обяда си, погледнеш към бедния човек – не ти се дава. Пак нещо ти нашепва: „Раз-дели обяда си с този беден. Повикай го при себе си, Бог е в него.“ Ако не споделиш обяда си с него, ще съжаляваш. След дълго увещаване ти се съгласяваш да дадеш нещо от себе си на своя беден брат. Не се стопява лесно коравото човешко сърце.

Не е въпрос да правим добро, с което да се показваме пред хората. Аз съм за онова положение: когато човек почувства присъствието на Бога, да стане на крака с всичкото си уваже-ние и почитание. От хиляди години насам Бог те е подкре-пял, давал ти е всички блага на разположение – ще станеш и ще Му се поклониш. Заради Него ще извършиш всичко с любов. И най-малкото да направиш за Него, ще получиш благословението Му. И цар да си, бъди готов за Бога на вся-какви жертви. За предпочитане е да бъдеш последен човек в света, но с Бога, отколкото пръв и без Бога. За предпочитане

е да бъдеш последен слуга, но с Бога, отколкото пръв цар без Бога. Ако и царят е с Бога, още по-добре. Ако си мъж и Бог е с тебе – радвай се. Ако си жена и Бог е с тебе – радвай се. Ако си дете и Бог е с тебе – радвай се. Изобщо в каквото положение и да се намираш, важно е Бог да е с тебе. Когато влезе в къпалнята и намери онзи, който от 38 години лежеше болен, Христос го изцери. Защо само него излекува? – Защото само той очакваше Христа. Дълбоко в душата си той уповаваше на Бога. Значи в Израил по онова време е имало само един, който е очаквал да го избави някой. Вас кой ще избави? Днес и вие сте в къпалнята, но ако не можете да се излекувате, ще влезете в лоното на смъртта. Кой ще ви избави оттам?

Един ден наблюдавам как един сокол се спусна върху един косер, който спокойно си пееше, и го сграбчи. Веднага отпразих мисълта си към сокола, казах му: „Ще пуснеш косера!“ Той го пусна и отлетя. При друг случай наблюдавам как един кълвач чука с клюна си по едно дърво, кълве и търси червейчета. Работник е кълвачът, върши своята работа. Зададе се отнякъде сокол – и право върху кълвача. „Слушай, това е работник, който върши работата си. Пусни го и не го смущавай.“ Той пусна кълвача. Много соколи има в живота. Един от тях е човешкото безверие. Като дойде при вас, то казва: „Не е време за тази работа. Можете да я отложите за малко.“ Щом работата е добра, не слушайте безверието, но го вържете.

*Каквото вържете на земята,
вързано ще бъде и на небето.*

*Каквото развържете на земята,
развързано ще бъде и на небето.*

Какво ще вържете на Земята? – Ще вържете вашето безверие, безнадеждност и безлюбие на Земята, за да бъдат вързани и на Небето. Какво трябва да развържете на Земята? – Развържете вярата, надеждата и Любовта на Земята, за да бъдат развързани и на Небето.

Пожелавам ви сега, като българи, да бъдете образец на всички народи. Какво представляват българите? – Те не са нито избраниците на Бога, нито ония първенци, които се

отказаха да присъстват на царската вечеря под различни предлози: че са си купили ниви и са ги засели, че воловете си са опитвали, че са се женили. Когато званите се отказаха от поканата на царя, той каза строго на слугата си: „Иди по кръстопътищата и ми доведи всички хроми, клосни, сакати и слепи, за да ги облека в нови премени и да седнат с мене заедно на трапезата.“ Това са българите. Хроми и сакати са те за греха, за престъпленията. Слепи са те за злото – не го виждат. Те са осиромашали за стария и грешен живот; те са се отказали от всички заблуждения и търсят новия светъл ден, в който Слънцето вечно грее, а Правдата строи нови пътища.

Благословен е онзи народ, за когото може да се каже:

Който не беше Мой народ, намери Ме.

Моят народ обаче остана вън.

Прочетете сега *Добрата молитва*, която ще бъде символ на новото верую в света.

8 септември 1940 г., 10 ч., София – Изгрев

Любов в трите свята

Матей 12:1-34

В прочетената глава от Евангелието на Матей се вижда до каква степен хората изпадат в дребнавости. Те разискват, спорят за нищо и за никакво. Фарисеите Му рекоха:

*Ето Твоите ученици правят онова,
което не е простено да се прави в събота. (2. ст.)*

Какво правели учениците Христови? – Понеже огладнели, късали класове в съботен ден и яли. С това те престъпвали закона на съботата. Чудно нещо! Всеки човек престъпва съботата. Още със ставането си от леглото той е престъпил закона. Кой човек не престъпва закона на съботния ден? За да не го престъпи, той трябва цял ден да лежи в леглото си, да не се мърда. В съботен ден никой няма право да се облече, да тури шапка на главата си. Така разсъждавали фарисеите¹⁵ по онова време. Който разбира физиогномията, може да нарисова образа на фарисея. Като чете за техните прояви, той може да има верен образ за тях. Изобщо всички хора имат специфични лица: консерваторите имат особени лица; тия, които обичат да си похапват, имат особени лица; религиозните също имат особени лица. Не само това, но всеки човек, който обича да се облича с пъстри дрехи, също така има особено лице. Той има на главата си силно развит център за цветовете. Каквито центрове има на главата си, това се изявява и на тялото му. Каквото човек обича, него изявява.

Кого обичате повече: онзи с пълната кесия или онзи с празната кесия? – Вие обичате повече онзи с пълната кесия, защото има какво да вземете от него. Вие обичате повече онзи с пълната торба, отколкото онзи с празната торба. Религиозният е човек с пълна торба. Ще кажете, че веруюто му не е право. Това нищо не значи. Той носи в торбата си хляб. Този хляб може да е сух, но все пак носи нещо. По-добре е да имаш хляб, макар и сух, отколкото да нямаш никак.

Изобщо човек обича повече това, което е развито в него. Например някои хора обичат математика, а други не я обичат. В първите центърът на математиката е силно развит; във вторите този център не е развит. Някои хора са музикални, обичат музиката, защото музикалният център в тях е добре развит. Някои хора са избухливи, сприхави, смели. Защо? – Главата при ушите им е повече развита, отколкото в ония, които са тихи, кротки. Центърът на смелостта в човека за пръв път е открит от учения Гал, който е поставил основа на френологията. Той забелязал, че някои хора са по-сприхави и смели, но не могъл да намери местото на този център. В помощ му дошъл един негов приятел, който развъждал кокошки и петли. Приятелят му забелязал, че някои петли са смели, че са големи борци, а други са по-кротки. Смелият, като влезе в борба, докрай устоява; кроткият скоро отстъпва. Той потърсил причината за тези прояви и намерил, че главата при ушите на смелите петли е широка. Като знаел вече това, Гал констатирал същото нещо и в хората. Главата при ушите на смелите хора е по-широка, отколкото на тихите. Най-много бият онези деца, на които главите са широки при ушите. Немирни са тия деца, но и от тях може да излезе нещо. Кротките хора са такива само при дадени условия. Излязат ли от тия условия, те стават буйни. Например водата в езерата е тиха, спокойна. В нея можете да си измиете ръцете и краката без никакъв страх. Обаче ако дадете наклон на тази вода, ще видите какво може да направи тя.

Христос, Който беше един от най-миролюбивите хора на света, извади камшика и изпъди всички търговци от храма. Сега и на вас казвам: извадете камшика си и изгонете всички лоши мисли от главата си. Вземете камшика и изгонете всички лоши желания от сърцето си. Умът и сърцето са храм за човека, дето никакви търговци, никакви продавачи не трябва да останат.

Човек трябва да разбира нещата, да не изпада в заблуждения. Като срещнете някой човек, вие трябва да четете по него като по книга. Защо ръцете на някой човек са по-дълги, отколкото трябва, за това има причини. Ние казваме,

че всеки уд, който се упражнява повече, отколкото трябва, повече се развива. Значи хората с много дълги ръце в ред поколения са обичали да вземат чуждо. Няма престъпление, което човек да е извършил, и то да не е написано на лицето му. Безразборното изсичане и изкореняване на горите също е написано на лицето. Ще кажете, че това не е престъпление. Когато законът засегне човека, тогава само той разбира кое е престъпление и кое – не. Като знаете, че няма нищо скрито-покрито в света, работете за придобиване на добри мисли и чувства. Като работите върху доброто, вие можете да извадете каквото лице искате. Върху каквото работите, това постигате. Казваме за някой човек, че яде много. Къде виждаме това? – В този човек е развит специален център, който се намира в областта на слепите очи. За такива хора се разправят баснословни работи. Разправят за един човек, че могъл да изяде закуската на 72 деца наведнъж. За друг някой разправят, че могъл да изяде едно агне от 12 килограма с един голям хляб. И след това изяждал още два килограма халва. Чудно е това наистина, но знаете, че слонът изядва на ден 70 килограма ориз. Китът пък яде още повече.

Какво показва това? – Че и в човека има ненаситни желания като тия на слона и на кита. Той иска да има милиони на разположение. Като има милиони и те не му стигат, иска да има милиарди. Какво ще прави с толкова много пари? Човек може да има много пари, без да бъде щастлив. Колко богати мъже са били опропадени от жените си! И колко богати жени са били опропадени от мъжете си! Като се хванат за богатството, докато не го изядат, не се успокояват. Тук думите *мъж* и *жена* са взети в изопачена форма. Не е мъж, нито жена този, който може да опропасти човека. Това са опорочени форми, които носят нещастие за човечеството. По цял ден те се карат, бият слугите и слугините си и минават за енергични хора.

Добре е да бъде човек енергичен, но ако едно чувство или една способност заемат мястото на други, това нарушава хармонията в човешкия организъм. Значи и в човешкия организъм има безправие. Кога? – Когато някое силно чув-

ство или някоя силна способност вземе храната на по-слаби чувства и способности в човека. Страшно е, когато човек се натъкне на тази вътрешна борба, на това вътрешно потисничество в себе си. Колко войни са водени за религиозното чувство на хората! Колко хора са били изгаряни за техните религиозни вярвания! Не е лошо да бъде човек религиозен, но лошото е в зле възпитаното религиозно чувство. Не е лошо да има човек силен ум, но лошо е, ако този ум е зле възпитан. Доброто се крие в доброто възпитание. То води към самообладание. А самообладанието подразбира умение да употребиш всяка сила навреме и намясто. Истинският художник рисува на платно с хубави бои и каквото нарисува, изнася го пред хората – и те да кажат мнението си. Онзи, който не е истински художник, рисува, дето му попадне: на една стена, на друга стена. Приятно ли е на хората да рисувате по стените им? Да направиш набързо някаква скица, това не е художество.

Мнозина казват, че вярват в Бога. Какво се ползва Бог от вашата вяра? Или какво се ползвате вие от тази вяра? Други пък казват, че вярват в слънчевите лъчи. Какво се ползва Слънцето от вашата вяра? Или какво се ползвате вие от тази вяра? Вярата на човека в нещо трябва да отговаря на някаква реалност. Например да вярваш в Слънцето – това значи така да възприемаш неговата енергия, че тя да помогне за растенето на твоя организъм. Следователно ако вярата ни в Бога не може да ни достави онази енергия, която ни е потребна, какво се ползваме от тази вяра? В Евангелието е казано: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога.“ С други думи казано: „В това седи Любовта, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога.“

Често казваме: „Всичко в света произтича от Бога.“ Кое всичко? – Всичко разумно. Значи всички възвишени мисли и чувства произтичат от Бога. Всички добри и разумни хора произтичат от Бога. Добрият баща и добрата майка, добрите приятели произтичат от Бога. Всичко добро произтича от Бога, и въпреки това вие отричате Онзи, от Когото нещата произтичат. Ще каже някой, че сам си е ушил някаква дреха.

Той не се замисля отде е взета дрехата и колко същества са работили, докато се пригответи тя. Най-първо овцете са работили за неговата дреха. После се е намерил някой способен човек да изпреде вълната, да я изтъче и да я продаде като плат. Ти купуваш плата наготово, занасяш го на шивач, за да ушие дрехата, и казваш, че имаш нова дреха или че си ушил нова дреха. Някои четат Библията и минават за религиозни, за учени хора. В какво се заключава тяхната ученост? – Те четат за един или за друг пророк, но нямат тяхната опитност. Те четат за Христа, но никой от тях не е минал през опитността на Христа. Те четат за апостолите, но даже и тяхната опитност нямат. Кой има опитността на апостол Павел – да бъде бит за своите убеждения? Защо биха Павел? – Защото беше много смел. Преди да стане християнин, той гонеше и преследваше християните. Като стана християнин, той искаше да обърне целия свят към Новото учение. Обаче евреите му се противопоставяха и казваха: „Ето един отстъпник от нашата вяра.“ Те го биха пет пъти по 39 удара, след което характерът му се смекчи.

Не е лесно да внесе човек порядък в себе си. Често той влиза в стълкновение със себе си, не знае дали това, което иска да направи, е на място. Той не знае дали веруюто, което изповядва, е право, и пита другите за това. Да питаш другите хора дали е право това, което вършиш, то е все едно да питаш дали дрехата, с която си облечен, седи добре на тялото ти. Ако питате мене по този въпрос, аз бих дал особено мнение, особена мода. Дрехите на мъжа и на жената трябва да вървят по линиите на тялото. Ако някое тяло е изопачено някъде: било раменете са много ниски или двете части на тялото са несъразмерни, дрехата трябва да изправя тия дефекти. Казвате, че всичко е от Бога. Това, което е от Бога, е свършено. Обаче изопачените форми не са от Бога. Те говорят за отклоненията, които хората са направили в редица поколения.

Като живее на Земята, човек трябва да работи върху себе си, да моделира главата си, тялото си, да извае една свършена форма. Такъв, какъвто е сегашният човек, кракът му не може да влезе в Царството Божие. Как ще влезете в Цар-

ството Божие, когато искате да бъдете богати, щастливи, учени? Това са земни желания. Който влиза в Царството Божие, сам по себе си е учен, богат, щастлив. И на Земята даже човек е по-богат, отколкото предполага. Той има очи, уши, нос, уста, мозък, които струват милиарди. Когато човек е недоволен от живота, от богатството си, Бог казва да го извадят от тялото му и да го заведат при Него. В този смисъл смъртта не е нищо друго, освен отиване на човека при Бога, за да даде отчет защо е недоволен.

Днес и мъжете, и жените са недоволни от живота си. Ако запитат жената защо е недоволна, ще каже, че е недоволна от мъжа си. Мъжът пък ще каже, че е недоволен от жена си. Защо са недоволни? – Те са се събрали да живеят на едно разстояние от четири-пет квадратни метра и мислят, че могат да бъдат щастливи. В бъдеще мъжът и жената ще живеят на разстояние най-малко от сто километра и от време на време ще се срещат. Тогава няма да спорят, но ще се разговарят като ангели. Много естествено, че днес не могат да живеят добре. Ако мъжът получава две хиляди лева месечна заплата, жената иска дрехи, обувки, украшения, които струват хиляди левове. Мъжът се намира в противоречие как да ѝ угоди. Другаде пък мъжът създава противоречия на жената.

Като наблюдавам проявите на хората, виждам млади момичета, които скубят пера от юрдечките. Защо скубят перата им? – Те се кичат с тях, с което искат да кажат, че могат да се нагодят на всички условия, благоприятни и неблагоприятни, т.е. и по суша, и по вода. Момичетата гледат тия пера и не могат да разберат какво означават. Човек трябва да бъде добре облечен. Това и Природата го изисква. Тя е работила върху облеклото, правила е много опити. Ако видите пауна, перата му са много нашарени. Райската птица е облечена с такава красива дреха, както никоя царска дъщеря. Пеперудите също имат красиви облекла. При това цветовете са хармонично съчетани. Благодарение на това колкото по-културен е човек, толкова повече обръща внимание на линиите на своята дреха.

Следователно както дрехата трябва да се нагоди към

тялото на човека, така и мислите, чувствата и постъпките му трябва да се нагодят според неговото съзнание. Само при това положение човек е доволен от себе си. При това казвате, че искате да бъдете щастливи. Човек може да бъде щастлив само при едно положение: когато живее според разумните закони на Природата и когато е във връзка с разумните същества, които водят съвършен живот. Съвършеният човек използва разумно богатата, които му са дадени. Вие живеете 40-50 години на Земята и не знаете как да използвате богатата. Вие не знаете какво нещо е приятел. Приятелят ви обича, цени и всякога желае вашето добро. В съвременните хора има нещо опорочено, благодарение на което истинското приятелство липсва. Кое разваля любовните отношения между хората? – Неразумната ревност. Всички болести се дължат на ревността. Единственото нещо, което изключва престъпленията, това е Любовта. Дето е Любовта, там е хармонията. Следователно не се страхувайте, когато мъжът ви обича и други жени. Щом обича и други жени, той ще обича и своята. Не мислете, че ако не обича други жени, ще обича само своята. Това е криво разбиране. Любовта е онази сила в света, която изключва всякаква ревност и противоречия. Който обича, той е в правия Божествен път. Нищо в света не е в състояние да опетни любовта му. Море е Великата Любов, нищо не може да я опетни. Хиляди нечисти капки да влязат в морето, няма да повлияят на неговата чистота.

Любовта, за която говорим ние, е закон на Цялото. Следователно Цялото всякога обича своите части. Може ли човек да обича лявата си ръка повече от дясната? Може ли човек да не обича някой от своите удове? Здравият човек обича еднакво всички свои удове. Здравият човек обича цялото си тяло. За да бъде мъжът здрав, той трябва да бъде широк в плещите, в раменете, а в долната част – по-тесен. Никакъв корем не се позволява на мъжа. Изобщо между всички удове на здравия човек има съразмерност. Ако носят е по-дълъг, отколкото трябва, а ушите – по-големи, това показва някакво отклонение от правия път. На магарето и на заека ушити са дълги, понеже те са живели при неблагоприятни условия.

Закът например е крайно страхлив. При всяко шумолене в гората той е насочвал ушите си, за да слуша дали не иде никаква опасност. Като е насочвал ушите си да слуша, той ги е продължил.

Като знаете, че чрез упражнения човек развива удовете си, казвам: работете за развиване на своите добродетели, разумност и сила. Вижте как свири на пиано опитният пианист. Като слага и вдига ръцете си от пианото, той изкарва приятни тонове за човешкото ухо. Такива трябва да бъдат мислите и чувствата на човека. Ако от вашите мисли и чувства не се образуват приятни за ухото тонове, какъв е вашият ум и какво е вашето сърце? Какъв човек сте вие, ако във всеки, когото срещнете, не видите една добра черта? Ако искаме да угодим на Бога и да имаме Божието благословение, трябва да знаем, че всичко, което Той е създал, е добро.

Като не разбират това, хората казват, че Бог не е създал нещата, както трябва. Те намират, че им липсва нещо. Защо? – Защото не съпоставят нещата. Жената казва: „Защо съм създадена жена?“ Преди няколко прераждания жената е била мъж, а мъжът – жена. Били ли са доволни от положението си? – И тогава не са били доволни. Жената е форма, чрез която се възпитават чувствата; мъжът е форма, чрез която се възпитават мислите. За да могат в човека да се развият и мислите, и чувствата, той дохожда на Земята ту като мъж, ту като жена. Мъжът и жената са форми, които един ден ще се слеят в едно и ще образуват един човек. Когато се развият чувствата и способностите в човека, тогава той ще бъде душа, която ще живее в друг порядък на нещата.

Първоначално на Земята съществували само растения и дървета и всички мислеха, че само дървета трябва да съществуват. После дойдоха рибите, които мислеха същото – че в света трябва да има само риби. След тях дойдоха птиците, млекопитаещите, и най-после – човекът. Но и човек не е последна форма на творението. Сегашният човек вижда само отпред, а бъдещият ще вижда навсякъде: отпред, отзад, отгоре, отдолу. По този начин той ще се освободи от всички нещастия, които сполетяват днешният човек. Това е ясно-

видството, за което мнозина говорят. Всичко това се постига само чрез Любовта. Любов към Бога и любов към ближния са двата велики закона, които управляват света. Като обича Бога и ближния си, нито мъжът трябва да ревнува жената, нито жената – мъжа. Щом ревнуват, те са още в старата култура, те не обичат Бога и ближния си. Ако обичат Бога и ближния си, любовта им е свята, към когото и да е насочена тя.

Ще кажете, че тази любов е висока, не е за вашето време. За вас е тази любов. Не само че е за вас, но вие даже сте закъснели за нея. Докато не придобие Любовта, човек вижда нещата наопаки. Например той вижда, че някой държи в ръката си един орех и го заравя в земята. Той се чуди защо оставя ореха в земята да изгние, а не го изяде. Добре е да изяде ореха, но още по-добре е да го посади. Като го посади, след няколко години орехът ще израсте, ще даде много плод, от който ще се ползват повече хора.

Казано е в Писанието: „Всяко дърво се познава от плода си.“ Следователно посадете вашите добродетели, за да израснат и да видите какви са плодовете им. Човешкият характер се познава от неговите мисли, чувства и постъпки. Някои казват: „Да положим живота си за Бога и за своя ближнен.“ Това значи: „Да обичаме Бога и в Негово име да обичаме всички.“ Когато обичате някого, и той ви обича. Ако вие не го обичате, и той няма да ви обича. Няма по-голямо благо за човека от това, да обича всички хора. Ако сте пътник и по пътя си срещнете няколко чешми с хубава вода, вие ще пиете от тях. Лошо ли сте направили? – Чистата вода подобрява живота. Следователно ако една жена обича правилно, тя се повдига. Същото се отнася и до мъжа. Любовта повдига хората. Без любов човек се осакатява, а с любов се повдига.

Съществуват три прояви на Любовта: човешка, ангелска, или духовна, и Божествена. В човешката любов една трета част е Божествена, а две трети са човешка. В духовната любов две трети са Божествени, една трета – духовна, а в Божествената Любов три трети са Божествена. И чувствата се делят на три категории: чувства, които се отнасят до физическия свят;

чувства, които се отнасят до духовния свят; и чувства, които се отнасят до Божествения свят. Приятелството е чувство, което има отношение към духовния свят. Милосърдието се отнася към Божествения свят, защото се прилага към всички същества: растения, животни и хора. Изявете любовта си и в трите свята. Това е Новото учение. Ако не живее едновременно в трите свята и не проявява любовта си в трите свята, човек не може да бъде гражданин на Царството Божие.

Като живее в човешкото съзнание, човек трябва да се вслушва и в онова, което Божественото му говори. Когато направи нещо лошо, човешката уста му казва: „Не постъпи добре.“ Когато направи нещо добро, Божествената уста му казва: „Добре постъпи.“ Вслушвайте се и в двете усти, които са във вас и ви говорят.

Тайна молитва

15 септември 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

Разбрани и неразбрани езици

Йоан, 10. глава

Мъчно се говори на разбран език, още по-мъчно – на неразбран. Мъчно е да се говори на своя език, още по-мъчно – на чужд. Ако знаеш някой чужд език, можеш, като говориш или пишеш, да направиш някакви грешки, с които да се изложиш. Обаче ако знаеш малко езика, повече грешки ще правиш и повече ще се излагаш. Слушате някой да казва, че всичко знае, а друг – че нищо не знае. И в двете твърдения има нещо неразбрано. Защо? – Защото който казва, че всичко знае, не разбира, че има нещо, което не знае; който казва, че нищо не знае, не разбира, че все нещо знае.

На едно място в Писанието Христос казва за Себе Си: „Аз съм вратата на кошарата.“ В обикновения живот под думата *врата* разбираме предмет с различна форма, направен от дъски, майсторски изработени. Този предмет поставят на празно място, на стена или на ограда, и го закрепват така, че може свободно да се отваря и затваря. Съзнателна ли е вратата? Има ли представа за службата, която върши в един дом? Значи понятието *врата* има двойко значение: буквално и преносно. Човешкият ум си служи с представи, изводи и заключения, дохожда до вътрешния смисъл на нещата. Като понятие вратата е допусната в човешкия ум. Някои понятия обаче умът не допуска в себе си. Когато говорим за врата, ние знаем, че тя се отваря за добри приятели и се затваря за неприятели. Не става ли същото и с човешкия ум и с човешкото сърце? За своите добри приятели вие отваряте и ума, и сърцето си. За ония, които не обичате, вие напълно се затваряте.

Всички хора изобщо се отварят за приятелите си, а се затварят за неприятелите. Учителите правят същото: за някои деца – по-способни и добродетелни, те се отварят повече; за ония, които не могат да влязат във вътрешен контакт с тях,

те остават затворени. Какво виждаме в края на краищата? – От първите деца именно излизат добри, знатни граждани и гражданки, а някои се раждат даже в царски домове, като бъдещи царе и царици. Защо някои деца се раждат в царски семейства? – Защото са хранени с царска храна. Защо от многото яйца, които царицата-пчела снася, само едно излиза царица? – Защото е хранено със специална, с царска храна. Като изучавате живота на пчелите, виждате, че яйцата на работниците се хранят с един вид храна, а бръмбарите, неправилно наречени търтеи – с друг вид храна. Бръмбарите представляват свита на царицата. Благодарение на тях тя върши своята работа. Те са от високо произхождение. Не е добре, когато бръмбарите се размножат повече, отколкото трябва. Ако съвсем изчезнат, и това не е добре. Между пчелите в един кошер има известна пропорционалност, която Природата допуска. Наруши ли се тази пропорционалност, пчелите сами я възстановяват.

Всеки човек иска да бъде цар или царица. Не е лесно да носи човек тази висока титла. Колкото по-високо място заема човек, толкова по-отговорно е положението му. Например положението на целия кошер зависи от царицата. На всеки 24 часа тя трябва да снася по две-три хиляди яйца, от които се излюпват работници. Усилена е работата на царицата! Лесно е да каже човек, че иска да бъде цар, свещеник, майка, баща или учител. Това са едни от най-отговорните длъжности. В съвременния живот всички добри начинания, както и всички лоши, се дължат все на майките и на бащите. Като наруши някой закон, човек казва: „Какво особено съм направил? Нарушил съм един малък закон.“ Каквото и да е нарушение, малко или голямо, то носи своите лоши последствия. Ето, Адам и Ева нарушиха само един закон, ядоха от плода на забраненото дърво, но и до днес още светът не може да се освободи от последствието на това нарушаване. И до днес хората ядат от забранения плод и се чудят защо не могат да се освободят от греха на първите човеци.

Съвременните хора се намират в една голяма кръчма, дето всички ядат и пият от евтино вино. Като излязат от

кръчмата, те започват да се карат. Защо се карат? – Защото ядат от забраненото дърво. Докато не бяха яли от забранения плод, Адам и Ева живеяха в мир и съгласие. Щом вкусиха от него, те веднага се скараха. Само пияни хора се карат. Като видя, че се карат и не живеят добре, Бог запита Адам: „Защо се напихте?“ За оправдание Адам отговори: „Напих се, Господи, от любов към жената, която ми даде за другарка. Аз имах доверие в нея, но тя ме изкуси.“ После Бог се обърна към Ева със същия въпрос, на който тя отговори: „Господи, змията ме излъга. Никога не съм мислела, че змия може да лъже, още повече, че е създадена от Тебе. Тя ми каза, че ако ям от забранения плод, ще стана Божество, ще придобия Твоите качества. Аз пожелах да стана като Тебе.“

Отгук виждате лошите последствия на кривите мисли. Закон е: няма мисъл, добра или лоша, която да не носи известни последствия. Казано е в Писанието, че злото носи последствията си до четвъртото поколение, а доброто – до хиляди родове. Ако този закон не съществуваше, нищо не би могло да се предаде на бъдещето поколение. Наистина, с доброто заедно се предава и злото, но като по-силно, в края на краищата доброто преобладава.

Като изнасям погрешката на Адам и на Ева, това не значи, че трябва да се страхувате да ядете. Има какво да яде човек. От един плод само се забранява на човека да яде. Работете върху себе си, за да се освободите от вътрешния страх, който е причина за различни болести. От страх хората умират. Когато чумата отивала за Багдад, в сметката ѝ влизали само хиляда души. Като преброила числото на жертвите, и тя останала учудена – на онзи свят отишли 20 000 души! Значи хиляда души били избрани от чумата, а 19 000 заминали от страх. Голяма сила е страхът. Голямо е неговото влияние. Хората се намират под влиянието на страха така, както и под влиянието на модата. Цяла зараза е модата. Малцина устояват на нейното влияние.

Хората се мислят за умни, учени, силни, а не могат да се справят със страха, с модата и с много неща още. Те казват, че растенията и животните са невежи същества, а се хранят

с тях. Как е възможно тогава да се храни човек с плодовете на нисшите и некултурни растения, с месото на невежите животни, и да очаква, че от него може да излезе някакъв особен гений или талант? – Каквата храна употребява човекът, такъв става. Какво ще излезе от човека, ако продължава да се храни с говеждо и със свинско месо? От глупавото и нечисто не може да излезе нещо умно и чисто. Какво излезе от ония, които ядоха от Дървото за познаване на добро и на зло? Да оставим този въпрос настрана. Той е един от деликатните въпроси. Опасно е да се говори за греха, за злото и за престъплението. Да се говори върху тия въпроси, това значи да се зарази човек. Силният, високо духовен човек, може да борави с материята на греха и на злото, защото знае законите, чрез които да ги трансформира. Които не разбират тия закони и се опитват да спрат злото, вместо да го ограничат, то взема все по-широки размери. Тази е причината, поради която злото днес се шири наляво и надясно.

Съвременните хора са свидетели на един страшен дуел – две страни се бият. В първо време на едната страна бяха две сили, а на другата – една. После положението се смени: първата страна остана сама, а към втората се прибави нова сила. Значи при първото положение на силите отношението беше 2:1, а после стана 1:2. Всяка от страните търси правото си и мисли, че правото е на нейна страна. Обаче и двете страни имат мнение за себе си, че са избраният от Бога народ, натоварен с идеята да внесе в целия свят нов ред и порядък. Така мислеше едно време човекът. Той си казваше: „Аз съм господарят на света, трябва да се справя с всички по-нисши от мене раси и култури.“ Той влезе в упорита война с тях, но и до днес още не може да се освободи от калта на тия нисши раси. И до днес още той прави погрешките на предшестващите раси. Това, което змията прави, и човекът го прави; това, което тигърът прави, и човекът го прави; това, което комарът прави, и човекът го прави. Това не значи, че във всички прояви човекът е като животните, но той има още остатъци от животински черти в себе си, с които мъчно се справя.

Какво трябва да се прави, за да преодолее човек живо-

тинското естество в себе си? – Нищо друго не остава на човека, освен да спазва Божиите закони и законите на Разумната Природа. Това обаче се отнася до ония, които вярват в Бога и в разумността на Природата. Ония, които не вярват, още търсят доказателства за съществуването на Бога. Чудно нещо! Какви доказателства ще дадете на хората, че светлината съществува? Ако и това трябва да се доказва на човека, значи той е сляп. Който има очи, вижда светлината. Тъй щото не търсете доказателства за съществуването на Бога, но молете се очите ви да бъдат винаги отворени, за да виждате светлината на деня. Че не я разбирате напълно, че не знаете как се предава, това е друг въпрос. Радвайте се и благодарете, че имате възможност да възприемате и познавате поне отчасти светлината и топлината. Мнозина се задоволяват с едно ограничено понятие за Бога, за Когото могат да получат само физически доказателства. Те вярват в някакъв Бог, който не е нито любов, нито светлина, нито топлина, нито знание. Който търси Бога на Любовта, на светлината, на топлината и на знанието, той не се нуждае от никакви доказателства за Неговото съществуване. Той Го познава вътрешно и се домогва непосредствено до Божествените идеи. Той не се нуждае от външни учители, а сам на себе си е учител.

Човек трябва да се стреми към усъвършенстване. Като стане съвършен, човек лесно разбира нещата, не се нуждае от много обяснения. Като погледне само някого, той веднага го познава. Като погледне Слънцето, човек знае вече, че това е светещо тяло. Какво има на Слънцето, каква е същината му, той не знае, но достатъчно е, че разчита на неговата топлина и светлина. Даже учените не знаят с абсолютна сигурност какво е всъщност Слънцето. Например за температурата на Слънцето има различни мнения: едни учени поддържат, че температурата му е около 6 хиляди градуса, други – около 25 милиона градуса, трети – над 25 милиона. Кое мнение е най-вярно, не се знае. Ние нямаме още такъв термометър, с който да определим температурата на Слънцето с абсолютна точност. Според някои учени температурата на Слънцето не е нищо друго, освен някаква умствена преграда, с която

жителите му се предпазват от жителите на по-ниско културните планети.

Кои са първите причини, които са заставили хората да се бият? – За да се бият хората, причината е религията, т.е. религиозните култове. Докато са били в рая, първите хора нямали никакъв култ, който да внася между тях спор и недо-разумение. Там съществувал един култ – послушанието. Как са живели Адам и Ева след излизането си от рая, не знаем, но как са живели синовете им – Каин и Авел, знаем. Родителите им били вегетарианци, а синовете – месоядци. Един религи-озен култ ги заставил да воюват помежду си, и един от тях станал жертва. Кой беше този религиозен култ? – Жертво-приношението. Авел бил овчар и принесъл в жертва на Бога една от своите овце. Каин бил земеделец, затова принесъл в жертва от своите житни произведения. Спорът обаче се явил по причина на това, че димът от жертвеника на Авел въз-лизал нагоре, към Бога, а на Каин се разстинал по земята. Това породило завист в сърцето на Каин. Когато димът отива нагоре, това показва, че времето ще се оправи. Значи жерт-вата на Авел била приета, а на Каин не била приета, защото времето щяло да се развали.

Като се огорчил, Каин започнал да разсъждава: „Брат ми принесе в жертва живо същество и Бог прие жертвата му. Щом е така, аз ще принеса брата си в жертва, дано този път Бог приеме и моята жертва.“ Това е криво разбиране на въпроса. Човек има право да принесе в жертва нещо свое, което принадлежи само на него, а не чужди неща. Агнето беше собственост на Авел, житото – собственост на Каин. Те имаха право да принесат в жертва това, което сами са произвели, но що се отнася до чуждото, те нямаха право да турят ръка на него. Каин принесе в жертва брат си, но Бог го запита: „Каине, къде е брат ти?“ – „Не съм стражар на брата си, да ходя след него.“ Каин излъга Господа. Той знаеше къде е брат му. Тогава Господ му каза: „Кръвта на брата ти вика за отмъщение.“ Каин се уплаши и рече: „Който ме срещне, ще ме убие за престъплението ми.“ – „Който се осмели да те убие – каза Господ, – наказанието му ще бъде седмкратно.“

Бог остави Каин жив – да носи последствията на своето престъпление.

Днес всички народи се избиват едни-други. Едно време фронтът беше на бойното поле, а сега фронтът е навсякъде – и в градовете, и в селата. Бомби падат всред мирното население и избиват невинни деца – жени, мъже, старци – когото намерят. „Какво ще стане със света?“ – Ще видите. Сега управляващите са пуснали една грамадна река да тече. В скоро време тя ще обхване целия свят. „Какво може да се направи срещу това течение?“ – Единственото нещо е да турите срещу течението здрави бентове, докато вкарате реката в първото ѝ корито, дето Природата я е пуснала да тече. Докато хората отбиват реките и ги пушат да текат според своето разбиране, всякога ще има лоши последствия за човечеството. Докато реката Нил течеше през Сахара, последната беше цветуща местност. Щом отбиха реката, Сахара стана пустиня. С това хората извършиха грамадна грешка. Природата знае къде трябва да текат реките. Когато е нужно да се отбие една река, тя сама предвижда това и чертае нови пътища.

Днес, след всичко това, което сегашните хора правят, те се запитват защо съществуват противоречията. Много естествено. Противоречията съществуват като резултат на отклонението, което човешкият ум и човешкото сърце са направили от правия път, който Бог им е предназначил. Те са отбити от правата посока и текат там, дето не трябва, вследствие на което предизвикват големи нещастия. „Какво трябва да правим сега, за да избегнем тия последствия?“ – Трябва да поставите ума и сърцето си в посоката, която първоначално им е била определена. „Каква е задачата на сърцето?“ – Да пречиства кръвта, и така пречистена, да я отправя и към най-отдалечените части на организма. Според някои учени е изчислено, че сърцето има на разположение 300 милиарда клетки, с които се справя разумно. Те са поданици на неговата държава. Няма цар в света, който да има на разположение толкова поданици, както сърцето.

Както виждате, човек е господар на такова голямо царство, с толкова много поданици, и се оплаква, че е сиромас.

Някой даже нарича себе си будала – *Буда- Аллах*. Думата *будала* е имала хубаво съдържание, но днес е изопачена. Първоначално тази дума означавала съвършен човек, произлязъл от Бога. Значи будала е съвършеният, който излиза от Бога. Впоследствие тази дума изгубила своя вътрешен смисъл. Днес под понятието *будала* разбираме човек, който не знае какво прави – несръчен е той. Някой сгреша и за свое оправдание казва: „Аз съм будала.“ Това значи: „Аз, който имах всички условия и възможности да стана човек, изгубих всичко. Днес не съм нищо друго, освен будала. Станах посмешище на хората.“ Който признава погрешките си и ги изправя, е истински будала. Докато всички хора не станат в този смисъл будали, светът не може да се оправи. Обаче да се прави човек на будала, да мисли, че може да излъже, да изиграе някого, не му е простено. Той ще носи последствията на своето съзнателно изопачаване. Как ще излъжете Слънцето? Как ще излъжете морето?

Мнозина казват, че трябва да бъдат добри и святи, да се проявяват като хора. Ако мислят, че отсега нататък могат да станат добри и святи, те са на погрешен път. Те са закъснели вече. Добрите хора се раждат добри. Святите хора се раждат святи. Едно се иска от хората – да се проявяват такива, каквито са. Човек носи в себе си всичко добро и възвишено, всички дарби и способности, но се нуждае от условия за тяхното проявяване.

Хората не успяват или малко успяват в живота си, защото или никак не работят, или малко работят. Те търсят лесния път. Те искат да намерят рая. И да го намерят, там не могат да живеят днес. В рая ще влязат само готовите хора. Според мене раят на Земята – това са Северният и Южният полюс, защото там не е станало никакво престъпление. На Южния полюс сега живее Любовта, на Северния – Мъдростта, а на Екватора – Истината. Всички погрешки и престъпления в света идат от Екватора, понеже хората не прилагат правилно законите на Любовта и на Мъдростта. Щом не прилагат тия закони правилно, естествено е, че не могат да спазват и законите на Истината. Хората са се отклонили от пътя на

Любовта и на Мъдростта, заради което са изпратени в света на Истината, т.е. на Екватора, за да изправят погрешките си. В пътя на изправянето си човек ще се върне там, дето първоначално е сгрешил. Значи той ще отиде първо на Южния полюс – при Любовта, с нея да започне. Оттам той ще отиде на Северния полюс – при Мъдростта. Като придобие Любовта и Мъдростта, най-после ще отиде на Екватора, дето ще намери Истината, която ще му помогне да изправи погрешките си.

И тъй, като мине през Южния полюс, през огъня на Любовта, човек се стопява, пречиства се и отново се явява като новородено дете. Детето трябва да расте при благоприятни условия докато порасне, докато се кали и развие. Превременно то не може да отиде на Северния полюс. Колко научни експедиции пропаднаха в идеята си за откриване на Северния полюс! Защо? – Там няма условия за живот. Там има големи течения, които не се понасят. Англичаните направиха опит да сложат знамето си там, но останаха излъгани: там не стои никакво знаме. Руснаците успяха да стигнат на Северния полюс, но в скоро време теченията ги отвлякоха надолу. Само онзи може да се домогне до Северния полюс, който е приел Любовта и непоколебимо вярва в нея.

Без Божията Любов никакво постижение не съществува. Хората и народите не успяват, защото всеки се мисли за избраник на Бога. Който е носител на Любовта, на Мъдростта и на Истината, той е Божий избраник като индивид, като общество или като народ. Който зачита тия закони, той е от избраните.

Всеки човек носи в себе си всичко, каквото желае. Щом е така, слушайте какво ви говорят Любовта, Мъдростта и Истината във вас. Зачитайте техните закони, за да бъдете избран народ.

Тайна молитва

15 септември 1940 г., 10 ч., София – Изгрев

Връзка между Бога и човека

Животът е пълен с благодат и с Истина, но въпреки това хората и до днес още се запитват какъв е смисълът на живота. По този въпрос съществуват различни мнения. Някои казват, че смисълът на живота за човека е да бъде праведен, други – да бъде силен, трети – да бъде добър, четвърти – да бъде учен, богат и т.н. Особено важно е днес за хората да им вървят работите добре. Ние пък казваме: смисълът на живота за човека е ученето. Човек е дошъл на Земята да се учи. Той носи в себе си задачи, които очакват своето разрешаване. Той сам за себе си е предметно учение – задача за разрешаване. Училището е външната страна на учението, а човек – вътрешната страна.

Някой се оплаква, че е болен. Много естествено! Щом не диша дълбоко, ще боледува. Друг казва, че работите му не вървят добре. – Вярата му е слаба. Ако вярата му е силна, работите му ще се нареждат добре. Някой оратор излиза на сцената да говори и се оплаква от публиката – че не го слушали, както трябва. Щом говориш, а хората не те слушат, това показва, че не говориш добре. Невъзможно е човек да говори и да пее добре и да не го слушат. Ако не говори и не пее добре, все едно, че човек предлага на слушателите си лоши плодове. Кой човек обича лоши плодове? Има смисъл да яде човек плодове, но такива, които допринасят нещо за неговото здраве.

Съвременните хора се нуждаят от послушание. Външно послушание имат те, но насила ги заставят да слушат. Стражар върви след тях и им казва: „Тук ще влезете!“ – те влизат. „Сега вън ще излезете!“ – и те излизат. Това не е послушание. Послушанието произтича от любов. Преди да дойде стражарят, ти трябва да бъдеш готов и да чакаш да вървите. Като знаеш, че той ще дойде, ти трябва да го очакваш с трепет. Никаква дума да не ти каже, никаква заповед да не излезе от устата му, но ти да знаеш предварително какво трябва да

направиш. Мнозина очакват да дойде Любовта в тях и тогава да започнат работата си. Трябва ли човек да очаква Слънцето да изгрее в него, че тогава да работи? – Видите ли, че Слънцето е изгряло, бъдете готови вече за работа. Ако очаквате Слънцето да изгрее във вас и тогава да работите, вие трябва да сте вече в Божествения свят, за който още не сте готови. Не очаквайте това нещо. Бъдете доволни, че Слънцето грее отвън, за да можете и вие, както всички хора, да работите. Бъдете доволни, че Любовта изпълва целия външен свят и може да топли и вашето сърце. Възприемайте и обработвайте светлината на Слънцето в себе си. Възприемайте и обработвайте топлината на Любовта, за да се движи вашето сърце под нейния ритъм. Човек трябва да бъде буден, за да не пропуска моментите, когато Светлината слиза на Земята. Той трябва да бъде буден, за да не пропуска моментите, когато Любовта посещава неговото сърце.

Мнозина се запитват какво нещо е молитвата. Молитвата е отиване на човека при Бога. Много хора се молят, но молитвата на малцина се приема. Защо не се приема молитвата на всички хора? – Защото не знаят как да се молят, т.е. как да отиват при Бога. При Бога ще отидеш такъв, какъвто си. Ако отиваш на баня, ще отидеш такъв, какъвто си. Щом си нечист, ще се измиеш на банята. Ако си чист, никаква баня не ти трябва. Ако отиваш на църква, ще отидеш такъв, какъвто си, без никакви преструвки. Ако си нечист, ще се измиеш. Щом искаш да се измиеш, ще забравиш всичко. Кой колко има да ти дава – всичко ще забравиш. Ще помниш само едно – че трябва да се измиеш. Божият храм не е търговско място, не е място за парична обмяна, за плащане на дългове. Щом влезеш в този храм, ще забравиш всякаква критика. Че този бил такъв, че онзи бил онакъв – това не е твоя работа. Хората са живи картини, които ти не си рисувал. Художникът, който е рисувал тези картини, знае защо са нарисувани така. Той е имал известна идея, която е вложил по особен начин във всяка картина. Ако искаш да си дадеш мнението, нарисуйвай и ти една картина, тури я до другите и я остави тя сама да говори за себе си.

Всички хора са скулптори и художници. В този смисъл те могат да се пресъздадат, да направят от себе си това, което искат. Ако главата ви не е такава, каквато трябва, вземете чук и длето, преработете я. Възможностите са във вашата ръка. Вие можете да направите, каквото пожелаете. Ако ухото, носът, устата или брадата ви не са такива, каквито трябва, вземете четката и ги преработете. Вие сте художник и скулптор на себе си. Ако тялото ви не е такова, каквото трябва, а искате да се явите с него при Господ, вземете чука и работете известно време върху него, за да го извадете, да го направите такова, каквото първоначално Бог го е създал. Няма защо да се явявате пред Господ с тяло, направено от хората. Казано е в Писанието, че Бог е направил човека по образ и подобие Свое. Върнете се към този образ и с него идете при Бог. Ще кажете, че не искате да се върнете към старото. Мислите ли, че разбирате живота? Ние не говорим за старото, в смисъл на изопаченото. Ние говорим за първичното, за онова, което Бог е създал. То нито е старо, нито ще остарее.

Днес всички хора говорят за доброта и за справедливост, но нито са добри още, нито са справедливи. Защо още не могат да придобият тези качества? – Защото им липсва едно съществено качество, а именно – те не могат да се смаяват. Всички хора вървят по закона на разширяването, по закона на уголемяването. Бог се смаява, а те се разширяват и господари стават. Всеки вярващ мисли, че е господар, че не е като другите хора, че Господ има особено благоволение към него, че му говори и т.н. Бог благоволи, наистина, но към онези, които се смаяват, а не към онези, които се разширяват и големи стават. Господ казва: „Ако е въпрос да бъдеш големец, да станеш велик човек, по-голям от Мене няма.“ След всичко това малкият човек ще се напъва да се покаже голям. Колко голям може да бъде човек на физическия свят? – Като започнете от един и половина метра и стигнете до два метра и половина, най-много до три метра. Да бъде човек три метра висок, това е рядко явление, едно от изключенията в живота. Всъщност не е нужно човек да бъде много висок. Понякога големите предмети се намаляват, а малките се увеличават.

Това е само за удобство, за да станат предметите разбрани, та да може човек да ги обхване и проучи. При сегашните условия, за да ви разбират хората, вие трябва да бъдете малки, да се смалявате. Малкият човек може да влиза навсякъде и да върши много работа.

Какво ще кажат жените, ако се въведе старата мода на роклите, с обръчи долу? Как ще влизат в къщите, как ще сядат, как ще излизат? И на това ще се намери начин, но не са практични тези моди. Колкото по-малко място заема човек, толкова по-добре. Днес най-удобна и най-практична е дрехата на смирение. Не мисли за себе си, че си най-добър и най-справедлив и че като тебе друг човек няма в света. По-добър, по-справедлив от тебе е Бог. Ти не си пръв. Заблуждение е да мислиш, че си пръв във всичко. Слушате някой да казва: „Докога хората ще ме тъпчат? Докога трябва да се смалявам?“ – Преди всичко този човек не е най-онеправданият. Има Един в света, Който истински е онеправдан – това е Бог. Има Един в света, Когото всички тъпчат – това е Бог. Има Един в света, Който истински страда – това е пак Бог. Хората още не знаят какво нещо е страданието. Бог е онеправдан, но не се онеправдава. Името Божие се тъпче, но Бог поругаем не бива. Бог страда, но не е страдалец.

И така, Единственият, Който страда, това е Бог, а хората чувстват само страданията на Бога в себе си. Учете се от Него да страдате и да търпите. Искате ли да знаете какво нещо е търпението, вслушвайте се в страданията на Бог, за да видите как Той страда, търпи и люби. Колкото повече страда, толкова повече изявява Любовта Си навън. Като не разбират закона на Любовта, хората казват: „Господи, прекрати страданията ни.“ Знаете ли какво ще стане със света, ако страданията изчезнат? Любовта идва чрез страданията. За да придобиеш Любовта, преди всичко ти трябва да се ограничиш. Да се ограничиш, това значи да дадеш нещо свещено от себе си на онзи, когото обичаш. Христос казва: „Аз дойдох между хората да им дам живот, и то преизобилно.“ Какво по-свещено нещо знаете от живота? Ако Христос не беше дошъл на Земята и не беше дал живот на хората, какво щеше да пред-

ставлява Неговото учение?

Следователно хората имат вече живот, и то преизобилно, но от какво се нуждаят в настоящия момент? – От мир. Мирът трябва да дойде! Чрез кои? – Чрез силните. Как ще говорите на хората за мир, ако сте слаби? Силните по ум, по сърце и по воля трябва да говорят за мир, а не слабите. Богатите трябва да говорят за щедростта и да я прилагат, а не бедните. За да станат силни, хората трябва да се упражняват. За да станат богати, хората трябва да работят. Ако не се упражняват и не работят, каквото знание и изкуство да имат, ще го изгубят.

Един млад българин отишъл да учи занаят при един майстор грънчар. Не е голямо изкуство да правиш грънци, но все трябва да знаеш как да месиш глината, как да я ваеш, как да печеш грънците и как да ги продаваш. Ако е въпрос за глина, има колкото искаш; ако е въпрос за грънци, можеш да правиш, колкото искаш. Глината поне е евтина, не е като вълната или маслото. Тези съображения именно заставили младия момък да изучава грънчарство. Той намерил един добър майстор и започнал да изучава занаята. Цели три години работил при господаря си, месил глината, ваял я, пекъл я заедно с майстора си, и на края на третата година той се обърнал към него с думите: „Господарю, по всичко се вижда, че научих вече занаята. Реших да се отделя от тебе, да заработя сам, да спечеля повече пари, за да се ожена. Затова те моля да ме произведеш майстор.“ Майсторът му го изслушал внимателно и го обявил за самостоятелен работник. Момъкът си отворил работилница, купил си грънчарско колело и започнал сам да работи. Като изваждал грънците от пещта, той оставал изненадан – всичките му грънци били напукани. Той разбрал, че работата му няма да върви добре, и че освен загуби нищо друго няма да има, затова отишъл при господаря си да пита какво особено се крие в печенето на грънците, за да не се пукат.

Господарят му казал: „За да ти покажа това изкуство, трябва да останеш при мене още три години.“ Момъкът си помислил: „Значи господарят крие нещо от мене и ме заставя да му слугувам още три години.“ Нямало какво да

прави, останал при господаря си още три години. Той му помагал във всичко и виждал, че знае занаята. Чудел се къде се крие изкуството да не се пукат грънците. Един ден, когато трябвало да вади грънците от пещта, господарят го извикал при себе си и му казал: „Гледай какво правя.“ Като изваждал грънетата от пещта, майсторът духвал във всяко едно поотделно. Момъкът слушал как във всяко гръне майсторът духал. „Чудно нещо – си казал момъкът, – за едно *ху* трябваше да уча още три години.“ Едно *ху*, но това *ху* е цяла наука. Като се умори или като не вървят работите му добре, българинът казва *ху*. Там е грешката. Не казвайте *ху* отвън, но турете устата си на грънето и вътре кажете *ху*. Щом постъпвате по този начин, работите ви ще вървят добре.

Днес работите на всички хора не вървят добре. Защо? – Защото всички проповядват любов вън от хората, вън от техните нужди. То е все едно да проповядвате на дърветата за Любовта. Каквото и да им кажете, те няма да ви разберат. То е все едно богатият да проповядва на богатия за щедрост. Искан ли да проповядва, нека събере сиромасите и да им каже: „Братя, моите хамбари са пълни с жито. Нека всеки от вас да изоре нивата си, да изчисти добре колата си, да впрегне воловете си, в колата си да тури един голям здрав чувал и да дойде при мене да му дам от своето едро хубаво жито, за да го посее. Готов съм да дам жито на всеки, на когото чувалът е здрав. В скъсани чували жито не турям. Каквото спечелите, ще остане за вас.“ Това значи истинско говорене. Кой беден не би отишъл да слуша този оратор? А тъй, излязъл да говори някой сиромас без пет пари в джоба си... Хубаво нарежда изреченията, по правилата на граматиката, но беден е, пет пари няма в кесията си.

Същото се отнася и до дишането. Не може да диша онзи, който не знае правилно да мисли: да съсредоточи мисълта си дълбоко в себе си, да намери Господ и да каже: „Господи, благодаря Ти, че си влязъл в мене.“ Щом каже така, той може да поеме въздух, да приеме Божиите блага в себе си. Като издиша, пак да каже: „Благодаря Ти, Господи, че остави Своето благословение в мене.“ Целия ден ще дишаш, ще

викаш Господ. Той ще влиза и излиза от тебе, ще се разговаряш с Него и ще благодариш за това, на което те е научил. Ако те боли крак, дишай за крака си и благодари на Бога, че те е посетил. Докато болката ти не мине, не преставай да дишаш дълбоко и да викаш Господ. Каквато болка и да имаш, с дишане можеш да я лекуваш. Дишайте дълбоко, спокойно, бавно, ако искате работите ви да се нареждат добре. Някой диша бързо, като че неприятел го гони. С бързанае работите не стават. Пазете носа си да не се простудява, да не се запушват ноздрите. Човек трябва да вдишва и издишва въздуха през носа, а не през устата. Бог вдъхна живот през ноздрите, а не през устата. Като диша през носа, човек мисли право. Като мисли право, той е здрав. Дяволът е научил човека да диша през устата.

Освободете се от съветите на дявола. Той ще ви съветва да продадете всичките си скъпоценни камъни, и то на евтини цени. Защо? – За да си оправите работите. Не го слушайте. Той иска да ви опропасти. Двама души се карат и отиват при съдията, за да ги съди, да им даде правото. Ако те сами не могат да се разберат, отвън никой не може да ги оправя. Истинска съдба е тази, в която Любовта взема участие. Там, където Любовта не взема участие, никаква съдба не съществува. Трябва да дойде някой отвън, за да докаже, че съм виновен. Нима аз не зная дали съм виновен, или не? Трябва да ме съди някой защо съм счупил стомната. Аз зная защо и как съм я счупил. Стомната е моя. Следователно моя работа е защо съм я счупил. Аз съм майстор, сам правя стомни. Като счупя една, ще направя втора стомна – по-голяма, по-красива, по-добре гледжосана. В турско време съденето ставало бързо, без особени процедури. Съдията пита: „Иване, имаш ли да даваш на съседа си?“ – „Имам.“ – „Плати ги още сега.“ Иван изважда парите и ги дава на съседа си. После съдията се обръща към съседа: „Доволен ли си от присъдата?“ – „Доволен съм.“ – „Имаш ли да вземаш още нещо?“ – „Нямам.“ И двете страни си отиват доволни.

Днес с години разглеждат някои дела. В един анекдот из живота на адвокатите се разказва следното: един адвокат

взел едно дело, което се отнасяло до някаква крупна сума. Адвокатът изучавал делото, разглеждал го, представял го на дневен ред в съда, но така се нареждало, че постоянно се отлагало. Един ден дъщерята на адвоката се оженила за млад, способен адвокат. Дядото дал на зетя си въпросното дело като зестра за своята любима дъщеря. В най-скоро време зетят проучил делото, използвал всички готови данни и го внесъл в съда. След една седмица той се явил в съда като адвокат, пледирал върху делото и го разрешил. Зетят се похвалил на дядо си, че делото е завършено. „Много време ще ходиш гладен. Аз се храних с това дело цял живот, с него поддържах жена си и децата си, а ти го разреши за един ден.“

Съвременните хора се страхуват от мисълта как ще се прехранят и търсят начин за лесно осигуряване. Искате ли да прекратите живота си добре, посрещайте и изпращайте Бог с любов. Ако не Го посрещате добре и не Го изпращате добре, ще страдате, ще боледувате, ще гладувате и т.н. Това не значи, че Бог ви е определил тези страдания, но като не можете да се ползвате от богатата, които Той дава, ще живеете в лишения. Стомахът на някой човек е разстроен, не може да приема храна. Ако го заставите насила да яде, той ще повърне, каквото е приел. По-добре да гладува няколко дена, нищо да не яде, отколкото да яде и още повече да разстрои стомаха си.

Хората се съдят, съдили са се, но въпреки това и до днес не могат да се изправят. Някой направи грешка и сам не може да си прости, осъжда се. Какво се постига с това съдене? – Нищо не се постига. Тази година приложете следното правило: каквато грешка и да направите, благодарете на Бог, благословете Го в себе си, че сте сгрешили. Като благодарите, ще видите какво ви липсва, къде е било слабото ви място, та сте сгрешили. Като благославяте Господ, Той ще изправи грешката ви. Любовта е единствената сила, която изправя грешките. Нека всеки за себе си бъде справедлив съдия, да съди по любов.

Ще кажете, че е опасно да съдите по любов. Не се страхувайте! Ако Адам беше приложил Любовта и послушани-

ето, нямаше да попадне в ръцете на дявола изкусител. Той пожела да стане като Бог и повярва на змията, че ако яде от забраненото дърво, ще направи по-хубава градина и от райската. Змията говореше на едно слабо дете – Ева, и то ѝ повярва. Това дете, излязло от Адам, даде от забранения плод на баща си – и Адам яде. Двата сгрешиха, понеже не послушаха Бог, но се поддадоха на изкушението.

Кое е забраненото дърво, от плодовете на което човек не трябва да яде? Човек всеки ден яде от това дърво и не знае кое е. Това дърво има много наименования: безлюбие, омраза, ненавист, злоба, славолубие и други. Всичко низко, подло, отрицателно, което разваля и разрушава човека, е свързано с познаване на доброто и на злото. Външно то е облечено с красиви дрехи, а плодовете му са позлатени, на слънцето светят. Така позлатени плодовете, безлюбието минава за любов, а злото – за добро. Някой ял от забраненото дърво и ме пита какво да прави, за да се освободи от последствията му. От последствията не можеш да се освободиш, но трябва да приемеш страданията разумно, да ги понесеш геройски, за да се пречистиш. Щом се пречистиш и обновиш, Любовта отново ще дойде. Ако Любовта те посети, без да си се изчистил, ти не можеш да се освободиш от злото. И в края на краищата пак ще изгубиш Любовта.

Христос, вторият Адам, показва на човечеството пътя, по който може да се освободи от последствията на непослушанието, от злото в света. За да се изчисти, човек ще мине през страданията, през смъртта, и тогава ще възкръсне. Възкресението не е нищо друго, освен влизане в рая. Без страдания няма възкресение. Ще кажете, че за Бог всичко е възможно. И за човека всичко е възможно, докато не е ял от плодовете на забраненото дърво. Щом яде, той непременно трябва да мине през страданията и през смъртта. Благодарете за страданията, които ви са дадени, защото ще познаете Божията Любов, която носи в себе си възможности за изправяне и условия за придобиване на новия живот.

Хората трябва да дойдат до положението да осъзнаят грешките си и да не търсят виновници вън от себе си. Един

баща завел детето си на училище, за да го запише в първи клас. Понеже детето му било непослушно и крайно своенравно, той казал на учителя: „Каквито грешки направи детето ми през седмицата, записвайте ги на едно листче. В края на седмицата аз ще идвам да получа наказанието вместо детето си. За неговия характер съм виновен аз.“ После се обърнал към детето си и му казал: „Ти ще внимаваеш да не правиш много грешки. Колкото повече грешки правиш, толкова повече наказания ще получавам аз.“

Сега и на вас казвам: не правете много грешки, за да не измъчвате Божественото начало в себе си. Изчистете ума, сърцето и тялото си, за да не измъчвате Бог в себе си. Ще се запитате: „Нима още не сме чисти? Нима още не сме добри?“ – И чисти сте, и добри сте, но още не сте се освободили от Дървото за познаване на доброто и на злото. Вие не сте още от ония хора, които са готови да вършат всичко от любов. Малко хора са готови днес да работят от любов. И момите, и момците се надяват да се оженият, за да благуват, да бъдат щастливи, без да работят. Момъкът пише писмо на една, на втора, на трета мома, че ако се ожени за него, ще я направи щастлива. Момата се лъже, че ще бъде гледана като царска дъщеря. Разумният момък не залъгва момата, но ѝ представя положението, каквото е в действителност. Той ѝ казва, че ще се ожени за нея, ако е готова с него заедно, рамо до рамо, да копае, да оре, да жъне и т.н. Той не ѝ обещава живот без страдания, защото човек не може да расте и да се развива, ако няма страдания. Да знае човек как да живее – това е велика наука.

Като ученици вие трябва да изучавате реалността на нещата. Същевременно трябва да търсите причините на нещата. Всеки за себе си трябва да отговори защо е създадена Земята, защо е създадено Слънцето. Ако не знае абсолютната причина на нещата, ще знае поне относителната. Всеки трябва да си отговори, че Земята и Слънцето са създадени като предметни учения за него, за да ги изучава. Богът на Любовта е причината за създаване на великите и красиви работи. Той ги е създал за разумните същества, за да се учат

и да мислят право. Следователно искате ли да научите нещо за Любовта, идете при Бога, а не при хората. Как хората се обичат – това не е никаква велика наука. Понеже хората не са постоянни в любовта си, не можете да се учите от тях. Нова наука е нужна на хората, която да включва новите отношения, новата Любов. Който люби по нов начин, любовта му остава спомен в него за вечни времена.

В какво се заключава Новото учение? – Новото учение подмладява хората. Затова Христос казва: „Ако не станете като децата, не можете да влезете в Царството Божие.“ Новото учение прави хората деца. Какво означава думата *дете*? – Детето е способно само да възприема и да се учи. Следователно станете деца, за да учите, да възприемате и да изправяте грешките си. Ако отлагате, лихвите растат и дълговете се увеличават. Изправяйте грешките си, преди да е залязло Слънцето. Като е отлагал от ден на ден да поправя грешките си, човек е натрупал голям дълг, който индусите наричат карма. Каквото и да прави, човек трябва да плати дълга си. Не го ли изплати, той не може да върви напред. Обаче ако мисли, че като живее по стар начин, ще изправи грешките си, той се лъже. Само Любовта е в състояние да изправи грешките на хората. Значи ще живееш по закона на Любовта, за да изправиш всичките си грешки. Ще обичаш всички хора, без изключение. Ще ги обичаш, независимо от това дали ти дават нещо, или не. Любов, която се обуславя от даване, е користна, подкупна любов. Учете се от Любовта на Бог. Той от паметивека и през Вечността не е престанал и няма да престане да ни обича и да ни изпраща Своите благословения.

Едно трябва да знаете: без Любов няма живот, няма растене и развитие. Под думата *любов* разбираме Бог. Къде е Той? – Навсякъде. Бог е и във въздуха, и в светлината, и във водата, и в храната. Следователно ако не можете да приемете въздуха, светлината, водата и храната правилно, нищо не можете да постигнете. Като ядете, като дишате, като мислите, като възприемате светлината, ще облечете новите, празничните си дрехи. Това са велики процеси, за извършва-

нето на които се иска будност и велико съзнание. Празничните дрехи подразбират свято отнасяне към тези процеси. В това седи новото в света.

Като ученици приложете Любовта във всички свои прояви. Ако говорите, говорете с любов; ако мълчите, мълчете с любов; ако мислите, мислете с любов. Новата епоха, в която живеете, е епоха на Любовта. Щом е така, приложете и вие Любовта, за да се зарадва Небето, че има хора в света, които прилагат Любовта. Не мислете, че не е още време за Любовта. Закъснели сте даже. Не отлагайте нещата, защото всяко отлагане води към израждане. Приложете Любовта още сега, за да вървите от слава към слава, от знание към знание. Не мислете, че при други условия ще бъдете по-добре. Използвайте днешните условия, в които се крие вашето бъдещо щастие.

Тази година от всички хора се иска да проявят любовта си, да я приложат в отношенията си към всичко живо. Свържете правилно човешката любов с Божията, и Божията – с човешката, за да се образува колелото на живота. Бог ще живее в нас като човек и ние ще живеем в Бог като човеци. Само по този начин ще се оправи светът.

Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих. Казвам: и вашата любов трябва да произтича от Божията. Ако любовта на човека не произтича от Божията, тя не е свързана с последната. Човешката любов представлява потенциална енергия, а Божията – кинетическа. С други думи: ние казваме, че съществува потенциална и кинетическа любов. Енергиите на кинетическата любов движат енергиите на потенциалната. Те турят грънците на грънчарското колело и правят от тях различни форми.

Новото учение седи в следната максима: да съединим в себе си човешката любов с Божията и Божията – с човешката. И тогава, щом Христос е казал: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих“, кажете и вие като Него: „Както ни Отец възлюби, така и ние възлюбихме.“

Тайна молитва

22 септември 1940 г., 5 ч., София – Изгрев

В Божественото училище

Днес считам всички присъстващи за ученици, дошли от различни училища да ме слушат. Щом е така, напишете по едно благодарствено писмо на учителите си, че са ви подготвили да можете да ме слушате и разбирате. Ако нямаште тази подготовка, нищо не бихте разбирали. Така че аз ще ви дам обяснения само върху това, което вашите учители са ви преподавали.

Всеки ден носи в себе си условия за щастие, а не самото щастие; всеки ден носи в себе си условия за нещастие, а не самото нещастие. Всеки човек носи в себе си условия за разумността, а не самата разумност; всеки човек носи в себе си условия за доброто, а не самото добро. Като не знае тези неща, човек се намира в противоречие и казва: „Чудно нещо, толкова години уча, и нищо не съм научил!“ – Как да не си научил нищо? Буквата А не си ли научил? Животът се отваря с буквата А. Ако човек не знае буквата А, вратата на къщата никога не би се отворила за него. Всеки човек, който е бременен с една светла идея, с едно благородно чувство и с една добра постъпка, представлява буквата А. Буквата А се открива само на такъв човек. Тя не се открива на онзи, който не познава бременността. Ако човек не познава буквата А, за познаване на другите букви въпрос не може да става. Буквите са свързани помежду си с голяма любов. Ако пренебрегнеш само една буква, всички други се застъпват за нея. Всички букви търсят своето право чрез учителите. Нека се опита ученикът или студентът да изпусне само една буква, за да види какво ще кажат учителите за него. Какво мнение ще имате за някого, завършил университет, ако вместо *любов* напише *юбов*? – Всички ще кажат, че той не е културен.

Съвременните хора са дошли на Земята да изучават сценичното изкуство. Това изкуство подразбира огъване. Страданията не са нищо друго, освен огъвания, т.е. изкуство да се огъва човек. Когато те боли крак, ухо, око, глава, ти се огъваш

на една или на друга страна, търсиш начин да си помогнеш. В този смисъл огъването не е нищо друго, освен сценично изкуство. Не можели без страдания? – Не може. Невидимият свят се интересува от играта на актьорите, иска да види как изпълняват ролите си. Разумните същества, които живеят в невидимия свят, не знаят какво нещо е животът на Земята и го изучават чрез движенията на хората. Че бият някого, те не разбират нищо. За тях е важно какви огъвания прави човек. Колкото по-хармонични са огъванията и движенията на човека, толкова по-добре за разумните същества. Те изучават тези движения и правят своите заключения, като казват, че нещо велико става на Земята. Според техните разбирания добре е, когато бият някого, защото движенията му са красиви.

Ще кажете, че разумните същества не могат да се любуват на огъванията на човека, когото бият. Ще кажете, че съществата от онзи свят не са такива, каквито аз ви описвам. Аз бих желал да дойде някой, за да опише онзи свят и съществата, които живеят там. Чел съм много описания за онзи свят, но те не отговарят на действителността. Който е описвал онзи свят, кракът му не е стъпвал там. Той го описва наизуст, без да го познава. Той прилича на онези хора, които описват животните, говорят за тях, без да са ги видели в действителност. Те говорят за кобрата, за тигъра, за хиената, които са видели само на картина. Грамадна е разликата между знание, придобито от картини, и това, което е непосредствено възприето чрез наблюдение и опит.

След всичко това хората говорят за реалност и нереалност на нещата. Сценичното изкуство не е реалност. Например вие виждате огън, нарисуван на платно, но толкова жив, че имитира истинския огън. Обаче ако турите ръката си върху този огън, виждате, че той не изгаря, не причинява никаква болка. Той е мек, приятен на пипане. Но ако турите ръката си върху истинския огън, той ще ви изгори, ще ви причини болка. Следователно от вас зависи какъв огън искате да видите: на картина или истински. Ако искате да видите истински огън, всеки е майстор да накладе такъв огън, че да

се изгорите от него. Няма човек в света, който да не се е изгарял, да не познава свойствата на живия огън.

Като говорим за огъня, ние имаме предвид общия, а не личния живот на човека. Ние не разглеждаме живота и Природата външно, но спираме вниманието си върху тяхната вътрешна страна. Всяко нещо в Природата, колкото и да е малко, има свой вътрешен смисъл и свое предназначение. Всяко нещо в Природата е ценно. Даже и нокътят на човека е ценен. По нокътя може да се чете историята на човешкия живот. За да чуе историята си, написана на нокътя, богатият може скъпо да плати. Ако искате да изучавате историята на Вселената, изучавайте окото си. Ако имате телескоп и познавате астрономията, с помощта на телескопа можете да изучавате цялото небе, със звездите и планетите по него. Обаче за това се изисква обширен ум. А така, чрез изучаване на окото по-лесно можете да изучите небето и небесните светили.

Сегашните хора изучават окото дотолкова, доколкото то има отношение към светлината, която прониква в него. Това обаче е най-малката служба, която окото върши. Окоето възприема не само обикновените лъчи, но много още, за които хората нямат никакво понятие. Окоето възприема още лъчите на Любовта, на Мъдростта, на Истината, на Правдата и др. Достатъчно е един от тези лъчи да падне в човешкото око, за да може той да се произнесе какво нещо е Любовта, какво – Мъдростта, какво – Истината, и т.н. Няма лъч в Природата, който носи светлина в себе си, да не е приет от окото. Всички добродетели влизат в окото на човека посредством известен род лъчи. Без тези лъчи добродетелите остават непознати. Докато не възприеме поне един от лъчите на Любовта чрез окото си, човек не познава Любовта. Любовта може да се познае и чрез пипане, но само отчасти. Искаш ли да познаеш красотата на Любовта, ти трябва да възприемеш нейната светлина.

Днес много хора се занимават с астрология. Редица учени са писали върху астрологията, но повечето от знанията им са повърхностни. Те са писали повече наизуст, отколкото да са се ползвали от живата астрология. В това отношение те

приличат на онези свещеници, които са написали всички молитви и служби в специален требник. Като им потрѣбва някоя молитва, те отварят требника си и четат. Това не е наука. Всяка молитва, всяка служба е формула, която трѣбва да се разглежда, за да се открива вътрешния ѝ смисъл. Според мене най-добре се изучава астрология по човешката глава. Ако искам да зная качествата на Юпитер, ще го търся горе, на темето. Щом го бутна, той веднага ми проговаря. Аз се разговарям с Юпитер като с човек. Ако ми трѣбва Сатурн, намирам го горе, от двете страни на главата. Той е внесъл страха в човека. Чрез страха Сатурн е внесъл ред и порядък в света. Чрез страха той е заставил хората да се подчиняват на законите на Природата. Ако ми трѣбва Марс, ще го търся над ушите на човека. Достатъчно е да го бутна там, за да извади ножа си и да ми проговори. Той веднага показва, че е марсианец. Ако ми трѣбва Венера, ще я търся отзад и отпред на главата.

Що се отнася до Земята, вие сами ще намерите мястото ѝ. Вие живеете на Земята и трѣбва да знаете мястото ѝ на вашата глава. Месечината пък се намира в предната част на главата, а именно на челото, където стои като ореол. Тя заема важно място и върши важна служба. Когато мома или момък искат да се влюбят, те отиват при Месечината да я питат какво да правят. Когато поет иска да напише някое стихотворение, той отива при Месечината, за да се съветва с нея. Когато държавникът иска да създаде някакъв закон, той отива при Месечината. Когато философът иска да пофилософства малко, и той отива при Месечината. Когато жената иска да стане майка, а мъжът – баща, и двамата отиват при Месечината да се съветват с нея. Няма човек в света, който да не е ходил при Месечината да се съветва с нея. Следователно на Месечината, която е около 50 пъти по-малка от Земята, е дадена важна служба. Тя показва пътя на човека към Доброто.

Казано е в *Битие*, че в четвъртия ден Бог създаде Слънцето и Луната, за да светят на Земята. Това не подразбира само физическото, външното Слънце и външната Луна. В

човека има по едно вътрешно слънце и вътрешна луна, които осветяват неговия път. Месечината е турена в умствения свят на човека. Тя е студена, но трезва. Месечината не обича да лъже. Когато хората научили това изкуство и почнали да го прилагат, Месечината престанала да се върти около оста си. Защо? – За да не се опорочи. Щом види, че някой лъже, тя започва да се разсипва. Ако човекът продължава още да лъже, тя съвсем се скрива, не се показва пред очите ни. Когато човек започва да се разкайва, да съзнава грешката си, Месечината отново се показва на небето и се засмива. Тя се усмихва на всеки, който говори истината.

Като знаете това, вглеждайте се в живота си, за да видите през какви фази минава вашата месечина. Ако започне да се празни, и във вас става изпразване. Проверете сметките си, за да видите какво трябва да правите. Каквито грешки намерите в себе си, изправете ги. Ще кажете, че сте грешни, че не можете да не грешите. Това са частични разбирания, които нямат нищо общо с Целокупния живот. Грешките произтичат от невежеството. Учете се, придобивайте знания, за да не грешите.

Какво представлява човекът? – Много нещо може да се каже за човека, но това, което го спъва, е неустойчивостта му. Защо не устоява човек? – От страх. Един граф се влюбил в една германка и често ѝ казвал, че не може без нея, че е готов на всички жертви, с които да покаже любовта си. Една вечер графът отишъл при своята възлюбена, за да я покани да се разходят до едно от нейните имения. За да отидат дотам, трябвало да минат през една река. Графът извикал един от нейните слуги да ги прекара с лодката си през реката. В услуга им дошъл тъкмо този слуга, който бил влюбен в господарката си, но старателно криел любовта си. Той приготовил лодката и спокойно загребал с веслата си. В това време разбойници ги нападнали с цел да ги оберат. Графът скочил пръв на брега и хукнал към града. Слугата успял да изкара лодката на брега. Възлюбената останала сама и започнала да плаче. Слугата се нахвърлил върху разбойниците. Той ударил единия, втория, третия, и така ги прогонил. Като се

видяла вЪн от всякаква опасност, господарката се успокоила и престанала да плаче. След това слугата я придружил с лодката обратно до дома ѝ. На другия ден графът пристигнал в дома на възлюбената си, за да я поздрави за благополучното спасение. Той ѝ казал: „Аз отидох в града да търся помощ и когато се върнах на брега, не намерих никого.“ – „Благодаря ти, аз нямам вече нужда от твоята помощ.“ Графът представлява неустойчивото човешко естество, а слугата – устойчивото.

Казвам: ние не се нуждаем от такава любов, която не е готова да страда заедно с нас. На всеки, който не е готов да вземе участие в твоята съдба, ще му кажеш: „Нямам нужда от твоята любов.“ Ние не се нуждаем от хора, които не са готови да споделят нашата участ, нито пък Бог се нуждае от хора, които не са готови да вземат участие в Неговото дело. Това е общ закон за всички хора, за всички живи същества по Земята. Че е така, виждаме по това, че Бог взема участие във всички положения на нашия живот. Той е първият, Който ни се притичва на помощ във всички трудни положения. Той не се явява в някаква величествена форма, а като последен слуга. Той не се явява пред нас като граф – да пее химни на любовта, а в момент на опасност да бяга от нас. За да ни помогне, Бог си служи и с хората, и с животните, и с растенията, и с въздуха, и с водата. Всичко е в Негова услуга.

Като не разбирате този закон, вие искате да се яви Бог пред вас, да застане в Своето величие и да ви пита: „От какво имаш нужда?“ – Ако имаш нужда от пари, пари да ти даде. Ако имаш нужда от къща, къща да ти направи. Това никога няма да стане. Бог е вложил в човека едно чувство – сам да открива къде има злато в Природата. Само в океаните има около десет милиона разтворено злато. Който има любов към златото, той може да го намери. И при това положение обаче всеки ще получи толкова злато, колкото може да носи, без да пъшка, без да се прегърбва от тежестта му. Следователно човек има право да иска от благата на живота само толкова, колкото е необходимо за неговия ум, за неговото сърце, за неговата воля и за неговото тяло. Човек има право да иска от

благата на живота само толкова, колкото може да употреби. Казано е в Писанието: „Всичко, каквото просите в Мое име, ще ви се даде.“ Това подразбира само необходимото.

И така, стремете се към новото, което може да ви направи щастливи. Приложете онази вяра, в която няма никакви съмнения и колебания. Приложете онази Любов, в която няма никаква промяна и измяна. За променливата любов именно Павел казва: „Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, нищо не съм.“ За да се домогнете до Великата Любов, вие трябва да изучавате нейния език. Някой казва, че от любов не може да говори. Това не е вярно. Той не може да говори от безлюбие, а не от любов. В света на Любовта човек не може да каже една любовна дума, ако преди това не е помислил и едновременно не е почувствал тази дума. Докато е на Земята, човек може да говори, каквото иска и колкото иска, без да мисли и чувства това, което говори. Защо? – Защото считат, че е малък още, че има много да учи, докато влезе в света на Любовта. Обаче влезе ли в света на Любовта, там може да говори само реални неща. Когато Любовта посети младия момък или младата мома, те имат право да говорят за всичко, но не и за Любовта. Поне една година те трябва да мълчат, да не говорят за Любовта. Най-много им се позволява да си кажат по една дума, и то в краен случай. Също така и в писма не се позволява да се пише за Любовта.

Какво виждаме в живота на съвременните млади? – Те говорят изключително за любовта, пишат си любовни писма, вследствие на което нищо не остава от любовта им. Защо? – Позлатена е тяхната любов, позлатени са и писмата им. Как се познават позлатените писма? Аз ще ви питам как се познава кога момата е червисана и белосана. Достатъчно е да се измие с топла вода и сапун, за да се махне белилото и червилото от лицето. Лесно се развалят отношенията на младите. Достатъчно е да си кажат по една горчива дума, за да се развалят красивите отношения помежду им. Всяка горчива дума е в състояние да измие червилото и белилото от лицето на младата мома. За да не се развалят отношенията

им, в любовта не трябва да има никакво белило и червило. Любовта и Мъдростта носят в себе си козметичните средства. Ако момата иска да се червисва, нека използва цвета на Любовта; ако иска да стане бяла, нека използва светлината на Мъдростта.

Сега, като говоря за червилото и белилото, аз нямам нищо против тях като козметични средства. Например аз харесвам белосаните къщи, но те не са практични. Като завали дъжд, ворта се измива. Добре е къщата да се белосва и отвън, и отвътре, но белилото трябва да бъде устойчиво, да не се измива. Има такова белило. То се крие в човешкия говор, в думите, с които се изявява Любовта. Една дума на Любовта е в състояние да червиса устните и страните на човека така, че с нищо да не се измият. Аз зная това изкуство, но не го казвам, защото търговците на белило и на червило ще пропаднат. С белилото и червилото те прехранват семействата си. Не е лошо, че хората се червисват и белосват, но това е временно изкуство. Ако знаеше законите, които управляват мисълта му, човек би се справил с всички свои недъзи. Няма недъг, който мисълта да не е в състояние да изправи. Днес и да имате това знание, вие не бихте могли да го използвате. Защо? – Много естествено. Можете ли да поставите детето на мястото на професора? Каквито знания и да има детето, не може да става сравнение между него и професора, който е завършил няколко факултета, който непрестанно работи в своята област. За учения, който носи Истината в себе си, всички врати са отворени.

Мнозина казват, че носят Любовта, Истината и знанието в себе си, и се чудят защо никъде не ги приемат. Ако наистина носят Истината, Любовта и знанието, всички врати ще бъдат отворени за тях. Който носи Истината в себе си, той носи свобода за всички хора. Ако влезе в затвор, вратите на затвора ще се отворят и затворниците ще излязат на свобода. Ако влезе в някой дом, където хората се карат, спорът веднага ще утихне. Истината освобождава хората. Ако някой казва, че носи Истината в себе си, а не може да освободи хората, всъщност той носи факти, а не самата Истина.

Сега, като наблюдавам живота на хората, виждам, че те са актьори, които играят различни роли на сцената. Дали се карат, бият или примиряват, те са актьори, дават представление. Техните деди и баби седят на столове и гледат как играят ролите си. Като се свърши представлението, те започват да ги примиряват. След това виждате, че мъжът иска извинение от жена си, децата – от родителите си, и т.н. Щом актьорите се примирят, работите им се уреждат. Онези, които присъстват на представлението, плащат скъпо. Значи заслужава човек да даде едно представление, за да получи някаква сума. Докато не изменят начина на мисленето си, хората няма да разберат благото, което се крие в злото, вследствие на което искат да се освободят от него. Човек никога няма да се освободи от злото, но трябва да го разбере. Злото крие в себе си известни сили, които трябва да се използват разумно. Всичко, което става в света, е потребно, когато е на мястото си. Всяко нещо, което не става навреме и намясто, е лошо. Ако говориш не навреме, не е добре; ако учиш не навреме, не е добре. Можете ли да учите вечер, когато професорите спят? Вечер и те са уморени, и вие сте уморени – не можете да работите. Всички неща, които не стават навреме, са причина за неестествения живот на хората.

Като се натъкват на страдания, хората се питат не може ли без тях. Да се задава такъв въпрос, това е все едно да се пита не може ли човек да не диша. Както не може без дишане, така не може и без страдания. Това е все едно градинарят да пита не може ли да съществува само влажно време, а керемидчията да иска само сухо време. Градинар и керемидчия се молили на Бог да им изпрати благоприятно време за работа: градинарят искал дъжд, влага, а керемидчията – сухо време. Господ им отговорил: „Споразумейте се двамата и тогава ми кажете до какво заключение сте дошли.“ И до днес още те не са намерили допирни точки, за да примирят интересите си. След това те ще се запитват не може ли спорът им да се уреди по друг начин. Може, но и двамата трябва да са готови на отстъпки. Защо се явява спор в домовете? – Защото и мъжът, и жената искат да бъдат господари. Дом, в който всички чле-

нове са господари, е изложен на постоянни спорове и недоразумения. В един дом може да има само един господар. Останалите членове ще бъдат слуги. Значи всички спорове в света се дължат на многото господари. Затова именно Христос казва: „Никой не може да служи на двама господари.“ Един господар, един Бог трябва да има човек в себе си. Кой е този Бог? – Бог на Любавта. Следователно където Любавта царува, там има един господар и много слуги.

Ще кажете, че за да се избегнат споровете, нужно е послушание. Не, за избягване на споровете човек трябва да служи от любов. Това е новият начин на служене. Правила ли сте опит да видите можете ли да служите от любов на някого? Един ден отивах в града. Един млад господин ме настигна и ми каза: „Моля, връзката на обувката ви се е развързала.“ Едва изрече тези думи, и той веднага се наведе и внимателно върза връзката на обувката ми. Аз се усмихнах и му благодарих. В себе си мислех: „Колко хубаво ще бъде, ако този господин е готов да услужва на всички, които се нуждаят от неговата помощ.“

Време е вече всички хора да служат от любов. Христос казва за Себе Си: „Син Человечески не дойде да Му служат, но да служи.“ Ако е въпрос за господаруване, Христос щеше да остане горе, да Му служат, но Той дойде на Земята да приложи изкуството на служенето. Да слугуваш, това е единственият път, по който можеш да проявиш своята любов. Без служене Любавта е неразбрана. Всяка любов вън от служенето е любов на теория, външна любов. Външната любов е кратковременна. Вечната любов се основава на служенето. Тази Любов наричаме Божествена. В майчината любов има елементи на Божествената любов. Защо? – Защото майката служи на детето си. Любавта на майката е толкова по-велика, колкото е по-безкористна.

Съвременните хора очакват спасението на света отвън. Те мислят, особено религиозните, че Христос ще дойде отгоре, придружен с ангели, и моментално ще оправи света. Това е механическо разбиране. Така светът не може да се оправи. За да се оправи една объркана работа, нужно е първо да се

разплете. Разплитането на обърканите конци ние наричаме ликвидация. Днес светът се намира пред ликвидация. Тази ликвидация наричат наказание. Наистина, днес светът се наказва – бомби падат, убиват и рушат. В 1918 г. разумният свят възложи на една от великите сили да въведе нов ред и порядък в света, но тя въведе този ред само за себе си. Тя оправи само своите работи. Значи тази велика сила не изпълни Волята Божия. Днес е възложена същата задача на друга велика сила. Ако Наполеон на своето време разруши феодализма, на тази велика сила е дадена задача да разруши егоизма. Ако и тя не изпълни Волята Божия, както трябва, и мисли само за себе си, и за нея ще дойде нещо страшно. Всички хора, всички народи трябва да знаят, че днес Бог действа в света. Всички трябва да знаят, че Царството Божие не се взема насила. Божественото в човека трябва да се справи с всички стари разбирания, да внесе новото в света.

Ще кажете, че това е блян. Ако е блян, няма да се постигне. Ако не е блян, ще се постигне. Вие живеете и ще бъдете свидетели на новите времена. Буквата *б* в думата *блян* показва, че семето трябва да се посади в земята, да има светлина, топлина и влага, за да израсте. Щом има тези условия, блянят не е блян, той може да се реализира. Ако носиш в себе си един блян, без да го посадиш, без да го поставиш при условия да израсте, сам по себе си той е илюзорен. Ако една мисъл се посади в земята при топлина, светлина и влага, непременно ще израсте, ще цъфне, ще върже и плод ще даде. Ето, българите постоянно мислеха за Добруджа, песни ѝ пееха, и Добруджа дойде. С българите се случи нещо, което никога досега не беше се случвало. За пръв път те взеха своя земя без война. Статистиката показва, че в продължение на хиляда години българите са имали сто и петдесет войни. Те са войнствен народ. Българите никога не са очаквали да получат нещо без война. Ние поддържаме, че и без война може да се получи нещо, но малцина вярват в това. Българинът мисли, че за да получи нещо, трябва да се въоръжи от главата до краката и да се бие мъжки.

Някога Наполеон направил едно шеговито предсказа-

ние. Той казал, че англичаните са силни по вода, французите – по суша, а германците – във въздуха. Какво всъщност представляват водата, сушата и въздухът? – Водата представлява човешкото сърце, сушата – волята, а въздухът – ума. Досега хората са воювали по вода и по суша, но отсега нататък ще воюват във въздуха, т.е. с ума. Човек трябва да решава въпросите си с ума, т.е. с мисълта си. Няма защо повече да търсите вината в този или в онзи, да казвате, че хората са лоши и неразбрани, но трябва да мислите, да решавате правилно задачите си.

Сега ние говорим за новите хора, за новото човечество. Нов човек е онзи, който служи на Бог по любов. Той познава Бог вътрешно, не иска да му Го доказват по външен начин. Той не иска да му проповядват за Бог от времето на Адам. Той търси Бог в ума си и там Го намира. Понякога Го търси в сърцето си и там Го намира. Понякога Го намира и в тялото си, проявен чрез неговата воля. Следователно вярвайте в онова, което Бог ви говори чрез вашите умове. Това, което е във вашия ум и в ума на всички хора, е вярно. Когато работите за доброто на своите ближни и когато те работят за вашето благо, и двете страни вършат Волята Божия. Обаче ако всеки работи само за себе си, никой не върши Волята Божия.

Благославяйте и най-малкото добро дело. Така постъпва и Бог, но Той едновременно дава свобода и на злото. Защо? – Защото злото е сила, която работи едновременно с доброто. В този смисъл Бог възпира злото – да не се прояви повече, отколкото трябва, но не го спира. Ако злото се спре, в света ще стане нещо по-лошо. Например циреят е зло, но без него злото е по-голямо. Когато в организма на човека се съберат много нечистотии, които не могат да излязат по обикновените канали, Природата образува циреи, чрез които нечистотиите излизат навън. Ние наричаме тези циреи страдания. Благодарете, че Природата изхвърля нечистотиите от тялото по пътя на най-малките страдания. Така че страданията не са нищо друго, освен пътища, чрез които Природата изхвърля нечистотиите от човешкия организъм. Като знаете това, благодарете на страданията, защото без тях щяхте да се отро-

вите. Благодарете на циреите, които Природата ви отваря. Ако Природата не ви дава страдания, т.е. ако не ви отваря циреи, положението ви щеше да бъде още по-лошо. С циреи е лошо, без циреи – още по-лошо. Със страдания е лошо, без страдания – още по-лошо.

Човек е дошъл на Земята като ученик, за да се учи. Ако жената не се научи да обича мъжа, както трябва, и ако мъжът не се научи да обича жената, както трябва, те нищо не могат да постигнат. Това е задача, която мъжът и жената трябва да разрешат още днес, а не в бъдеще. Ние говорим за динамичната любов, която се проявява в даден момент, а не в бъдещия. За мене е важно да проявя любовта си към човека в дадения момент, когато той има нужда, а не в бъдеще. Всяко бъдещо проявление на любовта подразбира статическа любов. Ако дойде при мене някой гладен човек, аз трябва да го нахраня още в момента. Като го нахраня, ще му дам възможност да свърши работата си. Всеки човек може да помогне на своя ближен, макар и с най-малкото.

Някой казва, че няма пари и не може да помага на бедните. Помощта не седи само в парите. Има много начини, по които можете да помогнете на човека. Ако е въпрос за пари, по принцип и аз съм против паричните помощи. Към паричната помощ прибъгвам в крайни случаи. Не е добре човек да очаква на парична помощ. Ако пък трябва да помогна на някого с пари, бръквам в джоба си и колкото извадя, всичкото давам. Ама повече съм дал, отколкото трябва – не се колебая и не съжалявам. Ще кажете, че така ще се опропастите. За да не се опропастите, носете в джобовете си дребни пари, за да имате на разположение. Важно е каквато монета извадите първия път от джоба си, дайте я на бедния човек без съжаление и колебание. Знайте, че каквото се случва в живота ви, то е за добро и на място. „Ама дали всичко, което вършим, е съгласно с Волята Божия?“ – Това е друг въпрос. Не е лесно човек да знае в какво седи Волята Божия. Мнозина искат да изпълнят Волята Божия, но поради незнание те грешат. И това не е лошо. Като грешат, те ще се домогнат до познаване на Волята Божия.

Като ученици вие трябва да работите, да се упражнявате, да развивате своите способности и чувства. Като работите съзнателно върху себе си, вие имате възможност да развивате чувството на приятелство, на любов към Бог, към музиката, към науката и т.н. Колкото повече чувства и способности развива човек в себе си, толкова по-големи възможности има да даде нещо и на ближните си. Колкото повече дава, толкова повече сърцето му се разтваря за Любовта. Любовта е буйно, силно течение, което бързо прониква в човека и го обхваща изцяло.

Днес мнозина слушат моите проповеди, но всеки трябва да се запита какво е придобил от тях. Ако ме слушате и не се подмладявате, нищо не сте придобили. Който чуе една от моите проповеди, трябва да се подмлади поне с една година. Ако чуе 52 проповеди в годината, трябва да се подмлади с 52 години. Така ли е всъщност? – Както виждам, вие не сте се подмладили, и аз търся причината за това. Казвам: за да не се подмладят тези хора, или аз не проповядвам, както трябва, или те не ме разбират. Кое подмладява човека? – Три неща могат да подмладяват човека: Любовта, която носи живот; Мъдростта, която носи знание и светлина; и Истината, която носи свобода. Любов, която не носи живот, не може да подмладява; мъдрост, която не носи знание и светлина, не подмладява; истина, която не носи свобода, не подмладява. Като знаете това, живеете в онази Любов, Мъдрост и Истина, които постоянно подмладяват и обновяват.

Идва нов порядък в света, за който всички хора трябва да бъдат готови. Бъдете готови да приемете Божиите блага по нов начин, без никакви доказателства. Ще дойде ден, когато сами ще проверите нещата. Ако човек не е готов да вярва и да му се доказват нещата, пак няма да вярва. В 1914 г. ние казахме, че ще има всеобща война, но малцина повярваха. За Добруджа казахме, че ще се вземе без война, но пак не повярваха. Българите не можеха да си представят как е възможно да им падне плодът направо в устата, без да направят усилия да го свалят от дървото. И без война може да се даде едно благо на човека. Всъщност българите работиха за Доб-

руджа заедно с духовния свят. Това не е дело на хората, но на Бог, на разумния свят, който изпълнява Волята Божия. Бог, Който повелява на Слънцето да изгрява и да залязва, така нарежда работите, че заставя всички хора да изпълнят Волята Му. Той казва: „Ще дадете нещо и без война!“ – и те дават. Каквито усилия и да прави овчарят, вълкът задига една от овцете му и бяга, не иска да знае, че господарят ѝ го гони. Обаче ако овчарят пусне кучетата си след вълка, последният оставя овцата и започва да се бори с тях. Следователно искате ли да освободите овцата си от устата на вълка, пуснете кучетата след него. Той ще остави овцата и ще бяга. Кучетата могат да разрешат този въпрос.

Коя е характерната черта на кучето? – Верността. Както и да се отнася господарят му с него, то е вярно. Кучето обича господаря си. Котката обаче е голяма дипломатка. Като влезе в някой дом, тя започва да оглежда обстановката. Като види господарката, тя започва да обикаля около нея, мърка, умилква се и казва: „Приятно ми е, че мога да се докосна до твоите Божествени крака.“ После започва да обикаля около господаря и на него казва същото. Като се запознае с тях, тя сяда нависоко някъде и казва: „Ще ми позволите да ви помъркам малко, да ви изпея една от моите песни.“ Щом започне да преде, веднага ще ѝ дадат нещо. С този характер тя лесно си пробива път. Кучето и котката показват външните и вътрешните условия в един дом. Следователно каквито са мислите и чувствата на човека, такива ще бъдат външните и вътрешните условия на неговия живот. Мислите и чувствата на човека са пособия, чрез които той се запознава с този и с онзи свят.

Сегашните хора трябва да се запознаят с този, а не с онзи свят. Всички богатства, всички бисери на живота са скрити в този свят. Хората трябва да придобият богатства още в този свят, че като отидат на онзи свят, да има какво да занесат. Човек може да развива своя ум и своето сърце само на Земята, а не на онзи свят. Има добродетели, които се развиват само на Земята. Защо? – Защото почвата на Земята е благоприятна за тяхното развитие. За всяко нещо има специална почва.

Каквото развие на Земята, човек го занася в духовния свят като материал за обработване. Значи на Земята човек произвежда материалите, а в духовния свят ги обработва. Съществата от духовния свят се занимават с по-високи работи от тези на Земята. На Земята съществува наука за готвене, а в духовния свят няма такава наука.

Какво всъщност представлява духовният свят, или както го наричат – онзи свят? Онзи свят е място на възвишен живот. Да мислим добро на ближния си, да се обичаме, да правим добро – това е онзи свят. Който не е готов за доброто и за възвишеното, той не е проявен още за онзи свят. Следователно искате ли да живеете добре на Земята, започнете първо от онзи свят. Щом се проявите за онзи свят, вие ще живеете добре и на този свят.

Мнозина казват, че докато не видят нещата с очите си и докато не ги пипнат с ръцете си, не вярват. Значи докато не пипне парата в ръката си, човек не може да повярва. Това не е вяра. Вярвайте само на онези неща, които са дадени с любов. Само те имат сила. Всяко нещо, дадено без любов, няма сила в себе си. Щом няма сила, не може да му се вярва. Това е закон, който всеки може да опита. Дайте на човека четвърт или половин хляб с любов, или два хляба без любов, и вижте в кой случай ще се нахрани по-добре. Макар и с по-малко хляб, но в първия случай той ще се нахрани по-добре, отколкото във втория случай. Той ще изяде и двата хляба и пак гладен ще остане. Един лев, даден с любов, е за предпочитане пред хиляда лева, дадени без любов. Единият лев носи такова благословение, каквото хилядата лева не носят. Като знаете, че Бог ви изпраща всички блага с любов, благодарете за тях. Още със ставането си от сън благодарете за светлината, за въздуха, за водата, за хляба, които ви са дадени. Знаете ли колко същества са работили, за да приготвят тези блага? Знаете ли колко слънчева енергия е погълнало житото, докато узрее? Знаете ли какво нещо е светлината, която слиза отгоре?

Казвате, че светлината е особен род енергия, която се движи с известна бързина и с известен брой трептения, но

това е външната страна на светлината. Какво всъщност е светлината, не знаете. Ако разбирате вътрешната страна на светлината, ще разберете и Любовта. Всеки светъл лъч, който прониква в мозъка на човека, и всеки топъл лъч, който прониква в сърцето му, не са нищо друго, освен разумни същества, които го обичат. Те мислят по какъв начин да донесат на човека своите подаръци във вид на светли мисли и топли чувства. Те дойдат до човека, предадат му една светла мисъл и едно топло чувство и веднага се връщат назад. Ако не приеме светлата мисъл и топлото чувство на любящото същество, човек изпитва отслабване на мисълта си. Всеки, който не приема светлите мисли на възвишените същества, не е в съгласие с тях, вследствие на което всеки ден губи нещо ценно от себе си. Той се мисли за голям човек и не иска да го управляват други същества. Който се мисли за голям, преждевременно остарява. За да не остарява преждевременно, човек трябва да има готовността на детето да възприема от всички, за да може да расте и да се развива.

Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“ И на вас казвам: станете малки деца, които постоянно да растат, без да остаряват. Учете се, без да роптаете. Плачете, без да ви чуват хората. Работете с любов и поставяйте всяко нещо на неговото място. Обличайте се добре и с вкус, като ангелите. Ако срещнете един ангел, ще видите, че в него всичко е в пълен ред и порядък. Той е спретнат и облечен по вкус. Ангелите, светииите, трябва да дават пример на хората по живот, по отношения и по облекло. Ще кажете, че светията може да бъде облечен както и да е, но важно е да свети. Ние не вярваме в светии, които са облечени със скъсани и нечисти дрехи. Светията не може да бъде нечист. Неговото тяло е динамо. То изхвърля и най-малката нечистотия навън. Нищо нечисто не може да се държи на тялото му. Лицето на светията е светло и красиво. Някои мислят, че светията е жълт, с хлътнали очи. Защо трябва да бъде такъв? – Защото пости. Не, светията не пости. Докато стане светия, той е постил. Щом стане светия, всякакъв пост престава. Светията яде всичко, което му се

дава, с любов. Щом нещо не е дадено с любов, той го туря настрана.

Сега и на вас казвам: всяка мисъл, която ви се дава с любов, приемоте я. Всяко чувство, което ви се дава с любов, приемоте го. Всяка постъпка, направена с любов, приемоте я. Всяко нещо, което ви е дадено с любов, носи в себе си Божието благословение. Благодрете за всяко нещо, което ви е дадено от Бог, за да се ползвате от благословенията, които идват тази година.

Желая ви да имате любвеобилни сърца и умове, пълни със светлина, за да благовествате новото, което иде вече в света!

Нека буквата *А* бъде правило за вас, за да знаете как да говорите на вашия ум.

Нека буквата *О* бъде правило за вас, за да знаете как да говорите на вашето сърце.

Нека буквата *И* бъде правило за вас, за да знаете как да говорите на вашата воля.

И така, с буквата *А* ще знаете как да товарите и разтоварвате ума си.

С буквата *О* ще знаете как да създавате благоприятни условия за сърцето си.

С буквата *И* ще знаете как да постигнете целта, към която волята ви се стреми.

22 септември 1940 г., 10 ч., София – Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

Бакраче – от *бакрач* (тур.) – котел, медник

Букаи (ост.) – окови

Вътък – нишки, които при тъкане се преплитат с основата

Дам (ост.) – обор

Долап (ост., разг.) – измама, капан, хитрина, интрига; долапчия – хитрец, измамник

Клосни (ост.) – недъгави

Кокички (ост.) – костилки

Косер (ост.) – кос

Краски (рус.) – цветове

Махмузи (тур.) – шпори

Митар (църк.) – лице, което е събиращо налозите и данъците за Римската империя в Юдея

Мрави (рус.) – мравки

Мяза (ост.) – прилича

Непреривен (рус.) – непрекъснат

Нищелка – част от тъкачен стан, която мести нагоре и надолу нишките

Обязаности (рус.) – задължения

Остен – тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък

Пертурбация (лат.) – смущение, нарушение в установения ред или ход на нещата

Пищепровод (ост.) – хранопровод

Почерпало (ост.) – съд, с който се черпи вода от чешма или от кладенец

Реторта (лат.) – обла стъкленица с дълга отводна тръба, която служи за нагряване и дестилиране на веществата при химични опити

Скиния (библ.) – шатърът, който Мойсей, по повеление Божие, прави, за да извършват евреите богослуженията си до съграждането на храм

Совалка – продълговата дървена рамка със заострени краища, в която се закрепва прежда за вътък и се прокарва между нишките на основата при тъкане

Странство (ост.) – чужбина

Требник – църковна книга с молитви, изпълнявани при богослужения и обреди от частен характер като кръщение, брак и др.

Трен (фр.) – влак

Тулум (тур.) – торба от животинска кожа

Уд (ост.) – крайник, орган на тяло

Фаланга (тур.) – дървен уред, с който стягали краката на наказания и го биели с пръчки по стъпалата

Хардалия вино (ост.) – вино, пресечено със синап, преди да ферментира

Хептен гевезен (тур.) – съвсем глезен

Хигрометър (гр.) – влагомер

Хроматични (гр.) – от *хроматизъм* – повишаване или понижаване с полутон на степените на гамата, отбелязана със знаците бемол, диез и бекар

Хроми (ост.) – куци

Щерна (ост.) – цистерна или водоем, обикновено със застояла вода

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ **Реформатори** – представители на Протестантската реформация, която започва през 1517 г. в Германия под ръководството на Мартин Лутер като опит за преустройство на Римокатолическата църква главно заради корупцията в нея и заради порочните практики на продаване на църковни постове и на индулгенции. Реформацията преобразява коренно западната религиозна мисъл, като обръща внимание на спазването на християнската етика и на достъпа на народа до свещените християнски книги.

² **Евангелисти** – под това понятие се разбират църковни общности, възникнали по време или след Реформацията през 16 в. В този смисъл „евангелисти“ е равнозначно на „протестанти“ (протестантски църкви). Протестантизмът е третият голям клон на Християнската църква наред с Православието и Римокатолицизма. Броят на протестантските църковни общности днес е голям и продължава да се увеличава.

³ **Сидхарта Гаутама – Буда** (от санскр., букв.: „Пробуденият“ – човек, който е достигнал до освобождение от самсара) – основателят на будизма, живял в Северна Индия през VI в. преди Христа. Баща му е бил владетел на царството на Шакиите в днешен Непал. Младият принц живеел в двореца, разполагайки с всички удобства. Но сблъсквайки се с житейската реалност, с неизбежността на смъртта и със страданието на хората, той решил да намери решение за изход от всемирното страдание. Премахва през аскетизма и се предава на строги аскетични практики. Но те не го удовлетворили и той тръгнал по собствен път на медитация. На 35-годишна възраст Сидхарта постигнал просветление (бодхи), след което станал известен като Буда, „Просветленият“. Учението му е насочено към освобождаването от страданието и към постигане на просветление чрез непривързаност и чрез опознаване на същинската природа на ума. В основата на будисткото учение е разбирането за причината и следствието – кармата. Будизмът е създал множество практики на медитация, които да доведат до

това ново състояние. Историческият Буда Гаутама, който в своите предишни превъплъщения е бил Бодхисатва, не е единствен Буда. Преди него са се въплъщавали други Буди, а следващият след Шакиямуни Буда, който ще се появи в бъдеще, за да обнови учението и морала, е Майтрея (от санскр., букв.: „Любещият”, „Добродетелният”) – въплъщението на всеобхватната Любов.

⁴ **Брамин** – жрец на **Браманизма** – индийска обществено-религиозна система по името на бог Брама, възникнала през X-IX в. пр.Хр., заменила ведизма. Свързана е с кастата на жреците (браман – жрец) и се основава на жертвоприношението и на свещените устни текстове. Впоследствие преминава в настоящата главна религия – индуизма.

⁵ **Съботяни** – така са наричани представителите на Църквата на адвентистите от седмия ден. По същество тя е християнска от протестантски тип. Възникнала е през втората половина на XIX в. в САЩ и признава единствено каноничната стойност на Библията. Привържениците ѝ почитат съботите като ден на Бога, а не неделите. Църквата им е известна у нас като съботянска и е основана през 1891 г.

⁶ **Епиктет** (50-138 г.) – гръцки философ, представител на стоицизма. Произхожда от Мала Азия. Бил роб на богат патриций в Рим, който го освобождава. Ученик на стоическия философ Музоний Руф. Останали са записаните негови “Беседи” и мисли, които стават много популярни в монашеските среди през Средновековието.

⁷ **Аделина Пати** (1843-1919 г.) – италианска оперна певица, която властва по световните оперни сцени цели 56 години. Произхожда от семейство на музиканти, което непрекъснато пътува с оперни театри. Родена е в Мадрид, но семейството ѝ рано се преселва в Америка. Аделина Пати дебютира като певица на 8-годишна възраст. Когато е на 18 години, изпълнението ѝ на сцената на „Ковънт Гардън” в Лондон се превръща в сензация. После певицата прави истински триумф по европейските сцени. Създава 42 незабравими оперни роли. Тя е най-популярната и най-богата примадона в края на XIX и началото на XX в. Има изключителна музикална памет, а по характер е независима и ексцентрична.

⁸ **Чезаре Ламброзо** (1835-1909 г.) – италиански лекар психиатър, родоначалник на антропологическото направление в криминологията, основната мисъл на когото е станала идеята за вродения престъпник. Изучава престъплението като деяние на човека престъпник. Ламброзо е професор в Торинския университет. Основният му труд е книгата „Гениалност и умопомрачение”.

⁹ **Йоан Веслей** – Става въпрос за Джон Уесли (1703-1791 г.) – виден английски духовен деец и теолог, основател на Евангелисткото религиозно течение Методизъм. Това е движение в рамките на Англиканската църква, което поставя в центъра на идеите си духовното възраждане и чистота, методичността в изучаването на Библията, значението на личното приемане на Христос и на покаянието, ролята на човешката свобода и на отговорността пред Бога. Методизмът обръща внимание върху социалната дейност на църквата. Уесли е проповядвал идеите си в крайните квартали на Лондон, сред бедните, под открито небе и близо до вярващите. Под негово ръководство много методисти заемат важни обществени постове. Смята се, че методизмът оказва влияние на обществото и предизвиква много социални реформи.

¹⁰ **Наполеон Бонапарт** (1769-1821 г.) е действащият владетел на Франция след 1799 г. и първият френски император под името Наполеон I Велики. В течение на малко повече от десетилетие Наполеон установява контрол чрез завоевания или съюзи над почти цяла континентална Западна и Централна Европа до поражението си в Битката на народите край Лайпциг през октомври 1813 г. По-късно успява да осъществи краткотрайно завръщане на престола, известно като „Стоте дни”, преди да бъде окончателно победен в битката при Ватерло на 18 юни 1815 г. Малко след това е пленен от британците и е изпратен на заточение на остров Света Елена, където умира. Освен с военните си успехи Наполеон е известен с установяването на Наполеоновия кодекс, а също и като един от просветените владетели.

¹¹ **Франц Йозеф Гал** (1758-1828 г.) – немски лекар, който изследва формата на главата и създава френологическата карта и науката френология. Изследва човешките качества и техните съответствия в устройството на черепа. Установява, че

способностите и качествата на хората имат различни центрове в мозъка.

¹² **Николо Паганини** (1782-1840 г.) – италиански композитор и гениален цигулар виртуоз. Прилага неподражаеми новаторски техники при изпълнението си и работи упорито за тяхното усъвършенстване, като свири по 15 часа на ден. Автор е на сонати, на шест концерта за цигулка, на струнни квартети и др. Концертната му дейност из цяла Европа е поредица от триумфи.

¹³ **Закхей** – библейска личност от Евангелие на Лука – глава 19: 1-10. Той е началник на митарите. Исус Христос отива у Закхей и тогава той раздава всичките богатства, които бил придобил чрез тежкото облагане на стоките с данъци, и ги връща на онези, от които ги е заграбил, а сам се обогатява вече със съкровището, което никога не се променя, т.е. с почитта към Бога и с любовта към страдащите събратя.

¹⁴ **Джон Милтън** (1608–1674 г.) – английски поет, известен с епическата си поема „Изгубеният рай“. Противник на абсолютната монархия, носител на републикански възгледи и привърженик на либерализма.

¹⁵ **Фарисен** – влиятелна еврейска религиозна общност, аскетична в начина си на живот, състояща се предимно от книжници и свещеници. Всички Евангелия свързват книжниците с фарисеите. Те със сигурност упражняват политическо влияние. Претендират за единствен авторитет относно тълкуването на Мойсеевия закон, което предизвиква разобличаване от страна на Исус Христос на тяхната показност и външна ритуалност. Точно фарисеите поставят под съмнение авторитета на Христос, търсят начин да дискредитират Неговото учение, както и се обявяват срещу самия Него. Някои от тях обаче, като Йосиф от Ариматея и Никодим, се обръщат към Него, а равинът Гамалиил проявява толерантност към Учението Му. В богословско отношение фарисеите заемат средна позиция между абсолютната предопределеност на човешките действия и независимостта на човешката воля. В известен смисъл те се противопоставят на садукееите, като вярват в задгробния живот, в безсмъртието на душата и във възкресението на мъртвите.

Учителя Петър Дънов

ЕЗИКЪТ НА ЛЮБОВТА

СЪБОРНО СЛОВО

1939–1940

Редактор

СПАСКА МИХОВСКА

Художник

ДАНИЕЛА ТОДОРОВА

Компютърен дизайн

ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Печатни коли 33,5

Издателство

„БЯЛО БРАТСТВО“

02/ 9 634 313

izdatelstvo@bialobratstvo.info

www.bialobratstvo.info

www.beinsadouno.org

Цена 15 лв.